

تصویر ابو عبد الرحمن الکوردی

حافظہ کوردی

تشیوین

مکتبۃ القرآن التذافی

www.igra.ahlamontada.com

عمومہ راسخ حبیب کوئیل

دیوان خواجہ شمس الدین محمد

حافظ شیرازی

تافلہ یٰ عوین

عمومہ رسالہ صاحب (کنو لیل)

کردوویہ بہ کوردی

سرشناسه	: حافظ، شمس‌الدین محمد، - ۷۹۲ق.
عنوان قراردادی	: دیوان فارسی - کردی
عنوان و نام پدیدآور	: دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی: تافگه‌ی نه‌وین/عومه‌ر سالحی‌ساحیب (کۆلیل).
مشخصات نشر	: سنندج: دانشگاه کردستان، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۰۵ص.: مصور (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۹۷-۴۲-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: فارسی - کردی.
یادداشت	: عنوان دیگر: وەرگێراوی غەزەلیاتی خاجە حافظی شیرازی بە زمانی کوردی.
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۸ ق.
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۸ ق. -- ترجمه شده به کردی
موضوع	: شعر کردی -- قرن ۱۴ -- ترجمه شده از فارسی
شناسه افزوده	: صالحی صاحب، عمر، ۱۳۲۲، مترجم
شناسه افزوده	: دانشگاه کردستان
رده‌بندی کنگره	: PIR۵۴۲۶/۳۸ ک۴۱۳۹۰
رده‌بندی دیوبی	: ۳۲/۱۴۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۷۰۲۵۸۹

زانستگای کوردستان

به هاوکاری ناوهندی ئیكۆئینه‌وكانی كوردستان‌ناسی

« وەرگێراوی دیوانی غەزەلیاتی خاجە حافظی شیرازی بە زمانی کوردی »

◇ شاعیر و وەرگێر	◇ عومەر سالحی‌ساحیب (کۆلیل)
◆ ویراستاری + رازاندنه‌وه	◆ ره‌زا یادگارنویین
◇ پیت‌چنی	◇ میهرداد گۆل‌په‌سمندی
◇ رووبه‌رگ	◇ خالید مه‌هده‌ویان
◆ بلاوکه‌روه‌وه	◆ زانستگای کوردستان-سنة
◇ چاپی به‌که‌م	◇ ۱۳۹۱ی هه‌تاوی
◆ نه‌ژمار	◆ ۱۵۰۰ به‌رگ
◇ نرخ	◇ ۱۸۰۰۰ تمه‌ن

« مالی له‌جەڵایه‌وه‌ی یه‌رگێز »

منیش لام وایه کوردستان بههشته
 که یارهییی نهینم روژی تالی
 له ناوی چل چه مهی چاوی چه پهل دوورا
 که خزر ئیسته ش ده پرسئ هه ره والی
 له شاهو تا به زمزیران و چه مرین
 له قه ندیل و سه کو تا چه چه مالی
 هه وازو تا به هه ورامانی سه ره ره
 به زیران موله تی نادا شه مالی
 که نیوی دینه گوژی ته ختی جه مشید
 قه لای به رزی که ره قوو و له پالی
 وهرن بو سه ققز و فیری هونه ر بنا
 له په نجهی میشکی خه لکی هه ره مالی

قه له می «حافظ» هه داره بهری شه کر و نه بات
نییه تی باخی ته ده ب نه یشه که ری، سه ره له مه بی
چه شنی «کۆلیل» ته گه ره له چنی ته و میوه یه بم
نامه وئ قه ت له ژیا نا، سه مه ری، سه ره له مه بی

پیشہ کی

بەناوی خودای بەدی ھینەری ئاسمان و زەوین وە خولقینەری تان و پۆی تافگە ی ئەوین،

به یارمته‌ی یاری دل‌اوا و دل‌وفان، نهمردم و به‌و شته‌ی که هەر له مه‌له‌ه‌ندی دێهات و
 حوجره‌ پڕ له سه‌فا و خۆشه‌ویستی ده‌وه‌ر و ناوچه‌کانی کوردستان، به‌ مه‌سه‌لی کوردی:
 «بی‌زووم پێوه‌ده‌کرد»، گه‌یشتم. گه‌لی تامه‌زرۆ و دل‌به‌ئاواتی ئه‌وه‌ بووم که رۆژی‌ ب‌توانم و
 جوهره‌ و زاوریکی وا له‌ خۆدا بخولقیتم، ته‌نانه‌ت هه‌رچه‌ن به‌ خۆه‌ه‌له‌سپاردن و داخواری
 لهم و له‌ویش بووه‌، له‌ ژێر چه‌پۆکه‌ و قه‌یرانی بی‌لایه‌نی و که‌مه‌ته‌رخه‌می سه‌باره‌ت به‌ داب و
 نه‌ریتی خۆمالی به‌تایبه‌ت هه‌نهری شیعر و وێژه‌ی کوردی که‌ قه‌باله‌ی بوونی باب و
 بایه‌رانمانه‌، خۆ رزگار که‌م و به‌گوێژه‌ی وزه‌ و ده‌سه‌لات هه‌ول و ته‌قالایی بده‌م. به‌خته‌وه‌رانه
 به‌ به‌لگه‌ی ئه‌م واته‌ که‌ ده‌لێن: «مرۆڤ له‌گه‌ل دل‌داره‌ که‌ی چه‌شر ده‌کری»، له‌ ئاکامدا
 ب‌لیسه‌ی گ‌ر و تاوی ته‌ندوووری ئه‌م تاسه‌ و خۆزگه‌ و ئاواته‌ عاشقانه‌ له‌ کووهری سینه‌مدا
 وه‌ها زرينگایه‌وه‌ که‌ ئه‌و جه‌سه‌اره‌ت و بوێریمه‌، به‌ کۆمه‌کی خودای عه‌شق و دل‌داری،
 به‌ده‌سه‌هینا و به‌ر له‌ هه‌موو شت فالتیکم له‌ دیوانی «لیسانول‌عه‌یب خاجه‌ شه‌مه‌سه‌دین
 موحه‌مه‌د حافه‌ز»ی شیرازی گ‌رت‌ه‌وه‌ که‌ فه‌رمووی:

له تاقی نیرگری گیانانه من دل و گیانم
 ده زووبه زوو، وهره! سهیریکی تاق و مهنزه که
 به دهرکهوانی بههشتی بلنی که خاکی مه
 به رسمی هه دیه له جهننهت به عوود و عه بهر که
 فزوول مایه حه کایهت گه لن ده کا مه یگیر!
 له دهستی خوت نه دهی کار و مهی له ساغر که
 له پاش مه جلیسی نۆش و ئه وینی نازاران
 دهرون له جهوهری حافز، به کانی گهوههر که

بۆیی ئه وهندهی تر هیز و وزه زاینه دلیم و توانیم به جهوههر و کانی گهوههری «خاجه»
 زهینی میشک له تاریکی و فزوولی ته مه لئی نه جات بدهم و له باخی هیوا خپوه تی بهرپاکهم:
 خپوهت له باخ هه لده! که ئاماده خزمه تن
 سه روی کراس سهوز و که مه رهسته شه کره نهی
 حافز! فریوی سیحری حه لالت گه یی به رۆم
 تپه پ له میسر و چین بو، سه مه رقه ندی گرت و ره ی

ده یسا با رۆح و گیانی خاجه ناگدار بی که سه حهری ئهم سیحره هه تاو به ره مه ی
 ئه وان له ئاسۆی کوردستانیشه وه پرشنگی گزینگ و گر شه ی لیوان لیو له برق و ور شه ی،
 روون و رووناک تر له ههر مه له بند و شوینیکی دیکه یه؛ به و نیو نیشانه «کۆلیل» یکی
 ئه وینداری کورد و کوردستان، سه رجه می دیوانه سیحراوییه که یانی له ماوه ی سی سال
 و ئه ندیکا، به بی ئه وه سه ر له به ژنی که له گهت و مهوزوونی بشیویتی وه ههروه ها به بی
 ئه وه تاقه خالی له و خهت و خالانه که جهوههری قه له میان گۆنای سافی ئه وینی بۆ هه تا
 هه تای عه شق و دلداری خه ملاندوو به سپیته وه، به شیعری کوردی و زمانی زگماکی خۆ، له
 ژیر نازناوی «تافگه ی ئه وین» وه رده گیرئ. ئه گه ریش بلین: چۆن و له بهر چی...؟!
 ده لیم: له بهر ئه وه شیعری خاجه ههر ئه وه ن خۆشه و له سه ر دلانه، وه ههروه ها تا راده و
 پله یی له بواری مه به ست و روالهت و کلکله به بایه خ و ده وله مهنده که هه موو کهس به
 گوێره ی چیژه و سرشتی وه کوو هونه ری جوان به رستی، ده توانی له و به حره شرینه توونیه تی
 خۆ بشکینی، به بی ئه وه ته نانهت تنۆکی له زه ریای گه وریه یی و بلیمه تی خاجه که م بپیته وه.
 به رواشم له سه ر ئه مه یه ههر ئهم تاییه ته مندییانه بوونه ته هۆ که تا ئیستا سه دان ساغ که ره وه و
 توپژه ر و نووسه ری زانا و به ناویانگ به زمانی بیانی و خۆمالی له «شه رچی سوودی» یه وه
 بگره تا مامۆستایانی وه ک: «عه للامه قه زوینی»، «مه سهوود فه رزاد»، «رۆژنویک»، «هیرمان
 بینکیل»، «گووته»، «جووانی ماریا درمه»، «خه تیبه ره بهر»، «ناهید فه رشاد میهر»،

«مەلای جەزیری»، «نالی»، «ئەحمەد خانی»، «حاجی قادر کۆبی»، «پیرەمێرد»، «گۆران»، «ناری»، «قانع»، «هەزار»، «مەلاغەفووری حافز»، «عەبباس حەقیقی» و... لەم زەریا دەسنوێژی عەشقیان گرتوو و هەرکام بە شیوەیەک لە خزمەتی دیوانی رەندیک وەکوو حافز بارە وەردەگرن. لەمەشدا بێ گومانم کە رۆژ لە گەل رۆژ ئەم قافلە و کاروانە گەوهەرناسانە، گەلیک کیمیاگەری لێزان و پێزانێ دیکەشی پێوە دەلکێ. هەر بۆیە منیش «عومەری سالحی ساحتیب»ی کۆری «مەلا موخەممەد سادق»ی کۆری «مەلا سالح»ی «ساحتیو»ی «سەقز»ی، وەکوو نووسەر و شاعیری بە نازناوی «کۆلیل» واتە دڵپەشتیوێکی ئەویندار، بە چەن درەمیکی بێ پرەواج و کەمەیار، بە پال پێوەنانی عەشق و باوەر، هاتمە ریز و کۆری خوازیاران و کریانانی وەک ئەم کاروان و قەتارە. بەو هیوایە کە هەرەشە شیری برۆی شوخێکی شیرین لە گوێی دلی کۆلیل و فەرهادمدا بزرینگیتهوێ. بەلکوو منیش بتوانم بۆ هیورکردنەوێ سینگی پر لە کول و چلم بلێم:

شەرمەزارم لە حوزووری مە و مە یگنر گەلی

بەم کەوا شۆڕەو هەر ئەو نەمە لافی غەلەتە

مالی وێرانە، نەبێ ئەو دڵە «کۆلیل»ی برۆت

مالت ئاوا! بە برۆی ئێوە دلی ئێمە لەتە

و ئەگەر وەلامە کەشم پەسندی خاتری یار نەکرا وە یا زمان لە خۆشی ئەو هەرەشە بشکێت و وسکوت بکا، ئەمجار بە زمانی دڵ هاوار دەکەم و پێی رادەگەیەنم کە:

منی «کۆلیل» ئەمەم بیستووێ دووسەد کەرەتیش

مەم بە ئەم باخە بە عەشقی دیبەنی زینەو هات

هات و لە دلێشۆ مەتەقم لێ برا، قسە ی ئەو پیرەژنە کە دەیویست بە دەس پێنچکی خوری و تەشیە کە ی دەستی یوسف بکړی، یانە ی دەروون لە گوێنی باخێکی پر لە گولی هیوا و بەیبوون بۆن خۆش دەکا تا سەرلەنوێ نەفەس بە ئوکسیژنی ئەوین هەناسە ی ژین هەلبکێشی. کاتی بە تەوس و توانج بە داپیرە ی خاوەن ئەزموون و بەسالاچوو یان وت: - «مەگەر نازانی کە هەموو گەورە بازەرگانانی میسر دەرەقەت قیمەتی گۆشە چاویکی یوسف نایین؟! چۆن وێرا بەم شتە بێ نرخ و سووکانه خۆ رسوا کە ی و هەموو عالەم بەپێیتە سەیری خۆ...!!» ئەویش خێرا بە بێ سێ و دوو، وەها وەلامێکیان ئەداتەوێ کە هەر هەموو دەمیان دەبێ بە تەلە ی تەقی و دەلی: - «من هەر ئەوەندەم بەسە کە لە داهاات و میژوویدا لە کۆری خوازیاران و مشتەریانی یوسفم حەسێب کەن!».

بہراستی غزہ لہ کانی حافزیش یوسفی میسری دلانہ و لہ ہەر نرخ و قیمہ تی سەر و گەردنی سەر ترہ. غزہ لہ کانی خاجہ بەستہ و مہقاماتی عەشق و خۆشەویستی یە، باخی ہەمیشہ بەہاریکە کہ بای زریانی خەزان و ہەناسە ی ساردی زستانی پێ ناوێری. میوہی ئەم باخە وەکوو باخی بەہەشتی بەرین قەت لہ تام و بەرامہ و بۆی خۆش ناکەوێ و ہەستی مرۆفی ہەستیار و خاوہن بەلێن و ہریاری لێ تێر نابێ. وتار و کەلامی حافز ویستی موراو و مہرامی دلانہ، بۆی لہ سەر تەختی دلان حوکمەتی بەردەوام و پایەدارہ:

غزەل وەک دوہ دەھۆنیتۆ سەدا ھەلێنە سا «حافز»!

خەلاتی ئەم ھەوايەت ملوہنی خاتوو سورەییای بێ
سوروشی دوینەشەو فەرموی دەبێ ئەسرینی «کۆلیل» ت
لہ نیتو پۆلی پەری، بەرمووری ملوانکە ی کچی شا بێ

وہ کوو لہمە پێش تریش ئاماژەم پێ کرد ئەو ھەموو تاییەتمەندییہ جوان و بێ وینەیانہی دیوانی خاجہی شیراز بوون بە ھۆکار و ھاندەرم و ئەو ھەل و دەرفەتەیان بۆ رەخساندەم تا کورد گوتمانی: «دەس لہ دەس و قەوہت لہ خوا» ئەم کارە سەخت و لہ ھەمان کاتدا گرینگە بە ئاکام بگہەنم. گەلیکیش جیگہی شانازی و بەختەوہرییہ کہ کاریکی وەھا دژوار و بویرانہ بۆ ھەوہل جار لہ لایەن «کۆلیل» یکی ھەزارەوہ لەسەر ھەمان کیشی عەرۆزی و وەزنی تاییەت بە ھەر کام لہ غزەلەکان وەرگیردراوہ. لەمەشدا لەسەر ئەو باوہرەم کہ کاری ئەم وەرگیراندەش وەکوو ئیشی ھەر مرۆفی، خالی لہ کەم و کووری و ھەلە و بۆچوونی نادروست و یەکنەھاتنەوہ لەگەل تاییەتمەندییہ کانی شیعی کلاسیک و عەرۆزی نییہ و ئەمەش بۆ من ناییتە ھۆی مەترسی و دلەپراوکی. چونکوو تەواو دنیام ئیوہی خوینەری ئازیز و ھیزا، رینگەناسانی شیعر و وێژہی کوردی، پەنجہی ئەمەگداری و دلسۆزی لەسەر ئەو کەچی و کوورپیانہ دادەنێن و بۆمی راست و پوخت ئەکەنەوہ. منیش بە دلێکی کەلەگەت لہ چەشنی بەژنی باوہر بەلێن ئەدەم ئەگەر بمینم و مەرگ مەودام بەدا... لہ رەخنە و پێشنیار و رێپیشاندانہ دلسۆزانہ کانتان کەلک وەر بگرم و ئەو رینگایہ بگرمە پێش کہ بە چرای ئیوہی بەرپز بۆم رووناک کراوہ تەوہ و دەلیم:

لەبەر ئەو دەرکە نەکەوتووہمە لەبەر شۆرەت و نام
بۆ پەنا ھاتوم ناخەر فەلەک ئالاوہ لہ پام
سوو لہ پۆلوی دلی «کۆلیل»، وەکوو زولفی بکەن
شەوی تاریک لەسەر رینگەمە، موحتاجی چرام

دەبی باوەریشم پێ بکەن کە هەر ئەوەندەم وزە و توانا هەبوو یا هەر ئەوەم لە دەس
هاتوو کە خالی لە هەر خۆپیشاندان و ریایی وەک دیاری شوانی پیشکەش بە ئێوەی
خۆشەویس و گەورە دەکەم.

دەلێن کە عاشق دەرفەتی بیرلێ کردنەو و لیکۆلینەو و نییە، دەنا کە لە لاقە کولەیی
شیایوی مەحزەری حەزەرەتی سلیمانە؟! سەد بریا لەمە زیاترم لە دەس بەهاتبا... .

دوینەشەو دل لە دەسم چوو کە وتی «خاجە، بە سۆز

ئەو سەبا بۆنی خۆشی زولفی فلانیکم ئەوئ

دلی «کۆلیل» دەلێ بۆیە لە گەلتا بە شەرم

تۆ کەزێ بەرزت ئەوئ من کەژەوانیکم ئەوئ

دیارە گەشتن بە لووتکە کۆی سەر بلیندی ئاوات و خۆزگە بە جێماو و گیرخواردوو
لە دوندی میژوودا کاری هەر کەسێ نییە و نابێ.

پاشان هەستم بەو هەش کرد کە ئاوردانەو و سەرچاندان بە چەن خالێکی گرینگ کە لەم
وەرگیرانەدا زەق و لەبەر چاوان، پێویستە. هەر بۆیە لانی کەم دەبێ کورت و سەرپێیانەش
بوو ئەمژە یەکیان پێ بکری:

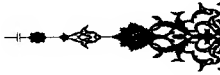
خالی یە کەم

لە پاش وەرگیرانی هەریەک لە غەزەلەکانی «خاجە»، بە یتیکیش لە وەرگیر بە
یاری وەرگرتن لە هیممەتی «لیسانول غەیب» بە دوادێری شیعەرەکان زیاد کراوە. چونکە لە
زۆر جێگە و شوێن کەسانێ بوون و ئێستەش هەر هەن یێخە خۆیان بە نیشانی کەسیکی
دی دەخەملێن و لەسەر سفرە ئێم و ئێو سەخاوەت ئەنوێن!

ئەمەوئ بلێم هینانی ئەم تاقەبەیتانە لە پاش هەر غەزەلێک بۆ ئەو بوو کە ئەو ئارم و
مۆرە جەخت لەسەر ئەو دانێ ئەم کارە ئەگەر چاکە یا خراو، تەنیا بەرھەمی فرمێسکی ئال
و رەنجی چەند سالە «کۆلیل» یکی عاشقە و مافیکی ئەو جۆرە کەسانە پێوە نییە.
شایانی باسە کە هەر کامە لەو بەیت و دێرانە بۆ ئەو جوانی و شیوایی خۆ ئەدۆزێن،
دەس لە داوێنی غەزەلەکانی «حافز» هەریزا و هەریز بەرنادەن، هەر بۆیە سەرلێ شێواو نین
و رچە و رێبازە کە «خاجە» یان لە هەر روانگە و بابەتیکەو لێ تیکەنەچوو. بۆ وێنە حافز
لە غەزەلێکدا باسی تامەزرۆیی یار و سکالای دەردی دووری دەکات و دەفەرمی:

نەتیبستوووە چی نالە و هاوار کە کردم

پێموایە بەهۆی مەرتەبە بەرزیتە، نیگارا

منیش له پاش وەرگیرانی سهرجه می غهزه له که ده لیم:
 توخوا وهره! «کؤلیل» له گهل ئیوه سه عاتی
 نادا به خهزیتهی جهم و داراییسی دارا
 یان حافز له کۆتایی غهزه لیکێ ترده دهفه رمی:
 تا وتم خۆزگه له گهل «حافز» دیوانه ده بوو
 پینکه نین گرتی و فهرمووی ئەمه دیوانه یی کین؟
 کؤلیل» یش له «حافز» وه فیر ده بیته و ئەم به یته پاش هه مان به یته و غه زهل دینی:
 ههر وتم خالی رهشی وه که شهوی «کؤلیل» ده چی
 وتی بالی بکه ن ئەم تهیره له شوین دانه یی کین؟!

خانی دووهه م

تا جیگایه ک پینگه م بوو بیته هه ولهم داوه بۆ ئەم وەرگیرانه له هه موو زارواه کانی کورده واری
 که لک وهر بگرم. چونکوو له شیعری کلاسیکدا زۆر جار ری ده که وی به هوی کیش و ره دیف
 و قافییه و پاشبهند و ئەم جوهره شتانه شاعیر نه توانی وشه ی دل خواز و یه کگرتووانه تر
 به کار بیتی و پیشم واییه ئەم کاره به تایبته له شیعردا بیته هوی دابه زاندن و
 سووک کردنی هونه ره که.

بۆ وینه گه لی پیم خو شه که له م چهن شیعره ئاوړی بده نه وه:
 حه ققم نییه پیشم هه ن هۆشی له سه رم، خو نین
 یا خو نییه پیشم نین بۆ ئەو نه زهرم، خو هه س
 ئەی جهرگی هه موو عاله م له ته له به برۆی تیژت
 «کؤلیل» له بهر چاوی بازی به زه یی تا چه س؟!

نه فس نه فس له سه با نه شنه وم ته گهر بۆنی
 به رۆک چاک ده ماده م به غه م به چه شنی گولم
 مه رۆ به تاوا که تیغی برۆ سه پریشم کات
 دریه زه بۆ سه ری فیتراقی زین مه به ستی گولم

ئاوی ژین لیخن، ئەری خزری موباره ک پتی له کوینی؟!
 شاخی گول خوین قه ی ده کاتۆ بای به هار انم له کوین
 هیچ کهس نالنی که حه ققی وا له سه ر شانم گولنی
 کوا ئەمه گ دارانی پیشم انم، به رار انم له کوین؟

خالی سینہ م

رہنگہ وہا کہ سائیک بین و بلین کہ وہر گپرانندنہ کی ئیمہ لہ گہل وشہ گہلی
 غزہ لہ کانی «خاجہ» دہقاودہق نییہ و ئہمہش لہ ئیشی وہر گپرانندن و تہرجہ مہدا لہ
 خوینہر سہردہ شیونئی. ئہو ئازیزانہ دہبی لہمہ ئاگادار بن کہ ہلگہ پانندنہوی دہقاودہق و
 وشہ بہ وشہ، بہتایبہت لہ شیعر دا کہ تژییہ لہ «چوانندن (تشبیہ)»، «تہوس و توانج
 (تعریض)»، «خوازہ (استعارہ)»، «زیپک و کینایہ» و... یاسای یہ کجار زہریف و جوانکیلہ،
 بؤین لہ شیعر و غزہ لی حافز و کہ سائی وہ کوو ئہو، وہر گپرانندنی راستہ وخؤ کاریکی نہ گونج
 و تہنانت ناحہ زہ و رہنگہ شان و شکوی شیعرہ کہش بخزینئی. ہہر بہم بؤنہوہ لہم کارہ
 خؤم پاراستووہ و لہ زؤر جیگہدا تہنیا مہبہست و کاکلہی ہہستی خاجہم رہ چاو کردووہ و
 ہیچی کہ. بی گومانیشم وتہی شارہ زایان لہم ہوارہدا راستہ کہ دہلین: وہر گپرانندن بہ
 مہبہست و ہاوشان گہلی دژوارترہ لہ وہر گپرانندنی دہقاودہق و راستہ وخؤ؛ بؤ وینہ حافز
 دہفہ رمی:

برو فسانہ مخوان و فسون مدم حافظ

کز این فسانہ و افسون مرا بسی یادست

واتہ:

(ہہجی مہجی) مہ کہ «حافز»، اکہ فوو لہ موو داوہ

کہ من حہ کایہت و فیلی فرہم ژنہفتہ لہ تو

یان:

زاهد ظاہر پرست از حال ما آگاہ نیست

در حق ما ہرچہ گوید جای ہیچ اکراہ نیست

تا چہ بازی رخ نماید بیبدقی خواہیم راند

عرصہی شطرنج رندان را مجال شاہ نیست

واتہ:

چون رووالہ تینہ زاہید عاشق و شہیدا نییہ

با بجائوئ گؤشتی مردوو چی دہرئسنی وا نییہ

شا، رخی سووتا بہ تاخی گہرمی سہر بازی گہرووم

ہہر کہ سنی خو شارہزا بؤ کیش وماتی شا نییہ

ئەم نمونانە و سەدان وینەى تر لە «تافگەى ئەوین» دا وەکوو زیویکی سبى و شى کراوە
لە گوینی لۆکەى کانیاو خۆ دەنوین. هەرچەن بری شاعیر ئەمجۆرە وەرگێرانندانە ناو نانین
تەرجەمە و بە شیعری خۆیان لە قەلمى ئەدەن و ناسنامەکەى بە نازناوی خۆیانەو
دەردین! بەلام کاریکی وا بە «کۆلیل» یکی بێ تین و هەزار ناكریت و ناکەوئ.

خالى چوارەم

هەر وەك خۆینەرانی هێژا ناگادارن گەلیك دیوانى حافز شروقه و چاپ، وە بلاو کراوەتەو
کە تا رادەیهك لە رووی ئەژماری غەزەلیات، چۆنیەتی ریزبەند و چینی غەزەلەکان و...
جیاوازیان لە گەل یەك هەیه. «تافگەى ئەوین» لە رووی دەقی دیوانى حافز، ساغ کراوەى
«عەللامە قەزوینی» کە بە لیکدانەوێ «دوکتور خەلیل خەتیب رەهبر» لە سالى ۱۳۶۳ى
هەتاوی لە چاپخانەى «سەید نو» چاپ و بلاو کراوەتەو، وەرگێردراوە. بە پێى ئەم نۆسخە
جێبڕوا و متمانەیه ئەژماری سەرچەمى غەزەلەکان دەبیته ۴۹۴ غەزەل و یەك قەسیدە.
کە لەم «تافگەى ئەوین» هەش دا غەزەلە کوردییەکان راستە و راست وەکوو ئەو نۆسخە
چێنراون واتە سەرچەمى هەر غەزەلێ لە گەل ساغ کراوەکەى عەللامە قەزوینی وەك یەك
دێنەو.

کە شەو دەخشینتە نێو بـاس و بەیانم
سەحەر دێ بۆ سـلاوکاری شەوانم
شەو هەق دەڕۆیتە ئاسۆی لیوی بـیـرم
بەیان هەلدی لە ئاسۆی شیعردکانم

کۆلیل

عومەر سالحى ساحتیب (کۆلیل)

سەقز - پاییزی ۱۳۹۰ى هەتاوی (۲۰۱۱ ز.)

ژمارە تەلەفۆنی تایبەتی بۆ پێوەندی لە گەل شاعیر و وەرگێر (کۆلیل): ۰۹۸ ۹۱۸ ۷۹۵ ۴۶۶۱

به گهر دوش بینه ساقی جامه که ت! به و نه زمه هه ر با بئ
 و تم ئاسانه عه شق ئه ممه به بئ مه ی ریگه ته ی نابئ
 به ئاواتی نه سیمی پرچی تاریک و گری چینی
 گه لئ خوئینن جیگه ر بون که ی سه با بئ زولفی ئازا بئ
 ژووانی وه سلی گیانانم ده بئ چۆن بئ که هه ر ساتی
 له زهنگی کاروان دهنگی (که ژاوه ی ساز که ن) را بئ
 له مه ی هه لکیشه به رمال ئه ر غولامی پیری مه یخانه ی
 له دابی مه نزل و ری، چی ده لئ ریپره و ده بئ وابئ
 له ماسی هه لچنئ نایی بکا باسی غه می ته ی ری
 له شه و توفانی زه ریا و ته نووره ی حۆل، دامابی
 به خۆپایی له خۆپایی سه رم کیشایه رسوایی
 نه یئنی چۆن ده مینئ رازی دل وه ختنئ که رسوا بئ
 به ئاواتی مولا قاتی ئه وینت هه لده له و دونیا
 ده رون هیور ده بئ «حافز»! که ئازیزت له سه ر شا بئ
 غوباری غه م به ئاوی چاوی ئاواتی بشۆ «کۆلیل»!
 که ئاو پرژینئ به رمال و گوزه رگه ی به ژنی له یلا بئ

أَلَا يَا أَيُّهَا السَّاقِي أَدِرْ كَأْساً وَنَاوِلْهَا

که عشق آسان نمود اول، ولی افتاد مشکل‌ها

به بوی نافه‌ای کآخر صبا زان طره بگشاید

ز تاب جعد مشکینش چه خون افتاد در دل‌ها

مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم

جرس فریاد می‌دارد که بریندید محمل‌ها

به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید

که سالک بی‌خبر نبود ز راه و رسم منزل‌ها

شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل

کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها

همه کارم ز خود کامی به بدنای کشید آخر

نهان کی ماند آن رازی کز او سازند محفل‌ها

حضوری گر همی خواهی از او غایب بشو حافظ

مَتَى مَا تَلَقَ مَنْ تَهْوَى دَعِ الدُّنْيَا وَ أَهْمِلْهَا

ریای شیخ له کوینه و مه سی شهراب له کوین
 بزا ته فواوه تی ژیر و منی خراب له کوین
 دلّم له ته کیسه که بیزاره وه ک حه کالی ریا
 له کوینه مه یکده ئاخو شهرابی ناب له کوین
 چه نی قه لّه ندهر و شیخی درو له یه ک دوورن!
 گراوی پهن دی مه لا زه مزه مه ی روباب له کوین
 نه یاری کویر جه مالی نهوین چ نایینی
 گری شه مۆله له گه ل شه وقی ئافتاب له کوین
 کلّه ی گلاری مه خاکی بهر ئاستانه که ته
 بچینه کوینه بفرموو کلی جه ناب له کوین
 نه وه نده تیژ و تون نه ی دل خه یالی کوینه ته، کوئ؟
 ته ماحی سیوی چه نه و چالی پر عذاب له کوین
 زه مانى پیکه وه بون چوو که یادی خو شی به خیر
 و یقاری ناز له گه ل هه ییه تی عیتاب له کوین
 قه رار و توقره له «حافز» نه دی مه پرسه، مه گه ر
 قه رار چۆنه سه بر کامه یه و جوواب له کوین؟
 دلی «عومەر» وه کو توقله ی سه ر ئاو دیقی کرد
 غه می نهوینت و هیزی دلی حوباب له کوین

صلاح کار کجا و من خراب کجا
 بین تفاوت ره کز کجاست تا به کجا
 دلم ز صومعه بگرفت و خرده‌ی سالوس
 کجاست دیر مغان و شراب ناب کجا
 چه نسبت است به رندی صلاح و تقواری
 سماع و عظم کجا، نغمه‌ی رباب کجا
 ز روی دوست دل دشمنان چه دریابد
 چراغ مرده کجا، شمع آفتاب کجا
 چو کحل بینش ما خاک آستان شماست
 کجا رویم بفرما از این جناب کجا
 مبین به سیب زنخدان که چاه در راه است
 کجا همی روی ای دل! بدین شتاب کجا
 بشد که یاد خوشش باد روزگار وصال
 خود آن کرشمه کجا رفت و آن عتاب کجا
 قرار و خواب ز حافظ طمع مدار ای دوست
 قرار چیست صبوری کدام و خواب کجا

که بیت و شوخی کورسانی له گه‌ل تهو دلمه‌دا را بئ
 سنه و سابلاخ و سه‌قفز قیমে‌تی خالی ره‌شی نابئ
 ده ساقی جامی باقی بی‌نه! فیرده‌وسی به‌رین ره‌نگه
 قه‌راخی (حه‌وزی بۆکان) و (سه‌کۆی مز‌گه‌وت و میرزا) بئ
 نه‌مان له‌م خوش‌سه‌دا شو‌خانه، له‌م غاره‌ت‌گه‌رانه‌ی دل!
 له‌ تورکی چاویان باوه‌ر مه‌که‌ن دل سفره‌شی مابئ
 ده‌سی وه‌سفم به‌به‌ژنی خو‌ره‌ه‌لانی کولمی تو نا‌گا
 به‌ سووراو و خه‌ت و خالی چ حاجه‌ت روومه‌تی وایی
 به‌ بئ‌مه‌رزی جوانی یوسفا روژی هه‌وه‌ل زانی‌م
 ده‌بئ‌ رسوای نه‌وینی سه‌ده‌ه‌زاران وه‌ک زلیخا بئ
 جنیوم بئ‌بله‌یت و له‌عنه‌تم که‌ی هه‌ر دو‌عا‌گۆتم
 وه‌لامی تال شیرینه‌له‌سه‌ر لیوئ گۆلی دابی
 نه‌سیحه‌ت بگه‌ره‌ گۆی گیانا! که‌لاوانی به‌خت هاوه‌ل
 وه‌کوو گیانی ده‌پاریزن قسه‌ی پیرئ که‌زانا بئ
 له‌حه‌یران‌بیژ و مه‌ی بیژن! له‌رازی چه‌رخ‌ی که‌چ ناگه‌ن
 که‌گه‌نجی سه‌ربه‌مۆری واده‌بئ‌ره‌مزی به‌بالا بئ
 غه‌زه‌ل وه‌ک دو‌ر ده‌هۆنیتۆ سه‌ده‌ه‌ل‌بینه‌سا «حافز»!
 خه‌لانی نه‌م هه‌وایه‌ت ملوه‌نی خاتوو سور‌ه‌یا بئ
 سو‌رووشی دوینه‌شه‌و فره‌موی ده‌بئ‌نه‌س‌رینی «کولیل» ت
 له‌نیو پۆلی په‌ری، به‌رمووری ملوانکه‌ی کچی شا بئ

اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را
 به خال هندوش بخشم سمرقند و بخارا را
 بده ساقی می باقی که در جنت نخواهی یافت
 کنار آب رکن آباد و گلگشت مصلا را
 فغان کاین لولیان شوخ شیرین کار شهر آشوب
 چنان بردند صبر از دل که ترکان خوان یغما را
 ز عشق ناتمام ما جمال یار مستغنی است
 به آب و رنگ و خال و خط چه حاجت روی زیبا را
 من از آن حسن روزافزون که یوسف داشت دانستم
 که عشق از پرده‌ی عصمت برون آرد زلیخا را
 اگر دشنام فرمایی و گر نفرین، دعا گویم
 جواب تلخ می‌زیبد لب لعل شکرخا را
 نصیحت گوش کن جانا که از جان دوست تر دارند
 جوانان سعادت‌مند پند پیر دانا را
 حدیث از مطرب و می گو و راز دهر کمتر جو
 که کس نگشود و نگشاید به حکمت این معمارا
 غزل گفתי و در سفتی، بیا و خوش بخوان حافظ
 که بر نظم تو افشاند فلک عقد ثریا را

سه با که ره م که بلی به و غه زاله ره عنایه م
 به عه شقی تو له بیابانه سه ر له گه ل مایه م
 شه که رفروش که عومری دریژ بی! بوچی
 وه رامی لوتفی نه بوو بو و ته ی شه که ر پایه م
 جه مال و ناز مه که ر دهر فته تی نه دا آئه ی گول
 دلج بده ی به غه می نه و دهر وونه شه یدایه م
 به گۆشه یی نه زهری رامه، ته یری نه هلی نه زهر
 چ به ند و توژه، دهناسی ته واری سه ر سایه م
 چ هۆیه بیژه که بو رهنگی ناشنایی نین
 له به ژن و نیرگری نه و یاره مانگ سیمایه م
 له گه ل نه وین که دهنیشیت و باده نو شیته
 که ره م که یادم! نه که رچی سه بایه سه رمایه م
 خه تا له روومه تی میناته بی به لینی که می
 له ره خنه دووری دهنه، شاگولتی له نیتو کایه م
 به شیعری «حافز» و ئاوازی زوهره که ر عیسا
 سه ما بکا له سه مادا، توانجی لیتنایه م
 شه می جه مالی له حاسی «عومر» که هه ل بووبا
 په پووله وینه چهنی خوش بو خوش بسووتایه م

صبا به لطف بگو آن غزال رنارا
 که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای مارا
 شکر فروش که عمرش دراز باد چرا
 تفقیدی نکند طوطی شکرخارا
 غرور حسنت اجازت مگر نداد ای گل
 که پرسشی نکنی عندلیب شیدا را
 به خلق و لطف توان کرد صید اهل نظر
 به بند و دام نگیرند مرغ دانارا
 ندانم از چه سبب رنگ آشنایی نیست
 سهی قدان سیه چشم ماه سیما را
 چو با حبیب نشینی و باده پیمایی
 به یاد دار محبان بادپیمارا
 جز این قدر نتوان گفت در جمال تو عیب
 که وضع مهر و وفانست روی زیارا
 در آسمان نه عجب گر به گفته‌ی حافظ
 سرود زهره به رقص آورد مسیحا را

دل دهرده چی له دهستم، دلداره کان چاری
 هه ی داد رازی دهردم دهروا به ههر دیاری
 کهشتی شکاوی عهشقم، سا دهی سهبا مورادی!
 نه مجاره شهم له نازیز به لک وو پئی دیاری
 گهردون ده رۆژه مه یلی، قیل و فریوه کاری
 دهرفت ده چی له دهست لایی کهرو له زاری
 دویشه و له به زمی باده و گول خوش له ناخی بولبول ~
 موژدهی نه دا به مهستان جامی سههر دهباری
 نهی خواوهنی سهخواوت شوکری به هاری به ژنت
 جی بیننه! پرس و جۆپین فهرموو له کۆی هه ژاری
 رزگاری ههر دو عالم دوو خاله مهشقی ژینی
 بۆ یار خوشه و یستی، ری چون له گه له نه یاری
 رۆژی هه وه له کهوپی چاکانی ری نه دامی
 گهر تو قوبوولی ناکهی کاری قهزا که چاری
 نه و تام تاله سۆفی ده یوت هه راهه، مه یخو
 شیرین پتر له زارا تا ماچی گول عوزاری
 رۆژانی تهنگدهستی گهنجی موراده مهستی
 دهرویش نه کا به قاروون نه و کیمیا به جاری
 هیدی به! نه ک بسووتی وه ک شهم به سامی دل بهر
 مه پهر له دهستی وه ک مۆم چه وساو ههر به قاری
 جامی جههان نوین ههر جامی شهرا به بر و!
 تا کوو بزانی دارا موحتاجه بۆ سه ناری
 عومری له نو ده به خشن شوخانی کورده واری
 مه یگنیر! بیژه سۆفی سۆفی درۆ وه شار
 «حافظ» به زۆر پۆشای روو سووری مهی عهباکی
 نهی شتخی پاک داوین بمبووره جار و باری
 «کولیل»! شه و شوکور چوو، نالای خۆر شه کاوه
 تا شتخی شه و په رستان رسوا بکا له شار

دل می رود ز دستم صاحب دلان خدا را

دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

کشتی شکستگانیم ای باد شرطه برخیز

باشد که بازینیم دیدار آشنا را

ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون

نیک‌ی به‌جای یاران فرصت شمار یارا

در حلقه‌ی گل و مل خوش خواند دوش بلبل

هَاتِ الصُّبُوحَ هُبُّوْا يَا أَيُّهَا السُّكَّارَا

ای صاحب کرامت شکرانه‌ی سلامت

روزی تفقیدی کن درویش بیسنا را

آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است

با دوستان مروت با دشمنان مدارا

در کوی نیک‌نامی ما را گذر ندادند

گرتونمی پسندی تغییر کن قضا را

آن تلخ وش که صوفی اُم الخبائث خوانند

أَشْهَىٰ لَنَا وَأَخْلَىٰ مِنْ قُبْلَةِ الْعُذَارَا

هنگام تنگدستی در عیش کوش و مستی

کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را

سرکش مشو که چون شمع از غیرت بسوزد

دلبر که در کف او موم است سنگ خارا

آیینہ ی سکندر جام می است بندگر

تا بر تو عرضه دارد احوال ملک دارا

خوبان پارسی گو بخشندگان عمرند

ساقی بده بشارت رنسدان پارسا را

حافظ به خود نپوشید این خرقه‌ی می‌آلود

ای شیخ پاکدامن معذور دار ما را

له هه‌واله‌کانی گیانان نییه کهس بلای به میرم
 که به شوکری سه‌روه‌ریتان وه‌ده‌رم مه‌نی! فه‌قی‌رم
 له ره‌قیبی دیو‌خه‌سله‌ت به خودا ده‌به‌م شکایه‌ت
 مه‌گه‌ر نه‌و به به‌رقی تیرئ بسمی دژی گزی‌رم
 که مژولی ره‌ش نیگارا! نه‌زه‌ری به خویئی من بوو
 له فریوی چا نه‌زه‌ر که‌ی! به هه‌له‌ت نه‌که‌ی نه‌چی‌رم
 دل‌ی عاله‌می ده‌سووتی که وه‌ده‌ر ده‌خه‌ی شه‌می روو
 نه‌مه‌ نام که‌لکی بژ تو‌چییه‌ نه‌ی شه‌می ته‌وی‌رم
 گ‌شه‌وی به نه‌و هه‌وایه‌م که نه‌سیم‌ی به‌به‌یانی
 به په‌یامی دؤس هه‌لکا له دل‌ی شناس وژی‌رم
 چ قیامه‌تیکه‌ گیان‌ا که نیشانی عاله‌مت دا
 دل و گیانمت به‌قوربان وه‌نوینه‌ روو نه‌می‌رم
 به خودا قومی به «حافز» سه‌حه‌ری له دم که‌ره‌م که‌ی
 له دوعای دم به‌یانم سه‌مه‌ری ده‌به‌ی به بی‌رم
 به «عومه‌ر» نه‌گه‌ر که‌ره‌م که‌ی له شه‌راوی لئو جاری
 به بیان خه‌لائی به‌ژنت، شه‌وه‌قی ده‌روونی شیرم

به ملازمان سلطان که رساند این دعا را
که به شکر پادشاهی ز نظر مران گدا را
ز رقیب دیوسیرت به خدای خود پناه‌م
مگر آن شهاب ثاقب مددی دهد خدا را
مژده‌ی سیاهت ار کرد به خون ما اشارت
ز فریب او بیندیش و غلط مکن نگارا
دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی
تو از این چه سود داری که نمی‌کنی مدارا
همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی
به پیام آشنایان بنوازد آشنا را
چه قیامت است جانا که به عاشقان نمودی
دل و جان فدای رویت بنما عذار ما را
به خدا که جرعه‌ای ده تو به حافظ سحرخیز
که دعای صبحگاهی اثری کند شما را

۷

سوڤی! نه شاج سافه شهرابی پیالەمان
 تا حەز بکە ی سەفایە لە لە علی دە سالەمان
 ئەسراری ژیری پەردە لە کن مەست و رەندە هەر
 لەم حالە شیخی عالی قەدر بی قەبالەمان
 سیمورغ چۆن لە توڤی من و ئیوه بەن دەبی
 نیچیر لیترە بایە هەبان ئەو خەیاڵەمان
 ئەم ژینگە یەك دو دەورە ئەدا مە ی بە مەیلی تو
 مان و ئەمان مە حالە بنووسن لە تالەمان
 فەسلێ تەمەن خەزانە مە گەر تازە گۆل چنن؟
 پیرانە سەر هەبایە تەماحی گۆلالەمان
 تا دەرفەتیی بە دەستە لە ژین بارە وەر گره
 ئادەم نەما کە کاتی، لە جەننەت رەجالەمان
 گەورەم بەم ئاستانە گەلی خزمەتی بە دل
 کردوون ئەم غولامە چ تان بوو حەوالەمان؟
 «حافز» موری دی جامی شەرابە و شەمال تۆش
 بو شیخی جام هەلکە لە تاسە ی بە نالەمان
 فەرموو بە پیری مەیکە دە «کۆلیل» تا بە کە ی
 بیتەش لە جامی لە عل و شەرابی دە سالە، مان

صوفی بیا که آینه صافیست جام را
 تا بنگری صفای می لعل فام را
 راز درون پرده ز رندان مست پرس
 کاین حال نیست زاهد عالی مقام را
 عنقا شکار کس نشود دام باز چین
 کآن جا همیشه باد به دست است دام را
 در بزم دور یک دو قدح درکش و برو
 یعنی طمع مدار وصال دوام را
 ای دل شباب رفت و نچیدی گلی ز عیش
 پیرانه سر مکن هنری ننگ و نام را
 در عیش نقد کوش که چون آبخور نماند
 آدم بهشت روضه‌ی دارالسلام را
 ما را بر آستان تو بس حق خدمت است
 ای خواجه بازیبن به ترحم غلام را
 حافظ مرید جام می است ای صبا برو
 وز بنده بندگی برسان شیخ جام را

ههسته ساقی پر که خالی جامه کهم!
 با له سهر دهر چنی غه می نه ییامه کهم
 بیده دهستم پر له مه ی جامی، هه تا
 دا که نم خه رقه ی درۆ، دیو جامه کهم
 عاله می تینوو به پیتز و شۆره تن
 نامه وی من، نه نگه شۆره تنامه کهم
 باده بابی! تا به که ی با بی له سهر
 قوز به سهر نه فسی خراپ نه نجامه کهم
 بون به پۆلئوو خیلێ دل مردوو له تاو
 سینگ ی نالان و هه ناسه ی زامه کهم
 کهس نه بوو مه حره م به راز و خاتره ی
 نهو دلّیه ی شهیدا سهر و ناکامه کهم
 بهو دلّارامه ی دلّ ئارامم که وا
 سه ندی یه کجاری له دلّ، ئارامه کهم
 کن ده کا سه ییری چناری لیوی جو
 تا کو سه وزن به ژنی شوخ نه ندامه کهم
 «حافز» ی ره ندیم له گه لّ سه ختی حه ریف
 عاقیبه ت روژی نه وینم رام نه کهم
 روژی «کولیل» ن هه تاوی روومه ت
 وه ک شهوی تاریکی زولفت، شامه کهم

ساقیا! برخیز و در ده جام را
 خاک بر سر کن غم ایام را
 ساغر می بر کفم نه! تا ز بر
 بر کشم این دلق ازرق فام را
 گرچه بدنامی ست نزد عاقلان
 ما نمی خواهیم ننگ و نام را
 باده درده چند از این باد غرور
 خاک بر سر نفس نافر جام را
 دود آه سینه‌ی نالان من
 سوخت این افسردگان خام را
 محرم راز دل شیدای خود
 کس نمی بینم ز خاص و عام را
 با دلارامی مرا خاطر خوش است
 کز دلم یکباره برد آرام را
 ننگرد دیگر به سرو اندر چمن
 هر که دید آن سرو سیم اندام را
 صبر کن حافظ! به سختی روز و شب
 عاقبت روزی بیابی کام را

سه ردهم و فه سلی ژووانی گول و باخانه، گولم
 مهستی وه سلی کچی شه و بو مهلی خوش خانه گولم
 ئه ی سه با! هه ر که گه یشیت به لاوانی چه مه ن
 سه د سلاوم هه یه بو نیرگز و ریحانه گولم
 هه روه ها ساقی ئه گهر باده به دهس بیت و بچی
 به و مژولانه ده مالتم ده ری مه یخانه گولم
 تو که کیشاته له سه ر روو خه تی سومبول، مه که دی
 نیگه ران تر له مه توخوا دلی دیوانه گولم
 پیکه نی ئه و که سه به م خلته بتوشانه، یه قین
 عاقیبه ت تالبی به یمانه به ئیمان به گولم
 مه ردی مه یدانی خودا بن! که له نئو که شتی نوح
 هه یه خاکی که مه ترسی نه له توفانه گولم
 چه رخی گه ردون که ره میکی نیه، له م ماله برؤ
 کوشتی ئه م کاسه سیا، هه ر که سی میوانه گولم
 خاکی نمنا که ده سی ئاخیر ئه گهر جیگه خه و ت
 چ نیازئ به سه رای سه ر له فه له ک بانه گولم
 مانگی که نعانم! ئه و بوویه عه زیزی له میسر
 وه ره دهر وه ختییه له و سووچه له زیندانه گولم
 «حافز»! مه ست و قه له ندهر به وه لی وه ک ئه م ئه و
 دامه نی داوی ریا به و گوله قورئانه گولم
 پیکه نینت به شه وی ئیمه یی «کولیل» نه بی
 هه ر شه من روشنه تیفکره له گریان به گولم

رونق عهد شباب است دگرستان را
 می رسد مژده ی گل بلبل خوش الحان را
 ای صبا! گر به جوانان چمن بازرسی
 خدمت ما برسان سرو و گل و ریحان را
 گر چنین جلوه کند مغبجه ی باده فروش
 خاکروب در میخانه کنم مژگان را
 ای که بر مه کشی از عنبر سارا چو گان
 مضطرب حال مگردان من سرگردان را
 ترسم این قوم که بر دُردکشان می خندند
 در سر کار خرابات کنند ایمان را
 یار مردان خدا باش که در کشتی نوح
 هست خاکی که به آبی نخرد طوفان را
 برو از خانه ی گردون به در و نان مطلب
 کان سیه کاسه در آخر بکشد مهمان را
 هر که را خوابگه آخر مستی خاک است
 گو چه حاجت که به افلاک کشی ایوان را
 ماه کنعانی من مسند مصر آن تو شد
 وقت آن است که بدرود کنی زندان را
 حافظا! می خور و رندی کن و خوش باش، ولی
 دام تزویر مکن چون دگران قرآن را

چوۋو لە مزگە وتۆ بەرەو مەيخاڭە دویشەو پیرمان
 چۆنە یارانى تەریقەت چارەو تەدییرمان
 ئیمە دەرویشان چلۆن روو کەینە خانوی قیبلە، تا
 روو لە ماللى مەى فروشن حەزەرەتى دەسگیرمان
 بەو خەراباتەى کە تەشریفى دەچى، ئیمەش دەچین
 چون وەها فەرموویەتى روژی ئەزەل تەقدیرمان
 عەقل ئەگەر دەیبوو خەبەر چەن خۆشە بۆ دل داوی شەو
 عاقلان دىوانە بون بۆ بەندى دل زەنجیرمان
 ئایەتى لوتقى لە رووما روومەتى جوانت نووان
 بۆیە غەیری لوتف و جوانى تیا نەبوو تەفسیرمان
 هیچ ئاخۆ لەو دلەى سەخت دەبى کارى شەوئ
 ئاوری ئاخ و نزوولەى، سۆزە کەى شەو و گیرمان
 تیری ناخى ئیمە گەردون پیکە «حافز»! وس بە سا
 هوشى خۆت بى! کە نەتپیکى کەوان و تیرمان
 تاسەحەر «کۆلیل» دویشەو هەر لە فیکرى زولفى بوو
 روژی رون کاتى وەدەر کەو کولمى کەفتە و بیرمان

دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما
 چیست یاران طریقت بعد از این تدبیر ما
 ما مریدان روی سوی قبله چون آریم چون
 روی سوی خانه‌ی خمار دارد پیر ما
 در خرابات طریقت ما به هم منزل شویم
 کاین چنین رفته‌ست در عهد ازل تقدیر ما
 عقل اگر داند که دل دربند زلفش چون خوش است
 عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیر ما
 روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد
 زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما
 با دل سنگینت آیا هیچ در گیرد شبی
 آه آشناک و سوز سینه‌ی شبگیر ما
 تیر آه ما ز گردون بگذرد، حافظ خموش
 رحم کن بر جان خود پرهیز کن از تیر ما

۷۰

ساقی به شهوقی باده ههناری که جامی مه
 موتریب ههوا بگۆره جههان بوو به کامی مه
 دیومانه ئیمه بهژنی دهلالی له بادهدا
 ئهی بیتخه بهر له تامی شهرابی مودامی مه
 پهڕژین له مهرگه ئهو کهسه عهشقی له ډیڅ ژبا
 توواره ناوی ئیمه له سینگى مهرامی مه
 تا ئه زه مانه بهژنی خهرا مانه سه روی ته پ
 قه دقامه تی به له نجه نهیی ئۆنمامی مه
 کاتى گه یسته گولشه نی یاران، سه با ده خیل
 گیانان له ویتیه بـۆی به ره عهرز و په یامی مه
 یادم بلـئى له بهر چیه عه مدهن ده بهی له بیـر
 ئه و کاته دئ نه ده یته وه هه رگیز وه لامی مه
 مهستی له چاوی جوانه نهوین، وا درا به دهس
 مهستی له غاوی بیـر و سه ره نجامی رامی مه
 لام وایه من که روژی جهزا هه ر وه کوو یه کن
 نانی حه لالتی شیخ و شهرابی هه رامی مه
 «حافـز»! بر پـژه دانه له یاقووتی دیده که ت
 شایه ت که ته یـری وه سلـی سه ریـی با له دامی مه
 پیروژه به حری چه رخ و هیلالی گه می، به جووت
 نو قمن له نیو سه خاوه تی حاجی قهوامی مه
 گولشه نی رازی ئتیه یه مه حمووده بو هه یاس
 «کۆلیل» ی ره مزی دیده ته ژیر و نه فامی مه

ساقی به نور باد به برافروز جام ما
 مطرب بگو که کار جهان شد به کام ما
 ما در پیاله عکس رخ یار دیده ایم
 ای بی خبر ز لذت شرب مدام ما
 هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق
 ثبت است بر جریده ی عالم دوام ما
 چندان بود کرشمه و ناز سهی قدان
 کآید به جلوه سرو صنوبر خرام ما
 ای باد اگر به گلشن احباب بگذری
 زنهار عرضه ده بر جانان پیام ما
 گو نام ما ز یاد به عمدا چه می ببری
 خود آید آن که یاد نیاری ز نام ما
 مستی به چشم شاهد دلبند ما خوش است
 زان رو سپرده اند به مستی زمام ما
 ترسم که صرفه ای نبرد روز بازخواست
 نان حلال شیخ ز آب حرام ما
 حافظ ز دیده دانه ی اشکی همی فشان
 باشد که مرغ وصل کند قصد دام ما
 دریای اخضر فلک و کشتی هلال
 هستند غرق نعمت حاجی قوام ما

نه‌ی ده‌قی مانگی جووانی روومه‌تی ره‌خشانان

وه‌ی سه‌فابه‌خشی ده‌لالی چای چناکه‌ی جوانان

بۆ زیاره‌ت گیانی شیرینم به‌ سهر لئو هاتوه

بیسته‌ دهر یا چپسته‌ سهر؟ تا چی بلی فه‌رمانان

بی به‌ لابی! که‌س له‌ ده‌ستی چاوه‌ کانت دهر نه‌چوو

عه‌قل و ته‌قوای شپه‌خه‌ تالانی شکۆی مه‌ستانان

وا له‌ خه‌وه‌ هه‌ستا شوکور به‌ختی خه‌واتۆی چاومان

چون له‌ گریانن به‌ عه‌شقی مانگی رووی تابانان

بی له‌ گه‌ل بای سروه‌ چه‌پکێ گول له‌ باخی کولتم

بۆ بێتیرن، با به‌کم بۆی خاکی کۆی بیسانان

کامه‌ران و پر ته‌مه‌ن بن ساقیانی به‌زمی جه‌م

گه‌رچی هه‌ر گیز پر نه‌بوو جامم له‌ مه‌ی گێترانان

دل په‌ریشانی ده‌کا، بێژن به‌ دل به‌ر ده‌رده‌کێ!

نه‌ی ره‌فێقان بۆ خودا ده‌ستی من و دامانان

که‌ی ده‌گا شه‌و کاته‌ یاره‌بی له‌ گه‌ل یه‌ک یه‌ ککر

خاتری جه‌م و په‌ریشان زولفی وه‌ک قه‌ترانان

هه‌لکه‌ داوینت له‌ خاک و خوین به‌ لامانا که‌ دێی

زۆره‌ له‌م رێگا شه‌لالی تیغی نه‌برۆکاتان

واده‌کا «حافز» دوعایی، ئیوه‌ش نامینی به‌ دل

ده‌ک به‌ قسه‌ت بی شه‌رابی لێوی شه‌کر نه‌فشانان

با سه‌با بێژێ له‌باتی من به‌ خه‌لکی شاری یه‌زد

نه‌ی سه‌ری خێلی نه‌یاران بی به‌ گۆی یارانان

دووهره‌ دیدارم وه‌لێ هیممه‌ت نزیکن ئیوه‌ گشت

خۆم غولام و شیعره‌ کانیشم به‌ گولبارانان

نه‌ی ستاره‌ی به‌خت رۆشن هیممه‌تی تۆ بی و خودا

وه‌ک هه‌ساره‌ی ماچ که‌م تا خاکی به‌ر هه‌یوانان

بۆیه‌ «کۆلیل» کلاوی خه‌لکی نه‌وێژی سهر نه‌چوو

تاجی شیعری نا له‌ سهر، چون په‌رجه‌می په‌خشانان

ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما
 آب روی خوبی از چاه زنخدان شما
 عزم دیدار تو دارد جان بر لب آمده
 باز گردد یا بر آید چیست فرمان شما
 کس به دور نرگست طرفی نبست از عافیت
 به که نفروشد مستوری به مستان شما
 بخت خواب آلود ما بیدار خواهد شد مگر
 زان که زد بر دیده آبی روی رخشان شما
 با صبا همراه بفرست از رخت گلدسته‌ای
 بو که بویی بشنویم از خاک بستان شما
 عمرتان باد و مراد ای ساقیان بزم جم
 گرچه جام ما نشد پر می به دوران شما
 دل خرابی می کند دلدار را آگه کنید
 زینهار ای دوستان جان من و جان شما
 کی دهد دست این غرض یا رب که همدستان شوند
 خاطر مجموع ما زلف پریشان شما
 دور دار از خاک و خون دامن چو بر ما بگذری
 کاندرا این ره کشته بسیارند قربان شما
 ای صبا با ساکنان شهر یزد از ما بگو
 کای سر حق ناشناسان گوی چوگان شما
 گرچه دوریم از بساط قرب همت دور نیست
 بنده‌ی شاه شماییم و ثناخوان شما
 ای شهنشاه بلند اختر خدا را همتی
 تا بیوسم همچو اختر خاک ایوان شما
 می کند حافظ دعایی بشنو آمینی بگو
 روزی ما باد لعل شکرافشان شما!

تا سه‌هه‌ر هات به‌ستی په‌رده، سه‌حاب
 هاوه‌لان! وا گه‌ییوه‌ سو‌ب‌ح‌ی شه‌راب
 ئه‌ش‌ک‌ی شه‌ون‌م ت‌ک‌ایه سه‌ر گول‌ی ناز
 زووبه ئازیز بینه جامی گولاب!
 له چه‌مه‌ن دیت بۆنی عه‌تری به‌هه‌شت
 سا له سه‌ر یه‌ک بنۆشه ساغه‌ری ناب
 ته‌ختی سه‌ه‌وزی له باخ گول لیدا
 ماتلنی له‌علی سووره شیخ و شه‌باب
 به‌ستیان بۆچ ده‌رکی مه‌یکه‌ده لیم
 بیکه‌یۆ ئه‌ی کل‌یل و ره‌مزی جه‌واب
 لیوه‌ کانت هه‌یانه حه‌قق‌ی نه‌ک
 له‌سه‌ر ئه‌و دل‌مه، وه‌ک ده‌روونی که‌باب
 له به‌هاری وه‌ها سه‌رم سه‌ره‌ی!
 چۆنه مه‌یخانه قوفله؟ خانه‌خراب!
 به‌ه‌زی ساق‌ی ئه‌و به‌ژن په‌رییه‌م
 وه‌کو «حافز» بنۆشه باده جه‌ناب
 لیوی له‌علی ده‌قی جه‌ماله «عومه‌ر»!
 چاوی نازی که‌مالی وه‌قر و عیتاب

می‌دمد صبح و کِلَه بست سحاب

الصَّبَّوحُ الصَّبَّوحُ يَا أَصْحَاب

می‌چکد ژاله بر رخ لاله

المُدام المُدام يَا أَحْبَاب

می‌وزد از چمن نسیم بهشت

هان بنوشید دم به دم می‌ناب

تخت زمرد زده است گل به چمن

راح چون لعل آتشین دریاب

در میخانه بسته‌اند دگر

إِفْتَحْ يَا مُفْتَّحَ الْأَبْوَاب

لب و دندان را حقوق نمک

هست بر جان و سینه‌های کباب

این چنین موسمی عجب باشد

که بیندند می‌کده به شتاب

بر رخ ساقی پری پیکر

همچو حافظ بنوش باده‌ی ناب

پیم وت ئەی شاھی جووانی خیرە دەرمانی غەریب
 پیتی وتم ئاوارەیی دل چاری نایێ بۆ تەیب
 تا وتم جارێ مەرۆ فەرموی دەبووری چۆن دەبی
 من گولێ تاقانە ئیوەش پۆلی شەیدا عەندەلیب
 نازەنینی کەولێ نەرمینی سمۆرە دۆشە کە
 کە ی گرووی بالتنجی بەردە و درک و دالتی وا غەریب
 وە ی کە خالتی رەش لە رۆمی روو چەنێ خۆش خەوتوو
 ئە ی لە زەنجیرە ی حەبەشتان ئاشنا دیلن عەجیب
 عە کسی سووری مە ی لە نیو مانگی روخت پەیدا، وە کوو
 ئەرخەوان سەحنی سپی نەسرینی کریا بی نەسیب
 وە ک سەفی میروو قەتارە ی خەت و خالت سەیرە سەیر
 خەتێ میشکین بۆ بەهاری رووت ئە گەرچی زیبە زیب
 پیم وت ئە ی شتوی غەریبان شەو رەشی کاکۆلە کەت
 لادە خۆ! با نەتگرێ نالە ی غەریبی شەو رەقیب
 شارەزایان مات و حەیرانن وتی «حافزا» ئەدی
 چۆن غەریبی تێدە گا ئەفسوونی چاوی دل فەریب
 پیم وت ئاخەر لازمە ریزی ئەدی بی وە ک «عومەر»
 پیتی وتم کە ی باوی ماوہ حورمەتی خێلی ئەدی ب

گفتم ای سلطان خوبان رحم کن بر این غریب
 گفت در دنبال دل ره گم کند مسکین غریب
 گفتمش مگذر زمانی گفت معذورم بدار
 خانه پروردی چه تاب آرد غم چندین غریب
 خفته بر سنجاب شاهی نازینی را چه غم
 گر ز خار و خاره سازد بستر و بالین غریب
 ای که در زنجیر زلفت جای چندین آشناست
 خوش فتاد آن خال مشکین بر رخ رنگین غریب
 می‌نماید عکس می در رنگ روی مهوش
 همچو برگ ارغوان بر صفحه‌ی نسرين غریب
 بس غریب افتاده است آن مور خط گرد رخت
 گرچه نبود در نگارستان خط مشکین غریب
 گفتم ای شام غریبان طره‌ی شب‌رنگ تو
 در سحرگاهان حذر کن چون بنالد این غریب
 گفت حافظ آشنایان در مقام حیرتند
 دور نبود گر نشیند خسته و مسکین غریب

ئهی بوو که پهری کیتته له سهه ر لابهه ری تارا؟

وهی تهیری چه مه ن کامه غولامی چه مه ن ئارا؟

خه و چوو له دیه م شه و به خه یالتیکی جیگه رسۆز

ئاخۆ له گه لته کهی ده نووی سهه رگولتی سارا؟!

ناپرسی له حالتی منی ده رویش، ده ترسم

به روایه نه که ی چاک و خراپیکه له ئارا؟

ئه و چاوه خو ماریته دلّی عاشقی لی دا

مه علوومه که مه ی مهسته له دوو چاوی خو مارا

ئه و تیره خه تا چوو که کریشمه ت له دلّی گرت

هه مدیس بزانه م نه زه رت چۆنه له کارا

نه تیستوو ه چی ناله و هاوار که کردم

پیموایه به هۆی مه رته به به رزیسته، نیگارا

ئه م چۆله تراویله که یه کانی نیه، ئامان

داویکی بیوانه له دهس حوولی نه یارا

چوو سهه رده می گه نجی به هه لته ئهی دلّی غافل

چی دی غه لته ت ئیسته به پیری هه یه یارا

ئه م کووشکی سهه فابه خشه هه تا مه نزلتی تویه

یاره بیی نه بیی هه لمه تی چه رخی له که نارا

«حافز» نه غولامیکه له دهس خواوه نی هه لپیت

ناشتم که وه مردم له چله ی دووری و قارا

توخوا وه ره! «کۆلیل» له گه لّ ئیوه سهه عاتی

نادا به خه زینه ی جهه م و دارایی دارا

ای شاهد قدسی که کشد بند نقابت
و ای مرغ بهشتی که دهد دانه و آبت
خوابم بشد از دیده در این فکر جگرسوز
کاغوش که شد منزل آسایش و خوابت
درویش نمی‌پرسی و ترسم که نباشد
اندیشه‌ی آمرزش و پروای ثوابت
راه دل عشاق زد آن چشم خماری
پیدا است از این شیوه که مست است شرابت
تیری که زدی بر دلم از غمزه خطا رفت
تا باز چه اندیشه کند رای صوابت
هر ناله و فریاد که کردم نشنیدی
پیدا است نگارا که بلند است جنابت
دور است سر آب از این بادیه هشدار
تا غول بیابان نفریبد به سرابت
تا در ره پیروی به چه آیین روی ای دل
باری به غلط صرف شد ایام شبابت
ای قصر دل افروز که منزلگه انسی
یارب مکناد آفت ایام خرابت
حافظ نه غلامی ست که از خواجه گریزد
صلحی کن و باز آ که خرابم ز عتابت

خه مین که شوخه برۆکه ی له که چ که وانی خست
 به قهستی سه ر دلی بی هیـز و پر له ژانی خست
 خه بهر نه بو له دو عالم، که خوشه ویستی بوو
 زه مانه نه خشی ئه مانی له پیش ئه وانی خست
 به نازی دیده که بو خۆنوواندنی فره موو
 هه زار و یه ک شه پری هینا له نیو جه هانی خست
 مه سی شه راب و عه ره ق که رده، ره نگه چوویه چه مه ن
 گولای رووت که وارهنگی ئه ر خه وانی خست
 زه ماوه نی چه مه نم دوینه شه و به مهستی دی
 که غونچه سه د له ده می تۆم به دل گومانی خست
 وه نه وشه کاکوئی لوولی هه تا گر یجن کرد
 سه با به رازی که زی کت به مل شکانی خست
 هه تا وتم وه کو رووتن سه مه ن شه رم گرتی
 له ده م به دهستی سه با بویه خا کتانی خست
 چ مو تریب و چ شه رابم نه دی له بهر پار یز
 هه وای ساقیه ئیه می به هه ردوانی خست
 ده بی به ئاوی مه ی ئه م خه رقه کۆنه پاکو که م
 به شم ئه زه ل ئه مه بوو تا ئه به د له شانی خست
 یه قین به مه ستیه «حافر» نه سیی تا ماوه
 که پیری مه یکه ده ئاوا له کۆی موغانی خست
 جه هان به مه یلمه ئیستا که چه رخ و سووپی زه مان
 منی به داوی ئه مانی سه رۆکی جه هانی خست
 فه له ک له ده ورمی جامی نه دا که بیغشهش بـ
 هه موو له ساغه ری «کۆلیل» (شه وکه ران) ی خست

خمی که ابروی شوخ تو در کمان انداخت
 به قصد جان من زار ناتوان انداخت
 نبود نقش دو عالم که رنگ الفت بود
 زمانه طرح محبت نه این زمان انداخت
 به یک کرشمه که نرگس به خود فروشی کرد
 فریب چشم تو صد فتنه در جهان انداخت
 شراب خورده و خوی کرده می روی به چمن
 که آب روی تو آتش در ارغوان انداخت
 به بزمگاه چمن دوش مست بگذشتم
 چو از دهان توام غنچه در گمان انداخت
 بنفشه طره‌ی مفتول خود گره می زد
 صبا حکایت زلف تو در میان انداخت
 ز شرم آن که به روی تو نسبتش کردم
 سمن به دست صبا خاک در دهان انداخت
 من از ورع می و مطرب ندیدم زین پیش
 هوای مغیبانم در این و آن انداخت
 کنون به آب می لعل خرقه می شویم
 نصیبه‌ی ازل از خود نمی توان انداخت
 مگر گشایش حافظ در این خرابی بود
 که بخشش ازلش در می مغان انداخت
 جهان به کام من اکنون شود که دور زمان
 مرا به بندگی خواجه‌ی جهان انداخت

غه می ناسۆری دلم سینه و سامانه می سووت
 ئاگری ئه و غه مه ئه م ماله چکۆلانیه می سووت
 له ش به تاوی غه می دووری له عه زیزان بووه ئا
 ئاوری روومه تی گیان، گیان و دل و یانه می سووت
 سۆزی دل ئاگری ئه سرینمی بهردا بووه شه م
 شه وی پیشوو وه کو بال و په ری په روانه می سووت
 ئاشنا چۆن به زه یی نایه به حاللی منی زار
 ئه و له خو چوونمه وه ختی دلی بیگانه می سووت
 چۆمی مه یخانه به خوړ هات و جبه ی زوهدی رفان
 ئاوی خومخانه به گوړ ئه و سه ره فه رزانه می سووت
 من که تۆبه م نه شکان ئه و دلی مینامی شکاند
 هه ره وه کوو لاله دلی بی مه ی و مه یخانه می سووت
 مه گره دی په لپ و بیانوو، وه ره وا خه لکی دیه م
 چه شنی قه قنه س له به را، خه رقه به شو کرانه می سووت
 «حافز»!! راز و حه کایه ت مه که، مه ی خووه ده می
 باسی پیشوو شه م و شه و، شه و که تی ئه فسانه می سووت
 من به قوریانی گوئی رووتم و «کۆلیل»ی به لّین
 گه رچی په یمانی که چت باده و په یمانه می سووت

سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت
 آتشی بود در این خانه که کاشانه بسوخت
 تنم از واسطه‌ی دوری دلبر بگداخت
 جانم از آتش مهر رخ جانانه بسوخت
 سوز دل بین که ز بس آتش اشکم دل شمع
 دوش بر من ز سر مهر چو پروانه بسوخت
 آشنایی نه غریب است که دلسوز من است
 چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت
 خرقه‌ی زهد مرا آب خرابات ببرد
 خانه‌ی عقل مرا آتش میخانه بسوخت
 چون پیاله دلم از توبه که کردم بشکست
 همچو لاله جگرم بی می و خمخانه بسوخت
 ماجرا کم کن و باز آ که مرا مردم چشم
 خرقه از سر به در آورد و به شکرانه بسوخت
 ترک افسانه بگو حافظ و می نوش دمی
 که نخفتیم شب و شمع به افسانه بسوخت

ساقی ئەم جەژنتە پیرۆز وەلێ بیخەوێ بێر
 ئەو هەموو وادە کە دابووت بە ئیمەیی کز و پیر
 و پ و واقم کە لە رۆژانی جودایت بە دل
 لەو حەریفانە دلت کە ندووە وە ک بەختی فەقیر
 بە کچی رەز بکە شاباش سلاویک و بلی
 بە دوای ئیمەیی ئەمێستا نە لە نێو کوپەیی ئەسیر
 هاتنی ئێسوە بە ئەم کۆرە زەماوێندی دلە
 هەر کە تۆی شاد نەوێ، غەم لە دلتی بێ بە ئەمیر!
 خواشوکور دوورە لە تالانی خەزان باخی گولت
 سەروی تەپۆشە قەدت، یاسەمەنت لە علی مونی
 وەرە مە یگیڕ! شوکور دەوڵەتی زکماکی ئەتۆ
 چاوی دوو پۆیی و ئاژاوێ گەر ئەسمیت بە تیر
 «حافز!» ئەو کەشتیە نووحت مە دەد و یار نە بێ
 لە بنت هەلدە کە نێ قودرەتی توفانی کە ییر
 کەرەم ئەو جامە کە فەر مووت، نووانی کەرەمێ
 گول و گولزارە لە بەر چاوی «عومەر» دەشتی کەویر

ساقیا آمدن عید مبارک بادت
وان مواعید که کردی مرواد از یادت
در شگفتم که در این مدت ایام فراق
برگرفتی ز حریفان دل و دل می دادت
برسان بندگی دختر رز گوبه در آی
که دم و همت ما کرد ز بند آزادت
شادی مجلسیان در قدم و مقدم توست
جای غم باد مر آن دل که نخواهد شادت
شکر ایزد که ز تاراج خزان رخنه نیافت
بوستان سمن و سرو و گل و شمشادت
چشم بد دور کز آن تفرقه ات باز آورد
طالع نامور و دولت مادرزادت
حافظ از دست مده دولت این کشتی نوح
ورنه طوفان حوادث ببرد بنیادت

~

ئە‌ه‌ی سه‌با کۆشکی پش‌وودان و خه‌وی یار له‌ کو‌ین
 مه‌نزل‌ی مانگی من ناشق کوز‌ی عه‌ییار له‌ کو‌ین
 شه‌وه‌ تاریکه‌ به‌ره‌و خاکی ولاتم سه‌فه‌ریم
 ئاگری تووری سنین و گ‌ری دیدار له‌ کو‌ین
 هه‌ر که‌سه‌ی هاته‌ جه‌هان رۆ‌لی خراپ‌یک‌ی نووان
 له‌ خه‌رابات بل‌ی پ‌یم که‌سه‌ی وه‌شیار له‌ کو‌ین
 عاقیبه‌ت خه‌یره‌ ئە‌وه‌ی ره‌مزی ئیشاره‌ت به‌له‌ده
 شاره‌زای ئیوه‌ ئە‌ر‌ی مه‌حه‌رمی ئە‌سرار له‌ کو‌ین
 یه‌ک یه‌کی موو له‌ له‌شم ره‌مزی ئە‌وین‌یک‌ی گه‌شه
 ئیمه‌ له‌ کو‌ینو توانجی گه‌لی ب‌یکار له‌ کو‌ین
 زولفی چین چینی ده‌زانیت فه‌قه‌ت، ل‌یی پرسن
 ئە‌و د‌لی و‌یلمه‌ فه‌رموو که‌ گرفتار له‌ کو‌ین
 پرچی زه‌نجیری له‌ کو‌ین عه‌قل‌ی سه‌رم ش‌یتی په‌تین
 دل به‌ گۆشه‌ی چه‌می چوو تا‌قی برو‌ی یار له‌ کو‌ین
 مه‌ی و مه‌یگ‌یر و ده‌ف و ساز هه‌موو سازه‌ به‌لام
 ج‌یژنی ب‌ی یار گه‌وارا نییه‌ دل‌دار له‌ کو‌ین
 با زه‌مه‌ن گه‌ر به‌ چه‌مه‌ن هاته‌وه‌ دل‌گیر نه‌بی
 ن‌یو ن‌یشانی ب‌ده «حاف‌ز»! گو‌لی ب‌ی خار له‌ کو‌ین
 کوشتم‌ی با په‌شی زریان وه‌ کو «کۆ‌لیل»، ئە‌ر‌ی
 هه‌ره‌شه‌ی گه‌رم‌ی شه‌مال و ده‌می هاوار له‌ کو‌ین

ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست
 منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست
 شب تار است و ره وادی ایمن در پیش
 آتش طور کجا موعد دیدار کجاست
 هر که آمد به جهان نقش خرابی دارد
 در خرابات بگویند که هشیار کجاست
 آن کس است اهل بشارت که اشارت داند
 نکته‌ها هست بسی محرم اسرار کجاست
 هر سر موی مرا با تو هزاران کار است
 ما کجاییم و ملامت گریکار کجاست
 باز پرسید ز گیسوی شکن در شکنش
 کاین دل غمزده سرگشته گرفتار کجاست
 عقل دیوانه شد آن سلسله‌ی مشکین کو
 دل ز ما گوشه گرفت ابروی دلدار کجاست
 ساقی و مطرب و می جمله مهیاست ولی
 عیش بی یار مهیا نشود، یار کجاست
 حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج
 فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست

گهردن ئازادییه، جه ژنی دله، رۆیی ره مه زان
 مهی له خومخانه به کول هاتوو به بۆم تیکه نه مان!
 لار و له نهجهی گولیی سهرچۆپی و گۆرانی و ساز
 ره ونه قی زوه دفرۆشانی گرانجانی شکان
 مه که لۆمه ی نه وه جار جاره ده تۆشیت شه راب
 بیتخه بهر بون له سه ری خاو، مه گهر جورم و خه تان؟!
 باده تۆشی له دللی مه کر و ریا رهنگی نه بی
 بی گومان چاتره له و شتخه که رهنگ پریژی ریان
 نه هه واداری ریائین و نه یارانی ده غه ل
 خوا که زانا به هه موو رازه ده زانی له دلان
 به قسه ی خواش ده که ین و به که سیش زولم نه که یم
 هه رچی به و خه لکه ره واین به ئیمه ش نه پره وان
 چ ده قه ومی له گه لیم چهن قه ده حی باده وه خوی
 خوین مژی باخی ره زین ئیمه نه خوین خوری که سان
 باده تۆشینیی نه من هتیزی خه تاییکی نیه
 نه گهریش عه یبه ده لئین پاک له ههر عه یب خودان
 تف له نیتو چاوی ریاکار و درۆزن «کۆلیل»!
 گورگن نه م خیله له نیتو پیستی مه را دینه که وان

روزه یک سوشد و عید آمد و دلها برخاست
 می ز خمخانه به جوش آمد و می باید خواست
 نوبه‌ی زهدفروشان گران‌جان بگذشت
 وقت رندی و طرب کردن رندان پیداست
 چه ملامت بود آن را که چنین باده خورد
 این چه عیب است بدین بی‌خردی وین چه خطاست
 باده‌نوشی که در او روی و ریایی نبود
 بهتر از زهدفروشی که در او روی و ریاست
 ما نه رندان ریاییم و حریفان نفاق
 آن که او عالم سراسر است بدین حال گواست
 فرض ایزد بگذاریم و به کس بد نکنیم
 وان چه گویند روا نیست نگوییم رواست
 چه شود گرم و تو چند قدح باده خوریم
 باده از خون رزان است نه از خون شماست
 این چه عیب است کز آن عیب خلل خواهد بود
 ور بود نیز چه شد مردم بی‌عیب کجاست

گول دَل و دینی رفان و به مهلامهت هستا
 وتی کنی بوو له گهلت ساغ و سهلامهت هستا
 ههرکه دانیشتوو له م کۆشکه دهمنی لیو به کهنین
 دهسی ئاخربه گرین و به نه دامهت هستا
 لافی سهر لیوتی شهم بوو له سهره بۆیه شهوان
 بۆ گهلی عاشقی لیوت به غهرامهت هستا
 سروه خیرا له کهناری گول و سهروی چه مهنا
 به ئه وینی گولتی روخسارت و قامهت هستا
 مهس دهچووی و به ته ماشات له نیو کۆری مه له ک
 بوو به غهوغا له سهرت روژی قیامهت هستا
 سهروی ته پپوش شکا نازی سهری خسته بهرا
 سهروم ئه و کاته خهرامان قه و قامهت هستا
 فرده ئه و خهرقه یه «حافز»! له دهسی راکه، که له و
 بنکه فیللوییه ئاگر له کهرامهت هستا
 به ده ماریکه وه واعیز له ههوا و فیزی دهوت
 بۆیه «کویل»ی قهله ندهر به شه هامهت هستا

دل و دینم شد و دلبر به ملامت برخاست
 گفت با ما منشین کز تو سلامت برخاست
 که شنیدی که در این بزم دمی خوش بنشست
 که نه در آخر صحبت به ندامت برخاست
 شمع اگر زان لب خندان به زبان لافی زد
 پیش عشاق تو شب‌ها به غرامت برخاست
 در چمن باد بهاری ز کنار گل و سرو
 به هواداری آن عارض و قامت برخاست
 مست بگذشتی و از خلوتیان ملکوت
 به تماشای تو آشوب قیامت برخاست
 پیش رفتار تو پا برنگرفت از خجلت
 سرو سرکش که به ناز از قد و قامت برخاست
 حافظ این خرقة بینداز مگر جان بیری
 کآتش از خرقة‌ی سالوس و کرامت برخاست

۷

له ئه هلی دڵ قسه وه بگره قهت مه لێ که خه تان
 خه تا له تۆیه که می شکی قسه ت نه بی، نه ئه وان
 به دوو جه هانی نه بوو سه ر نه زه ر وه یا هه وه سی
 عه جه ب ده مه ق بووه دڵ! ئه م نه وایه چن له سه ران؟
 له نیو دلی شه که تم کـی موقیمه؟ نازانم
 که سه رته نایه له من ئه و له و یوه ده م به هه ران
 دلم له سیننه وه ده ر هات، مو تریب! ئاهه نگی
 له ناله سه ر خه وه! ئاخه ر هه ر ئه و هه وامه هه وان
 هه تاوی کو لمه که تی گه ر جه هان له سه ر نه ده که وت
 گه هه رم نه بوو نه زه ری دڵ به ر یبه نانی جه هان
 نه نو ستووم له په ژاره ی خه یالی شه و له سه را
 خو ماری هه ر شه وه تم، هه ر شه را به خانه ده وان
 وه ها شه لاله له خو ینی دلم، مزه وتی گه ره ک
 بشو ن ئه گه ر به شه را به م، گه لێ ره وان و ره وان
 گو لیم! له ده یری موغان بۆیه خو شه ویسه گلیم
 هه می شه چون ده گر ی دڵ به سو زی سیننه که مان
 له کامه نه زم و چه ده ز گایه کی ده ژهن مو تریب
 که چه و ته مه نم و که چی دڵ هه ر ئه و هه وایه نه وان
 ده روونی دو ینه شه وم پر له نه زمی ده نگت بوو
 سه رای ی سیننه یی «حافز» له می ژه نو قمی سه دان
 شری تی گیانمه «کولی ل»! سازی ئاواز ت
 و جاخی رو شه ئاهه نگی گیانی روو له به یان

چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست
 سخن شناس نه‌ای جان من خطا اینجاست
 سرم به دینی و عقبی فرو نمی‌آید
 تبارک الله از این فتنه‌ها که در سر ماست
 در اندرون من خسته دل ندانم کیست
 که من خموشم و او در فغان و در غوغاست
 دلم ز پرده برون شد کجایی ای مطرب
 بنال هان که از این پرده کار ما به نواست
 مرا به کار جهان هرگز التفات نبود
 رخ تو در نظر من چنین خوشش آراست
 نخفته‌ام ز خیالی که می‌پزد دل من
 خمار صدشبه دارم شرابخانه کجاست
 چنین که صومعه آلوده شد ز خون دلم
 گرم به باده بشوید حق به دست شماست
 از آن به دیر مغانم عزیز می‌دارند
 که آتشی که نمیرد همیشه در دل ماست
 چه ساز بود که در پرده می‌زد آن مطرب
 که رفت عمر و هنوزم دماغ پر ز هواست
 ندای عشق تو دیشب در اندرون دادند
 فضای سینه‌ی حافظ هنوز پر ز صداست

خه‌یالی روومه‌تی ته‌نیا هه‌والی نیو دلی مهن
 شه‌میمی به‌رچه‌می تیکه‌ل به‌ئاوه‌زی گلی مهن
 جه‌مالی ئیوه ده‌لیلی نزا که‌تی عه‌شقه
 نه‌فامه‌ ئه‌و که‌سه به‌رگر له‌عه‌شق و میملی مهن
 له‌چالی سه‌ر چه‌نه‌تا هاته‌گوئ سه‌دایێ خو‌ش
 هه‌زار یوسفی میسری قه‌تیسى بابلی مهن
 نه‌گه‌ر به‌زولفی دریژت نه‌گا ده‌سی دل‌مان
 خه‌تا له‌به‌ختی په‌ریش و له‌ده‌س ده‌سی کو‌لی مهن
 به‌ده‌ر که‌وانی حه‌ره‌مخانه‌ خاسه‌ که‌ت فه‌رموو
 که‌ ئه‌و فلا‌سه، ئه‌وینداری خاکی مه‌نزلی مهن
 بلێ به‌لێ به‌روال‌هت له‌خزمه‌تم دوورن
 وه‌لێ هه‌میشه‌ له‌به‌ر چاوی خاتر و دلی مهن
 نه‌گه‌ر ده‌سی دلی «حافز» له‌ده‌ر کی دا، وه‌یکه‌ن!
 له‌میژه‌ چونکه‌ به‌ئاواتی روومه‌تی گو‌لی مهن
 وه‌یا له‌چالی چه‌نه‌م گیره‌گیانی «کولیل» ی
 نه‌جاتی هه‌ر به‌ته‌نافی دریژی سومبو‌لی مهن

خیال روی تو در هر طریق همره ماست
 نسیم موی تو پیوند جان آگه ماست
 به رگم مدعیانی که منع عشق کنند
 جمال چهره‌ی تو حجت موجه ماست
 بین که سیب زنخدان تو چه می‌گوید
 هزار یوسف مصری فتاده در چه ماست
 اگر به زلف دراز تو دست ما نرسد
 گناه بخت پریشان و دست کوتاه ماست
 به حاجب در خلوت‌سرای خاص بگو
 فلان ز گوشه‌نشینان خاک در گه ماست
 به صورت از نظر ما اگر چه محبوب است
 همیشه در نظر خاطر مرفه ماست
 اگر به سالی حافظ دری زند بگشای
 که سال‌هاست که مشتاق روی چون مه ماست

له منی مهس مه که داوا نه دیانته نه به لاین
 چون قه ده حنوشی هه وه لپوژم و په یمانه شکین
 زوو هه لمگرتوو ده سنویر له چاوانه یی عه شق
 تا بکه م نویر له سه ر تهر می جه هان، جه م خه له تین
 بینه مهی! تا کو بلیم رازی قه زا، ره مزی قه ده ر
 هه م بلیم مه ست به بوی کیم و دلم مه یلی به کین
 که مه ری کیو نیه تی تاقه تی باری که مه رم
 عاشقی مهستم و دل هیز و وزه ی لوتفتی پین
 نیه وه ک چاوی مه ست، پی نه گه یین چاوی چه په ل!
 خوش نشینیک له ژیر تاقی فه له ک غه مزه نووین
 گیان به قوربانی ده می بی که له نیو باخی دیه م
 نه وه، بو عاله می خونچه ی چه مه نی ژینگه، هه وین
 «حافر» نه ورپو که سوله یمانه له کزی عه شقی سه بات
 واته نه وه ده ولته تی وه سله ی چوو، هه ربای له جین
 هه ر که «کولیل» ی نه وینت بووه نایینی نه ما
 کئی که مه ن کیشی شه وی زولفته نایینی له وین

مطلب طاعت و پیمان و صلاح از من مست
 که به پیمانه کشی شهره شدم روز آلت
 من همان دم که وضو ساختم از چشمه‌ی عشق
 چار تکبیر زدم یکسره بر هرچه که هست
 می بده تا دهمت آگهی از سر قضا
 که به روی که شدم عاشق و از بوی که مست
 کمر کوه کم است از کمر مور اینجا
 ناامید از در رحمت مشوای باده‌پرست
 بجز آن نرگس مستانه که چشمش مرصاد
 زیر این طارم فیروزه کسی خوش نشست
 جان فدای دهنش باد که در باغ نظر
 چمن آرای جهان خوش‌تر از این غنچه نیست
 حافظ از دولت عشق تو سلیمانی شد
 یعنی از وصل تواس نیست بجز باد به دست

۷۰

که نینی سووره گوته و (هه ی به نازی) بولبولی مهست
 (شرین به هاره) ده بیسم له شیخی باده پهرهست
 غورووری تۆبه که وه ک مه پمه پری ره قی ده نووان
 نه شا که جامی بلوورین چلوونی داوه شکهست
 ده تیکه مهی! که له دیوانی بی نیازتی خودا
 چ دهر که وان و چ شا یا چ وه شیار و چ مهست
 له ئهم غه ریه سه را دوو دهرهت، زه رووره ته کوچ
 که وایه مائی زیانت چ سه ربلیند و چ پهست
 به ههشت و ههشتی که سنی بن خه بات و ههول نه دی
 به لئی به ئهمری به لا به ستراره عه هدی ئه لهست
 غه مین مه نیشه به بوون و نه بون، که عاقیبه تی
 به کوئی که مال گه یشتن به ره و زه وائه مه بهست
 وه زیری ئاسه ف و ئه سپی سه با زمانی مه لات
 به که لکی خاجه نه هاتن که به ختی دابو له دهست
 مه نازه بال و په پرت! چه شنی تیری سه ر به هه و
 ده نا ده مت ده چه قی عاقیبهت له خاکی که نهست
 له دهستی نایه قه لهم ئه و سپاسه قهت «حافز»!
 که ده فته ری غه زه لیت چون له نیه دهست به دهست
 که بولبولی خله تان بو سه با گولاله، نه دی
 «عومه ر» له گه ل گوئی حاشا قه رار و قه وئی نه بهست

شکفته شد گل حمرا و گشت بلبل مست
 صلاى سرخوشى اى صوفیان باده پرست
 اساس توبه که در محکمی چو سنگ نمود
 بین که جام زجاجی چه طرفه اش بشکست
 بیار باده که در بارگاه استغنا
 چه پاسبان و چه سلطان چه هوشیار و چه مست
 از این رباط دودر چون ضرورت است رحیل
 رواق و طاق معیشت چه سربلند و چه پست
 مقام عیش میسر نمی شود بی رنج
 بلی به حکم بلا بسته اند عهد الست
 به هست و نیست مرنجان ضمیر و خوش می باش
 که نیستی ست سرانجام هر کمال که هست
 شکوه آصفی و اسب باد و منطق طیر
 به باد رفت و از او خواجه هیچ طرف نبست
 به بال و پر مرو از ره که تیر پرتابی
 هوا گیرفت زمانی ولی به خاک نشست
 زبان کلک تو حافظ چه شکر آن گوید
 که گفته سخت می برند دست به دست

به بزهی لیو قزی په‌خشان عه‌ره‌قی روو سه‌ری مه‌س
 به یه‌خه‌ی باز و به گورانی و جامیک له‌ده‌س
 به کریشه‌ی فه‌ن و فیل و به‌شهر و شو‌ری دو‌چاو
 نیوه‌شه‌و هاته‌ سه‌رینم مه‌س و زانا به‌مه‌به‌س
 سه‌ری هی‌نایه‌ بنا‌گویم و به‌ده‌نگیک‌ی به‌سو‌ز
 وتی ئه‌ی عاشقی می‌ژینه‌ شه‌وی خه‌و به‌سه‌ به‌س!
 عاشقی جامه‌ شه‌راییک‌ی وه‌ها‌شه‌و گری بیت
 به‌ئه‌وین کافره‌، رسوا که‌ نه‌بی و باده‌په‌ره‌س
 خه‌به‌ریکی نییه‌ زاهید له‌ خه‌لا‌تی ئه‌زه‌لی
 تانه‌ له‌و خلت‌ه‌ بنۆشانه‌ ئه‌دا وا به‌هه‌وه‌س
 هه‌رچی ئه‌و رشتیه‌ په‌یمان‌ه‌، به‌ دل‌ نۆشیمان
 ئاوی که‌ وه‌ر بووه‌ یا خو له‌ شه‌رابی مه‌س و خه‌س
 به‌ بزهی له‌ علی مه‌ی و زولفی گری‌چینی نیگار
 تۆبه‌ بشکینی وه‌ کوو «حافز» ی بیچاره‌ فره‌س
 که‌س دل‌یک‌ی نییه‌ له‌م زی‌ده‌ که‌ لای ئیوه‌ نه‌بی
 دل‌ی لا تۆیه‌ «عومه‌ر» تۆ بی و خوا نه‌یده‌یه‌ که‌س!

زلف آشفته و خوی کرده و خندان لب و مست
 پیرهن چاک و غزل خوان و صراحی در دست
 نرگش عربده جوی و لبش افسوس کنان
 نیم شب دوش به بالین من آمد بنشست
 سرفرا گوش من آورد به آواز حزین
 گفت ای عاشق دیرینه‌ی من خوابت هست؟
 عاشقی را که چنین باده‌ی شبگیر دهند
 کافر عشق بود گر نشود باده پرست
 برو ای زاهد و بر درد کشان خرده مگیر
 که ندادند جز این تحفه به ما روز الست
 آن چه او ریخت به پیمانه ما نوشیدیم
 اگر از خمر بهشت است و گر باده‌ی مست
 خنده‌ی جام می و زلف گره گیر نگار
 ای بسا توبه که چون توبه‌ی حافظ بشکست

۷

بۆ دەيىرى موغان ھاتۆ ساقى بە شەرابى خەس
 ئەو مەس بە دەس و جامى، مەس بە دو چاوى مەس
 دەرکە وتووە مانگى نۆ وەك نالى پەلى ئەسپى
 لا بەژنى بلىندى ئەو ھەر سەول و سەو بەر پەس
 حەققم نىيە بىژم ھەن ھۆشى لە سەرم، خۆ نىن
 يا خۆ نىيە بىژم نىن بۆ ئەو نەزەرم، خۆ ھەس
 ھاواری ھەواداران ھەستا كە ئەوين دانىشت
 مۆمى دلە كەم سووتا ھەستا كە گوللى ئەتلەس
 خوشبۆيە ئەگەر عەمبەر ئاللا لە قىزى دلەبەر
 وەك وسمە كەمان كىشى فېر بوو لە برۆى پەيوەس
 بىرۆ كە ھەتا بىتۆ «حافىز» تەمەنى، ھەرچەن
 تىرئ لە كەمان دەرچوو نايىتەوہ بۆ ھەر كەس
 ئەى جەرگى ھەموو عالەم لەت لەت بە برۆى تىژت
 «كۆلىل» لەبەر چاوى بازى بەزەيىتە چەس؟!

در دیر مغان آمد یارم قدحی در دست
 مست از می و میخواران از نرگس مستش مست
 در نعل سمنند او شکل مه نو پیدا
 وز قد بلند او بالای صنوبر پست
 آخر به چه گویم هست از خود خبرم چون نیست
 وز بهر چه گویم نیست با وی نظرم چون هست
 شمع دل دمسازم بنشست چو او برخاست
 و افغان ز نظر بازان برخاست چو او بنشست
 گر غالیه خوش بو شد در گیسوی او پیچید
 و ر و سمه کمانکش گشت در ابروی او پیوست
 باز آی که باز آید عمر شده‌ی حافظ
 هر چند که ناید باز تیری که بشد از شست

به جان خواجه و حق قدیم و عهد درست
 که مونس دم صبحم دعای دولت توست
 سرشک من که ز طوفان نوح دست برد
 ز لوح سینه‌ی نیارست نقش مهر تو شست
 بکن معامله‌ای وین دل شکسته بخر
 که با شکستگی ارزد به صد هزار درست
 زبان مور به آصف دراز گشت و رواست
 که خواجه خاتم جم یاوه کرد و بازنجست
 دلا طمع مبر از لطف بی‌نهایت دوست
 چو لاف عشق زدی سر بیاز چابک و چست
 به صدق کوش که خورشید زاید از نفست
 که از دروغ سیه‌روی گشت صبح نخست
 شدم ز دست تو شیدای کوه و دشت و هنوز
 نمی‌کنی به ترحم نطق سلسله سست
 مرنج حافظ و از دلبران حفاظ مجوی
 گناه باغ چه باشد چو این گیاه نرست

مه‌ستم به خه یالت چ نیازی به شه‌راوه
 نه‌ی خوم سه‌ری خو هه‌لگره خومخانه روخواوه
 سه‌د جامی به هه‌شتم بده‌نی تاله به بی تو
 ساقیشم نه‌گهر عازوه هه‌ر عه‌ینی عه‌زاوه
 هاوار که چوو دل‌بهر و بو وینه‌گری هوش
 کیشانی خه‌ت و خالی، حوبابی سه‌ری ئاوه
 نه‌ی دیده له خه و هه‌سته! به سیلاوی ده‌ماده‌م
 ها! وه‌خته بخنکی، خه‌وی نه‌م شوینه خراوه
 دل‌بهر به عه‌یان دیت و له تو چیره ده‌پوشی
 چون زیری نه‌وینی دلی توی، قه‌لبه به لاوه
 له و روزه‌وه گول‌ناره‌قی سه‌ر کولمی نه‌توی دی
 به‌و ئاگره سووتاهه که وا نو‌قمی گولاه
 تا وه‌رزی گول و پاکیه دوورۆ نه‌که‌وینۆ
 له‌م کانی و سه‌ر ئاوه، که دونیا که سه‌راوه
 «حافز»! چیه به‌م عاشقی و به‌زمه که که‌وتووی
 نه‌م که‌نجه له‌بو که‌نجه، نه‌ پیریکی چه‌ماوه
 من مالی دلم پریه له ناله‌ی نه‌ی و شمشال
 تو به‌س که نه‌سیحه‌ت! که سه‌رم قوفلی دراوه
 سه‌رمه‌س که له ده‌ر هات دلی ئیمه وه‌ده‌ر هات
 به‌م حاله‌وه «کولیل»ی به‌جی هیشته و که‌راوه

ما را ز خیال تو چه پروای شراب است
 خم گو سر خود گیر که خمخانه خراب است
 گر خمر بهشت است بریزد که بی دوست
 هر شربت عذیم که دهی عین عذاب است
 افسوس که شد دلبر و در دیده ی گریان
 تحریر خیال خط او نقش بر آب است
 بیدار شو ای دیده که ایمن نتوان بود
 زین سیل دمام که در این منزل خواب است
 معشوق عیان می گذرد بر تو ولیکن
 اغیار همی بیند از آن بسته نقاب است
 گل بر رخ رنگین تو تا لطف عرق دید
 در آتش شوق از غم دل غرق گلاب است
 سبز است در و دشت بیا تا نگذاریم
 دست از سر آبی که جهان جمله سراب است
 در کنج دماغم مطلب جای نصیحت
 کاین گوشه پر از زمزمه ی چنگ و رباب است
 حافظ چه شد ار عاشق و رند است و نظرباز
 بس طور عجب لازم ایام شباب است

زۆرن نه سیری زولفی به داوی چلنی له مووی
 بهستویه پڕی له چاره، له دوو لا، له پشت و پرووی
 تا گیان به بۆی نه سیمی بدهن عاشقان، گری
 کردۆ له زولفی، ژهندی له دل دهر کی هاتوچووی
 شهیدام نه میسته بۆیه گولم عهینی هه یفی تو
 نه برۆی نوواند و جیلوه گهری کرد و بهستی رووی
 چه ورهنگ و جووری رشتووه مه یگیر، مهی له جام
 عهینی به هاره یانی نه وهی وا له نێو که دووی
 مینای مهی خودایه! به جورمی چ غه مزه یین
 نالهی شه راب گیره له لوولهی کپی گه رووی
 مو تریب چلۆن نه وایه کی لیدا که و سه ما
 شیوا له نه هلی خه لوه نه ما به زم و های وهووی
 «حافز»! که سی که وه سلێ ته مه ننا یه بی نهوین
 له ش پیسی کۆی سه فایه له ئی حرامی ئاره زووی
 ده سنوێژی عه شقی هه ر که نه گرتون به خوینی سوور
 وه ک لاوی کورده واری، له جۆی جه رگی پاره بووی

زلفت هزار دل به یکی تار موبست
راه هزار چاره گر از چار سو بپست
تا عاشقان به بوی نسیمش دهند جان
بگشود نافه‌ای و در آرزو بپست
شیدا از آن شدم که نگارم چو ماه نو
ابرو نمود و جلوه‌گری کرد و رو بپست
ساقی به چند رنگ می اندر پیاله ریخت
این نقش‌ها نگر که چه خوش در کدو بپست
یا رب چه غمزه کرد صراحی که خون خم
با نعره‌های قلقلش اندر گلو بپست
مطرب چه پرده ساخت که در پرده‌ی سماع
بر اهل وجد و حال در های و هو بپست
حافظ هر آن که عشق نورزید و وصل خواست
احرام طوف کعبه‌ی دل بی وضو بپست

ئەو شەۋەى پىۋەندە ئەھلى دىل دەلىن ھەر ئەمشەۋە
 خوايە كام ئەستىرە ئەۋشۇ خوش بلىسە و پرتەۋە؟
 تانە گا نامە حرەمى دەستى بە زولفى، ھەر دلى
 زىكرى يارەب يارەبە و سەر شۆرى تالى موۋى ئەۋە
 دىل ھىلاكى چاى چەنەى ئىۋەن عەزىزم! ھەر ۋە كوۋ
 سەد ھەزاران گەردنى گىانت لە تەۋقى غەۋغەۋە
 مانگى چەرخ ئايىنە دارى شاسۋارى ئىمەيە
 تاجى شىرىنى ھە تاۋم خاكى بەرپىتى خوسرەۋە
 ئارەقى ھەنەى تە ماشا كەن! كە خۆرى گەر مە تاۋ
 چۆن ھە موو رۆژى لە عەشقى ئاۋى كولمى بى خەۋە
 تەركى لىۋى يار و جامى مەى بە من قەت ناكىرى
 زاھىدا! بمبۋورە من پىرى موغانم رىپرەۋە
 بۆ سولەيمان زىن سەبا ھەردەم دە كەن، ئىژم بە خۆم
 نە چىيە ئەم مەيدانە تۆ مىرووسوۋارى داكەۋە!
 كى لە ژىر چاۋى ھەزاران تىرى بۆ دىل خستە رى
 ھەر بىزەى ژىر لىۋى ئەۋ دەرمانە، ۋە ك دەردم بەۋە
 ئاۋى ژىنى لى دەچۆرى «خافز»! نوۋكى قەلەم
 چاۋى دژ دەرىپى! خەتى تارىكى ۋە ك زولفى شەۋە
 تىكەلن پەخشانى زولف و شىعرى «كۈليل» ت، دەلىنى
 لەنجەيى كۆتر، رەمۆكى مامز و خالى كەۋە

آن شب قدری که گویند اهل خلوت امشب است
 یا رب این تاثیر دولت در کدامین کوکب است
 تا به گیسوی تو دست ناسزایان کم رسد
 هر دلی از حلقه‌ای در ذکر یارب یارب است
 کشته‌ی چاه زنخندان توام کز هر طرف
 صد هزارش گردن جان زیر طوق غنغب است
 شهنسوار من که مه آینه‌دار روی اوست
 تاج خورشید بلندش خاک نعل مرکب است
 عکس خوی بر عارضش بین کآفتاب گرم رو
 در هوای آن عرق تا هست هر روزش تب است
 من نخواهم کرد ترک لعل یار و جام می
 زاهدان معذور داریدم که اینم مذهب است
 اندر آن ساعت که بر پشت صبا بندند زین
 با سلیمان چون برانم من که مورم مرکب است
 آن که ناوک بر دل من زیر چشمی می‌زند
 قوت جان حافظش در خنده‌ی زیر لب است
 آب حیوانش ز منقار بلاغت می‌چکد
 زاغ کلک من به نام ایزد چه عالی مشرب است

خودا هەر ئەو دەمه نهخشی برۆتی دا له قهڵەم
 کریشمه کانتی فهرموو به شهو کهرانی ستم
 کراسی نیرگری مهستی، فهلهك له بهر تۆیه و
 من و چناری چه مهن، خاکساری سه روی نیرهم
 شنهی سه حەر که به عه شقت سه ریکی دا له چه مهن
 گری برالا له ده می غونچه وهك له دل گری غم
 زه مانه کردمی رازی که شیتی زولفت بم
 وه لێ چ سوود وه لی! ریگه تی نه دا شهوی شه م
 دلی هه ژار گری چن نه که ی! وه کوو زولفت
 له سینه ما، که به لینی گری گوشاته، ره قه م
 نه سیمی سروه، وتم سه ر له نوژیانی منه
 نه شا چ سهیره ئومیدی دلی هه ژار و هه لاهم
 به پیکه نین وتی «حافز»! که پاتی نه به ستووه که س
 له دهستی تو که وتم، ته رک ی ئه م دیاره ده که م
 حه کایه تی منی «کۆلیل» و جورمی چه رخی دیهت
 له کوفری زولفی عه ره ب نایه چه شنی لیوی عه جه م

خدا چو صورت ابروی دلگشای تو بست
 گشاد کار من اندر کرشمه‌های تو بست
 مرا و سرو چمن را به خاک راه نشاند
 زمانه تا قصب نرگس قبای تو بست
 ز کار ما و دل غنچه صد گره بگشود
 نسیم گل چو دل اندر پی هوای تو بست
 مرا به بند تو دوران چرخ راضی کرد
 ولی چه سود که سر رشته در رضای تو بست
 چو نافه بر دل مسکین من گره مفکن
 که عهد با سر زلف گره گشای تو بست
 تو خود وصال دگر بودی ای نسیم وصال
 خطا نگر که دل امید در وفای تو بست
 ز دست جور تو گفتم ز شهر خواهم رفت
 به خنده گفت که حافظ برو که پای تو بست

~

خه‌لوه‌ت‌نشین ئه‌ری به ته‌ماشا نیازی چین
 مه‌جنون له‌ کۆشی له‌یلی به‌ سارا نیازی چین
 تو‌ئه‌ و نیازه‌ هه‌ر به‌ خودا بووته‌! چی ده‌بی
 بیت و ده‌می پرسی له‌ دلم‌ا نیازی چین
 تو‌بی و خودا که‌ت ئه‌ی مه‌له‌ که‌ی جوانی ئاگرم
 تی‌چوو، ژه‌می پیرسه‌ نه‌دارا نیازی چین
 خاوه‌ن نیازه‌ سینه‌ وه‌لی لاله‌ زارمان
 لای ئه‌و که‌سه‌ی که‌ریمه‌ به‌ داوا نیازی چین
 خوینم‌ هه‌ لالی ده‌سته‌ که‌تن، گه‌ر نیازی پین
 گیانی که‌مالی خۆته‌ به‌ یه‌غما نیازی چین
 جامی جه‌هان‌نووینه‌ دلی روشنی ئه‌وین
 هه‌ل‌کردنی شه‌مۆله‌ به‌ روژا نیازی چین
 دی باری مننه‌تی مه‌له‌ وانم‌ نه‌ماله‌ کۆل
 گه‌وه‌ر که‌ ده‌ستی داوه‌ به‌ زه‌ریا نیازی چین
 ئه‌ی دژمنی سه‌ر و گه‌له‌ که‌م گوم‌ به‌ زوو له‌ لام!
 دۆسان له‌ ده‌ور و پشتن به‌ ئه‌عدا نیازی چین
 گیان‌به‌خشه‌ له‌ علی ئیوه‌، ده‌زانی به‌راتی دل
 هه‌ر ماچی لیوی ئاله‌، ته‌قازا نیازی چین
 «حافز» و ته‌ی ته‌واوه‌، هونه‌ر خۆری ده‌رده‌خا
 دژمن که‌ دژ به‌ خۆیه‌ به‌ داوا نیازی چین
 شیعر و هونه‌ر له‌ ده‌وری «عومه‌ر» هه‌ددی وا له‌ سه‌ر
 ئیژن به‌ ده‌مه‌ه‌راش و به‌ کو‌یغا نیازی چین

خلوت گزیده را به تماشا چه حاجت است
 چون کوی دوست هست به صحرا چه حاجت است
 جانابه حاجتی که تو را هست با خدا
 کاخر دمی بپرس که ما را چه حاجت است
 ای پادشاه حسن خدا را بسوختیم
 آخر سال کن که گدا را چه حاجت است
 ارباب حاجتیم و زبان سال نیست
 در حضرت کریم تمنا چه حاجت است
 محتاج قصه نیست گرت قصد خون ماست
 چون رخت از آن توست به یغما چه حاجت است
 جام جهان نماست ضمیر منیر دوست
 اظهار احتیاج خود آن جا چه حاجت است
 آن شد که بار منت ملاح بردمی
 گوهر چو دست داد به دریا چه حاجت است
 ای مدعی برو که مرا با تو کار نیست
 اجاب حاضرند به اعدا چه حاجت است
 ای عاشق گدا چو لب روح بخش یار
 می دانند وظیفه تقاضا چه حاجت است
 حافظ تو ختم کن که هنر خود عیان شود
 با مدعی نزاع و محاکا چه حاجت است

سه‌رای مه‌ردمی چاوم که باله‌خانه‌ی تۆن
 که‌رم که دابه‌زه تیدا که یانه یانه‌ی تۆن
 له عارفان به دنه‌ی خال وخت رفانت دل
 گه‌لی مه‌لی دلّه دیله و له داوی دانه‌ی تۆن
 دلت به بووکی گول نه‌ی بولبولی سه‌هر شابین
 که‌ژ و چه‌مه‌ن شه‌له‌قاوی چه‌زی ته‌رانه‌ی تۆن
 غه‌می ده‌روونی مه‌ بسپیره لیوی لوقمانت
 که له‌عل و گه‌وه‌ری شایی له‌نیو خه‌زانه‌ی تۆن
 به له‌ش نه‌ری له سنووری حوزوورتان دوورم
 وه‌لی گه‌لاله‌یی گیان خاکی ئاستانه‌ی تۆن
 به گه‌نجی دلمی نه‌بوو ریگه دل‌به‌ری هه‌ر گیز
 که نه‌و خه‌زینه‌یه هه‌ر شه‌قلی جاویدانه‌ی تۆن
 له خیللی سیحره مه‌گه‌ر شاسواری چالاکم
 که نه‌سپی چه‌رخه‌ی فه‌له‌ک ره‌خشی رۆسته‌مانه‌ی تۆن
 نه‌هه‌ر نه‌من، فه‌له‌کی فیل‌ه‌واز هه‌ل‌ده‌خزئ
 به نه‌و به‌هانه و مه‌که‌ری له نیو هه‌وانه‌ی تۆن
 نه‌وای مه‌جلیس نه‌میستا فه‌له‌ک ده‌خاته سه‌ما
 که شیعری «حافظ»ه گول‌بانگی نه‌م شه‌وانه‌ی تۆن
 زه‌مانی ئیوه له «کۆلیل»ی هه‌ر نه‌بوو باسی
 هه‌والی ئیمه وه‌لی سه‌رخه‌تی زه‌مانه‌ی تۆن

رواق منظر چشم من آشیانه‌ی توست
 کرم نما و فرود آ که خانه خانه‌ی توست
 به لطف خال و خط از عارفان ربودی دل
 لطیفه‌های عجب زیر دام و دانه‌ی توست
 دلت به وصل گل ای بلبل صبا خوش باد
 که در چمن همه گلبانگ عاشقانه‌ی توست
 علاج ضعف دل ما به لب حوالت کن
 که این مفرح یاقوت در خزان‌ی توست
 به تن مقصرم از دولت ملازمت
 ولی خلاصه‌ی جان خاک آستانه‌ی توست
 من آن نیم که دهم نقد دل به هر شوخی
 در خزانه به مهر تو و نشانه‌ی توست
 تو خود چه لعبتی ای شهسوار شیرین کار
 که توسنی چو فلک رام تازیانه‌ی توست
 چه جای من که بلغزد سپهر شعبده باز
 از این حیل که در انبانه‌ی بهانه‌ی توست
 سرود مجلس اکنون فلک به رقص آرد
 که شعر حافظ شیرین سخن ترانه‌ی توست

به فیکری خۆوه به، واعیز! بهسی که وه عزی درۆ
 منم دلّم بووه رسوا! نه تو له شینی و رو؟
 له سهردهمی که خودا گوم له چاوی دامه رزان
 نهین گریه که، دهستی عقل دهبات له گو
 به ئاره زوم نه گه یینی که لیوی وه ک شمشال
 نه سیحه تی ئه م و ئه وه هر هه وایه دیت و ده پۆ
 هه زاری هه زره تی تو بێ نیازی هه شت به هه شت
 له هه ر دو عالمه ئازا ئه سیری عه شقی نه تو
 خراوی کردم نه گه رچی ئه وینی سه ر به هه و
 هه ر ئه و خراپیه بوو، بۆ هه میشه مانمه هو
 مه ناله سینه له بیداد و زلمی یار، که نه و
 نه سییتی ئه مه فهرموو له کۆنه یا کو له نو
 (هه جی مه جی) مه که «حافز»! که فوو له موو داوه
 نه من هه کایه ت و فیلی فهرم ژنه فته له تو
 گه لیکی دی مه لی عاشق وتی وه کوو «کولیل»
 گه دای ئه وینم و ده رباز، دیم که بوو به هه لۆ

برو به کار خود ای واعظ این چه فریادست
 مرا فتاد دل از ره تو را چه افتادست
 میان او که خدا آفریده است از هیچ
 دقیقه‌ای است که هیچ آفریده نگشادست
 به کام تا نرساند مرا لبش چون نای
 نصیحت همه عالم به گوش من بادست
 گدای کوی تو از هشت خلد مستغنی‌ست
 اسیر عشق تو از هر دو عالم آزادست
 اگرچه مستی عشقم خراب کرد ولی
 اساس هستی من زان خراب آبادست
 دلا منال زبیداد و جور یار، که یار
 تو را نصیب همین کرد و این از آن دادست
 برو فسانه مخوان و فسون مدم حافظ
 کز این فسانه و افسون مرا بسی یادست

تاكو شانەى سەرى زولفت دەمى سەروەى سەحەرە
 دلّى شىواوى ئەمن دەولەتى دەرد و كەسەرە
 چاوى جادووگەرى تۆ دەس خەتى سىحرىكى رەشە
 وەى لە ئەم دەست و خەتەى چەندە خومار و خەتەرە
 چىيە ئەو نوختە رەشەى وا لە خەمى زولفە كە تا
 وە كو نوختەى حەرەمى جىمە لە مالى چەمەرە
 زولفى قەترانى و پەخشانى لەسەر كولمى دەلّى
 چەترى تاووسە لە نىو باخى بەهەشتى هونەرە
 دلّە كەم، مۆنسى گيانم! بە ئەوينى گولّى روت
 خاكى بەر پىنى شەبايىكە كە كۆى تۆى گوزەرە
 ھەر ئەو نە قورسە مەقامم كە لە گەلّ ئىوہ دەبم
 رۆحى خاوەن پەر و بالّم لە فەرىن بىخەبەرە
 سىبەرى سەروى تەرت وە ك دەمى عىسا لە سەرم
 سىبەرى گيانە لە بەر ئىسكى پتووكاوى سەرە
 دوینە حاجى حەرەم و مەحرەمى كابە و حەجى بووم
 چوومە مەيخانە ئەمىستا كە حەجى تۆم لە بەرە
 «حافز»ى بى سەرو شوین قەولّى بە غەم داوہ قەدیم
 ئىتتىحادى دلّ و غەم قەولّى قەدىمى لە سەرە
 ئىمە «كۆليل»ى غەمىن و لە گەلّ ئىمەش غەمە شاد
 عەھد و پەيمانى من و غەم وە كو عەدلّ و «عومەر»ە

تا سر زلف تو در دست نسیم افتادست
 دل سودازده از غصه دونیم افتادست
 چشم جادوی تو خود عین سواد سحرست
 لیکن این هست که این نسخه سقیم افتادست
 در خم زلف تو آن خال سیه دانی چیست
 نقطه‌ی دوده که در حلقه‌ی جیم افتادست
 زلف مشکین تو در گلشن فردوس عذار
 چیست طاووس که در باغ نعیم افتادست
 دل من در هوس روی تو ای مونس جان
 خاک راهی‌ست که در دست نسیم افتادست
 همچو گرد این تن خاکی نتواند برخاست
 از سر کوی تو زان رو که عظیم افتادست
 سایه‌ی قد تو بر قالبم ای عیسی دم
 عکس روحی‌ست که بر عظم رمیم افتادست
 آن که جز کعبه مقامش بُد از یاد لب
 بر درِ میکده دیدم که مقیم افتادست
 حافظ گمشده را با غمت ای یار عزیز
 اتحادی‌ست که در عهد قدیم افتادست

شه راب تیکه وه ساقی ته مه ن به ره و باده
 نه ساسی کۆشکی نه مه ل بوومه له رزه بونیاده
 غولامی سه روی ره وانم که سه وز و سه ره رزه
 که نیزی رهنگ نه بوو وا هه میشه ئازاده
 بلنیم له مه یکه ده دویشه و سه ری خراب و مه ست
 له غه ییی موژده چ بۆ هات؟ وا نه وه ن شاده
 نه یا هه لۆ سپی، نه ی به رزه فری، له سیدره نشین!
 شیاوی تو نیه لانه ت نشیوی بیتداده
 له ژووری عه رشه وه بانگت ده که ن ئه ری گیانت
 له نه م فریو که یه گوئی بیستی کامه فه ریاده
 له ئیمه بژنه وه په ندیک و بیکه سه ره مه شقت
 که نه م که لامه له شیخی ته ریقه ته م یاده
 بیسه لیم غه می دنیا مه خۆ! وتی پیری
 که عه شقی لیوی نه وم ری نووین و ئوستاده
 به قسه تی بیه رازی جه می که چینی برۆ
 مه گهر که شه ش ده ری نه ردی زه مانه ئازاده؟!
 به لاین و قه ول به دنیا نه بوو مه گهر حاشا
 که نه م قورقۆله وه ویله ی هه زار داماده
 له پیکه نینی گولا چون وه فانیسانی نه بوو
 بناله بولبولی شه یدا که وه ختی هه ی داده
 به نه زمی «حافز» نه سووتی نه زان و نازانی
 په سه ندی خاتر و قه ندی غه زه ل خوداداده
 هه تا له گۆیه ده می فیتنه ئیمه «کۆلیل»ین
 هه میشه شیوه نی شیرین و مه رگی فه رهاده

بیا که قصر امل سخت سست بنیادست
 بیار باده که بنیاد عمر بر بادست
 غلام همت آنم که زیر چرخ کبود
 ز هر چه رنگ تعلق پذیرد آزادست
 چه گویمت که به میخانه دوش مست و خراب
 سروش عالم غییم چه مژده‌ها دادست
 که ای بلند نظر شاهباز سدره نشین
 نشیمن تونه این کنج محنت آبادست
 تو را ز کنگره‌ی عرش می‌زنند صغیر
 ندانمت که در این دامگه چه افتادست
 نصیحتی کنت یاد گیر و در عمل آر
 که این حدیث ز پیر طریقتم یادست
 غم جهان مخور و پند من مبر از یاد
 که این لطیفه‌ی عشقم ز رهروی یادست
 رضا به داده بده وز جبین گره بگشای
 که بر من و تو در اختیار نگشادست
 مجو درستی عهد از جهان سست نهاد
 که این عجزه عروس هزار دامادست
 نشان عهد و وفا نیست در تبسم گل
 بنال بلبل بیدل که جای فریادست
 حسد چه می‌بری ای سست نظم بر حافظ
 قبول خاطر و لطف سخن خدادادست

بی رۆژی ده‌مت ژووری دڵم نووری نه‌ماوه
 غه‌یری شه‌وی شیوه‌ن ته‌مه‌نم سووری نه‌ماوه
 له‌و رۆژه‌وه‌ رۆیشتووی چاو شینی ئه‌وه‌ن کرد
 په‌رژین بی له‌ تۆ! غه‌یری شه‌تی سووری نه‌ماوه
 خالی له‌ خه‌ت و خالی روخت چاو بووه‌، بۆیی
 هاوارییه‌ ئه‌م ماله‌ په‌له‌ی نووری نه‌ماوه
 وه‌سلت له‌ سه‌رم دووری ده‌خستۆ ئه‌جهل ئه‌مما
 فه‌سلت ئه‌مه‌لی مه‌رگمه‌ ری دووری نه‌ماوه
 نیزیکه‌ ره‌قییم که‌ خه‌به‌ر با به‌ ئه‌و
 تۆخه‌ی که‌ ئه‌وین عاشقی ره‌نجووری نه‌ماوه
 ده‌رمانی غه‌می تۆ که‌ بی سه‌به‌ره‌، به‌لامی
 بیچاره‌ دڵ ئه‌م کاره‌ له‌ مه‌قدووری نه‌ماوه
 ئه‌و رسته‌ له‌ هیجرت که‌ دیه‌م هۆنییه‌ تۆ بۆت
 سه‌ده‌حیف جیگه‌ر گه‌وه‌ه‌ری به‌رمووری نه‌ماوه
 شین ژه‌ندی ده‌می «حافز» و ده‌ردی به‌ که‌نین دا
 غه‌مبارن و هۆکاری بزه‌و شووری نه‌ماوه
 ئه‌و په‌رچه‌می پرچینییه‌ په‌رژین له‌ «عومه‌ر» بوو
 بۆچی گه‌لی چین ره‌غه‌تی فه‌غفوری نه‌ماوه

بی مهر رخت روز مرا نور نماندست

وز عمر مرا جز شب دیجور نماندست

هنگام وداع تو ز بس گریه که کردم

دور از رخ تو چشم مرا نور نماندست

می رفت خیال تو ز چشم من و می گفت

هیئات از این گوشه که معمور نماندست

وصل تو اجل را ز سرم دور همی داشت

از دولت هجر تو کنون دور نماندست

نزدیک شد آن دم که رقیب تو بگوید

دور از رخت این خسته ی رنجور نماندست

صبر است مرا چاره ی هجران تو لیکن

چون صبر توان کرد که مقدور نماندست

در هجر تو گر چشم مرا آب روان است

گو خون جگر ریز که معذور نماندست

حافظ ز غم از گریه نپرداخت به خنده

یاتم زده را داعیه ی سور نماندست

باخی دلم چ کاری به سهول و سنبهوبه ره
 شمشالی سهر له ههر دو، یه قین به ژنی دلبه ره
 نهی لای شوخ بیژه له سهر کامه دینی وا
 وه ک شیر داک دخی خوته رهوا خوینی یه کسه ره
 ساقی ده تیکه باده! که خوی داوه غهم له دهق
 شاباشی نهو نیگاره شهرابی موعه تهره
 چون سهر له ئاستانی مورادی موغان نه دم
 به ختم که لهو سهرایه، موریدم که بهو دهره
 باسی نهوین یه کیکه سهرم گیکه ههر له مه
 ههر کهس که لیتی دوواوه، تهره و تازه نوبه ره
 دوی قهولتی وه سلی دا به سهری مهست و پر له مهی
 نه مرو هه تا بلتی چیی و چی که ی له بن سهره
 شیراز و ئاوی روکن و نه سیمی سه حه رده می
 خالی له عیب و خالی چهنه ی ههر چی کیشوهره
 ئاوی خدر له چاله ره شیکایه کهس نه دیو
 کانیاوی بهرز و روونی مه، (الله اکبر) ه
 دهرویشی و قهناعه ته سولتانی ئیمه، نهی
 پاشای نهزان! بزانه که روژی موقه دده ره
 «حافز» له کامه باخه قهلهم خه تی وا بهری
 شیرین وه کوو نه بات و خه لاتی جه ماوه ره
 لهو روژه وو قهلهم به برؤی ئیوه دادرا
 «کؤلیل» ی کؤی برؤته شیرین بار و پر بهره

سەد شوکری خودا بۆ دەری مە یخانیی بازم

مەحموودمە ئەو شوینە و خوشم که ئە یازم

و هک من دە کۆلێ کۆپەیی مە ی مەستی شەرابە

لەو بادە یە و خالیسە نە ک دورد و مە جازم

لەو دلبەرە هەر مەستی و گەردەن کەشیە و ناز

بێچارە و حەیران ئە منیش کانی نیازم

ئەو رازە لە لای ئێمە یە شەقلێ نەشکا، چون

بۆ دلبەری ئەو نەقلە دە کەم، مەحرەمی رازم

مەنتی سەری زولفت کە دە بێ شەرحی لە سەر کەم

ئەم باسە درێژە و منی تور کورتە جەوازم

ئەم باسە قسە ی قەیس و شەوی پەرچەمی لە یلان

ژێر پای هە یاسە و روخی مەحموودی فەرازم

و هک بازی شکاری کە نە چیری نە زەرە و بەس

بۆ سەیری بزە ی لێوتە و دوو دییە بازم

ئەو کابە یە کۆی تۆیە کە سی بێتە تووافی

رووگە ی دلی، ئەبرۆتە وە کوو من لە نمازم

ئە ی کۆری ئەوین سۆزی دلی «حافز» ی سووتاو

بۆ مۆمی بلین هاوەلی دلسۆز و گودازم

ئەو پەرچە مە پەرژینی خەت و خالە وە یا داو

یا سوبولە؟ یە لدا شەوی «کۆلیل» نەوازم

أَلْمِنةُ لله که در میکده باز است
 ز آن رو که مرا بر در او روی نیاز است
 خم ها همه در جوش و خروشد ز مستی
 وان می که در آن جاست حقیقت نه مجاز است
 از وی همه مستی و غرور است و تکبر
 وز ما همه بیچارگی و عجز و نیاز است
 رازی که بر غیر نگفتیم و نگوییم
 با دوست بگوییم که او محرم راز است
 شرح شکن زلف خم اندر خم جانان
 کوتاه نتوان کرد که این قصه دراز است
 بار دل مجنون و خم طره ی لیلی
 رخساره ی محمود و کف پای ایاز است
 بردوخته ام دیده چو باز از همه عالم
 تا دیده ی من بر رخ زیبای تو باز است
 در کعبه ی کوی تو هر آن کس که بیاید
 از قبله ی ابروی تو در عین نماز است
 ای مجلسیان سوز دل حافظ مسکین
 از شمع پرسید که در سوز و گداز است

شه راب نه گهرچی ده کا ناز و سروه گول پرتزه
 مه نوشه مهی به دهف و نهی که شه و له پاریتزه
 ره فیتق و جامت نه گهر دهسکه وی بنوشه به هوش
 که رۆزگار گه لی هه و چیی و شه په نگیزه
 وه شاره باده له بن باخه لی له پینه پرت
 که چه شنی چاوی سوراحی زه مانه خوین خیزه
 به ناوی دیده وه شورین شه رابی خه رقه که مان
 که وهرزی وهرع و زه مانی قوماری پاریتزه
 له چه رخی که چ مه که داوا ژه منی ژیا نی خوش
 که خلته سافی، خومی ژه هری پر له نامیزه
 فه له ک له نه و سه ره بیژنگه کاری بیژینه
 که دانی نه و سه ری خاقان و تاجی په رویزه
 هه رات و فارسی گرتوونه شیعی تی تو «حافز»!
 نه میسته نۆبه تی به غداد و خاکی ته وریتزه
 ته فاوه تی هونه ر و مال، مان و چوونه «عومهر»!
 ده نا له خاجه بپرسن که نه و شه که رپرتزه

اگرچه باده فرح بخش و باد گل بیز است
 به بانگ چنگ مخور می که محتسب تیز است
 صراحی ای و حریفی گرت به چنگ افتد
 به عقل نوش که ایام فتنه انگیز است
 در آستین مرقع پیاله پنهان کن
 که همچو چشم صراحی زمانه خون ریز است
 به آب دیده بشویم خرقه ها از می
 که موسم ورع و روزگار پرهیز است
 مجوی عیش خوش از دور باژگون سپهر
 که صاف این سر خم جمله دردی آمیز است
 سپهر برشده پرویز نیست خون افشان
 که ریزه اش سر کسری و تاج پرویز است
 عراق و فارس گرفتی به شعر خوش حافظ
 بیا که نوبت بغداد و وقت تبریز است

۷

به ئه وین دل نواندنم به دلن
 رازی خو هه لڙاندنم به دلن
 ئاره زووی خاوی من ته ماشا کهن
 ئاشقی و سهر خه واندنم به دلن
 راس و پاکی شه وی قه در ئه گهرم
 تو نه چی ئه و چو واندنم به دلن
 هه ی له مرواریی وه هانا سک
 تا سه حهر دوږ سماندنم به دلن
 ئه ی سه با ئه وشه وم مه ده د فهرموو
 که به یانی دو واندنم به دلن
 له هه واتا به له علی فرمیسک
 گوئی نه خشین رو واندنم به دلن
 وه کو «حافز» له داخی شیعری شرۆڤ
 هه لښه سی دل ته زاندنم به دلن
 نییه «کۆلیل» ی ئیوه ده ربه سی سهر
 غه زه لگی سهر هه ژاندنم به دلن

حال دل با تو گفتنم هوس است

خبر دل شنفتنم هوس است

طمع خام بین که قصه‌ی فاش

از رقیبان نهفتنم هوس است

شب قدری چنین عزیز و شریف

با تو تا روز خفتنم هوس است

وه که دردانه‌ای چنین نازک

در شب تار سفتنم هوس است

ای صبا امشبم مدد فرمای

که سحر که شکفتنم هوس است

از برای شرف به نوک مژه

خاک راه تو رفتنم هوس است

همچو حافظ به رگم مدعیان

شعر رندانه گفتنم هوس است

~

خۆشه سه حنى مېرگولان و كۆرى مه بخارانه خۆش
 كاتى گول يارېب به خېرئ! مه جلىسى يارانه خۆش
 گيان له بۆنى باى سه هر ناخ و ده ماخى پر له گول
 وه ك دەر وون و خاترهى پاكى هه وادارانه خۆش
 بئ نه وهى گول رووبه نى لادا له روو ته شريفى چوو
 ناله سه ركه ن بولبولان! نالينى دللارانه خۆش
 نافه رين بۆ دهنگى خۆش و سۆزه كه ت ئه ي مورغى شه و!
 چونكه دلېر شه و به ناله و سۆزى بيدارانه خۆش
 شېوه يى خۆشيم له دونيادا نه كردون بۆيه هر
 شېوه چالاكانه كه ي بئ خه وشى عه ييارانه خۆش
 خۆم له زارى سويسنه ي ئازاد و بيزارم ژنه فت
 له م سه را كۆنه ش كه حالى سووك و سۆل بارانه خۆش
 «حافز»!! رى خۆشدلى جواميىرى و ئازاديه
 وانه زانى كات و داهاتى جه هاندارانه خۆش
 كۆلى قورسى پينه بوو چون سه روى ته پ، «كۆليل» وار
 سووك و ئازاده و به سه ربه رزى له جۆبارانه خۆش

صحن بستان ذوق بخش و صحبت یاران خوش است
 وقت گل خوش باد کز وی وقت میخواران خوش است
 از صبا هر دم مشام جان ما خوش می شود
 آری آری طیب انفاس هواداران خوش است
 ناگشوده گل نقاب آهنگ رحلت ساز کرد
 ناله کن بلبل که گلبنانگ دل افکاران خوش است
 مرغ خوشخوان را بشارت باد کاندر راه عشق
 دوست را با ناله‌ی شب‌های بیداران خوش است
 نیست در بازار عالم خوشدلی ور زان که هست
 شیوه‌ی رندی و خوش باشی عیاران خوش است
 از زبان سوسن آزاده‌ام آمد به گوش
 کاندر این دیر کهن کار سبکباران خوش است
 حافظا ترک جهان گفتن طریق خوش دلی ست
 تا نپنداری که احوال جهان داران خوش است

۷۰

نه میسته مهی که له نیو جامی لاله دا سافه
 به سه دهه واهلی دهنگ خوش نوقمی نهو سافه
 برپو به دهشت و چه من دهس به دهفته ری نه شعار
 چ کاتی خویندنی ته فیری شیخی که ششافه
 مه لاله جامیعه فتوایه کی به مهستی دا
 که مهی حرامه نه به و پاده مالی نهو قافه
 به دهستی تو نییه خلت و خولاسه نوشنت
 که لوتفی ساقیه مهی، لیله که یشی هه ر سافه
 له خه لکی نهو ده مه دووری بکه نه وه کوو سیمورغ
 که ناوی خه لوه نشینان له قاف بو قافه
 قیاسی میشکی حه ریف و وتهی ره قیب و من
 وه کوو کراسی حه ریر و پلاسی مووبافه
 ده وس به «حافز»! و نه م گه وهه رانه داشاره!
 که هه رچی قه لبه له نیو شاری ئیمه سه پر افه
 مه گه ر سه ری فه له کی زوو شکانبی «کولیل»
 که ئیسته وشری نهوئی لیم و تالبی مافه

کنون که بر کف گل جام باده صاف است
 به صد هزار زبان بلبش در اوصاف است
 بخواه دفتر اشعار و راه صحرا گیر
 چه وقت مدرسه و بحث کشف کشاف است
 فقیه مدرسه دی مست بود و فتوی داد
 که می حرام ولی به ز مال اوقاف است
 به درد و صاف تو را حکم نیست خوش درکش
 که هرچه ساقی ما کرد عین الطاف است
 بیر ز خلق و چو عنقا قیاس کار بگیر
 که صیت گوشه نشینان ز قاف تا قاف است
 حدیث مدعیان و خیال همکاران
 همان حکایت زر دوز و بوریاباف است
 خموش حافظ و این نکته های چون زر سرخ
 نگاه دار که قلاب شهر صراف است

۷

له ئەم زەمانە هەڤالیی کە پاک و بێ دەغەلە
 شەرابی ناب و سوراخی زەرافەتی غەزەلە
 کە تەنگە رینگوزەری عافیەت، بە سەلتە برۆ
 بنۆشە مە ی کە تەمەن خۆشەویست و بێ بەدەلە
 نە هەر منم بە تەنێ مە لوولی بێ عەمەلی
 مە لا مە لالە تی گشتی لە عیلمی بێ عەمەلە
 بە چاوی دەرکەووە برۆانە رێ عوبووری زەمان
 لە فیتنە نوقمە جەهان بێ وەفایە پرەهەچەلە
 حە کایەت بەسە کاکۆلی یار بگرە مەلێ
 کە تالعی سپی و رەش بە زوهره یا زوحەلە
 بە وەسل و دیتنی بەژنت فرەم ئومێد هەبوو
 وەلێ لە رێی تەمەنای رینگری ئەمەل ئەجەلە
 ئەبەد مەحالە ئەدی «خافز» ت لە خەو هەستی
 ئەوەندە مەستی شەرابی خەسی دەسی ئەزەلە
 شەرابی وایە «عومەر»! هەرکەسی ئەزەل دەسکەوت
 لە چاوی حورمەتی ساقی هەتا ئەبەد هەوێلە

در این زمانه رفیقی که خالی از خلل است
 صراحی می ناب و سفینه‌ی غزل است
 جریده رو که گذرگاه عافیت تنگ است
 پیاله گیر که عمر عزیز بی بدل است
 نه من ز بی عملی در جهان ملولم و بس
 ملالت علما هم ز علم بی عمل است
 به چشم عقل در این رهگذار پر آشوب
 جهان و کار جهان بی ثبات و بی محل است
 بگیر طره‌ی مه چهره‌ای و قصه مخوان
 که سعد و نحس ز تاثیر زهره و زحل است
 دلم امید فراوان به وصل روی تو داشت
 ولی اجل به ره عمر رهزن امل است
 به هیچ دور نخواهند یافت هشیارش
 چنین که حافظ ما مست باده‌ی ازل است

۷

یارم له گهڻ و مهی به كهف و جام به كامه
 كاتیکي وهه قه یسه و دارام غولامه
 فهرموو كه چرامان نییه لازم شهوی نهوشو
 چون مانگی تهواوی گولتی روی ئیوه چرامه
 ساقیم له گه لا بئ مهی و مه یخانه حه لاله
 بئ رو مه تی نهو سه روی خه رامانه هه رامه
 گوئ پر په له ناله ی نهی و شل شل به نهوا ی چهنگ
 دل ئیوه یه بۆ لیو و لهوئ هاو خولی جامه
 پئویستی گولای نییه نه م كۆره گولتی من!
 پرچی رهش و خوشبینی نه تو سوبولتی شامه
 هه رگیز له مه زه ی قهند و شه كه ره ههچ مه فهرموو
 فهرهادی نه من شه به تی شیرینی مه رامه
 تا گه نجی غه مت ساكنی ویرانه یی دل مه
 هه ره مه یكه ده شوینی منی بئ شوین و مه قامه
 رسواییه هوی شۆره تی من ئیوه ده لئین چی
 سه رشۆرییه بۆ ئیمه نهوه ی شۆره ت و نامه
 مه ی توشم و ئاواره نه زه ر یازم و بئ قه یل
 له م شاره وه كوو ئیمه مه گه ر كئ نییه، كامه!
 بۆ مو حه سییم عه یب مه لئین خویشی وه كوو من
 مه ستی مه ی و سه ر گیزی هه لاله ی گولتی جامه
 وا جه ژنی به هاره و ره مه زان «خاجه» له گهڻ یار
 دانیشه و مه ی تیکه هه تا غه م دلی زامه
 جامی بده «كۆلیل» و یه كئ جام به دل به ر
 بۆی پا گره خوی ده ستی له به ر ناز جه مامه!

گل در بر و می در کف و معشوق به کام است
 سلطان جهانم به چنین روز غلام است
 گو شمع میارید در این جمع که امشب
 در مجلس ما ماه رخ دوست تمام است
 در مذهب ما باده حلال است ولیکن
 بی روی تو ای سرو گل اندام حرام است
 گوشم همه بر قول نی و نغمه‌ی چنگ است
 چشمم همه بر لعل لب و گردش جام است
 در مجلس ما عطر میامیز که ما را
 هر لحظه ز گیسوی تو خوش بوی مشام است
 از چاشنی قند مگو هیچ و ز شکر
 زان رو که مرا از لب شیرین تو کام است
 تا گنج غمت در دل ویرانه مقیم است
 همواره مرا کوی خرابات مقام است
 از ننگ چه گویی که مرا نام ز ننگ است
 وز نام چه پرسی که مرا ننگ ز نام است
 میخواره و سرگشته و رندیم و نظرباز
 وان گس که چو ما نیست در این شهر کدام است
 با محتسبم عیب مگویید که او نیز
 پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است
 حافظ منشین بی می و معشوق زمانی
 کایام گل و یاسمن و عید صیام است

به ئهر کی مه یکه ده ههر ریږه وئ که ریترانه
 هه وائی دهر کی تری گهر ببی له جیمانه
 شیایو ئه فسه ری ئازاده گی که سیکه فه قهت
 به دل بکا هه وه سی ئهم کلاره شایانه
 به نووری جام له ئه سراری خانه قایه به له د
 گهر ئاشقانه که سی پی بنیته مه یخانه
 ئه وه ی له حه وخه تی جاما دو عالمی ته ی کرد
 هه وائی جامی جهه ان بین له خاکی ری زانه
 به دین و مه زه بی رهندان گونا حه عاقل بوون
 له ویوه بوم به غولامی گوروپی دیوانه
 دلّم له نیتر گزی ساقی ئه مانی گیانی نه گرت
 که ره سم و عاده تی ئهم دل پره شانه تالانه
 سه حر له داخی هه ساره ی زو حهل وه ها گریا
 دیهم، که عاشقی ئه و شینه مانگ و که یوانه
 حه کایه تی مه ی و «حافز» چلۆن ده بی په نهان
 که جی له شه و گه پر ئه زانی ئه میری فه رزانه
 بلیند مه رته به شایین که تو ئاسمانی فه له ک
 وه کوو که وانی بروی تاقی باره گه ی دانه
 له دهردی دل نییه سووتانی وه ک شه می «کولیل»
 مه رارهت و گری عاشق له دهستی دهرمانه

به کوی میکده هر سالکی که ره دانست
 دری دگر زدن اندیشه‌ی تبه دانست
 زمانه افسر رندی نداد جز به کسی
 که سرفرازی عالم در این کله دانست
 بر آستانه‌ی میخانه هر که یافت رهی
 ز فیض جام می اسرار خانقه دانست
 هر آن که راز دو عالم ز خط ساغر خواند
 رموز جام جم از نقش خاک ره دانست
 ورای طاعت دیوانگان ز ما مطلب
 که شیخ مذهب ما عاقلی گنه دانست
 دلم ز نرگس ساقی امان نخواست به جان
 چرا که شیوه‌ی آن ترک دل سیه دانست
 ز جور کوکب طالع سحر گهان چشمم
 چنان گریست که ناهید دید و مه دانست
 حدیث حافظ و ساغر که می‌زند پنهان
 چه جای محتسب و شهنه پادشه دانست
 بلند مرتبه شاهی که نه رواق سپهر
 نمونه‌ای ز خم طاق بارگه دانست

به بزه‌ی جام فه‌قی رازی نیهانی زانی
 ره‌مزی ئه‌و له‌عله دلی سووک و گرانی زانی
 قیمه‌تی ده‌فته‌ری گول بولبول ئه‌زانیت چه‌نی
 که‌ی هه‌موو کۆلکه‌مه‌لایێ له‌ به‌یانی زانی
 دوو جه‌هانم به‌ دلی پر له‌ که‌سه‌ر داوه‌ نیشان
 عه‌شقی پی باقی و باقی تری فانی زانی
 نیمه‌ ترسی له‌ کوپانی که‌له‌ک و خێلی درۆ
 چونکه‌ دارۆغه به‌ تاوانی ئه‌وانی زانی
 به‌ سه‌لاحی نه‌دی ئه‌م کاته که‌ هیور بم ئه‌وین
 ئه‌و ده‌نا دل‌نیگه‌رانی، نیگه‌رانی زانی
 به‌ نه‌زه‌ر خاک ده‌گێڕێ به‌ دوپ و گه‌وه‌ری پاک
 هه‌ر که‌ قه‌دری به‌ر و بۆی بادی یه‌مانی زانی
 ده‌فته‌ری سه‌ر خت و خالی له‌ خه‌ت و خالی ئه‌وین
 ئایه‌تی وایه‌ فه‌قه‌ت گیانی مه‌عانی زانی
 تیکه‌ مه‌ی ساقی و گول‌وینه نه‌ نازی به‌ به‌هار
 ئه‌و که‌سه‌ی سه‌خه‌ت و تالانی خه‌زانی زانی
 «حافز» ئه‌و ره‌شته‌یی مروارییه هونراوه‌یه گشت
 به‌ره‌می ته‌ربیه‌تی ئاسه‌فی سانی زانی
 «عومه‌ر» ئه‌و ملوه‌نه سووره‌ی که‌ به‌ شین هۆنییه‌تو
 له‌ که‌چی به‌ختی و تاوانی فلاخی زانی

صوفی از پرتو می راز نهانی دانست
 گوهر هر کس از این لعل توانی دانست
 قدر مجموعه ی گل مرغ سحر داند و بس
 که نه هر کو ورقی خواند معانی دانست
 عرضه کردم دو جهان بر دل کار افتاده
 بجز از عشق تو باقی همه فانی دانست
 آن شد اکنون که ز ابنای عوام اندیشم
 محتسب نیز در این عیش نهانی دانست
 دلبر آسایش ما مصلحت وقت ندید
 ورنه از جانب ما دل نگرانی دانست
 سنگ و گل را کند از یمن نظر لعل و عقیق
 هر که قدر نفس باد یمانی دانست
 ای که از دفتر عقل آیت عشق آموزی
 ترسم این نکته به تحقیق ندانی دانست
 می بیاور که ننازد به گل باغ جهان
 هر که غارتگری باد خزانی دانست
 حافظ این گوهر منظوم که از طبع انگیخت
 ز اثر تربیت آصف ثانی دانست

چه‌مه‌ن و باخی به‌رین خه‌لوه‌تی ده‌رویشانه
 ده‌وله‌تی شان و شکۆ خزمه‌تی ده‌رویشانه
 گه‌نجی خه‌لوه‌ت که ده‌لّین قوفلی ته‌له‌سمی له‌ سه‌ره
 ناوه‌لا بۆ نه‌زه‌ری ره‌حمه‌تی ده‌رویشانه
 کۆشکی فیرده‌وس که شیتی ئه‌وه ریزوانی به‌هه‌شت
 دیمه‌تیکێ چه‌مه‌ن و جه‌ننه‌تی ده‌رویشانه
 کیمیا‌یین که ده‌گۆرپی دلّی قه‌لبم به‌ ته‌لا
 بئێ گومانم نه‌زه‌ر و حورمه‌تی ده‌رویشانه
 نه‌و شکۆ تاجی له‌ کۆی خزمه‌تی داناوه‌ه‌تاو
 هه‌ر شکۆی سه‌لتنه‌ت و شه‌وکه‌تی ده‌رویشانه
 ده‌وله‌تی ده‌ستی قه‌لاچۆی فه‌له‌کی پێ نه‌گه‌یین
 لّیمی وه‌ربگه‌ره به‌ دلّ ده‌وله‌تی ده‌رویشانه
 حاکمی رووگه‌یه بۆ کۆپی هه‌زارانی جه‌هان
 خۆی غولامیک له‌ کۆی جه‌زه‌ری ده‌رویشانه
 شاریاران که ده‌پاړینه‌وه بۆ گه‌نجی مو‌راد
 نایه‌نه‌ی گه‌نج نوێن روومه‌تی ده‌رویشانه
 مۆله‌تی سه‌ند له‌ دونیا شه‌پی زۆردار، وه‌لّی
 تافه‌له‌ک واله‌ خولا مۆله‌تی ده‌رویشانه
 ناز مه‌فرۆشه ئه‌میر ئه‌و سه‌ر و سامانه‌ چون
 کۆ، له‌ سایه‌ی که‌ره‌م و هیممه‌تی ده‌رویشانه
 گه‌نجی قارون که زه‌وی ئیسته‌شی هه‌ر قووت ئه‌دات
 ئه‌گه‌رت خوێندوه‌ هۆی خیره‌تی ده‌رویشانه
 «حافز» ئه‌ر ئاوی ژیا‌نی نه‌زه‌لت ئاره‌زووه
 چه‌شه‌که‌ی خاکی ده‌ری خه‌لوه‌تی ده‌رویشانه
 خۆم غولامی که‌ره‌می ئاسه‌فی ئه‌م سه‌رده‌مه‌ بـم
 خۆی سوله‌یما‌نه وه‌لّی عاده‌تی ده‌رویشانه
 ئه‌و (زریباری) مه‌ریوان) له‌ دو‌عا‌کرده «عو‌مه‌ر»!
 فه‌یله‌قووسێ نییه‌تی قودره‌تی ده‌رویشانه

روضه‌ی خلد برین خلوت درویشان است
 مایه‌ی محتشمی خدمت درویشان است
 گنج عزلت که طلسمات عجایب دارد
 فتح آن در نظر رحمت درویشان است
 قصر فردوس که رضوانش به درباری رفت
 منظری از چمن نزهت درویشان است
 آن چه زر می‌شود از پرتو آن قلب سیاه
 کیمیایی ست که در صحبت درویشان است
 آن که پیشش بنهد تاج تکبر خورشید
 کبریایی ست که در حشمت درویشان است
 دولتی را که نباشد غم از آسیب زوال
 بی‌تکلف بشنو دولت درویشان است
 خسروان قبله‌ی حاجات جهانند ولی
 سببش بندگی حضرت درویشان است
 روی مقصود که شاهان به دعا می‌طلبند
 مظهرش آینه‌ی طلعت درویشان است
 از کران تا به کران لشکر ظلم است ولی
 از ازل تا به ابد فرصت درویشان است
 ای توانگر مفروش این همه نخوت که تو را
 سر و زر در کنف همت درویشان است
 گنج قارون که فرو می‌شود از قهر هنوز
 خوانده باشی که هم از غیرت درویشان است
 من غلام نظر آصف عهدم کو را
 صورت خواجگی و سیرت درویشان است
 حافظ ار آب حیات ازلی می‌خواهی
 منبعش خاک در خلوت درویشان است

دلم که گیره له زولفت خه‌تای خۆیه‌تی ههر
 به عیشوه بیکورژه خوینی له پای خۆیه‌تی ههر
 ئه‌گهر له ده‌ستت ئه‌خیزی مורادی ئه‌و دلمه
 دریتی لی‌مه‌که، چاوی له شای خۆیه‌تی ههر
 به گیانت ئه‌ی بتی باوه‌ر قه‌سه‌م! که دل وه‌ک شهم
 شه‌وانه عاشقی سۆز و فه‌نای خۆیه‌تی ههر
 وتم مه‌چۆم‌لی عاشق به‌ره‌و چه‌مه‌ن چونکوو
 گولاله‌ ده‌م به‌ که‌نینی سه‌وای خۆیه‌تی ههر
 به‌ موشکی چین و ته‌ر گول نه‌بوو نیازی قه‌ت
 که‌ خه‌وشی عه‌تری له دوگمهی که‌وای خۆیه‌تی ههر
 نه‌چیته‌ به‌ر ده‌ری قاروونی پاره‌ پیس، هه‌زار
 که‌ پر له‌ گه‌نجی قه‌ناعه‌ت سه‌رای خۆیه‌تی ههر
 ئه‌گه‌رچی مه‌رجی ئه‌وین گیانی «حافظ»ی سووتان
 وه‌لی له‌ دل شهمی عه‌د و وه‌فای خۆیه‌تی ههر
 مه‌حاله‌ بیه‌وه‌ هیلانه‌ که‌ی دلی «کۆلیل»
 ئه‌سیری زولمه‌تی زولف و هه‌وای خۆیه‌تی ههر

به دام زلف تو دل مبتلای خویشتن است
 بکش به غمزه که اینش سزای خویشتن است
 گرت ز دست برآید مراد خاطر ما
 به دست باش که خیری به جای خویشتن است
 به جانت ای بت شیرین دهن که همچون شمع
 شبان تیره مرادم فنای خویشتن است
 چو رای عشق زدی با تو گفتم ای بلبل
 مکن که آن گل خندان برای خویشتن است
 به مشک چین و چگل نیست بوی گل محتاج
 که نافه هاش ز بند قبای خویشتن است
 مرو به خانه ی ارباب بی مروت دهر
 که گنج عافیت در سرای خویشتن است
 بسوخت حافظ و در شرط عشق بازی او
 هنوز بر سر عهد و وفای خویشتن است

له علی تینووی به خوین لیوی ته‌پی یاری منه
 قیمه‌تی قامه‌تی هه‌ر گیانه، ئەمه‌ش کاری منه
 شه‌رمی له‌و چاوه‌ ره‌شه‌ی بیت و له‌ ئەلماسی مژۆل
 هه‌ر که ره‌خه‌ی له‌ ئەوینی من و دل‌داری منه
 ساره‌وان! لی‌ره نه‌که‌ی کۆچ که بازاری دل‌ه
 ئی‌ره شاپ‌گه‌یه، کۆی دل‌به‌ری نازاری منه
 خۆم و به‌ختم له‌ خه‌زانی که وه‌فا‌قات و قه‌ره
 عه‌شقی ئەو قه‌شمه‌ری ره‌شماله له‌ تیماری منه
 به‌خشی بۆنی قژی په‌خشانی شنه‌ی عه‌تری ده‌می
 که‌مترین به‌ره‌می کۆی دل‌به‌ری عه‌تاری منه
 باخه‌وان! زلمه وه‌کوو با وه‌ده‌رم نیی له‌ ده‌رت
 ره‌نگی ئەو باخه له‌ چۆمی چه‌می خوین‌باری منه
 ماچی لی‌وی شه‌که‌ری یاره ده‌وای دل به‌ قسه‌ی
 چاوی مه‌ستی، که حه‌کیمی دل‌ی بیماری منه
 ده‌رسی لوتفی غه‌زه‌ل و سیحری به «حافز» وتوووه
 له‌علی ئەو دل‌به‌ره شیرین‌به‌ر و گو‌فتاری منه
 شی‌عری «کولیل» له‌گه‌ل زولفی ره‌شت چوو به‌ شکار
 بۆیه داوی شه‌وی تۆ پاوه‌نی ئەشعاری منه

لعل سیراب به خون تشنه لب یار من است
 وز پی دیدن او دادن جان کار من است
 شرم از آن چشم سیه بادش و مژگان دراز
 هر که دل بردن او دید و در انکار من است
 ساروان رخت به دروازه مبر کان سر کو
 شاهراهی ست که منزلگه دلدار من است
 بندهی طالع خویشم که در این قحط وفا
 عشق آن لولی سرمست خریدار من است
 طبله‌ی عطر گل و زلف عبیرافشانش
 فیض یک شمه ز بوی خوش عطار من است
 باغبان همچو نسیم ز در خویش مران
 کآب گلزار تو از اشک چو گلنار من است
 شربت قند و گلاب از لب یارم فرمود
 نرگس او که طیب دل بیمار من است
 آن که در طرز غزل نکته به حافظ آموخت
 یار شیرین سخن نادره گفتار من است

عه‌شقی رووی ئیوه گه‌لی ساله که ئایینی منه
 نۆشی ئهم نیشه دنه‌ی شادی و هو‌ی ژینی منه
 چاوی گیان‌بینم ئه‌وئ بو‌دییه‌نی روومه‌تی تو
 چون جه‌مالت فره‌ سه‌رتر له‌ جه‌هان‌بینی منه
 دل‌به‌ری من به‌ که تو فه‌رپی سوره‌ییلای له‌ ژوور
 زینه‌تی کو‌لمی زه‌وی، لو‌ستری په‌روینی منه
 وه‌زنی شیعر و غه‌زه‌لم قامه‌تی مه‌وزوونی ئه‌تون
 ئافه‌رینی دل و گیان بو‌یه له‌سه‌ر دینی منه
 خوایه‌ سامانی هه‌زاری له‌ سه‌رم که‌م مه‌که‌وه‌!
 چونکه‌ بو‌باخی شه‌ره‌ف هه‌ر ئه‌وه په‌رژینی منه
 ئه‌ی ئه‌وه‌ی حاکی شار ت به‌ دلن تون مه‌به‌ لیم!
 ئه‌رکی سولتانی ئه‌وین چون دل‌ی شه‌رمینی منه
 خوایه‌! ئهم رووگه‌یه جی‌ژوانی دل‌ی کتیه‌ که‌ وا
 در‌که‌زئ که‌ی سه‌ره‌پ‌نگه‌ی، گو‌لی نه‌س‌رینی منه
 له‌ شکۆی خوسره‌وی په‌رویتز له‌ کن «خاجه» مه‌لین
 لیوی ئه‌و ته‌ر به‌ شکۆی ساغه‌ری شیرینی منه
 به‌که‌ر شۆفارم ئه‌گه‌رچی له‌ که‌مین‌دایه به‌ لام
 کورده‌واری مه‌می «کو‌لیل» و وه‌ته‌ن زینی منه

روزگاری ست که سودای بتان دین من است
 غم این کار نشاط دل غمگین من است
 دیدن روی تو را دیده‌ی جان‌بین باید
 وین کجا مرتبه‌ی چشم جهان‌بین من است
 یار من باش که زیب فلک و زینت دهر
 از مه روی تو و اشک چو پروین من است
 تا مرا عشق تو تعلیم سخن گفتن کرد
 خلق را ورد زبان مدحت و تحسین من است
 دولت فقر خدایا به من ارزانی دار
 کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است
 واعظ شحنه‌شناس این عظمت گو مفروش
 زان که منزلگه سلطان دل مسکین من است
 یارب این کعبه‌ی مقصود تماشاگه کیست
 که مغلان طریقش گل و نسرين من است
 حافظ از حشمت پرویز دگر قصه مخوان
 که لبش جرعه کش خسار و شیرین من است

لە سووچى مەيكەدە خۆشم كە خانەقاي منە
 دوروودى پىرى موغان تاسە ھەر دوەى منە
 سوحانە نىمە كە دەنگى روباب و چەنگ چ نىن
 ھە تاكو سۆزى سكالاشەو ھەق نەوای منە
 شوکور نە حاكمى شارم نە خوازەلۆك و چنۆك
 كە خاكسارى جەنابت حوكمپەوای منە
 مەبەس لە مزگت و مەيخانە چوونى من ھەر تۆى
 خەيالى كەم نىيە ھەرگىز خودا گەوای منە
 مەگەر بە تىغى ئەجەل پارە بى تەنافى تەمەن
 دەنا لە دەر كى ئەتۆ بون ھەتا ھەتاي منە
 گەلى لە رۆژ سەرم سەرتەن، لە رۆژىكۆ
 ئەم ئاستانە فەلەك پايەتان سەراى منە
 خەتا ئەگەرچى لە خاكى سرشتە «حافىز»! تۆ
 بلى بە رەسمى ئەدەب ھەر خەتا خەتاي منە
 بە رەمى نىرگىزى چاوت قەسەم سەرى «كۆليل»
 لە رازى ئىو ھە كوو ھە شقى بى دەوای منە

منم که گوشه‌ی میخانه خانقاه من است
 دعای پیر مغان ورد صبحگاه من است
 گرم ترانه‌ی چنگ صبح نیست چه باک
 نوای من به سحر آه عذرخواه من است
 ز پادشاه و گدا فارغم بحمدالله
 گدای خاک در دوست پادشاه من است
 غرض ز مسجد و میخانه ام وصال شماست
 جز این خیال ندارم خدا گواه من است
 مگر به تیغ اجل خیمه برکنم ورنی
 رمیدن از در دولت نه رسم و راه من است
 از آن زمان که بر این آستان نهادم روی
 فراز مسند خورشید تکیه گاه من است
 گناه اگرچه نبود اختیار ما حافظ
 تو در طریق ادب باش و گو گناه من است

مژۆلی مهردمی چاوم گولۆپی گولگهونه
 گلاری مهردمی دیکهش له گوینی کاروونه
 به یادی نیرگزی مهست و هه ناری لیوانت
 له جامی غهم چ ده نوشم گ زووخى گهردوونه
 ته گهر هه لیت له ئاسۆ ده می هه تاوی رووت
 به قین که به ختی ئه من وه ک هوما، هوما یوونه
 چه کایه تی ده می شیرین به لیوی فه رها ده
 له چینی په رچه می له یلا قه راری مه جنوونه
 مه گهر به قامه تی دلجۆ گوناچه دلجۆیی؟!
 قسم له گه ل که! به یانت که لامی مه وزوونه
 به چه رخی باده بلاوینه گیان ژه می ساقی
 که دل مه لولوی جه فاکانی چه رخی بیتچوونه
 له ئه وه ده مانه وه رۆیی که رۆله ی ئازیزم
 له کۆشی دیده خورۆشی به هاری جه یحوونه
 دلی غه مینم ئه بی شاد چۆن بی کاتی
 بلووری گیانی په رۆشم په راش و هه پروونه
 له مه ی خه بهر نییه «حافز» که که لکه ته ی ئیوه ی
 وه ک ئه وه گه دایه ته ماحی به گه نجی قاروونه
 ئه من له وه رزی به هارم شنه فتوون «کۆلیل»!
 که شین له گۆپی عه زیزان، چنوور و به یبوونه

ز گریه مردم چشمم نشسته در خون است
 بین که در طلبت حال مردمان چون است
 به یاد لعل تو و چشم مست میگونم
 ز جام غم می لعلی که می خورم خون است
 ز مشرق سر کو آفتاب طلعت تو
 اگر طلوع کند طالعم همایون است
 حکایت لب شیرین کلام فرهاد است
 شکنج طره‌ی لیلی مقام مجنون است
 دلم بجو که قدت همچو سرو دلجوی است
 سخن بگو که کلامت لطیف و موزون است
 ز دور باده به جان راحتی رسان ساقی
 که رنج خاطر از جور دور گردون است
 از آن دمی که ز چشمم برفت رود عزیز
 کنار دامن من همچو رود جیحون است
 چگونه شاد شود اندرون غمگینم
 به اختیار که از اختیار بیرون است
 ز یخودی طلب یار می کند حافظ
 چو مفلسی که طلبکار گنج قارون است

له کارستانی زولفی کی ئه مینه؟
 که توپری کوفره، هه ره وه ک داوی دینه
 جووانی یار بی مه رز و سونووره
 قسه ی نازی مه که ن! سیحری موبینه
 به تیری تیژی ئه برۆی چون که وانی
 که مینی گرتوون له و (گۆمه شین) ه
 هه زاران ئافه رین بۆ چاوی مه ست!
 له ئاشق کوشتنا سیحر ئافه رینه
 چ سیحراوین یار په ب! چه رخی چاوی
 که چه رخی هه شتی وه ک هه وته م زه وینه
 به ره و کوئی ده رده چی فیتنه ی شه پاشۆ!
 چه پ و راست کیرا مول کاتیینه
 نه بی غافل له مه کری زولفی «حافز»!
 رفانی دل، له دوی تالانی دینه
 ده لێی هه وخوانی «کۆلیل» ن، ده م و لێو
 گلار و کولم و گه ردن، زولف و سینه

خم زلف تو دام کفر و دین است
 ز کارستان او یک شمه این است
 جمالت معجز حسن است لیکن
 حدیث غمزات سحر مبین است
 ز چشم شوخ تو جان کی توان برد
 که دایم با کمان اندر کمین است
 بر آن چشم سیه صد آفرین باد
 که در عاشق کشی سحر آفرین است
 عجب علمی ست علم هیأت عشق
 که چرخ هشتمش هفتم زمین است
 تو پنداری که بدگو رفت و جان برد
 حسابش با کرام الکاتبین است
 مشو حافظ ز کید زلفش ایمن
 که دل برد و کنون در بند دین است

مالتی دل مه نزلتی مه حبیبه تی یار
 مهردمی دیده جامی روومه تی یار
 له دو عالم سهرم له کس نه خه وان
 چوومه ژیر باری قورسی مننه تی یار
 فیکری هدرکس به وه زنی هیمنه تی خوی
 تۆ له تووبایه، من له قامه تی یار
 من که ناپاکم و چه واشه، به تام
 گهل هه موو شایه تی قه داسه تی یار
 هاوه لئی خه لوه تی سه بایه چلۆن
 من ده بزم بۆ نه دیمی حورمه تی یار
 خه لکی چاوم به بی جه مالتی نه بی!
 هه ر نه ویمانان چونکه خه لوه تی یار
 چه مه نئارا که بوو له باخ گولئی
 خه تتی پتداوه لیوی هه زره تی یار
 ده می مه جنون ته واوه، تۆ به تی مه ن
 هه رکه سئ سه رده من له خزمه تی یار
 گهنجی شاییم و ته خت و تاجی نهوین
 وه ک دل و گل، له لوتف و هیمنه تی یار
 دل و من با فه دا بین، چ ده بی؟
 سه ر له هه رچی فه قه ت سلامه تی یار
 به روواله ت هه ژاره «خاجه» ده نا
 سینگى پرپر له گهنج و سه روه تی یار
 شه وی «کۆلیل» هه رون به ته شکى بلوور
 به خه یال و ئومیدی روئیه تی یار

دل سراپرده‌ی محبت اوست
 دیده آییننه‌دار طلعت اوست
 من که سر درنیاورم به دو کون
 گردنم زیر بار منت اوست
 تو و طوبی و ما و قامت یار
 فکر هر کس به قدر همت اوست
 گر من آلوده دامنم چه عجب
 همه عالم گواه عصمت اوست
 من که باشم در آن حرم که صبا
 پرده دار حریم حرمت اوست
 بی خیالش مباد منظر چشم
 زان که این گوشه جای خلوت اوست
 هر گل نو که شد چمن آرای
 ز اثر رنگ و بوی صحبت اوست
 دور مجنون گذشت و نوبت ماست
 هر کسی پنج روز نوبت اوست
 ملک عاشقی و گنج طرب
 هر چه دارم ز یمن همت اوست
 من و دل گر فدا شدیم چه باک
 غرض اندر میان سلامت اوست
 فقر ظاهر مبین که حافظ را
 سینه گنجینه‌ی محبت اوست

یاری ره شتاله که رشته ی دلی عالهم به نهوه
 چاوی مهست و شه کهری لیو شهوی په رچهم به نهوه
 خوسره وی تهختی دلّم نهو کهسه شیرینه ده می
 نه ک له نه م عه سیری سوله یمانه که خاتهم به نهوه
 زیوه ری جوانی و کانی هونه ره و دامه نی پاک
 ده می پرپر له دوعا، هیمه ته تی سه رجه م، به نهوه
 ره مزی نهو خاله له سه ر روومه تی گه نمینی ده لّی
 رازی نهو دانه که گرتی دلی ئاده م، به نهوه
 دلّ به رم سه یر و سه فەر که وته سه ری ئیوه ن و خوا
 نه م برینانمه چین چاری؟ که مه لّهم به نهوه
 گیژه له م رازه سه رم کوشته یی زاری که دلّم
 نوینه ری ژینه هه ناسه ی کوپی مریه م به نهوه
 حورمه تی لازمه «حافز»، به هه وای تووه ده ژئ
 سینه بی کینه یه هم گیانی مو که پرهم به نهوه
 نه کی لیوی نهوی کردووه «کولیل» و ده لّی
 گیانی تینوو به من و که وسه ر و زه مزه م به نهوه

آن سیه چرده که شیرینی عالم با اوست
 چشم میگون لب خندان دل خرم با اوست
 گرچه شیرین دهنان پادشهانند ولی
 او سلیمان زمان است که خاتم با اوست
 روی خوب است و کمال هنر و دامن پاک
 لاجرم همت پاکان دو عالم با اوست
 خال مشکین که بدان عارض گندمگون است
 سر آن دانه که شد رهن آدم با اوست
 دلبرم عزم سفر کرد خدا را یاران
 چه کنم با دل مجروح که مرهم با اوست
 با که این نکته توان گفت که آن سنگین دل
 کشت ما را و دم عیسی مریم با اوست
 حافظ از معتقدان است گرامی دارش
 زان که بخشایش بس روح مکرم با اوست

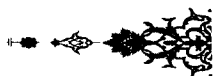
۷۵

سهری نهوینی من و خاکی دهرکی هزره تی دؤس
 نهوهی که دیته بهرم نیعمه تهو سه خاوه تی دؤس
 له جامی مانگ و هه تاوم به دل گهلن روانی
 نه که وته بهر نه زهری دل، نه زیری روومه تی دؤس
 که غم له گویتی په پری خونچه جهم له دل توتون
 له شهرحی سینه چ بیژئ سه با به دهوله تی دؤس
 سهری سهران و بهلینی جه هان، بلوورن و بهرد
 چ دهرحقی منی مهی نوش یا چ شهوکه تی دؤس
 بلاوه عه تری سه با، خوش نه سیمی خا که مه گهر
 شهواری سومبولی کردوته شانه هزره تی دؤس
 قه لهم و پرینه ده کائو زمان بپراوه هه موو
 زمان که بئ مه تهق و لال مال ته لعه تی دؤس
 به پیشکشی گولتی کولمت گولوک و بهرگی چه مه ن
 چنار و سهرو و سنهو بهر که نیزی قامه تی دؤس
 که وینه تم له دلادی وتم ده گهم به موراد
 نیشانی شاییه بئ شک به سینه روئییه تی دؤس
 نه ههر نه میسته یه «حافز» له نیو گپری عه شقت
 نه زهل گولاله به داخو ده زی له جه نه تی دؤس
 هه تا نه بهد دلی «کویل» ی ئیمه سوو تاوه
 که لاله داغی نه زهل بوو به دهستی قوره تی دؤس

سر ارادت ما و آستان حضرت دوست
 که هرچه بر سر ما می رود ارادت اوست
 نظیر دوست ندیدم اگرچه از مه و مهر
 نهادم آینه ها در مقابل رخ دوست
 صبا ز حال دل تنگ ما چه شرح دهد
 که چون شکنج ورق های غنچه تو بر توست
 نه من سبوکش این دیر رندسوزم و بس
 بسا سرا که در این کارخانه سنگ و سبوست
 مگر تو شانه زدی زلف عنبرافشان را
 که باد غالیه سا گشت و خاک عنبربوست
 نثار روی تو هر برگ گل که در چمن است
 فدای قد تو هر سرو بن که بر لب جوست
 زبان ناطقه در وصف شوق نالان است
 چه جای کلک بریده زبان بیهده گوشت
 رخ تو در دلم آمد مراد خواهم یافت
 چرا که حال نکو در قفای فال نکوست
 نه این زمان دل حافظ در آتش هوس است
 که داغدار ازل همچو لاله ی خودروست

چاوم له لوتفی دۆسه له‌سه‌ر نه‌و خه‌تا نه‌پۆن
 تاوانی من بچووکه، که‌ره‌م گه‌وره‌ عه‌فوی تۆن
 به‌خشینی ئیمه‌ سه‌هله‌ ده‌زانی جه‌نابی یار
 هه‌رچه‌ن په‌ری سرشته، به‌لامی فریشه‌ هۆن
 به‌و شیوه‌ گه‌رمه‌شینه، که‌س که‌س نه‌مانه‌لێت
 نه‌م جوگه‌ پر له‌ له‌عه‌ نه‌ری چین و کامه‌ جۆن؟
 ون بوو ده‌می شه‌ که‌ریه‌تی نه‌دیار و بێ‌نیشان
 یه‌ک موو فقه‌ت که‌مه‌ریه‌تی نه‌مما چ موو چلۆن؟
 نه‌خشی خه‌یالی چۆنه‌ نه‌شۆراوه‌ تۆ له‌ سه‌ر
 دوو دیده‌ خو هه‌میشه‌ له‌ گریان و شتوشۆن
 بێ‌گفتوگۆ به‌ زولفی نه‌کیشی ده‌رون، مه‌گه‌ر
 زولفی درێژ و دلکه‌شی نه‌و گوی له‌ گفتوگۆن؟
 عومریکه‌ بۆنی په‌رچه‌می ئیوه‌م ژنه‌فتووه
 هه‌شتا له‌ مێشکماوه‌ کو نه‌وپۆ به‌ ره‌نگ و بۆن
 «حافز»! گه‌رانه‌ بۆ مه‌ په‌ریشان‌دلی، به‌لام
 چون بۆ عه‌ییری زولفی په‌ریشه‌نه‌ غه‌م مه‌خۆن
 «کۆیل» تا غولامه‌ له‌ نه‌رکی جه‌نابی دۆس
 سولتانی کۆی سه‌بایه‌ سوله‌یمانی پرشکۆن

دارم امید عاطفتی از جانب دوست
 کردم جنایتی و امیدم به عفو اوست
 دانم که بگذرد ز سر جرم من که او
 گرچه پریوش است ولیکن فرشته خوست
 چندان گریستم که هر کس که برگذشت
 در اشک ما چو دید روان گفت کاین چه جوست
 هیچ است آن دهان و نیبم از او نشان
 موی است آن میان و ندانم که آن چه موست
 دارم عجب ز نقش خیالش که چون نرفت
 از دیده‌ام که دم به دمش کار شست و شوست
 بی گفت و گوی زلف تو دل را همی کشد
 با زلف دلکش تو که را روی گفت و گوست
 عمری ست تا ز زلف تو بویی شنیده‌ام
 زان بوی در مشام دل من هنوز بوست
 حافظ بد است حال پریشان تو ولی
 بر بوی زلف یار پریشانیت نکوست

نهو په يکه خوڅ هه واله که هاتو له شاری یار
 هینای چاوه زار و خه تی موشکباری یار
 خوڅی دهوت له وه سفی که مال و جه مالی دؤس
 خوڅی له دهم چه کایه تی شان و یقاری یار
 پیم دا دلّم له موژده وهلی شهرمه زاری بووم
 پیخه وش نه مبوو نه غدی پتر بو نیساری یار
 شوکری خودا که هیمه تی ئیقبالی چاره ساز
 پیوانی مه یلی دلّمه هه موو کار و باری یار
 مانگ و فله ک که بی دهسه لاتن له دهوری خو
 هه روا له دهوری دؤس و قهرار و مه داری یار
 توفانی توندی فیتنه دو عالم بنیته یه ک
 تیمه و شه می دو دیده له ری لوتفی یاری یار
 بینا کلن به جه وهری بینایی نه ی سه با
 تیکه ل به خاکی پاکی دهر و ریگوزاری یار
 سهر خاکساری ریگه نیازی سهر اکه تین
 تا چاوی کن به خه و چن له کوش و که ناری یار
 دژمن له عه بیی «حافز» نه لّی هه رچی با بلّی
 خوایا سوپاسی ئیوه که نیم شهرمه زاری یار
 «کزیل» ی نه ی ره قیبه قه لّم خوین و جه وهری
 دلگه رمی لوتفی دؤسه شنه ی (سهر چنار) ی یار

آن پیک نامور که رسید از دیار دوست
آورد حرز جان ز خط مشکبار دوست
خوش می دهد نشان جلال و جمال یار
خوش می کند حکایت عز و وقار دوست
دل دادمش به مژده و خجلت همی برم
زین نقد قلب خویش که کردم نثار دوست
شکر خدا که از مدد بخت کارساز
بر حسب آرزوست همه کار و بار دوست
سیر سپهر و دور قمر را چه اختیار
در گردش اند بر حسب اختیار دوست
گر باد فتنه هر دو جهان را به هم زند
ما و چراغ چشم و ره انتظار دوست
کحل الجواهری به من آر ای نسیم صبح
زان خاک نیکبخت که شد رهگذار دوست
ماییم و آستانه ی عشق و سر نیاز
تا خواب خوش که را برد اندر کنار دوست
دشمن به قصد حافظ اگر دم زند چه باک
منت خدای را که نیم شرمسار دوست

سەبا دەخيلە برۆ بۆ ولايتى دلبەرى دۆس
 لە زولفى سومبولى تەپ بېنە! بېنى عەنبەرى دۆس
 بە گيانى ئەوا! كە لە مزگىنیا ئە دەم گيانم
 لە تۆم ئە گەر خەبەرئى بېت و زولفى چەمبەرى دۆس
 وە گەر نەبوو بە نەسبەت حوزوورى خەلۆەتى يار
 بەيەنە بۆ ديبە تۆزئى لە خاكى بەر دەرى دۆس
 منى ھەزار و خەيالئى گەيىن بە ئەو، ھەيھۆ!
 مە گەر بە خەونى بېيىنم جەمالئى مەحشەرى دۆس
 دلئى سنەوبەرى من چەشنئى دارە بى لەرزى
 لە تاوى قامەتى بەرزى وە كوو سنەوبەرى دۆس
 ئە گەرچى دۆس بە ھىچىك ناكړئ ئىمە
 بە ھەر دو عالەمى نادەين موويە كى سەرى دۆس
 لە بەندى غەم دلئى ئازا مە گەر بېئى، چ دەبئى
 ھەزارە «حافز»ى عاشق، غولام و نوکەرى دۆس
 بەرى وەرى تەمەن ئاخۆ دلئى ھەزى «كۆليل»
 دەبئى بە قىسمەتى بۆنئى لە باخى نۆبەرى دۆس؟!

صبا اگر گذری افتدت به کشور دوست
 بیار نفحه‌ای از گیسوی معنبر دوست
 به جان او که به شکرانه‌ی جان برافشانم
 اگر به سوی من آری پیامی از بر دوست
 و گر چنان که در آن حضرت نباشد بار
 برای دیده بیاور غباری از در دوست
 من گدا و تمنای وصل او هیئات
 مگر به خواب بینم خیال منظر دوست
 دل صنوبریم همچو بید لرزان است
 ز حسرت قد و بالای چون صنوبر دوست
 اگر چه دوست به چیزی نمی‌خرد ما را
 به عالمی نفروشیم مویی از سر دوست
 چه باشد ار شود از بند غم دلش آزاد
 چو هست حافظ مسکین غلام و چاکر دوست

~

ئافهرین په‌یکه‌ی به‌شاره‌ت بۆم بۆی په‌یغامی دۆس
 تا بکه‌م گیانم به‌لاکه‌ردانی هۆش و فامی دۆس
 شیت و شه‌یدا ههر وه‌کوو بولبول له‌نیو به‌ند و قه‌فه‌س
 شین ئه‌که‌م بۆ لێوی شه‌کر و چاوی وه‌ک بادامی دۆس
 دانه‌یی خاڵی فیریوی دام و نه‌مێزانی له‌وێ
 چیم به‌سه‌ردا دی به‌دانه‌ی خاڵ و زولفی دامی دۆس
 چه‌شنی من سه‌رمه‌سته تا رۆژی قیامه‌ت هه‌ر که‌سی
 نۆشی گیانی کردبێ یه‌ک قوم له‌ده‌ست و جامی دۆس
 با له‌مه‌ زیاتر نه‌که‌م باسی بۆیسه‌ی عه‌شقی خۆم
 نه‌شله‌قیته‌ی تا وتارم خاتره‌ی ئارامی دۆس
 هه‌ر ئه‌وه‌م چاتر برێژم چه‌م به‌سورمه‌ی گه‌ردی ریی
 حیکمه‌تی لوقمانی وای پێ خاکی ژێر پێ و قامی دۆس
 ئه‌وپه‌ری ئاواتی من هه‌ر چه‌ن ئه‌و ئه‌و نایه‌ویم
 وای به‌ناکامی ده‌نیمۆ سه‌ر له‌به‌ر ئاکامی دۆس
 سا بساچینه و بسووتن «حافز»!! به‌و زامه‌وه
 چونکه‌ بێ ده‌رمانه‌ ده‌رد و سۆزی تۆتۆی زامی دۆس
 شه‌وکه‌تی به‌ژنت ده‌می «کۆلیل»ی به‌ست و دڵ شوکر
 سه‌ر له‌نۆ هه‌لبوو له‌شه‌وقی روومه‌تی جه‌م جامی دۆس

مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست
 تا کنم جان از سر رغبت فدای نام دوست
 واله و شیدا است دایم همچو بلبل در قفس
 طوطی طبعم ز عشق شکر و بادام دوست
 زلف او دام است و خالش دانه‌ی آن دام و من
 بر امید دانه‌ای افتاده‌ام در دام دوست
 سر ز مستی برنگیرد تا به صبح روز حشر
 هر که چون من در ازل یک جرعه خورد از جام دوست
 بس نگویم شمه‌ای از شرح شوق خود از آنک
 دردسر باشد نمودن بیش از این ابرام دوست
 گر دهد دستم کشم در دیده همچون توتیا
 خاک راهی کان مشرف گردد از اقدام دوست
 میل من سوی وصال و قصد او سوی فراق
 ترک کام خود گرفتم تا برآید کام دوست
 حافظ اندر درد او می‌سوز و بی‌درمان بساز
 زان که درمانی ندارد درد بی‌آرام دوست

رووتی که سنی نه دیت و هه زارت ره قیبه ههر
 دهم خونچه نازه چۆنه ئه وهندهی ئه دیبه ههر
 که وتووم ئه گهر له خاکی بهری پیت سهیر نین
 وه ک من له ئه دیاره هه زاران غه ریبه ههر
 ئه م عه شقه خانه قسا و خه رابات ی بۆ نیکیه
 له کوئی جه مالی دل به ره عاشق، ره قیبه ههر
 له کوئی که دهیره، ئه لبه ته ههر باسی راهیب و
 ناقووس و دهنگی زهنگی و خاج و سه لیبه ههر
 کئی عه شقی یاری پییه له گه ل ره حمی یار ئه بی
 ئه ی وای ده رد قاته ده نا ئه و ته بیبه ههر
 هاوار و دادی «حافز» ی عاشق چه واشه نین
 باسی ئه وین و شه رحی غه ریبه و عه جیه ههر
 فه ره اده ئه گهر چه کایه تی شیرین بلتی به لتی
 «کۆلیل» ئه گهر ره وایه تی کا دل فریبه ههر

روی تو کس ندید و هزارت رقیب هست
در غنچه‌ای هنوز و صدت عندلیب هست
گر آمدم به کوی تو چندان غریب نیست
چون من در آن دیار هزاران غریب هست
در عشق خانقاه و خرابات فرق نیست
هر جا که هست پرتو روی حبیب هست
آن جا که کار صومعه را جلوه می‌دهند
ناقوس دیر راهب و نام صلیب هست
عاشق که شد که یار به حالش نظر نکرد
ای خواجه درد نیست و گرنه طیب هست
فریاد حافظ این همه آخر به هرزه نیست
هم قصه‌ای غریب و حدیثی عجیب هست

~

هونه‌ر له مه‌حزهری تۆدا به‌یانی بی‌هونه‌رین
 زمان بپراوه‌ وەلێ دەم به‌هاری شیعری ده‌رین
 فریشته‌ روومه‌تی پۆشی، جنۆکه‌ نازفرۆش
 وەر و ده‌مه‌ق بووه‌ چاوم که‌ دێوه‌ چۆنه‌ په‌رین؟!
 به‌ نووری ئەحمەد و ناری ئەبووله‌هەب ژانیم
 دپروو شه‌راره‌تی بۆگۆل رووا، له‌ چه‌رخێ به‌رین
 مه‌پرسه‌ هۆ چیه‌ له‌م چه‌رخه‌ سپله‌ لاوتنه
 گه‌نیک‌ خاوه‌نی گه‌نجه‌ و گه‌لێ له‌ پيله‌وه‌رین
 منی که‌ ئه‌رکی موغان و ته‌لاری کووپه‌مه‌ جی
 کپینی ته‌کیه‌ به‌ جۆیی نیشانی بی‌خه‌به‌رین
 کچی ترێ که‌ له‌ په‌رده‌ی زواجی و عینه‌بین
 مه‌گه‌ر له‌ نووری گلاری من له‌ له‌عل گه‌رین؟!
 ته‌واوی هۆش و نه‌زه‌ر بوو سه‌رم گه‌وره‌! ده‌می
 که‌ ئیسته‌ بی‌ده‌م و مه‌ستم سه‌لاح بی‌نه‌زه‌رین
 شه‌راب تیکه‌ که‌ وه‌ک «حافز»م گه‌لێ هیوا
 به‌ پشتیوانی گرین و که‌رامه‌تی سه‌حه‌رین
 شکا شه‌هینی هونه‌ر بالی هه‌لف‌پینی «عومه‌ر»!
 ئه‌وه‌ی که‌ بلّحه‌ ئه‌میستا ته‌واری بی‌هونه‌رین

اگرچه عرض هنر پیش یار بی ادبی ست
 زبان خموش ولیکن دهان پر از عربی ست
 پری نهفته رخ و دیو در کرشمه‌ی حسن
 بسوخت دیده ز حیرت که این چه بوالعجبی ست
 در این چمن گل بی‌خار کس نچید آری
 چراغ مصطفوی با شرار بوله‌بی ست
 سبب مپرس که چرخ از چه سفله پرور شد
 که کام‌بخشی او را بهانه بی‌سببی ست
 به نیم جو نخرم طاق خانقاه و رباط
 مرا که مصطبه ایوان و پای خم طنبی ست
 جمال دختر رز نور چشم ماست مگر
 که در نقاب زجاجی و پرده‌ی عنبی ست
 هزار عقل و ادب داشتم من ای خواجه
 کنون که مست خرابم صلاح بی ادبی ست
 بیار می که چو حافظ هزارم استظهار
 به گریه‌ی سحری و نیاز نیم شبی ست

خۆشتر له جهژن و بهژنی ئهوین و بههار چین
 مه یگیر بۆ نه هات و درهنگی له کار چین؟
 کاتی خۆشت له دهس مه ده دهستی که داوه دم
 ناخۆ کهس ئاگه داره ده بهی رۆژگار چین
 عومری مه یه ک هه ناسه یه هاتوو نه هتاته دهر
 غه مخۆری گیانی خۆ به! فرانک و دولار چین
 ئاوی ژیان و باخی به هه شتی به رین، مه گهر
 غه یری شه راب و لیوی شهت و کۆی نیگار چین
 ده رۆیش و مه ست هه ر دو که سه رخۆشی دل به رن
 دل به ینه نازی کنی؟ سه ری ژیرا ئیختیار چین
 وه ختی فه له ک نه زانه له ژیر په رده چین و چۆن
 یا شیخ وس به! مووچه خۆری په رده دار چین
 تاوانمان به زۆره ئه گهر وه ک ره قیب ئه لێ
 با پێم بلێ مه به ستی له به خشی نی یار چین
 زا هید له ئاوی که وسهر و «حافز» شه راوی ویست
 له و نیوه ویستی ساقی هه تا چۆنه چار چین
 «کۆلیل» مه ستی ژار و چزی زولفی گه زۆکی
 ئه و نیشه نۆشه بۆ مه شه رابی هه نار چین

بناله بولبول ته گهر وه ک منت سهری یارین
 که ههر دو عاشقی زارین و ئیشمان زارین
 له نهو زه وینه سه با بونی په رچه می بیتیت
 زه مانی وسکو تی مامز له میسکی تاتارین
 شه راو بینه هه تا نهو کراسه کنجه وه شوین
 که مهستی لافی غوروورین و مهنگی وه شیارین
 خه یالتی په رچه می خاوت نه ئیشی ههر خاوی
 که چوونه ژیر قه فی زه نجیر، کاری عه ییارین
 بریقه ییکی نه یینی که عه شقی داگرساند
 نه له علی لپوه، نه پیروزه خالتی مروارین
 جه مالتی یار نه کوئم و که زین و چاو و برو
 هه زار نوکته هه وینی که مالتی نازارین
 قه لهنده رانی دلاوا له تیکی جو نادهن
 به تهخت و نه فسه ری شایین که خو لی سهردارین
 به ئاستانی جه مالت گه لی گرانه گه یین
 فرین به ره و فله کی گه وره یی به دزوارین
 سه حر به نازی گلاری خومارتم خه و نه دی
 چه نی موباره که خه ونی که بوو کی بیتدارین
 دلئی به ناله مه پره نجینه به س که سا «حافر»!
 نه جاتی تا سهری ههر که س، به لوتفی دلدارین
 به لی نه وهنده هونه رهن هه ژار و «کولیل»
 مه گهر به خه ونی بیینی له کوشی پژگارین

بنال بلبل اگر با منت سریاری ست
 که ما دو عاشق زاریم و کار ما زاری ست
 در آن زمین که نسیمی وزد ز طره‌ی دوست
 چه جای دم زدن نافه‌های تاتاری ست
 بیار باده که رنگین کنیم جامه‌ی زرق
 که مست جام غروریم و نام هشیاری ست
 خیال زلف تو پختن نه کار هر خامی ست
 که زیر سلسله رفتن طریق عیاری ست
 لطیفه‌ای ست نهانی که عشق از او خیزد
 که نام آن نه لب لعل و خط زنگاری ست
 جمال شخص نه چشم است و زلف و عارض و خال
 هزار نکته در این کار و بار دلداری ست
 قلندران حقیقت به نیم جو نخرند
 قبای اطلس آن کس که از هنر عاری ست
 بر آستان تو مشکل توان رسید آری
 عروج بر فلک سروری به دشواری ست
 سحر کرشمه‌ی چشت به خواب می‌دیدم
 زهی مراتب خوابی که به زبیداری ست
 دلش به ناله میازار و ختم کن حافظ
 که رستگاری جاوید در کم آزاری ست

خوابه نهو شهوقی دهروونه شه می ئاسانهیی کین
 نهو کزهی گیانه پیرسن گولئی گیانهیی کین
 ئیسته کاول کهری ژین و دل و دینم گولئی ناز
 شهو له گهڵ کئی دهنووئ شاگولئی گولخانهیی کین
 له علی لیبوی که له لیبوی منی لیواو کهوئ!
 جامی پتوانهیی کامه و شه می پهروانهیی کین
 هاوهلی دهولته تی نهو روومه ته رهخشانه بلین
 ئیوهن و خوا که به دهسنووس و به پهروانهیی کین
 ههر که نهفسوونئ نه کا بۆی و نه بوو کهس خه بهری
 نهو دلئی ناسکی، گوئ پرایه لی نهفسانهیی کین
 یارهب نهو زوهره له قامانگی من نهو شاهپهریه
 له علی بئویننه و مرواریی شاهانهیی کین
 تا وتم خۆزگه له گهڵ «حافز»ی دپوانه ده بوو
 پیکه نین گرتی و فهرمووی ئه مه دپوانهیی کین؟
 ههر وتم خالئی رهشی وه ک شهوی «کۆلیل» ده چیئ
 وتی بالئی بکه ن ئه م تهیره له دووی دانهیی کین!؟

یا رب این شمع دل افروز ز کاشانه‌ی کیست
جان ما سوخت پیرسید که جانانه‌ی کیست
حالی‌ا خانه برانداز دل و دین من است
تا در آغوش که می‌خسبد و هم‌خانه‌ی کیست
بادی لعل لبش کز لب من دور مباد
راح روح که و پیمان‌ده پیمانه‌ی کیست
دولت صحبت آن شمع سعادت پرتو
باز پیرسید خدا را که به پروانه‌ی کیست
می‌دهد هر کسش افسونی و معلوم نشد
که دل نازک او مایل افسانه‌ی کیست
یا رب آن شاهوش ماه رخ زهره جبین
در یکتای که و گوهر یکدانه‌ی کیست
گفتم آه از دل دیوانه‌ی حافظ بی تو
زیر لب خنده‌زنان گفت که دیوانه‌ی کیست

چه و ته ییکی چووہ مانگی من و یه کسالتی پرہ
 دلّ له هیجرانی دهنالتی وه کو شمشالتی زپرہ
 جامی کوتمی که گلینهی رهشی دوو دیدهمی دا
 به گومانم شهوی ره شخاله له قه دپالتی گرہ
 گهرچی مندالتن و بوی شیری نه چوریت له دهم
 دلّ له په یکانی موژوالتی خه تهر و زالتی، پرہ
 کرهمی حاتهمی ثم شاره به نیو بانگه، به لام
 بو غه ربیان له ههموو لایه ده لیتی سالتی قرہ
 جه وه هری فهردی دهمی تیوه ده لیلیکه ده لیتی
 مونکیری جه وه هری و امیشکی له زوو خالتی سرہ
 موژده یان داوه ده چتی بو سه فهر و لیره وه دتی
 توغری خیره! به سهرفی دلتی عه ودالت و ورہ
 قورسه هه لگرتنی کیتی غهمی دووری به که سیتی
 مل وه کوو تاله ده زوو، دلّ وه کو بیژنگی شرہ
 مل که چتی به ختی رهشی خوم و شکوی قاری نوم
 ههر که «کولیل» له کوی جه وری خهت و خالتی خرہ

ماهم این هفته برون رفت و به چشم سالی ست
 حال هجران تو چه دانی که چه مشکل حالی ست
 مردم دیده ز لطف رخ او در رخ او
 عکس خود دید گمان برد که مشکین خالی ست
 می چکد شیر هنوز از لب همچون شکرش
 گرچه در شیوه گری هر مژه اش قتالی ست
 ای که انگشت نمایی به کرم در همه شهر
 وه که در کار غریبان عجت اهمالی ست
 بعد از اینم نبود شابه در جوهر فرد
 که دهان تو در این نکته خوش استدلالی ست
 مژده دادند که بر ما گذری خواهی کرد
 نیت خیر مگردان که مبارک فالی ست
 کوه اندوه فراق به چه حالت بکشد
 حافظ خسته که از ناله تنش چون نالی ست

کئی بی که له پینچ و خه می دوو زولفی ره شائین
 نهو حلقه له دهو و بهری کئی داوی به لائین
 چاوت که فریوی دلی هر گوشه نشینه
 شوین که وتی تاوانی من و شیخ و مه لائین
 جامیکه خودایی به به قین روومه تی روونت
 نه لحه قوه کو جامی غزه لم خلتی تیا نین
 نیرگز وه کو چاوت دهیه وی ساحیر و مهس بی
 دیده و سهری به وهویه وه زیر و به حیا نین
 توخوا نه دی نهو زولفه مه قرتینه به میقرازا!
 نالینی دلم شهو نیسه چنگاوشی با نین
 تاریکه دهروونم وه ره بنوینه شه می رووت!
 بی تیوه که له م کوچی حریفانه سه فائین
 سه به رزیه تیماری غریبان له کن نیمه
 نه م ره سمه له نیو تیوه مه گهر گیانه ره وائین
 پیم وت که ده چوو دوینه عه سر جوانه وه فا که
 فهرموی که هه لته کرد نه مه خۆ عه سری وه فائین
 سه د پیری موغان ربهری دل بی وه کو تو وام
 خالی نیسه هه رچی سه ره بی سیرپی خودائین
 بو سه رزه نشی خه نجهری چاوت دله نیشان
 روستم سه پهری بو خه تهری تیری قه زائین
 میحرابه له بو زاهید و سؤفی خه می نه برۆت
 کئی بی که له گوشه می خه می تو دهس به دوعائین
 نه یه نجه به خوینی دلی «حافز» گوتی نه تلهس
 شه رمت له خودا، غیره تی قورئان، چیه لائین
 «کؤلیل» ی دهس و تیغته سهر تا به قه ده م دل
 شمشیری نه تو لایه قی هر بی سهرو پائین

کس نیست که افتاده‌ی آن زلف دوتا نیست
 در رهگذر کیست که دامی ز بلا نیست
 چون چشم تو دل می‌برد از گوشه‌نشینان
 همراه تو بودن گنه از جانب ما نیست
 روی تو مگر آینه‌ی لطف الهی است
 حقا که چنین است و در این روی و ریا نیست
 نرگس طلبد شیوه‌ی چشم تو زهی چشم
 مسکین خبرش از سر و در دیده حیا نیست
 از بهر خدا زلف می‌پیرای که ما را
 شب نیست که صد عریده با باد صبا نیست
 باز آ‌ی که بی روی تو ای شمع دل افروز
 در بزم حریفان اثر نور و صفا نیست
 تیمار غریبان اثر ذکر جمیل است
 جانما مگر این قاعده در شهر شما نیست
 دی می‌شد و گفتم صنما عهد به جای آر
 گفتا غلطی خواجه در این عهد وفا نیست
 گر پیر مغان مرشد من شد چه تفاوت
 در هیچ سری نیست که سری ز خدا نیست
 عاشق چه کند گر نکشد بار ملامت
 با هیچ دلاور سپر تیر قضا نیست
 در صومعه‌ی زاهد و در خلوت صوفی
 جز گوشه‌ی ابروی تو محراب دعا نیست
 ای چنگ فروبرده به خون دل حافظ
 فکرت مگر از غیرت قرآن و خدا نیست

هه به رووی ئیوه نه بی خه لکی دیه م وازر نین
 غه یری توی تیا نییه دل چونکه له تو چاتر نین
 وا له ئیحرامی ته وافولقه ده مت سه یلی سرشک
 هه رچهن ئاویتته به خوینی جگه ره و تاهیر نین
 گیان هه تا عه رش به بالئی بفرئی بالئی ده که م
 نه و مه لی وه حشیه گه ر بۆ قه فه ست حازر نین
 عاشقی رووتم و قه لبی له مسم پیشکه شی رووتم
 کیسه خالی به نیساری زه ر و زیو قادر نین
 به ژنی سه رووتم ده سی ئاخو به ده س ئینیت که سی
 که وچانی نییه له شوینت و خوړاگر نین
 ده م نه ده م چاکه له نه نفاسی ده م و لیوی مه سیح
 که له گیاندانه وه وه ک له علی نه تو ماهیر نین
 من له کووره ی گری عه شقت قه و قه پ شاکر هه م
 کامه ناکه س وتی به و داغه وه دل شاکر نین
 هه ره وه ل زولفی په ریشانی نه تو م دیت، وتم
 که په ریشانیی نه م خیله قه تی ئاخو نین
 کامه دل وه ک دلی «حافز» نییه کولیلی نه تو
 کئی سه ری خاتری ئیوه ی له دلا خاتر نین
 نووری روخساری گه شت رووگه یی «کولیل» به و به س
 سوژده به ره له و گره گه ر گاوره، کئی گاوری نین؟

مردم دیده‌ی ما جز به رخت ناظر نیست
 دل سرگشته‌ی ما غیر تو را ذاکر نیست
 اشکم احرام طواف حرمت می‌بندد
 گرچه از خون دل ریش دمی طاهر نیست
 بسته دام و قفس باد چو مرغ وحشی
 طایر سدره اگر در طلبت طایر نیست
 عاشق مفلس اگر قلب دلش کرد نثار
 مکنش عیب که بر نقد روان قادر نیست
 عاقبت دست بدان سرو بلندش برسد
 هر که را در طلبت همت او قاصر نیست
 از روان بخشی عیسی نزنم دم هرگز
 زان که در روح‌فزایی چو لبث ماهر نیست
 من که در آتش سودای تو آهی نزنم
 کی توان گفت که بر داغ دلم صابر نیست
 روز اول که سر زلف تو دیدم گفتم
 که پریشانی این سلسله را آخر نیست
 سر پیوند تو تنها نه دل حافظ راست
 کیست آن کش سر پیوند تو در خاطر نیست

چون رووالت بیس نه زاهید عاشق و شهیدا نییه
 با بجاوئ گۆشتی مردوو چی ده پرسی وانییه
 خیره بۆ نه هلی ته ریقه ت هه رشتیکی بیته پیش
 نه م شه قامه هه ر که سی بگری له پئی گومرا نییه
 شا، روخی سووتا به ناخی ناخی سه ربازی گه رووم
 خۆ هه موو که یس شاره زا بۆ کیش وماتی شانییه
 پیم بلین نه م میچه به رزه ی پر گوڵ و ساکاره چین
 چۆنه وا به م رازه له م دونیا که سی زانا نییه
 خوایه هه ر تو بی نیاز و قادری، وه سفی چیه
 بۆ برینی سه ختی نه م خه لکه ت ده وایی وانییه
 خواوه نی دیوانمان میشکی حیسابی پی نییه
 مۆره که ی ئارمی فریوه، دل به مۆری خوانییه
 هه ر که دئ ره بیی به خیرئ! چی ده وئ بیژن بلیت
 په رده دار و نازی ده رگاوان له نه م ده رگا نییه
 کئ له ده رکی نه رکی مه یخانانه، یه ک پره نگه و حه ریف
 مه یفرۆشی وه زنی سووکی خۆفرۆشی لانییه
 قامه تی ئیمه ن دریز و قۆل و بیفرمن، دهنه
 قه ت خه لاتی ئیوه بۆ به زنی که سی کوتانییه
 خۆم غولامی پیری مه یخانانه که لوتفی دائیمه
 لوتفی شیخ و زاهید ئاخه ر گا هه یه و گا گانییه
 هیمه ت و ته بی بلیندم پتیه ژوورم بۆ چیه
 باده تۆشی عاشقم «حافز»! زه پم سه ودا نییه
 بیت بلنی نیو بانگی «کۆلیل» ت له به ر چی ده رچووه
 چونکه عوودی عه شقی نه و شه و سووتنی بیجانییه

زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست
 در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست
 در طریقت هر چه پیش سالک آید خیر اوست
 در صراط مستقیم ای دل کسی گمراه نیست
 تا چه بازی رخ نماید بیدقی خواهیم راند
 عرصه‌ی شطرنج رندان را مجال شاه نیست
 چیست این سقف بلند ساده‌ی بسیار نقش
 زین معما هیچ دانا در جهان آگاه نیست
 این چه استغناست یا رب وین چه قادر حکمت است
 کاین همه زخم نهان هست و مجال آه نیست
 صاحب دیوان ما گویی نمی‌داند حساب
 کاندر این طغرا نشان حسبه الله نیست
 هر که خواهد گویا و هر چه خواهد گو بگو
 کبر و ناز و حاجب و دربان بدین درگاه نیست
 بر در میخانه رفتن کار یک‌رنگان بود
 خودفروشان را به کوی می فروشان راه نیست
 هرچه هست از قامت ناساز بی‌اندام ماست
 ورنه تشریف تو بر بالای کس کوتاه نیست
 بنده‌ی پیر خراباتم که لطفش دایم است
 ورنه لطف شیخ و زاهد گاه هست و گاه نیست
 حافظ از بر صدر ننشیند ز عالی‌مشربی‌ست
 عاشق دردی کش اندر بند مال و جاه نیست

دهشتی نهوین بهرینه له بهندی کناره نین
 ئەم دهشته غیری گۆری گهلی دل‌په‌ژاره نین
 پیروژه هەر ده‌قیقه که ده‌سپیری دل به عه‌شقی
 ئەم کاره خیره، زوو به! ده‌می نیستخاره نین
 ساقی شه‌راب تیکه، به لۆمه‌ی عه‌قل نه‌گه‌ی!
 چون له‌م ولاتی سه‌رمه عه‌قل هیچ کاره نین
 به‌و چاوه مه‌سته بیژه که خوین‌پژی ئیمه کین
 تازیز! جورمی هەر که‌س، له نه‌حسی هه‌ساره نین
 هەر حه‌ققی چاوی پا‌که، بیننی هیلالی تو
 هەر چاو، چاوی دیتنی ئەو ماهواره نین
 شیوه‌ی ژیا‌نی ره‌ندی له‌به‌ر بگه‌ره چونکه ئەم
 سامانه سه‌ربه‌مۆره به ره‌ندان غه‌واره نین
 نه‌یوو گرین و شیوه‌نی «حافز» له تو ته‌سه‌ر
 که‌متر دل‌ت له نه‌سل و به‌ره‌ی به‌رده‌هاره نین
 «کۆلیل»! کئی به سینه‌شل و نه‌رمه، دل‌په‌قه
 شیرینه هەر که چه‌شنی روت‌ه‌ب، وایه، چاره نین

راهی ست راه عشق که هیچش کناره نیست
 آن جا جز آن که جان بسپارند چاره نیست
 هر گه که دل به عشق دهی خوش دمی بود
 در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست
 ما را ز منع عقل مترسان و می بیار
 کان شهنه در ولایت ما هیچ کاره نیست
 از چشم خود پیرس که ما را که می کشد
 جانا گناه طالع و جرم ستاره نیست
 او را به چشم پاک توان دید چون هلال
 هر دیده جای جلوه‌ی آن ماه پاره نیست
 فرصت شمر طریقه‌ی رندی که این نشان
 چون راه گنج بر همه کس آشکاره نیست
 نگرفت در تو گریه‌ی حافظ به هیچ رو
 حیران آن دلم که کم از سنگ خاره نیست

عهشقی رووی ئیوه له مالتی نهزهڕ ئ نین که نین
 خاکی ریگهت کلی چاوی بهشهڕ ئ نین که نین
 خه لکی دل سهیری شه می روومه تی رهخشانت نه کا
 رازی په نهانی که زیکته له سهڕ ئ نین که نین
 نهشکی من سووره به هۆی فیتنه گهری زار و خه جل
 سهڕ به رهو ژیری عه مه ل، خوین جگهڕ ئ نین که نین
 نه ک له داوینسی بنیشی، به نه سیمۆ گهردن
 پر له سیلاوی دیهم ریگوزهڕ ئ نین که نین
 تا له هه ر جیگه له زولفی رهشی تو باس نه بی
 وتووێژی من و شه ویا، سه حه ر ئ نین که نین
 من له بهر به ختی رهشی خۆمه ده سووتیم ده نا
 لوتفی تو ده رهقی هه ر ده ره ده ر ئ، نین که نین
 له مه ترسی ده می شیرینته نه ی که وه سه ری ژین
 نوقمی ناوی شه رم نه و پۆ، شه که ر ئ نین که نین
 شه قلی نه شکاوه قسه و باسی دلتم گه رچی له لای
 کۆپی رهندان و حه ریفان، خه به ر ئ نین که نین
 له و بیا وانه نهوین راوییه، که رویشکه پلینگ
 وه ی له نه م ریگه که جیگه ی خه ته ر ئ نین که نین
 چاو منه تباری کله ی خاکی ده ری تو یه که وا
 تاسه خۆری دییه که م خاکی ده ر ئ نین که نین
 هه ر نه وه ی ماوه له شم بیتییه گو یژیکه وه سووک
 چونکه جیژوانی غه م و هه ر که سه ر ئ نین که نین
 گه رچی «حافز» له ده ست خوین له دلن، خۆم و خودام
 هه ر له سه ر تا قه ده مه ت هه ر هونه ر ئ نین که نین
 سه روی «کولیل» ی و نازادییه باره و سه مه رت
 عاشقی به ره می تو ده ره ده ر ئ نین که نین

روشن از پرتو رویت نظری نیست که نیست
 منت خاک درت بر بصری نیست که نیست
 ناظر روی تو صاحب نظرانند آری
 سر گیسوی تو در هیچ سری نیست که نیست
 اشک غماز من ار سرخ برآمد چه عجب
 خجل از کرده ی خود پرده دری نیست که نیست
 تاب به دامن ننشیند ز نسیمش گردی
 سیل خیز از نظرم رهگذری نیست که نیست
 تادم از شام سر زلف تو هر جا نزنند
 با صبا گفت و شنیدم سحری نیست که نیست
 من از این طالع شوریده برنجم ورنی
 بهره مند از سر کویت دگری نیست که نیست
 از حیای لب شیرین تو ای چشمه ی نوش
 غرق آب و عرق اکنون شکری نیست که نیست
 مصلحت نیست که از پرده برون افتد راز
 ورنه در مجلس رندان خبری نیست که نیست
 شیر در بادیه ی عشق تو روباه شود
 آه از این راه که در وی خطری نیست که نیست
 آب چشمم که بر او منت خاک درخوست
 زیر صد منت او خاک دری نیست که نیست
 از وجودم قدبری نام و نشان هست که هست
 ورنه از ضعف در آنجا اثری نیست که نیست
 غیر از این نکته که حافظ ز تو ناخشنود است
 در سراپای وجودت هنری نیست که نیست

به ره می بوون و خولی توپی زه مان نهونه نییه
 زوو به مه ی بیته! که بریاری جه مان نهونه نییه
 گیان و دل بویه درا پیشکشی گیانان بکری
 چونکه خالی له مه، روتبه ی دل و گیان نهونه نییه
 سیته ری سیدره و تووبا، له سهرت بی به منهت
 ژیری نهو سایه مه چو سهری رهوان! نهونه نییه
 ناز و نیعمهت چیه گهر خوینی دل و گیانی دهوی
 دل نه بی نرخی گول و باخی جه مان، نهونه نییه
 کورته چون ژینت و مه ودا نییه دل شا به ده می!
 نه سپی غم زین مه که! مه یدانی زیان نهونه نییه
 ساقیا فرسه ته توفانی نه جهل و له که مین
 تیکه مه ی! دهر فته لیو تا به زمان نهونه نییه
 خیره تی حق له ریا توو پره یه زاهید به سهرت
 خانه قا به ینی هتا دهیری موغان نهونه نییه
 روومه تی زهرد و ته لایی هونه ری دهردی دلّه
 به روالهت نه سهری شهرح و به یان نهونه نییه
 ناوی چاکه ی چووه «حافز» به هه موو لایه به لام
 رهنده نهو، دهر به سی قازانج و زیان نهونه نییه
 خو شه رسوایی «کولیل» به هو ی عه شقی نیگار
 شو ره تی شاعر و غه زه ل، نام و نیشان، نهونه نییه

حاصل کار گه کون و مکان این همه نیست
 باده پیش آر که اسباب جهان این همه نیست
 از دل و جان شرف صحبت جانسان غرض است
 غرض این است و گرنه دل و جان این همه نیست
 منت سدره و طوبی ز پی سایه مکش
 که چو خوش بنگری ای سرو روان این همه نیست
 دولت آن است که بی خون دل آید به کنار
 ورنه با سعی و عمل باغ جنان این همه نیست
 پنج روزی که در این مرحله مهلت داری
 خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست
 بر لب بحر فنا منتظریم ای ساقی
 فرصتی دان که ز لب تا به دهان این همه نیست
 زاهد ایمن مشو از بازی غیرت زنهار
 که ره از صومعه تا دیر مغان این همه نیست
 دردمندی من سوخته زار و نزار
 ظاهراً حاجت تقریر و بیان این همه نیست
 نام حافظ رقم نیک پذیرفت ولی
 پیش رندان رقم سود و زیان این همه نیست

خهوی نهو نیرگزه قه ترانته بئ شت نییه خو
 پتچی نهو په رچه مه په خشانته بئ شت نییه خو
 ده تکا شیر له نهو لیوه، وتوومانه که ئهم
 شه کری ده ورائی نمه کدانتسه، بئ شت نییه خو
 پر ته مه ن بیت! ده زانم که له نیو قه ئوسی برۆ
 تیری نهو نه شتیری موژ گانته بئ شت نییه خو
 تیکلاوی به غه می دووری و قهیرانی فیراق
 نهی دل! ئهم شیوه ن و گریانته بئ شت نییه خو
 دوینه شه و سروه له کۆی یاره وه گولزاری هه ژاند
 نهی گول! نهو ییخه درینانته بئ شت نییه خو
 دل ده شاریتته وه گهرچی غه می عه شقی له م و له و
 «حافز» ئهم ریژنه یی چاوانته بئ شت نییه خو
 دیده تاریکه له دین هه ر وه کو «کولیل» نه لیت
 تیشکی نهو روومه ته ره خشانته بئ شت نییه خو

خواب آن نرگس فتان تو بی چیزی نیست
 تاب آن زلف پریشان تو بی چیزی نیست
 از لب شیر روان بود که من می گفتم
 این شکر گرد نمکدان تو بی چیزی نیست
 جان درازی تو بادا که یقین می دانم
 در کمان ناوک مژگان تو بی چیزی نیست
 مبتلایی به غم محنت و اندوه فراق
 ای دل این ناله و افغان تو بی چیزی نیست
 دوش باد از سر کویش به گلستان بگذشت
 ای گل این چاک گریبان تو بی چیزی نیست
 درد عشق ار چه دل از خلق نهان می دارد
 حافظ این دیده ی گریان تو بی چیزی نیست

~

سه‌رای ئیوه نه‌بی بۆ سه‌رم سه‌رایین نین
 له‌ عاله‌ما مه‌ گه‌رم ده‌رکی تو په‌نایی نین
 که‌ دژ، به‌ تیغه‌وه‌ هه‌لمه‌ت ئه‌دا، سپه‌ر ناده‌م
 که‌ تیغی ئیمه‌ مه‌ گه‌ر ناله‌ نال و وایی نین
 چلۆن له‌ مه‌یکه‌ده‌ روو وه‌ربگێرم ئاخه‌ر بۆ؟
 که‌ چاترم له‌ جه‌هان هیچ داب و رایین نین
 زه‌مانه‌ ئاگر ئه‌دا گه‌ر له‌ خه‌رمه‌نی ژینم
 گرینگ بۆ ئه‌وه‌، بۆ من پڕووشه‌ کایی نین
 غولامی نیرگزی پڕ سیه‌ری ئه‌و به‌ژن سه‌وزه‌م
 هه‌ر ئه‌ونه‌ مه‌سته‌ که‌ هیچی به‌ که‌س نیگایی نین
 به‌ مه‌یلی خۆ بکه‌ به‌و مه‌رجه‌ که‌س نه‌په‌نجینی
 به‌ شه‌رعی ئیمه‌ که‌ سه‌ر له‌م گوناگونایی نین
 ره‌مۆک و مه‌به‌ ئه‌ی حاکی ولاتی جه‌مال!
 که‌ نه‌بوه‌ ریگه‌نشینی که‌ بۆ رجایی نین
 به‌ هه‌ر ته‌ره‌ف که‌ ده‌بینم له‌ ریگه‌ما داوه‌
 له‌ پێچی زولفی ره‌شی چاترم په‌نایی نین
 ئه‌وینی دل مه‌ده‌ «حافز»! به‌ هه‌ر خه‌ت و خالتي
 که‌ کاری دل‌به‌ری ئاخه‌ر به‌ هه‌ر سیایی نین
 له‌ سیه‌ری چاوی ده‌مه‌ق ما، سه‌ری گه‌لی زانا
 «عومه‌ر» به‌ ساحیری و سه‌ر بدا خه‌تایی نین

جز آستان توأم در جهان پناهی نیست
 سر مرا بجز این در حواله گاهی نیست
 عدو چو تیغ کشد من سپر بیندازم
 که تیغ ما بجز از ناله‌ای و آهی نیست
 چرا ز کوی خرابات روی برتابم
 کزین به هم به جهان هیچ رسم و راهی نیست
 زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر
 بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست
 غلام نرگس جمّاش آن سهی سرورم
 که از شراب غرورش به کس نگاهی نیست
 مباش در پی آزار و هرچه خواهی کن
 که در شریعت ما غیر از این گناهی نیست
 عنان کشیده روای پادشاه کشور حسن
 که نیست بر سر راهی که دادخواهی نیست
 چنین که از همه سو دام راه می‌بینم
 به از حمایت زلفش مرا پناهی نیست
 خزینهی دل حافظ به زلف و خال مده
 که کارهای چنین حد هر سیاهی نیست

بولبولی به رگی گولیکی ئال و کالی بوو له زار
 دهم له گه ل یارا له نیو دهم بوو که چی گریان و زار
 پیم وت ئاخر خو به کامی دل گه یشتی، ناله چین؟
 پیتی وتم بو چه زره تی یاره و گروی شهوقی دیار
 گهر به من رازی نه بوو ته شریفی چوو چارم چیه
 نهو که سولتانی به هاره و عاره خو ی بیتیته خوار
 که ی نیاز و نازی من که ی؟ هاوترازی روی گولته
 خوش به حالی نهو که سه ی دلگیره لا ههستی نیگار
 سا وهرن! با خو به قوربانی هونه رمه ندی بکه یین
 سووپی په پ گاریکی، نه م نه خش و نیگاره ی خسته کار
 ریپه وی پیری نهوین ترسی له رسوایی نیسه
 شیخی سه نعان خه رقه ده فروشن به جامی چاوی یار
 کاتی نهو دهرویشه شیرین کاته شیرین بی! که پاک
 وه ک مه له ک ههر یار یاری بوو له نیو خیللی نه یار
 ئاوی چاوی «حافز» ی عاشق له کوشکی دلبره را
 عهینی نهو چۆمه ی له ژیر باخی به ههشتا دیتته خوار
 عاده تی به ختم وه ها بوو قهت له گه لمارا نه یی
 چۆن ده گا «کولیل» ی پیخاوس به ئیوه ی شاسوار؟

بلبلی برگ گلی خوش رنگ در منقار داشت
 وندر آن برگ و نوا خوش ناله های زار داشت
 گفتمش در عین وصل این ناله و فریاد چیست
 گفت ما را جلوه‌ی معشوق در این کار داشت
 یار اگر نشست با ما نیست جای اعتراض
 پادشاهی کامران بود از گدایی عار داشت
 در نمی گیرد نیاز و نیاز ما با حسن دوست
 خرم آن کز نازنینان بخت برخوردار داشت
 خیز تا بر کلک آن نقاش جان افشان کنیم
 کاین همه نقش عجب در گردش پرگار داشت
 گر مرید راه عشقی فکر بدنمایی مکن
 شیخ صنعان خرقه رهن خانه‌ی خمار داشت
 وقت آن شیرین قلندر خوش که در اطوار سیر
 ذکر تسبیح ملک در حلقه‌ی زنار داشت
 چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت
 شیوه‌ی جنات تجری تحتها الأنهار داشت

ئادیتە یار قەستی مە گەر هەر ستم نه‌بوو
 عەهدی شکان و بۆ غەمی ئیمەیشی غەم نه‌بوو
 لئی مە گره‌ خوایه‌ گەرچی سەری کۆتری دلی
 هەلکەند و حورمەتیکە بە تەیری حەرەم نه‌بوو
 بەختی نه‌یاری خۆمە جەفاکارە وەر نە یار
 حاشای قەت لە داب و نەریتی کەرەم نه‌بوو
 بەم حالە شو ئەوێ که نه‌بێ مەست و پەستی ئەو
 هەر جێگە چوو لە چاوی کەسی موحتەرەم نه‌بوو
 مە یگێر باده‌ بێنە بە دارو غە بێژە با
 بەرگر نه‌بێ! کە جامی جەمی وایە جەم نه‌بوو
 سۆفی کە رێی نه‌برده‌ حەریمی جەنابی تۆ
 چی چۆلی ئەو هەزارە بری هەر حەرەم نه‌بوو
 برفینە گۆی بەیان و غەزەل! «حافز» پەقیب
 نە ک هەر هونەر نە دارە خە بەردار هەم نه‌بوو
 ساقی شەراب تیکە! نه‌ بۆ موددەعی، کە ئەو
 «کۆلیل» و شیتی پێچی خەمی زولفی شەم نه‌بوو

دیدى که یار جز سر جور و ستم نداشت

بشکست عهد و ز غم ما هیچ غم نداشت

یا رب مگیرش ارچه دل چون کبوترم

افکند و کشت و عزت صید حرم نداشت

بر من جفا ز بخت من آمد و گرنه یار

حاشا که رسم لطف و طریق کرم نداشت

با این همه هر آن که نه خواری کشید از او

هر جا که رفت هیچ کسش محترم نداشت

ساقی ییار باده و با محتسب بگو

انکار ما مکن که چنین جام جم نداشت

هر راهرو که ره به حریم درش نبرد

مسکین برید وادی و ره در حرم نداشت

حافظ بیر تو گوی فصاحت که مدعى

هیچش هنر نبود و خبر نیز هم نداشت

~

شنه‌ی نه‌سیم‌ی به‌هه‌شتی که دئی له ده‌شتی به‌هار
 من و هه‌تاوی مه‌ی و چاوی پر له نازی نیگار
 هه‌زار چۆنی نه‌بیی مافی سه‌لته‌نەت نه‌وړۆ
 له ژووری خپوه‌تی هه‌وره‌و له ژپیری فهرشی به‌هار
 به‌باخی جه‌ننه‌تی ناده‌م به‌هه‌شتی نه‌غدی ژیان
 چه‌مه‌ن حه‌کایه‌تی مانگی گولائی سه‌وزه له زار
 دل ئاوه‌دان که به‌مه‌ی! چون جه‌هانی کاول‌بوو
 گه‌ره‌کیه‌ خاکی سه‌ر و پێ بکا به‌خشتی ته‌لار
 له دژ وه‌فامه‌ که داوا! که روشنی نادا
 شه‌می که‌نێسه‌، به‌مزگه‌وتی دل له شه‌وار
 مه‌لامه‌تی منی مه‌س، که‌ی ره‌وا به‌تۆمه‌تی تۆن
 به‌کی درا خه‌به‌ری سه‌رنویشته‌ و ده‌سخه‌تی یار؟
 بچۆ له‌ گه‌ل له‌شی بی‌گیانی «خاجه‌» تا قه‌بران
 که‌ نه‌هلی جه‌ننه‌ته‌ هه‌رچه‌ن گوناحی زۆره‌ هه‌زار
 خه‌تای بی‌حه‌دی «کۆلیل» ناگه‌یی به‌عه‌تای
 ده‌لالی ئیمه‌، که‌ چه‌شنی به‌هاره‌ بۆ گول و خار

کنون که می‌دمد از بوستان نسیم بهشت
 من و شراب فرح بخش و یار حور سرشت
 گدا چرا نزند لاف سلطنت امروز
 که خیمه سایه‌ی ابر است و بزمگه لب کشت
 چمن حکایت اردیبهشت می‌گوید
 نه عاقل است که نسیه خرید و نقد بهشت
 به می‌عمارت دل کن که این جهان خراب
 بر آن سر است که از خاک ما بسازد خشت
 وفا مجوی ز دشمن که پرتوی ندهد
 چو شمع صومعه افروزی از چراغ کنشت
 مکن به نامه سیاهی ملامت من مست
 که آگه است که تقدیر بر سرش چه نوشت
 قدم دریغ مدار از جنازه‌ی حافظ
 که گرچه غرق گناه است می‌رود به بهشت

۷۹

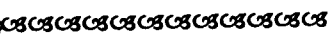
پاکبازی نه‌گه سو‌فی! زه‌می رهندان چه‌په‌له
 تو به‌هه‌شتی به‌ا جه‌حانم به‌شی گهند و ده‌غه‌له
 ئیوه چا بن من نه‌گه‌ر سوک و چرووک و گه‌نه‌لم
 ده‌غل و خهرمانی فه‌لا به‌ره‌می تووی هه‌وه‌له
 هه‌ر که‌سێ عاشقی یاره له هه‌موو شوین و مه‌قام
 چ له مزگه‌وت و کلیسا، چ بزبان و چ هه‌له
 سه‌ری دل سوژده‌به‌ری خشتی ده‌ری مه‌یکه‌ده‌یه
 تینه‌گا بیت و ره‌قیب نه‌م و ته، میتشکی پفه‌له
 له سه‌رم ده‌رمه‌که هیوا به‌شنه‌ی لوتفی قه‌دیم
 تو که‌ بێ‌زه‌ینی مه‌لێ کێ په‌رییه و کێ چه‌قه‌له
 نه‌خه‌تاباری هه‌وه‌ل منم و نه‌ئه‌و تو‌له‌گره
 له‌م له‌ده‌سدان و به‌ده‌سکه‌وته، بایم نه‌وه‌له
 «حافز»! روژی مهرگ جامه‌ شه‌رابی خه‌یه ده‌س
 له‌خه‌راباته‌وه ده‌تباته به‌هه‌شت نه‌و عه‌مه‌له
 با بلتیم کامه به‌هه‌شتی دلی «کولیل»ی منه
 به‌ژن و چاوی که‌ژه‌ل و عه‌تر و به‌هار و غه‌زه‌له

عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت
 که گناه دگران بر تو نخواهند نوشت
 من اگر نیکم و گریبد، تو برو خود را باش
 هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت
 همه کس طالب یارند چه هشیار و چه مست
 همه جا خانه‌ی عشق است چه مسجد چه کنشت
 سر تسلیم من و خشت در میکده‌ها
 مدعی گر نکند فهم سخن گو سر و خشت
 ناامیدم مکن از سابقه‌ی لطف ازل
 تو پس پرده چه دانی که که خوب است و که زشت
 نه من از پرده‌ی تقوا به در افتادم و بس
 پدرم نیز بهشت ابد از دست بهشت
 حافظا روز اجل گریه کف آری جامی
 یکسر از کوی خرابات برنندت به بهشت

بولبولی سووره گولیکی له سهحر واده دووان
 ناز مه فرۆشه! به ئەم باخه ده‌لێن باخی ژووان
 پێکه‌نی گول و تی هه‌روایه که فه‌رمووت، به‌لام
 کامه عاشق به‌ قسه‌ی تالی وه‌ها یاری دووان؟!
 تاله‌ مل کیژی مژۆلت نه‌ که‌ی ئەسرینی شه‌وه‌ق
 ده‌س له‌ مل کیژی ره‌ز و ماچی بزهی له‌ علی کووان؟
 تا قیامه‌ت نه‌ چه‌شی بۆنی هه‌ناسه‌ی گولی ناز!
 هه‌ر که‌ خۆلی ده‌ری مه‌یخانه‌ نه‌ لێسی به‌ ژووان
 چوومه‌ نێو باخی ئیره‌م دوینه‌ شه‌وێ دیم که‌ له‌وێ
 سومبول و زولفی له‌ گه‌ڵ سه‌روه‌ یه‌ کیکن نه‌ دووان
 پێموت ئە‌ی په‌یکی جه‌م و ته‌ختی! سوله‌ یمان له‌ کوێن؟
 سه‌د مغابن و تی ئەم چه‌رخه‌ ئە‌وانیشی چووان
 ئەم قسه‌و باسته‌ ساقی به‌سه‌، بۆم تیکه‌ شه‌راب!
 واعیز ئە‌وه‌رۆ له‌ وتارا گپری عه‌شقی ده‌نووان
 نوقمی ئە‌سرینییه‌ سه‌بر و خیره‌دی «حافز»ی زار
 به‌حری سووری بووه‌ دژمن گولی ئە‌سراری رووان
 خۆش له‌ گه‌ڵ میگه‌لی عه‌شقی دلێ ناشادییه‌ شیخ
 بۆیه «کولیل» به‌ دل بۆ غه‌می تۆ بوو به‌ شووان

صبحدم مرغ چمن با گل نوخاسته گفت
 ناز کم کن که در این باغ بسی چون تو شکفت
 گل بخندید که از راست نرنجیم ولی
 هیچ عاشق سخن سخت به معشوق نگفت
 گر طمع داری از آن جام مرصع می لعل
 ای بسا دُر که به نوک مژدهات باید سفت
 تا ابد بوی محبت به مشامش نرسد
 هر که خاک در میخانه به رخساره نرفت
 در گلستان ارم دوش چو از لطف هوا
 زلف سنبل به نسیم سحری می آشت
 گفتم ای مسند جم جام جهان بینت کو
 گفت افسوس که آن دولت بیدار بخت
 سخن عشق نه آن است که آید به زبان
 ساقیا می ده و کوتاه کن این گفت و شنفت
 اشک حافظ خرد و صبر به دریا انداخت
 چه کنی سوز غم عشق نیارست نهفت

نه و شوخی پهری روومه ته چی بوو که وه ها چوو
 ناخو که خه تاي ئيمه بو يا نه و به خه تا چوو؟
 بيليله ي دوو ديده هه تا چوو له نه زهرما
 بۆم نايه بلّيم چاوی سهرم چی به سهر اچوو
 دويشه و به دلي شه نه چو به و سۆزی دهروونه ی
 نه و دوو که ل و سووتانه به ناخی جیگه را چوو
 په رزين له روخی ئيوه، له روخی چه می (سیروان)
 لیلای سرشکم وه کو توفانی فه نا چوو
 که و توومه ته جی تا غه می دووریته له گیانم
 مردم له بهر نه م ده رده، له دهس چاره دهوا چوو
 تا سهر وتی دؤعا بکه دل بیتوه گاههس
 عومرئکه که عومرم سهر و کاری به دوعا چوو
 رووگهی دلي حاجی چوو، ئیحرامی چ پۆشین
 بۆ مهروه هه را کردنی چیمان ه؟! سه فا چوو
 دوکتور که دهسی نا له دلّم دوئ وتی سه د حه یف
 نه م ده رده دله ی ئيوه له قانونی شفا چوو
 «حافز» به ته ما ما، قه ده می هه لگره بۆ لای
 ها وه خته خه بهر بی که به ره و مالی به قا چوو
 چون عاقیبه تی مردنه «کۆلیل»! هه موو کهس
 خۆزگه م به که سی سهر به غه می عه د و وه فا چوو

آن ترک پری چهره که دوش از بر ما رفت
آیا چه خطا دید که از راه خطا رفت
تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین
کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت
بر شمع نرفت از گذر آتش دل دوش
آن دود که از سوز جگر بر سر ما رفت
دور از رخ تو دم به دم از گوشه ی چشم
سیلاب سرشک آمد و طوفان بلا رفت
از پای فتادیم چو آمد غم هجران
در درد بمردیم چو از دست دوا رفت
دل گفت وصالش به دعا باز توان یافت
عمری ست که عمرم همه در کار دعا رفت
احرام چه بندیم چو آن قبله نه اینجاست
در سعی چه کوشیم چو از مروه صفا رفت
دی گفت طیب از سر حسرت چو مرا دید
هیئات که رنج تو ز قانون شفا رفت
ای دوست به پرسیدن حافظ قدمی نه
زان پیش که گویند که از دار فنا رفت

گهر له دهستی خالی میشکینت خه تایین بوون، بوون
 یا له جهوری زولفی پرچینت جهفایین بوون، بوون
 عهشق نه گهر خهرمانی ههستیشم بسووتینن چ بوو
 جهوری سولتانی دهرون گهر بۆ گهدایین بوون، بوون
 من وهفاداری نهوینی بئ غهل و خهوشی نه تۆم
 جامه کهت بیتنا جهفاکانت سهفایین بوون، بوون
 کتیوی سهبرن دل له ژیر باری گرانن ئیوهه
 گهر مهلولت کردبئی یا هر گونایین بوون، بوون
 یا نه گهر له رزی غهمی نازت ههلی چۆقاندوم
 یا له نیوانی «مه» و «زین» دا ههرایین بوون، بوون
 ناحهزان ههرچهنده بهینن بهینن شیوانین به لام
 گهر له کۆری ئیمه یاران ناپه وایین بوون، بوون
 عهیبی «حافز» با نهلئی واعیز له مزگهوتنن که چوو
 دل نه چیری راوی نه و زووتر که رایین بوون، بوون
 گۆچی شیر خیرهت و عهشقم وه کوو «کۆلیل» نه لیم:
 مه شقی ترس و قین له گویمه سوو که بایین بوون، بوون

گرز دست زلف مشکینت خطایی رفت رفت
 و رز هندوی شما بر ما جفایی رفت رفت
 برق عشق از خرمن پشمینه پوشی سوخت سوخت
 جور شاه کامران گر بر گدایی رفت رفت
 در طریقت رنجش خاطر نباشد می بیار
 هر کدورت را که بینی چون صفایی رفت رفت
 عشق بازی را تحمل باید ای دل پای دار
 گر ملالی بود بود و گر خطایی رفت رفت
 گر دلی از غمزه ی دلدار باری برد برد
 و در میان جان و جانان ماجرای رفت رفت
 از سخن چینان ملالت ها پدید آمد ولی
 گر میان هم نشینان ناسزایی رفت رفت
 عیب حافظ گو مکن واعظ که رفت از خانقاه
 پای آزادی چه بندی گر به جایی رفت رفت

~

ساقی شهراب تیکه! که مانگی (سیام) چوو
 جامم ده بین که دهره تی خیلای عهوام چوو
 چون کات خۆشه ویسه وهرن تۆله کهینهوه
 عومری که بی که نین و بزهی لئوی جام چوو
 بهو شیوه سه رخۆشم که نه زانم به کوی خه یال
 کئی هات نیوه پۆژ و دهمه و شام کام چوو
 به لکوهو بگا به دهستی دلم، جامی هستی تو
 شهو تا سه حهر له مه یکه ده تیری رجام چوو
 دل مردبوو دوباره ژیانای له بهر کرا
 تا بۆی نه سیمی باده به گیانی مه شام چوو
 زاهید به هۆی ریا بو سلامهت نه چوو به ری
 زانای له بهر نیازی به (دارالسلام) چوو
 نه غدی دلم نه دا به شهرابی خه لالای یار
 روو کesh بو زیتری ئیمه کهوا بۆ حهرام چوو
 تا که ی به سۆزی تۆبه بسووتم له گوینی عوود
 مه ی بینه! چون ته مه ن به خه یالاتی خام چوو
 سا بهس بکه ن نه سیحه تی «حافز» که چۆله ری
 لهو گوم بووه ی شهرابی مورادی به کام چوو
 سۆفی وتی «عومهر»! وهره بۆ خانه قا، وتم
 بۆ چوونی تو نه چووم و حزی خانه قام چوو

ساقی بیار باده که ماه صیام رفت
 در ده قدح که موسم ناموس و نام رفت
 وقت عزیز رفت بیا تا قضا کنیم
 عمری که بی حضور صراحی و جام رفت
 مستم کن آن چنان که ندانم ز بیخودی
 در عرصه‌ی خیال که آمد کدام رفت
 بر بوی آن که جرعه‌ی جامت به ما رسد
 در مصطبه دعای تو هر صبح و شام رفت
 دل را که مرده بود حیاتی به جان رسید
 تا بویی از نسیم می‌اش در مشام رفت
 زاهد غرور داشت سلامت نبرد راه
 رند از ره نیاز به دارالسلام رفت
 نقد دلی که بود مرا صرف باده شد
 قلب سیاه بود از آن در حرام رفت
 در تاب توبه چند توان سوخت همچو عود
 می‌ده که عمر در سر سودای خام رفت
 دیگر مکن نصیحت حافظ که ره نیافت
 گمگشته‌ای که باده‌ی نابش به کام رفت

نه‌مچه‌شی حه‌یف شه‌رابی له‌ گول‌ی زاری و چوو
 نه‌بو دل‌ پر له‌ دیاری شه‌می روخساری و چوو
 له‌ گه‌ل‌ ئیمه‌ی وه‌ کو‌ بیژنی فره‌ دژواره‌ ژیان
 توژی پایم نه‌شیکان، به‌ستی بنه‌ و باری و چوو
 فاتحه‌ و زیکری یه‌مانیم به‌ ئیخلاسه‌وه‌ خویند
 به‌لکو ته‌شریفی نه‌چی هیچ نه‌بوو چاری و چوو
 فیلی لی‌ کردم نه‌وه‌ی پیم‌ی ده‌وت لی‌ره‌وه‌ دئ
 دیته‌ چۆن که‌وتمه‌ نیتو داوی فریوکاری و چوو؟
 نه‌و له‌ نیتو باخی جه‌مالا ده‌گه‌را و ئیمه‌ له‌ دوی
 نه‌یچنی که‌س گول‌ه‌ ماچیک له‌ گول‌زاری و چوو
 چه‌شنی «حافز» گ‌ شه‌وی شیوه‌ن و زاریمه‌ که‌ حه‌یف
 نه‌گه‌ یستم به‌ وه‌داعی، منی زاماری و چوو
 سه‌ر وتی سه‌بره‌ ده‌وا بو‌ دل‌ی «کول‌یل»، که‌چی
 دل‌ وتی سه‌ر نییه‌ حال‌ی له‌ نه‌وینداری و چوو

شربتی از لب لعلش نچشیدیم و برفت
 روی مه پیکر او سیر ندیدیم و برفت
 گویی از صحبت ما نیک به تنگ آمده بود
 بار بربست و به گردش نرسیدیم و برفت
 بس که ما فاتحه و حرز یمانی خواندیم
 وز پیاپی اش سوره‌ی اخلاص دمیدیم و برفت
 عشوه دادند که بر ما گذری خواهی کرد
 دیدی آخر که چنین عشوه خریدیم و برفت
 شد چمن در چمن حسن و لطافت لیکن
 در گلستان وصالش نچمیدیم و برفت
 همچو حافظ همه شب ناله و زاری کردیم
 کای دریغا به وداعش نرسیدیم و برفت

~

مه یگیر موژده بی که نهوین کولمی خسته دهر
 شهوقی شه می له خه لوه تی یاران شه علوه وهر
 نهو مزه سهر کراوه گری خۆش تری نوواند
 نهو پیره هانه رهنگی شهواری درا به سهر
 نازی وه ها به موفتی نشان دا له خسته چوو
 لوتفی به دۆس نهوین بو که دژ ترسی که وته بهر
 هه یه ی له نهو عیاره ته سیحراوییهی دهمت!
 یه ک پسته چۆن کراوه به کانی قه ن و شه کهر
 باری غه می که خاتری ئیمه ی شه کهت نه کرد
 عیساده می گه یشت و غه می دهر په پانه دهر
 نهو قامه ته ی که نازی له سهر مانگ و خۆر نه کرد
 تا دیتی به ژنی ئیوه سهری شهرمی خسته بهر
 نهو عه شقه چه رخی هه وگومه زی پر له ناله کرد
 ساویلکه کورت یینه که گرتوو یه موخته سهر
 سیحری به بیان له کی وه به «حافز» درا که بهخت
 وه ک چاوه زار شیعی نهو ی گرت به رگی زه پ
 چاوی سه حر که روونه وه کوو بهختی دل به ران
 مومی شکۆی به یانی غه زه ل بیژی وه ک «عومه ر»

ساقی ییا که یار ز رخ پرده بر گرفت
 کار چراغ خلوتیان باز در گرفت
 آن شمع سرگرفته دگر چهره بفروخت
 وین پیر سالخورده جوانی ز سر گرفت
 آن عشوه داد عشق که مفتی ز ره برفت
 وان لطف کرد دوست که دشمن حذر گرفت
 زنهار از آن عبارت شیرین دل فریب
 گویی که پسته‌ی تو سخن در شکر گرفت
 بار غمی که خاطر ما خسته کرده بود
 عیسی دمی خدا بفرستاد و بر گرفت
 هر سروقد که بر مه و خور حسن می فروخت
 چون تو در آمدی پی کاری دگر گرفت
 زین قصه هفت گنبد افلاک پر صداست
 کوتاه نظر بین که سخن مختصر گرفت
 حافظ تو این سخن ز که آموختی که بخت
 تعویذ کرد شعر تو را و به زر گرفت

په یمانی کولم و لیبوی شرینت جه هانی گرت
 وه ک یه کیه تی ولاتی له دهس دژمنانی گرت
 شه وستی رازی خه لوه نشینان بلتی به لام
 شوکری خودا زمانی قسه ی لالمانی گرت
 نه و ناگره ی نهینه له نه م سینه، خور فقهت
 یه ک ژیله مو پزیکه که هه و ناسمانی گرت
 تا خونچه وستی لافی ده مت لی بدا، سه با
 خوستی بری که خستی به مستی دووانی گرت
 په پکاری دل له ده ور و خولی خو، له غم که نار
 ده وران به جه غزی خست و به نوخته ی میانی گرت
 نه و روزه شه وقی باده دلی سووت و خه رمه نم
 وا گر شه یی له کولمی که روی جامه کانی گرت
 هه ر نه و مه چاکه ییخه ته کان بچمه مه یکده
 چون گهرد و خاکی فیتنه سه راپا زه مانی گرت
 مه ی خو! که هه ر که ژین و سه رهنجامی کاری دی
 سووکی له غم ده رات و له کووپه ی گرانی گرت
 بهرگی گولان به خوینی شه قایه ق شه لال و سوور
 هه ر که س که ژیره، جامی وه کوو نه رخنه وانی گرت
 ناوی ژیا نه «خاجه»! ده چوپړی له شیعی تی
 گیانی حه سووده عه یی له چه شمه ی ره وانی گرت
 «کزیل» بهر قی نه زمی سه حه ر گرت چه باخی؟
 بی شک به عه شقی تیوه له باخی به یانی گرت

حسنت به اتفاق ملاححت جهان گرفت
 آری به اتفاق جهان می توان گرفت
 افشای راز خلوتیان خواست کرد شمع
 شکر خدا که سر دلش در زبان گرفت
 زین آتش نهفته که در سینه ی من است
 خورشید شعله ای ست که در آسمان گرفت
 می خواست گل که دم زند از رنگ و بوی دوست
 از غیرت صبا نفسش در دهان گرفت
 آسوده بر کنار چو پرگار می شدم
 دوران چو نقطه ی عاقبتم در میان گرفت
 آن روز شوق ساغر می خرمم بسوخت
 کآتش ز عکس عارض ساقی در آن گرفت
 خواهم شدن به کوی مغان آستین فشان
 زین فتنه ها که دامن آخر زمان گرفت
 می خور که هر که آخر کار جهان بدید
 از غم سبک برآمد و رطل گران گرفت
 بر برگ گل به خون شقایق نوشته اند
 کان کس که پخته شد می چون ارغوان گرفت
 حافظ چو آب لطف ز نظم تو می چکد
 حاسد چگونه نکته تواند بر آن گرفت

قسهی خوشیکه که ئیزن له پیری که نمانه
 «فهراقی یار نهوه ناکا که بیژم ئاوانه»
 مه لا له خۆفی قیامت که باس نه کامه بهسی
 دهروونی عاشق و شهوگاری سهختی هیجرانه
 سوئالی دل بهری کوچه ره له کچی بکه م دیسان
 له شهرچی چونکه سه با چه شنی من په ریشانه
 له دهستی نه و گوله بی ره حمه وهی! که عه هدی شکان
 فوغان که ته رکچی ره فیتقانی بو چه ن ئاسانه
 گه لێ ده که م له مه به ولا سپاسی جهووری ره قیب
 دلیم که عاده تی ده رده و له ته رکچی ده رمانه
 شه رابی کۆنه مه گهر لابه ری غه می کۆنم
 که تۆوی خۆشدلی جووتیر نه لێ له په یمانه
 گرێ له با مه ده! با کامه ران و به خته وه ری
 که نه م که لامه قسه ی با له گه ل سوله یمانه
 به مۆله تی که فه له ک دایه تی له خسته مه چۆ
 مه گهر که سنی وتی نه م زاله دهس له وه ستانه
 مه ته ق له خزمه تی دل به ره ده بی نه که ی عاشق!
 که به ختی تۆ به دل و گیان له گفتی گیانانه
 له کوینه؟ کچی وتی «حافز» له سۆزی ئیوه نه ما
 نه من وتوومه؟ نه! هه رکهس وتوویه بوختانه
 نه گهر شه وی شه می «کۆلیل» گول بکا بی شک
 زه لانی فیتنه شه ویکی وه هاله جه ولانه

شنیده‌ام سخنی خوش که پیر کنعان گفت
 فراق یار نه آن می‌کند که بتوان گفت
 حدیث هول قیامت که گفت واعظ شهر
 کنایتی ست که از روزگار هجران گفت
 نشان یار سفر کرده از که پرسم باز
 که هرچه گفت برید صبا پریشان گفت
 فغان که آن مه نامهربان مهر گسل
 به ترک صحبت یاران خود چه آسان گفت
 من و مقام رضا بعد از این و شکر رقیب
 که دل به درد تو خو کرد و ترک درمان گفت
 غم کهن به می سالخورده دفع کنید
 که تخم خوشدلی این است پیر دهقان گفت
 گره به باد مزین گرچه بر مراد رود
 که این سخن به مثل باد با سلیمان گفت
 به مهلتی که سپهرت دهد ز راه مرو
 تو را که گفت که این زال ترک دستان گفت
 مزین چون و چرا دم که بنده‌ی مقبل
 قبول کرد به جان هر سخن که جانان گفت
 که گفت حافظ از اندیشه‌ی تو آمد باز
 من این نگفتم آن کس که گفت بهتان گفت

یاره ب له سه فهر بیتیه وه دلّ بهر به سه لامهت!
 فریام که وئ کوشتمی زیندانی مه لامهت
 خاکی سه ره پئی عه شقی سه فهر که رده که بیتن
 دوو بیلبله م ئاماده یه بۆ کۆشکی ئیقامهت
 هاوار له ههر شهش تهره فۆرئ ده به سنّ لیم
 خالی رهش و روو، به ژن و خهت و زولف و شه مامهت
 تا ماوه حه یاتم که ره می چاکه ئه گینا
 بۆ چیمه که مردم شه تی ئه سرینی نه دامهت
 تهفسیری ئه وین مردنه بۆ یار نه ده مـدان
 وه ک یه ک نییه فرمیسکی غه م و ئه شکی هه لامهت
 عاشق نییه تی ناله له شمشیری عه زیزان
 به م عیله ده بی کوشته بدا حه ققی غه رامهت
 ئه و ده لّقی ریا فر ده! که ساقی خه می ئه برۆی
 سه ندی له مه لا تافه تی میحراب و ئیمامهت
 حاشا که بنا لیم له ده س ئه و جه و و جه فاته
 بیدادی هه موو لوتفه گۆلی خوش قه د و قامهت
 کورتی مه که «حافز» غه زه لّی زولفی درپژی
 ئه و رسته یه په یوه نده هه تا رۆژی قیامهت
 «کۆلیل» که رسوا سه ری زولفت بووه چی بوو
 رسوائیه بۆ عاشقی بی خه وش عه لامهت

یا رب سببی ساز که یارم به سلامت
 باز آید و برهاندم از بند ملامت
 خاک ره آن یار سفر کرده بیارید
 تا چشم جهان بین کنمش جای اقامت
 فریاد که از شش جهتم راه بیستند
 آن خال و خط و زلف و رخ و عارض و قامت
 امروز که در دست توأم مرحمتی کن
 فردا که شوم خاک چه سود اشک ندامت
 ای آن که به تقریر و بیان دم زنی از عشق
 ما با تو نداریم سخن خیر و سلامت
 درویش مکن ناله ز شمشیر احبا
 کاین طایفه از کشته ستانند غرامت
 در خرقه زن آتش که خم ابروی ساقی
 بر می شکند گوشه‌ی محراب امامت
 حاشا که من از جور و جفای تو بنالم
 بیداد لطیفان همه لطف است و کرامت
 کوتاه نکند بحث سر زلف تو حافظ
 پیوسته شد این سلسله تا روز قیامت

ئە‌ه‌ی س‌روه‌ بۆ ده‌لال‌ی سه‌باتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 ب‌پ‌روانه‌ چۆن به‌ باخ‌ی سه‌فاتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 ناب‌ی مه‌ل‌ی وه‌ ک‌ ئ‌یوه‌ له‌ ژ‌یر‌ بال‌ی غ‌ه‌م س‌ه‌ری
 دل‌خۆش به‌ بۆ لیانی وه‌فاتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 دوور و نزیک‌ی بۆ نیسه‌ ر‌یگه‌ی نه‌وین، نه‌مه‌.
 ده‌ت‌بینم ئ‌اش‌کار و دو‌عاتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 ه‌ه‌ر سو‌بح و شه‌و سپ‌ایی مونا‌جات و چاو‌ه‌زار
 هاو‌پ‌ڕ‌ی له‌ گ‌ه‌ل شه‌مال‌ و سه‌باتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 و‌یرانی تا نه‌ کردووه‌ ه‌یز‌ی غ‌ه‌مت و ج‌وود
 ئ‌از‌یز! دل‌ به‌ لوت‌فی په‌ناتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 ئە‌ه‌ی ئە‌و که‌سه‌ی له‌ دید‌ه‌ ون و حاز‌ری له‌ دل‌
 پ‌ر گ‌ول‌ ه‌ه‌زار ده‌شت‌ی سه‌ناتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 سه‌یرانگه‌ی خو‌دای‌یه‌ ب‌پ‌روا به‌ه‌اری رووت
 جام‌ی خو‌دانووی‌ن‌ی خو‌داتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 مو‌تر‌یب ه‌ه‌تا له‌ سۆز‌ی دل‌م بۆت بل‌ی ه‌ه‌وا
 ش‌یعر و غ‌ه‌زه‌ل به‌ ساز و نه‌واتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 مه‌یگ‌ی‌ر ب‌یسه‌ باده‌ له‌ غ‌ه‌ب‌یم خه‌به‌ر درا
 ده‌رد‌ی نه‌وین ب‌ک‌یشه‌! ده‌واتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 «حاف‌ز» نه‌وای کۆ‌پ‌ری مه‌، یاد‌ی به‌خ‌یر‌ی تۆن
 زووتر و ه‌رن که‌ نه‌س‌پ و که‌واتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م
 «کۆ‌لیل»! حه‌ق‌قی خۆ‌ته‌ خه‌ لاتی حوزووری یار
 بۆ پ‌یش‌وازی ئ‌یوه‌ ه‌وماتان به‌پ‌ڕ‌ی ده‌که‌م

ای هدهد صبا به سبا می فرستمت
 بنگر که از کجا به کجا می فرستمت
 حیف است طایری چو تو در خاکدان غم
 زین جا به آشیان وفا می فرستمت
 در راه عشق مرحله ی قرب و بعد نیست
 می بینمت عیان و دعا می فرستمت
 هر صبح و شام قافله ای از دعای خیر
 در صحبت شمال و صبا می فرستمت
 تا لشکر غمت نکند ملک دل خراب
 جان عزیز خود به نوا می فرستمت
 ای غایب از نظر که شدی همنشین دل
 می گویمت دعا و ثنا می فرستمت
 در روی خود تفرج صنع خدای کن
 کآینه ی خدای نما می فرستمت
 تا مطربان ز شوق منت آگهی دهند
 قول و غزل به ساز و نوا می فرستمت
 ساقی بیا که هاتف غییم به مژده گفت
 با درد صبر کن که دوا می فرستمت
 حافظ سرود مجلس ما ذکر خیر توست
 بشتاب هان که اسب و قبا می فرستمت

ئهی گوم له خه‌لکی دیدە خودا ناگه‌داری تۆم

سووتاوه گیانم ئه‌رچی، به‌ دل بێقه‌راری تۆم

داوینیی یار شه‌رته‌ له‌ ده‌س به‌ر نه‌ده‌م هه‌ریز

داوین سپی هه‌تا کوو به‌ گۆپی گلین ده‌پۆم

ده‌ستی دوعا ده‌که‌م له‌ ملت تا سه‌حه‌ر ئه‌ گه‌ر

بنوینیی رووگه‌ واته‌ خه‌می تا قی دوو برۆم

هارووتی بابلیش ئه‌ گه‌رم یاوه‌ری بکات

ده‌تخه‌م به‌ ده‌س به‌ سیحرو به‌ سۆزی (غه‌ریو مه‌پۆم)

دل چاوه‌پێیه‌ گیانی بکا پێشکه‌شت، وه‌ره‌

ئهی بێ وه‌فا ته‌بیبی ده‌رون! هه‌ر برین به‌سۆم

ئاو دێری باخی به‌ژنته‌ سه‌د جوگه‌ ئه‌شکی چاو

سا تۆش گیانه‌! تۆی هه‌زیکت به‌پێ که‌ بۆم

سه‌د ئافه‌رین له‌ خه‌نجه‌ری نازت که‌ خوینمی

رشت و ده‌رون هه‌ساوه‌ له‌ ده‌س عه‌شقی بێ مه‌هۆم

ده‌ گه‌رم هه‌تا له‌ گوینیی سرشکم له‌ سینه‌تان

گوئزاری خۆشه‌ویستی به‌چینم به‌ که‌ یفی خۆم

روخسه‌ت که‌ ره‌م که‌ دیده‌! هه‌تا دل په‌سا په‌سا

داکا له‌ له‌ علی سووری وه‌ کوو چۆمی تانجه‌رۆم

«حافز»! شه‌راب و عه‌شق و جووانی ته‌واو بوو

تێفکه‌ره‌ چۆن ده‌سووتی ئه‌میسته‌ش به‌ چه‌شنی مۆم

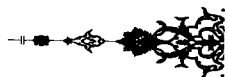
«کۆلیل» و ته‌رکی تورکی گیلارت مه‌حاله‌، چون

(که‌ر کوو ک)ی ئاره‌زوومی غه‌مت کوفره‌ بۆ نه‌خۆم

ای غایب از نظر به خدا می سپارمت
جانم بسوختی و به دل دوست دارمت
تا دامن کفن نکشم زیر پای خاک
باور مکن که دست ز دامن بدارمت
محراب ابرویت بنما تا سحر گهی
دست دعا بر آرم و در گردن آرمت
گر بایدم شدن سوی هاروت بابلی
صد گونه جادویی بکنم تا بیارمت
خواهم که پیش میرمت ای بی وفا طیب
بیمار باز پرس که در انتظارمت
صد جوی آب بسته ام از دیده بر کنار
بر بوی تخم مهر که در دل بکارمت
خونم بریخت و از غم عشقم خلاص داد
منت پذیر غمزه ی خنجر گذارمت
می گریم و مرادم از این سیل اشکبار
تخم محبت است که در دل بکارمت
بارم ده از کرم سوی خود تا به سوز دل
در پای دم به دم گهر از دیده بارمت
حافظ شراب و شاهد و رندی نه وضع توست
فی الجملة می کنی و فرو می گذارمت

میره کهم چهن خوش نه چی حهیرانی بالاتم به دل
 خۆم به سهر گهردی خه رامانی، سهر اپاتم به دل
 دوینه فهرمووتانه کهی ده مری له بهر پیتما؟ ده من
 تو ته قازا کهی، نه من مردوی ته قازاتم به دل
 عاشقیکی نیوه مه ست و دووره ده ستیم ساقیا!
 من که کوشته ی لاروله نجه ی سهروی ئازاتم به دل
 گهر ده پرسی چۆنه عومری که نه خوشی؟ چاوه کهم
 چونکه تامه زرۆ به سهری چاوی شه هلاتم به دل
 له علی لیوت دهر د و دهر مانم وه کوو فهرمووته پیتم
 دهر دی تو ئاواتی من، شیتی موداواتم به دل
 چهن به ناز و راز نه پۆی ئهی چاوی پیست لی به دوور
 دل به خۆز گه و سهر به عه شقی خاکی ژیر پاتم به دل
 خه لوه تی وه سلت نه گهر چی قسه تی «حافر» نه بوو
 ئهی سهر اپا دل پیتن ههر شیت و شه یداتم به دل
 عه ینی «کولیل» م وه کوو شه ونم له حاسی خۆری رووت
 چاو له هالاوی به تین و توندی گهر ماتم به دل

میر من خوش می‌روی کاندر سر و پا میرمت
 خوش خرامان شو که پیش قد رعنا میرمت
 گفته بودی کی بمیری پیش من تعجیل چیست
 خوش تقاضا می‌کنی پیش تقاضا میرمت
 عاشق و مخمور و مهجورم بت ساقی کجاست
 گو که بخرامد که پیش سرو بالا میرمت
 آن که عمری شد که تا بیمارم از سودای او
 گونگاهی کن که پیش چشم شهلا میرمت
 گفته لعل لبم هم درد بخشد هم دوا
 گاه پیش درد و گاه پیش مداوا میرمت
 خوش خرامان می‌روی چشم بد از روی تو دور
 دارم اندر سر خیال آن که در پا میرمت
 گرچه جای حافظ اندر خلوت وصل تو نیست
 ای همه جای تو خوش پیش همه جا میرمت

~

چ گه وره مهرحه مه تی بوو له جه وهه ری قه له مت
 که حه ققی خزمه تی ئیمه ی نووانه کۆی که ره مت
 له سه رده می قه له مت خوش ره قه م کراوه سلاو
 به مۆری چه رخی به رین بی! هه تا هه تا ره قه مت
 مه حاله یاد له ئه م بی دله ت خه تا بو بیت
 عه قل ده لئی نییه عه یبی له خاتره ی قه له مت
 له ده رکی حورمه تی خۆتم وه ده ر مه نی! کاتی
 غولامه ده وله تی تا سه ر له ئه رکی موخته ره مت
 به لئین ئه ده م به سه ری په رچه مت گوتم وه ره لام
 که تا سه رم نه بپری هه لئه سم له ژیر قه ده مت
 له ده ردی ئیمه دله ت تیده گا به لامه ده می
 که لاله شینه له گۆری شه هیده کانی غه مت
 قومی خه لات که ته نیا به گیانی تینوومان
 که ئاوی ژینه تنۆکی له لوتفی جامی جه مت
 که گیانی دل شه که تی «حافز» ت ژیاوه وتم
 سه با بژیت به خوشی که وه ک مه سیحه ده مت
 شه مال و سهروه له «کۆلیل» یزن نازیزم
 وتوویه چون وه کو موشکی ته تاره زولفی خه مت

چه لطف بود که ناگاه رشحه‌ی قلمت
 حقوق خدمت ما عرضه کرد بر کرم
 به نوک خامه رقم کرده‌ای سلام مرا
 که کارخانه‌ی دوران مباد بی رقمت
 نگویم از من بیدل به سهو کردی یاد
 که در حساب خرد نیست سهو بر قلمت
 مرا ذلیل مگردان به شکر این نعمت
 که داشت دولت سرمد عزیز و محترمت
 بیا که با سر زلفت قرار خواهم کرد
 که گر سرم برود برندارم از قدمت
 ز حال ما دلت آگه شود مگر وقتی
 که لاله بردمد از خاک کشتگان غمت
 روان تشنه‌ی ما را به جرعه‌ای دریاب
 چو می‌دهند زلال خضر ز جام جمت
 همیشه وقت تو ای عیسی صبا خوش باد
 که جان حافظ دل خسته زنده شد به دمت

لهو یاره دلنه وایهه هم شوکر و هم شکایهت
 ریښواری ریښی نهوین کین لیم بژنه وی چیکایهت
 عاسمانی وشک و بی خیر یاره ب نه بی له سر کهس
 بو دل بو هر چی کردم نه یوو که من عینایهت
 بو لیوی وشکی رهندان ناویکی کهس نه هینا
 هر شهم وهلی دهناسی چوو چوډ بو ولایهت
 هه هی هه هی له پیچ و داوی زولفی که مهندهی نهی دل
 بو عاشقان سه لیبین بی جورم و بی جینایهت
 فرمانی خوته چاوت غه مراز و خوین پڑینه
 که نگه ده شیت نازیز خوین پڑی بو حیمایهت
 چاوی مه بهستی به ستم تاریکه شه و له ری مام
 هه لبی له گوشه ییکو نهی شه و شه می هیدایهت
 روییم به هر تهره فدا ترسی دلم پتر بوو
 ناخ هم که ویره ناخر پایانی بو مه نایهت
 نهی خوری خیلی شوخان کول هه لده خا دهر وونم
 روخسه ت نه دهی سه عاتین فینکو بیم له سایهت؟
 بی تاقه تی له پتسا عاشق خه تهر له پیشه
 به سراوه ریگه عه قللی له ریگه دا نیهایهت
 ناچم له دهر کی نه رکت با دهر کمت نه فهرموو
 حاشا له شه کری دژمن ژه هری نه تویم کیفایهت
 عاشق ده گهی به دل بهر بیت و به چه شنی «حافز»
 قورئان له بهر بخوینسی هر چارده ره وایهت
 بی جایه (گولشه نی راز) شه رحی به زاری «کولیل»
 نه ماما به لوتفی لیوی (ته فیسری خال) سی شایهت

زان یار دلنوازم شکری ست با شکایت
 گر نکته دان عشقی بشنو تو این حکایت
 بی مزد بود و منت هر خدمتی که کردم
 یا رب مباد کس را مخدوم بی عنایت
 رندان تشنه لب را آبی نمی دهد کس
 گویی ولی شناسان رفتند از این ولایت
 در زلف چون کمندش ای دل مپیچ کآنجا
 سراها بریده بینی بی جرم و بی جنایت
 چشمت به غمزه ما را خون خورد و می پسندی
 جاناروا نباشد خون ریز را حمایت
 در این شب سیاهم گم گشت راه مقصود
 از گوشه ای برون آی ای کوكب هدایت
 از هر طرف که رفتم جز وحشتم نیفزود
 زنهار از این بیابان وین راه بی نهایت
 ای آفتاب خوبان می جوشد اندرونم
 یک ساعت بگنجان در سایه ی عنایت
 این راه را نهایت صورت کجا توان بست
 کش صد هزار منزل بیش است در بدایت
 هر چند بردی آبسم روی از درت نتابم
 جور از حیب خوش تر کز مدعی رعایت
 عشقت رسد به فریاد ار خود به سان حافظ
 قرآن ز بر بخوانی در چارده روایت

ده میکه مهست و سهرخویشی نه سیمی پیچی گیسو و تم
 شهل و شیتی په لاماری فریوی چاوی جادوو تم
 خودا! سه برم نه ما، بیژی دلی تاقم شه وی بیژی
 شه می چاوم شوکور هه لبو له پاتاقی بروی جوو تم
 ده زانی خه لکی دوو چاوم له بهرچی خو شه وی هینده
 به دل ناخر نهوینداری شه واری خالی هیندوو تم
 نه گهر مه یلی بیی دنیا بکا روشن بزه ی لیوت
 ده سی گیانم ده لی: من لابهری رووبه ندی سهر روو تم
 قه لاچوی عاله میشت گهر له سهر دا بن منیش نه لبه ت
 وه کوو جار ان خه فه تباری په ریشان کردنی موو تم
 له گه لبای سروه بی حاصل به دوو تا دوو به دوو ویلین
 سه با بؤ زولف و من بؤ چاوی مهست و نیوه خه و توو تم
 چه میمهت به رزه «حافز» خویش که فهرموی من له دوو دنیا
 به شم ناوی فقهت موشتاقی خاکی دهر کی خانوو تم
 له چالی بابلی چانهت به سهر به رزی ده زی «کولیل»
 به سهر شوپی نه گهرچی ههر وه کوو هارووت و ماروو تم

مدامم مست می دارد نسیم جعد گیسویت
 خرابم می کند هر دم فریب چشم جادویت
 پس از چندین شکیبایی شبی یا رب توان دیدن
 که شمع دیده افروزیم در محراب ابرویت
 سواد لوح بینش را عزیز از بهر آن دارم
 که جان را نسخه ای باشد ز لوح خال هندویت
 تو گر خواهی که جاویدان جهان یک سر بیارایی
 صبا را گو که بردارد زمانی برقع از رویت
 و گر رسم فنا خواهی که از عالم براندازی
 برافشان تا فرو ریزد هزاران جان ز هر مویت
 من و باد صبا مسکین دو سرگردان بی حاصل
 من از افسون چشمت مست و او از بوی گیسویت
 زهی همت که حافظ راست از دنیی و از عقبی
 نیاید هیچ در چشمش بجز خاک سر کویت

~

باخی وه سلّم وشکه، باران کۆمه کئ!
 کوشتمی ئەم دەرده یاران کۆمه کئ
 دین و دلمی برد و گیانی لیم ئەوئ
 وهی له نازی گول عوزاران کۆمه کئ
 رۆح و دل هه ر قیمه تی ماچیکه لای
 دلرفینان، چه شنی جاران، کۆمه کئ
 خوینمانی خێلی کافر دل رژاند
 ئەه موسولمانان! به راران کۆمه کئ
 هه ر وه کوو «حافز» په ریشان رۆژ و شه و
 ئاورم تیچوو گلاران! کۆمه کئ
 مات و «کۆلیل» و کزم نازیزه کهم!
 ئەه شکۆی به زمی هه واران کۆمه کئ

درد ما را نیست درمان الغیاث
 هجر ما را نیست پایان الغیاث
 دین و دل بردند و قصد جان کنند
 الغیاث از جور خوبان الغیاث
 در بهای بوسه‌ای جانی طلب
 می‌کنند این دل‌ستانان الغیاث
 خون ما خوردند این کافردلان
 ای مسلمانان چه درمان الغیاث
 همچو حافظ روز و شب بی‌خویشتن
 گشته‌ام سوزان و گریان الغیاث

۷

که تۆ له سه‌رسه‌ری شوخانی عاله‌می وه‌ک تاج
 ده‌شی نه‌وانه به‌جه‌م، جه‌م بکه‌ن خه‌راج و باج
 به‌چاوی شوخه‌ژانت شه‌ری خه‌تا و حه‌به‌ش
 به‌چینی زولفتی ماچین و هیند داوه‌خه‌راج
 کتییی روومه‌ت و روخساری، وه‌ک هه‌تاوئێ به‌یان
 قژی ره‌شی شه‌وی یه‌لدا ده‌کات شیت و وپراج
 ده‌می شرینته‌مایه‌ی ره‌واجی ئاوی حیات
 گوناحی لیوته‌نه‌یما نه‌باتی میسر ره‌واج
 له‌ئهم نه‌خۆشیه‌ی بی‌شک قه‌تم شه‌فانایی
 نه‌گه‌ر نه‌بی دلی شیت به‌لیوی ئیوه‌عه‌لاج
 به‌کامه‌هو ده‌شکینی به‌دل‌په‌قی دل‌مان
 که‌شیشه‌چانییه‌بشکی، بپرایه‌چون به‌مه‌زاج
 به‌لیو جه‌نابی خزر، ده‌م به‌چه‌شنی ئاوی ژیان
 به‌ژن سه‌رو، که‌مه‌رت موو، سینه‌هه‌ر وه‌کو عاج
 نه‌وینی دل‌به‌ری وه‌ک تۆ که‌که‌وته‌دل «حافز»
 وتی به‌خاکی ده‌رت خۆزگه‌دل بیایه‌هه‌راج
 ده‌میکه‌ماتلی لوتفی به‌هاره‌«کۆلیل»ت
 گولتی که‌ره‌م که‌! به‌داخی دلی خه‌زانی که‌لاج

به دینی ئیوه نه گهر خوینی عاشقانه مهباح
 به مهزه بهی گهلی رهندان مهباحی تویه سهلاح
 شهواری زولفی رهشت بوو شهوی بهدی هیتا
 هه تاوی روومه تی جوانت شکانی شهقلی سهباح
 دلّی له تیری کهوانی رهشی نهماوه به ساغ
 له بهندی زولفی کهمندی سهرانی دژ به گوناح
 چه می له سووچی گلارم نهچی که ههر مهلهوان
 به دیتنی له هه لائن، به دلّ ده کات تهماح
 حیات و هیزی مه ئاوی ژیا نی لئوی نهتون
 دوعا به لیوی نهوین بۆیه بۆت نه بیسته سیلاح
 له له علی لئوتم ناخر به لاله ماچی سهند
 دلّم به ناله گهیی عاقیبهت به مافی مهباح
 خه لاتی گیانته دوعا به گیانی تامه زروم
 به بی پرانه وه شهو تا ده گهم به به ژنی سهباح
 ته له ب له من مه که «حافظ»! سهلاح و تویه له مهی
 له شیت و عاشقی رهندی که سی نه دیوه سهلاح
 وتووته جهژنه به «کولیل» نهدهم خه لاتی ماچ
 به لئی وتوومه به پراسی، وه لئی به قهستی مهزاح!

اگر به مذهب تو خون عاشق است مباح
 صلاح ما همه آن است کان تو راست صلاح
 سواد زلف سیاه تو جاعل الظلمات
 بیاض روی چو ماه تو فالق الاصباح
 ز چین زلف کمندت کسی نیافت خلاص
 از آن کمانچه‌ی ابرو و تیر چشم نجات
 ز دیده‌ام شده یک چشمه در کنار روان
 که آشنا نکند در میان آن ملاح
 لب چو آب حیات تو هست قوت جان
 وجود خاکی ما را از اوست ذکر روح
 بداد لعل لب لبوسه‌ای به صد زاری
 گرفت کام دلم ز او به صد هزار الحاح
 دعای جان تو ورد زبان مشتاقان
 همیشه تا که بود متصل مسا و صباح
 صلاح و توبه و تقوی ز ما معجو حافظ
 ز رند و عاشق و مجنون کسی نیافت صلاح

دهروونم پر له عه شقی رووی دلّبه
 په ریښانه به چه شنی مووی دلّبه
 مه گهر زولفی ره شی، ئیزنی نه بوو کهس
 بکا ماچیکي روو گهی رووی دلّبه
 نه من خۆزگه م ده بوو به ختیکی رهش وه گ
 خهت و کاکوّل و دوو هیندووی دلّبه
 به به ژنی سه روی ئازادا نه بریا
 شکوی به ژن و قه دی هه لچووی دلّبه
 ده ساقی تیکه بۆم جامی! به یادی
 دو چاوی ساحیر و جادووی دلّبه
 فهله ک به ژنی چه مانم چون که وانی
 به غم په یوهس چمان نه برووی دلّبه
 نه ریښتی میسکی تاتاری خه جلّ ما
 له لا دوو زولفی عه مبه رخووی دلّبه
 دلّی هه رکهس نه دا چلّ بۆ نه وینی
 دلّی من چلّ نه دا بۆ کووی دلّبه
 غولامی هیمه تی به رزی که سیکم
 وه کوو «حافز» له جی که وتووی دلّبه
 له مه یدانی وه فا «کولیل» ه که ی تو
 سه ر و دلّ گۆیه بۆ گیسووی دلّبه

دل من در هوای روی فرخ

بود آشفته همچون موی فرخ

بجز هندوی زلفش هیچ کس نیست

که برخوردار شد از روی فرخ

سیاهی نیک بخت است آن که دایم

بود همراز و هم زانوی فرخ

شود چون بید لرزان سرو آزاد

اگر بیند قد دلجوی فرخ

بده ساقی شراب ارغوانی

به ییاد نرگس جادوی فرخ

دو تا شد قامت هم چون کمانی

ز غم پیوسته چون ابروی فرخ

نسیم مشک تاتاری خجل کرد

شمیم زلف عنبربوی فرخ

اگر میل دل هر کس به جایی ست

بود میل دل من سوی فرخ

غلام همت آنم که باشد

چو حافظ بنده و هندوی فرخ

یادی به‌خێر دوینە وتی پیری مه‌ی فروش
 مه‌ی تیکه‌ غه‌م به‌ با ده‌ له‌ باده‌ی سه‌فا که‌ نوش!
 پیم وت شه‌رابی ئیوه‌ به‌ با ئابروو ئه‌دات
 فه‌رموی به‌قه‌ولتی من که‌، له‌ لۆمه‌ت نه‌بین په‌روش
 قازانج و مایه‌ چه‌شنی زه‌ره‌ر گشت ئه‌چی له‌ده‌س
 بۆ مامه‌له‌ی وه‌ها نییه‌ غه‌مگین سه‌ری به‌ هۆش
 له‌و جی که‌ ته‌ختی جه‌م به‌ فه‌نا چوو ئه‌گر که‌سێ
 دونیا بکا به‌ مایه‌، به‌ با، کا ده‌ کا فروش
 «حافز»! ئه‌گر له‌ په‌ندی چه‌کیمان مه‌للولی، با
 کۆتا که‌م ئه‌م وتاره‌، که‌ من مرده‌م ئیوه‌ خو‌ش
 «کۆلیل» ئه‌گر له‌ لوتفی وته‌ی خاچه‌ ناگه‌یی
 وه‌ک نیشته‌وی بنیشه‌ خه‌مین دۆش و غه‌م له‌ کۆش

دی پیر می فروش که ذکرش به خیر باد
 گفتا شراب نوش و غم دل بیر زیاد
 گفتم به باد می دهم باده نام و ننگ
 گفتا قبول کن سخن و هر چه باد باد
 سود و زیان و مایه چو خواهد شدن ز دست
 از بهر این معامله غمگین مباش و شاد
 بادت به دست باشد اگر دل نهی به هیچ
 در معرضی که تخت سلیمان رود به باد
 حافظ گرت ز پند حکیمان ملالت است
 کوتاه کنیم قصه که عمرت دراز باد

~

شه راب و به زمی دزی مهرگی رهندي سهرشاده
 ده چینه کۆری حهریفانی مهست و ئازاده
 گرئ له دل که وه، فکری فه له ک له سهر لاهه!
 که له م گرئ سهری زانا گ قوفله، خو لاده!
 له ئال و گۆری چه رخ سپ مه مینه چونکه زه مان
 له مه کر و فیل هه زاران هه زاری بیداده
 قه ده ح به ره سمی نه ده ب بگره! چون له خاکی سهری
 جه نابی به هه من و جه مشید و سهرده می ماده
 خه بهر نه هاته وه کاووس و که ی به ره و کوئ چوون
 وه یا چلۆنه که جه م ته خت و به ختی به رباده
 له حه سره تی ده می شیرین ده بینم ئیستاکه ش
 گو لاله سووره شه لالی هه ناوی فه ره هاده
 یه قین گو لاله زه مانی به بی به ئین زانی
 که که ف له بوونه وه تا چون، به جامه ئاماده
 وهرن هه تا کو زه مانی مهس و هه وایی بین
 مه گهر وه ها به حه سینۆ له ئه م هه واده
 بزه ی ده می (جه خه توون) و هه واری (هه ورامان)
 سه فه ر خه ویننی خو جه ند و فوراتی به غداده
 مه تۆشه مه ی وه کو «حافز» مه گهر به ناڵه ی چه نگ
 که تیکه لاه به هه وریشمی، به سه ی شاده
 ده ئین و توویه به «کۆلیل» و یل و بیکاره ن
 بلین به شیتییه سهر گهرم و کاری ئازاده

شراب و عیش نهان چیست کار بی بنیاد
 زدیم بر صف رندان و هرچه بادا باد
 گره ز دل بگشا و از سپهر یاد مکن
 که فکر هیچ مهندس چنین گره نگشاد
 ز انقلاب زمانه عجب مدار که چرخ
 از این فسانه هزاران هزار دارد یاد
 قدح به شرط ادب گیر زان که ترکیش
 ز کاسه‌ی سر جمشید و بهمن است و قباد
 که آگه است که کاووس و کی کجا رفتند
 که واقف است که چون رفت تخت جم بر باد
 ز حسرت لب شیرین هنوز می بینم
 که لاله می دمد از خون دیده‌ی فرهاد
 مگر که لاله بدانست بی وفایی دهر
 که تا بزداد و بشد جام می ز کف نهاد
 بیا یا که زمانی ز می خراب شویم
 مگر رسم به گنجی در این خراب آباد
 نمی دهند اجازت مرا به سیر و سفر
 نسیم باد مصلا و آب رکن آباد
 قدح مگیر چو حافظ مگر به ناله‌ی چنگ
 که بسته‌اند بر ابریشم طرب دل شاد

دویشه و سه‌با، هه‌والی سه‌فه‌ر که‌رده هات بات
 بردی شه‌مالّ دلم و به‌رئ هه‌رچی هات هات
 کارم هه‌ر ئاخى ناخه به‌ روژا، شه‌وانه‌شم
 چه‌خماخه دلّ ئه‌دات و له‌ به‌رقى هه‌وات وات
 دلّ واته‌سیری زولفه، ئه‌وینی به‌ زی‌دی خو
 یانی ولّاتی سینه، له‌ به‌ر کۆی له‌قات قات
 خوا، روّحی په‌ندبیتزى مه‌ شا کا به‌ دلّبه‌ری!
 بۆ لیوی ئه‌و جووانه، که‌ نوقل و نه‌بات بات
 دلّ جه‌رگی خوینه چونکه‌ گولتی دی له‌ می‌ر گولان
 دوگمهی به‌روکی بازه به‌ره‌و سروه کات کات
 بی‌هیزه له‌ش له‌ ده‌س چووه، دیسان له‌ توژیان
 ئازیزا! به‌و هه‌زاره مه‌ گه‌ر هه‌ر سه‌بات بات
 «حافز»! به‌هۆی سرشت و خده‌ی پاکی کامه‌ران
 چون سینه سافی عه‌شقی، دلتی خو‌ره‌ه‌لات لات
 «کۆلیل» ئه‌و غولامه که‌ دیوانی وه‌سفی تۆن
 هاوار چۆن له‌ ده‌ستی ئه‌وینت شکات کات

دوش آگهی ز یار سفر کرده داد باد

من نیز دل به باد دهم هرچه باد باد

کارم بدان رسید که همراز خود کنم

هر شام برق لامع و هر بامداد باد

در چین طره‌ی تو دل بی حفاظ من

هرگز نگفت مسکن مالوف یاد باد

امروز قدر پند عزیزان شناختم

یارب روان ناصح ما از تو شاد باد

خون شد دلم به یاد تو هر گه که در چمن

بند قبای غنچه گل می گشاد باد

از دست رفته بود وجود ضعیف من

صبحم به بوی وصل تو جان باز داد باد

حافظ نهاد نیک تو کامت بر آورد

جان‌ها فدای مردم نیکونهاد باد

~

کاتی دلداری و نهوین یادی به خیرا!
 ماچ و مووچ و بهی گوشین یادی به خیرا
 کوشتمی ژاری غه می دووری له یار
 خوړ خوړی مهی هاونشین یادی به خیر
 چووم نه گهرچی من له بیرى هاوه لآن
 پر له سینگى من له وان، یادی به خیر
 بو نه جاتی دل له بهندی غه نه لیم
 به کیه تی کوړی به رین، یادی به خیر
 چۆمى چاوانم ده چى بو (نهرخه وان)
 رازی «حافز» باسی ئیتر ناکرئ
 کوا ره فیتی رازیین؟ یادی به خیر
 به کره دژ «کولیل» یی وه ک مه م خسته داو
 بیخه بهر ماوم له زین، یادی به خیر

روز وصل دوستداران یاد باد

یاد باد آن روزگاران یاد باد

کامم از تلخی غم چون زهر گشت

بانگ نوش شادخواران یاد باد

گرچه یاران فارغاند از یاد من

از من ایشان را هزاران یاد باد

مبتلا گشتم در این بند و بلا

کوشش آن حق گزاران یاد باد

گر چه صد رود است در چشمم مدام

زنده رود باغ کاران یاد باد

راز حافظ بعد از این ناگفته ماند

ای دریغا رازداران یاد باد

~

جه مالت روژی هر دید و نه زهر بیت

جووانی کولمه کانت روو له سهر بیت

موباره ک شاپه پری شاهین زولفت

له سهر نوخته ی دلی شیتیم چه مهر بیت

که سی روچی له بهندی زولفی تو نین

شه لالی خوینی چه وجوشی جیگر بیت

دلی بوعه شقی کولمت هه لئه چوقی

له خوینی جهرگی خو نو قمی خه ته بیت

جووانا! چونکه تیرئه ندازه نازت

دلی زاماری من بوئه و سپهر بیت

که لیوی کانی شه کرت ماچ ئه به خشی

ده می گیانم به له علت پر شه که بیت

له من هر ساعه تی عه شقی کی تازه

که تو هر چر که حوسنت بهر له بهر بیت

په پووله ی خوری رووته گیانی «حافز»

گه لی موشتاقی لوتفیکم، نه گهر بیت

له پیتی پامووره که ی ملتا شه و روژ

دلی «کولیل» و ویلم سهر له بهر بیت

جمالت آفتاب هر نظر باد

ز خوبی روی خوب تر باد

همای زلف شاهین شهپرت را

دل شاهان عالم زیر پر باد

کسی کو بسته ی زلفت نباشد

چو زلفت درهم و زیر و زبر باد

دلی کو عاشق رویت نباشد

همیشه غرقه در خون جگر باد

بتا چون غمزات ناوک فشانند

دل مجروح من پیشش سپر باد

چو لعل شکرینت بوسه بخشد

مذاق جان من زو پرشکر باد

مرا از توست هر دم تازه عشقی

تو را هر ساعتی حسنی دگر باد

به جان مشتاق روی توست حافظ

تو را در حال مشتاقان نظر باد

سۆفی ئەر جام بنۆشی ژهم و دهم، نۆشی بی!
 گهر نه ناسی حەدی خو، باده فهرامۆشی بی
 ههر کهسی له و مه یه سه رتر له قومئ نۆش نه کات
 دهستی ئاواتی له مل، دل بهری سه رخۆشی بی!
 پیری مه یخانه وتی خه تتی خه تای نه بۆه قه لهم
 باره که لالا له وتهی چاک و خه تا پۆشی بی
 شاهی تووران که قسه ی فیتنه ئه بیسیت به دل
 ئیشی تۆی جهرگی سیاووش له دلی خووشی بی
 گوڵ له بهر شان و شکۆ و نازی له گه لمانه دووا
 گیان به قوربانی شکوفه ی دهمی خامۆشی بی
 چاوم ئاوینه گری خال و خه تی سه وزی و لیو
 ژهم و دهم ماچ پفینی دهم و لیمووشی بی
 دیدیه یی خه لک نه واز و مهس و شه رمینی ئه گهر
 خویننی ئیمه ی به قه دهح ناوه له سه ر، نۆشی بی
 شۆره تی ده رچووه «حافز» به غولامت، چ ده بی
 دوو خه می زولفی ره شی ئیوه له دوو گووشی بی
 لایه قی پیشکه شی نه و که ی سه ری «کۆلیل»، مه گهر
 ههر به خۆراکی دو رهش ماری له سه ر دۆشی بی

صوفی ار باده به اندازه خورد نوشش باد
 ورنه اندیشه‌ی این کار فراموشش باد
 آن که یک جرعه می از دست تواند دادن
 دست با شاهد مقصود در آغوشش باد
 پیر ما گفت خطا بر قلم صنع نرفت
 آفرین بر نظر پاک خطاپوشش باد
 شاه ترکان سخن مدعیان می شنود
 شرمی از مظلومه‌ی خون سیاوشش باد
 گرچه از کبر سخن با من درویش نگفت
 جان فدای شکرین پسته‌ی خاموشش باد
 چشمم از آینه‌داران خط و خالش گشت
 لبم از بوسه ربایان بر و دوشش باد
 نرگس مست نوازش کن مردم دارش
 خون عاشق به قدح گر بخورد نوشش باد
 به غلامی تو مشهور جهان شد حافظ
 حلقه‌ی بندگی زلف تو در گوشش باد

لهشت به نازی چه کیمان منهت بژار نه بیت
 وجودی ناسکت ئالتۆز و دهرده دار نه بیت
 هه موو سلامه تی دونیا سه ری سلامه تی تۆن
 به ژاری هیچ گه زۆکی دلت په ژار نه بیت
 ره واجی زاهیر و باتن له کۆی سلامه تی تۆن
 که ره بیی باتن و زاهیر غه مت به بار نه بیت
 خه زان دهمی که خه زینه ی چه مه ن ده کا غاره ت
 به تووشی قامه تی سه روی ته پ و چنار نه بیت
 جه مالی ئیوه له هه ر جی خه ریکی جیلوه گهرین
 مه جالی لۆمه گه ری خۆنووین و لار نه بیت
 وه ک ئه سه نه ر له سه ر ئاگر بیته دوو که ل و مژا
 که سی به دیتنی کو لمت شو کر گوزار نه بیت
 شفا ته له ب که! له شه کری که لامی «خاجه» هه تا
 نیازی دل به عه لاجی گو لی به هار نه بیت
 شه رابی وه ک غه زه لی سافی تۆم نه دی «کۆلیل»!
 مه گه ر وتاری دو لیوی شه که رته بار نه بیت

تنت به ناز طیبیان نیازمند مباد
وجود نازکت آزرده‌ی گزند مباد
سلامت همه آفاق در سلامت توست
به هیچ عارضه شخص تو دردمند مباد
جمال صورت و معنی ز امن صحت توست
که ظاهر ت در ژم و باطن ت نژند مباد
در این چمن چو درآید خزان به یغمایی
رهش به سرو سهی قامت بلند مباد
در آن بساط که حسن تو جلوه آغازد
مجال طعنه‌ی بدبین و بدپسند مباد
هر آن که روی چو ماهت به چشم بد بیند
بر آتش تو بجز جان او سپند مباد
شفاز گفته‌ی شکرشان حافظ جوی
که حاجت به علاج گلاب و قند مباد

~

به ژنت تهر و نه برۆت هه سون بیت!

روومەت گۆلی ژاله سووری رون بیت!

سەر پڕ لە وتاری عەشقی شیرین

کۆکەن لە بناری بیستون بیت

ئەو سەرۆه کە سهۆز ئەبێ لە گۆلزار

بۆ خزمەتی به ژنه کەت نگون بیت

چاوی کە نه بێ خوماری چاوت

وێه ک گهوههري من شه لالی خون بیت

چاوت لە بوواری دلپرفیانی

پڕپڕ لە فیریو، فەن و فسون بیت

هەر سینه هه میشه که یلی عەشقت

لیوانه له ناله! بی سکون بیت

قه دقامهتی تۆ قیامی تا کرد

چی قامه ته خه م به شکلی نون بیت

کێ دڵ له خه می که زیته ئازاد

له م کۆپی ئەوینه ته فر و تون بیت

لیوت که له سه ریه گیانی «حافز»

یاره ب به حه رامی لیوی دون بیت

فیداری بزهت له میژه «کۆلیل»

به و ده رده وه تا ده چی زه بون بیت

حسن تو همیشه در فزون باد
 رویت همه ساله لاله گون باد
 اندر سر ما خیال عشقت
 هر روز که باد در فزون باد
 هر سرو که در چمن در آید
 در خدمت قامت نگون باد
 چشمی که نه فتنه‌ی تو باشد
 چون گوهر اشک غرق خون باد
 چشم تو ز بهر دل‌ریایی
 در کردن سحر ذوفنون باد
 هر جا که دلیست در غم تو
 بی صبر و قرار و بی سکون باد
 قدمه دلبران عالم
 پیش الف قدت چونون باد
 هر دل که ز عشق توست خالی
 از حلقه‌ی وصل تو برون باد
 لعل تو که هست جان حافظ
 دور از لب مردمان دون باد

شاریارا سهري گهردون خه می گوچانت بی!
 هه ره موو توپی زه مین جینگه یی جه ولانت بی
 پرچی خاتوونی زه فەر په رچه می پیروژت بی
 چاوی سه رکه وتنی تا سه ر هزی جیژوانت بی
 نووسه ری وه سفی شکوتان عوتارد شه و و رۆژ
 کۆمه لێ ژیر، قه لهم هه لگری دیوانت بی
 سه روی بالا شکسی داوه به تووبای به هه شت
 باخی فیرده وس به داخی گولێ لیوانت بی
 عاله می خه لک نه ته نیا وه کو ئینسان و جه ماد
 عاله می نه مر وه کوو گیان له فهرمانت بی
 قرژی شوپرت ملی «کۆلیل» بخنکینیت و
 سه ر و سامان و دل و گیانی به قوربانیت بی

خسروا گوی فلک در خم چوگان تو باد
 ساحت کون و مکان عرصه‌ی میدان تو باد
 زلف خاتون ظفر شیفته‌ی پرچم توست
 دیده‌ی فتح ابد عاشق جولان تو باد
 ای که انشاء عطارد صفت شوکت توست
 عقل کل چاکر طغراکش دیوان تو باد
 طیره‌ی جلوه‌ی طوبی قد چون سرو تو شد
 غیرت خلد برین ساحت بستان تو باد
 نه به تنها حیوانات و نباتات و جماد
 هرچه در عالم امر است به فرمان تو باد

~

زۆرینکه گولم عه‌تر و گولاوینکی نه‌داپیم
 بۆ ئاگری دڵ گۆزه‌له‌ ئاوینکی نه‌داپیم
 سه‌د جاره‌ دلی بی‌سه‌ر و پیم چوو به‌ دووایا
 هه‌ر ماتلی جواوینکم و جواوینکی نه‌داپیم
 مامز ره‌وشی، که‌و خه‌ت و خالینکی نه‌هاتوون
 بی‌چاو و سه‌رم هه‌ی سه‌ر و چاوینکی نه‌داپیم
 زانی که‌ مه‌لی دڵ له‌ به‌ده‌ن کۆچه‌ره‌ بۆچی
 له‌و زولفه‌ ره‌ش و خاویه‌ داوینکی نه‌داپیم
 هه‌رچه‌نده‌ که‌ ساقی خه‌به‌ری لیمه‌ خومارم
 له‌و لیه‌وه‌ شه‌که‌ر باره‌ شه‌راوینکی نه‌داپیم
 نه‌ونه‌ی که‌ ده‌مم دا، له‌ پله‌ی شوهره‌ت و ناوم
 نه‌یوو نه‌زه‌ری شوهره‌ت و ناوینکی نه‌داپیم
 «حافز» که‌ غولامیکه‌ ئه‌ده‌ب وایه‌ نه‌پرسی
 وه‌سفی چیه‌ ئازیز کلّاوینکی نه‌داپیم
 «کولیل»م و بی‌زه‌ین له‌ رازی ده‌می زانای
 به‌مه‌حاله‌وه‌ ره‌مزی سه‌ره‌ واوینکی نه‌داپیم

دیری است که دلداری می فرستاد

ننوشت سلامی و کلامی نفرستاد

صد نامہ فرستادم و آن شاہ سواران

پیکسی ندوانید و سلامی نفرستاد

سوی من وحشی صفت عقل رمیده

آهو روشی کبک خرامی نفرستاد

دانست که خواهد شدنم مرغ دل از دست

واز آن خط چون سلسله دامی نفرستاد

فریاد کہ آن سساقی شگرلب سرمست

دانست که مخمورم و جامی نفرستاد

چندان که زدم لاف کرامات و مقامات

هیچم خبر از هیچ مقامی نفرستاد

حافظ به ادب باش که واخواست نباشد

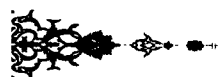
گر شاه پیامی به غلامی نفرستاد

به‌م پیریه عه‌شقی ده‌می لاویم به‌سەر که‌وت
 ئه‌و رازه‌ حه‌شارم له‌ دلا دابو به‌ ده‌ر که‌وت
 سه‌یرانی مه‌لی سینه‌ هه‌واگیری نه‌زهر بوو
 ئه‌و دلمه‌ ته‌ماشاله‌ چ داویکی خه‌ته‌ر که‌وت
 هاوار له‌ ئاسکی خوته‌ن و چاوی ره‌شی ئه‌و
 وه‌ک موشکی به‌ری نیوکی چ خوینم له‌ جگه‌ر که‌وت
 بو‌ی خاکی ده‌ر و ریگوزه‌ری تو‌یه له‌ سه‌رما
 هه‌ر عه‌تر و عه‌ییری که‌ به‌ ده‌ستم له‌ سه‌حه‌ر که‌وت
 تا تیغی جه‌هانگیری ئه‌ کیشیت مرژۆلت
 هه‌ر گۆی سه‌ری دل‌زیندوو به‌و نیزه‌وه‌ سه‌ر که‌وت
 ده‌ر که‌وتوو به‌و ئیمه‌، مه‌کۆی تو‌له‌یه‌ گه‌ردون
 له‌م کۆره‌ تلت‌نۆشه‌ ئه‌وه‌ی که‌وتوو هه‌ر که‌وت
 نابیته‌ له‌ عل‌مووره‌ شه‌وه‌ی به‌خت به‌ رو‌حیش
 چی دئی له‌ سرشتی که‌ به‌ قسه‌ت شه‌وی به‌ر که‌وت
 «حافز» که‌ به‌ چاوساغبی زولفت به‌سه‌ری بوو
 ئه‌فسووس ئه‌میستا که‌ له‌ ده‌س کیش و نه‌زهر که‌وت
 سه‌د واده‌یی دیداری له‌ گیرفانی درۆ خست
 هه‌ستاو درۆ به‌ختی و ئیقبالی «عومه‌ر» که‌وت

پیرانه سرم عشق جوانی به سر افتاد
 وان راز که در دل بنهفتم به در افتاد
 از راه نظر مرغ دلم گشت هواگیر
 ای دیده نگه کن که به دام که در افتاد
 دردا که از آن آهوی مشکین سیه چشم
 چون نافه بسی خون دلم در جگر افتاد
 از رهگذر خاک سر کوی شما بود
 هر نافه که در دست نسیم سحر افتاد
 مژگان تو تا تیغ جهان گیر بر آورد
 بس کشته‌ی دل زنده که بر یک دگر افتاد
 بس تجربه کردیم در این دیر مکافات
 با دُردکشان هر که در افتاد بر افتاد
 گر جان بدهد سنگ سیه لعل نگرود
 با طینت اصلی چه کند بد گهر افتاد
 حافظ که سر زلف بتان دست کشش بود
 بس طرفه حریفی ست کش اکنون به سر افتاد

نووری روخساری نه تو تا به دلی جام کهوت
 له بزه ی مه ی سهری ناشق به حزی خام کهوت
 لوتفی هه نیهت نه زه ریکی له دلی ئایه نه دا
 بویه چی نه خشه له جامی جه می نه وهام کهوت
 مه ی که نهو عالهمه نه خشین و نیگاره ی دهنواند
 شهوقی سمروومه تی مه یگپه له نیو جام کهوت
 شیر ی عه شقت مه ته قی تا قمی خاسانی بر ی
 چۆنه رازی غه می لیوت به ده می عام کهوت
 من له مزگه وته وه بو خۆم به خه رابات نه چووم
 ماف و ریکه وتی نه زه ل بو، که سهره نجام کهوت
 چم له دهس دئ وه کو په رگار نه کم باوه خولی
 گپژه چون هه رکه له گپژ و خولی نه ییام کهوت
 دل دهسی دا که مه نی زولفی له چالی زه قه نا
 وه ی که له و چاله وه ده رهات و له نیو دام کهوت
 گوزه را نهو ده مه سۆفی! له گه لت بیتمه مزه وت
 دهس له مل ساقی و کارم به بزه ی جام کهوت
 زه بر ی شمشیری برۆ به زم و زه ماوه نده له لام
 چونکه روو سووره که سی خوینی و پرزام کهوت
 هه رده می تازه ده واییکی له بو دهر دهنواند
 شا! که دایق که ره می شاهی چه ن ئارام کهوت
 باده ئۆشانن و چاو گپه هه موو شیخ و مه لا
 «حافزه ی دل که سهرم له م جه مه به دنام کهوت
 ده می خۆش بی که له به دناوی «کۆلیل» ده لی
 چونکه نه م شۆره تی به دناوییه فریام کهوت

عکس روی تو چو در آینه‌ی جام افتاد
 عارف از خنده‌ی می در طمع خام افتاد
 حسن روی تو به یک جلوه که در آینه کرد
 این همه نقش در آینه‌ی اوهام افتاد
 این همه عکس می و نقش نگارین که نمود
 یک فروغ رخ ساقی‌ست که در جام افتاد
 غیرت عشق زبان همه خاصان بیرید
 کز کجا سر غمش در دهن عام افتاد
 من ز مسجد به خرابات نه خود افتادم
 اینم از عهد ازل حاصل فرجام افتاد
 چه کند کز پی دوران نرود چون پرگار
 هر که در دایره‌ی گردش ایام افتاد
 در خم زلف تو آویخت دل از چاه زنج
 آه کز چاه برون آمد و در دام افتاد
 آن شد ای خواجه که در صومعه بازم بینی
 کار ما با رخ ساقی و لب جام افتاد
 زیر شمشیر غمش رقص کنان باید رفت
 کآن که شد کشته‌ی او نیک سرانجام افتاد
 هر دمش با من دل سوخته لطفی دگر است
 این گدا بین که چه شایسته‌ی انعام افتاد
 صوفیان جمله حریف‌اند و نظرباز ولی
 زین میان حافظ دل سوخته بدنام افتاد

کئی به دلّبه ر گولئی روو سومبول و نه سرین ئەدات
 تاملئیکیش به گیان و دلئی غه مگین ئەدات
 دەس دریژی له چ کهس زولفی دریژت بووه فیر
 لهو ئە پارێمه وه، بئ شک به ئەوم شین ئەگات
 من دەسم ئەو دەمه بهرداوه له فهرهآدی دلّم
 دیم که باسی غه می خو بو دەمی شیرین ده کات
 گهنج و زیرم که نه بئ سووچی قه ناعهت به له دم
 چه رخه! بهم چینه هه زاری به گه لئ چین ئەدات
 شوخه ئەم شاژنی دونیا به رووالهت، وه به لام
 شوو به هه رکهس که بکا گیانی له کابین ئەبات
 دامه نی سه روی قه راخی چه مه ن ئە گرم له مه پاش
 غه م له خو بو جه له کهم؟ خو رک له حه وسین هه لات
 دلئی «حافز» له جه فاکانی فه له ک خوینی په تین
 کئی مه گه ر خاجه عه لاجی دلئی خوینین ئە کات
 رهنگی گولنارییه ئە شکم به ئەوینی گولئی رووت
 خوینی «کولیل» ه په راویزه له گولچین که وات

آن که رخسار تو را رنگ گل و نسرين داد
 صبر و آرام تواند به من مسكين داد
 وان که گيسوی تو را رسم تپاول آموخت
 هم تواند کرمش داد من غمگين داد
 من همان روز ز فرهاد طمع بپریدم
 که عنان دل شیدا به لب شیرين داد
 گنج زر گر نبود گنج قناعت باقیست
 آن که آن داد به شاهان به گدایان این داد
 خوش عروسیست جهان از ره صورت لیکن
 هر که پیوست بدو عمر خودش کاوین داد
 بعد از این دست من و دامن سرو و لب جوی
 خاصه اکنون که صبا مزدهی فروردین داد
 در کف غصه‌ی دوران دل حافظ خون شد
 از فراق رخت ای خواجه قوام‌الدین داد

~

وهنه وشه دوئ به گولتی خوش وت و نیشانی دا
 که پیچی زولقمی بهم شیوه هر فلانی دا
 دلم خه زینه یی رازی نهین بو دهستی قهزا
 له ئیمه ژهندی و ره مزی به چاوه کانی دا
 شکاوه باللم و هاتوومه ئاستانی تو
 به مؤمیاتی دوکتور که نیونیشانی دا
 به لهش سلامهت و دلشاد بیت و خاتری خوش!
 که سی که هیز و تهوائیکی بی تهوانی دا
 به فیکری خو به برۆ واعیز نهی ههواری ریا
 شهراب و دل بهری شیرین له کئی زیانی دا!
 به لا منا گوزه ری کرد و خوش وتی به ره قیب
 که چهنده «حافز» ی بیچاره سهخت گیانی دا
 حه یا له مه زه به بی کوردا حه یاته، بۆیه «عومه ر»
 حه یای نه گه رچی ره قیبی نه بوو نه مانی دا

بنفشه دوش به گل گفت و خوش نشانی داد
 که تاب من به جهان طره‌ی فلانی داد
 دلم خزان‌هی اسرار بود و دست قضا
 درش ببست و کلیدش به دلستانی داد
 شکسته‌وار به درگاهت آمدم که طیب
 به مومیایی لطف توام نشانی داد
 تنش درست و دلش شاد باد و خاطر خوش
 که دست دادش و یاری ناتوانی داد
 برو معالجه‌ی خود کن ای نصیحت‌گو
 شراب و شاهد شیرین که رازیانی داد
 گذشت بر من مسکین و با رقیبان گفت
 دریغ حافظ مسکین من چه جانی داد

~

نه گهر به دل نه زهر یتکت به جی گوزهرمانه
 هومای به خته وهری سیهری له سهرمانه
 له خوشیا له سهرم دیق نه کا حویابی کلاو
 له ساغر نه و ده مه وینه ت له بهر نه زهرمانه
 شهوئ که مانگی نه مهل نوور نه دا به گه ل، بیژی
 بداله نه و دلّه تاریک و پر که سهرمانه؟
 به ئاستانی شکۆتانی با نه بوو بارئ
 مه جال که ی به سلاوئکی ده ربه ده رمانه
 فیدای لیوی ده می بوو دلّم، خه یالّم نه کرد
 که یه ک تنۆک له له علی به شی هونه رمانه
 خه یالّی زولفی وتی گیان که له علی لیو ناکات
 گه لی نه چیری خه می زولفی شه و خه ته رمانه
 که دل گرانی مه پۆ لی ره لی ده فالّی خوش
 چون ئیره ده رکی مورد و هه واری هه رمانه
 ده می حه کایه تی خاکی ده رت ده کا «حافر»
 نه سیمی باخی مه عانی له میتشکی سهرمانه
 که مانگی روومه تی خه رمانی نووره، «کۆلیل» یش
 به خوئی و شیعی له ده وری ده بیته خه رمانه

همای اوج سعادت به دام ما افتد
 اگر تو را گذری بر مقام ما افتد
 حباب وار براندازم از نشاط کلاه
 اگر ز روی تو عکسی به جام ما افتد
 شبی که ماه مراد از افق شود طالع
 بود که پرتو نوری به بام ما افتد
 به بارگاه تو چون باد را نباشد بار
 کی اتفاق مجال سلام ما افتد
 چو جان فدای لبش شد خیال می بستم
 که قطره‌ای ز زلالش به کام ما افتد
 خیال زلف تو گفتا که جان وسیله مساز
 کز این شکار فراوان به دام ما افتد
 به ناامیدی از این در مرو بزن فالی
 بود که قرعه‌ی دولت به نام ما افتد
 ز خاک کوی تو هر گه که دم زند حافظ
 نسیم گلشن جان در مشام ما افتد

نمامی خوشه‌ویستی باخی دل‌داری به باریتنی
 دره‌ختی دژمنی بیرن قه‌تاره‌ی هیلکه‌ماریتنی
 له خاکی دهرکی مه‌یخانان نه‌ده‌ب بنوینه بۆ ره‌ندان
 به مه‌ستی سه‌رکه‌شی کردن له سه‌ر دهر که‌ی! خو‌ماریتنی
 شه‌وی دیداری دل‌بهر خوش هه‌لیکه با‌له ده‌س نه‌پروا!
 که گه‌ردون هه‌لده‌سووریت و گه‌لێ له‌یل و نه‌هاریتنی
 که‌ژاوه‌ی کێژه له‌یلا خاوه‌نی ته‌ختی شکۆ یار‌ه‌ب
 چ بوو به‌و پ‌ینگه‌دا پروا! که مه‌جنون خوین نه‌باریتنی
 به‌هاری ژینه عه‌شق نه‌ی دل! نه‌گینا له‌م چه‌مه‌ن‌زاره
 گه‌لێ گول‌هات و با‌بردی، هه‌زار ئیستاش نه‌زاریتنی
 ده‌سا تو‌بی و خودا دل‌چون قه‌راری وا له‌گه‌ل زولفت
 له لیوی شیرنت ما‌چی که‌ره‌م فه‌رمووا قه‌راریتنی
 خودا! له‌م باخی دونیا تا به‌مردن «حافز» ی پ‌یرت
 له جی‌ژوانی ل‌چی جۆده‌م له‌سه‌ر لیوی نیگاری نی
 سه‌ری هه‌رچه‌ن سه‌ی چه‌شنی سه‌حه‌ر «کۆلیل» بوو نه‌مما
 گه‌لێ هی‌وایه نه‌و رۆژه‌ی شه‌وی تاری بتاریتنی

که سئ که نووری جه مائی ئه وینی بوو له نه زهر
 یه قین دو چاوی ئه یینی که مائی به ژنی هونه ر
 وه کوو قه لئه م خه تی ئه و گرتنم ره وان و ره وان
 سه رم له رییه تی هه ر بیبرئ به تیغی مه گه ر
 که سئ که لایه قی وه سلّت، که چه شنی شه م هه رچی
 سه ری به تیغ بکریی گری له سه ر تره هه ر
 به ماچی پاتی که سئ دهم گهی، که وه ک دریا
 له ئاستانی نابین، هه تا هه تایه تی سه ر
 له زوه دی وشک مه لوولم ده بیینه ساقی مه ی
 که لوتفی باده مه گه ر ته ر بکا ده ماغی په که ر
 شه راب که لکی ئه گه ر هه ر نه بی ئه وه ی هه یه بوّت
 که لایکه م له دنه ی سه ر ده میک نیته خه به ر
 که سئ که یه ک قه ده می لانه دا له ریگه، ئه و
 به قه ستی مه یکه ده به سستی ته داره کاتی سه فه ر
 به گوژی پاک ده چی «خاجه» دل شکاو وه کوو
 گولاله، داغ کراوی گراوی سوژی جیگه ر
 مه به س له دیده فه قه ت دیتنی جه مائی تون
 دهنابه که لکی چ دی چاوی گیره نوکی «عومه ر»

کسی که حسن و خط دوست در نظر دارد
 محقق است که او حاصل بصر دارد
 چو خامه در ره فرمان او سر طاعت
 نهاده ایم مگر او به تیغ بردارد
 کسی به وصل تو چون شمع یافت پروانه
 که زیر تیغ تو هر دم سری دگر دارد
 به پای بوس تو دست کسی رسید که او
 چو آستانه بدین در همیشه سر دارد
 ز زهد خشک ملولم کجاست باده ی ناب
 که بوی باده مدامم دماغ تر دارد
 ز باده هیجت اگر نیست این نه بس که تو را
 دمی ز وسوسه ی عقل بی خبر دارد
 کسی که از ره تقوا قدم برون ننهاد
 به عزم میکده اکنون ره سفر دارد
 دل شکسته ی حافظ به خاک خواهد برد
 چو لاله داغ هوایی که بر جگر دارد

دلّی من به رووته مایل نه چه‌مه‌ن نه باخی وه‌ردم
 وه‌کو سه‌وَل هه‌ر به پێوه‌م وه‌کو لاله‌ داغی ده‌ردم
 له‌ خه‌می برۆی که‌سیکا سه‌ری ئیمه‌ قه‌ت نه‌خه‌وتوون
 له‌ گورووپی گوشه‌گیران له‌ جه‌هان ته‌ریک و فه‌ردم
 له‌ وه‌نه‌وشه‌ بۆیه‌ زیزم ده‌می دا له‌ زوَلفی ره‌شتان
 ئه‌مه‌ میسکی نافی مامز ئه‌وه‌ رووسیاهی مه‌ردم
 وه‌ره‌ بۆ چه‌مه‌ن ته‌ماشای که‌ گولاله‌ شایه‌، لاله‌ش
 به‌ وه‌زیری شا ده‌مینێ له‌ که‌فی شه‌رابی سه‌ردم
 شه‌وی تاره‌ سه‌ر سه‌ر و چۆل ده‌ چلۆن ده‌ گه‌م، مه‌ گه‌ر تۆ
 شه‌می روو له‌ رینگه‌ هه‌لکه‌ی شه‌که‌تی به‌رینی هه‌ردم
 من و شه‌م هه‌تا سه‌حه‌ردێ به‌ خه‌یالی تۆوه‌ ده‌گرین
 خه‌به‌رت نه‌بوو که‌ سووتام به‌ حه‌واوه‌ ئیسته‌ گه‌ردم؟!
 وه‌کو هه‌وری مانگی نیسان له‌ چه‌مه‌ن به‌ کول ده‌که‌م شین
 قه‌له‌ره‌ش له‌ مائی بولبول ده‌قهرێ له‌ وه‌ردی زه‌ردم
 دلّی پر له‌ ده‌ردی «حافز» به‌ هه‌وای ئه‌وین ئه‌دا چل
 نه‌ له‌ خاترم ته‌ماشانه‌ له‌ باخم و نه‌ هه‌ردم
 به‌ زه‌غه‌ن بلّی په‌رسی له‌ ته‌باری کورده‌ «کۆلیل»
 له‌ چالانی چنگ ئه‌که‌م گیر که‌ هه‌لۆ له‌ شاخ و زه‌ردم

دل ما به دور رویت ز چمن فراغ دارد
 که چو سرو پایبند است و چو لاله داغ دارد
 سر ما فرو نیاید به کمان ابروی کس
 که درون گوشه گیران ز جهان فراغ دارد
 ز بنفشه تاب دارم که ز زلف او زند دم
 تو سیاه کم بها بین که چه در دماغ دارد
 به چمن خرام و بنگر بر تخت گل که لاله
 به ندیم شاه ماند که به کف ایاغ دارد
 شب ظلمت و بیابان به کجا توان رسیدن
 مگر آن که شمع رویت به رهم چراغ دارد
 من و شمع صبحگاهی سزد ار به هم بگیریم
 که بسوختیم و از ما بت ما فراغ دارد
 سزدم چو ابر بهمن که بر این چمن بگیریم
 طرب آشیان بلبل بنگر که زاغ دارد
 سر درس عشق دارد دل دردمند حافظ
 که نه خاطر تماشا نه هوای باغ دارد

جامات كە بە دەستە كام خۆشە
 جەمشیدی كە شەوقی جام خۆشە
 ئەو ئاوە ژیانى دا بە (بەلیا)
 چا بۆی بگەرى لە جام خۆشە
 دەسپێرمە دەستى باده ژینم
 ئەو لەعلە بێ نىزام خۆشە
 ئیمە و مەى و سۆفى و حە كالى
 تا یار دلى بە كام خۆشە؟
 ئەو دەورە كە جام لیوى تۆیە
 ھەر لەو دەمە نۆش و كام خۆشە
 نیرگز كە ئەدا قەرز بە مەستان
 قەرزارى دیەت لە لام خۆشە
 یادی دەم و زولفى تۆ لە دلدا
 زیكرى منە، سوبح و شام خۆشە
 بۆ جەزبى برینى دەردمەندان
 لیوت نمە كین و زام خۆشە
 لەو چالى زەنەختە گیانى «حافز»
 وەك ئیمە، گەلى غولام خۆشە
 ئۆخەى كە ئەسیری تۆیە «كۆلیل»
 لەم داوہ گولم دەوام خۆشە

آن کس که به دست جام دارد
سلطانی جم مدام دارد
آبی که خضر حیات از او یافت
در میکده جو که جام دارد
سررشته‌ی جان به جام بگذار
کاین رشته از او نظام دارد
ما و می و زاهدان و تقوا
تایار سر کدام دارد
بیرون ز لب تو ساقیانست
در دور کسی که کام دارد
نرگس همه شیوه‌های مستی
از چشم خوشت به وام دارد
ذکر رخ و زلف تو دلم را
وردی ست که صبح و شام دارد
بر سینه‌ی ریش دردمندان
لعلت نمکی تمام دارد
در چاه ذقن چو حافظ ای جان
حسن تو دو صد غلام دارد

دلتي که عهرشي خودايه و له نه سلی جامی جه مه
 له کلکه وانه پښینی مه گهر هه راس و غه مه
 شیاوی گه وهه ری دل نین گه دای خوش خهت و خال
 که بوو کی گه نجی نهوین شا کچتیکی خونچه ده مه
 که هه رچی به ژنه له جه وری خه زانی سه ر ده خه وان
 غولامی قامه تی سهروم هه میشه دژ به خه مه
 گه یی ده می وه کو نیترگز له خوشیا هه رکه س
 بکاته خه رچی قه ده ح مال، نه گه رچی چهن دره مه
 له مه ی دریغ مه فهرموو به چه شنی گول زهر و زیو
 ده نا به عه قلی مه سه رسد له ته خته کانی که مه
 له پشتی په رده که س ناگا نه بوو مه ته ق مه که سا
 ته نانه مه حره می دل بیخه بهر له نیو حه ره مه
 دلتي قه لهندهر و بیکارم ئیسته سه د کاری
 به بوئی زولفت و با، تا به یانی خوش قه ده مه
 مورادی دل مه که داوا! قه پاته دل داری
 که بیژم نه هلی دل و هه وری ره حمهت و که ره مه
 چ خیری نه و جه تیدایه بو مه یا «حافز»؟
 سه مه د که دل بهری ئیمه و نیگاری نه و سه نه مه
 «عومه ر» له بهر نه وه کوردیکه پیچه وانه مه لا
 له کوی مه راره تی گه ردوونی دون لفی نه له مه

دلی که غیب‌نمای است و جام جم دارد
 ز خاتمی که دمی گم شود چه غم دارد
 به خط و خال گدایان مده خزینہ‌ی دل
 به دست شاه وشی ده که محترم دارد
 نه هر درخت تحمل کند جفای خزان
 غلام همت سروم که این قدم دارد
 رسید موسم آن کز طرب چو نرگس مست
 نهد به پای قدح هر که شش درم دارد
 زر از بهای می اکنون چو گل دریغ مدار
 که عقل کل به صدت عیب متهم دارد
 ز سر غیب کس آگاه نیست قصه مخوان
 کدام محرم دل ره در این حرم دارد
 دلم که لاف تجرد زدی کنون صد شغل
 به بوی زلف تو با باد صبحدم دارد
 مراد دل ز که پرسم که نیست دل‌داری
 که جلوہ‌ی نظر و شیوہ‌ی کرم دارد
 ز جیب خرقة‌ی حافظ چه طرف بتوان بست
 که ما صمد طلبیدیم و او صنم دارد

ده لالم شاگولتي نازه و له سونبول سايه باني ههس
 به هاري كولمي خه تتيكي له رهنگي نهرخه واني ههس
 خهت و خالي له سهر روخساري وهك خوري رووا، ياره ب
 ده وامي يهك جههاني بي! كه نهو جواني جههاني ههس
 كه عه شقم هاته ري، ده موت به ناواتي دلتم گه شتم
 كه چي نه مزاني نهم به حره شه پولي خوین فشاني ههس
 له دهستي چاوه كانت واده زانم گيان به دهر نابهم
 له ههر گوشه ي كه مينئ سهد كه مين، تير و كه ماني ههس
 له زولفي خاتري ئيمه ي ته كان و دايه دهم با دا
 سه با سيخوړه نهك بيتي، قه ناره ي عاشقاني ههس
 به سهر خاكا دلتي مهي پريژه گوئ به دل بگره
 له جه مشيد و قوباد و كه ي هه زاران داستاني ههس
 بزه ي گول داوه، بولبول! چاوي فيلت لي ده قرتيني
 نه ماني گول نه بوو بو كهس كه حوسني بي نه ماني ههس
 له دلبر تو بي و خوا پيري مه بخانه م پيرسن بوج
 له گه له خلكي ده نوشيت و له گه له من سهر گراني ههس!
 نه گهر شوړم به لا زينا ده كه ي، فهرموو شكارم كه ن!
 زيانني ئيمه چونكوو له م بيا وانه زياني ههس
 نمامي قامه تي سهروت له سهر چاوم بيتي، تا
 بزاني گيان! نهم چا وانه ناويكي ره واني ههس
 له ترسي هي جهر تم ده بيتنه! يا خو ههر نه پوي تو غر
 خودا نهو چاوه هه لكولتي به رهو تو تيره ژاني ههس!
 له بهختي خو ته «حافز»! نهو عه ياري شار شيوتنه
 به تالي ده تكوژيت و چي له شه كر و قه دوكاني ههس
 هه تا «كولييل» كه كه ت ماوه به تالت كام شيرينه
 له جامي چاوه كانت مه يلي ژاري شهو كه راني ههس

بتی دارم که گرد گل ز سنبل سایه بان دارد
 بهار عارضش خطی به خون ارغوان دارد
 غبار خط پوشانید خورشید رخس یا رب
 بقای جاودانش ده که حسن جاودان دارد
 چو عاشق می شدم گفتم که بر دم گوهر مقصود
 ندانستم که این دریا چه موج خون فشان دارد
 ز چشمت جان نشاید برد کز هر سو که می بینم
 کمین از گوشه ای کرده ست و تیر اندر کمان دارد
 چو دام طره افشانند ز گرد خاطر عشاق
 به غماز صبا گوید که راز ما نهان دارد
 بیفشان جرعه ای بر خاک و حال اهل دل بشنو
 که از جمشید و کیخسرو فراوان داستان دارد
 چو در رویت بخندد گل مشو در دامش ای بلبل
 که بر گل اعتمادی نیست گر حسن جهان دارد
 خدا را داد من بستان از او ای شهنه مجلس
 که می با دیگری خورده ست و با من سر گران دارد
 به فتراک ار همی بندی خدا را زود صیدم کن
 که آفت هاست در تأخیر و طالب را زیان دارد
 ز سرو قد دلجویت مکن محروم چشم را
 بدین سرچشمه اش بنشان که خوش آبی روان دارد
 ز خوف هجرم ایمن کن اگر امید آن داری
 که از چشم بداندیشان خدایت در امان دارد
 چه عذر بخت خود گویم که آن عیار شهر آشوب
 به تلخی کشت حافظ را و شکر در دهان دارد

که سې خاتر جه م و خوشبهخته، یاری نازهنینی بی
 کلاوی لاره هر که س نو نمایی دل نشینی بی
 گه لې سهرتر له عه قل و هوشه دهر کی عه شق و دل داری
 که سې نهو ئاستانه ی ماچ نه کا، رۆحی نهوینی بی
 ده می شیرین و ته نگت کلکه وانه ی شا سلیمان
 نه شې ئاقیتی لیوت، نه خش و موری سهر نگینی بی
 دو لیوی له عل و یاقووته و خهت و خالی گولتی یاسه
 دهوا بی له علی یاقووتی ته بیبم یاسه مینی بی!
 به چاوی سوو کیو حاجی! له خالی ئیمه مه روانه
 ده بی مووسا هزاری چه شنی قارون ری نشینی بی!
 له سهر نهو خاکه وشکه ی ماوه فرسه ت خاوه نی سامان
 به فیکری رۆزی ته نیایی له ژیر خاکی نمینی بی
 به لا گهر دانی گیان و له ش، له لیوی بینه و شینه
 به لا لاوینه کنی له و جاره عاری گول چینی بی
 سه با! رهمزی له رازی دل، بلن به و شا که سه د خوسره و
 وه کوو فهرهاد قوربانی بزه ی لیوی شرینی بی!
 نه گهر بیژنی ره جال و عاشقی وه ک «حافز» م ناوی
 بلن پتی گا ده بی سولتان، گه دایی یاری ژینی بی
 له سهر تا پتی ده زانی بو گر و نه سرینه «کولیل» ت
 به لینی زوو به دل بهر داوه مؤمی ئاورینی بی

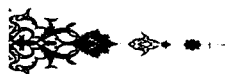
هر آن کو خاطر مجموع و یار نازنین دارد
 سعادت همدم او گشت و دولت همنشین دارد
 حریم عشق را در گه بسی بالاتر از عقل است
 کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد
 دهان تنگ شیرینش مگر ملک سلیمان است
 که نقش خاتم لعلش جهان زیر نگین دارد
 لب لعل و خط مشکین چو آتش هست و اینش هست
 بنازم دلبر خود را که حسنش آن و این دارد
 به خواری منگری ای منعم ضعیفان و نحیفان را
 که صدر مجلس عشرت گدای رهنشین دارد
 چو بر روی زمین باشی توانایی غنیمت دان
 که دوران ناتوانی ها بسی زیر زمین دارد
 بلاگردان جان و تن دعای مستمندان است
 که بیند خیر از آن خرمن که ننگ از خوشه چین دارد
 صبا از عشق من رمزی بگو با آن شه خوبان
 که صد جمشید و کیخسرو غلام کمترین دارد
 و گر گوید نمی خواهم چو حافظ عاشق مفلس
 بگویدش که سلطانی گدایی همنشین دارد

خودا که سێ له هه‌موو ناره‌وا ده‌پاریزی
 به دڵ که حورمه‌تی خه‌لکی خودا ده‌پاریزی
 په‌یامی یار بفرموو فه‌قەت به‌ حه‌زره‌تی یار
 که ئاشنا هونه‌ری ئاشنا ده‌پاریزی
 دلا! که سێ به‌ ئه‌ده‌ب پێ بنی، که هه‌ل‌له‌غزا
 فریشته پای به‌ ده‌ستی دوعا ده‌پاریزی
 ئه‌وین له دڵ گره‌ تا تۆش ئه‌وین له دڵ بگری
 دلێ که خالییه له‌م خاله‌ با ده‌پاریزی
 سه‌با! له‌ سه‌ر خه‌می زولفی، به‌ ته‌یری دڵ فهرموو
 که له‌و مه‌داره‌یه‌ گیانی سه‌فا ده‌پاریزی
 که پیم وتی به‌ که‌ره‌م راگری ئه‌وین به‌! وت
 ئه‌وینی ئیمه‌ فه‌قەت لوتفی خوا ده‌پاریزی
 دڵ و گل و سه‌ر و مالَم، هه‌موو به‌ قوربانی
 که سێ که حورمه‌تی میهر و وه‌فا ده‌پاریزی
 غوباری ریگه‌ عوبووری له‌ کوێیه‌ چون «حافر»
 به‌ یادمانی، نه‌سیممی سه‌با ده‌پاریزی
 به‌هاری لاله‌ به‌ «کۆلیل» ئه‌لێ چه‌می چاوت
 گلاری نیرگزی مه‌ستم چ چا ده‌پاریزی

هر آن که جانب اهل خدا نگه دارد
 خدش در همه حال از بلا نگه دارد
 حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست
 که آشنا سخن آشنا نگه دارد
 دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای
 فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد
 گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان
 نگاه دار سر رشته تا نگه دارد
 صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی
 ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد
 چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت
 ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد
 سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری
 که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد
 غبار راه راه‌گذارت کجاست تا حافظ
 به یاد گار نسیم صبا نگه دارد

خاوهنی سازی نهوین به خ چ نهواییکی ههیه
 ههر ههواییکی به جی و ریگه به جایکی ههیه
 خوايه خالی مه که! ناله‌ی دلی شه‌یدام له گوی
 ئهم هه‌وا چون له دلی ئیمه ههواییکی ههیه
 خلته‌نۆشی که ده‌کا پیرو زه‌پ و زۆری نییه
 خوش خه‌تا پۆش و که‌ره‌مدار، خوداییکی ههیه
 چونکه میشی دلی من عاشقی شه‌کری ده‌می تۆن
 خاوهنی بالی شکۆ، فه‌پری هومايیکي ههیه
 کابه که‌چ نابیی ئه‌گه‌ر بی‌ت و پیرسی‌ت به‌دل
 شاریارئ که له‌به‌ر ده‌رکی گه‌داییکی ههیه
 ئه‌شکی خوینینی دوکتور له‌مه‌حه‌ک داوه، ده‌لئ
 ده‌ردی عه‌شقم خه‌ته‌ره و تاقه‌ده‌واییکی ههیه
 فیری کوشتاری کریشمه‌ت مه‌به‌له‌م مه‌کته‌به‌چون
 چاکه‌خیرئک و خراپیش سزاییکی ههیه
 ئه‌رمه‌نی کیژه‌جوانی چ زه‌ریفی قسه‌کرد
 به‌سه‌فای ئه‌و که‌سه‌مه‌ی خووه! سه‌فاییکی ههیه
 خوسره‌وا! «حافز»ه‌مل که‌چ له‌په‌نا خاکی ده‌رت
 ده‌م به‌دۆ‌عاله‌ده‌مت چاوی دوعاییکی ههیه
 ده‌ست و په‌نجه‌ی به‌خه‌نه‌ی خوینی «عومه‌ر» کردووه‌سوور
 لیوی شایه‌تمه، که‌خۆی ده‌س به‌حه‌ناییکی ههیه

مطرب عشق عجب ساز و نوایی دارد
 نقش هر نغمه که زد راه به جایی دارد
 عالم از ناله‌ی عشاق مبادا خالی
 که خوش آهنگ و فرح‌بخش هوایی دارد
 پیر دُردی کش ما گرچه ندارد زر و زور
 خوش عطا بخش و خطاپوش خدایی دارد
 محترم دار دلم کاین مگس قندپرست
 تا هواخواه تو شد فرّ همایی دارد
 از عدالت نبود دور گرش پرسد حال
 پادشاهی که به همسایه گدایی دارد
 اشک خونین بنمودم به طیبان گفتند
 درد عشق است و جگرسوز دوایی دارد
 ستم از غمزه میاموز که در مذهب عشق
 هر عمل اجری و هر کرده جزایی دارد
 نغز گفت آن بت ترسابچه‌ی باده‌پرست
 شادی روی کسی خور که صفایی دارد
 خسروا حافظ در گاه‌نشین فاتحه خواند
 وز زبان تو تمنای دعایی دارد

کئی نه سیمی قژی بۆ گول، گر و تاویکی ههیه
 سه ر له نۆ بۆ مهلی دل دانه و داویکی ههیه
 ده مکوژیت و له سه رم توند نه چنی چه شنی سه با
 چاره چین؟! عومری منه و جۆره شیتاویکی ههیه
 زولفی تاریکی له سه ر مانگی وه کوو خۆری، نه لایی
 هه وری په خشانه، له ژیر په رده هه تاویکی ههیه
 چاوم نه سرینی له هه ر گۆشه وه ریکه وتوووه چون
 سه روی به ژنت هه وه سی زه مزه م و ناویکی ههیه
 نازی چاوت به خه تا گه رچی له خوینم ده گه پئی
 مۆله تیکی بده ری! فیکر و هه ساویکی ههیه
 ناوی ژین گه ر نه وه تا، لیوی شرینت ههیه تی
 بئ گومانم که خزر خه ونی سه راویکی ههیه
 چاوی مه ستت دهیه وئی قیمه بکا جه رگ و دلّم
 هه ر که مه یلی به مهیه سیخ و که واویکی ههیه
 گیانی عه شقم نییه تی ده رفه تی پرسین له رووت
 خۆزگه به و شه خسه له تۆ سوو که جوواویکی ههیه
 چۆن ده کا چاوی مه سی بۆ دلی «حافز» نه زه ری
 نه و که هه ر لایه ده چنی شیت و خراویکی ههیه
 مه س و رسوا به دو دیده ت بووه «کۆلیل»، چما
 نیرگری ئیوه خه س و خۆل شه راویکی ههیه

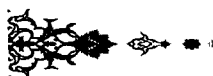
آن که از سنبیل او غالیه تابی دارد
 باز با دل شدگان ناز و عتابی دارد
 از سر کشته‌ی خود می‌گذری همچون باد
 چه توان کرد که عمر است و شتابی دارد
 ماه خورشید نمایش ز پس پرده‌ی زلف
 آفتابی ست که در پیش سحابی دارد
 چشم من کرد به هر گوشه روان سیل سرشک
 تا سهی سرو تو را تازه‌تر آبی دارد
 غمزه‌ی شوخ تو خونم به خطا می‌ریزد
 فرصتش باد که خوش فکر صوابی دارد
 آب حیوان اگر این است که دارد لب دوست
 روشن است این که خضر بهره سرابی دارد
 چشم مخمور تو دارد ز دلم قصد جگر
 ترک مست است مگر میل کبابی دارد
 جان بیمار مرا نیست ز تو روی سؤال
 ای خوش آن خسته که از دوست جوابی دارد
 کی کند سوی دل خسته‌ی حافظ نظری
 چشم مستش که به هر گوشه خرابی دارد

شیتی نهو دلّهره بی! ناوی ژیانیکی ههیه
 که ی هه موو موو که مه ری خه ت و نیشانیکی ههیه
 روومه ت و به ژنی پهری دلّ گره، نه ما گولّی من
 خوین شریتنکه بزه ی نه رم و نیانیکی ههیه
 توقیانی چه می چاوم به دلّی لیوی نه تون
 خوړ و خاوتن عه جه ب ناوی ره وانیکی ههیه!
 مانگی که نعلانی و خوړ گویه له گوچانی که زیت
 کئ له مه یدان ی روخت شه و که ت و شانیکی ههیه
 دلّ نشین بوو غه زه لّم، تا په سه نی ئیوه کرا
 باسی عه شقی دلّه، بۆ هر که مه کانیکی ههیه
 سه نه تی قهوسی برۆتی نه گه به هرام نه دی
 نه یده و یرا که بلّی تیر و که وانیکی ههیه
 ناشنای رازی نهوین چون به حه قیقه ت نییه که س
 هر سه ری جۆره بهر و نه وعه گومانیکی ههیه
 لافی دین لیمه ده لای ئیمه یی مه یخانه نشین
 هر که لامی وه کو هر نوکته مه کانیکی ههیه
 تهیری زیره ک نییه هیلانه له گولّزار بکات
 هر به هاری که ده زانیت، خه زانیکی ههیه
 پتی بلّی نوکته به «حافز» نه فرۆشیت ره قیب
 قه لّه می وه ک سه حه ره و سیحری به یانیکی ههیه
 پتی بلّین به رد له شوو شه ی دلّی «کولیل» نه دات
 له ت له تی ده ولّه تی نهو کاری ده بانیکی ههیه

شاهد آن نیست که مویی و میانی دارد
 بنده‌ی طلعت آن باش که آنی دارد
 شیوه‌ی حور و پری گرچه لطیف است ولی
 خوبی آن است و لطافت که فلانی دارد
 چشمه‌ی چشم مرا ای گل خندان دریاب
 که به امید تو خوش آب روانی دارد
 گوی خوبی که برد از تو که خورشید آنجا
 نه سواری ست که در دست عنانی دارد
 دل نشان شد سخنم تا تو قبولش کردی
 آری آری سخن عشق نشانی دارد
 خم ابروی تو در صنعت تیراندازی
 برده از دست هر آن کس که کمانی دارد
 در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز
 هر کسی بر حسب فکر گمانی دارد
 با خرابات نشینان ز کرامات ملاف
 هر سخن وقتی و هر نکته مکانی دارد
 مرغ زیرک نزنند در چمنش پرده سرای
 هر بهاری که به دنباله خزان‌ی دارد
 مدعی گولغز و نکته به حافظ مفروش
 کلک ما نیز زبانی و بیانی دارد

بئ مانگی کولمی ئازیز زیزم به دل له گیانی
 وهختی که دل بهرم نین بئ سووچه ههر ژیانی
 نه مدی له کهس نیشانی لهو دلرفیتنه، نه لبت
 یا من به بیتخه بهر لهو، یا لهو نه بوو نیشانی
 ئاوهنگی چاوی عاشق سه د به حری ئاگرینه
 ئه ی وهی که ئهم موعه ماما، هه لئا به بو به یانی
 سه رکاروان له ده سمان نابئ بچی پشوودان
 ئهم ریگه ته ی نه کریا بو تاک و کاروانی
 چهنگی چه ماوه بانگی هه لداوه بو زه ماوه
 دل بگره بو په نی پیرا وا چاکه بو جووانی
 داروغه رهنده ئه ی دل! چاتر که چه شنی ئه و بی
 بامهسته کهس له شانی نادا وه ها گومانئ
 سامان و گه نجی دارای ئهم چه رخه دا به با دا
 بچپینه گوئی دهروونا، ئهم ره سمه کونه دانئ!
 ههر چه ن حه ریف شه م بئ، رازی دلت مه فهرموو
 ئه و شوخه سه ربه راوه ش موری زمانی نانئ
 ئاله و جه هانه ههر وه ک «حافز» نه بوو غولامئ
 چون له و جه هانه شایئ وه ک تو نه بوو زه مانئ
 ههر کهس به ئه مری چاوی شاهیتنی چه شنی «کولیل»
 سینگی نه کا به نیشان، مافی ئه وینی کوانئ؟!

جان بی جمال جانان میل جهان ندارد
هر کس که این ندارد حقا که آن ندارد
با هیچ کس نشانی زان دلستان ندیدم
یا من خبر ندارم یا او نشان ندارد
هر شب نمی در این ره صد بحر آتشین است
دردا که این معما شرح و بیان ندارد
سرمنزل فراغت نتوان ز دست دادن
ای ساروان فروکش کاین ره کران ندارد
چنگ خمیده قامت می خواندت به عشرت
بشنو که پند پیران هیچت زیان ندارد
ای دل طریق رندی از محتسب بیاموز
مست است و در حق او کس این گمان ندارد
احوال گنج قارون کایام داد بر باد
در گوش دل فروخوان تا زر نهان ندارد
گر خود رقیب شمع است اسرار از او بپوشان
کان شوخ سربریده بند زبان ندارد
کس در جهان ندارد یک بنده همچو حافظ
زیرا که چون تو شاهی کس در جهان ندارد

په پته وی کولمت به میهر و ماه نه بوو هر
 گول له حهنای ئیوه په پری کا نه بوو هر
 تاقی برؤ که ت تلار و کؤشکی وجودم
 قه سری جووانیکی وایه، شاه نه بوو هر
 لاده له توفی دلی مه جامی جه مالت!
 رووبه نی ناوینه چه شنی ئا نه بوو هر
 نیرگری سهر چل هه لیبری له کنت چاو
 شهرم و نه دهب چوو، حه یا په ناه نه بوو هر
 دیتیم و دیتیم دلی چاوت ره شه بیه د
 خاتری دوستی له دل نیگاه نه بوو هر
 جامی گرانی پرهنگ تیکه بنؤ شم
 خوشی شیت له خانه قا نه بوو هر
 وس به له نالین! دهروونی ناسکه دلبر
 تیکه لی هاواری دادخا نه بوو هر
 قوم بووه له خوینی دیده سینک و بهرؤ کم
 چونکه به دیوانی ئیوه راه نه بوو هر
 من به تهنی نیم له بهندی زولفی دریژت
 بهو شهوه کنی داخ و دل سیاه نه بوو هر
 مه گره له «حافظ» ده بهم که سوژده له بهر پیت
 عاشقی تو تیکه لی گونا نه بوو هر
 که ی غه می «کولیل» فهوج و له شکهری هینا؟
 بیتجگه له نه سرین قه تی سپاه نه بوو هر

روشنی طلعت تو ماه ندارد
 پیش تو گل رونق گیاه ندارد
 گوشه‌ی ابروی توست منزل جانم
 خوش تر از این گوشه پادشاه ندارد
 تا چه کند بارخ تو دود دل من
 آینه دانی که تاب آه ندارد
 شوخی نرگس نگر که پیش تو بشکفت
 چشم دریده ادب نگاه ندارد
 دیدم و آن چشم دل سیه که تو داری
 جانب هیچ آشنا نگاه ندارد
 رطل گرانم ده ای مرید خرابات
 شادی شیخی که خانقاه ندارد
 خون خور و خامش نشین که آن دل نازک
 طاقت فریاد دادخواه ندارد
 گو برو و آستین به خون جگر شوی
 هر که در این آستانه راه ندارد
 نی من تنها کشم تطاول زلفت
 کیست که او داغ آن سیاه ندارد
 حافظ اگر سجده‌ی تو کرد مکن عیب
 کافر عشق ای صنم گناه ندارد

قاته لهه شاره نیگاری دلی زامار بهری
 کومه کی بهخت مه گهر، ئیمه له نیو شار بهری
 کوا حهریفی مهس و جوامیر، له خزمهت که ره می
 عاشقی نیوی ههزی دلبر و دلدار بهری
 باخه وان! واده نووینی له خه زان بیخه بهری
 وهی له شه و رۆژه زه لان عومری گوشت زار بهری
 ریگری دز خه به ره و وا له که مینی ته مه نا
 بی گومان ماتله ژینی من و سهر کار بهری
 شه هه موو بوو که ده قم دا له خه یالا به غه زه ل
 دلی ته هلی نه زه ری به لکو به دیدار بهری
 دل به چل سالی وه کۆ کردووه زانین و هونه ر
 چاوی مه ستانه ده ترسم له سهرم بار بهری
 نازی بوپهی له قهزی گویره که، بی ساز و نه وان
 سامری کین وه کو مووسا که ره می یار بهری
 جامی بیگه ردی شه رابت ده پیتینی ته می غه م
 مهی نه بی، مهینه تی دل دئ سر و سهردار بهری
 سهنگه ری چاو و برۆی یاره که مینی دله که م
 هه رکه سن رهنده ده بی ریگه به شه سرار بهری
 «حافز»! یار به نازۆ وتی شه گیانم شه وی
 غه یر خالی که له دل! بیتله که ژیار بهری
 عاشقی لیوه به «کۆلیل» و ته لێ لیوی شه وین
 که وسه ری ژینه، چ بوو رۆح دوسه د جار بهری

نیست در شهر نگاری که دل ما ببرد
 بختم اریار شود رختم از این جا ببرد
 کو حریفی کش سرمست که پیش کرمش
 عاشق سوخته دل نام تمنا ببرد
 باغباناز خزان بی خبرت می بینم
 آه از آن روز که بادت گل رعنا ببرد
 رهزن دهر نخفته ست مشو ایمن از او
 اگر امروز نبرده ست که فردا ببرد
 در خیال این همه لعبت به هوس می بازم
 بو که صاحب نظری نام تماشا ببرد
 علم و فضلی که به چل سال دلم جمع آورد
 ترسم آن نرگس مستانه به یغما ببرد
 بانگ گاوی چه صدا باز دهد عشوه مخر
 سامری کیست که دست از ید بیضا ببرد
 جام مینایی می سدّ ره تنگدلی ست
 منه از دست که سیل غمت از جا ببرد
 راه عشق ارچه کمینگاه کمانداران است
 هر که دانسته رود صرفه ز اعدا ببرد
 حافظ ار جان طلبد غمزه ی مستانه ی یار
 خانه از غیر پرداز و بهل تا ببرد

شهراپ نه گهر غم و حسره له فیکری ئیمه نه بات
 هه راس و جهوری فهله ک پر له بیخی ریشه نه بات
 نه گهر شهراپ نه خا له نگهری شعور و هوش
 به کامه کهشتی نه دهی دل، له گیتزی توف نه بات
 نه بوو کهسی که پتهی چه رخی که چ بدا کیشی
 که چی هه موو کهسی نه و زالمانه کردوو مات
 ژیان عوبووری به تاریکسانی جه هله، مه گهر
 خزر بکا مه ده دی، غم دهنه حیام نه بات
 به ره و چه مهن دلی بی هیژ مه یل نه کا به لکوو
 سه با نه خو شه نه گهر چی، ده می بکات خه لات
 نه من ته بیبی دلم بی نه مهی! که مه له می وا
 خه تا له سهر به ره وه ک شه، شه وار روشن نه کات
 بسووت «حافز» و دل بهر له حاللی بیخه به ره
 له بهر خودا مه گهری با، خه بهر به دل بهری بات
 شهراپ نه میتسه خه فه تباره خوشی، وه ک «کولیل»
 که سهر له دوو سهری دویمه مهی ده کات قه بات

اگر نه باده غم دل زیاد ما ببرد
 نهیب حادثه بنیاد ما ز جا ببرد
 اگر نه عقل به مستی فرو کشد لنگر
 چگونه کشتی از این ورطه‌ی بلا ببرد
 فغان که با همه کس غایبانه باخت فلک
 که کس نبود که دستی از این دغا ببرد
 گذار بر ظلمات است خضر راهی کو
 مباد کآتش محرومی آب ما ببرد
 دل ضعیفم از آن می کشد به طرف چمن
 که جان ز مرگ به بیماری صبا ببرد
 طیب عشق منم باده ده که این معجون
 فراغت آرد و اندیشه‌ی خطا ببرد
 بسوخت حافظ و کس حال او به یار نگفت
 مگر نسیم پیامی خدای را ببرد

~

سه‌هر بولبول شکاتی لاسه‌با کرد

ده‌زانی عه‌شقی گول چهن‌دی سزا کرد؟

به‌ره‌نگی روومه‌تی دل پر له‌خوینم

له‌نیو گول‌زاری هه‌ر درکی عه‌تا کرد

غولامی هیممه‌تی به‌رزی که‌سیکم

ده‌سی خیری له‌مل کیژی وه‌فا کرد

له‌ده‌ستی ناکه‌سان بوچی بنالم

که‌سم، سینه‌ی به‌نالین ناشنا کرد

له‌نازیزم ته‌مه‌نا هه‌ر وه‌فا بوو

له‌سولتان نه‌و ته‌مه‌نایه‌م خه‌تا کرد

نه‌سیم‌ی به‌ر به‌یانی هه‌ر نه‌نالتی

که‌ده‌ردی شه‌ونشینانی ده‌وا کرد

له‌گول رووبه‌ند و سومبول پرچی لادا

یه‌خه‌ی غونچه‌ی له‌دوگمه‌ی شین ره‌ها کرد

له‌بولبول ده‌نگی واوه‌یلا و شینه

گول نه‌ی هاوار له‌نجه‌ی بو سه‌با کرد

به‌کۆری مه‌ی فرۆشان بیژه‌ساقی!

که‌«حافز» پشتی له‌و زوه‌د و ریا کرد

له‌گه‌لما سه‌روه‌رانی شار ته‌نیا

به‌په‌یمانی وه‌فا، هه‌ر بولوه‌فا کرد

له‌گه‌ل «کۆلیل» چۆن بیژم ته‌نانه‌ت

دل‌ی خو‌شی هه‌واری لی‌جودا کرد

سحر بلبل حکایت با صبا کرد
 که عشق روی گل با ما چه ها کرد
 از آن رنگ رخم خون در دل افتاد
 و از آن گلشن به خارم مبتلا کرد
 غلام همت آن نازنینم
 که کار خیر بی روی و ریا کرد
 من از بیگانگان دیگر نالم
 که با من هر چه کرد آن آشنا کرد
 گر از سلطان طمع کردم خطا بود
 و از دلبر وفا جستم جفا کرد
 خوشش باد آن نسیم صبحگاهی
 که درد شب‌نشینان را دوا کرد
 نقاب گل کشید و زلف سنبل
 گره‌بند قبای غنچه وا کرد
 به هر سو بلبل عاشق در افغان
 تنعم از میان باد صبا کرد
 بشارت بر به کوی می‌فروشان
 که حافظ توبه از زهد ریا کرد
 وفا از خواجگان شهر با من
 کمال دولت و دین بوالوفا کرد

وهرن فه‌له‌ك ره‌مه‌زانی قوتار و غارته كرد
 كه مانگی یه‌كشه‌وه جامی جه‌می له‌چارته كرد
 كه‌سێ له‌رۆژوو نه‌با خێر و چه‌جج و عومره ره‌وان
 به‌دل كه‌خاکی ده‌ری مه‌یكه‌ده‌ی زیارته كرد
 كه‌سووچی مه‌یكه‌ده‌بوو بۆ هه‌ته‌تا شوینم
 دروودی حق له‌وه‌بێ مه‌یكه‌ده‌ی عه‌مارته كرد
 به‌چی نه‌ده‌ن قه‌ده‌حێ مه‌ی؟! به‌گه‌وه‌ه‌ری ژیری
 هه‌لێ كه‌خێر نه‌وه‌بردی نه‌مه‌ی تیجارته كرد
 به‌لێ له‌نیو‌خه‌می نه‌برۆ سه‌وابی نوێژه‌گه‌لێ
 له‌بۆ كه‌سێ كه‌به‌خوێنی گه‌شی ته‌هارته كرد
 نه‌مان له‌چاوی فریوت كه‌شیخی شار نه‌وړۆ
 به‌سووکیۆ نه‌زه‌ری بۆ زه‌ده‌ی ئیشارته كرد
 كه‌كوڵمی یار ده‌بینم، سپاسی چاوم نه‌كه‌م
 سه‌رنجی چاوتی چونكوو به‌دل نه‌زارته كرد
 كه‌لامی عه‌شق له‌«حافز» بیسه‌نه‌ك واعیز
 نه‌گه‌رچی سه‌نعه‌تی زۆری به‌ده‌م جه‌سارته كرد
 په‌یامی عه‌شق له‌«كوڵیل»ی دل‌كه‌سه‌ر بۆ یار
 سه‌با! له‌به‌ر چ بو‌نه‌ت‌برد، مه‌گه‌ر شه‌واره‌ت كرد؟!

بیا که ترک فلک خوان روزه غارت کرد
 هلال عید به دور قدح اشارت کرد
 ثواب روزه و حج قبول آن کس برد
 که خاک میکده‌ی عشق را زیارت کرد
 مقام اصلی ما گوشه‌ی خرابات است
 خدش خیر دهد آنکه این عمارت کرد
 بهای باده‌ی چون لعل چیست جوهر عقل
 بیا که سود کسی برد کاین تجارت کرد
 نماز در خم آن ابروان محرابی
 کسی کند که به خون جگر طهارت کرد
 فغان که نرگس جمّاش شیخ شهر امروز
 نظر به دُردکشان از سر حقارت کرد
 به روی یار نظر کن ز دیده منت دار
 که کار دیده نظر از سر بصارت کرد
 حدیث عشق ز حافظ شنو نه از واعظ
 اگرچه صنعت بسیار در عبارت کرد

سه‌حه‌ر به مه‌ی شتی ده‌سنوئژ، عارفی دلّ رون
 به‌یانی زوو که به مه‌یخانه بو زیاره‌ت چون
 هیلالی یه‌کشه‌وه ده‌ستووری ده‌وری جامی دا
 هه‌تا بلووری هه‌تاوی زه‌پین له‌که‌ل گوم‌بون
 قوبوولّه‌نوئیزی به‌ئاوات و پر له‌سوژی که‌سی
 له‌خوینی جه‌رگی که ده‌سنوئژی حورمه‌تی گرتون
 هه‌وه‌لّ به‌خوینی کچی ره‌ز مه‌لا عه‌باکه‌ی شت
 به‌دلّ، له‌پاش ئه‌مه‌نوئیزی ئه‌وشه‌وه‌ی فهرمون
 دلّم له‌په‌رچه‌می، داوی شه‌پی کپی بو‌خوی
 له‌ئه‌م تیجاره‌ته‌ئاخو به‌هایه‌کی بردون؟
 ئیمامی جومعه‌گه‌ر ئه‌حوالی «حافز»ی پرسی
 بلّین به‌باده‌که‌وسلی جه‌ماعه‌تی کردون
 شه‌هاده‌تی کوپه‌کوردیکی، بو‌ده‌می شیرین
 «عومهر» له‌لیوی که‌ژی چه‌شنی بیستون بیستون

به آب روشن می عارفی طهارت کرد
 عَلَى الصَّبَاحِ که میخانه را زیارت کرد
 همین که ساغر زرین خور نهان گردید
 هلال عید به دور قدح اشارت کرد
 خوشا نماز و نیاز کسی که از سر درد
 به آب دیده و خون جگر طهارت کرد
 امام خواجه که بودش سر نماز دراز
 به خون دختر رز خرقه را قصارت کرد
 دلم ز حلقه‌ی زلفش به جان خرید آشوب
 چه سود دید ندانم که این تجارت کرد
 اگر امام جماعت طلب کند امروز
 خبر دهید که حافظ به می طهارت کرد

~

سۆفی به ئۆف و داوی ریا مه‌کری ساز کرد
 له‌م چه‌رخه‌ فیتله‌وازه‌ حوقه‌ی لیوی باز کرد
 هیلکه‌ی له‌ ژیر کلاوی فه‌له‌ک زوو له‌ سه‌ر شکان
 فیتل و فریوی هه‌ر که له‌ گه‌ل ئه‌هلی راز کرد
 مه‌یگێر زوو که دلبه‌ری والای سۆفیان
 هه‌مدیس ده‌س به‌ جیلوه‌، به‌ عیشوه‌ و به‌ ناز کرد
 موتریب له‌ کوین که سازی مه‌قامی عه‌راقی وت
 کۆکی له‌ پر به‌ نه‌زم و نه‌واکه‌ی حیجاز کرد
 ئه‌ی دل ده‌خیله‌ زوو به‌ که خۆ خه‌ینه‌ مالی یار
 چونکوو خه‌تای زۆری به‌ سولتان ئه‌یاز کرد
 خه‌وشت نه‌بی! که هه‌ر که نه‌بوو پاک‌بازی عه‌شق
 ده‌رکی قه‌لای ژووری له‌سه‌ر خۆ فه‌راز کرد
 سۆزی که رۆژی چه‌شره‌ هه‌موو شت ده‌بیت روون
 سه‌رشۆره‌ کێ حه‌قیقه‌تی خه‌رجی مه‌جاز کرد
 کۆتر به‌ لار و له‌نجه‌ مه‌رۆ نوێژ ئه‌کاره‌وی
 به‌م کاره‌ سۆفیا نه‌یه‌ پۆلیکی ساز کرد
 «حافز!» قه‌له‌نده‌ران به‌ غه‌زه‌ل سه‌رزه‌نش نه‌که‌ی
 خوا تۆی ئه‌زه‌ل له‌ شیعرێ ریا بی‌نیاز کرد
 «کولیل» وس! مه‌ته‌ق مه‌که‌ بولبول قه‌رانه‌ باخ
 پرپر له‌ لاشخۆره‌ گه‌مه‌ی قه‌ل به‌ باز کرد

صوفی نهاد دام و سر حقه باز کرد
بنیاد مکر با فلک حقه باز کرد
بازی چرخ بشکندش بیضه در کلاه
زیرا که عرض شعبده با اهل راز کرد
ساقی بیا که شاهد رعنای صوفیان
دیگر به جلوه آمد و آغاز ناز کرد
این مطرب از کجاست که ساز عراق ساخت
و آهنگ بازگشت به راه حجاز کرد
ای دل بیا که ما به پناه خدا رویم
زان چه آستین کوتاه و دست دراز کرد
صنعت مکن که هر که محبت نه راست باخت
عشقش به روی دل در معنی فراز کرد
فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید
شرمنده ره روی که عمل بر مجاز کرد
ای کبک خوش خرام کجا می روی بایست
غره مشو که گربه ی زاهد نماز کرد
حافظ مکن ملامت رندان که در ازل
ما را خدا ز زهد ریا بی نیاز کرد

دلی بولبول بووه خوین، تا گولی سووری گولی کرد
 ره شه با هات، گولی برد و پهریشان دلی کرد
 دلی تووتی که ئومیدی شه کهری بوو له خه یال
 خه تی ئاواتی له پر موری مهرگ باتلی کرد
 نووری چاوانم و ئه و جهرگی دلهم یادی به خیر
 چهنده زوو چوو له دهسم، وای که چهن موشکلی کرد
 کاروان! باری ئه من که وتوووه توخوا مه ده دی
 دل له گه ل ئیوه به خاتر که ره می تاملی کرد
 خاکی رووم و نمی چاوم ده سی که مه گره! که حهوت
 کوشکی شایی فهله کی شین، له گلی من گولی کرد
 داد و هاوار له چاوی چه په لی مانگی چه رخ!
 مانگی من که وته مه حاق و له گلامه نرلی کرد
 ئه ونه «حافز»! له روخی شات نه دا، کات نه ما
 ده سه لاتم نه بو من، به زمی فهله ک ماتلی کرد
 بویه سووتاوه شه قایه ق دلی، «کولیل»ی له باخ
 بو سه با چون له سه حهر داغی دلی بولبولی کرد

بلبلی خون دلی خورد و گلی حاصل کرد
 باد غیرت به صدش خار پریشان دل کرد
 طوطیی را به خیال شکری دل خوش بود
 ناگهش سیل فنا نقش امل باطل کرد
 قُرَّةُ الْعَيْنِ من آن میوه‌ی دل یادش باد
 که چه آسان بشد و کار مرا مشکل کرد
 ساروان بار من افتاد خدا را مددی
 که امید کرمم هم‌ره این محمل کرد
 روی خاکی و نم چشم مرا خوار مدار
 چرخ فیروزه طربخانه از این کهگل کرد
 آه و فریاد که از چشم حسود مه چرخ
 در لحد ماه کمان ابروی من منزل کرد
 نزدی شاه رخ و فوت شد امکان حافظ
 چه کنم بازی ایام مرا غافل کرد

~

وه کوو سه با هه وه سی می ر غوزارم ئاواته
 له بهر چه می نه فه سی موشکبارم ئاواته
 ده می که بی مه ی و دل بهر هه دهر ده چی ته مه نم
 به تاله تم به سه له و پووه، کارم ئاواته
 هه ر ئا بر وویه به ده س هات، دینه یا زانین
 هه موو نیسار به چاوی نیگارم ئاواته
 به چه شنی خوړی سبه ی نانه رون، هه تا ماوم
 مه به س له سه رفی ته مه ن عه شقی یارم ئاواته
 به یادی چاوی خومارت له خو که دیمه دهری
 ده وامی مه حکه می قه وۆ و قه رارم ئاواته
 سه با له کو ییه که نه و گیانه خو ینیه م وه کو گوۆ
 فه دای سومبوۆ و بو نی به هارم ئاواته
 سه فای دل به ده غه ل کاری و ریا رو یی
 ته ری قی «حافز» ی رهند و عه یارم ئاواته
 له داخی زاهیدی ملهو وړ و شاعیری دل ساغ
 ده روونی چه شنی «عومه ر» کوۆله وارم ئاواته

چو باد عزم سر کوی یار خواهم کرد
 نفس به بوی خوشش مشکبار خواهم کرد
 به هرزه بی می و معشوق عمر می گذرد
 بطالتم بس از امروز کار خواهم کرد
 هر آبروی که اندوختم ز دانش و دین
 نثار خاک ره آن نگار خواهم کرد
 چو شمع صبحدم شد ز مهر او روشن
 که عمر در سر این کار و بار خواهم کرد
 به یاد چشم تو خود را خراب خواهم ساخت
 بنای عهد قدیم استوار خواهم کرد
 صبا کجاست که این جان خون گرفته چو گل
 فدای نکبت گیسوی یار خواهم کرد
 نفاق و زرق نبخشد صفای دل حافظ
 طریق رندی و عشق اختیار خواهم کرد

~

دهستی وه سلی من و نهو زولفه دوتا چۆن ده کری
 وهی که باوه به وه فاتان و سه با چۆن ده کری
 نه رکی سه ر شانه له پیناوی دلا ههول و خه بات
 هه ر نه وه نه دهی هه یه تیکدانی قهزا چۆن ده کری؟!
 چاکی داوینی به سه د خوینی جیگه ر که وته ده سم
 به فه ن و فیلی به غیا یک ره ها چۆن ده کری
 روومه تی نهو به مه سه ل حه یفه بلین مانگی پره
 که قیاسی له گه ل نهو بی سه ر و پا چۆن ده کری
 چاوی خاوتنه شیای نه زه ری روومه تی یار
 که له ئاوتنه نه زه ر، بی له سه فا چۆن ده کری
 مو شکلی عه شق و نهوین دووره له عیلمی من و تو
 که شفی ئه م رازه به قه ولی عوله ما چۆن ده کری
 داخم نهو داخه که دل داری جه هانیت، وه لی
 شه ری ئه م عه شقه له گه ل خه لکی خودا چۆن ده کری
 نهو دلّه ی ناسک و نهو ته بعه له تیفه ت وتی پیم
 نو تقی په روانه له کن کولمی چرا چۆن ده کری
 هه ر له میحراوی برۆ تا دلّی «حافز» ده چه می
 تاعه تی غه یری نه تو له و خه مه دا چۆن ده کری
 قامه ت روو گه یی «کؤلیل» به به ئاشیره تی چاو
 قیله دۆزینه وه بی قیله نومما چۆن ده کری

دست در حلقه‌ی آن زلف دوتا نتوان کرد
 تکیه بر عهد تو و باد صبا نتوان کرد
 آن چه سعی است من اندر طلبت بنمایم
 این قدر هست که تغییر قضا نتوان کرد
 دامن دوست به صد خون دل افتاد به دست
 به فسوسی که کند خصم رها نتوان کرد
 عارضش را به مثل ماه فلک نتوان گفت
 نسبت دوست به هر بی سرو پا نتوان کرد
 سرو بالای من آن گه که در آید به سماع
 چه محل جامه‌ی جان را که قبا نتوان کرد
 نظر پاک تواند رخ جانان دیدن
 که در آینه‌ی نظر جز به صفا نتوان کرد
 مشکل عشق نه در حوصله‌ی دانش ماست
 حل این نکته بدین فکر خطا نتوان کرد
 غیرتم کشت که محبوب جهانی لیکن
 روز و شب عریده با خلق خدا نتوان کرد
 من چه گویم که تو را ناز کی طبع لطیف
 تا به حدیست که آهسته دعا نتوان کرد
 بجز ابروی تو محراب دل حافظ نیست
 طاعت غیر تو در مذهب ما نتوان کرد

رفانی دلم و دی نه مدی که چهی کرد

په ری ئاخو به کنی کهنگی ده بهی کرد؟

شهوی دووری له مهرگم نیشته پاریز

به هوی لوتفی خه یالی بوو، که نهی کرد

له دل چۆن چون گولاله م خوین نه چۆر پئی

که چاوی چهن له گه لمانا گزه ی کرد

به کنی بیژم به هاودهستی برینان

ته بیبم قهستی گیانی پر له وهی کرد

وه کوو مۆمی که گر بهر دا له گیانم

سوراحی شیوهن و نالینی نهی کرد

ئه گهر کارئ له دهست دئ سه با دهی

که دهردی ئاره زوم ئارامی په ی کرد

له کوپری عاشقان ناشی بلتی کهس

که یاری ئیمه چی فهرموون و چهی کرد

به گیانی «حافز» ی دژمن نه کردوون

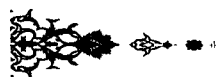
ئه وهی تیرو کهوانی تو ئه وهی کرد

له روژیکۆ «عومهر» مهستی قهزا بوو

قهدهر دوو چاوتانی پر له مهی کرد

دل از من برد و روی از من نهان کرد
 خدا را با که این بازی توان کرد
 شب تنهاییم در قصد جان بود
 خیالش لطف‌های بیکران کرد
 چرا چون لاله خونین دل نباشم
 که با ما نرگس او سرگران کرد
 که را گویم که با این درد جان‌سوز
 طیبم قصد جان ناتوان کرد
 بدان سان سوخت چون شمع که بر من
 صراحی گریه و بریط فغان کرد
 صبا گر چاره داری وقت وقت است
 که درد اشتیاقم قصد جان کرد
 میان مهربانان کی توان گفت
 که یار ما چنین گفت و چنان کرد
 عدو با جان حافظ آن نکردی
 که تیر چشم آن ابرو کمان کرد

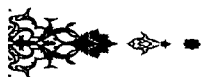
سه فهری یادی به خیر نه و له که سی یاد نه کرد
 به هه والی دلی غه مباری که می شاد نه کرد
 نه و جوان به خته که موری که رمی نه خسه له دل
 بو غولامیکی که نه فتی له غم ئازاد نه کرد؟
 نه م که وا کاغه زیه م شهرته به خوینا و وه شوم
 ری نویتیمی فه له ک چونکو به کوی داد نه کرد
 بیستوون شیوه نمی بیستووه واهه رده گری
 چ بوو شیرین که مه کئی ره حمی به فهرهاد نه کرد
 سیبهرت تا له چه مه ن گرت ووه بولبول له ووه پاش
 قه تی هیلانه له نیو په رچه می شمشاد نه کرد
 حه ققی خوی بوو که سه با ره وتی ره وائیکی نه ما
 چونکه چالا کتری له و سه فهره ت، باد نه کرد
 نه خشی ئاواتی نه کیشی قه له می شینی فه له ک!
 هه ر که یقاراری به نه م جوانیه، بیداد نه کرد
 مو تریا! په رده له سه ر نه زمی عه راقی بکه کوک
 چونکه له م ریگه وه چوو یار و که سی یاد نه کرد
 شیعی «حافز» له مه قاماتی عه راقی غه زه لن
 نه م هه واهه وته دلی کئی گپی ئیجاد نه کرد!
 عه شقی پی ری شه وی رسوائیه «کولیل»! به لام
 که س وه کوو لیوی نه وین، جوانمی ئیر شاد نه کرد

یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد
 به وداعی دل غم دیده‌ی ما شاد نکرد
 آن جوان بخت که می‌زد رقم خیر و قبول
 بنده‌ی پیر ندانم ز چه آزاد نکرد
 کاغذین جامه به خوناب بشویم که فلک
 رهنمونیم به پای علم داد نکرد
 دل به امید صدایی که مگر در تو رسد
 ناله‌ها کرد در این کوه که فرهاد نکرد
 سایه تا باز گرفتگی ز چمن مرغ سحر
 آشیان در شکن طره‌ی شمشاد نکرد
 شاید ار پیک صبا از تو بیاموزد کار
 ز آن که چالاک تر از این حرکت باد نکرد
 کلک مشاطه صنعش نکشد نقش مراد
 هر که اقرار بدین حسن خداداد نکرد
 مطربا پرده بگردان و بزن راه عراق
 که بدین راه بشد یار و ز ما یاد نکرد
 غزلیات عراقی ست سرود حافظ
 که شنید این ره دل سوز که فریاد نکرد

مالم روو له ریگهی و لیمی گوزهر نهبوو
 سه د تیشکی بوو گلار و یه کیکی نه زهر نهبوو
 لافاوی چاوی ئیمه دلی شست وشو نه دا
 باران له بهردی مه پر مه پری هه رگیز نه سه ر نهبوو
 یارهب له تیری ناخی پیاریزه شوخی شار
 هه رچه ن له ناخی گوشه گرانی هه زهر نهبوو
 شه و ناله کم له چاوی مهل و موری خه و رفان
 نه و شوخه دل پر فینه، له خه و نی خه و نه بوو
 ویستم که چه شنی مومی بسو و تم له ریگه یا
 نه و هه ر نه هات و ره وتی نه سیمی سه حه ر نهبوو
 نه و دل له بهرده کییه نه و نه میشکی پووچه له
 بو تیغی قاری عه شقی نه تو سه ر له بهر نهبوو
 نه و بی زمانه «خاجه»! واته قه له م، عه شقی توی
 بو که س نه وت هه تا کو لیج و لیو و سه ر نهبوو
 دیوانی عه شقی خاجه به دل شی تی کرد و وم
 میوانی به ژنی بویه که سنی وه ک «عومه ر» نهبوو

چۆن یار چوون و عاشقی زاری خه‌به‌ر نه‌کرد
یادی له‌ دۆسی شاری و یاری سه‌فه‌ر نه‌کرد؟
یا به‌ختی من مه‌رامی ئه‌وانی نه‌گرت به‌ر
یا ئه‌و به‌ کۆی مه‌رامی منی هه‌ر گوزه‌ر نه‌کرد
پێم وابو گه‌رمه‌شینی ئه‌وین نه‌رم ئه‌گا دلی
نالهم گه‌یی به‌ عه‌رش و له‌ نالی ئه‌سه‌ر نه‌کرد
سووکی مه‌که‌ن له‌ حه‌قی مه‌لی بێقه‌راری دڵ
چون عه‌شقی داوی زولفی له‌ سه‌ر قه‌ت به‌ده‌ر نه‌کرد
گولزاری رووت هه‌ر که‌ ده‌بینی به‌ دڵ ده‌کات
ماچی دیه‌م، که‌ چاوی له‌ تۆ بێ نه‌زه‌ر نه‌کرد
وه‌ستم تا به‌ چه‌شنی شه‌می دامرم له‌ ری
ئه‌و خۆی عوبووری چه‌شنی هه‌ناسه‌ی سه‌حه‌ر نه‌کرد
«کۆلیل» وه‌ک په‌پووله‌ په‌ر و بالی سووتیا
چونکه‌ له‌ مۆمی رووتی به‌ عومری خه‌ته‌ر نه‌کرد

دلبر برفت و دل شدگان را خبر نکرد
 یاد حریف شهر و رفیق سفر نکرد
 یا بخت من طریق مروت فرو گذاشت
 یا او به شاهراه طریقت گذر نکرد
 گفتم مگر به گریه دلش مهربان کنم
 چون سخت بود در دل سنگش اثر نکرد
 شوخی مکن که مرغ دل بی قرار من
 سودای دام عاشقی از سر به در نکرد
 هر کس که دید روی تو بوسید چشم من
 کاری که کرد دیده‌ی من بی نظر نکرد
 من ایستاده تا کنمش جان فدا چو شمع
 او خود گذر به ما چو نسیم سحر نکرد

~

دیته ئه‌ی دلّ که هه‌میشان غه‌می دلّ‌به‌ر چ ده‌کا
 به‌و سه‌فه‌ر چوونیه له‌م سینگه به‌ نه‌شته‌ر چ ده‌کا
 له‌ ده‌س ئه‌و چاوه‌ سیحرباز و شه‌ره‌نگیزیه وه‌ی
 هه‌ی که ئه‌و مه‌سته له‌ وه‌شیاری هونه‌روه‌ر چ ده‌کا
 شه‌وه‌قی سووری سرشکم هونه‌ری قاری ئه‌ون
 به‌ختی به‌دبه‌خت ته‌ماشاک له‌ گه‌وه‌هر چ ده‌کا
 که له‌ کۆی له‌یله‌وه‌ ده‌ربیت بروسکه‌ی سه‌حه‌ری
 وه‌ی له‌ ده‌غلی دلّی مه‌جنوونی ده‌ره‌و ده‌ر چ ده‌کا
 ساقیا ساگری مه‌ی یینه‌وه‌! نه‌ققاشی ئه‌زه‌ل
 کئ ده‌زانی که له‌ گه‌ل چهرخی موده‌وه‌هر چ ده‌کا
 کئ له‌ جه‌غز و خولی په‌رگاری ئه‌وی داوه‌ خه‌به‌ر
 له‌ وه‌موو نه‌خشه‌ په‌ره‌نگه‌ی فه‌له‌کی، سه‌ر چ ده‌کا
 فکری عه‌شق، ئاوری غه‌م، «حافز» ی گر داوه‌ ئه‌شا!
 یاری میژینه له‌ گه‌ل عاشقی بیوه‌ر چ ده‌کا
 بۆنی عه‌شقی دلّی سووتاوی «عومه‌ر» عاله‌می گرت
 له‌ نه‌سیممی گولّی غه‌م، عوود و سنه‌وبه‌ر چ ده‌کا

دیدى اى دل كه غم عشق دگر بار چه كرد
 چون بشد دلبر و با یار وفادار چه كرد
 آه از آن نرگس جادو كه چه بازى انگيخت
 آه از آن مست كه با مردم هشیار چه كرد
 اشك من رنگ شفق يافت ز بى مهرى یار
 طالع بى شفقت بين كه در این كار چه كرد
 برقى از منزل لیلی بدرخشید سحر
 وه كه با خرمن مجنون دل افكار چه كرد
 ساقیا جام می ام ده كه نگارنده ی غیب
 نیست معلوم كه در پرده ی اسرار چه كرد
 آن كه پر نقش زد این دایره ی می نایی
 كس ندانست كه در گردش پرگار چه كرد
 فكر عشق آتش غم در دل حافظ زد و سوخت
 یار دیرینه ببینید كه با یار چه كرد

~

ئهی حەریفان کچی رەز تۆبە لە پەنھانی ئە کات
 بە هەواداریی دارۆغە دور ئەفشانی ئە کات
 ئارەقی پاک لە روو کەن! کە لە خومخانە دەرات
 با نەلێن ئەو کچە بەم کۆرە گرانجانی ئە کات
 موژدە ئەی دل! کە هەوا بیژی ئەوین هەمدیسان
 سیوی لیوی شە کەری چاری پەڕیشانی ئە کات
 نە ک بە حەو ئاو، بە سەد ئاگرە هەر سوور بە مەبی
 ئەو عەبا قەرمزە یاشیخ لە سەر شانی ئە کات
 پیکەنی خۆنچەیی وەسڵم بە شەنی پەرچەمی یار
 وەسفی گۆل بولبولی دەنگ خۆش بە گۆرانی ئە کات
 خاکساری مەدە «حافز»! لە دەس، ئاخەر کە بە غیل
 ئابروو، دینی، دلی، هەر بەشی شەیتانی ئە کات
 بۆیە «کۆلیل»ی گۆلی کێوی و سەر ئەشکە و تەم
 پاسەوانی لە شکۆی دەشت و دەری جوانی ئە کات

دوستان دختر رز تویه ز مستوری کرد
 شد سوی محتسب و کار به دستوری کرد
 آمد از پرده به مجلس عرقش پاک کنید
 تا نگویند حریفان که چرا دوری کرد
 مزدگانی بده ای دل که دگر مطرب عشق
 راه مستانه زد و چاره‌ی مخموری کرد
 نه به هفت آب که رنگش به صد آتش نرود
 آن چه با خرقه‌ی زاهد می انگوری کرد
 غنچه‌ی گلبن و صلم ز نسیمش بشکفت
 مرغ خوشخوان طرب از برگ گل سوری کرد
 حافظ افتادگی از دست مده زان که حسود
 عرض و مال و دل و دین در سر مغروری کرد

~

تهمه نی، دل هه وه سی جامی جه م ئارای ده کرد
 خوی ئه وه ی بوو له بیانی که ته قازای ده کرد
 گه وه هری دل که له کان و سه ده فی بون به ده ره
 بو له گوم بووی لچی زه ریا ته له بی وای ده کرد؟!
 دویشه و ئهم رازمه بو مورشیدی مه یخا نه ده وت
 بی گومان بوم که دلی ئه و گولتی مه عنای ده کرد
 دیم له زاری گولتی زه رده و له ده سی جامی شه راب
 خوش له ئه و ئایه نه سه د جو ره ته ماشای ده کرد
 وتم ئهم جامی جه هان بینته که ی بوو به خه لات
 وتی ئه و روژه خودا خیه وتی بالای ده کرد
 عاشقی خوا له گه لی بوو له هه موو کات و ئه ویش
 چاوی بینینی نه بوو! پر به دهم نه لای ده کرد
 ئه و هه موو فیله که کردی به دل و گیانی وه کوو
 سامری بوو که له گه ل چه زره تی مووسای ده کرد
 وتی ئه و دۆسه، که به و بوو سه ری سیداره بلیند
 هه ر گوناحی ئه وه بوو که شفی کهر و گای ده کرد
 نه فه سی چه زره تی جبریل بگا گه ر به که سی
 ئه و که سه ش لیوی وه کوو لیوی مه سیحای ده کرد
 زولفی زنجیری بوتان بو چییه پر سیم، وتی
 چونکه «حافز» له دلی شیتی سکا لای ده کرد
 دل که نه ییه سیه وه «کولیل»! به داو یکی وه ها
 چون به ئه و چاوه جووان بینته بر وای ده کرد

سال‌ها دل طلب جام‌جم از ما می‌کرد
 و آن‌چه خود داشت زیگانه تمنا می‌کرد
 گوهری کز صدف کون و مکان بیرون است
 طلب از گمشدگان لب دریا می‌کرد
 مشکل خویش بر پیر مغان بردم دوش
 کوه به تأیید نظر حل معما می‌کرد
 دیدمش خرم و خندان قدح باده به دست
 و ندر آن آینه صد گونه تماشا می‌کرد
 گفتم این جام جهان‌بین به تو کی داد حکیم
 گفت آن روز که این گنبد مینا می‌کرد
 بی‌دلی در همه احوال خدا با او بود
 او نمی‌دیدش و از دور خدا را می‌کرد
 این همه شعبده‌ی خویش که می‌کرد اینجا
 سامری پیش عصا و ید بیضا می‌کرد
 گفت آن یار کز او گشت سردار بلند
 جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد
 فیض روح القدس از باز مدد فرماید
 دیگران هم بکنند آن‌چه مسیحا می‌کرد
 گفتمش سلسله‌ی زلف بتان از پی چیست
 گفت حافظ گله‌ای از دل شیدا می‌کرد

به ره‌مزی جامی جه‌م ئه‌و کاته روونه چاوی نه‌زهر
 به خاکی مه‌یکه‌ده هه‌ر رشتبیتی دیده‌یی سه‌ر
 مه‌ژێ به‌ بێ‌مه‌ی و مو‌تریب له‌ ژێ‌ر که‌وانی فه‌له‌ک!
 که‌ به‌م دووانه‌ غه‌می دڵ ده‌نیسه‌ چه‌رخ‌ی چه‌مه‌ر
 گو‌لتی مو‌راد ده‌می لا ئه‌دا له‌ روو، تا‌را
 له‌ خه‌زمه‌تی قه‌ژی هه‌ر وه‌ک سه‌با به‌! تا به‌ سه‌حه‌ر
 له‌ ده‌رکی مه‌یکه‌ده ئه‌کسیری بێ‌ نه‌زیره‌ سو‌واڵ
 بکه‌ی به‌ زێ‌ر به‌ ئه‌م کاره‌ خاکی رینگه‌ مه‌گه‌ر
 به‌ کۆ‌ی ئه‌وین ئه‌گه‌رت قودره‌تی سه‌فه‌ر ماب‌ین
 چه‌ساوی به‌ره‌می نایب به‌ هۆ‌ش و میتشکی به‌شه‌ر
 که‌سێ له‌ مالتی ته‌بی‌عه‌ت نه‌چیتته‌ ده‌ر ئاخۆ
 چلۆ‌ن به‌ با‌لی ته‌ریق‌ه‌ت گوزه‌ر ده‌کا له‌ خه‌ته‌ر؟!
 له‌ په‌رده‌دا نیسه‌ هه‌رچه‌ن جه‌مالتی یار، به‌لام
 غو‌باری دیده‌ بشو‌ری ده‌بی به‌ خو‌ینی جیگه‌ر
 ته‌له‌ب که‌ ره‌ونه‌قی دیدار و جه‌ژنی سه‌ره‌به‌رزی
 فه‌قه‌ت له‌ سه‌ر جه‌ز و خه‌رمانی لوتفی ئه‌هلی نه‌زهر
 وه‌لی ده‌بی مه‌به‌ست یار بیت و با‌ده، ده‌نا
 ته‌ما‌حی دیکه‌ به‌ گشتی هه‌مانه‌ بایه‌ له‌ سه‌ر
 دلی که‌ روونه‌ به‌ نوو‌ری ئه‌وین، ده‌کا وه‌کو شه‌م
 به‌ پیکه‌نین سه‌ری پیشک‌ه‌ش، به‌ عه‌شقی و شه‌وقی هونه‌ر
 گه‌ر ئه‌م نه‌سی‌حه‌ته‌ پیرانه‌ بژنه‌وێ «حاف‌ز»
 شه‌قامی مه‌یکه‌ده ژیرانه‌ سه‌ر، ده‌کاته‌ گوزه‌ر
 گه‌ر ئه‌م ته‌بی‌عه‌ته‌ وێ‌رانه‌ دڵ نه‌کا وێ‌ران
 مه‌رامی پیری مو‌غانی مو‌را‌ده ته‌بعی «عو‌مه‌ر»

به سر جام جم آن گه نظر توانی کرد
 که خاک میکده گُحل بصر توانی کرد
 مباحش بی می و مطرب که زیر طاق سپهر
 بدین ترانه غم از دل به در توانی کرد
 گل مراد تو آن گه نقاب بگشاید
 که خدمتش چو نسیم سحر توانی کرد
 گدایی در میخانه طرفه‌ی اکسیریست
 گر این عمل بکنی خاک زر توانی کرد
 به عزم مرحله‌ی عشق پیش نه قدمی
 که سودها کنی از این سفر توانی کرد
 تو کز سرای طبیعت نمی‌روی بیرون
 کجا به کوی طریقت گذر توانی کرد
 جمال یار ندارد نقاب و پرده ولی
 غبار ره بنشان تا نظر توانی کرد
 بیا که چاره‌ی ذوق حضور و نظم امور
 به فیض بخشی اهل نظر توانی کرد
 ولی تو تالِب معشوق و جام می خواهی
 طمع مدار که کار دگر توانی کرد
 دلا ز نور هدایت گر آگهی یابی
 چو شمع خنده‌زنان ترک سر توانی کرد
 گر این نصیحت شاهانه بشنوی حافظ
 به شاهراه حقیقت گذر توانی کرد

چ مهستی که به سهرمانی له علی مهی هینا
 بلین چ کاره یه ساقی شهرابی چهی هینا
 به جامی باده وه سا زوو به! روو له سه حرا که!
 که ناخی بولبولی خوش خوین خرۆشی نهی هینا
 بلین به خونچه سکالا له زاری به سته نه کا
 سه حه ر نه سیمی سه با دار و ده سته کهی هینا
 که یشتی گول و نه سرین به خیر و خوشی بی!
 وه نه وشه شاد به دل، وه ک سه مه ن که شهی هینا
 سه با به خوش خه بهری وه ک په پووسلیمانه
 له به زنی گولشه نی باخی سه با شنه ی هینا
 به نازی ساقیه دهرمانی گیانی لاوازم
 هه لینه چاو که دوکتور به زهی بزهی هینا
 غولامی پیری موغانم، له من مه رهنجه جه ناب!
 که قه ولی باده له تو بوو، وه لی نه وه یهینا
 فیدای سهروه ری شوخان و چاوی تهنگی بم
 که زوری چهن له هه ژاریک بو جبهی هینا
 فه له ک غولامی «حافز» به دل ده کا ئیستا
 په ناهی چونکه به خاکی جه نابی کهی هینا
 وتم دیه م گلی تیچوو که، سورمه یی «کولیل»!
 وتی له خاکی (سنه) ی بو مه گول کله ی هینا

چه مستیست ندانم که رو به ما آورد
 که بود ساقی و این باده از کجا آورد
 تو نیز باده به چنگ آر و راه صحرا گیر
 که مرغ نغمه سرا ساز خوش نوا آورد
 دلا چو غنچه شکایت ز کار بسته مکن
 که باد صبح نسیم گره گشا آورد
 رسیدن گل و نسرين به خير و خوبی باد
 بنفشه شاد و کش آمد سمن صفا آورد
 صبا به خوش خبری هدهد سلیمان است
 که مژده ی طرب از گلشن سبا آورد
 علاج ضعف دل ما کرشمه ی ساقیست
 برآر سر که طبیب آمد و دوا آورد
 مرید پیر مغانم ز من مرنج ای شیخ
 چرا که وعده تو کردی و او به جا آورد
 به تنگ چشمی آن ترک لشکری نازم
 که حمله بر من درویش یک قبا آورد
 فلک غلامی حافظ کنون به طوع کند
 که التجا به در دولت شما آورد

سهبا کاتی سهحر لهو زولفه عهتر و عه بهری هیئا
 له خوژی وانه سیم، دل به جیگهی پی سهری هیئا
 له نیو باخی دیهم شکلی سهوبه ره لکه نم چاکه
 نامی به ژنی چون دایم له دهر د و غه، بهری هیئا
 که مانگی روومه تی دهر کهو له ئاسۆی کوژک ئه وهن روشن
 له شه رما روژی رون گریا به روکی ئه حمه ری هیئا
 له تالان و بپروی چاوی دلی خوینیم جی هیش
 وه لپ بهو خوینه شو، عه شقی جه سوورم، جه وه ری هیئا
 به واتهی مو تریب و ساقی له ری دهر چووم و عاشق بووم
 به ده گمه ن چونکه له م ریگا، سهبا بوی دل به ری هیئا
 له روی لوتف و که ره م بوو، هه ره خه لانی گول و تی هانی
 ئه گه ر ژاری هه لاهه ل یا گولای قه سه ری هیئا
 بپرستی لی بریم ئه رچی بروی، سه د گه ردنی ئازا
 که سه د نازی شه فابه خشی له هه وزی که سه ری هیئا
 و پریم دویشه و له مه ی نو شینی «حافز» ماق ما، ئه م ما
 و تم مه ی که ن که وه ک سو فی شه راوی ئه ته ری هیئا
 به هه شت و داره تووبا که ی له با وه پتا نه بوو «کولیل»!
 هه تا ئه و روژه ساقی کولم و به ژنی عه ره ری هیئا

صبا وقت سحر بویی ز زلف یار می آورد
 دل شوریده‌ی ما را به بو در کار می آورد
 من آن شکل صنوبر را ز باغ دیده برکندم
 که هر گل کز غمش بشکفت محنت بار می آورد
 فروغ ماه می دیدم ز بام قصر او روشن
 که رواز شرم آن خورشید در دیوار می آورد
 ز بیم غارت عشقش دل پر خون رها کردم
 ولی می ریخت خون و ره بدان هنجار می آورد
 به قول مطرب و ساقی برون رفتم گه و بی گه
 کز آن راه گران قاصد خبر دشوار می آورد
 سراسر بخشش جانان طریق لطف و احسان بود
 اگر تسبیح می فرمود اگر ز نار می آورد
 عفاالله چین ابرویش اگرچه ناتوانم کرد
 به عشوه هم پیامی بر سر بیمار می آورد
 عجب می داشتم دیشب ز حافظ جام و پیمانه
 ولی منعش نمی کردم که صوفی وار می آورد

نه سیمی سروه، سه حهر، عه تر و عه مبهری هیئا
 زه لان شکا که سه با فه وج و له شکهری هیئا
 کراسی پاره ده به خشم به نه یژهنی مهی نوش
 له مژدهی ئه و خه بهری خو شه سوح ده ری هیئا
 ده گیانه زوو وه ره! بۆ ئهم غولامه بوو ری زوان
 که بهم جه هانه کچ و به ژنی عه رعه ری هیئا
 دلا! ده گه یته وه شیراز به خت ئه گهر یاره
 له ده وری یار گه پرم! به ختی یا وه ری هیئا
 به دهستی بینه دلم چون گه لی ته قیللهی شر
 دو سه د وه ک ئه فسه ری شایی فه پری سه ری هیئا
 له جه غزی ناله مه مانگی ته و او و خه رمانه ی
 بروی به چه شنی هیلالی که خه نجه ری هیئا
 گه ییوه په رچه می «حافز» به ژووری عه رشی فه له ک
 هه واری چونکه به ده رباری سه ووه ری هیئا
 به تاجی هه ر نییه «کؤلیل»! گول نیازیکی
 که فه پری سومبولی سه د تاجی گه وه ره ری هیئا

نسیم باد صبا دوشم آگهی آورد
 که روز محنت و غم رو به کوتاهی آورد
 به مطربان صبحی دهیم جامه‌ی چاک
 بدین نوید که باد سحرگهی آورد
 بیا بیا که تو حور بهشت را رضوان
 در این جهان ز برای دل رهی آورد
 همی رویم به شیراز با عنایت بخت
 زهی رفیق که بختم به مهری آورد
 به جبر خاطر ما کوش کاین کلاه نمد
 بسا شکست که با افسر شهی آورد
 چه ناله‌ها که رسید از دلم به خرمن ماه
 چو یاد عارض آن ماه خرگهی آورد
 رساند رایت منصور بر فلک حافظ
 که التجا به جناب شهنشهی آورد

۲

دلبهر که قهدهح به دهست بگری
 کئی شوخه غه می شکهست بگری
 کئی دیده تی دیوه کردی هاوار
 داروغه له کوپیه مهست بگری؟
 ماسی دلّه کهم له به حری چاوت
 تاییار قولای ههست بگری
 که وتوومه ته خاکی پئی به زاری
 ئاخو ده کری که دهست بگری؟
 خوړپهم دلّه، هه رکه چه شنی «حافظ»
 جامی له دهسی ئه لهست بگری
 «کولیل» ه ئه وهی له گوینی من بی
 دژمن مه ته قی به شهست بگری

یارم چو قدح به دست گیرد
بازار بتان شکست گیرد
هر کس که بدید چشم او گفت
کو محتسبی که مست گیرد
در بحر فتاده ام چو ماهی
تایار مرا به شست گیرد
در پاش فتاده ام به زاری
آیا بود آن که دست گیرد
خرم دل آن که همچو حافظ
جامی ز می الست گیرد

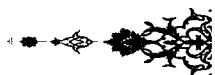
~

دلم بئ خۆشه و یسی روومه تی جوان و په‌ری، ناوئ
 به هر جورئ نه‌دم وه‌عزی نه‌لئ پئیم، نه‌شته‌ری ناوئ
 له‌مه‌ولا تو‌بی و دینت! له‌ ساز و مه‌ی بلن و اعیز
 که خوش‌تر له‌م خه‌یا له‌ی سه‌ر بی، گیانم سه‌ری ناوئ
 فیدای روخساری ئالت ساقیا! بۆم بینه‌ جامی تال
 که دل‌ غه‌یری بزه‌ی مه‌ بگپیر و باده‌ی نه‌حمه‌ری ناوئ
 له‌ ژیر نه‌و خه‌رقه‌ وه‌ک ده‌فته‌ر دوعا، جامی مه‌ی نه‌وئیم
 گپری فیل و ریا سه‌یره‌ حه‌ریفی ده‌فته‌ری ناوئ
 ده‌بی نه‌م خه‌رقه‌ پناویمه‌ روژیککی بسووتینم
 که پیری مه‌ی فرۆشانی، به‌ جامی موشته‌ری ناوئ
 گه‌شه‌ی کۆپی حه‌ریفان هر به‌ جامی مه‌ی ده‌بی حاسل
 که غه‌یری نه‌خشی به‌ک‌په‌نگی، له‌ له‌عل و گه‌وه‌ری ناوئ
 نه‌سپه‌حت بیژی رهندان، چۆن ده‌گۆپئ چاره‌نوسی ژین
 به‌ دل‌ نه‌نگی ده‌یینم، دا بزانن ساغه‌ری ناوئ؟!
 ده‌لایی ده‌س هه‌ل‌گرم له‌و شو‌خه‌ لێو ئاله‌ و گوته‌ندامه‌م!!
 برۆ لاچۆ قسه‌ی پووجه‌ل، گولی یۆ عه‌مه‌ری ناوئ
 گرین و پیکه‌نینم تیکه‌لاون، وه‌ک شه‌می مه‌جلیس
 زمانم گه‌رمه‌ وه‌ک ئاور وه‌لئ که‌س ئاوری ناوئ
 له‌ زولفی داوبازت ئافه‌رین خوش ته‌یری دلمی گرت
 که بۆ راوی هه‌ل‌ئ هه‌ر که‌س له‌ زولفت چاتری ناوئ
 قسه‌ی سامانی مه‌جبوب و نیازی عاشقین نه‌ی دل!
 غه‌زه‌ل سبخرئ ده‌زئ وه‌ختئ غه‌زالت هه‌نه‌ری ناوئ؟!
 من نه‌و روخساره‌، وه‌ک جامی سکه‌نده‌ر، ده‌س ده‌خه‌م روژئ
 نه‌وینیشم دلی نه‌گپری، دلی من یاوه‌ری ناوئ
 هه‌زاری ده‌رکی تۆم نه‌ی ده‌وله‌مه‌ن تو‌بی و خوا ره‌حمئ!
 به‌له‌د نیم ئاستانی که‌س، دلم عه‌قلی سه‌ری ناوئ
 شیاوی «خاچه‌» ئازیزم، به‌ شیه‌وی شیعری شیرینی
 خه‌لائی زێری سه‌ر تا پایه‌، مه‌رجی داوه‌ری ناوئ
 دل و گیان و شوعوور و شیعرو له‌ش گشتی به‌ قوربانی
 ده‌م و لێو، چاو و نه‌برۆ، به‌ژنی، هه‌رچه‌ن «هه‌مه‌ری ناوئ»

دلم جز مهر مه رویان طریقی بر نمی گیرد
 ز هر در می دهم پندش ولیکن در نمی گیرد
 خدا را ای نصیحتگو حدیث ساغر و می گو
 که نقشی در خیال ما از این خوش تر نمی گیرد
 بیا ای ساقی گلرخ بیاور بادهی رنگین
 که فکری در درون ما از این بهتر نمی گیرد
 صراحی می کشم پنهان و مردم دفتر انگارند
 عجب گر آتش این زرق در دفتر نمی گیرد
 من این دلق مرقع را بخواهم سوختن روزی
 که پیر می فروشانش به جامی بر نمی گیرد
 از آن رو هست یاران را صفاها با می لعلش
 که غیر از راستی نقشی در آن جوهر نمی گیرد
 سر و چشمی چنین دلکش تو گویی چشم از او بردوز
 برو کاین وعظ بی معنی مرا در سر نمی گیرد
 نصیحتگوی زندان را که با حکم قضا جنگ است
 دلش بس تنگ می بینم مگر ساغر نمی گیرد
 میان گریه می خندم که چون شمع اندر این مجلس
 زبان آتشینم هست لیکن در نمی گیرد
 چه خوش صید دلم کردی بنام چشم مست را
 که کس مرغان وحشی را از این خوش تر نمی گیرد
 سخن در احتیاج ما و استغناى معشوق است
 چه سود افسونگری ای دل که در دلبر نمی گیرد
 من آن آینه را روزی به دست آرم سکندروار
 اگر می گیرد این آتش زمانی ور نمی گیرد
 خدا را رحمی ای منعم که درویش سر کویت
 دری دیگر نمی داند رهی دیگر نمی گیرد
 بدین شعر تر شیرین ز شاهنشاه عجب دارم
 که سر تا پای حافظ را چرا در زر نمی گیرد

ساقی ئەم جوۆره بکا ناز له هەر جامیكا
 جینگهی ئەهلی دڵه مه یخانه له هەر شامیكا
 تا له ژێر داوی خه می دانه یی غه م داشاری
 گیره ته یری ئەمه لم بالی له مل دامیكا
 خۆزگه به و مه سته! نه زانی له گری عه شقی دلی
 میزه ری یا سه ری پێشكهش به گوله ندامیكا!
 زاهیدی گیژ كه نه فرینی مه ی و جامی ئە کرد
 ژیر ئەبێ گهر نه زه ری خۆش له دلی جامیكا
 روژ کاتی هونه ره و کار، نه نۆشینی شه راب
 رهش نه که ی جامی ده روونت له گه روی کامیكا
 کاتی نۆشینی شه رابی سه حه رئا کاره، ده می
 خه وتبێ خۆر كه له ژیر خێوه تی رهش فامیكا
 قهت له گه ل موحته سیبی شار نه نۆشیت، ده خیل!
 پیا له بشکینه و مه ی نۆش له هەر تامیكا
 تاجی زیترینی هه تاوت له سه رن «خاجه» ئە گهر
 فال ده ر بێ له گه ل ئەو مانگه له فه رجامیكا
 شانسی «کۆلیل» نه بوو فالی هه موو پووچه، وه لی
 دلی هه روا له خه یالاتی دلارامیكا

ساقی ار باده از این دست به جام اندازد
 عارفان را همه در شرب مدام اندازد
 ور چنین زیر خم زلف نهد دانه‌ی خال
 ای بسا مرغ خرد را که به دام اندازد
 ای خوشا دولت آن مست که در پای حریف
 سرو دستار نداند که کدام اندازد
 زاهد خام که انکار می و جام کند
 پخته گردد چو نظر بر می خام اندازد
 روز در کسب هنر کوش که می خوردن روز
 دل چون آینه در زنگ ظلام اندازد
 آن زمان وقت می صبح فروغ است که شب
 گرد خرگاه افق پرده‌ی شام اندازد
 باده با محتسب شهر ننوشی زنه‌ار
 بخورد باده‌ات و سنگ به جام اندازد
 حافظا سر ز کله گوشه‌ی خورشید بر آر
 بخت ار قرعه بدان ماه تمام اندازد

له گه‌ل غه‌م هاوه‌لی وه‌ختی، هه‌موو دونیا ده‌می ناکا
 به جامی که متری بفروشه! ئه‌م عابا، ژه‌می ناکا
 له کۆری مه‌ی فروشانی به جامیکی پری نابهن
 جبه‌ی دین ئافه‌رینی بی! ته‌نانه‌ت وه‌ره‌می ناکا
 به لۆمه‌ی پاسه‌وانانت چلۆن جی‌ییلّم ئه‌و ده‌رگا
 چ قه‌ومماوه له ده‌رکی دلبه‌را، سه‌ر شیه‌له‌می ناکا
 جووانی تاجی سولتانی که باسی سه‌ر له‌وا مۆره
 کلاوی فه‌خره ئه‌مما سه‌ر که چوو ئه‌و دره‌می ناکا
 غه‌می زه‌ریا له سه‌ر شانی دلم چوو بۆ شه‌پۆلی گه‌نج
 هه‌له‌م بوو، چونکه له‌م تۆفانه گه‌وه‌ر ماته‌می ناکا
 له خیللی عاشقان داپۆشه روخسارت که دلّ خوشی
 جه‌هان گیری، غه‌می قه‌تلّ و قه‌لاجۆی عاله‌می ناکا
 قه‌ناعه‌ت چاکه «حافز»! مننه‌تی دونیا مه‌نی کۆلت
 که گه‌نج و مولکی قاروونی، له ژیر بارا، خه‌می ناکا
 وه‌کوو «کۆلیل» ئه‌ساچینم، به دونیا خۆ له تۆ ناکه‌م
 له کوردستانی ئیمه چه‌رخ‌ی گه‌ردون په‌رچه‌می ناکا

دمی با غم به سر بردن جهان یک سر نمی‌ارزد
 به می بفروش دل‌ق ما کز این بهتر نمی‌ارزد
 به کوی می فروشانش به جامی بر نمی‌گیرند
 زهی سجاده‌ی تقوا که یک ساغر نمی‌ارزد
 رقیب سرزنش‌ها کرد کز این به آب رخ برتاب
 چه افتاد این سر ما را که خاک در نمی‌ارزد
 شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است
 کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی‌ارزد
 چه آسان می‌نمود اول غم دریا به بوی سود
 غلط کردم که این طوفان به صد گوهر نمی‌ارزد
 تو را آن به که روی خود ز مشتاقان پوشانی
 که شادی جهان‌گیری غم لشکر نمی‌ارزد
 چو حافظ در قناعت کوش و از دینی دون بگذر
 که یک جو منت دو نان دو صد من زر نمی‌ارزد

روژی نه وو هـ که جه مالت له گولستان ده می دا

ئاگرى تاسە لەو پىرالە دلى عالەمى دا

چونکہ عاشق بہ جہ مالت نہ ہو شہیتانی بہ غیل

بوو به ٺاگر، به چه سوودی له گلی ٺاده می دا

هۆش فەرموویەتی لەو شۆلە چرایی بکە رون

خیره‌تی عه‌شق دره‌وشایه‌وه، سهر په‌رچه‌می‌دا

بی ٹہ مہ گ ویستی کہ ہہ لڈاتہ وہ، پەردە ی حەرە می

دهستی غہیبی لہ دہم و سہر دلی نامہ حرہ می دا

قسمه تی خه لک له ژین شادی و سهر که وتی نه مهل

تیری ئاواتی دلی ئیمہ لہ خالی غہ می دا

دل و گیانم ھو ھو سی چالئی چہ نہی کہو تہ سہری

ترسی چاهمی غه می بوو دهستی له زولفی خه می دا

«حافز» ئەوپۇڭزە ئەۋىن نامەيى تۆى دالە رەقەم

که له شایي دلی خو، رهش قهله می ماته می دا

منی «کۆلیل» شکاتی غەمی خو ناکەم بۆی

هەر ئەلیم زۆری خەفەت بەو دلە بیچارەمی دا

در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد
 عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد
 جلوه‌ای کرد رخت دید ملک عشق نداشت
 عین آتش شد از این غیرت و بر آدم زد
 عقل می‌خواست کز آن شعله چراغ افروزد
 برق غیرت بدرخشید و جهان برهم زد
 مدعی خواست که آید به تماشاگه راز
 دست غیب آمد و بر سینه‌ی نامحرم زد
 دیگران قرعه‌ی قسمت همه بر عیش زدند
 دل غم‌دیده‌ی ما بود که هم بر غم زد
 جان علوی هوس چاه زنخدان تو داشت
 دست در حلقه‌ی آن زلف خم اندر خم زد
 حافظ آن روز طرب‌نامه‌ی عشق تو نوشت
 که قلم بر سر اسباب دل خرم زد

~

که خۆری پرچه می هه لدا، له دوندی کۆهساران دا
 به کۆری عاشقان دلبەر ئومیدی چه شنی جاران دا
 سه حەر تا تیگهی خۆر بیه و ه فایه و خۆ ده شاریتۆ
 به پر قه ی پتکه نین تانه ی له عه هدی کامکاران دا
 له کۆری دوینسه شه و دلبەر به قهستی هه لپه پین هه ستا
 گریتی کردۆ له نه برۆ، دایه کۆلی گیانی یاران دا
 له ته قوا ده ستم نه و ساته ی به خوینی جهرگ و دل شۆرچ
 که چاوی مهستی، میوانی به خیتلی هۆشیاران دا
 له کام ئاسن دلێ به و شپوه فیری دل په قه ی بووی
 که هه ر ئیواره ده س بردت له خیتلی ده رده داران دا
 خه یالتی قیر و قاچی که وته سه ر بیتچاره دل، یار په
 ده سی لوتفی به سه ر بیتنا، له جهر گه ی شاسواران دا
 دل و گیانم به گولزاری به هاری روومه ت نه سپارد
 که چی فه رمانی تالانی هه وه ل بۆ دل سپاران دا
 به نه و په شمینه عابا چۆن له تۆری خه م، که مه ندارچ
 که زولفی داوی داناوه له ریتی خه نجه ر گوزاران دا
 هه موو کامی دلّم، چاوی له دهستی حاته می ته ی بوو
 که «حافز» فالتی لیدا له کۆری به ختیاران دا
 شه ی خاوه ن شکۆ (منصور) ی دوو دونیا، دلنیر و ژیر
 که ئیحسانی بزه ی، به رقی له سه ر هه وری به هاران دا
 له روژیکۆ که جامی مه ی به له علی ئیوی عاشق بوو
 فه له ک هه ر ساغه ری شای به کۆری مه ی گوساران دا
 ده وه شایۆ به تاوی شیری، سه ر که وتن له وی روژۆ
 که چاوی پۆلی نه ستیره ی، به ته نیا شۆله باران دا
 ده وامی ده ولته تی له خوا ده که م داوا، شوکور گه ردون
 سکه ی عه شقی نه وی کیشا له سه ر سینگی هه زاران دا
 به نه و هیوا به «کۆلیل» ی شنه ی سه روه ی به هاریتم
 دلّی کوردم بلاوینسی له سه حنی روژگاران دا

کۆکی که ساز جوړئ دهم بئ له گهل غه مانا
 شيعرئ بلئ شهرابی شهم بئ له توی دلانا
 گهر سر له دهر کی مالی دلبر له خاک مالی
 نیوبانگی سهربلندیت دپروا به ناسمانا
 پشتی چه ماوی نیمهت پئ سووک بوو، به لام نهو
 خوش پیکه چاوی دژمن، تیری له ژئ کهوانا
 رازی نهوین چوزانئ سوئی له خانه قادا
 نهم ره مزه وا له جامی پیری موغانی زانا
 دهر ویشی بیننه وام و سامانی شام ناوئ
 نیمهین و خه رقه کونئ، خوش سووت و شپ، له شانا
 دلدار هر دو دونیای داناوه هر به چاوئ
 عاشق ده بی له پتیا گیان با، له ریگیاننا
 سامان و کوشکی وه سلّت دهر کی مه گهر بکاتو
 هر بهو خه یاله ناخر خاکم له ناستانا
 گهنجی، نهوین و رهندي، ئاواتی هر دلپیکه
 گهر نهم سیانه کوبن، کۆکی له کۆی به یانا
 سه د کاروانی لیدا زولفت وه کوو دلی من
 غاره تگهرم که تو بی ناچم له کاروانسا
 «حافز» به عه شقی قورئان مه کر و ریا وه لانی!
 شایهت خه لاتی شایی ده س با له دوو جه هانا
 ناسازه سازی نه غمه و ژیتاری ئاهی «کؤلیل»
 نه ینا چلون ده بی نهو، نه پروا به گژ زه مانا

راهی بزن که آهی بر ساز آن توان زد
 شعری بخوان که با او رطل گران توان زد
 بر آستان جانان گر سر توان نهادن
 گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد
 قد خمیده‌ی ما سهلت نماید اما
 بر چشم دشمنان تیر از این کمان توان زد
 در خائنه نگنجد اسرار عشق‌بازی
 جام می مغانه هم با مغان توان زد
 درویش را نباشد برگ سرای سلطان
 ماییم و کهنه دلقی کآتش در آن توان زد
 اهل نظر دو عالم در یک نظر بیازند
 عشق است و داو اول بر نقد جان توان زد
 گر دولت وصال خواهد دری گشودن
 سرها بدین تخیل بر آستان توان زد
 عشق و شباب و رندی مجموعه‌ی مراد است
 چون جمع شد معانی گوی بیان توان زد
 شد رهزن سلامت زلف تو وین عجب نیست
 گر راهزن تو باشی صد کاروان توان زد
 حافظ به حق قرآن کز شید و زرق باز آی
 باشد که گوی عیشی در این جهان توان زد

ئه‌گهر هه‌وائی ئه‌پرسم شه‌پرم دوچار ده‌کات
 وه‌گهر له‌ حالیی نه‌پرسم ژیان به‌ ژار ده‌کات
 وه‌ یا له‌ ریگوزه‌ری یه‌ک نه‌فه‌س به‌ ره‌سمی وه‌فا
 بيم به‌ خاک، له‌ خاکی گوزه‌ر فه‌رار ده‌کات
 بکا ته‌ماح که لیوم له‌ نیوه‌ ماخچیکی
 له‌ دورجی لیوی هه‌زاران خوسن خه‌سار ده‌کات
 من ئه‌و فریوه‌ ده‌بینم له‌ چاوی ئیوه‌ ده‌لیم
 ده‌با حه‌یا له‌ مه‌لا، شیخ شیت و هار ده‌کات
 که چال و چۆلی که‌ویری ئه‌وین گک داوی به‌لان
 له‌ کوپیه‌ شیردلی و به‌ لا شکار ده‌کات
 ته‌مه‌ن دریتز و به‌ تاقه‌ت مه‌گهر بزانی چه‌رخ
 که سه‌یرتر له‌مه‌ شوخی له‌ گه‌ل هه‌ژار ده‌کات
 سه‌ری ره‌زا بخه‌وی چاکه‌ بۆقه‌زا «حافز»!
 شکستی حه‌تمیه‌ کێ شه‌پ به‌ رۆژگار ده‌کات
 ته‌فاوه‌تی منی «کۆلیل» و یار و له‌مه‌دا
 که من له‌ باسی ئه‌وم ئه‌و قسه‌ی نه‌یار ده‌کات

اگر روم ز پیاش فتنه‌ها برانگیزد
 و راز طلب بنشینم به کینه برخیزد
 و گر به رهگذری یک دم از وفاداری
 چو گرد در پیاش اتم چو باد بگریزد
 و گر کنم طلب نیم بوسه صد افسوس
 ز حقه دهنش چون شکر فرو ریزد
 من آن فریب که در نرگس تو می‌بینم
 بس آب روی که با خاک ره برآمیزد
 فراز و شیب بیابان عشق دام بلاست
 کجاست شیردلی کز بلا نپرهیزد
 تو عمر خواه و صبوری که چرخ شعبده‌باز
 هزار بازی از این طرفه‌تر برانگیزد
 بر آستانه‌ی تسلیم سربنه حافظ
 که گر ستیزه کنی روزگار بستیزد

به خولق و به ژن و وه فا کهس به یاری من نه گه یی
 پلاری تانه به لوتفی وتاری من نه گه یی
 گه لی به ره مزی جوانی خه ریکی جیلوه گهرین
 که سئی به رازی کریشمهی نیگاری من نه گه یی
 قه سهم به دؤسیی جار انمان! که سئی به وه فا
 به یاری یه کدل و حورمهت گوزاری من نه گه یی
 قه لهم به بی حه دی کیشاوه نه خشی دلگر و شوخ
 به لام هیچ یه کیکی به یاری من نه گه یی
 له زیړی خالس و بی خهوشی زوره کان، وه لی
 یه کئی به زیړ و سکه ی پرعه یاری من نه گه یی
 هه زار حه یف! ته مه ن کاروانی وا تون چوو
 که گهردی ری به سنووری دیاری من نه گه یی
 مه پهنجه ته ی دلی من بی گومان که مه کری حه سوود
 ده سی به خیه ته ی هیوا قه راری من نه گه یی
 وه ها بژی که نه گهر بوویه خاکی ری ته ی دل!
 بلایم به خاتری دل بهر غوباری من نه گه یی
 بسووت «حافز» و داخم ته وه ن حه کایه تی ته و
 به یاری کامره وا شار یاری من نه گه یی
 خه زانی چه رخه خه زینه ی خه می دلی «کولیل»
 خودا خودامه، که هه رگیز به هاری من نه گه یی

به حسن و خلق و وفا کس به یار ما نرسد
 تو را در این سخن انکار کار ما نرسد
 اگرچه حسن فروشان به جلوه آمده‌اند
 کسی به حسن و ملاححت به یار ما نرسد
 به حق صحبت دیرین که هیچ محرم راز
 به یار یک جهت حق گزار ما نرسد
 هزار نقش برآید ز کلک صنع و یکی
 به دلپذیری نقش نگار ما نرسد
 هزار نقد به بازار کائنات آرند
 یکی به سکه‌ی صاحب عیار ما نرسد
 دریغ قافله‌ی عمر کآنچنان رفتند
 که گردشان به هوای دیار ما نرسد
 دلا ز رنج حسودان مرنج و واثق باش
 که بد به خاطر امیدوار ما نرسد
 چنان بزی که اگر خاک ره شوی کس را
 غبار خاطری از رهگذار ما نرسد
 بسوخت حافظ و ترسم که شرح قصه‌ی او
 به سمع پادشه کامگار ما نرسد

کئی له گهڙ نۆ خه تی سه وزت سه ری سه ودای بیی
 پی له نه و دایه ره پیوهنده، هه تا پای بیی
 شه رته وه ک لاله له گۆرپی که سه رم هانییه دهر
 نه و دهمهش داغی نهوینت له دلّم جای بیی
 ناخر نهی گه وهه ری تاقانه له بهر چی گومی لیم
 دیده تا که ی له غه مت ده ولّه تی زه ریای بیی
 کانیاو یکه بنی خیلّی موژۆلّم وه کوزیو
 خوش ته ماشائییه، کئی مه یلی ته ماشای بیی
 گوئی سوورم! له حیجابا وه دهری چه شنی شه راب
 کیژی دیدار به ده گمه ن هه لی ئاوا ی بیی
 که نه بی سیبه ری زولفت له سه رم! چونکه دلّی
 تاسه به و سایه مه گهر، گیانی ته سه لّای بیی
 چاوی نازت نییه تی مه یل به «حافز» که ده لّین
 مه ست و مه غرووره که سی نیرگری شه هلا ی بیی
 دلّ به قوربانی دهر و ده شتی سه قز، خاک و هه وای
 گیان نیساری کوپی مه جنون کچی له یلای بیی

هر که را با خط سبزت سر سودا باشد
 پای از این دایره بیرون نهد تا باشد
 من چو از خاک لحد لاله صفت برخیزم
 داغ سودای توام سرّ سويدا باشد
 تو خود ای گوهر یکدانه کجایی آخر
 کز غمت دیده‌ی مردم همه دریا باشد
 از بن هر مژدهام آب روان است بیا
 اگر ت میل لب جوی و تماشا باشد
 چون گل و می دمی از پرده برون آی و درآ
 که دگر باره ملاقات نه پیدا باشد
 ظلّ ممدود خم زلف توام بر سر باد
 کاندر این سایه قرار دل شیدا باشد
 چشم از ناز به حافظ نکند میل آری
 سرگرانی صفت نرگس رعنا باشد

۲

من و نه‌فرینی شه‌راب! ئه‌م وته‌ش ئینکار نه‌که‌م؟!
 نه‌ونه‌ عه‌قل و خیره‌دم نین که قسه‌ی لار نه‌که‌م!
 نه‌مه‌زانی چیه‌ مه‌یخانه‌ هه‌تا ئیسته‌ ده‌نا
 نه‌ له‌ چاکیمه‌ به‌ مه‌ی، خه‌رقه‌ که گولنار نه‌که‌م
 زاهید و نازی نوێژ و من و سه‌رمه‌ستی شه‌راب
 به‌و گونا‌حهم بکوژن، شه‌رته‌ که هاوار نه‌که‌م
 چونکه‌ سو‌فی سه‌ری رهن‌دی نیه‌، ریشی به‌دله‌
 خه‌له‌ته‌ی یاره‌ ئه‌وین، کوفره‌ که ئیقرار نه‌که‌م
 من به‌ یاری ده‌ف و نه‌ی ریگه‌یی ته‌قوام ده‌به‌ست
 ئیسته‌ سه‌ر بێمه‌ ری و گوئی له‌ قسه‌ی یار نه‌که‌م!
 پیری مه‌یخانه‌ له‌ گیژی وه‌ده‌ری‌نام ده‌ چۆن
 سه‌ر به‌ پۆیله‌ی مه‌ده‌دی پیری ئه‌وین‌دار نه‌که‌م
 شه‌و نه‌خه‌وتم له‌ غه‌می ئه‌م قسه‌، دۆسی که‌ وتی
 «حافظ» ئه‌ر مه‌سته‌ چلۆن مه‌دحی مه‌سی شار نه‌که‌م
 مه‌یکه‌ده‌ی چاوی ئه‌گه‌ر ریگه‌ به‌ «کۆلیل» نه‌دات
 چۆن له‌ مه‌یخانه‌ به‌ جامی غه‌می دل چار نه‌که‌م

من و انکار شراب این چه حکایت باشد
 غالباً اینقدرم عقل و کفایت باشد
 تا به غایت ره میخانه نمی دانستم
 ورنه مستوری ما تا به چه غایت باشد
 زاهد و عجب و نماز و من و مستی و نیاز
 تا تو را خود ز میان با که عنایت باشد
 زاهد ار راه به رندی نبرد معذور است
 عشق کاریست که موقوف هدایت باشد
 من که شبها ره تقوا زده ام با دف و چنگ
 این زمان سر به ره آرم چه حکایت باشد
 بنده ی پیر مغانم که ز جهلم برهاند
 پیر ما هر چه کند عین عنایت باشد
 دوش از این غصه نخفتم که رفیقی می گفت
 حافظ ار مست بود جای شکایت باشد

~

زیری سوئی له مسی زهردی ولاتی سته من
 بابته تی سووتنه ئه و خه رقه له سه شانی نه من
 زاهیدی ئیمه که ویردی سه هری مهستی ده کا
 له شهوی سهیر که! چون مهستی شهراپی هره من
 بیتته پیشی مهحه کی ته جهره به وا خو شه هه تا
 ده رکه وئی رووی رهشی هه رکه س که عه یاریکی که من
 توبه، نه خشیک له سهر ئاوه که مه یگیر نه مه بی
 وهی چه نی چیره به عه شقی چه مه نی خوین له چه من؟!
 خو په رس نابه له دی ریگه یی دلداره، ئه ری!
 عاشقی کاری جه فاکیش و جگه رداغی شه من
 مهی بخۆ نه ک غه می دونیا که دلی زیر گه لی
 حه یفه ئالۆز و په ریشان به په لاماری غه من
 جامی «حافر» له ده سی ساقیه گه ر باده فروش!
 نرخه ئه م لوتفه مه گه ر خه رقه و به رماله که من
 ریپه وی عه شقم و «کولیل» ه دلم ماتلی توم
 کورده واری له به لێن دا که ده لێن زین و مه من

نقد صوفی نه همه صافی بی غش باشد
 ای بسا خرقه که مستوجب آتش باشد
 صوفی ما که ز ورد سحری مست شدی
 شامگاهش نگران باش که سرخوش باشد
 خوش بود گر محک تجربه آید به میان
 تا سیه روی شود هر که در او غش باشد
 خط ساقی گر از این گونه زند نقش بر آب
 ای بسا رخ که به خونابه منقش باشد
 ناز پرورد تنعم نبرد راه به دوست
 عاشقی شیوهی رندان بلاكش باشد
 غم دنییّ دنی چند خوری باده بخور
 حیف باشد دل دانا که مشوش باشد
 دلق و سجادهی حافظ ببرد باده فروش
 گر شرابش ز کف ساقی مهوش باشد

~

سه‌فایه خه‌لوه‌ت ئه‌گهر له‌یل مه‌یلی بۆ من بێ
 نه‌ من بسووتم و ئه‌و بۆ ره‌قیب رو‌شن بێ
 چلۆن به‌ مۆری سلێمان سه‌هری سه‌وا، شا‌که‌م
 که‌ جار و باره‌ له‌ ده‌ستی جنۆکه‌دا ون بێ
 ره‌وا مه‌یه‌نه‌ خودایا! له‌ با‌خی دلبه‌ردا
 ئه‌من ته‌ریک و نه‌یارم خه‌ریکی به‌ی‌پن بێ
 بلێ که‌ سی‌به‌ری بالێ هوما نه‌خا هه‌رگیز!
 له‌ ئه‌و دیاره‌، په‌ری ژێرده‌سی رموزن بێ
 به‌یانی عه‌شق چ لازم پزوسکی ئا‌گری دڵ
 عه‌یانه‌ خو له‌ وتارم که‌ چاوی دیتن بێ
 قه‌تم ئه‌وینی دیارت له‌ سه‌ر به‌ ده‌ر نا‌چی
 غه‌ریبم و به‌ وه‌ته‌ن دڵ قه‌راره‌ هێمن بێ
 له‌ گو‌یتنی سۆسه‌ن ئه‌گهر چه‌ن زمان به‌ «حاف‌ز» بێ
 به‌ سانی خو‌نچه‌ له‌ حاس‌ت ده‌می گری‌چن بێ!
 گو‌زه‌ر به‌ چه‌ش‌نی سه‌باشی نه‌بوو به‌ «کۆلیل» ی
 به‌ ئه‌مری چه‌رخه‌ که‌ دۆست له‌ گه‌ل به‌ دژمن بێ

خوش است خلوت اگر یار یار من باشد
 نه من بسوزم و او شمع انجمن باشد
 من آن نگین سلیمان به هیچ نستانم
 که گاهگاه بر او دست اهرمن باشد
 روا مدار خدایا که در حریم وصال
 رقیب محرم و حرمان نصیب من باشد
 همای گو مفکن سایه‌ی شرف هرگز
 در آن دیار که طوطی کم از زغن باشد
 بیان شوق چه حاجت که سوز آتش دل
 توان شناخت ز سوزی که در سخن باشد
 هوای کوی تواز سر نمی‌رود آری
 غریب را دل سرگشته با وطن باشد
 به سان سوسن اگر ده زبان شود حافظ
 چو غنچه پیش تو اش مَهر بر دهن باشد

۰

چۆن شیعی ته پری بۆ بێ، زه و قی که هه زین ماوه
 و تمان له غه م خالی، ده شتیکی به رین ماوه
 له و لیوه وه کوو له عله ی گهر مۆری نه مانم بێ
 ینسان و په ریزادم وه ک با له نگین ماوه
 غه مگین مه به ئه ی دل! بۆ تانه و ته شه ری نا که س
 گاهه س که سه لاهی ژین به و قینه مه تین ماوه
 نه خشم به هه رامی بێ! سووره تگه ری چین کاتی
 ده رکی قه له می نا کا، وه ک سیحری موبین ماوه
 من خوینی دلّم به ر که وت، نه و جامی شه رابی سوور
 قسه ت نه مه یه و هه روان، تا تۆپی زه مین ماوه
 ده ستووری هه وه ل وابوو په و کێ له گولاو و گوڵ
 ئه م دلّبه ری بازاری، نه و خه لوه نشین ماوه
 ئامانه نه لّین «حافز» رهندی له سه ری لاچوو
 ئه م سه روه ته میژینه ی تا رۆژی په سین ماوه
 ده م تاله «عومه ر» چه شنی فه ره اد هه تا رۆژی
 خوسره و له قه نی شیرین میشی له که مین ماوه

کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد
 یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد
 از لعل تو گر یابم انگشتی زنهار
 صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد
 غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل
 شاید که چو وایینی خیر تو در این باشد
 هر کو نکند فهمی زین کلک خیال انگیز
 نقشش به حرام ار خود صورتگر چین باشد
 جام می و خون دل هر یک به کسی دادند
 در دایره‌ی قسمت اوضاع چنین باشد
 در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود
 کاین شاهد بازاری وان پرده‌نشین باشد
 آن نیست که حافظ را رندی بشد از خاطر
 کاین سابقه‌ی پیشین تا روز پسین باشد

به خیرئ گول که خوشتر کاتی واین
 وهلئ بی جامی ساقی خوش سه فاین
 بزانی ریژی شادی! تا بزانی
 له سینگه هه سه ده ف گه وهه چرانین
 شه رابی ناب و له نجهی ساقی نه وړون
 مه گه وهه که حه فته گول خاوه ن که واین
 که نه وړو جامی زیړین پر له له علی
 مه فه رموو بی زه و له عل و نه واین
 ده سا یا شیخ پر له و کوو به جامی
 له سه رنی! له زه تی که وسه ر، که واین
 نه گه ر هاوده رسی نیمه ی خه ت مه نو سه
 که مه شقی عه شقی نیو ده فته ر، ره واین
 دلّت بو دلّ به ری دانی! که حوسنی
 له باز نه ی زیړ و تیف تیفه و ده واین
 له باده ی عه شقی پاکم پیبه یار ه ب!
 که ناو یته ی خه وی مه ستی و به لا نین
 به گیان و دل غولامی کوی نه وینم
 نه گه رچی یادی نیمه ی نه و له لا نین
 به تاجی عالم ئارا که ی! که خوریش
 شیایو نه فسه ری، وه که تاجی شانین
 له نه زمی «حافز» ت ره خنه ی که سی گرت
 به به حری گه وهه ری شیعر ئاشنا نین
 له «کزیل» سی نه پرسی با نه لّین پیت
 که سی هاوشانی شیتیکی وه هانین

خوش آمد گل و زآن خوش تر نباشد
 که در دست بجز ساغر نباشد
 زمان خوشدلی دریاب و دُر یاب
 که دایم در صدف گوهر نباشد
 غنیمت دان و می خور در گلستان
 که گل تا هفته‌ی دیگر نباشد
 ایا پر لعل کرده جام زرین
 ببخشا بر کسی کش زر نباشد
 بیا ای شیخ و از خمخانه‌ی ما
 شرابی خور که در کوثر نباشد
 بشوی اوراق اگر همدرس مایی
 که علم عشق در دفتر نباشد
 ز من بنیوش و دل در شاهدی بند
 که حسنش بستی زیور نباشد
 شرابی بی خمارم بخش یارب
 که با وی هیچ دردسر نباشد
 من از جان بنده‌ی سلطان اویم
 اگرچه یادش از چاکر نباشد
 به تاج عالم آرایش که خورشید
 چنین زیبنده‌ی افسر نباشد
 کسی گیرد خطا بر نظم حافظ
 که هیچش لطف در گوهر نباشد

بى تۆ گۈل و لالەزار خۇش نىن

بى ساقى و مەي بەھار خۇش نىن

گۆشەي چەمەن و گۈزەر لە گۈلزار

بى كۆلم و دىيەي خۇمار خۇش نىن

گۆشەند و زەماۋەندى گۈل و گيا

بى دەنگى خۇشى ھەزار خۇش نىن

شەككەر دەمى نازەنىن لە گەل بى

بى باخى بەي و ھەنار خۇش نىن

ھەر وىنە بە دەستى عەقلە رەسمى

وہك نہخشی روخی نیگار خۇش نىن

كەم قىمەتە گيانى قەلبى «حافز»

ئەو مەفرەقە بۆ نىسار خۇش نىن

«كۆليل» م و كۆلەۋارى دوورى

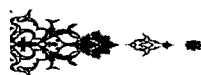
دل بى دىيەنى دىار خۇش نىن

گل بی رخ یار خوش نباشد
 بی باده بهار خوش نباشد
 طرف چمن و طواف بستان
 بی لاله عذار خوش نباشد
 رقصیدن سرو و حالت گل
 بی صوت هزار خوش نباشد
 بایار شکر لب گل اندام
 بی بوس و کنار خوش نباشد
 هر نقش که دست عقل بندد
 جز نقش نگار خوش نباشد
 جان نقد محقر است حافظ
 از بهر نثار خوش نباشد

۷

سروه ئۆخه‌ی به نه‌سیم‌ی قژ‌ی دل‌داره‌وه دئ
 عاله‌می کۆنه، ته‌ر و تازه به گول‌زاره‌وه دئ
 ئه‌رخه‌وان ساغره‌ یا قوتیه‌ که‌ی دا به سه‌مه‌ن
 گول‌ه‌ خه‌شخاشه‌ و نیر‌گزه‌ به جوقه‌ی لاره‌وه دئ
 ده‌س در‌یژی غه‌می هیجران له سه‌ری چوو بولبول
 وا به‌ره‌و خپه‌تی گول، زار، به (هه‌ی نار)ه‌وه دئ
 گهر له مزگه‌وته‌وه بۆ مه‌یکه‌ده‌ چوم، چونکه‌ ده‌چوو
 کاتم و واعیزه‌ که‌ش باسی له پیراره‌وه دئ
 ئه‌ی دل‌ ئه‌ر جیژنی ئه‌میستا به سه‌ه‌ینی بکه‌وئ
 زامنی مانه‌وه کین؟ کامه‌ به هاواره‌وه دئ؟!
 مانگی شابان هه‌لی نۆشینه، که‌ وا تاوی شه‌راب
 داده‌چی تا ره‌مه‌زان جیژنی له پیواره‌وه دئ!
 سوحبه‌تی فرسه‌ته‌ گول‌ تا له ده‌ر و ده‌شته‌ عه‌زیزا
 بکه‌ بۆنیک‌ی ده‌نا‌باد به خومپاره‌وه دئ
 موتریا کۆره‌ که‌مان دۆسی و ئه‌شعار و نه‌وان
 که‌م بل‌ی چی چوووه‌ سوح، چی که‌ به ئیواره‌وه دئ
 که‌وته‌ ری «حافز» ئه‌وا چوو، قه‌ده‌می هه‌لنه‌ وه‌لای!
 زوو وتی خۆی به جه‌هان، تاقه‌ به هۆی یاره‌وه دئ
 مه‌رگی «کۆلیل» به سێداره‌، ئه‌ گهر مه‌یلی ئه‌تون
 له حه‌زی مه‌رگی وه‌ها، ره‌قی به سه‌ر داره‌وه دئ

نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد
 عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد
 ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد
 چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد
 این تطاول که کشید از غم هجران بلبل
 تا سراپرده‌ی گل نعره‌زنان خواهد شد
 گرز مسجد به خرابات شدم خرده مگیر
 مجلس وعظ دراز است و زمان خواهد شد
 ای دل ار عشرت امروز به فردا فکنی
 مایه‌ی نقد بقا را که ضمان خواهد شد
 ماه شعبان منه از دست قدح کاین خورشید
 از نظر تا شب عید رمضان خواهد شد
 گل عزیز است غنیمت شمردش صحبت
 که به باغ آمد از این راه و از آن خواهد شد
 مطربا مجلس انس است غزل خوان و سرود
 چند گویی که چنین رفت و چنان خواهد شد
 حافظ از بهر تو آمد سوی اقلیم وجود
 قدمی نه به وداعش که روان خواهد شد

ئەوینی نیرگری چاوی جووانانم له سەر ناچی
 دەسووری ئاسمان وابوو، له سەر ئەم عەشقه دەرناچی
 حەریف ئازاری زۆری کردم و ریی سولجی لێ بەستم
 شوکور نالە ی سەحەر خێزم بەرەو گەردون هەدەرناچی
 بە من رۆژی ئەزەل، رەندی نەبێ هیچی نەبەخشی پێم
 ئەوێ ئەو رۆژە دابەش بوو له خەرمانی قەدەر، ناچی
 له ئاوازی دەف و نە ی پاسەوان! تۆخوا نە کە ی لۆمەم
 کە دەنگی ساز و قانونی شەرع بەو لۆمە سەر ناچی
 مەجالی من ئەوێ بوو هەر نەپینی عاشقی تۆ بم
 کنار و ماچ و ئامیزت، بە نێو جەغز و چەمەر ناچی
 شەرابی ناب و خەڵوەت، دلبەر و ساقی جەم پێکۆ
 ئەگەر نەفعی نەبە ی ئەو پۆ، هەتا مردن زەرەر ناچی
 برینی سینە یی «حافز» بە ئەسرینت مەشو ئە ی چاو
 کە خوینی تیری دلدار ی، بە ئەشکی بێ هونەر ناچی
 دلم تەنیا بە بەختی رەش له بەر دیدە ی رەشی خوشە
 ئەگەر چی چاوی قەترانی له شەوگاری «عومەر» ناچی

مرا مهر سیه چشمان ز سر بیرون نخواهد شد
 قضای آسمان است این و دیگر گون نخواهد شد
 رقیب آزارها فرمود و جای آشتی نگذاشت
 مگر آه سحرخیزان سوی گردون نخواهد شد
 مرا روز ازل کاری بجز رندی نفرمودند
 هر آن قسمت که آنجا رفت از آن افزون نخواهد شد
 خدا را محتسب ما را به فریاد دف و نی بخش
 که ساز شرع از این افسانه بی قانون نخواهد شد
 مجال من همین باشد که پنهان عشق او ورزم
 کنار و بوس و آغوشش چه گویم چون نخواهد شد
 شراب لعل و جای امن و یار مهربان ساقی
 دلا کی به شود کارت اگر اکنون نخواهد شد
 مشوی ای دیده نقش غم ز لوح سینه‌ی حافظ
 که زخم تیغ دلدار است و رنگ خون نخواهد شد

۲

روژی هیجران و شهوی غم له شکوی یار هه لات
 فاللی به ختم له گهڵ ئهستیرهیی دلدار هه لات
 نه وه موو فیزه خهزان کردی به زیران و هه وای
 به شه مالتیکی به هاری گهلی زۆردار هه لات
 خوایه شوکرت به دنه ی پیچ و شه دهی لاری گولووک
 نه گبه تی توف و پلووره ی یه خی پاسار هه لات
 روژی هیوا که له مزگه وتی هه رم دهم به دوعان
 پیی بللی روومه تی ده رخا، شهوی شوفا هه لات
 نه و په ریشانی و شه و گاره دریشه ی غه می دل
 مه ده دی په رچه می گول هات و هه موو زار، هه لات
 نیمه ئیسته ش له خراوی فه له ک، نه م برپایه
 که په ژاره ی دل و ترس و غه می دیدار هه لات
 که ره می ساقیه، یار په قه ده حی پر له شه راب!
 که مه ترسی له خوماری سه ری لاسار هه لات
 که س دلی «حافز» ی هه رچه ن له دلاری گه نه دا
 شوکری خوا له شکری غم بی حه د و نه ژمار هه لات
 من و ساقی له چه مه ن بولبول و گول ده س له ملین
 زه ووقی «کولیل» وه کوو خووری بزه ی یار هه لات

روز هجران و شب فرقت یار آخر شد
 زدم این فال و گذشت اختر و کار آخر شد
 آن همه ناز و تنعم که خزان می فرمود
 عاقبت در قدم باد بهار آخر شد
 شکر ایزد که به اقبال کله گوشه ی گل
 نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد
 صبح امید که بد معتكف پرده ی غیب
 گو برون آی که کار شب تار آخر شد
 آن پریشانی شب های دراز و غم دل
 همه در سایه ی گیسوی نگار آخر شد
 باورم نیست ز بدعهدی ایام هنوز
 قصه ی غصه که در دولت یار آخر شد
 ساقیا لطف نمودی قدحت پر می باد
 که به تدبیر تو تشویش خمار آخر شد
 در شمار ار چه نیاورد کسی حافظ را
 شکر کان محنت بی حد و شمار آخر شد

هه ساره یی گولتی کیشا، به مانگی مه جلیس بوو
 که بۆ دهروونی ره مۆکم به یار و مۆنس بوو
 له مه کتبه یی قه له می یار مه شقی خه تتی نه کرد
 به عیلمی عیشوه سه ر ئوستادی هه ر موده پرپس بوو
 به سانی سروه دلی عاشقی نه خوۆش فیه دای
 نه سیمی روومه تی نه سرین و چاوی نه رگس بوو
 له ژوووری ته ختمی داناوه دل به رم برپوا
 هه ژاری شاری نه میرم به میری مه جلیس بوو
 چه زی له ئاوی ژیان و شه رابی خوسره و بوو
 که سنی که جورعه خوۆری دهستی بولفه وارس بوو
 نه میسته مائی زه ماوه ندی سینگم ئاوايه
 که تاقی جووته برۆ کانتیم موهه ندس بوو
 له لیتوی لیتو به خاتر خودا وه شوۆره شه راب
 که خاترم به خه یالاتی ناپه واه سس بوو
 کریشمه که ت چ شه رابیتیکی دا به گهل هه ی پۆ
 نه ما که هۆش به زانین و فام بێ حیس بوو
 غه زه ل به چه شنی دووړم پرپه هایه چون لوتفی
 په سه ندی ئیوه یه کپریاری، وه رنه هه ر مس بوو
 له چوونی مه یکه ده یاران ده خيله دوووری که ن
 چون نه م ته ریقیه «حافز» برپین و موفلس بوو
 شه رابی چاوی که رانۆ گولتی کریشمه گران
 وتی چه رامه مه لا! مه ی، «عومه ر» نه دی وس بوو

ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد
 دل رمی‌دهی ما را رفیق و مونس شد
 نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت
 به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد
 به بوی او دل بیمار عاشقان چو صبا
 فدای عارض نسرین و چشم نرگس شد
 به صدر مصطبه‌ام می‌نشاند اکنون دوست
 گدای شهر نگه کن که میر مجلس شد
 خیال آب خضر بست و جام اسکندر
 به جرعه نوشی سلطان ابوالفوارس شد
 طرب‌سرای محبت کنون شود معمور
 که طاق ابروی یار منش مهندس شد
 لب از ترشح می‌پاک کن برای خدا
 که خاطر من به هزاران گنه موسوس شد
 کرشمه‌ی تو شرابی به عاشقان پیمود
 که علم بی‌خبر افتاد و عقل بی‌حس شد
 چو زر عزیز وجود است نظم من آری
 قبول دولتیان کیمیای این مس شد
 ز راه می‌کده یاران عنان بگردانید
 چرا که حافظ از این راه رفت و مفلس شد

توواوه گیان که بگا دل، به کۆی مه‌رامی و هیچ
 به ئەم هه‌وایه‌وه سووتا خه‌یالی خامی و هیچ
 وتی به فیل، شه‌وێ ده‌بمه میری مه‌جلیسی تو
 له شه‌وقی واده که یا بوومه یه‌ک غولامی و هیچ
 به خلتنه‌نۆش و قه‌له‌نده‌ر زراوه نیوم‌چون
 په‌یامی دابو قه‌له‌نده‌ر ده‌گا به کامی و هیچ
 ره‌وایه باله‌ته‌پیی کردنی مه‌لی ئەمه‌لم
 که خالی دانه ده‌بینی له جه‌غزی دامی و هیچ
 به ئەو هه‌وایه به مه‌ستی له لیوی ماچ بدا
 ده‌میکه خوین له دل‌م من، به‌چه‌شنی جامی و هیچ
 له کۆی ئەوین مه‌نه قه‌ت بی ده‌لیلی ری قه‌ده‌می!
 که من گه‌لێ غه‌می ئەو چۆله‌پری، کوتامی و هیچ
 چه‌نی گه‌رام خودایا! له ره‌مزی گه‌نجی ئەوین
 به غه‌م له خو به‌ده‌راتم له هه‌ر نه‌فامی و هیچ
 درێغ و حه‌یف! به ئاواتی ده‌وله‌تی دییه‌نی
 قه‌دی نه‌مانه‌چه‌می‌تۆ به ئیحترامی و هیچ
 هه‌زار جووره به «حافز» ده‌می ته‌ویر و رجان
 به ئەو ئومیده بیی ئەو ده‌لاله رامی و هیچ
 وه‌نه‌وشه بۆ چیه مل که چ له لیوی جو، «کۆلیل»!
 شکایه‌تی به‌په‌زا دی بکا له مامی و هیچ

گذاخت جان که شود کار دل تمام و نشد
 بسوختیم در این آرزوی خام و نشد
 به لابه گفت شبی میر مجلس تو شوم
 شدم به رغبت خویشش کمین غلام و نشد
 پیام داد که خواهم نشست با رندان
 بشد به رندی و دردی کشیم نام و نشد
 رواست در بر اگر می‌طپد کبوتر دل
 که دید در ره خود تاب و پیچ دام و نشد
 بدان هوس که به مستی ببوسم آن لب لعل
 چه خون که در دلم افتاد همچو جام و نشد
 به کوی عشق منه بی‌دلیل راه قدم
 که من به خویش نمودم صد اهتمام و نشد
 فغان که در طلب گنج نامه‌ی مقصود
 شدم خراب جهانی ز غم تمام و نشد
 دریغ و درد که در جستجوی گنج حضور
 بسی شدم به گدایی بر کرام و نشد
 هزار حيله برانگیخت حافظ از سر فکر
 در آن هوس که شود آن نگار رام و نشد

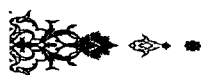
گهل دهسی چاکه‌ی پراوه، خیلّی یارانم له کوئین
 خوښه‌ویستی که‌ی به‌سهرچوو عه‌شقی جارانم له کوئین
 ناوی ژین لیخن، ئه‌رئ خزری موباره‌ک پئ له کوئیی
 شاخی گولّ خوئین قه‌ی ده‌کاتو بای به‌هارانم له کوئین
 هیچ‌که‌س نالّی که‌هه‌ققى وا له‌سهرشانم گولّی
 کوا ئه‌مه‌گ دارانى پیزانم، به‌رارانم له کوئین
 گه‌وه‌ه‌رئ چهن سالّه‌ ده‌رنایین له‌کانی حاته‌می
 روژى رون، سروه‌ی به‌یان، ریژاننى بارانم له کوئین
 شارى یاران و ولاتى عاشقان بوو زی‌ده‌که‌م
 عاشقى که‌نگى وه‌لا چوو شاریارانم له کوئین
 گوئى جوامی‌یرئ له‌به‌ینا، هه‌لسوکه‌وتیکى نه‌ما
 که‌س به‌مه‌یدان نایه‌ ئاخو شاسووارانم له کوئین
 سه‌ده‌ه‌زاران خونچه‌پشکووت و مه‌لئ ئوفى نه‌کرد
 چئ له‌بولبول بیژى قه‌ومابئ، دلّارانم له کوئین
 عوودى زوهره‌ش ده‌نگى نایه‌، هه‌ستى ساقى سازنین
 مه‌ستى باده‌ی خه‌ستى ده‌ستى چاو خومارانم له کوئین
 که‌س له‌رازى حه‌ق نه‌بوو زانا ده‌«حافز» به‌س بلّی
 کئ ده‌زانئ ده‌ورى پیشوى روژگارنم له کوئین
 مه‌یکه‌با «کولیل»ى ئه‌م شاره‌ش له‌به‌ر خوئو بلّی
 لاوى کوردی ده‌سفرۆش و ویتلى شارنم له کوئین

نه وشه وه سوّفی به جیتی خه لّوه له مه یخانه بوو
 وه ک منی په یمان شکین عاشقی په یمانه بوو
 دویکه رزانی به هوّی جه هله وه زاهید شهراب
 په ک قومی نه وړو له مه ی نوشی و فرهزانه بوو
 خوش به خه وی هاتبوو دلّبه ری ده ورائی پیش
 ریش سپی، سهر له نو، عاشق و دیوانه بوو
 تووله نمامیکی دی ریگری دین و دهرون
 ویلّ له دووی ئاشنا و خیل، به بیگانه بوو
 ئاگری سهر کوّلمی گولّ به ربووه بولبولّ وه کوو
 روومه تی ره خسانی شه م ئافه تی په روانه بوو
 زایه نه بوو خوا شوکور، شیوه نی روژ و شهوم
 به ره می بارانی چاو گه وهه ری تاقانه بوو
 خویندی که ساقی به چاو، ئایه تی سحر و فسوون
 کوّری ته لیله و دوعای، ئیمه به نه فسانه بوو
 «حافز» نه میستا له نیو کوّشکی شکوی دلّبه ره
 دلّ په پ و بالی نه ما، گیانی به گیانانه بوو
 ده ولّه ته چاوی ته ری نه و که سه «کولیل» سی تون
 باره له سهر شانی له ش، نه و دلّه توّی لا نه بوو

زاهد خلوت‌نشین دوش به میخانه شد
 از سر پیمان برفت با سر پیمانه شد
 صوفی مجلس که دی جام و قدح می شکست
 باز به یک جرعه می عاقل و فرزانه شد
 شاهد عهد شباب آمده بودش به خواب
 باز به پیرانه سر عاشق و دیوانه شد
 مغبچه‌ای می گذشت راهزن دین و دل
 در پی آن آشنا از همه بیگانه شد
 آتش رخسار گل خرمن بلبل بسوخت
 چهره‌ی خندان شمع آفت پروانه شد
 گریه‌ی شام و سحر شکر که ضایع نگشت
 قطره‌ی باران ما گوهر یکدانه شد
 نرگس ساقی بخواند آیت افسونگری
 حلقه‌ی اوراد ما مجلس افسانه شد
 منزل حافظ کنون بارگه پادشاست
 دل بر دِلدار رفت جان بر جانانه شد

دویشه و وه زیری زانا په یکی به شاره تی هات
 نه ورپو که شا به شایی، نه بروی ئی شاره تی هات
 جه سته به ئاوی سووری، چاوم به خشت و گل کهن
 ویرانه ماللی گیانم کاتی عه ماره تی هات
 نه و گفتمان به بویان، یاران له جه ورزی زولفی
 به ک نوکته بوو له شهرحی مه تنی شهراره تی هات
 روو سووری باده عابا! داپوشه عه بیم ئامان
 بی عه یب یاره کهم چون عه زمی زیاره تی هات
 نه ورپو پلهی جه ماللی هر دل به ری ده بی رون
 چون مانگی مه جلیس ئارا، نوبه ی سه داره تی هات
 میرووله بی بچوو کی، هیممه ت گه یانده ته ختی
 یاری، فه له ک له به ختی به رزی هه قاره تی هات
 نه ی دل به تیری چاوی ئیمان و دین ده پیکی
 هوش بیی که وانی، جادوو به غاره تی هات
 تاوان زوره «حافز»! به خشین له شا ته له ب که
 جوامیره بو که سانی وه ک تو جه ساره تی هات
 کاتی به هاری دل هات، ئالای روژ سه رکه وت
 فه رهادی ته بی «کؤلیل» شیرین عیاره تی هات

دوش از جناب آصف پیک بشارت آمد
 کز حضرت سلیمان عشرت اشارت آمد
 خاک وجود ما را از آب دیده گل کن
 ویران سرای دل را گاه عمارت آمد
 این شرح بی نهایت کز زلف یار گفتند
 حرفی ست از هزاران کاندلر عبارت آمد
 عییم پیوش زنهار ای خرّقه‌ی می‌آلود
 کان پاک پاکدامن بهر زیارت آمد
 امروز جای هر کس پیدا شود ز خوبان
 کان ماه مجلس افروز اندر صدارت آمد
 بر تخت جم که تاجش معراج آسمان است
 همت نگر که موری با آن حقارت آمد
 از چشم شوخش ای دل ایمان خود نگه دار
 کان جادوی کمانکش بر عزم غارت آمد
 آلوده‌ای تو حافظ فیضی ز شاه درخواه
 کان عنصر سماحت بهر طهارت آمد
 دریاست مجلس او دریاب وقت و دُرِ یاب
 هان ای زیان رسیده وقت تجارت آمد

عه شقت سهرومالی هه‌لوه‌دایی
 وه‌سلت خه‌وی کالی هه‌لوه‌دایی
 زۆری به‌خه‌یالی وه‌سلی غه‌رقن
 چی ده‌چنه‌وه، حالی هه‌لوه‌دایی
 بنوینه‌دلێ! که نه‌یکوتایی
 سه‌رکوئمی به‌خالی هه‌لوه‌دایی
 نه‌مبوو خه‌به‌ری له‌خۆم وه‌سڵم
 جه‌م‌بوو که خه‌یالی هه‌لوه‌دایی
 گوێمان که به‌هر ته‌ره‌ف ده‌بوو باز
 ئاواز وه‌ه‌والی هه‌لوه‌دایی
 شکیا به‌جه‌لالی سه‌ربلیندی
 کێ گه‌یه‌که‌مالی هه‌لوه‌دایی
 گیان وه‌شی «حافز» ت له‌عه‌شقا
 وه‌ک تازنه‌هالی هه‌لوه‌دایی
 سه‌ر تاقه‌ده‌می وجوودی «کۆلیل»
 زامار وشه‌لای هه‌لوه‌دایی

عشق تو نهال حیرت آمد
 وصل تو کمال حیرت آمد
 بس غرقه‌ی حال وصل کاخر
 هم بر سر حال حیرت آمد
 یک دل بنما که در ره او
 بر چهره نه خال حیرت آمد
 نه وصل بماند و نه واصل
 آنجا که خیال حیرت آمد
 از هر طرفی که گوش کردم
 آواز سؤال حیرت آمد
 شد منهزم از کمال عزت
 آن را که جلال حیرت آمد
 سر تا قدم وجود حافظ
 در عشق نهال حیرت آمد

۰

خه می ئه برۆی له رکاتی هه وه لا که وته وه بیر
 چوومه حالێ که هه ژاندم دلی میحراوی هه ژیر
 له من ئیتر ته له بی سه بری دل و هوش مه کهن
 گشتی رامالییه توفانی سه ری مهستی که ویر
 رۆژی هه له ها تووه باده و له چه مه ن مه سه هه زار
 سه رده می عاشقییه و به ره مه می جه ولانی ته ویر
 بۆی ئه وین داری ئه بیسم له خولی تۆپی زه مین
 که سه با هاته وه شاد و گوڵی شادی بووه میر
 له دهس ئیقبال شکایهت مه که ئه ی بوو کی ئه ده ب
 په رده ئارا به! که زاوای هونه ر بوو به ده بیر
 دل پفینانی گوڵ و گیاهه گوپی ئاله وه هات
 دل به ری من به جه مالی ئه زه لی زولفی عه بیر
 داره بهر پشتی له ژیر باری گرانا بووه خه م
 سه ول ئازاده له غه م، خۆزگه به ئازاده و ژیر!
 تی چریکینه له «حافز» غه زه لی خوش چاوه ش!
 تا بلیم کاتی جووانی هه وه لم هاته وه بیر
 وه ک سه رم، گوڵ به ده می باوه ده ره قسێ «کۆلیل»!
 ئه مه یانی نییه گوئی پرایه لی تۆ، بولبولی پیر

در نمازم خم ابروی تو با یاد آمد
 حالتی رفت که محراب به فریاد آمد
 از من اکنون طمع صبر و دل و هوش مدار
 کآن تحمل که تو دیدی همه بر باد آمد
 باده صافی شد و مرغان چمن مست شدند
 موسم عاشقی و کار به بنیاد آمد
 بوی بهبود ز اوضاع جهان می شنوم
 شادی آورد گل و باد صبا شاد آمد
 ای عروس هنر از بخت شکایت منما
 حله‌ی حسن بیارای که داماد آمد
 دلفریبان نباتی همه زیور بستند
 دلبر ماست که با حسن خداداد آمد
 زیر بارند درختان که تعلق دارند
 ای خوشا سرو که از بار غم آزاد آمد
 مطرب از گفته‌ی حافظ غزلی نغز بخوان
 تا بگویم که ز عهد طربم یاد آمد

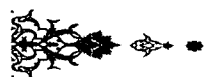
موژده ئه‌ی دل! نه‌فه‌سی پاکی سه‌با هاته‌وه باز
 مه‌لی خو‌ش خوین و خه‌به‌ر، وا له سه‌با هاته‌وه باز
 ده‌نگه داوودیه‌که‌ت گول‌ بده! بولبول له سه‌حه‌ر
 که سوله‌ی‌مانه گول و گۆفه‌نه، شا هاته‌وه باز
 عارفی‌نین به زمانی گول‌ی سۆسه‌ن بدوئ
 تا بل‌ی چۆنه که چوو، بۆ به ره‌زا هاته‌وه باز
 که‌رم و لوتفی خوداوه‌ند له گه‌لمانه که ئه‌و
 مانگی دوو حه‌وته له گه‌ل عه‌هد و وه‌فا هاته‌وه باز
 لاله بۆی خو‌شی له مه‌ی بیستبو، زوو سه‌ر له به‌یان
 به دل‌ی داغه‌وه بۆ لوتفی ده‌وا هاته‌وه باز
 چاوه‌پ‌یتی قافله هه‌ر ماوه هه‌تا ئه‌و ده‌مه دل
 وتی ئۆخه‌ی که جهره‌س ده‌م به هه‌را هاته‌وه باز
 که‌رچی «حافز» دل‌ی شکیابو که په‌یمانی شکانه‌د
 ده‌شتی ده‌ستی که‌ره‌می پر له سه‌فا هاته‌وه باز
 مه‌ستی چاوی به‌له‌ک و به‌ژنی نیگار یکم ئه‌ل‌یی
 شیعی «کولیل» ده‌می، پر له نه‌وا هاته‌وه باز

مژده ای دل که دگر باد صبا باز آمد
 هدهد خوش خبر از طرف سبا باز آمد
 برکش ای مرغ سحر نغمه‌ی داوودی باز
 که سلیمان گل از باد هوا باز آمد
 عارفی کو که کند فهم زبان سوسن
 تا پیرسد که چرا رفت و چرا باز آمد
 مردمی کرد و کرم لطف خداداد به من
 کآن بت ماه رخ از راه وفا باز آمد
 لاله بوی می نوشین بشنید از دم صبح
 داغ دل بود به امید دوا باز آمد
 چشم من در ره این قافله‌ی راه بماند
 تا به گوش دلم آواز دراز باز آمد
 گرچه حافظ در رنجش زد و پیمان بشکست
 لطف او بین که به لطف از در ما باز آمد

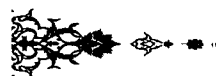
۲

سەبا بە خەزمەتی پیری لە عەل فرۆش گەیی
 کە وەرزی گۆزەنی خوشی، بە هاری نۆش گەیی
 زەمان وە کوو دەمی عیسا دەمە و زەمین خوش بۆ
 بێرا بە بەر چەمەنا گۆل، بە مەل خورۆش گەیی
 تەنووری لالە بە فوویکی سروە وا گری سەند
 کە غەرقی ئارەقە خونچە و سەمەن بە جۆش گەیی
 لە من بیسی ئەبێ خوش بپیوی ئەم دنیا
 کە ئەم قسەم لە سروشی، سەحەر بە هۆش گەیی
 لە پیری تەفرەقە دەربێ بە خاتری جەم بوون
 جنۆکە دەرکە لە دل! وا فریشتە خوش گەیی
 لە دەم مەلی سوحی، ئاخۆ چ بیستوو سۆسەن
 کە دەه زمانی گری دا، مەگەر سروش گەیی؟!
 حەرامە سوحەتی زاهید لە مەجلیسی یاران
 دەبێ پیاڵە وەشارن کە خەرقە پۆش گەیی
 لە خانەقاوێ دەچی «خاجە» بۆ خەراباتی
 کە شیخی مەستی ریا هەر لەوێ بە هۆش گەیی
 نەدە ی نە یار بە مەیخانە ری! وە کوو «کۆلیل»
 کە ئەو بەهەشتە بە یارانی دل پەرۆش گەیی

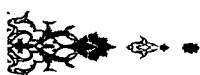
صبا به تهنیت پیر می فروش آمد
 که موسم طرب و عیش و ناز و نوش آمد
 هوا مسیح نفس گشت و باد نافه گشای
 درخت سبز شد و مرغ در خروش آمد
 تنور لاله چنان برفروخت باد بهار
 که غنچه غرق عرق گشت و گل به جوش آمد
 به گوش هوش نیوش از من و به عشرت کوش
 که این سخن سحر از هاتفم به گوش آمد
 ز فکر تفرقه باز آی تا شوی مجموع
 به حکم آن که چو شد اهرمن سروش آمد
 ز مرغ صبح ندانم که سوسن آزاد
 چه گوش کرد که باده زبان خموش آمد
 چه جای صحبت نامحرم است مجلس انس
 سر پیاله پیوشان که خرقه پوش آمد
 ز خانقاه به میخانه می رود حافظ
 مگر ز مستی زهد ریا به هوش آمد

به‌ختی یارم له سه‌حه‌ر دهم به بزه‌ی ژینه‌وه هات
 وتی خه‌و به‌سیه‌تی! خوسره‌و که به شیرینه‌وه هات
 قه‌ده‌حی خه‌ست وه‌خۆ، مه‌ست ته‌ماشاکه! که چۆن
 دل‌به‌ری شوخ به ئارایش و ته‌مکینه‌وه هات
 موژده‌ئی خه‌لوه‌نشین! عاشقی بۆی خو‌شی به‌هار
 مامزی ده‌شتی خوته‌ن مایه، له ماچینه‌وه هات
 ئابروویان به گرین که‌وته‌ته ده‌س سووته‌دلان
 مه‌ده‌دی ناله به دهم عاشقی بی‌تینه‌وه هات
 کۆتری دل بووه شه‌یدا به که‌وان ته‌برۆیی
 له‌وه ترسی نییه راوچی که به شاهینه‌وه هات
 یینه‌مه‌ی ساقی غه‌می یار و نه‌یاریک مه‌خۆ
 خوا شوکور دژ ئه‌وه چوو، دۆس به ئایینه‌وه هات
 بی‌وه‌فایی له فه‌له‌ک دیوه، که شین‌گێری به‌هار
 زوو به دهم یاسه‌مه‌ن و نیرگز و نه‌سرینه‌وه هات
 تا له بولبول غه‌زه‌لی «حافز»ی شه‌و سروه‌شنه‌وت
 به هه‌ناسه‌ی گۆلی نیو باخی سه‌حه‌رینه‌وه هات
 وه‌کو بیستووته له «کۆلیل»ی ئه‌وین سه‌د که‌په‌تیش
 مه‌م به ئه‌م باخه به بۆنه‌ی دییه‌نی زینه‌وه هات

سحر م دولت ییـدار به بالین آمد
 گفت برخیز که آن خسرو شیرین آمد
 قدحی درکش و سرخوش به تماشا بخرام
 تا ببینی که نگارت به چه آیین آمد
 مزدگانی بده ای خلوتی نافه گشای
 که ز صحرای ختن آهوی مشکین آمد
 گریه آبی به رخ سوختگان باز آورد
 ناله فریادرس عاشق مسکین آمد
 مرغ دل باز هوادار کمان ابروئی ست
 ای کبوتر نگران باش که شاهین آمد
 ساقیا می بده و غم مخور از دشمن و دوست
 که به کسام دل ما آن بشد و این آمد
 رسم بدعهدی ایام چو دید ابر بهار
 گریه اش بر سمن و سنبل و نسرین آمد
 چون صبا گفته ی حافظ بشنید از بلبل
 عنبرافشان به تماشای ریاحین آمد

نه هه ركه روومه تی ره خشانه دلبه ری زانی
 نه هه رچی جامه، له جامی سكه نده ری زانی
 نه هه ر كلاو كه چي، توند و خاوه نی سامان
 نه ری تی دلبه ری ئادابی ری به ری زانی
 وه كو و كه دا به كری به نده گی نه كه ی! كه نه وین
 به گیان و دل ره وش ی به نده په روه ری زانی
 غولامی هیمه تی نه و رنده زیر و نازیاهم
 هه زاره گه رچی، وه لی کیمیا گه ری زانی
 هونه ر وه فایه به عه ه و گرانه نه زموونی
 كه بی هونه ر له خه ویشا سته مگه ری زانی
 ده سی وه شان له دلی شیت و نه مده زانی من
 كه ئاده می نه وه یی، سه نه تی په ری زانی
 هه زار جاره ته سك تر له مووت نه م نو كته
 نه هه ركه سی سه ری تاشی، قه له نده ری زانی
 گلی نه یی نه زهرم و له جه غزی خاله كه تا
 كه نرخ ی گه وه ری یه كتامی گه وه ری زانی
 به كو لیم و قامه تی هه ركه س ده لال و سالاره
 ده بی به حاكمی عاله م، كه دلبه ری زانی
 له شیعی دلی گری «حافز» بلیمه تی حالین
 كه ته به ی ناسك و ناخه وتنی ده ری زانی
 غه زه له په وانم و عاشق به قافییه ی كوردی
 كه سه ر له شیعی «عومه ر» وه زنی سه روه ری زانی

نه هر که چهره برافروخت دلبری داند
 نه هر که آینه سازد سکندری داند
 نه هر که طرف کله کج نهاد و تند نشست
 کلاه‌داری و آیین سروری داند
 تو بندگی چو گدایان به شرط مزد مکن
 که دوست خود روش بنده‌پروری داند
 غلام همت آن رند عافیت سوزم
 که در گداصفتی کیمیاگری داند
 وفا و عهد نکو باشد از بیاموزی
 و گرنه هر که تو بینی ستمگری داند
 بی‌اختم دل دیوانه و ندانستم
 که آدمی بچه‌ای شیوه‌ی پری داند
 هزار نکته‌ی باریک‌تر ز مو اینجاست
 نه هر که سر بتراشد قلندری داند
 مدار نقطه‌ی بینش ز خال توست مرا
 که قدر گوهر یک‌دانه جوهری داند
 به قد و چهره هر آن کس که شاه خوبان شد
 جهان بگیرد اگر داد گستری داند
 ز شعر دلکش حافظ کسی بود آگاه
 که لطف طبع و سخن گفتن دری داند

رازداری دلّه کئی پاک به کۆی یار ده چی
 هه رکه ئهم کاره نه زانی له ده سی کار ده چی
 مه که مه نعی دلّ نه گهرچی له حیجایی وه ده رات
 خوایه شوکرت! که له په رده ی شک و ئینکار ده چی
 ریشی سوّفی که له مه یخانه بو خۆی هاته وه باز
 هه ر جبه ی من له گریوی مه ی و خه ممار ده چی
 شیخه ئیستا دزی شار و نیه ناویکی که چی
 شه رحی سووکی منی بیچاره به هه ر شار ده چی
 هه ر شه رایی له بلوورین که فی توّمان ده گرت
 ئیسته خوینی دلّه له م چاوه گوهره روار ده چی
 مه گه ر نه و دلّه نه بی عه شقی نه توّی نه خشه له تو
 دلی زاهید به سه عاتیک له سه د یار ده چی
 گوئی نیرگز که وه کوو چاوی نه توّی پی نه کرا
 دیده بیمار چلۆن هاتوه، بیمار ده چی
 له نه وای ته شق و نهوین خۆش تری گیانم نه شهوت
 سوّزی سازئ که به گوئی ئهم گومه زه ی یار ده چی
 نه و عه با کۆنه که سه د عه بیی ده پۆشیم نه ویش
 چوو به ره هنی مه ی و ساقی، وه کو زینتار ده چی
 مات و چه یران له جه مالت بووه سووره تگه ری چین
 ئیسته ش ئهم باسه به ژوووری ده ر و دیوار ده چی
 واولی «خاجه»! نه بوو دلّ، به نیگای زولفی که چوو
 هه ر وه ها خۆشه، که سی شیته گرفتار ده چی
 شه وی ئاواتی «عومه ر» زولفی په ریشانیه چون
 روژی رووناکی به ژیر په رچه می شه وگار ده چی

هر که شد محرم دل در حرم یار بماند
 و آن که این کار ندانست در انکار بماند
 اگر از پرده برون شد دل من عیب مکن
 شکر ایزد که نه در پرده‌ی پندار بماند
 صوفیان واستدند از گرو می همه رخت
 دل‌ق ما بود که در خانه‌ی خمار بماند
 محتسب شیخ شد و فسق خود از یاد بیرد
 قصه‌ی ماست که در هر سر بازار بماند
 هر می لعل کز آن دست بلورین ستدیم
 آب حسرت شد و در چشم گهربار بماند
 جز دل من کز ازل تا به ابد عاشق رفت
 جاودان کس نشنیدیم که در کار بماند
 گشت بیمار که چون چشم تو گردد نرگس
 شیوه‌ی تو نشدش حاصل و بیمار بماند
 از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر
 یاد‌گاری که در این گنبد دوار بماند
 داشتم دل‌قی و صد عیب مرا می پوشید
 خرّقه‌ی رهن می و مطرب شد و زنا بماند
 بر جمال تو چنان صورت چین حیران شد
 که حدیثش همه‌جا در در و دیوار بماند
 به تماشاگاه زلفش دل حافظ روزی
 شد که باز آید و جاوید گرفتار بماند

له ئیوه موژده، که شهوگاری غه‌م ده‌چی بۆ خۆی
 وه‌هانه‌ماوه‌ده‌م و واشه‌هه‌م ده‌چی بۆ خۆی
 نه‌گهرچی یار له‌من چاوی حورمه‌تی تۆرا
 مه‌گهر ره‌قیبی ئه‌من موخته‌ره‌م ده‌چی بۆ خۆی؟!
 که په‌رده‌دار قه‌لاجۆ ده‌کا به‌شیری، هه‌موو
 ته‌نانه‌خه‌لکی حه‌ره‌م هه‌م به‌جه‌م، ده‌چی بۆ خۆی
 نه‌گونجه‌شوکر و سکا‌لا له‌ده‌ستی چاک و خراو
 که به‌رگی ده‌فته‌ری ژین بێ په‌قه‌م ده‌چی بۆ خۆی
 نه‌وا‌ی مه‌جلیسی جه‌مشید ئه‌مه‌ی ده‌وت مه‌یگیر!
 که بینه‌جامی بلوورین! که جه‌م ده‌چی بۆ خۆی
 چ ده‌رفه‌تیکه‌ویسالی په‌پووله‌بۆ شه‌م شه‌وا!
 که ئه‌م زه‌ماوه‌نه‌هه‌م، سو‌ب‌حه‌ده‌م، ده‌چی بۆ خۆی
 دلی هه‌زار به‌جی بینه، ده‌وله‌مه‌ن! وه‌ک خۆت
 که بانگی پاره، ته‌لا، هه‌م دره‌م، ده‌چی بۆ خۆی
 له‌سه‌رده‌ری فه‌له‌کی شین له‌زیره‌خه‌تتی سوور
 که غه‌یری به‌خششی ده‌ستی که‌ره‌م، ده‌چی بۆ خۆی
 به‌لوتفی حه‌زهره‌تی ئازیز «حافز»! بێ شک
 نه‌ریتتی زلم و نیشانی سته‌م، ده‌چی بۆ خۆی
 به‌له‌علی لیوی پپیون شه‌که‌ر! وه‌کوو «کولیل»
 که ژه‌ه‌ری تالی شه‌رابی ئه‌له‌م، ده‌چی بۆ خۆی

رسید مژده که ایام غم نخواهد ماند
چنان نماید چنین نیز هم نخواهد ماند
من ار چه در نظریار خاکسار شدم
رقیب نیز چنین محترم نخواهد ماند
چو پرده دار به شمشیر می زند همه را
کسی مقیم حریم حرم نخواهد ماند
چه جای شکر و شکایت ز نقش نیک و بد است
چو بر صحیفه ی هستی رقم نخواهد ماند
سرود مجلس جمشید گفته اند این بود
که جام باده بیاور که جم نخواهد ماند
غنیمتی شمر ای شمع وصل پروانه
که این معامله تا صبحدم نخواهد ماند
توانگرا دل درویش خود به دست آور
که مخزن زر و گنج درم نخواهد ماند
بدین رواق زبرجد نوشته اند به زر
که چیز نکویی اهل کرم نخواهد ماند
ز مهربانی جانان طمع مبر حافظ
که نقش جور و نشان ستم نخواهد ماند

ئهی لیوه کهت به خهنده پهنی دا به شه کرو قهن
 توخوا دلّم به پری که! بزوت هه لکه له چیمهن
 تووبا به به ژنی کورته، سه ری بۆ نه وی ده کا
 له م باسه سا گوزهر که! نه بی با به چۆن و چهن
 پیت خۆشه چاو نه بیتته چه می خوینی پر خورۆش
 مه سپیره دلّ به لیوی ده لالانی گول به ده ن
 گهر نازه یا ریا یه، به ههر چیکي نیو ته به ی
 نیمانه باوهر ئیمه به شیخانی خۆ په سه ن
 ئاگهی له حالمان نیه ههر کهس نه بوو دلّی
 نالانی، چه شنی ئیمه گرفتاری توی که مه ن
 دلّ پر له ته شتیا یه که هه لّبی هه تاوی رووت
 وه ک ئه سپه نه ر بسووتی هه تا گیانی ته نجومهن
 له و جیگه دلّ به ری مه ده می شه کری گولّ ده کا
 ئهی پسته بی مه ته ق به! که له چ شۆری، ده بیه په ن
 «حافز»! که تور کی عیشوه به تو ته رکي ناکری
 بیژم که جیت له کو ییه؟ له خاره زمه یا خوجه ن
 «کولیل» مه ستی موشکی غه زالی خه تابه تی
 بۆ یی له داوی زولفیه خۆشتر له کزی خوته ن

ای پسته‌ی تو خنده زده بر حدیث قند
 مشتاقم از برای خدا یک شکر بخند
 طوبی ز قامت تو نیارد که دم زند
 زین قصه بگذرم که سخن می‌شود بلند
 خواهی که برنخیزدت از دیده رود خون
 دل در وفای صحبت رود کسان مبیند
 گر جلوه می‌نمایی و گر طعنه می‌زنی
 ما نیستیم معتقد شیخ خودپسند
 ز آشفته‌گی حال من آگاه کی شود
 آن را که دل نگشت گرفتار این کمند
 بازار شوق گرم شد آن سرو قد کجاست
 تا جان خود بر آتش رویش کنم سپند
 جایی که یار ما به شکر خنده دم زند
 ای پسته کیستی تو خدا را به خود مخند
 حافظ چو ترک غمزه‌ی ترکان نمی‌کنی
 دانی کجاست جای تو خوارزم یا خجند

وه ره دهستی من و داوینه کهت ئه ی سه روی بوله‌ند
 که قه‌د و قامه‌تی و آلات ره گ و ریشه می که‌ند
 نامه‌وئ موتریب و مه ی رووبه‌نه کهت لاده که‌می
 ئاگری رووت هه‌لم‌خاته‌وه با چه‌شنی سپه‌ند
 جامی به‌ربووکی به‌خت روومه‌تی تاکیک نیه
 مه‌گه‌ر ئه و کو‌لمه به توژی سمی ئه‌سپت، گولئی سه‌ند
 نه‌کوژی مامزه تاتارییه که‌م راوچی ئه‌مان!
 بکه له و چاوه ره‌شهی شهرم و مه‌یالینه که‌مه‌ند
 کردم ئیقراری غه‌مت هه‌رچی ده‌بی بیله‌ بیی
 نیه سه‌بری پترم تاملئی دل تا که‌ی و چه‌ند
 خاکه‌ساریکی وه‌کوو من که له جی که‌وتووو چۆن
 سه‌ر که‌وئ ماچی له دیواری شکۆی کۆشکی بوله‌ند
 «حافز»! دل له ده‌سی زولفی ره‌شی مه‌گه‌روه باز
 چونکه دیوانه وه‌ها چاکه بمینیت له به‌ند
 ئه‌وقه‌د و قامه‌ت و سه‌ر وینه «عومه‌ر»! دلئی رفاند
 کاری دۆنارییه یا سه‌روی چه‌مانی هه‌مه‌وه‌ند

بعد از این دست من و دامن آن سرو بلند
 که به بالای چمان از بن و بیخم بر کند
 حاجت مطرب و می نیست تو برقع بگشا
 که به رقص آوردم آتش رویت چو سپند
 هیچ رویی نشود آینه‌ی حجله‌ی بخت
 مگر آن روی که مالند در آن سم سمند
 گفتم اسرار غمت هر چه بود گو می باش
 صبر از این بیش ندارم چه کنم تا کی و چند
 مکش آن آهوی مشکین مرا ای صیاد
 شرم از آن چشم سیه دار و میندش به کمند
 من خاکی که از این در نتوانم برخاست
 از کجا بوسه زنم بر لب آن قصر بلند
 باز مستان دل از آن گیسوی مشکین حافظ
 زان که دیوانه همان به که بود اندر بند

~

ته‌مه‌نی چوون و هه‌والی خه‌تی گول فامی نه‌بوو
 مه‌حره‌میکی نه‌بوئه و دل‌مه که په‌یغامی نه‌بوو
 پی‌شکاوم له گه‌یشتن به‌دیاری گول‌ی رووی
 مات‌لی یه‌ک قه‌ده‌می بوم، که به‌ره‌و لامی نه‌بوو
 مه‌ی ر‌ژا جام و له‌روو رووبه‌نی فر‌داوه گول‌ووک
 فرسه‌تی به‌زمه، فه‌له‌ک هات و سبه‌ی جامی نه‌بوو
 قه‌نی تیکه‌ل به‌گول ئەم زامه له‌دل لا‌نابا
 ماچی جویناوییه‌ده‌رمان، که کزه‌ی فامی نه‌بوو
 زاهید ئارام له‌کولانی ره‌قیبان گوزه‌را
 سوچه‌تی رهند و قه‌له‌نده‌ر ده‌می ئارامی نه‌بوو
 عه‌یی باده‌ت که هه‌موو وت هونه‌ری کامه‌بل‌ی
 ده‌می حاشا و فریوت که مه‌زه و تامی نه‌بوو
 ئەم هه‌ژارانی ده‌ری مه‌یکه‌ده یارانی خودان
 دۆسی ئەو چاو له‌ده‌سی خیل‌ی (کال‌انعام)ی نه‌بوو
 پیری مه‌یخانه به‌مه‌ی نۆشی چ‌خۆش وت که مه‌ل‌ی
 حال‌ی دل به‌و که‌سه هه‌رگیز دل‌ی ناکامی نه‌بوو
 ئاره‌زوی خۆری ده‌مت «حافز»ی سووتان و که‌چی
 روژی کامت گوله‌تاویکی له‌ناکامی نه‌بوو
 نه‌زمی «کولیل» وه‌کوو قامه‌تی مه‌وزوونه، به‌لام
 شیعری که‌چ‌بین هونه‌ری به‌ژنی دل‌ارامی نه‌بوو

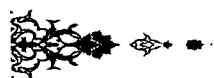
حسب حالی ننوشتی و شد ایامی چند
 محرمی کو که فرستم به تو پیغامی چند
 ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید
 هم مگر پیش نهد لطف شما گامی چند
 چون می از خم به سبو رفت و گل افکند نقاب
 فرصت عیش نگه دار و بزن جامی چند
 قند آمیخته با گل نه علاج دل ماست
 بوسه ای چند بر آمیز به دشنامی چند
 زاهد از کوچه ی رندان به سلامت بگذر
 تا خرابت نکند صحبت بدننامی چند
 عیب می جمله چو گفתי هنرش نیز بگو
 نفی حکمت مکن از بهر دل عامی چند
 ای گدایان خرابات خدا یار شماست
 چشم انعام مدارید ز انعامی چند
 پیر میخانه چه خوش گفت به دُردی کش خویش
 که مگو حال دل سوخته با خامی چند
 حافظ از شوق رخ مهر فروغ تو بسوخت
 کامگارا نظری کن سوی ناکامی چند

سه‌ه‌ری دوین‌ه‌شه‌وئ دۆس له غه‌م دامی نه‌جات
 شه‌وی تاریک و ده‌می وشکی من و ئاوی حه‌یات
 خۆمی لئ سه‌نده‌وه دڵ، نووری ئه‌وین مه‌وجی ئه‌دا
 که جه‌مالی سیفه‌تی، عه‌شقی حه‌قم بوو به‌ خه‌لات
 چ به‌یانیک‌ی موباره‌ک، چ شه‌ویگی به‌ شکۆ
 ئه‌و شه‌وی قه‌در و خه‌لاته‌م، وه‌ک ئه‌لین جیژنی به‌رات
 له‌مه‌ به‌ولا دڵ و من جامی جه‌هان‌بینی مورا‌د
 چون له‌ ئه‌و جامه‌وه دیتوومه‌ جه‌مالیک له‌ زات
 من ئه‌گه‌ر ده‌ستی مه‌به‌ستم له‌ مله‌ و خۆشه‌ دلم
 که‌ره‌می فهرمووه‌ دلبه‌ر به‌ هه‌زاریک زه‌کات
 به‌ من ئه‌و روژه‌ درا، ده‌ولت و سامانی وه‌ها
 که‌ ق‌ری خسته‌ سپای زۆر و ستم سه‌بر و سوبات
 ئه‌و هه‌موو شه‌ربه‌ته‌ شیرینه‌ ده‌چۆڕی له‌ قه‌له‌م
 به‌ره‌می شاخه‌ نه‌باتیکه‌، له‌ شاکاری خه‌بات
 هیممه‌تی «حافز» و دۆعای سه‌ه‌ری چاکان بوو
 که‌ له‌ زیندانی غه‌م و سوو‌ری فه‌له‌ک، دامی نه‌جات
 بولبول و قومری و «کۆلیل» و گول و عه‌شقی ده‌رون
 به‌ ده‌نووک و غه‌زه‌ل و به‌ژن و نه‌وا، دینه‌ سه‌نات

دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند
 و اندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند
 بپس خود از شعله‌ی پرتو ذاتم کردند
 باده از جام تجلی صفاتم دادند
 چه مبارک سحری بود و چه فرخنده شبی
 آن شب قدر که این تازه براتم دادند
 بعد از این روی من و آینه‌ی وصف جمال
 که در آن جا خبر از جلوه‌ی ذاتم دادند
 من اگر کامروا گشتم و خوش دل چه عجب
 مستحق بودم و این ها به زکاتم دادند
 هاتف آن روز به من مژده‌ی این دولت داد
 که بدان جور و جفا صبر و ثباتم دادند
 این همه شهد و شکر کز سخنم می‌ریزد
 اجر صبریست کز آن شاخ نباتم دادند
 همت حافظ و انفاس سحر خیزان بود
 که ز بند غم ایام نجاتم دادند

دیم به خه و فه و جی مه له ک، مه و ج له مه یخانه درا
 گلی ئاده م به گولی باده له په یمانه درا
 عاله می غه یب له نیو خه لوه تی پا کا له گه ل ئه م
 ری نشینه ت، به که ره م شهر به تی جانانه درا
 ئاسمانیش له ژیر باری ئه مانه ت چۆوه دهر
 وه ی که ئه م باره به کۆلی منی دیوانه درا
 شه ری هفتاد و دو مه زه ب به نه زانی نه وه هات
 زاری حه ق لاله هه موو هه ر ده می ئه فسانه درا
 له بهر ئه و ئاشتییه ی کردی له گه ل ئیمه نهوین
 مه ی به سو فی له سه معا وه کو شو کرانه درا
 ئاگر ئه و ئاگره نین پی ده که نی شه م به گری
 ئاگر ئه و پۆله شه راره ن که له په روانه درا
 که س خه یالی وه کو «حافز» له جه مالا نه نو اند
 له وه تا زولفی قسه ی دل به قه لاه م شان ه درا
 مه به «کۆلیل» وه کوو تا قمی دم پر له نهوین
 ئیشی وا یه عنی له دل تۆمه تی بلحانه درا

دوش دیدم که ملایک در میخانه زدند
 گل آدم بسرشتند و به پیمانه زدند
 ساکنان حرم ستر و عفاف ملکوت
 با من راه‌نشین باده‌ی مستانه زدند
 آسمان بار امانت نتوانست کشید
 قرعه‌ی کار به نام من دیوانه زدند
 جنگ هفتاد و دو ملت همه را عذر بنه
 چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدند
 شکر ایزد که میان من و او صلح افتاد
 صوفیان رقص کنان ساغر شکرانه زدند
 آتش آن نیست که از شعله‌ی او خندد شمع
 آتش آن است که در خرمن پروانه زدند
 کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب
 تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند

~

زیږ ناسیکم نهوښ، دل مه حه کی وهزن و عه یار
 تابه مزگهوت نه چن قه لب فروشانې نه یار
 مه سله حهت وایه هه موو دهس له هه موو کار بشون
 بیښه ژیر حو کمی فله کنازی خه می کاکولې یار
 پرچی ساقی حه ره می دهستی حه ریفانه نه گهر
 فله ک نهو عه هده بهیلایت له سهر زولفی قه رار
 هیزی ته قوا مه نووینن به ده لالان که له وان
 شاسو واریک ده پیچسته وه سه د شوږه سووار
 خوايه نه م شوخ سووارانه چ خوین پیر و مه سن
 که به په یکانی برؤ دینه که مینی دلې شار
 هه لپه پین، شیعری تهړ و ناله یی نهی، خو شه به لام
 له وه خوشتر که بنی دهست له نیو دهستی نیگار
 «حافز»! نهو خه لکه نه وهی چهرخن و بی بهین و به قا
 نه گهرت مومکینه وا چاتره زوو بچیه که نار
 گیانی «کولیل» به قوربانی دییه ی نهو که سه بی
 که هه ژاندي دلې چهرخی فله ک و هه وری به هار

نقدها را بود آیا که عیاری گیرند
 تا همه صومعه داران پی کاری گیرند
 مصلحت دید من آن است که یاران همه کار
 بگذارند و خم طره‌ی یاری گیرند
 خوش گرفتند حریفان سر زلف ساقی
 گر فلکشان بگذارد که قراری گیرند
 قوت بازوی پرهیز به خوبان مفروش
 که در این خیل حصاری به سواری گیرند
 یا رب این بچه‌ی ترکان چه دلیرند به خون
 که به تیر مژه هر لحظه شکاری گیرند
 رقص بر شعر تر و ناله‌ی نی خوش باشد
 خاصه رقصی که در آن دست نگاری گیرند
 حافظ ابنای زمان را غم مسکینان نیست
 زین میان گر بتوان به که کناری گیرند

~

پیری موغان به چاکه نه گهر مهی عه تاده کا
 ره حمی خوداش زۆره ده مینی به لاده کا
 ساقی به عه دلی باده گه دا مهس که! چونکه نهو
 ده م پیسه دل حه سووده، به مه جلیس جه فاده کا
 نه لبه ت که له م غه مانه ده گا کاتی نه مانئ
 سو فی به لینی داوه نه مانه ت نه دا ده کا
 گهر گه نجه یا نه ره نجه قه ناعه ت که، نهی حه کیم!
 چون دهستی نهو له نیوه ده نا کئی وه هاده کا
 بهو کار گایه عیلم و هونه ر ریگه نابهلده
 لاوازه فامی، هه ر که فزوولی له واده کا
 مو تریب سه دا هه لینه! که بی واده کهس نه مرد
 ئاهه نگی نه م هه واته دهرون پر سه فاده کا
 ئیمه ی که ده ردی عه شق و بروسکه ی خومار کوشت
 یا وه سلئی دۆسه چاره وه یا مهی ده واده کا
 «حافز» به عه شقی سووت و به مهی هۆشی چوو له سه ر
 له کوین مه سیحی لیوی؟! که سه ر له نو چاده کا
 زۆری شه هیلد داوه به بارامی دوو برۆی
 نه شککی «عومه ر»، که نه وپۆ، وره ی خوین به هاده کا

گرمی فروش حاجت رندان روا کند
 ایزد گنه ببخشد و دفع بلا کند
 ساقی به جام عدل بده باده تا گدا
 غیرت نیاورد که جهان پر بلا کند
 حقا کز این غمان برسد مژده‌ی امان
 گر سالکسی به عهد امانت وفا کند
 گر رنج پیش آید و گر راحت ای حکیم
 نسبت مکن به غیر که این‌ها خدا کند
 در کارخانه‌ای که ره عقل و فضل نیست
 فهم ضعیف رای فضولی چرا کند
 مطرب بساز پرده که کس بی‌اجل نمرد
 و آن‌گونه این ترانه سراید خطا کند
 ما را که درد عشق و بلای خمار کشت
 یا وصل دوست یا می صافی دوا کند
 جان رفت در سر می و حافظ به عشق سوخت
 عیسی دمی کجاست که احیای ما کند

دهرون بنالّه! که هه نالّه کاره بایه له دل
 پلاری نیوه شهوئ ده فعی سه د به لایه له دل
 مه لامه تی دمی دل به ره به عاشقانه رهوا
 کریشه یی قه ره بوی سه د که رهت جه فایه له دل
 له خاک تافه له کول ته تلّه سی حیجآب نیه
 که سئ که خاده می جامی جه هان نومایه له دل
 ده می مه سیحه نهوین و ده سی موباره کی نهو
 وه لئ که دهر د نه بوو که ی دهوا شفایه له دل
 نیازی دل بده دهستی خودا به خاتری عه شق
 که ره حم نه گهر چووه قاتی، خودایه مایه له دل
 مه لوولی به ختی خه والووم خوییه بیداری!
 له به ره یانی ته مه ننا بکا دوعایه له دل
 توواوه «حافز» و بوئیکی زولفی یاری نه بیست
 ده لئین که ده ولّه تی وه سلئ سه با، سه بایه له دل
 به سوژی گیانی شهرم شهرمه زاره «کولیل» ی
 که کولمی ناسکی، رووشاوی سه د هه وایه له دل

دلا بسوز که سوز تو کارها بکند
 نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند
 عتاب یار پری چهره عاشقانه بکش
 که یک کرشمه تلافی صد جفا بکند
 ز ملک تا ملکوتش حجاب بردارند
 هر آن که خدمت جام جهان نما بکند
 طیب عشق مسیحادم است و مشفق لیک
 چو درد در تو نییند که را دوا بکند
 تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار
 که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند
 ز بخت خفته ملولم بود که بیداری
 به وقت فاتحه‌ی صبح یک دعا بکند
 بسوخت حافظ و بویی به زلف یار نبرد
 مگر دلالت این دولتش صبا بکند

له من ره قیب له بهر دل، نه زهر به عیب ئه دا
 زمانی تانه له ئه سراری دهستی غه یب ئه دا
 که مائی لوتفی دلاری بیسه! نه جورمی گوناح
 که هه ر که عاشقی خو بی، هونه ر به عیب ئه دا
 نه سیمی عه تری به هه شتی، ده می ده چی ئه فه سی
 که خاکی ده ر کی خه رابات سه ر له جه یب ئه دا
 وه ها به نازه وه ساقی که لی نی دین ده به سی
 پلاری لۆمه له مینای، هه ر (سوه یب) ئه دا
 کلێلی گه نجی سه عاده ت به لیوی ئه هلی دل
 هه ژاره ئه و که سه له م شووشه به ردی ره یب ئه دا
 شووانی عاشقه مووسا، یه قین ده گا به مو راد
 که جهوت ساله به دل رهنج بو شوعه یب ئه دا
 له دیده خوین ده تکی نی حه کایه تی «حافز»
 ده می که شه ر حی شه باب و جه نابی شه یب ئه دا
 ده بی له گۆچ کراوی ئه وین نه پر سی «عومه ر»!
 وتاری موعجیزه بو؟! بو به نی کوله یب ئه دا

مرا به رندی و عشق آن فضول عیب کند
 که اعتراض بر اسرار علم غیب کند
 کمال سرّ محبت بین نه نقص گناه
 که هر که بی هنر افتد نظر به عیب کند
 ز عطر حور بهشت آن نفس بر آید بوی
 که خاک میکده‌ی ما عبیر جیب کند
 چنان زند ره اسلام غمزه‌ی ساقی
 که اجتناب ز صہبا مگر صہیب کند
 کلید گنج سعادت قبول اهل دل است
 مباد آن که در این نکته شک و ریب کند
 شبان وادی ایمن گهی رسد به مراد
 که چند سال به جان خدمت شعیب کند
 ز دیده خون بچکاند فسانه‌ی حافظ
 چو یاد وقت زمان شباب و شیب کند

~

له سه‌رم باڵی هوما گه‌شت و گوزاریکی هه‌یه
 بۆیه دلبهر له گه‌لم قه‌وڵ و قه‌راریکی هه‌یه
 چاو ئه‌گه‌رچی له ده‌سی داوه دوو و گه‌وهه‌ری خو
 که له دڵ خوی‌ن ده‌مژێ، عه‌زمی نيساریکی هه‌یه
 دویشه‌وم بوو له دڵ ئه‌م خۆزگه‌، که بدوێ له گه‌لم
 یه‌ك سورۆشیک وتی لوتفی به‌هاریکی هه‌یه
 هه‌ر که زاتی نییه ده‌م با له قسه‌و باسی دلم
 سامه‌گه‌ر سروه که ئه‌و چه‌رخ و مه‌داریکی هه‌یه
 نه‌زه‌ری دیده‌مه‌، شاهینی شکاری دلی یار
 مه‌سه‌لی باوه که هه‌ر باز شکاریکی هه‌یه
 که مه‌ ئه‌و رهنده که بۆ یار له خو بیته ده‌ری
 عاشق ئه‌و پۆ که عه‌جبه‌ فیز و ده‌ماریکی هه‌یه
 کوا جوو امیری به‌ جامی له زه‌ماوه‌ندی سه‌خای
 غه‌م په‌وه‌ین بی له دلی هه‌ر که خوماریکی هه‌یه
 له سه‌با نایه‌ شنه‌ی وه‌سلێ ئه‌تو یا خه‌به‌ری
 لانیکه‌م مه‌رگی ره‌قیبم، که شه‌راریکی هه‌یه
 «حافز»! ئه‌و پۆ که ئه‌گه‌ر دوور له ده‌ر کی نه‌که‌وی
 دێ زه‌مانی له کنارت که گوزاریکی هه‌یه
 بۆ منی گرده‌شینیك که «کۆلیل» ی ئه‌تۆم
 هه‌ر ئه‌وه‌م چاکه‌ بلین گۆشه‌ کناریکی هه‌یه

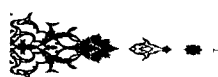
طایر دولت اگر باز گذاری بکند
 یار باز آید و با وصل قرار ی بکند
 دیده را دستگه در و گهر گر چه نماند
 بخورد خونی و تدبیر نثاری بکند
 دوش گفتم بکند لعل لبش چاره ی من
 هاتف غیب ندا داد که آری بکند
 کس نیارد بر او دم زند از قصه ی ما
 مگرش باد صبا گوش گذاری بکند
 داده ام باز نظر را به تذروی پرواز
 باز خواند مگرش نقش و شکاری بکند
 شهر خالی ست ز عشاق بود کز طرفی
 مردی از خویش برون آید و کاری بکند
 کو کریمی که ز بزم طربش غم زده ای
 جرعه ای در کشد و دفع خماری بکند
 یا وفا یا خبر وصل تو یا مرگ رقیب
 بود آیا که فلک زین دو سه کاری بکند
 حافظا گر نروی از در او هم روزی
 گذری بر سرت از گوشه کناری بکند

قهله می ئیوه زه مانئ که له من یاد نه کات
 دلئ نه م کۆیله له بهندی خه فته ئازاد نه کات
 قاسیدی ئیوه که لا بی له به لا! کوفره مه گهر
 شاد کا دل به سلاوئ که هه موو شاد نه کات
 سینگی ویرانه نه و که نهجه که تو بۆی نه گه پری
 خاوه نی هۆش له ویرانه وه ئاباد نه کات
 خوسره وئ لایه قی شیرینه که شهرمئ له وه فای
 زامی رووسووری سه ری سه روهری فره اد نه کات
 نوئژی سه د ساله سه وابی نییه بو شام وه کوو
 یه ک سه عاتیک له عومری که به گهل داد نه کات
 نازی تازه ی ره گی بونیادی هیناوه له بیخ
 تا بزانه به کریشه یشی چ بونیاد نه کات
 گه وههری پاکی نه تو دووره له تاریفی قه له م
 پاخه سوو چی له جه مالتیکی خوداداد نه کات
 ریم نه بردوون له شیراز به ئازیز خو شـا
 «حافز» نه و رۆژه هه وای دل به ری به غداد نه کات
 داد و بیداد چ که لکی هه یه «کۆلیل»! که دۆس
 وه کو دژمن له دهرون خه نهجه ری بیداد نه کات

کلک مشکین تو روزی که ز ما یاد کند
 ببرد اجر دو صد بنده که آزاد کند
 قاصد منزل سلمی که سلامت بادش
 چه شود گر به سلامی دل ما شاد کند
 امتحان کن که بسی گنج مرادت بدهند
 گر خرابی چو مرا لطف تو آباد کند
 یا رب اندر دل آن خسرو شیرین انداز
 که به رحمت گذاری بر سر فرهاد کند
 شاه را به بود از طاعت صدساله و زهد
 قدر یک ساعته عمری که در او داد کند
 حالیا عشوه‌ی ناز تو ز بنیادم برد
 تا دگر باره حکیمانه چه بنیاد کند
 گوهر پاک تو از مدحت ما مستغنی ست
 فکر مشاطه چه با حسن خداداد کند
 ره نبردیم به مقصود خود اندر شیراز
 خیرم آن روز که حافظ ره بغداد کند

ئاخۆ که سیکى وا ده بێ لوتفى هه وادارى بکات
 نه ک وه ک منى په يمان شکين، فرميسكى دل جارى بکات
 ئه ووهل به نالهى ناخ و نهى دل پر بکا په يگامه کهى
 ئه مجا به جامى پر له مهى ساقى وه فادارى بکات
 دل بهر که گيانم سوو له رېى، کامى ئه وین ژه نراوه لى
 هيشتا ئوميدم ماوه پى رۆژى که دلدارى بکات
 پيم وت له کاکول يه ک گرى بۆچى به من وا ناکرى
 فهرموى که خۆم فهرموومه پى بهم شيوه ته پرپارى بکات
 سه رمه ست و رهند و نوکته گۆ، بيزن به شىخى دهم گورۆ
 گوئى که پر له عه شق وه هه ست و بۆ، تا ته رکى وه شيارى بکات
 بۆ من هه ژارى بى نيشان چۆن يارى وه ک ئيوهى جووان؟
 سولتان چلۆن عيشوهى عه يان بۆ رهندى بازارى بکات
 ئاسانه بۆم جهور و سته م له و زولفه خه ملاوه ت به خه م
 زيندانى پرچى تۆى چ غه م، هه رکه س که عه ييارى بکات
 غه م له شکه رى هينا سه رم، سووتاندى به ژن و په يکه رم
 دل بهر مه گه ر وه ک دوکته رم ده رمان و تيمارى بکات
 «حافز»! له مه کرى چاوى ئه و خۆ لاده، هاتوو داوى ئه و
 يانى که پرچى خاوى ئه و ناجۆرى مۆجارى بکات
 «کؤليل»ى به ژنى دل بهر م شاگردى زه خمى خه نجه رم
 هاومالى به حرى ئه حمه رم گه ر گه وه رم يارى بکات

آن کیست کز روی کرم با ما وفاداری کند
 بر جای بدکاری چو من یکدم نکوکاری کند
 اول به بانگ نای و نی آرد به دل پیغام وی
 و آن گه به یک پیمانه می با من وفاداری کند
 دلبر که جان فرسود از او کام دلم نگشود از او
 نو مید نتوان بود از او باشد که دلداری کند
 گفتم گره نگشوده ام زان طره تا من بوده ام
 گفتم منش فرموده ام تا با تو طراری کند
 پشمینه پوش تندخو از عشق نشنیده است بو
 از مستی اش رمزی بگو تا ترک هشیاری کند
 چون من گدای بی نشان مشکل بود یاری چنان
 سلطان کجا عیش نهان با رند بازاری کند
 زان طره ی پرپیچ و خم سهل است اگر بینم ستم
 از بند و زنجیرش چه غم هر کس که عیاری کند
 شد لشکر غم بی عدد از بخت می خواهم مدد
 تا فخر دین عبدالصمد باشد که غمخواری کند
 با چشم پرنیرنگ او حافظ مکن آهنگ او
 کآن طره ی شبرنگ او بسیار طراری کند

سه‌روی ته‌ری ئیمه چلۆن مه‌یلی چه‌مه‌ن وه‌لا ده‌نی
 ده‌س له‌ ملی گولتی نییه‌ و یادی سه‌مه‌ن وه‌لا ده‌نی
 دوینسه‌ گله‌م له‌ پرچی بوو مه‌ کری ده‌می شه‌ کری رزان
 نه‌و ره‌شه‌ که‌ چه‌ره‌اره‌ خۆی ره‌سمی ره‌سه‌ن وه‌لا ده‌نی
 تا دلّی ویلّ گیلّی من روّیه‌ چینی زولفی نه‌و
 نه‌و سه‌فه‌ره‌ی درێژه‌ وا عه‌زمی وه‌ته‌ن وه‌لا ده‌نی
 گوینی به‌ گری دلّی منی قاشی برۆی نه‌داوه‌ قه‌ت
 ده‌س به‌ که‌وانه‌ چاوی و پرچی که‌مه‌ن وه‌لا ده‌نی
 گێژه‌ سه‌رم له‌ سه‌روه‌ چۆن بۆنی ده‌مت ده‌با، که‌چی
 ری گوزه‌رت له‌ چاندنی، میسکی خوته‌ن وه‌لا ده‌نی
 زولفی وه‌نه‌وشی وا به‌ ده‌م باوه‌ دلّی نه‌رمی منیش
 بیت و به‌ یادی نه‌و نه‌بی، عه‌شقی ته‌مه‌ن وه‌لا ده‌نی
 دلّ به‌ دیاری روومه‌تی روّیی و گیانمی نه‌برد
 گیان له‌ هه‌واری خزمه‌تی، خزمه‌تی ته‌ن وه‌لا ده‌نی
 کتیه‌ هه‌موو له‌شی نه‌کا چه‌شنی بلووری مه‌ی به‌ ده‌م
 ساقی نه‌گه‌ر خلّته‌ به‌ ده‌س سینه‌ له‌ به‌ن وه‌لا ده‌نی
 سووکی مه‌بینه‌ ئاوی روم! بی که‌ره‌می سرشکی من
 هه‌وره‌ تریشه‌ بی گومان دوپری عه‌ده‌ن وه‌لا ده‌نی
 «حافز»ی په‌ند نه‌شنه‌وا خوینی به‌ نازی تو رزا
 مه‌رگی شیاوه‌ هه‌ر که‌سه‌ی پیری سوخه‌ن وه‌لا ده‌نی
 زولفی نه‌گه‌ر قوبوولّی کا گۆیه‌ «عومه‌ر» سه‌ری وه‌کوو
 میتشی ژیانی بۆ قه‌نی چالّی زه‌قه‌ن وه‌لا ده‌نی

سرو چمان من چرا میل چمن نمی کند
 همدم گل نمی شود یاد سمن نمی کند
 دی گله‌ای ز طره‌اش کردم و از سرفسوس
 گفت که این سیاه کج گوش به من نمی کند
 تا دل هرزه گرد من رفت به چین زلف او
 زان سفر دراز خود عزم وطن نمی کند
 پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی
 گوش کشیده‌است از آن گوش به من نمی کند
 با همه عطف دامن آیدم از صبا عجب
 کز گذر تو خاک را مشک ختن نمی کند
 چون ز نسیم می شود زلف بنفشه پرشکن
 وه که دلم چه یاد از آن عهدشکن نمی کند
 دل به امید روی او همدم جان نمی شود
 جان به هوای کوی او خدمت تن نمی کند
 ساقی سیم ساق من گر همه درد می دهد
 کیست که تن چو جام می جمله دهن نمی کند
 دستخوش جفا مکن آب رخم که فیض ابر
 بی مدد سرشک من دُرّ عدن نمی کند
 کشته‌ی غمزه‌ی تو شد حافظ ناشنیده پند
 تیغ سزاست هر که را درد سخن نمی کند

له نهوینی من و تو بێ هونه ران واق و وړن
 گه وهه ری من نه مه بوو ئیوه به چهندی ده برن؟
 مه رکه زی جه غزی وجوودن گه لی وه شیار به لام
 عه شق نه زانی که له نهو دایه ره دا شیت و شرن
 روومه تی یار نه ته نیا له دیه م مانگه شه وه
 مانگ و خۆریش به نهو ئایه نه هه ر گهرم و گورن
 عه هدی ئیمه و شه که ری لئوی بوتان عه قدی خودان
 ئیمه مؤغین و نه مانه ش له دلای تار گرن
 بێ مه ی و مو تریب و بێ فلس و هه وادار و خه مین
 خه لکه! نهو خه رقه به جامیکی پریم لئ بکرین
 چۆن ده گا شه مشه به خۆرئ که له نیو جامی نهوا
 سه د وه کوو یوسفی میسری له گه پری مشت و مرین
 لافی عه شق و گله کردن له نهوین مافی درۆن
 عاشقانیککی وه ها موسته حه قی قات و قرین
 هه ر مه گه ر مه که بی چاوی ره شی تۆم فیر بکات
 نه گینا مهستی و ته قوا به سه ری ئیمه خرین
 که به ئارامگهی نه رواح به رئ، با نه فه ست
 بو نیسارت سه ری ههستی به ده سی خو ده برن
 چ بو زاهید له قسه ی «حافز» ی وه شیار نه گات
 دئو هه ر زیزه له وه ی سینگ ی له قورئان پرین
 ئاگه یان نه ر له دلای ئیمه بیی دیده مه سان
 له گره و گرتنی بهر مالی فلان سه رد و سرن
 دلای «کزیل» نه گه ر سه وزه به یادی گولای رووت
 له شی لاوازی رهش و شینه وه کوو کینوی (خر)ن

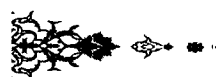
در نظربازی ما بی خبران حیرانند
 من چنینم که نمودم دگر ایشان دانند
 عاقلان نقطه‌ی پرگار وجودند ولی
 عشق داند که در این دایره سرگردانند
 جلوه گاه رخ او دیده‌ی من تنها نیست
 ماه و خورشید همین آینه می گردانند
 عهد ما با لب شیرین دهنان بست خدا
 ما همه بنده و این قوم خداوندانند
 مفلسانیم و هوای می و مطرب داریم
 آه اگر خرقه‌ی پشمین به گرو نستانند
 وصل خورشید به شب پرّه‌ی اعمی نرسد
 که در آن آینه صاحب نظران حیرانند
 لاف عشق و گله از یار زهی لاف دروغ
 عشق‌بازان چنین مستحق هجرانند
 مگرم چشم سیاه تو بیاموزد کار
 ورنه مستوری و مستی همه کس نتوانند
 گر به زهت‌گه ارواح برد بوی تو باد
 عقل و جان گوهر هستی به نثار افشانند
 زاهد ار رندی حافظ نکند فهم چه شد
 دیو بگیرد از آن قوم که قرآن خوانند
 گر شوند آگه از اندیشه‌ی ما مغیبه‌گان
 بعد از این خرقه‌ی صوفی به گرو نستانند

که یاران داده‌نیشن، تۆزی غه‌مباری ده‌تۆرینن
 به‌ری پروویان به‌چینی هه‌نیه‌سه‌بری دڵ ده‌شۆرینن
 به‌فتراقی جه‌فا هه‌ر دڵ که هه‌ل‌واسن به‌ری‌ناده‌ن
 له‌سومبول تا گرییی باز ئه‌که‌ن سه‌د دڵ ده‌خنکینن
 ئه‌گه‌ر ساتی له‌گه‌ل‌ما نیشیتینن ده‌س به‌جی هه‌ستان
 نمامی ئاره‌زوو هه‌رده‌م له‌ده‌شتی سینه‌ده‌روینن
 به‌گه‌وه‌ر ناده‌ن ئه‌شکی گو‌شه‌گیران، ئه‌ر بیی ده‌ر کئی
 به‌پراسی گه‌ر سه‌حه‌رخیزان بناسن روومه‌ت ئه‌نوینن
 له‌چاوم له‌علی روممانی ده‌باری، پیکه‌نن وه‌ختی
 که ده‌روانن له‌چیره‌م رازی دڵداری ئه‌درکینن
 ئه‌وانه‌ی مه‌له‌ه‌می زامی ئه‌وین ئاسان و سووک ئه‌گرن
 له‌چالی پووچه‌لی پیتچی خه‌یالا سه‌ر ده‌گه‌وزینن
 وه‌کوو مه‌نسووری سه‌ردارن که‌سانی وا له‌سه‌ر دارن
 له‌پیی دار و ته‌نافی ئیوه «حافز» بی‌سه‌ر و شوینن
 ره‌قیبانم به‌ئاسانه‌ت نیاز ئینن، که‌ناز ئینن
 له‌تیک‌وشانی ئاوا، بۆ ده‌وا گیتزن، ده‌پاوینن
 «عومه‌ر» کاتی ته‌نافی په‌رچه‌می ئیوه‌ی له‌گه‌ردن بی
 وه‌کوو قومری له‌خۆشی سومبولستان هه‌ر ئه‌خوینن

سمن بویان غبار غم چو بنشینند نشانند
پری رویان قرار از دل چو بستیزند بستانند
به فتراک جفا دل‌ها چو بر بندند بر بندند
ز زلف عنبرین جان‌ها چو بگشایند بفشانند
به عمری یک نفس با ما چو بنشینند برخیزند
نهال شوق در خاطر چو برخیزند بنشانند
سرشک گوشه گیران را چو دریابند دُر یابند
رخ مهر از سحر خیزان نگردانند اگر دانند
ز چشم لعل رمانی چو می‌خندند می‌بارند
ز رویم راز پنهانی چو می‌بینند می‌خوانند
دوای درد عاشق را کسی کو سهل پندارد
ز فکر آنان که در تدبیر درمانند در مانند
چو منصور از مراد آنان که بردارند بر دارند
بدین درگاه حافظ را چو می‌خوانند می‌رانند
در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرند ناز آرند
که با این درد اگر در بند درمانند درمانند

غولامی نیرگزی مهستت له تاج دارانن
 خراوی ساغهری لیوت له هوشیارانن
 له تۆ سهبا، له من ئهشکی گلار جاسووسه
 دهننا که دلبره و عاشق له رازدارانن
 له لابه لای دو زولفت نه زهر که! کاتی گوزهر
 که چهن له راس و چهپت چاوی تهزیه بارانن!
 برۆ به چهشنی سهبا! بۆ وهنه وشه زار و بزا
 که دهس درپژی زولفت ته نافی یارانن
 به ههشت بۆ مه یه زاهید نه تۆ، ده زانی بۆچ؟
 شیاوی عه فوی خواوهن گوناح کارانن
 نه ههر ئه من غه زه لای کولمی تۆ ده لایم و بهس
 بو پژی باخی گولت قومری و هه زارانن
 دهسی ئه من مه گهر ئه ی خزری خوش قه ده م بگری
 که من پیاده م و یاران هه موو سووارانن
 بچن له مه یکه ده روومه ت به ئه رخه وانی کهن
 مه پۆنه ته کیه که چیگهی ریا ته بارانن
 ره هانه بی دلی «حافز» له داوی زولفانت!
 که دیلی داوی ئه تۆ بازی رۆژ گارانن
 به لهش «عومه ر» وه کو زولفی، خه مین و لوولاه
 به دل مه لوولی قه ف و لوولی جووته مارانن

غلام نرگس مست تو تاجدارانند
 خراب باده‌ی لعل تو هوشیارانند
 تو را صبا و مرا آب دیده شد غماز
 و گرنه عاشق و معشوق رازدارانند
 زیر زلف دوتا چون گذر کنی بنگر
 که از یمین و یسارت چه سوگوارانند
 گذار کن چو صبا بر بنفشه زار و بین
 که از تطاول زلفت چه بی قرارانند
 نصیب ماست بهشت ای خداشناس برو
 که مستحق کرامت گناهکارانند
 نه من بر آن گل عارض غزل سرایم و بس
 که عناد لب تو از هر طرف هزارانند
 تو دستگیر شو ای خضر پی خجسته که من
 پیاده می روم و هم‌رهان سوارانند
 بیابا به میکده و چهره ارغوانی کن
 مرو به صومعه کآنجا سیاه کارانند
 خلاص حافظ از آن زلف تابدار مباد
 که بستگان کمند تو رستگارانند

ئاخۆ که سێ له گۆل به نه زهر کیمیا ده کات

لوتفیی به دڵ له گۆشهی چاوی عه تا ده کات؟

دهردی دهرون وه شاره که دوکتور به کهشمه زۆر

خوا چاره سازی کاره، گک دهردی دهوا ده کات

دلبهر نیکاو پۆشه له چاوی مه نادیار

هر کهس بلێ چ رهنکه هه کایهت له با ده کات

دوا پۆزی خیری هه که به پارێز و هۆش نین

ئهو کاره چاکه، لوتفی نهوین بۆتی چا ده کات

دڵ شاره زا به! چونکه له کاتی هه پاجی عه شق

ئههلی نه زهر مامه له له لای ناشنا ده کات

ئهو پۆ له ژیری پهرده وه زاهید خه ریکه، بهس

هه پهرده هه لداوه هه موو کهس ره ها ده کات

پۆلاش بهم هه واته بکا ناته سهیر نین

عاشق شکایه تی دلی خۆ خوش ئه دا ده کات

مه ی خۆ! که سه د گونا به نهینی له تا عه تی

سۆفی، گه لێ ره واته ره وه ختی ریا ده کات

بۆنی کراسی یۆسفی دڵ دێ وه لێ گه لێ

ترسم له نابرایه ته ماحی کهوا ده کات

مه یخانه جی مه یته له وێ چونکه ئه هلی دڵ

بۆ تو ته مه نه به عه شقه وه، سهرفی دوعا ده کات

دوورم له چاوی پیسی به غیلان، به سه رکه! چون

حاته م که ره م به خاتری لوتفی خودا ده کات

«حافز»! هه میسه رۆزی وه سلّ ده رفه تی نیه

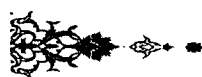
سوێتان که که م نه زهر به هه ژار و گه دا ده کات

دڵ خوشی عه فوی ئیویه «کۆلیل» بن گومان

هه رکهس له نه سلی ئاده مه بێ شک خه تا ده کات

آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند
 آیا بود که گوشه‌ی چشمی به ما کنند
 دردم نهفته به ز طیب‌بان مدعی
 باشد که از خزانه‌ی غیبم دوا کنند
 معشوق چون نقاب ز رخ در نمی‌کشد
 هر کس حکایتی به تصور چرا کنند
 چون حسن عاقبت نه به رندی و زاهدی‌ست
 آن به که کار خود به عنایت رها کنند
 بی‌معرفت مباش که در من یزید عشق
 اهل نظر معامله با آشنا کنند
 حالی درون پرده بسی فتنه می‌رود
 تا آن زمان که پرده برافتد چه‌ها کنند
 گر سنگ از این حدیث بنالد عجب مدار
 صاحب‌دلان حکایت دل خوش ادا کنند
 می‌خور که صد گناه ز اغیار در حجاب
 بهتر ز طاعتی که به روی و ریا کنند
 پیراهنی که آید از او بوی یوسفم
 ترسم برادران غیورش قبا کنند
 بگذر به کوی میکده تا زمره‌ی حضور
 اوقات خود ز بهر تو صرف دعا کنند
 پنهان ز حاسدان به خودم خوان که منعمان
 خیر نهان برای رضای خدا کنند
 حافظ دوام وصل میسر نمی‌شود
 شاهان کم التفات به حال گدا کنند

گهر وه ها هر دل بهری کهن قه شمه ران
 دین نه دا بو لاتهری شیخی زه مان
 شاگوئی به ژنت له هر جی دهر که وی
 شانشین چاوی مهستی شوخه کان
 نهی به بالا وه ک سنه و بهر، خوش بژی!
 بهر له وهی تیرت جه مو کهن بو که وان
 عاشقی حو کمی به سهر خویا نییه
 من غولامم نه مری ئیه م پی ره وان
 وه ک دلۆپیکم له بهر چاوا نییه
 هاتنی توفانی نوو حی نه وحه خان
 بیته هه لپه رکئی که یارم خه لکی عهرش
 تا قیامت کهف به تو قلهی چه پله دان
 خه لکی چاوانم شه لالی خوینه خوین
 کهی، له کوئی؟ دژمن ده سی وا داوه شان
 خوش ده ساچینن له گه ل غه م نه هلی دل
 ئاوری دووری که بو گاور ده وان
 «حافز»! هه لکی شه ئاخی نیوه شه و
 جامه کهت با ساف بی چه شنی به یان
 ناله نالی دل له مالی خالی شین
 بو «عومهر» تا روژی مه حشه ر کاره بان

شاهدان گر دلبری زین سان کنند

زاهدان را رخنه در ایمان کنند

هر کجا آن شاخ نرگس بشکفتد

گل رخانش دیده نرگس دان کنند

ای جوان سرو قد گویی بیر

پیش از آن کز قامت چو گان کنند

عاشقان را بر سر خود حکم نیست

هر چه فرمان تو باشد آن کنند

پیش چشم کمتر است از قطره‌ای

این حکایت‌ها که از طوفان کنند

یار ما چون گیرد آغاز سماع

قدسیان بر عرش دست افشان کنند

مردم چشمم به خون آغشته شد

در کجا این ظلم بر انسان کنند

خوش برآ با غصه‌ای دل کاهل راز

عیش خوش در بوته‌ی هجران کنند

سر مکش حافظ ز آه نیم شب

تا چو صبحت آینه رخشان کنند

پیم وت که یم دو لیو و دهمت شادمان نه کهن
 فهرموی که کاری واته، له گهل دا به گیان نه کهن
 پیم وت خه راجی میسر ده لئی لیوه کهت، بزهم
 فهرموی که بهم قهراره دو لیوم زیان نه کهن
 پیم وت که کئی به سیفیری دهمت ری ده با، وتی
 ئه م نوخته نهخت و باسی گه لی نوخته زان نه کهن
 پیم وت که بت په رس مه به، را بی له گهل خودا!
 فهرموی له کۆی نهوین به ئه م و نه و زیان نه کهن
 پیم وت که عه شقی مه یکه ده غه م لا ده با له دل
 فهرموی خو ش نه و که سانه دهرون کامه ران نه کهن
 پیم وت شه راب و خه رقه به مه زه ب حه رامه خو
 فهرموی عه مه ل به مه کته بی پیری موغان نه کهن
 پیم وت له سیوی لیوه که تی پیر، ده سکه وئی
 فهرموی به ماچ، هانی وه کوو تو جووان نه کهن
 پیم وت چ کات خاجه وه وی ماچ نه کا، وتی
 نه و کاته مانگ و موشته ری پیکو قسان نه کهن
 پیم وت له ناخی «حافز» ویردی دهوامی نه و
 فهرموی مه له ک له عه رشه وه وه ک تو به یان نه کهن
 پیم وت «عومه ر» که ویره، دهرون وشکه بو دهمت
 فهرموی به هاری ئیمه، هه ز له میر گولان نه کهن

گفتم کی ام دهان و لب ت کامران کنند
 گفتا به چشم هر چه تو گویی چنان کنند
 گفتم خراج مصر طلب می کند لب ت
 گفتا در این معامله کمتر زیان کنند
 گفتم به نقطه‌ی دهن ت خود که برد راه
 گفت این حکایتی ست که با نکته‌دان کنند
 گفتم صنم پرست مشو با صمد نشین
 گفتا به کوی عشق هم این و هم آن کنند
 گفتم هوای میکده غم می برد ز دل
 گفتا خوش آن کسان که دلی شادمان کنند
 گفتم شراب و خرقه نه آیین مذهب است
 گفت این عمل به مذهب پیر مغان کنند
 گفتم ز لعل نوش لبان پیر را چه سود
 گفتا به بوسه‌ی شکرینش جوان کنند
 گفتم که خواجه کی به سر حجله می رود
 گفت آن زمان که مشتری و مه قران کنند
 گفتم دعای دولت او ورد حافظ است
 گفت این دعا ملایک هفت آسمان کنند

واعیزان بۆچی بە روژا چەشنی تیشکی مینبەرن
 شەو کە دادی نازکێشی چاوی مەست و قەشمەرن
 کەس وەلامێکی نەدامۆچی و تەم بۆچی کە شیخ
 تۆبەکاری زۆرە، خۆی کە مەتر لە بیرى مەحشەرن
 رەنگە باوەریان نەبێ هەرگیز بە روژی داوەری
 ئەم دەغەلکارانە بۆی چەت لە دەغلی داوەرن
 خواپە بەم نۆکیسە کەردارانە سەرداری نەدەى!
 چونکە سەرمەست و خراوی چەن کەریکی نۆکەرن
 ئەى هەژاری خانەقا! مەیخانە رووگەى ئارەزوون
 چون لەو ئاوی ئەدەن، خۆش تر لە ئاوی کەوسەرن
 حوسنی بێ پایانی ئەو هەرچەن دەکا تالانی دل
 غەیبیانی وەک پەری زیندوو بە لێوی دلبەرن
 ئەى مەلەک! سوژدەى ئەوین لازم لە دەرکی مەیکەدەن
 چون گەلی ئادەم هەویری عەشقی بادەى ئەحمەرن
 دەم بەیان بەزم و هەرایى خۆش لە عەرشۆ هاتە گویم
 قودسیان ئەشعارى «حافز» یان لە سینگا دەفتەرن
 بۆیە «کۆلیل» و خەمینی تۆی خواوەن کردووم
 کوردەواری با نەلێن روومی ئەوین بێ قەیسەرن

واعظان کاین جلوه در محراب و منبر می کنند
 چون به خلوت می روند آن کار دیگر می کنند
 مشکلی دارم ز دانشمند مجلس باز پرس
 توبه فرمایان چرا خود توبه کمتر می کنند
 گویا باور نمی دارند روز داوری
 کاین همه قلب و دغل در کار داور می کنند
 یا رب این نودولتان را با خر خودشان نشان
 کاین همه ناز از غلام ترک و استر می کنند
 ای گدای خانقه برجہ کہ در دیر مغان
 می دهند آبی کہ دلها را توانگر می کنند
 حسن بی پایان او چندان کہ عاشق می کشد
 زمره ی دیگر به عشق از غیب سر بر می کنند
 بر در میخانه عشق ای ملک تسبیح گوی
 کاندرا آن جا طینت آدم مخمر می کنند
 صبحدم از عرش می آمد خروشی عقل گفت
 قدسیان گویی کہ شعر حافظ از بر می کنند

ئەم دەنگی چەنگ و سازە دەزانی تەویر ئەکەن
 نەدیار ئەلێن کە بادە وەخۆ، مەس ئەسیر ئەکەن
 رینگا بە عەشق دەگرن و تالان ئەکەن دەروون
 لاوان بە عەیب سەرکوت و پیران زەویر ئەکەن
 قەلبە و پەتک گ رێسی تەشی دەستیان و چی
 ئێستەش بە میتشکی پووچەلتی خۆ ھەر ھەریر ئەکەن
 ئێژن نە دەم نە گوێ بە، لە رەمزی ئەوینی دڵ
 ھەوخوانە رازی ئێمە، لە یە ک خوانی گیر ئەکەن
 ژەنراوە دەرکی دیدار لە کۆری نەسەق گران
 تائەو لەوێوہ بو مە چ جۆری تەویر ئەکەن
 بێکار کاتی پیری موغان ھەر ھەدەر ئەدەن
 ئەم سۆفیانە سەیرە کە شوخی بە پیر ئەکەن!
 سەد دڵ بە یە ک نەزەر بە غولامی دەبی وەلی
 شاھینی ئەو گرانی لە حاسی نەچیر ئەکەن
 خێلتی خەریکی ھەولە، ھیلاکی گەیین بە یار
 عێلی لە چارەنووسی ئەزەل فیکر و بیر ئەکەن
 باوەر نەکە ی دەخیلە بە عەھد و بەلێنی چەرخ!
 ئەم کارخانە تاکو ھەتا بی، تەغیر ئەکەن
 مە ی خۆوہ شیخ و «حافز» و دارۆغە چونکە بۆ
 مە کر و ریا و داوہ قسە ی ماس و شیر ئەکەن
 «کۆلیل» ئەشا! کە چەرخ ی فەلە ک چۆنە دەورە کە ی
 بۆ گیل چەندە سافە چ لیلی بە ژیر ئەکەن

دانی که چنگ و عود چه تقریر می کنند
 پنهان خورید باده که تعزیر می کنند
 ناموس عشق و رونق عشاق می برند
 عیب جوان و سرزنش پیر می کنند
 جز قلب تیره هیچ نشد حاصل و هنوز
 باطل در این خیال که اکسیر می کنند
 گویند رمز عشق مگویید و مشنوید
 مشکل حکایتی ست که تقریر می کنند
 ما از برون در شده مغرور صد فریب
 تا خود درون پرده چه تدبیر می کنند
 تشویش وقت پیر مغان می دهند باز
 این سالکان نگر که چه با پیر می کنند
 صد ملک دل به نیم نظر می توان خرید
 خویان در این معامله تقصیر می کنند
 قومی به جد و جهد نهادند وصل دوست
 قومی دگر حواله به تقدیر می کنند
 فی الجمله اعتماد مکن بر ثبات دهر
 کاین کارخانه ای ست که تغیر می کنند
 می خور که شیخ و حافظ و مفتی و محتسب
 چون نیک بنگری همه تزویر می کنند

شه‌راوی خالیس و ساقی دو به‌ندی خوش هه‌ده‌فن
 که هه‌ر بلیمه‌تی دونیا له‌ داویان که‌نه‌فن
 ئه‌گه‌رچی عاشقی مه‌ست و له‌ ریگه‌ لاری منم
 هه‌زار شوکری خودا شاره‌ راسه‌ که‌ی له‌ سه‌فن
 جه‌فا له‌ ری‌ره‌وی ده‌رویشی ئیوه‌دا ئیه‌ قه‌ت
 ده‌ تیکه‌ جامی شه‌رابت! که‌ شیخ بی‌ ته‌ره‌فن
 به‌ سووک مه‌گره‌ هه‌زاری ئه‌وین که‌ سولتانی
 به‌ بی‌ کلاو و که‌مه‌ربه‌ند و خوسره‌وی شه‌ره‌فن
 له‌ خۆ به‌ زی‌وه‌ر و زه‌ر ده‌رمه‌چۆ ئه‌جه‌ل که‌ بگا
 هه‌زار گه‌وه‌ر و دو‌ر قیمه‌تی له‌تی خه‌زه‌فن
 ره‌وا مه‌بینه‌ جه‌فا چون هه‌موو که‌س و کارت
 ده‌چن، که‌ سه‌لته‌نه‌تی دل‌به‌ری، به‌ده‌ر له‌ که‌فن
 غولامی هیممه‌تی ئه‌و خه‌لته‌نۆشه‌یه‌ ک‌په‌نگه‌م
 که‌ لا، له‌ دل‌په‌ش و شین پۆشه‌کانی بی‌سه‌ده‌فن
 مه‌چۆ به‌ مه‌یکه‌ده‌ زاهید! مه‌گر به‌ مه‌رجی ئه‌ده‌ب
 که‌ ری‌ره‌وانی ئه‌وئ مه‌حه‌ره‌مانی (لا تَخَف)ن
 گه‌لی گرینگه‌ ئه‌وین «حافز» ده‌ سا مه‌ده‌دی
 که‌ عاشقان ده‌به‌سن ری‌ له‌ هه‌ر که‌ ناخه‌له‌فن
 «عومەر»! هه‌تا فه‌له‌کی شین ده‌بی ئه‌مانه‌ ده‌بن
 به‌ زاری ره‌ش له‌ گه‌ل و گول، له‌ عه‌شقی دل‌ ئه‌گه‌فن

شراب بی غش و ساقی خوش دو دام رهند
 که زیر کان جهان از کمندشان نرهند
 من ار چه عاشقم و رند و مست و نامه سیاه
 هزار شکر که یاران شهر بی گنهند
 جفانه پیشه‌ی درویشی ست و راهروی
 بیار باده که این سالکان نه مرد رهند
 مبین حقیر گدایان عشق را کاین قوم
 شهان بی کمر و خسروان بی گلهند
 به هوش باش که هنگام باد استغنا
 هزار خرمن طاعت به نیم جو نهند
 مکن که کوکبه‌ی دلبری شکسته شود
 چو بندگان بگریزند و چاکران بجهند
 غلام همت دُردی کشان یکرنگم
 نه آن گروه که ازرق لباس و دل سیهند
 قدم منه به خرابات جز به شرط ادب
 که سالکان درش محرمان پادشهند
 جناب عشق بلند است همتی حافظ
 که عاشقان ره بی همتان به خود ندهند

کاتی ناخۆ که یه مه یخانه، سه با! باز که نو
 به له ز نه و کۆله گریه م، له دلا باز که نو؟
 نه گهر نه م به ستنه بو زاهیدی خۆینه، ده بی
 دلی هیوا به به زه و لوتفی خودا باز که نو
 به شقی سینگى گه لی مه ستانی سه حهر، زۆر نیه
 قوفلی نه و ده ر که به ئیعجازی دوعا باز که نو
 تاسه نامه ی ره شی مه ستانه بنووسن له شه راب
 باده نو شان له گری، زولف هه تا باز که نو
 په لکه یی چه نگ به هۆی مه رگی کچی ره ز بېرن
 تا حهریفان شه تی خۆینین به چه ما باز که نو
 ژهندیان ده رکی خه رابات هه لینه گری خودا!
 که دوکانی که ره سه ی فیل و ریا باز که نو
 «حافز»! نه م خه رقه یه پۆشاته سبه ی ده رده که وئ
 که چ خاجیکه به تو، بیتو عه با باز که نو
 «عومهر»! نه وړۆ که درۆ، مه کر و ریا، پر بره وه
 زوو به زوو! چوو که دوکانیکی وه ها باز که نو

بود آیا که در میکده‌ها بگشایند
 گره از کار فروبسته‌ی ما بگشایند
 اگر از بهر دل زاهد خودبیین بستند
 دل قوی دار که از بهر خدا بگشایند
 به صفای دل رندان صبحی زدگان
 بس در بسته به مفتاح دعا بگشایند
 نامه‌ی تعزیت دختر رز بنویسید
 تا همه مغیچگان زلف دوتا بگشایند
 گیسوی چنگ ببرید به مرگ می ناب
 تا حریفان همه خون از مژه‌ها بگشایند
 در میخانه ببستند خدایا مپسند
 که در خانه‌ی تزویر و ریا بگشایند
 حافظ این خرقه که داری تو بینی فردا
 که چه زَنار ز زیرش به دغا بگشایند

ته‌مه‌ن و ده‌فته‌ری ژینم له خه‌تی مه‌ی دا‌بوو
 پیری مه‌ی‌خانه وه‌ها مه‌شقی بۆ دا‌بوو
 مه‌ده‌دی پیری خه‌را‌باهه به‌ کۆ‌پ‌ی مه‌ستان
 ناش‌رینی عه‌مه‌لی ئیمه که به‌و شی‌وا بوو
 ده‌فته‌ری فه‌زل و هونه‌ر، پاکی به‌ مه‌ی پا‌گۆ که‌ن!
 چونکه ئه‌و چه‌رخه‌ دژی عاله‌می دل‌زانا بوو
 نه‌مه‌کی لی‌و نه‌گه‌ جوان‌بینی له‌ شو‌خان به‌خه‌ ده‌س!
 ئه‌مه‌ په‌ندی که‌سی زانا، له‌ ژیا‌ن نا‌گا بوو
 دل‌ده‌سو‌وپا وه‌کو په‌ر‌گار به‌ ده‌وری خۆ‌یا
 وه‌ له‌ ئه‌و جه‌غزه‌یه‌ سه‌ر‌گه‌شته له‌ سه‌ر تا پا‌بوو
 به‌ غه‌می یاره‌وه نه‌یچی له‌ هه‌وا‌ییکی ئه‌ژهند
 که‌ هه‌موو ژیر و بز‌ان خو‌ین له‌ دی‌یه‌ی چۆ‌را‌بوو
 هه‌ر وه‌کوو گۆل ده‌گه‌شامۆ له‌ قه‌راخ و ده‌می جۆ
 سی‌به‌ری سه‌روی ته‌‌پ‌ی تا له‌ سه‌رم بالا‌بوو
 پیری رو‌وسو‌ور نه‌گه‌رم ئیزنی ده‌بوو شه‌رحم ئه‌دا
 دل‌ی شین‌پۆش چه‌نی پ‌یس له‌ شه‌و ئا‌لا بوو
 به‌ سه‌که‌ی رو‌وکه‌شی «حاف‌ز» نی‌ه رازی، ناز‌یز
 چون سه‌باره‌ت به‌ مسی زی‌‌پ‌‌نو‌و‌ین بی‌نا بوو
 که‌ی وتم لایه‌قی تۆ نه‌ختی دل‌ی «کۆ‌لیل»ه
 من ده‌ل‌یم لاقه‌کوله‌م بۆ دی‌یه‌نت هیتا‌بوو

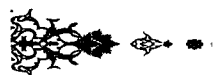
سال‌ها دفتر ما در گرو صہبا بود
 رونق میکده از درس و دعای ما بود
 نیکی پیر مغان بین که چو ما بدمستان
 ہرچہ کردیم بہ چشم کرمش زیبا بود
 دفتر دانش ما جملہ بشوید بہ می
 کہ فلک دیدم و در قصد دل دانا بود
 از بتان آن طلب ار حسن شناسی ای دل
 کاین کسی گفت کہ در علم نظر بینا بود
 دل چو پرگار بہ ہر سو دورانی می کرد
 واندر آن دایرہ سرگشتہی پابرجا بود
 مطرب از درد محبت عملی می پرداخت
 کہ حکیمان جہان را مژہ خون‌پالا بود
 می شکفتم ز طرب زان کہ چو گل بر لب جوی
 بر سرم سایہی آن سرو سہی بالا بود
 پیر گلرنگ من اندر حق ازرق پوشان
 رخصتِ خبث نداد ار نہ حکایت‌ها بود
 قلب اندودہی حافظ بر او خرج نشد
 کاین معامل بہ ہمہی عیب نہان بینا بود

خۆزگه به و رۆژه نهیانی به منت بوو نه زهری
 بوو له هه نیه م له نهوینی خهت و خالت نه سه ری
 خۆزگه به و رۆژه به چاوی هه پره شهی تا ده میکوشه
 لیوی عیسا له ده می ژینی ده دامی شه که ری
 خۆزگه به و رۆژه له گۆوهندی گۆ و بۆلبولی دڵ
 هه ر خودا بوون و من و دلبه ر و باده و سه حه ری
 خوش زه مانێ گۆلی کیشابو شه می روومه تی تو
 بۆ په پوله ی دلی بی باکم و مه شقی هونه ری
 خۆزگه به و رۆژه له کۆپی نه ده ب و بوو کی حه یا
 جی له ساغه ر نه بو مه ستانه که نیانی له سه ری
 خوش زه مانێ له قه ده ح پی ده که نی کیژی شه راب
 بوو له به ینی من و لیوت به ر و بۆی چهن گو هه ری
 خۆزگه به و رۆژه که عه زمی سه فه رت بوو له سه را
 مانگی تو ده بوه وزه نگی به حه زی هه سه فه ری
 خۆزگه به و رۆژه که سه ر خوشی ده ری مه یکه ده بووم
 چم که م نه وړۆ له مزه وتن، نه بو له و جی خه به ری
 خۆزگه به و رۆژه که «حافز» به سه لیقه ی دلی تو
 که وهه ری شیعی ری له چاوانه ده هی نایه ده ری
 خۆزگه دووباره له پای (کوچه موراد) «عومه ر» ت
 به خه ویش ئه ر بووه ده ییوو له جه مالت نه زه ری

یاد باد آن که نهانت نظری با ما بود
 رقم مهر تو بر چهره‌ی ما پیدا بود
 یاد باد آن که چو چشمت به عتابم می‌گشت
 معجز عیسویت در لب شکرخا بود
 یاد باد آن که صبوحی زده در مجلس انس
 جز من و یار نبودیم و خدا با ما بود
 یاد باد آن که رخت شمع طرب می‌افروخت
 وین دل سوخته پروانه‌ی ناپروا بود
 یاد باد آن که در آن بزمگه خلق و ادب
 آن که او خنده‌ی مستانه زدی صهبا بود
 یاد باد آن که چو یاقوت قدح خنده زدی
 در میان من و لعل تو حکایت‌ها بود
 یاد باد آن که نگارم چو کمر بریستی
 در رکابش مه نو پیک جهان‌پیما بود
 یاد باد آن که خرابات‌نشین بودم و مست
 و آن‌چه در مسجدم امروز کم است آن‌جا بود
 یاد باد آن که به اصلاح شما می‌شد راست
 نظم هر گوهر ناسفته که حافظ را بود

تا له بهینی دل و مه یخانه و مهی ماوه ژووان
 سه‌ری ته‌عزیمی من و خاکی ده‌ری پیری موغان
 حه‌لقه له گوپی هه‌وه‌لین روژی نه‌وم، ئیسته‌ش نه‌لیم
 له سه‌ر نه‌و باوه‌په تا روژی حه‌شر دیمه مه‌یان
 که به گلکۆی نه‌منت بوو گوزه‌ری رووکه له دل!
 چونکه کابه‌ی گه‌لی رهندانه له سه‌ر توپی جه‌هان
 وس به‌ئهی زاهیدی زل کویر و نه‌سه‌ق زل! چ ده‌لپی
 له‌شی بیدل خه‌به‌ری چۆنه له‌بی‌نام و نیشان
 جوانی عاشق کوژم نه‌وپوکه روخی مه‌ستی نوواند
 تا بزاین له‌چاوی چ که‌سی خوینه ره‌وان
 چاوم نه‌و کاته به‌عه‌شقت که له‌گۆپایه سه‌ری
 تا ده‌می روژی قیامه‌ت به‌ته‌مایه و نیگه‌ران
 به‌ختی «حافز» که به‌ئهم شیوه‌ بکا کۆمه‌کی دل
 زولفی دل‌به‌ر ده‌شتیتۆ به‌هه‌ناسه‌ی دیگه‌ران
 مه‌کته‌بی زولفی ره‌شی تۆی به‌دلّه، بۆیه «عومه‌ر»
 عاشقی که‌وته له‌به‌ر پیته‌هه‌تا روژی نه‌مان

تا ز میخانه و می نام و نشان خواهد بود
 سرما خاک ره پیر مغان خواهد بود
 حلقه‌ی پیر مغان از ازل در گوش است
 بر همانیم که بودیم و همان خواهد بود
 بر سر تربت ما چون گذری همت خواه
 که زیارتگه رندان جهان خواهد بود
 برو ای زاهد خودبین که ز چشم من و تو
 راز این پرده نهان است و نهان خواهد بود
 ترک عاشق کش من مست برون رفت امروز
 تا دگر خون که از دیده روان خواهد بود
 چشم آن دم که ز شوق تو نهد سر به لحد
 تا دم صبح قیامت نگران خواهد بود
 بخت حافظ گر از این گونه مدد خواهد کرد
 زلف معشوقه به دست دگران خواهد بود

~

مه یلی جارانت به یاران سهر له نهوړۆ سهرتروو
 شۆره تی لوتفت له گه لمانا گه لی مه حشه رتروو
 باسی دلداري له کۆړی عاشقان یادی به خیر
 خۆزگه به و کاته ی که لیوت پر قه و شه ککه رتروو
 بهر له وهی ئەم میچه سهوز و شینه راکیشن له ژووړ
 چاوی من تاقی برۆی گیانانی خوښ مه نزه رتروو
 ههر هه وه لږۆزی نه زه ل تا دواشه وی ژینگه ی نه به د
 خوښه ویستی یار و په یمان و به لئین سهروه رتروو
 سینه بری دل بهر که چه تری که وته سهر عاشق چ بوو
 نه و له دیوانی غه زه لدا چون له ئەم هۆنه رتروو
 گهرچی تالانی دل و دینی ده کردم چاوی یار
 باز من وه سفی خده ی جوانی ئەوم پئ سهرتروو
 نوکته ییکی پئ وتم شیتئ له بهر نه رکي شه ها
 چوومه سهر ههر سفره یئ دیم خوانی خواپی بهر تروو
 گهرچی ته زو یحت چر اوۆ زاهیدا بمبووره! چون
 دهستی مه یگتیرم له دهس بوو، نه و له تو قه شمه رتروو
 گهر شه وی قه درم سه حهر، تو شیوه مه ی مه نعم مه که ن!
 یاری مه ستم حازر و جامیکی مه ی حازر تروو
 شیعری «حافظ» نه وده مه ی ئاده م به هه شتی پئ درا
 بو گول و نه سرین له سروه ی بهر به یان یاوه رتروو
 (نه شعری) شهرچی ئوسوولئ مه تنی بالائی نه کرد
 گهنجول نه شعاری «عومهر» له و به ژنه دا نه شعهر تروو

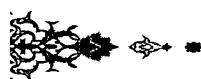
۲۰۶ غزل شماره

خۆزگه به و رۆژه له کۆی ئیوه دلم حاصلی بوو
 چاو به سورمه و کلی ژیر پاته وه نووری دلی بوو
 بێریا، پاک، به هۆی هه مده می وه ک سۆسه ن و گول
 له دلت چی بو، له سه ر زاری ئه من مه نزلتی بوو
 که قسه ی عه قلی ده گیرایه وه دل بۆ ته م و نه و
 کۆمه کی عه شقی له به ر بوو نه گه خۆی مو شکلی بوو
 ده س درێژی فه له ک و تۆر و که له ک پر له دلم
 وه ی له نه و حه سه ره ته بۆ کۆر و گه لی عا قلی بوو
 دل به لێنی به ژیا ن دا بو که بێ دۆس نه ژیت
 چی ده کریی که خه باتی من و دل میملی بوو
 دوینه شه و چوومه خه رابات به هۆی چاوت و دیم
 کووپه مه ی پا له گل و خوینی دلی مۆکلی بوو
 فره داچوم که بزانه م چیه هۆی ئیشی فیراق
 سه ری زانا به نه زانی نه زه ری کاملی بوو
 کلکه وانه ی ده سی پیروژه یی پیروزی نه وین
 خۆش دره وشایه وه نه ممه ته مه نی شا گو لێ بوو
 دیته قه سه ی که وی ده نگ خۆش و خه راما ن چلۆن
 «خا جه»! په نجه ی در ی شاهینی به لا ماتلی بوو!
 به ختی «کۆیل» ده بی ده س له ملی مه یلی نه بی
 نه و که به ژنی که له گه ت ته م قه د و ده ستی کولی بوو

یاد باد آن که سر کوی توام منزل بود
 دیده را روشنی از خاکِ درت حاصل بود
 راست چون سوسن و گل از اثر صحبت پاک
 بر زبان بود مرا آنچه تو را در دل بود
 دل چو از پیر خرد نقل معانی می کرد
 عشق می گفت به شرح آنچه بر او مشکل بود
 آه از آن جور و تطاول که در این دامگه است
 آه از آن سوز و نیازی که در آن محفل بود
 در دلم بود که بی دوست نباشم هرگز
 چه توان کرد که سعی من و دل باطل بود
 دوش بر یاد حریفان به خرابات شدم
 خم می دیدم خون در دل و پا در گل بود
 بس بگشتم که پیرسم سبب درد فراق
 مفتی عقل در این مسئله لایعقل بود
 راستی خاتم فیروزه‌ی بواسحاقی
 خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود
 دیدی آن قهقهه‌ی کبک خرامان حافظ
 که ز سرپنجه‌ی شاهین قضا غافل بود

دڵ بلووقی سه‌فه‌ری عه‌شقی له‌ پێدا چه‌مه‌ره
 چه‌وری تۆشی که‌ له‌ سه‌ر بێ له‌ وزه‌ی ئه‌و به‌ده‌ره
 نه‌ جه‌فاشیوه‌یه‌ لیوت نه‌ شیاوێ ده‌می تۆن
 ئه‌و شتانه‌ی که‌ له‌ رێبازی وه‌فادا خه‌ته‌ره
 سپی ئه‌و چاوه‌ که‌ گریانێ ئه‌وین کوێتری نه‌ کا
 شه‌وه‌زه‌نگ ئه‌و دڵه‌ خالی له‌ شه‌می عه‌شقی سه‌ره‌!
 سێبه‌ری زولفی ره‌شی ده‌ولت و سامانه‌ له‌ سه‌ر
 قه‌ل و قالاو له‌ شابالی هوما بێ خه‌به‌ره
 مه‌ که‌ لۆمه‌! له‌وه‌ هاتومه‌ ته‌ کۆی پیری موغان
 خانه‌قا، شیخ ده‌لێ پر له‌ سه‌ری بێ سه‌مه‌ره
 دلی پاکت که‌ نه‌بی کابه‌ و بوته‌خانه‌ یه‌ کن
 به‌ره‌ که‌ت نین له‌ دلیکا چه‌په‌ل و که‌چه‌زه‌ره
 «حافز»! ئه‌و پۆکه‌ له‌ سه‌ر ته‌ختی، له‌ ئه‌رکی حه‌ره‌ما
 تاجی عیلم و ئه‌ده‌ب چوون وه‌ کو شاهان له‌ سه‌ره
 هونه‌ر ئیستا که‌ له‌ کۆی بێ هونه‌ران وا له‌ گرتو
 بۆیه‌ «کۆلیل»ی هونه‌رمه‌ندی سه‌قز بێ هونه‌ره

خستگان را چو طلب باشد و قوت نبود
 گر تو بیداد کنی شرط مروت نبود
 ما جفا از تو ندیدیم و تو خود نپسندی
 آن چه در مذهب ارباب طریقت نبود
 خیره آن دیده که آتش نبرد گریه‌ی عشق
 تیره آن دل که در او شمع محبت نبود
 دولت از مرغ همایون طلب و سایه‌ی او
 زان که با زاغ و زغن شهر دولت نبود
 گر مدد خواستم از پیر مغان عیب مکن
 شیخ ما گفت که در صومعه همت نبود
 چون طهارت نبود کعبه و بتخانه یکی ست
 نبود خیر در آن خانه که عصمت نبود
 حافظا علم و ادب ورز که در مجلس شاه
 هر که را نیست ادب لایق صحبت نبود

~

كوشتنى گيانى شەكەت قىسمەتى شەوتىرى نەبوو
 دللى بى مېھرى دەنارەحمى بە ئىچىرى نەبوو
 چۆن لە زەنجىرەيى زولفت منى شەيدا و دەدەرىم
 كە وەك ئەو پەرچەمە شىتتى غول و زەنجىرى نەبوو
 خوايە ئەو گەوھەرى ئاوينەيى روخسارىيە چىن
 كە لەوا ھەورى ھەناسەم دەمى تەئسىرى نەبوو
 مەكە مەنەم كە لە مزگەوتەو بۆ مەيكەدە چووم!
 چون شناسا بە دەمى ئىو، ئەوئ پىرى نەبوو
 نازەنىن تر لە چەمەن گول وەكو بەژنت نەروا
 نەكىن تر وەكو تۆ، ژىنگە لە تەسوىرى نەبوو
 تاهەمىسان وەكو سىرەت سەھەرى بىمە حوزوور
 دوينەشەو سىنە مەگەر نالەيى شەوگىرى نەبوو
 سۆزت ئەي ئاورى ھىجران! لە دلەم ئەونە جەمە
 غەبرى سووتانى وەكوو شەم سەرى تەدبىرى نەبوو
 ئايەتتى بوو غەمى تۆ، بۆ دللى «حافز» لە غەزەب
 ئەو كەسەي دىتمى ئەلبەتتە كە تەفسىرى نەبوو
 دللى ئاوارەيى «كۆلىل» ئەو ەن خوئىنى رزانەد
 دەستى لوقمانى غەزەل قودرەتى تەعمىرى نەبوو

قتل این خسته به شمشیر تو تقدیر نبود
 ورنه هیچ از دل بی رحم تو تقصیر نبود
 من دیوانه چو زلف تو رهامی کردم
 هیچ لایق ترم از حلقه‌ی زنجیر نبود
 یارب این آینه‌ی حسن چه جوهر دارد
 که در او آه مرا قوت تأثیر نبود
 سر ز حسرت به در میکده‌ها برگردم
 چون شناسای تو در صومعه یک پیر نبود
 نازنین تر ز قلدت در چمن ناز نرست
 خوش تر از نقش تو در عالم تصویر نبود
 تا مگر همچو صبا باز به کوی تو رسم
 حاصلم دوش بجز ناله‌ی شبگیر نبود
 آن کشیدم ز تو ای آتش هجران که چو شمع
 جز فنای خودم از دست تو تدبیر نبود
 آیتی بود عذاب‌انده حافظ بی تو
 که بر هیچ کسش حاجت تفسیر نبود

باسی کۆپی شه‌وی پیشوو به خه‌می مووته‌وه بوو
 تا دلی شه‌و قسه له‌رزانه به گیسووته‌وه بوو
 شه‌تی خوینینی مژۆلت له‌ دلّم کرد و که‌چی
 دلّ له‌ نیو مالّی که‌وان، تاقی برۆی جووته‌وه بوو
 سروه‌ خوا کۆمه‌ کی خیری! که‌ له‌ کۆی دۆسه‌وه هات
 غه‌یری ئەو هه‌ر که‌سی تر قوفلی به‌ یاقووته‌وه بوو
 خه‌به‌ریکی نه‌بو دنیا له‌ شه‌ر و شوپری ئەوین
 شه‌ری عالم به‌ کریشمه‌ی گۆلی جادووته‌وه بوو
 دلی ئاواره‌ به‌ده‌ر بوو له‌ گه‌ری به‌ند و که‌مه‌ن
 داوی رینگه‌ی به‌ گرتی په‌رچه‌می هیندووته‌وه بوو
 هاته‌ ده‌ر دلّ له‌ قه‌فه‌س، دوگمه‌ تراز له‌ که‌وات
 ئاخ‌ر ئەو گیانی به‌ کۆی سینگ‌ی سپی و رووته‌وه بوو
 وه‌ره‌ سه‌ر توربه‌تی «حافز» به‌ به‌لینیکی که‌ دات
 چونکه‌ تا مه‌رگی به‌ ئاواتی گۆلی رووته‌وه بوو
 خه‌و به‌ چاوی دلی «کۆلیل» نه‌چوو قه‌ت له‌ ژیان
 روژ و شه‌و هۆشی به‌ دوو چاوی خه‌والووته‌وه بوو

دوش در حلقه‌ی ما قصه‌ی گیسوی تو بود
تا دل شب سخن از سلسله‌ی موی تو بود
دل که از ناوک مژگان تو در خون می‌گشت
باز مشتاق کمانخانه‌ی ابروی تو بود
هم عفاالله صبا کز تو پیامی می‌داد
ورنه در کس نرسیدیم که از کوی تو بود
عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت
فتنه‌انگیز جهان غمزه‌ی جادوی تو بود
من سرگشته هم از اهل سلامت بودم
دام راهم شکن طره‌ی هندوی تو بود
بگشا بند قبا تا بگشاید دل من
که گشادی که مرا بود ز پهلوی تو بود
به وفای تو که بر تربت حافظ بگذر
کز جهان می‌شد و در آرزوی روی تو بود

~

دویننه شه و زیر ده هات و رقی ههستا بوو نهوین
 خوایه له کوپی تری گر دابو دلّی زار و غه مین!
 ره مزی ئاشق کوژی و ره سمی شلّیژاندنی شار
 پر به به ژنی ئهوی دووراندبو خه ییاتی به رین
 گوئی دابوو به شه می روومه تی، پیتی و آبوو هه موو
 ئیمه ئه سپه نهری سهر ئاگری روخساری ئهوین
 هه رچه ن ئه یوت به رواللهت که به زارت ده کوژم
 نه زهری کی له دلّو بوو به دلّی پر له برین
 ری به دین گرتبوو زولفی شهوی ئه و دلّ پره وه ک
 هه لیگرسانبو سکل و گری سهر کوئمی به تین
 دلّ گه لی خوینی ده سینابو، دیه م پاکی رژاند!
 خوایه کنی کردی و کنی بردی له سهر توپی زه مین!
 یار مه فروشه به دینار که قازانجی نه کرد
 یوسفی ئه و که سه گورپاوه به قوشه ی حه له بین
 خوش به «حافز» وتی ئه م خه رقه برپو گر بده زوو!
 ئه م ده غه ل ناسیه چۆن فیر بووه یار به گوئی ژین
 زیپی ناخالسی ئه م خیلّه به غیلّه ش به منن
 بویه «کولیل» م و جیماو له عیلى مه م و زین

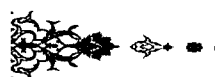

دوش می آمد و رخساره برافروخته بود
تا کجا باز دل غمزده ای سوخته بود
رسم عاشق کشی و شیوهی شهر آشوبی
جامه ای بود که بر قامت او دوخته بود
جان عشاق سپند رخ خود می دانست
و آتش چهره بدین کار برافروخته بود
گرچه می گفت که زارت بکشم می دیدم
که نهانش نظری با من دل سوخته بود
کفر زلفش ره دین می زد و آن سنگین دل
در پیاپی اش مشعلی از چهره برافروخته بود
دل بسی خون به کف آورد ولی دیده بریخت
الله الله که تلف کرد و که اندوخته بود
یار مفروش به دنیا که بسی سود نکرد
آن که یوسف به زر ناسره بفروخته بود
گفت و خوش گفت برو خرقه بسوزان حافظ
یارِ این قلب شناسی ز که آموخته بود

یه ک دو جامی کم به یانی دوینه بو ری که وتبوو
 وه ک شهرابی لیوی ساقیم پر به دل پی که وتبوو
 دل به ری گه نجی به مهستی ئاره زوم بوو وهر گه ری
 چون ته لاقی سی به سی بوو تازره هه ر سی که وتبوو
 هه ر مه قامی کم له عه شقا پشکنیی عاقیبه ت
 دیم له دهر کی هه ر دلێکا یه ک مه راقی که وتبوو
 ری ره وی عه شقم، په یاپه ی بی نه ساقی جامه که ت!
 هه ر که عاشق بوو به دهم، له م ریگه بی پی که وتبوو
 خوش خه وی کم دیوه شهو، مز گینی ئه ی خه بو ژیر!
 دیم که روژی رون له گه لما هاودراوسی که وتبوو
 هه ر چی هه ولما له دهستی چاوی بچمه گوشه یی
 تاقه تی سه برم له سه ر تاقی بروی جی که وتبوو
 خاوه نی شان و شکوی دین، گهر نه بوو با شاهی من
 کاری ئایین و ولات ئاخو به ره و کوئی که وتبوو
 ئه و ده مه ی «حافز» که شیعری وا په ریشانی دهوت
 بالی ئه فکاری به داوی ئاره زوو تی که وتبوو
 هو شی کال و کر چی من «کولیل» سی پر چی کالی بوو
 چونکه دل زووتر به جه غزی زولفی کالی که وتبوو

یک دو جام دی سحرگه اتفاق افتاده بود
 وز لب ساقی شرابم در مذاق افتاده بود
 از سر مستی دگر با شاهد عهد شباب
 رجعتی می خواستم لیکن طلاق افتاده بود
 در مقامات طریقت هر کجا کردیم سیر
 عافیت را با نظربازی فراق افتاده بود
 ساقیا جام دمادم ده که در سیر طریق
 هر که عاشق وش نیامد در نفاق افتاده بود
 ای معبر مژده ای فرما که دوشم آفتاب
 در شکرخواب صبحی هم وثاق افتاده بود
 نقش می بستم که گیرم گوشه ای زان چشم مست
 طاقت و صبر از خم ابروش طاق افتاده بود
 گر نکردی نصرت دین شاه یحیی از کرم
 کار ملک و دین ز نظم و اتساق افتاده بود
 حافظ آن ساعت که این نظم پریشان می نوشت
 طایر فکرش به دام اشتیاق افتاده بود

ئێسته‌ش ئه‌و دڵمه‌ شه‌می عه‌شقی نه‌هائیکه‌ که‌ بوو
 سینه‌ سه‌ندوووقی چه‌ز و میه‌ری جووانیکه‌ که‌ بوو
 عاشقی ئیوه‌ له‌ پاکانی ئه‌مانه‌تداره‌
 چاو به‌ فرمیسک و ده‌رون پر له‌ غه‌مانیکه‌ که‌ بوو
 هه‌ر سه‌با شایه‌ ته‌ بۆ ئیمه‌ که‌ شه‌و تا به‌ سه‌حه‌ر
 عه‌تری زولفت نه‌فه‌س و هاوده‌می گیانیکه‌ که‌ بوو
 له‌ عل و گه‌وه‌ر نییه‌ کړیاری، ده‌نا خۆر وه‌ کو خۆی
 له‌ گه‌روی به‌ردی ره‌قا گه‌وه‌ره‌ کانیکه‌ که‌ بوو
 دیتنی لازمه‌ کوژراوی کریشه‌ت، وه‌ره‌ چون
 دلی بیچاره‌ هه‌مان دڵنیگه‌رانیکه‌ که‌ بوو
 ره‌نگی خوینی گه‌شی ئیمه‌ی ده‌سپری یار، به‌ لام
 وه‌ کو جاران له‌ گۆلی لیوی، نیشانیکه‌ که‌ بوو
 وتم ئیتر نییه‌ چاوی ره‌شی ریگر به‌ که‌سی
 سالت‌ها رو‌یی و ئه‌و ده‌س به‌ که‌وانیکه‌ که‌ بوو
 «حافز»!! بیژه‌ که‌ فرمیسکی ره‌وانت له‌ چیه‌
 تا بزانی که‌ هه‌ر ئه‌و ئاوی ره‌وانیکه‌ که‌ بوو
 دلی بیژنگ وه‌ کوو سینه‌یی «کۆلیل» نه‌بی
 تیری برژانگی هه‌ر ئه‌و نوو که‌ سه‌ناینیکه‌ که‌ بوو

گوهر مخزن اسرار همان است که بود
 حقه‌ی مهر بدان مهر و نشان است که بود
 عاشقان زمره‌ی ارباب امانت باشند
 لاجرم چشم گهربار همان است که بود
 از صبا پرس که ما را همه شب تا دم صبح
 بوی زلف تو همان مونس جان است که بود
 طالب لعل و گهر نیست و گرنه خورشید
 همچنان در عمل معدن و کان است که بود
 کشته‌ی غمزه‌ی خود را به زیارت دریاب
 ز آن که بیچاره همان دل‌نگران است که بود
 رنگ خون دل ما را که نهان می‌داری
 همچنان در لب لعل تو عیان است که بود
 زلف هندوی تو گفتم که دگر ره نزنند
 سال‌ها رفت و بدان سیرت و سان است که بود
 حافظا باز نما قصه‌ی خونابه‌ی چشم
 که بر این چشمه همان آب روان است که بود

دیتم خه ویکی خوش که له دهستم پیالّه بوو
 یه عنی که کاری ئیمه به چاوت حه والّه بوو
 چل سالّه رهنج و دهردی ته چیزین و عاقیبهت
 دهرمانی دلّ به شووشه شهرابی ده سالّه بوو
 نامه ی مورادی سینه له به ختم که بوو رجا
 زانیم له کاکوئی رهش و زولفی قهبالّه بوو
 کاتی سه حهر خوماری خه فته وه خته بمکوژی
 شه نسّم له گهّل بوو ده مه مه ی پر پیالّه بوو
 ههر کهس نامی عه شق و نهوینی نه بوو له دلّ
 وه ک با رهشی خه زان و جه نابی هه لاله بوو
 بویی له ئهر کی مه یکه ده ههر خوین ته خۆم مودام
 سفره ی قهدهر بلاوه قهزام ئهم نه والّه بوو
 کازیوه دهم بوو چوومه چه مهن، ئهو ده مانه وا
 مورغی سه حهر به تاسه وه سه رگه رمی ناله بوو
 ده یوت چ تهبعی دلگره «حافز» له وه سفی شا
 ههر ته ک خه تیکی ئهم غهزه لّه ی سه د ریسالّه بوو
 ئهو یاره شاسوواره که شیر ی فهله ک له لای
 روژی نه بهرد و هه لّمه تی به رخین منالّه بوو
 شیعی «عومهر» له گهّل سه حهر ی روومه تی، یه کئی
 مانگی پر و ئهوی که، له دهووری به هاله بوو

دیدم به خواب خوش که به دستم پیاله بود
تعبیر رفت و کار به دولت حواله بود
چهل سال رنج و غصه کشیدیم و عاقبت
تدبیر ما به دست شراب دوساله بود
آن نافه‌ی مراد که می‌خواستیم ز بخت
در چین زلف آن بت مشکین کلاله بود
از دست برده بود خمار غم سحر
دولت مساعد آمد و می در پیاله بود
بر آستان میکده خون می خورم مدام
روزی ما ز خوان قدر این نواله بود
هر کونکاشت مهر و ز خوبی گلی نهجید
در رهگذار باد نگهبان لاله بود
بر طرف گلشنم گذر افتاد وقت صبح
آن دم که کار مرغ سحر آه و ناله بود
دیدیم شعر دلکش حافظ به مدح شاه
یک بیت از این قصیده به از صد رساله بود
آن شاه تندحمله که خورشید شیرگیر
پیشش به روز معرکه کمتر غزاله بود

له ئهركی مه یكهده یارهب سه حهر چ مه شغه له بوو
 نیگار و ساقی و شه مدان و شه م له مامه له بوو
 كه لامی گیانه نهوینم، نه حهر ف و باس به زار
 فقهت به ئۆفی دهف و نهی نیاز و كه لكه له بوو
 به یانی كۆری جنون سهر له دهرسی مه دره سه یه
 نه قیل و قالی فقهین و نه مه شقی ته شقه له بوو
 دلم به غه مزه یی ساقی كه می كراوه به لام
 له به ختی ناحهزه فیکری گله م له سهر جه له بوو
 هه زار و یه ك سهری وه ك سامری له میگه لی تۆن
 شووانی ساحری چاوت گه لیکی سیسه له بوو
 وتم حه والته كه ماچی له لیوی گۆل به دهمت
 كه نی وتی له گه لت كه ی وه هامه مامه له بوو
 شو كور هه ساره یی به ختم هه لا تبوو شه وی پیش
 له به نیی مانگی پر و روومه ت موقابه له بوو
 ده می نیگار كه ده رمانی ده ردی «حافز» ه داد!
 له کاتی لوتف و سه خاوه ت، چ ته نگ حه وسه له بوو
 به مانگی یه كشه وه «کۆلیل» ته گه ر بلئی چ خه می!
 ده لئی به حو کمی برۆی ئه و نامه سه وزه له بوو

به کوی میکده یارب سحر چه مشغله بود
 که جوش شاهد و ساقی و شمع و مشعله بود
 حدیث عشق که از حرف و صوت مستغنی ست
 به ناله‌ی دف و نی در خروش و ولولہ بود
 مباحثی که در آن مجلس جنون می‌رفت
 و رای مدرسه و قال و قیل مسئله بود
 دل از کرشمه‌ی ساقی به شکر بود ولی
 ز نامساعدی بختش اندکی گله بود
 قیاس کردم و آن چشم جادوانه‌ی مست
 هزار ساحر چون سامریش در گله بود
 بگفتمش به لبم بوسه‌ای حواله کن
 به خنده گفت کیات با من این معامله بود
 ز اخترم نظری سعد در ره است که دوش
 میان ماه و رخ یار من مقابله بود
 دهان یار که درمان درد حافظ داشت
 فغان که وقت مروت چه تنگ حوصله بود

ټه‌و یاره که مه‌نزل به ټه‌وم، مالټه پهری بوو
 بی‌خه‌وش سه‌راپا له هه‌موو عه‌یب به‌ری بوو
 دل مایه‌وه له‌م شاره که بوی به‌ژنی بن‌وشی
 بی‌چاره دل‌ی ټیمه که یاری سه‌فهری بوو
 نه‌ک هه‌ر له دل‌ی من فه‌لټه‌ک ټه‌و په‌رده‌یه لادا
 ټه‌م چه‌رخه له به‌ر په‌رده‌دپی و فیتنه‌گری بوو
 مه‌جووبی من ټه‌و دل‌به‌ره زانایه که به‌ژنی
 سه‌روی ته‌پ و روشن سه‌ر و حوسنی نه‌زه‌ری بوو
 ټیقبال‌ی شه‌رم بوو، که له ده‌س مانگی ده‌رینام
 ده‌وران‌ه! که وا ده‌ول‌ته‌تی به‌ختم قه‌مهری بوو
 هه‌ی هه‌ی له دل‌ی ده‌ر که گه‌دا! شا که له مول‌کی
 حوسنا که مهری زی‌پ و زه‌پین تاجی، سه‌ری بوو
 روژانی خو‌ش ټه‌و کاته، له گه‌ل ټیوه به‌سه‌ر چوو
 باقی ته‌مه‌نم پو‌وچ، هه‌موو بی‌خه‌به‌ری بوو
 خو‌ش بوو له که‌ناری گو‌ل و نه‌سرین و خو‌په‌ی ناو
 هاوار که ټه‌و گه‌نجه ره‌وانه‌م سه‌پهری بوو
 بولبول وه‌ره مه‌خوین‌ته ټه‌دی، بم‌ره له داخا!
 گو‌ل زول‌فی په‌ریشانی به‌سروه‌ی سه‌حه‌ری بوو
 هه‌ر گه‌نجی موراد‌یک‌ی خودا به‌خشیه «حافز»
 ویردی سه‌حه‌ر و زی‌کری شه‌وانه‌ی، ټه‌سه‌ری بوو
 ټه‌و شانه که ټه‌و په‌رچه‌م و ټه‌گریجه‌یه دادا
 شیعر و قه‌ل‌می کوردی و عه‌شقی «عومه‌ر»ی بوو

موسولمانان دلایکم بوو زه مانئ
 که ده مگوت بینه سهر ده یگوت که هانئ
 به گیتراوی غه مئی ههر گاه ده که وتم
 له بیرو رای نهوم دابوو نه مانئ
 دلئی هاوده رد و کات و ده م شناسئ
 ستوونی پشتی ههر پیرو جووانئ
 له دهستم چوو له کۆی گیانان خودایا
 چ دلگر بوو وه ها شوین و مه کانئ!
 هونه روهر عه یبی مه حروومی له سه ریبه
 مرؤقئی وه ک منی مه حرووم کوانئ
 وهرن گیانی په ریشانی دهوا که ن!
 که مه له هم بوو بزه ی فیکرت زه مانئ
 نهوین فیری قسه ی شیرینی کردم
 که فهر هادم له کۆری عاشقانی
 مه لئین ئیتر که «حافز» نوکته سه نهجه
 که جه هلی تیکه لاوی بوو عه یانی
 که «کؤلیل» ئی نه کا ته فسیری (وه لله یل)
 چلۆن شیتیکی وه ک مه جنون ده زانی

مسلمانان مرا وقتی دلی بود

که با وی گفتمی گر مشکلی بود

به گردابی چو می افتادم از غم

به تدییرش امید ساحلی بود

دلی همدرد و یاری مصلحت بین

که استظهار هر اهل دلی بود

ز من ضایع شد اندر کوی جانان

چه دامن گیر یا رب منزلی بود

هنر بی عیب حرمان نیست لیکن

ز من محروم تر کی سائلی بود

بر این جان پریشان رحمت آرید

که وقتی کاردانی کاملی بود

مرا تا عشق تعلیم سخن کرد

حدیثم نکته‌ی هر محفلی بود

مگو دیگر که حافظ نکته‌دان است

که ما دیدیم و محکم جاهلی بود

ھەر كەسى رۆژى ئەزەل بەختى سولەيمانى ھەيە
 تائەبەد جامى جەم و زولفى پەريشانى ھەيە
 مەن ھەر ئەو لەحزەى تەمامو و تەركى مەى نۆشى بىكەم
 ئىم يەقىن بوو كارى وابارى پەشيمانى ھەيە
 چاكە وادەك سويىسنەش بەرمالى سەورم كۆل
 كى بە خەرقەى مەى شەلالى شانم ئيمانى ھەيە
 بى جەمالى جامى مەى خەلۆت نشىنى سەختە بۆم
 كامە گۆشەى ئەھلى دل بى مۆمى نورانى ھەيە؟!
 بانەبى گەوھەر نىشان جامت، شەراب ئەر خالەسە
 بۆقەلەندەر مەى جەمالى لەعلى روممانى ھەيە
 مەن كە دەرويشم، بە چاوى سوكيۆ مەروانە بۆم
 چون گەداى ئەم زىدى ئىمە حوكمى سولتانى ھەيە
 گەر بە ھىواى ئابرووى ئەى دل لەگەل فيزن مەچۆ!
 ھەر كە خۆھەلكيشە پىناسەى بە مل پانى ھەيە
 مەجلىسى شىعر و بەھار و عەشق و رەندىن چاوە كەم
 مەى لە دەس دل بەر نەگرتن سەر گرانجانى ھەيە
 خۆشەويسى دوى وتى «حافىز» نەينى مەى دەخۆن
 گىانە كەم ھەر كارى عەيبى رەمزى پەنھانى ھەيە
 مەستى بادەى كىژى كەركووكىم و «كۆليل»ى بزەى
 بووكى كوردستان ھەزاران نەخشى بۆمانى ھەيە

در ازل هر کو به فیض دولت ارزانی بود
 تا ابد جام مرادش همدم جانی بود
 من همان ساعت که از می خواستم شد توبه کار
 گفتم این شاخ ار دهد باری پشیمانی بود
 خود گرفتم کافکنم سجاده چون سوسن به دوش
 همچو گل بر خرقه‌ی رنگ می مسلمانی بود
 بی چراغ جام در خلوت نمی یارم نشست
 ز آن که کنج اهل دل باید که نورانی بود
 همت عالی طلب جام مرصع گو مباحش
 رند را آب غنّب یا قوت رمانی بود
 گرچه بی سامان نماید کار ما سهلش مبین
 کاندرا این کشور گدایی رشک سلطانی بود
 نیک نامی خواهی ای دل با بدان صحبت مدار
 خودپسندی جان من برهان نادانی بود
 مجلس انس و بهار و بحث شعر اندر میان
 نستدن جیام می از جانان گران جانی بود
 دی عزیزی گفت حافظ می خورد پنهان شراب
 ای عزیز من نه عیب آن به که پنهانی بود

که ئیسته گول له نه بون هاته میتر گولانی وجود
 وه نه وشه خوش سهری بو دانهوی به عهزمی سوجوود
 بنۆشه جامی سوحانهت! به نالهی دهف و نهی
 وه لێسه غه و غهوی ساقی! به سۆزی سینهیی عوود
 زه ماننی خوش نییه گول، بی شه راب و یار و روباب
 ژیا نی وه ک من و تو کورته چون له باخی وجود
 له شه و قی روومه تی گول و ینهی ئاسمانه زهوی
 به به ختی روشن و رهوتی هه سارهیی مه سعوود
 له دهستی دل بهری ناسک له ش و مه سیح نه فهس
 بنۆشه مهی! مه که باس و چه کایه تی له سه موود
 به فه سلی سۆسه ن و گول، خه لوه تی ئه وینه چه مه ن
 وه لی که مردنی بولبول له ریگه دایه چ سوود
 که گول سوواری سه با بو سه حه ر سوله یمان سا
 له ناخی بولبوله په رداخه نه غمه یی داوود
 له باخ تازه وه که ن ره سمی دینی سه رده شتی
 گول لاله ئیسته که کردوویه تو ئاگری نه مروود
 ته له ب که جامی شه رابی سه حه ر! به یادی وه زیر
 عه زیزی مولکی سوله یمان ستوونی دین (مه حموود)
 شیاوی مه جلیسی «حافز» به حورمه تی هونه ری
 شه راب و ساقی و یاره و هه وای خوش و سروود
 به ئاگری شه وی یه لدا دلی «عومه ر» بکه داخ
 ده نا له زلمی شه وی زولفه که ت ده بیته شو هوود

خوینیی دلّم چه نیکه به روودا ره واده چی
 چهن سالّه نهم پلوسکی گلارانه واده چی؟!
 گهنجی له گیانمایه نهوینیکه سهر به مۆر
 بیت و بچی له سیننه خهزینیهی سهفا ده چی
 خۆر بویه چاکی کردووه ییخهی کراسی خۆ
 یارم ده لّین به عیشوه به ئاسۆی که واده چی
 سهر خاکی بهر دو پیته، مهنی دهستی رهد له رووی!
 سهر به رزه سهر، دهمی که له ژیر خاکی پا ده چی
 لافاوه ئاوی دیده له ری لاده، واده چی!
 دل ههر چهنه له بهرده، به سیلاوی واده چی
 نیوانی نه شک و ئیمه شهو و رۆژه ماجه را
 بوچی که بهر له سیننه به جوی دل به را ده چی
 «حافز» ده چپته مه یکه ده دایم به عه شقی دل
 ده رویش چۆن به ته کیه به سیدق و وهفا ده چی
 «کولیل» دل گرانه که سۆفی ده مه و به یان
 مه یخانه چۆل نه کات و به ره و خانه قا ده چی

از دیده خون دل همه بر روی ما رود
 بر روی ما ز دیده چه گویم چه ها رود
 ما در درون سینه هوایی نهفته ایم
 بر باد اگر رود دل ما زان هوا رود
 خورشید خاوری کند از رشک جامه چاک
 گر ماه مهر پرور من در قبا رود
 بر خاک راه یار نهادیم روی خویش
 بر روی ما رواست اگر آشنا رود
 سیل است آب دیده و هر کس که بگذرد
 گر خود دلش ز سنگ بود هم ز جا رود
 ما را به آب دیده شب و روز ما جراست
 زان رهگذر که بر سر کویش چرا رود
 حافظ به کوی میکده دایم به صدق دل
 چون صوفیان صومعه دار از صفا رود

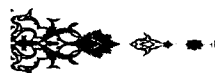
~

که دهس له سومبولی دلّبر ئهدهم به قار، دهچی
 که لوتف و بهخشی داوا ده کهم له شار، دهچی
 خهمی برۆ به درۆ تا ده نیته بهردهسی دلّ
 هیلالی یه کشهوه ئاسا، نیقابدار دهچی
 به شهو شهرابم ئه داتی که مهست و بی خه و بم
 به رۆژ ئه گهر گله مهن بم، به خهونی پار دهچی
 چ پر له فیتنه یه ریگهی ئهوینی دلّ، یاران!
 ملی شکاوه له ئهم ری کهسی به غار دهچی
 غوباری مهیکه ده نادهم به کۆشکی سه لته نه تی
 ههزاری ئهم دهره تا عهرشی کردگار دهچی
 که جهوه هری رهشی زولفت تهواوه، نامه سپین
 به یانه، ههسته! که وا رهنگی زولفی تار دهچی
 ههوا ده چیه سهری تۆقله، وا له جامی شهراب
 کلاوداری و حوکمی له بهر ده مار دهچی
 وجوود په رده یه «حافز»! فه نا به، لاده له خۆ!
 خۆشا کهسی که به بی لهش به ره و نیگار دهچی
 «عومهر» له بولبولی پرسى ته بیعه تی گولّ چین؟
 وتی به داخه وه عهینه ن وه کوو به هار دهچی

چو دست بر سر زلفش زنم به تاب رود
 و ر آشتی طلبم با سر عتاب رود
 چو ماه نوره بیچارگان نظاره
 زند به گوشه‌ی ابرو و در نقاب رود
 شب شراب خرابم کند به بیداری
 و گر به روز شکایت کنم به خواب رود
 طریق عشق پر آشوب و فتنه است ای دل
 بیفتد آن که در این راه با شتاب رود
 گدایی در جانان به سلطنت مفروش
 کسی ز سایه‌ی این در به آفتاب رود
 سوادنامه‌ی موی سیاه چون طی شد
 بیاض کم نشود گر صد انتخاب رود
 حجاب را چو فتد باد نخوت اندر سر
 کلاه‌داریش اندر سر شراب رود
 حجاب راه تویی حافظ از میان برخیز
 خوشا کسی که در این راه بی حجاب رود

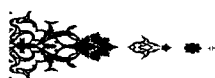
کئی له کۆی ئیسوه دهتۆریت، په ریشانه دلی
 خه جل و بی سهر و سامان و په شیمانه دلی
 کاروانی نه فهسی گهرمی نهوینی له گه له
 هه لسو کهوتی به شکۆ، پر سهر و سامانه دلی
 نووری ئیمانه موریدی ده گه یینی به مورد
 کئی به مه نزل نه گه یی نه لبه ته ویرانه دلی
 بگره کامی له شهراب و ده می ئازیز، ده می
 زینی دۆراندووه بیکار، گران جانه دلی
 نهی ده لیلی دلی گوم بوو، مه ده دی تۆ بی و خوا!
 شاره زه، یاوه ر و دلسۆزی غه رییانه دلی
 حو کمی پاکی و چه په لی رۆژی سهره نجامه فه قه ت
 له ده می ئاخیری خو ههر که له رامانه دلی
 «حافز»! باده له چاوانه یی حیکمه ت بکه نوش
 ههر که له و کانیه ده خواته وه زۆرزانه دلی
 هه وری یادت له سهری سینه هه لیداوه، که خوش
 چاوی «کۆلیل» خه ریکی په له بارانه دلی

از سر کوی تو هر کوبه ملالت برود
 نرود کارش و آخر به خجالت برود
 کاروانی که بود بدرقه اش حفظ خدا
 به تجمل بنشیند به جلالت برود
 سالک از نور هدایت ببرد راه به دوست
 که به جایی نرسد گر به ضلالت برود
 کام خود آخر عمر از می و معشوق بگیر
 حیف اوقات که یک سر به بطالت برود
 ای دلیل دل گمگشته خدا را مددی
 که غریب از نبرد ره به دلالت برود
 حکم مستوری و مستی همه بر خاتم تست
 کس ندانست که آخر به چه حالت برود
 حافظ از چشمه ی حکمت به کف آور جامی
 بو که از لوح دلت نقش جهالت برود

~

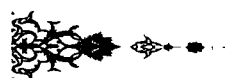
سینه نه خشینه به یادت، سەر و سامانم ئەتۆی
 بەش به حالێ دڵی خو سەروی خەرامانم ئەتۆی
 لە دڵی ویلەمی یادت فەلەک و جەووری نەبرد
 بە خەیاڵی دەمی تۆ ماوم و هۆی مانم ئەتۆی
 لە ئەزەل بەستەیی زولفت بوو دڵ تا ئەبەدیش
 مل کەچی عەھدم و نەشکاو لە پەیمانم ئەتۆی
 لە دڵی ئێمە ئەوێ باری غەمی سەختە دەچی
 ھەر غەمی ئەووەل و ئاخر وە کو جارنم ئەتۆی
 عەشقی ئێوێم لە دڵ و گیان بوو جێگیر وەھا
 کە سەریشم بە برین چی، لە دڵ و گیانم ئەتۆی
 گەر دڵم ویلە لە دووی ئێوێ نەخۆشینی ھەبە
 چییە چارەم کە ئەزەل چارە و دەرمانم ئەتۆی
 پێت ئەگەر خۆشە وە کوو «خاجە» دڵ ئاوارە نەبی
 حەز لە شۆخێ مە کە! خاترجەمی دەورانم ئەتۆی
 لەوێ تا بوومەتە «کۆلیل» ی ئەوین تۆم لە دڵی
 ئەرزێ بێ ئاوی بەھارم، پەلە بارانم ئەتۆی

هر گزم نقش تو از لوح دل و جان نرود
 هرگز از یاد من آن سرو خرامان نرود
 از دماغ من سرگشته خیال دهن
 به جفای فلک و غصه‌ی دوران نرود
 در ازل بست دلم با سر زلفت پیوند
 تا ابد سر نکشد و از سر پیمان نرود
 هر چه جز بار غمت بر دل مسکین من است
 برود از دل من وز دل من آن نرود
 آن چنان مهر توام در دل و جان جای گرفت
 که اگر سر برود از دل و از جان نرود
 گر رود از پی خوبان دل من معذور است
 درد دارد چه کند کز پی درمان نرود
 هر که خواهد که چو حافظ نشود سرگردان
 دل به خوبان ندهد و از پی ایشان نرود

۲

خوښا دلتي که به عومري له سهر نه زهر ناچي
 به ههر سهرايه که ييبه ن به بي خه بهر ناچي
 به شه کري ليوي نهوم چاترن ته ماح نه که م
 وه لني مه حاله، چ ميشي به ره و شه کهر ناچي!
 ره شي مه شووه له چاوي غه مين به نه سرينم
 نيشاني خالتي ههر گيز نه زهر له دهر ناچي
 به چه شني سروه دريغي نه سيمي خوښ مه که ليم!
 ژيان که بي سهری زولفت له سهر به سهر ناچي
 دلا! مه مينه وه ههر ههرزه گيل و بي خواوه
 که کار و باري ژياني وه ها له بهر ناچي
 به چاوي سوو که وه مه پوانه بو منيکي خراو
 که ناو و تاوي شه ريمهت به بي هونه ر ناچي
 مني گه دا هه وه سي نو نمامي و له سهر م
 له گهر دني که ده سي بي زه پ و گوهر ناچي
 له تو که خه لکي وه لاني سه خواوهت و که ره مي
 وه فا به قه وول و قه رارت له سهر هه دهر ناچي
 له عالمه ما نيبه وه ک من خراپ و چاره په شني
 ده چون به چه شني قه لاهم زو و خي دل به سهر ناچي
 فريوي تاجي په پوو هه ي مه خوا! که بازي سپي
 له شويني چوله که، نيچيري موخته سهر ناچي
 پيساله پر که له پيشا به «حافز» ت که ره مي
 نه گهر به لينه که باس و خه بهر به دهر ناچي
 به ناوي که وسهر و جه ننه ت! به بي بزه ي ليوت
 قه سه م به حه سره تي «کزيل»! غه م، که سهر، ناچي

خوشا دلی که مدام از پی نظر نرود
 به هر درش که بخوانند بی خبر نرود
 طمع در آن لب شیرین نکردنم اولی
 ولی چگونه مگس از پی شکر نرود
 سواد دیده‌ی غم دیده‌ام به اشک مشوی
 که نقش خال توام هرگز از نظر نرود
 ز من چو باد صبا بوی خود دریغ مدار
 چرا که بی سر زلف توام به سر نرود
 دلا مباش چنین هرزه گرد و هرجایی
 که هیچ کار ز پشت بدین هنر نرود
 مکن به چشم حقارت نگاه در من مست
 که آبروی شریعت بدین قدر نرود
 من گدا هوس سروق امتی دارم
 که دست در کمرش جز به سیم و زر نرود
 تو کز مکارم اخلاق عالمی دگری
 وفای عهد من از خاطرت به در نرود
 سیاه نامه تر از خود کسی نمی بینم
 چگونه چون قلمم دود دل به سر نرود
 به تاج هدهدم از ره میر که باز سفید
 چو باشه در پی هر صید مختصر نرود
 بیار باد و اول به دست حافظ ده
 به شرط آن که ز مجلس سخن به در نرود

مه یگپر! گول به یانی به هار و گه شهی ده کا
 باسی عه لاجی سینه به سنی جامی مهی ده کا
 مهی تیکه سووره گول له چه مهن جوانه بئ سنوور
 ده لاله له و ده لاله نیگا کاله چهی ده کا؟
 شه ککه رشکین له هینده هه موو تووتیائی، چون
 شیراز لوتفی قه ندی به به نگاله کهی ده کا
 تیپه پر له کات و جیگه یه شیعرم که وا شه وی
 مندالی ئیمه ریگهی سه د ساله پهی ده کا
 زاهید فریوی چاوی ته ماشا که چون له دووی
 کاروانی مه کر و نازی، دهرون ناله قهی ده کا
 دونیا به مه کر و فیلی له خه شته نه با، ده خیل!
 نه فسوونه هه لسو که وتی، قه پاله و ده بهی ده کا
 وه رزی به هاره سروه شنه ی دی له باخی گول
 شه ونم سه با له جامی گولی لاله ههی ده کا
 «حافز»! له شه وقی نازیز بنالینه هه ر به دل
 ئهم ریگه زور دووره، فه قهت ناله تهی ده کا
 «کولیل»ی ئیوه بویه وه کوو نهی له ناله دان
 ده رمانی ده ردی دووری به نالین و وهی ده کا

ترسم له ئەشکی ئالە به سیخۆری دەرد ئەبێ

رازی به مۆری سینە عەیان چەشنی خۆر دەبێ

بەردی دەلێن به حەوسەلە روژی دەبیته لەعل

ئەلبەت دەبێ بەلامە به خوینی جیگەر دەبێ

بۆچی نەپۆمە مەیکەدە نالان و حەق تەلەب

دەرد و کەسەر به جامی ئەوی چارەسەر دەبێ

تیری دوکارەوانە به هەر لایە بێ و جان

بێ شک یەکی لەوانە شەوی کاریگەر دەبێ

ئەو دڵ! بەیامی ئیمە هەمیشان بۆی به یار

ئەمما به سووک، ئەگینە له خەونی خەبەر دەبێ

روو زەردی عەشقی تۆیە، عەیاری تەواوێ رووم

ئەلبەت له یومنی ئیوه گک خاکێ به زەر دەبێ

سەر سووکی فیز و نازی رەقیبم، کە یارەبی!

کەرمۆرە سەر نەچی کە له گەوهەر زەرەر دەبێ

پێویستە جێ له جوانی گەلی خال، تا کەسێ

شیرین به تەبعی خوسرەوی خاوەن نەزەر دەبێ

وا سەر دەنێ به دیانەوه کۆشکی کەناری تۆ

لەم ئاستانە چی سەرە وە کک خاکی دەر دەبێ

«حافظ!» کە عەتری زولفی بەرەو تۆیە، وس به وس

ئەوشۆ سەبا له خەونە، نەکەو! لیت خەوەر دەبێ

زریان برووسکەنێرە «عومەر!» بۆ هەموو گۆلی

کێ زولفی بۆنی خۆشە ئەوین چوونی هەر دەبێ

ترسم که اشک در غم ما پرده در شود
 وین راز سر به مهر به عالم سمر شود
 گویند سنگ لعل شود در مقام صبر
 آری شود ولیک به خون جگر شود
 خواهم شدن به میکده گریان و دادخواه
 کز دست غم خلاص من آن جا مگر شود
 از هر کرانه تیر دعا کرده ام روان
 باشد کز آن میانه یکی کارگر شود
 ای جان حدیث ما بر دلدار بازگو
 لیکن چنان مگو که صبا را خبر شود
 از کیمیای مهر تو زر گشت روی من
 آری به یمن لطف شما خاک زر شود
 در تنگنای حیرتم از نخوت رقیب
 یارب مباد آن که گدا معتبر شود
 بس نکته غیر حسن بیاید که تا کسی
 مقبول طبع مردم صاحب نظر شود
 این سرکشی که کنگره کاخ وصل راست
 سرها بر آستانه‌ی او خاک در شود
 حافظ چو نافه سر زلفش به دست توست
 دم در کش از نه باد صبا را خبر شود

با له بهر واعیزی شار ئه‌م قسه ئاسان نییه

تاریاکار و زمان چه‌وره موسولمان نییه

فیری جوامیری و رهندی به! ده‌نا که‌ی هونه‌ره

بۆ که‌ر و گاکه نه‌نۆشی مه‌ی و ئینسان نییه

که‌وه‌هری پاکه شیای شه‌ره‌فی به‌رزی خوزوور

هه‌رچی به‌رد و گله مرواری و مه‌رجان نییه

ئیسمی ئه‌عه‌زم که هه‌وادارته ئه‌ی دڵ غه‌می چی؟!

دیو به ئه‌فسوون و فه‌ن و فیل، سوله‌یمان نییه

عه‌شقه کاری من و لام وایه که ئه‌م ئیشه وه‌کوو

هونه‌ری‌تر، له غه‌می لومه و بوختان نییه

شه‌وی پیشوو و تی سۆزی به‌ مورادت ده‌گه‌یی

کۆمه‌کی خوایه که تا ئیسته په‌شیمان نییه

خواعه‌تا کابه جه‌مالت ره‌وشی میهر و وه‌فا

سینه به‌م شیوه له‌ سامت، که په‌ریشان نییه

«حافز»! زه‌رپه ئه‌گه‌ر هیممه‌تی بالای نه‌بی

عاشقی ماچی کچی خۆری دره‌خشان نییه

هه‌ر قه‌ساوی دلی «کۆلیل»ه شوکور تیغی برۆی

قۆچی قوربانی وه‌ک ئیمه‌ی که له‌ قوربان نییه

گرچه بر واعظ شهر این سخن آسان نشود
تاریا ورزد و سالوس مسلمان نشود
رندی آموز و کرم کن که نه چندان هنر است
حیوانی که ننوشد می و انسان نشود
گوهر پاک بیاید که شود قابل فیض
ورنه هر سنگ و گلی لؤلؤ و مرجان نشود
اسم اعظم بکند کار خود ای دل خوش باش
که به تلبیس و حیل دیو مسلمان نشود
عشق می ورزم و امید که این فن شریف
چون هنرهای دگر موجب حرمان نشود
دوش می گفت که فردا بدهم کام دلت
سببی ساز خدایا که پشیمان نشود
حسن خلقی ز خدا می طلبم خوی تو را
تا دگر خاطر ما از تو پریشان نشود
ذره را تا نبود همت عالی حافظ
طالب چشمه ی خورشید درخشان نشود

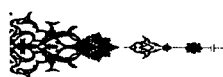
گهر له کولمت گولای یه ک ماچ بچینم چ ده بی؟!
 به شه می ئیوه که بهرپام بوینم چ ده بی؟!
 سا خودایا له په نا سیبه ری ئه و سهروه ئه گهر
 منی مانووی ده می خو وه حه سینم چ ده بی
 ئه ی موباره ک ئه سه ر ئه ی موری سوله یمان ئه گهر
 گر شه با ویزییه سه ر نه خشی نهینم چ ده بی
 واعیزی ئیمه به داروغه و شا عاشقه ئه ی
 من ئه گهر دیده خوماری بدوینم چ ده بی
 له سه رم هوش په ریوه گری مه ی گهر ئه مه بی
 بی گومانم که له سه ر دین و به لینم چ ده بی
 گهنج و زیری ته مه نم سه رفی مه ی و کیژله بوو
 تا له ئه م چم به سه ر و له و بهر و بینم چ ده بی
 خاجه زانی که ئه ویندار و مه سم هیچی نه وت
 «حافز» یشته که نه کا باس له شوینم چ ده بی
 زاوری که س نییه له م شاره «عومهر»! بیژره به شیخ
 دلی عاشق وه کو ئه و گهر نه شکینم چ ده بی

گر من از باغ تو یک میوه بچینم چه شود
 پیش پایی به چراغ تو ببینم چه شود
 یا رب اندر کنف سایه‌ی آن سرو بلند
 گر من سوخته یک دم بنشینم چه شود
 آخر ای خاتم جمشید همایون آثار
 گرفتد عکس تو بر نقش نگینم چه شود
 واعظ شهر چو مهر ملک و شحنه گزید
 من اگر مهر نگاری بگزینم چه شود
 عقلم از خانه به در رفت و گر می این است
 دیدم از پیش که در خانه‌ی دینم چه شود
 صرف شد عمر گران‌مایه به معشوقه و می
 تا از آنم چه به پیش آید از اینم چه شود
 خواجه دانست که من عاشقم و هیچ نگفت
 حافظ از نیز بدانند که چنینم چه شود

۲

به ختم له زاری یاره که می، پی نه بوو نیشان
 شه نسیم له رازی بوونی ده می وا له تفره دان
 گیان و دلّم خه لاتی به ماچی له لیتوی کرد
 نه ییوو وه فا به قه ولّ و که چی دلّمی برد و گیان
 مردم له دهردی دووری و نه مبوو به ژووری ری
 یا پهرده داره ریگه ده کا گوم له بیکه سان!
 زولفی له دهس سه بایه فه له ک چهنده سپله بوو
 سووکی له کوّی سه باوه شه مالی منی خه وان
 په پرگار وینه گهرچی له ده ورانه دلّ وه لی
 ده وران به چه شنی نوخته نه میخسته نیتو مه یان
 شه ککه ر فروشه هه وسه له نه ممانه چون
 که م شهرت و بی به لینه، زه مانیکه پیتم نه دان
 ده موت ده پومه خه و که بیینم جه مالی تو
 «حافز» به ئاه و ناله مه گهر پیتم نه دا نه مان؟!
 بوّنی جه فاله باخی وه فا دیت بوّیه وا
 «کولیل» دلّ گرانه له کرداری باخه وان

بخت از دهان دوست نشانم نمی دهد
 دولت خبر ز راز نهانم نمی دهد
 از بهر بوسه ای ز لبش جان همی دهم
 اینم همی ستاند و آنم نمی دهد
 مردم در این فراق و در آن پرده راه نیست
 یا هست و پرده دار نشانم نمی دهد
 زلفش کشید باد صبا چرخ سفلہ بین
 کآن جا مجال باد وزانم نمی دهد
 چندان که بر کنار چو پرگار می شدم
 دوران چو نقطه ره به میانم نمی دهد
 شکر به صبر دست دهد عاقبت ولی
 بدعهدی زمانه زمانم نمی دهد
 گفتم روم به خواب و بیینم جمال دوست
 حافظ ز آه و ناله امانم نمی دهد

~

دلّم بچئی له شه رابی شه مامه بۆ شایهت
 که بۆنی تاسه له زوهدی ریا به دهر نایهت
 هه موو جه هانت نه گهر بهر گری نهوینی دلّه
 له کهس مه ترسه هه تا یاره کۆمه ک و پایهت
 نهوین به لوتفه ته ماحی سه خاوهت پی پی
 ده کا که ره م به هه موو عاشقان به پی غایهت
 دلّم له هه لقه یی زیکر و دوعایه، به و خۆزگا
 شهوئ به هه لقه یی زولفی رهشی بکه وتایهت
 نه تو که بوو کی خوداییت و به ختی زگماکی
 له پیخه سوو هه له بوو به ژنتی که دهق دایهت
 چه مهن که خۆشه، هه واه دنگره و سوراحی پر
 چ بوو نه گهر به دلّی خۆش نهوین بهاتایهت
 جه میله خانمه بوو کی جه هان بزانی نه بی
 که نه م که ژاوه نشینهت به عهقدی کهس نایهت
 به سه د رجا وتم نهی مانگی من مه گهر کوفره
 به مانووی گۆله ماچی بدهی له سه رمایهت
 که نی وتی مه به «حافز»! له بهر خودا رازی
 بکا که روومه تم ئالووده مامه لهی زایهت
 غه می له دلّ چوو «کۆلیل» که کت که فهرمووتان
 برۆ! به حورمه تی جار ان ده به خشم نه مپایهت

اگر به بادیه مشکین دلم کشد شاید
 که بوی خیر ز زهد ریای نمی آید
 جهانیان همه گر منع من کنند از عشق
 من آن کنم که خداوند گار فرماید
 طمع ز فیض کرامت مبر که خلق کریم
 گنه ببخشد و بر عاشقان ببخشد
 مقیم حلقه‌ی ذکر است دل بدان امید
 که حلقه‌ای ز سر زلف یار بگشاید
 تو را که حسن خداداده هست و حجله‌ی بخت
 چه حاجت است که مشاطه‌ات یاراید
 چمن خوش است و هوا دلکش است و می بی‌غش
 کنون بجز دل خوش هیچ در نمی‌باید
 جمیله‌ای ست عروس جهان ولی هشدار
 که این مخدّره در عقد کس نمی‌آید
 به لابه گفتمش ای ماه‌رخ چه باشد اگر
 به یک شکر ز تو دل خسته‌ای بی‌اساید
 به خنده گفت که حافظ خدای را می‌پسند
 که بوسه‌ی تو رخ ماه را بی‌الاید

پیم وت غه می دلم توی فهرموی غه مت به سهر دئی

پیم وت که مانگی من بی فهرموی هه تا وه دهر دئی

پیم وت له عاشقانو فیهری وه فا به ئازیزا!

فهرموی له گول عوزاران کاری وه ها مه گهر دئی

پیم وت به کوی خه یالم یادت که زیگه ناده م

فهرموی عه یاری شه و گیل ههر وه ک هه ناسه، وهر دئی

پیم وت نهوینی زولفت گومرا له دینی کردم

فهرموی ههر نهو سهره نجام ده سگیری ریگه دهر دئی

پیم وت چ خوشه بایی سروهی سه هر هه لیکا

فهرموی نه سیمی خوش تر له و باخی موشکه بهر دئی

پیم وت که شه کری لیوت ئیمه ی به ئاره زوو کوشت

فهرموی که ههر غولامی لیوم به! تا شه کهر دئی

پیم وت دلی به ره حمت سولحی ده بی له گه لاما

فهرموی مه لئی به ههر که س! ئه م سولحه کاتی ههر دئی

پیم وت نه شازهمانی شایی چلو ن به سهر چوو

فهرموی ده وس به «حافز»! ئه م کاته شت به سهر دئی

پیم وت که رۆحی شیرین وه ربگره لیم به ماچی

فهرموی نه گهر وه ها بی ههر چر که سه د «عومه ر» دئی

گفتم غم تو دارم گفتا غمت سر آید
 گفتم که ماه من شو گفتا اگر بر آید
 گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز
 گفتا ز خوب رویان این کار کمتر آید
 گفتم که بر خیالت راه نظر بیندم
 گفتا که شبرو است او از راه دیگر آید
 گفتم که بسوی زلفت گمراه عالمم کرد
 گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
 گفتم خوشا هوایی کز باد صبح خیزد
 گفتا خنک نسیمی کز کوی دلبر آید
 گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت
 گفتا تو بندگان کو بنده پرور آید
 گفتم دل رحیمت کی عزم صلح دارد
 گفتا مگوی با کس تا وقت آن در آید
 گفتم زمان عشرت دیدی که چون سر آمد
 گفتا خموش حافظ کاین غصه هم سر آید

سه‌ر له سه‌ریدایه گهر له ده‌ستی سه‌ری بێ
 ئه‌لبه‌ته‌ کارێ بکا له خوسپه به‌ری بێ
 دل نییه ریگابدا به دل‌به‌ر و دژمن
 دێو نییه له‌و خه‌ڵوه‌دا که پۆلی په‌ری بێ
 وه‌ک شه‌وی یه‌ل‌دایه تاره مه‌جلیسی شاهان
 هه‌ر دلی رهندانه خۆر به‌ر و سه‌مه‌ری بێ
 چه‌نده له به‌ر ده‌رکی خاوه‌نی زه‌پ و دینار
 ماتلی به‌شکه‌م که خێو له خه‌و خه‌به‌ری بێ
 ته‌رکی گه‌دایی نه‌که‌ی! که گه‌نج به‌ ده‌س دێ
 گه‌ر مه‌ده‌دی رێپه‌وی ئه‌وین گوزه‌ری بێ
 پاک و چه‌په‌ل هه‌ر مه‌تاعی خۆ ده‌نووتن
 تا که‌ره‌می ئه‌و مه‌گه‌ر به‌ کێ نه‌زه‌ری بێ
 بولبولی شه‌یدا ژیا‌نی کورته‌هه‌تا باخ
 فه‌رشی سه‌وز رابخات و گو‌ل له سه‌ری بێ
 غه‌فله‌تی «حافز» له ئه‌م بچوو که سه‌را بوو
 مه‌یکه‌ده چوونم ده‌بی له بیخه‌به‌ری بێ
 ده‌وله‌تی «کۆلیل» ئه‌ری! هه‌موو غه‌می یاره
 گه‌نجی وه‌ها ره‌نگه به‌ره‌می هونه‌ری بێ

بر سر آنم که گرز دست برآید
 دست به کاری زخم که غصه سرآید
 خلوت دل نیست جای صحبت اضداد
 دیو چو بیرون رود فرشته درآید
 صحبت حکام ظلمت شب یلداست
 نور ز خورشید جوی بو که برآید
 بر در ارباب بی مروت دنیا
 چند نشینی که خواجه کی به درآید
 ترک گدایی مکن که گنج ییابی
 از نظر رهروی که در گذر آید
 صالح و طالح متاع خویش نمودند
 تا که قبول افتد و که در نظر آید
 بلبل عاشق تو عمر خواه که آخر
 باغ شود سبز و شاخ گل به برآید
 غفلت حافظ در این سراچه عجب نیست
 هر که به میخانه رفت بی خبر آید

که شکۆل به کۆلی عه شقم، تا باخی من به بهر بێ
 یا بن ده کا گۆلی گیان، یا گیان له بن به دهه بێ
 بێ هه لته کینه گۆڕم! دوا مردنێ هه تا کوو
 دوو که ل له ناخی سینگ و لۆلۆی کفن به دهه بێ
 بنوینه روو هه تا گه ل شیت و ده مه ق بمین
 ببزیوه لیو که نا له ی هه ر پیاو و ژن به دهه بێ
 گیان گه ییه لیو و هه سه ر هه لیتوانی دلمه، ئیزم
 بیژی نه گه م به کامی دلم و مرن به دهه بێ!
 بۆ هه زره تی ده می یار گیانم به ته نگ هاتوون
 که ی کامی دل له باخی نه دیار و ون به دهه بێ
 ئیزن له کۆی نه وینی ره ندان ده بێ که ناوی
 خیری جه نابێ «حافز» به رز و مه زن به دهه بێ
 که و تۆ ته چای چنا که ت «کۆلیل» خۆی و به ختی
 بی لاله با له ویدا گیانی نه من به دهه بێ

دست از طلب ندارم تا کام من برآید
یا تن رسد به جانان یا جان ز تن برآید
بگشای تربتم را بعد از وفات و بنگر
کز آتش درونم دود از کفن برآید
بنمای رخ که خلقی واله شوند و حیران
بگشای لب که فریاد از مرد و زن برآید
جان بر لب است و حسرت در دل که از لبانش
نگرفته هیچ کامی جان از بدن برآید
از حسرت دهانش آمد به تنگ جانم
خود کام تنگدستان کی زان دهن برآید
گویند ذکر خیرش در خیل عشق‌بازان
هر جا که نام حافظ در انجمن برآید

هه تا هه تاوی شهرا بئی له کۆی پیاڵه به دهر دئی
 له باخی روومه تی ساقی قه تاری لاله به دهر دئی
 شه میمی په رچه می سومبول له میتر گولان ده خهوی تا
 نه سیمی یاسه مه نی زولفی ئه و مناله خه بهر دئی
 شکایه تی شهوی دووری نه ئه و حه کایه ته کورته ن
 که ههر که می له به یانی به سه د ریساله به سهر دئی
 که سهر به ژیره فه له ک سفره گرده که ی، به ته مانیم
 که بئ خه فته له ته نانئ بکا حه واله به مهردئ
 به هه وئی خو نییه ده سکه وتی له عل و گه وه هری ئاوات
 خه یاله ههر که بلئ باخ بئ قه واله وه بهر دئی
 به چه شنی نووح له توفانی غهم سه بووره ئه گهر دل
 به لا ده چیت و ژیا نی هه زار ساله به بهر دئی
 که عه تری په رچه می تو روو بکا له مه رقه دی «حافز»
 له خاکی گۆری هه زاران هه زار ژاله وه دهر دئی
 «عومه ر» خه یالی شهوی زولفتی له سهر جه مه په و کئ
 زوخاوی رهش له دهروونی به ئاه و ناله وه ههر دئی

چو آفتاب می از مشرق پیاله برآید
 ز باغ عارض ساقی هزار لاله برآید
 نسیم در سر گل بشکند کلله‌ی سنبل
 چو از میان چمن بوی آن کلله برآید
 حکایت شب هجران نه آن حکایت حالی ست
 که شمه‌ای ز بیانش به صد رساله برآید
 ز گرد خوان نگون فلک طمع نتوان داشت
 که بی ملالت صد غصه یک نواله برآید
 به سعی خود نتوان برد پی به گوهر مقصود
 خیال باشد کاین کار بی حواله برآید
 گرت چو نوح نبی صبر هست در غم طوفان
 بلا بگردد و کام هزار ساله برآید
 نسیم زلف تو چون بگذرد به تربت حافظ
 ز خاک کالبدش صد هزار لاله برآید

چه نی موباره که کاتی که یاره کهم بیتو
 به که یفی گیانی غه مین غه م گوساره کهم بیتو
 دیهم وه ک نه سپی به له ک تاو نه دهم به ره و یادی
 به نه و ئومیده که زوو شاسواره کهم بیتو
 سه ری به گزی سه ری زولفی نه بی، ده لیم یاره ب
 له تن جودا سه ره پو وچ و نه یاره کهم بیتو
 به چه شنی خاک له سه ریگه یا که مینم گرت
 به نه و هه وایه له ویرا نیگاره کهم بیتو
 دلنی له گه ل سه ری دوو زولفی تو قه راری بی
 مه حاله به و دل هه رگیز قه راره کهم بیتو
 جه فاله بولبولی عاشق ده چی، له به فرانبار
 که پر سه فا گولی باخی به هاره کهم بیتو
 رجامه «خاجه»! له لوتفی قه زه، دهس و نه خشی،
 که قامه تی وه کو سه روی دلاره کهم بیتو
 خوماره سه ر وه کو «کولیل» و دل ده می به دوعا
 که سه ول قامه ت و نیرگز خوماره کهم بیتو

زهی خجسته زمانی که یار باز آید
 به کام غمزدگان غمگسار باز آید
 به پیش خیل خیالش کشیدم ابلق چشم
 بدان امید که آن شهسوار باز آید
 اگر نه در خم چوگان او رود سر من
 ز سر نگویم و سر خود چه کار باز آید
 مقیم بر سر راهش نشسته‌ام چون گرد
 بدان هوس که بدین رهگذار باز آید
 دلی که با سر زلفین او قراری داد
 گمان مبر که بدان دل قرار باز آید
 چه جورها که کشیدند بلبان از دی
 به بوی آن که دگر نوبهار باز آید
 ز نقش بند قضا هست امید آن حافظ
 که همچو سرو به دستم نگار باز آید

~

ئۆخه‌ی ئه‌و پاک سرشته‌م له سه‌فه‌ر دێته‌وه باز
 شه‌وی تاریک به هیلانه‌یی سه‌ر دێته‌وه باز
 هه‌مه هیه‌وا به سرشکی وه‌کو بارانم، نه‌دی
 به‌رقی چاوی شله‌قاوم به نه‌زه‌ر دێته‌وه باز
 ئه‌و که‌سه‌ی تاجی سه‌رم بوو، گل و خاکی به‌ری پێی
 له خوداوه‌ندمه‌ داوا که به سه‌ر دێته‌وه باز
 هه‌ر به دوویا ده‌گه‌رێم و خه‌به‌ریکم که نه‌بوو
 خۆ له مه‌رگی له‌شی رێبوار خه‌به‌ر دێته‌وه باز
 گه‌وه‌ری گیان که به پۆله‌ی قه‌ده‌می یار نه‌بی
 بۆ چمن رۆحی وه‌ها سووک ئه‌گه‌ر دێته‌وه باز؟
 ته‌پلی شایی ده‌کوتم شه‌رته له سه‌ر بانی فه‌له‌ک
 تا بیه‌نم له سه‌فه‌ر قورسی قه‌مه‌ر دێته‌وه باز
 خه‌وی شیرینی سوحانه و ده‌می نه‌ی به‌رگری بوو
 بژنه‌وی سۆزی سه‌حه‌رخیزم ئه‌گه‌ر، دێته‌وه باز
 «حافز!» ئاواتی مه‌ دیداری گوڵی روومه‌تی شان
 مه‌ده‌دێ تا به‌ سلامه‌ت به ده‌وه‌ر دێته‌وه باز
 ده‌وله‌تی دڵ چووه‌ پیشوازی گوڵ و خۆشه‌ دلی
 به‌و قه‌راره‌ی که به‌ کۆی سینگی «عومه‌ر» دێته‌وه باز

اگر آن طایر قدسی ز درم باز آید
 عمر بگذشته به پیرانه سرم باز آید
 دارم امید بر این اشک چو باران که دگر
 برق دولت که برفت از نظرم باز آید
 آن که تاج سر من خاک کف پایش بود
 از خدا می طلبم تا به سرم باز آید
 خواهم اندر عقبش رفت به یاران عزیز
 شخصم ار باز نیاید خبرم باز آید
 گر نثار قدم یار گرامی نکنم
 گوهر جان به چه کار دگرم باز آید
 کوس نودولتی از بام سعادت بزنم
 گر ببینم که مه نوسفرم باز آید
 مانعش غلغل چنگ است و شکر خواب صبح
 ورنه گر بشنود آه سحرم باز آید
 آرزو مند رخ شاه چو ماهم حافظ
 همتی تا به سلامت ز درم باز آید

ئه‌جهل گه‌یشت و مورادی دڵم به‌ دهر نایین
ئه‌مان له‌ به‌ختی ره‌شم بۆ له‌ خه‌و خه‌وه‌ر نایین
له‌ خاکی دهر کی ئه‌وانی سه‌با له‌ چاوم کرد
که ئاوی روونی ژیا‌نی وه‌به‌ر نه‌زه‌ر نایین
هه‌تا کو سه‌رووی ته‌ری قامه‌تی له‌ به‌ر نه‌ گرم
نم‌امی به‌خت و مورادی دڵم به‌ به‌ر نایین
مه‌گه‌ر به‌ هیممه‌تی به‌ژنی بلیندی دلبه‌ر بێ
ده‌نا که هیچ که‌سم لوتفی کاریگه‌ر نایین
ئه‌سیره‌ دڵ له‌ وه‌تا خۆش نشینی زولفی تۆن
له‌ ئه‌و غه‌ریبه‌ به‌ لا‌کیشه‌ چی خه‌به‌ر نایین
به‌ ژیکه‌وانی دوعا تیره‌ راسه‌ که‌م نه‌ یگرت
به‌لێ نیشانه‌ که‌ که‌چ بوو له‌ دڵ هونه‌ر نایین
گه‌لێ حه‌کایه‌تی سه‌ر بۆ شنه‌ی سه‌حه‌ر وا پێ
وه‌لێ له‌ به‌ختی من ئه‌وشۆ شو‌کور سه‌حه‌ر نایین
به‌ هیچ و پو‌و‌چ به‌ سه‌ر چوو ته‌مه‌ن که‌چی هێما
به‌ لا له‌ سه‌ر خه‌می زولفی ره‌شت به‌ سه‌ر نایین
دلی فیراریه‌ «حافز» له‌ ترسی فیل و فه‌ره‌ز
که‌ وا له‌ جه‌غزی که‌زیتا ئه‌میسته‌ دهر نایین
به‌ دیقی چاوی نه‌یاران په‌یامی دا دلبه‌ر
که‌ که‌س به‌ چالێ چه‌نهم پاک وه‌ک «عومه‌ر» نایین

نفس برآمد و کام از تو بر نمی آید
 فغان که بخت من از خواب در نمی آید
 صبا به چشم من انداخت خاکی از کویش
 که آب زندگیم در نظر نمی آید
 قد بلند تو را تا به بر نمی گیرم
 درخت کام و مرادم به بر نمی آید
 مگر به روی دلارای یار ماور نی
 به هیچ وجه دگر کار بر نمی آید
 مقیم زلف تو شد دل که خوش سوادى دید
 و زآن غریب بلاکش خبر نمی آید
 زشت صدق گشادم هزار تیر دعا
 ولی چه سود یکی کارگر نمی آید
 بسم حکایت دل هست با نسیم سحر
 ولی به بخت من امشب سحر نمی آید
 در این خیال به سر شد زمان عمر و هنوز
 بلای زلف سیاهت به سر نمی آید
 ز بس که شد دل حافظ رمیده از همه کس
 کنون ز حلقه‌ی زلفت به در نمی آید

برۆی که‌نیشکی جه‌ژن ده‌ق ئه‌دا هیلالی جه‌هان
 هیلالی یه‌کشه‌وه ئاسا به‌هۆی برۆته‌جه‌مان
 چه‌میوه‌چه‌شنی برۆکه‌ت له‌حه‌سره‌تا پشتم
 ئه‌وه‌نده‌ساوت ئه‌دا بۆم به‌وسمه‌، تیر و که‌وان
 مه‌گه‌ر نفووسی به‌باخی گولان گه‌یی نه‌فه‌ست
 که‌گول کراسی له‌به‌ر دادپری به‌چه‌شنی به‌یان
 نه‌بوو خه‌به‌ر له‌ده‌ف و نه‌ی، ده‌می گلم تیکه‌ل
 له‌گه‌ل شه‌راب کرابوو به‌ئهمری پیری موغان
 به‌تۆ ده‌لیم غه‌می دل‌م و مه‌راره‌تی، وه‌ره‌لام!
 حه‌رامه‌بیستنی بێ تۆ، حه‌لاله‌لاله‌زمان
 ئه‌گه‌ر سه‌خواه‌تی وه‌سلت به‌رۆحه‌، راحه‌ته‌بۆم
 که‌نرخ‌ی نایه‌مه‌تاعی وه‌ها، ته‌نانه‌به‌گیان
 که‌مانگی روومه‌تی ئیوه‌م ئه‌دی له‌شامی ق‌را
 به‌رووت رۆشن ئه‌بوو چه‌شنی رۆ، شه‌واری خه‌مان
 به‌لیو گه‌یشتوو گیان و مورادی دل‌ نه‌گه‌یی
 نه‌ماله‌سینه‌ئومید و نیازی ئیمه‌هه‌مان
 له‌عه‌شقی به‌ژنتی «حاف‌ز» گوتوو نه‌چه‌ن غه‌زه‌ل‌ی
 بخوینه‌شیع‌ری و وه‌ک دو‌ر له‌گو‌ی که‌نه‌زمی ئه‌وان!
 نه‌زاوری ئه‌وه‌ده‌ستی بده‌م له‌په‌رچه‌می شه‌و
 نه‌قۆره‌تی دل‌ی «کۆلیل» من به‌ته‌رکی شه‌وان

جهان بر ابروی عید از هلال وسمه کشید
 هلال عید در ابروی یار باید دید
 شکسته گشت چو پشت هلال قامت من
 کمان ابروی یارم چو وسمه باز کشید
 مگر نسیم خطت صبح در چمن بگذشت
 که گل به بوی تو بر تن چو صبح جامه درید
 نبود چنگ و رباب و نبید و عود که بود
 گل وجود من آغشته گلاب و نبید
 بیا که با تو بگویم غم ملالت دل
 چرا که بی تو ندارم مجال گفت و شنید
 بهای وصل تو گر جان بود خریدارم
 که جنس خوب مبصر به هر چه دید خرید
 چو ماه روی تو در شام زلف می دیدم
 شیم به روی تو روشن چو روز می گردید
 به لب رسید مرا جان و بر نیامد کام
 به سر رسید امید و طلب به سر نرسید
 ز شوق روی تو حافظ نوشت حرفی چند
 بخوان ز نظمش و در گوش کن چو مروارید

له ئیوه موژده! که نهوورۆزه، ژینگه شین و شه باب

هه موو ده کهن وه کو من مووچه سهرفی جامی شهرباب

بلینده دهنگی مراوی، بلووری جام له کویتن؟

له شینه بولبول ئەلێ چۆنه گول درانی حجاب

که سێ هه نار و شه مامه ی بیتی به دل نه مژیت

چ تامی سیوی به ههشتی له زاره؟ خانه خراب

خه تایه ئۆف له ریتی دل بهر و مهلامه تی یار

به راحه تی نه گه یی که س مه گه ر به رهنج و عه زاب

هه تا له باخی به هاری روواوه خهتتی به نهوش

گولتی له روومه تی مه یگێر بگره بیکه گولاب!

وه ها کریمه یی ساقی دلی نزارمی برد

له گه ل که سم چ نه ما تاقه تی سوئال و جهواب

من نه و عه بایه به رهنگی گولاله ئاور نه دهم

که پیری مه یکه ده نه یسه ن به یه ک پیاله شهرباب

به هار راگره یار به! خه ریکه وهختی نه چێ

به بێ نهوه ی بهشی «حافز» له مه ی بنیته حساب

ته فاوه تی چیه «کۆلیل»! ئه ری به هار و خه زان

که بێبهشی له سوراحی له دهنگی چهنگ و روباب

رسید مژده که آمد بهار و سبزه دمید
 وظیفه گر برسد مصرفش گل است و نبید
 صغیر مرغ برآمد بط شراب کجاست
 فغان فتاد به بلبل نقاب گل که کشید
 ز میوه‌های بهشتی چه ذوق دریابد
 هر آن که سیب زنخدان شاهی نگزید
 مکن ز غصه شکایت که در طریق طلب
 به راحتی نرسید آن که زحمتی نکشید
 ز روی ساقی مهوش گلی بچین امروز
 که گرد عارض بستان خط بنفشه دمید
 چنان کرشمه‌ی ساقی دلم ز دست ببرد
 که با کسی دگرم نیست برگ گفت و شنید
 من این مرقع رنگین چو گل بخواهم سوخت
 که پیر بادیه فروشش به جرعه‌ای نخرید
 بهار می‌گذرد داد گستره دریاب
 که رفت موسم و حافظ هنوز می‌نچشید

بادى نه‌ورۆزى شنه‌ی دى پێکه‌نى هه‌ورى به‌هار
 حاته‌مێکم لازمن بۆ موتریب و جامى هه‌نار
 خۆنوویتنن دل‌به‌ران و شه‌رمه‌زاری کیسه‌ خۆم
 قورسه‌ بارى عاشقى بێ زه‌پ، وه‌لێ ئازیزه‌ بار
 وشکه‌ سالى هیممه‌ ته‌ و نایى فرۆشى ئاب‌روو
 بۆ شه‌راب و گۆل ده‌بێ ئه‌و خه‌رقه‌ بفروشم له‌ شار
 ده‌م به‌ دۆعا بوو شه‌وى پێشوو سه‌حه‌ر ئامینی وت
 ده‌وله‌تى به‌ختم له‌ خه‌و هه‌لتسێ مه‌ گه‌ر وه‌ك چاوى یار
 گۆل به‌ کوتمى سوور و لیوى پڕ له‌ زه‌رده‌ی هاته‌ باخ
 بیستبوى بۆنى سه‌خاوه‌ت دى له‌ ده‌ستى جۆیار
 چه‌ن کراسێکم له‌ جنسى پاك پۆشى كۆنه‌ كرد
 با له‌ رهنديشا یه‌خه‌ی چاکی کراسى بێته‌ خوا
 ئه‌و هه‌موو نوکته‌ی له‌ لیوى له‌على تۆم وت، کێ وتی
 کێ له‌ زولفت ده‌س درێژى دى وه‌ کوو ئیمه‌ی هه‌زار
 بیت و ده‌رمانى ئه‌وینداران نه‌ کا وینووسى عه‌شق
 گوشه‌ گیران چۆن بژین ئاخۆ له‌ جه‌ورى رۆژگار
 من که‌ نازانم دلى «حافز» به‌ تیرى کێ وه‌ بوو
 هه‌ر ئه‌وه‌م زانى ده‌چۆرێ خوین له‌ شیعری تاسه‌دار
 چاوى تیراوێژتى کێ بوو به‌ دل، «کۆلیل» وار
 کێ وه‌ك ئه‌و بارامه‌ گۆرى سینگى کردم کۆله‌وار

ابیر آذاری برآمد باد نوروزی وزید

وجه می می خواهم و مطرب که می گوید رسید

شاهدان در جلوه و من شرمسار کیسه‌ام

بار عشق و مفلسی صعب است می باید کشید

قحط جود است آبروی خود نمی‌باید فروخت

باد و گل از بهای خرقه می باید خرید

گویا خواهد گشود از دولتم کاری که دوش

من همی کردم دعا و صبح صادق می دمید

بالبی و صد هزاران خنده آمد گل به باغ

از کریمی گویا در گوشه‌ای بویی شنید

دامنی گر چاک شد در عالم رندی چه باک

جامه‌ای در نیک‌نامی نیز می‌باید درید

این لطایف کز لب لعل تو من گفتم که گفت

وین تطاول کز سر زلف تو من دیدم کہ دید

عدل سلطان گر نپرسد حال مظلومان عشق

گوشه‌گیران را ز آسایش طمع باید برید

تیر عاشق کش ندانم بر دل حافظ که زد

این قدر دانم که از شعر ترش خون می چکد

هه والّه کهم! له حهریفی شهوانه یادی که
 به راتی خزمه تی ئه و عاشقانه یادی که
 له کاتی سهرمه سییا، شه و له ناله نالی دل
 به دهنگی چهنگ و هه واری ته کانه یادی که
 گزینگی باده که هه لدی له روومه تی مه یگپر
 له عاشقان به مه قامی، شهوانه یادی که
 که دهس له گهردنی هیوا ده کادلی ئاوات
 له قه ولی خۆت به من له و ده مانه یادی که
 نه گهرچی مه رکه بی ئیقبال توند و سهرکیشه
 له هاوه لان به که ره م، حاته مانه یادی که
 که نیته هه ر غه می سۆزی دلی وه فاداران
 له بی وه فایی چه رخی زه مانه یادی که
 به لوتف و مه رحه مه ت ئه ی گه وره که سی ژوورنشین!
 له عه شقی «خاجه» به ئه م ئاستانه یادی که
 چ زه رده کوئمی «عومه ر» چه نده سووره لیوی تو
 به هاره که م به که ره م له و خه زانه یادی که

معاشران ز حریف شبانه یاد آرید
 حقوق بندگی مخلصانه یاد آرید
 به وقت سرخوشی از آه و ناله‌ی عشاق
 به صوت و نغمه‌ی چنگ و چغانه یاد آرید
 چو لطف باده کند جلوه در رخ ساقی
 ز عاشقان به سرود و ترانه یاد آرید
 چو در میان مراد آورید دست امید
 ز عهد صحبت ما در میانه یاد آرید
 سمند دولت اگر چند سرکشیده رود
 ز هم‌رهان به سر تازیانه یاد آرید
 نمی‌خورید زمانی غم وفاداران
 ز بی‌وفایی دور زمانه یاد آرید
 به وجه مرحمت ای ساکنان صدر جلال
 ز روی حافظ و این آستانه یاد آرید

وەرن كە پەرچەمى پىرۋى شارىار گەيى
 ھەوالى فەتھى ھەتا چەرخی خۆرھەوار گەيى
 جەمالى بەختى نووانى زەرەفەتى زەفەرى
 كەمالى عەدلى، بە ھاۋارى ھەر ھەزار گەيى
 فەلەك ئەمىستە خول ئەخوا بە كەيف، خۆرى ھەلات
 جەھان نامى بەرى پىنگەيى، كە يار گەيى
 زەمانە چۆلە لە نامەرد و رىگرى دۆلەت
 مەترسە! قافلەسالار و پىاۋى كار گەيى
 بە دىقى چاۋى براگەل عەزىزى مىسرە ئەوين
 لە چالى قوۋلەۋە تا عەرشى كردگار گەيى
 لە كويى سۆفى ناپاس و شىۋە كنجى دەغەل
 بلى بسوۋتە! كە مەنسورى دىن مەدار گەيى
 سەبا بە يار بفرموۋ لە سۆزى عەشقى ئەوم
 بە دۆل چەننى گىرى نالىن و توفى ژار گەيى
 لە شەۋقى دىتت ئەي گول بە دۆلە بەندى فىراق
 ھەمان گەيۋە لە ئاگر كە بۆ پىۋار گەيى
 چ كاتى خەۋتنە «حافىز»! كە دەرسى سوبىح و دوعاى
 سەحەر، بە ئەر كى قوبۇلى، سەحەر وتار گەيى
 كە بەختى نوستوۋە «كۆلىل» سوبىحى روشنى چى
 حەرامە مەيكەدە بۆ مەن، بە شىخى شار گەيى

بیا که رایت منصور پادشاه رسید
 نوید فتح و بشارت به مهر و ماه رسید
 جمال بخت ز روی ظفر نقاب انداخت
 کمال عدل به فریاد دادخواه رسید
 سپهر دور خوش اکنون کند که ماه آمد
 جهان به کام دل اکنون رسد که شاه رسید
 ز قاطعان طریق این زمان شوند ایمن
 قوافل دل و دانش که مرد راه رسید
 عزیز مصر به رگم برادران غیور
 ز قعر چاه برآمد به اوج ماه رسید
 کجاست صوفی دجال فعل ملحدشکل
 بگو بسوز که مهدی دین پناه رسید
 صبا بگو که چه ها بر سرم در این غم عشق
 ز آتش دل سوزان و دود آه رسید
 ز شوق روی تو شاهها بدین اسیر فراق
 همان رسید کز آتش به برگ کاه رسید
 مرو به خواب که حافظ به بارگاه قبول
 ز ورد نیم شب و درس صبحگاه رسید

بۆی زولفتی دهرون له جهنابی سههباى بیست
 له یاره ناشنایه قسهی ناشنای بیست
 تو شای جهمالی لوتقی! به حالی گه دای خۆت
 چون گویم گه لای چه کایه تی شاهد و گه دای بیست
 خوشبو ده کهم به باده ده ماری ده ماخ چون
 لهم خیلله دین فروشه هه موو بۆی ریای بیست
 ریره و زمانی مۆره له ره مز و له رازی دۆس
 ماقم، له کوپوه باده فروشی نه وای بیست
 خوایا! له کوپیه مه حهره می رازی هه تا بلیم
 چم وت به یار و چۆن و چه نم ناپه وای بیست
 گوئی بیستی کهس نه بوو گه دلی حه قشنه وتی من
 نه ونه ی له لیوی ئیوه هه له و ناسزای بیست
 بئ بهش که بوم له باخی گولاله ی مه گهر چ بوو؟!
 کئی له و به هاری چه رخه نه سیمی وه وای بیست
 مه یگیر! بئ بیسه نهوین جار ی دا بلیند
 کئی کردی باسی تیمه له زاری مه وای بیست
 قایم له ژیری خه رقه نه یه کجاره مه ی ده کهین
 سه د جار پیری مه یکه ده ههر ماجه رای بیست
 خۆ مه ی به دهنگی نه ی نه ههر ئیستا که نوش نه کهین
 چه رخی زه مان له میژه که بانگ و سه لای بیست
 په ندی چه کیم گه وههر و گه نجی ژبانه ههر
 خۆ شه خته نه و مرۆفه به گوێچکه ی ره زای بیست
 «حافز!» دوعا و نزایه وه زیفه ت، نه هیچی تر
 نه بیست نه گهر به تو چه! وه یا خۆ، رجای بیست
 «کولیل» زۆری بیستووه ههر کهس هه ژاره ههر
 دارایه به و دوعایه له دم بینه وای بیست

هه‌واله‌کان! به غه‌زه‌ل پرچی یار شانه بکه‌ین

شه‌ویکه خوش و دریژی به ئەم قسانه بکه‌ین

دلان له خه‌لوه‌تی شایی جه‌من هه‌موو، یاران!

به چاوه‌زار ده‌می‌نی ره‌قیبی یانه بکه‌ین

روباب و چه‌نگ به ده‌نگی بلیند و خوش ده‌لین

له لیوی خه‌لکی ده‌رون نو‌شی عاشقانه بکه‌ین

به گیانی یار! که عه‌شق ئاب‌روو‌به‌ر و هه‌له‌نین

ئه‌گه‌ر به‌لوتفی خودا ته‌کیه خالی‌سane بکه‌ین

که‌لیکه به‌ین، له به‌ینی ئەوین و عاشقی زار

که یار‌ناز ده‌کا شیوه‌نی شه‌وانه بکه‌ین

هه‌وه‌ل نه‌سیحه‌تی پیر ئەم که‌لامه شیرینه‌ن

حه‌زه‌ر له هاوه‌لی نامه‌ردی ئەم زه‌مانه بکه‌ین

که‌سی له دایه‌ره‌ی ئەم کۆ‌په‌دا به عه‌شق نه‌ژی‌ت

له پیشی مه‌رگی ئەبی نو‌یژه مردو‌وانه بکه‌ین

ئه‌گه‌ر له ئیوه‌ بکا «خاجه» به‌خششی داوا

به لیوی دل‌به‌ر و لوتفی هه‌واله‌ جوانه بکه‌ین

زه‌کاتی خالی به «کۆ‌لیل» هه‌ر ده‌گات به‌لام

له تاوی په‌رچه‌می ناوی خه‌یالی دانه بکه‌ین

معاشران گره از زلف یار باز کنید
 شبی خوش است بدین قصه‌اش دراز کنید
 حضور خلوت انس است و دوستان جمعند
 و آن یکاد بخوانید و در فراز کنید
 رباب و چنگ به بانگ بلند می‌گویند
 که گوش هوش به پیغام اهل راز کنید
 به جان دوست که غم پرده بر شما ندرد
 گر اعتماد بر الطاف کارساز کنید
 میان عاشق و معشوق فرق بسیار است
 چو یار ناز نماید شما نیاز کنید
 نخست موعظه‌ی پیر صحبت این حرف است
 که از مصاحب ناجنس احتراز کنید
 هر آن کسی که در این حلقه نیست زنده به عشق
 بر او نموده به فتوای من نماز کنید
 و گر طلب کند انعامی از شما حافظ
 حوالتش به لب یار دل‌نواز کنید

ئەلۆ ئەی تووتی ئەی ئاوێنە‌ی ئە‌س‌ر‌ار‌ا!
 نە‌ب‌ی خ‌ال‌ی‌ت قە‌ن هە‌ر گ‌یز ل‌ە م‌ی‌ن‌ق‌ار
 د‌ە‌م‌ت گ‌ە‌رم و س‌ە‌رت س‌ە‌وز و د‌ە‌م‌ت خ‌ۆ‌ش
 ن‌و‌ا‌ن‌ت چ‌ون‌ک‌ە خ‌ال‌ی س‌ە‌وزە‌ل‌ە‌ی ش‌ار
 ق‌س‌ە‌ی ب‌ی‌پ‌ە‌ر‌د‌ە فە‌رم‌و‌و بۆ حە‌ر‌ی‌ف‌ان
 گ‌ر‌ی تۆ‌خ‌و‌ا نە‌م‌ی‌ن‌ی ب‌ا ل‌ە‌س‌ە‌ر ز‌ار
 گ‌ول‌ا‌وی ج‌ام‌ە ک‌ە‌ت پ‌ێ‌ژ‌ی‌ن‌ە ل‌ی‌م‌ان
 ک‌ە خ‌ە‌و‌ت‌و‌و بە‌خ‌ت‌ی ئ‌ی‌م‌ە و ئ‌ی‌و‌ە ب‌ی‌د‌ار
 چ‌ ئ‌ا‌ه‌ە‌ن‌گ‌ی‌ک‌ی ل‌ی‌د‌ا ک‌ا‌ک‌ی نە‌ی‌چ‌ی
 ک‌ە ن‌و‌ق‌م‌ی هە‌ل‌پ‌ە‌ر‌ی‌ن‌ن م‌ە‌س‌ت و وە‌ش‌یار
 چ‌ د‌ە‌ر‌م‌ائ‌ی‌ک‌ی س‌اق‌ی ک‌رد‌ە ن‌ی‌و‌م‌ە‌ی
 ک‌ە ک‌ە‌س نە‌ی‌م‌ا ل‌ە‌س‌ە‌ر د‌ە‌س‌م‌ال و ب‌ر‌یار
 بە‌ ئ‌ە‌س‌ک‌ە‌ن‌د‌ەر نە‌ب‌ر‌ی‌ا ق‌ە‌ت‌ر‌ە ئ‌ا‌و‌ی
 بە‌ زۆ‌ر و ز‌ی‌ر ن‌اب‌ی خ‌ۆ‌ هە‌م‌و‌و ک‌ار
 ل‌ە ح‌ال‌ی د‌ە‌ر‌د‌ە‌دار‌ان ی‌ی‌ن‌ ب‌ی‌س‌ن‌ا!
 ک‌ە هە‌ر تۆ‌ف‌ی ک‌ت‌ی‌ی‌ک‌ی ل‌ە تۆ‌م‌ار
 خ‌و‌ا‌و‌ە‌ن‌نا! د‌ل و د‌ی‌ن‌م بە‌ د‌ە‌س تۆ
 ل‌ە ت‌ال‌ان و ب‌ر‌پ‌ۆ‌ی چ‌ا‌و و ب‌ر‌ۆ‌ی ی‌ار
 بە‌ ب‌ی غە‌م ر‌از‌ی س‌ە‌ر‌م‌ە‌س‌ت‌ی م‌ە‌ف‌ە‌رم‌و‌و
 ک‌وت‌ە‌ی د‌ل چ‌ۆ‌ن د‌ە‌ب‌ی‌س‌ن نە‌خ‌ش‌ی د‌ی‌و‌ار
 ل‌ە س‌ای‌ە‌ی ق‌ە‌ند‌ی ل‌ی‌و‌ی ی‌ارە «ح‌اف‌ز»
 ل‌ە هە‌ر ج‌ی ش‌ە‌ ک‌ک‌ە‌ری ش‌ی‌ع‌ری ل‌ە‌س‌ە‌ر ز‌ار
 خ‌ود‌ای‌ی ر‌ە‌ح‌م‌ی بو‌و بۆ چ‌ی‌ن‌ی ب‌ی‌د‌ە‌س
 خ‌ود‌ای‌ا ح‌ی‌ف‌ز‌ی فە‌رم‌و‌و س‌ا ل‌ە ئ‌از‌ار‌ا
 د‌ل‌ی «کۆ‌ل‌ی‌ل» ی‌ار‌ە‌ب‌ی د‌ە‌وا ک‌ە‌ی!
 بە‌ د‌ە‌س‌ت‌ی چ‌ا‌وی م‌ە‌س‌ت‌ی ش‌ۆ‌خ‌ی ن‌از‌ار

الا ای طوطی گویای اسرار
 مبادا خالت شکر ز منقار
 سرت سبز و دلت خوش باد جاوید
 که خوش نقشی نمودی از خط یار
 سخن سر بسته گفتی با حریفان
 خدا را زین معما پرده بردار
 به روی ما زن از ساغر گلابی
 که خواب آلوده ایم ای بخت بیدار
 چه ره بود این که زد در پرده مطرب
 که می رقصد با هم مست و هشیار
 از آن افیون که ساقی در می افکند
 حریفان را نه سر ماند نه دستار
 سکندر را نمی بخشند آبی
 به زور و زر میسر نیست این کار
 بیا و حال اهل درد بشنو
 به لفظ اندک و معنی بسیار
 بت چینی عدوی دین و دل هاست
 خداوندا دل و دینم نگه دار
 به مستوران مگو اسرار مستی
 حدیث جان مگو با نقش دیوار
 به یمن دولت منصور شاهی
 علم شد حافظ اندر نظم اشعار
 خداوندی به جای بندگان کرد
 خداوندا ز آفاتش نگه دار

مه‌ی بینه ساقی! وهرزی گولان چوو به ئینتیزار
 مانگی نووی وه‌بینه له روخساری شاریار
 دونیا به کەس نه‌ماوه به مه‌ستی، بېرسه کە
 به‌خشی به کە کلاو و به‌جەم جام، رۆژگار؟!
 هەر تافە گیان ماوه کە‌نیشکی ترئ له‌ کوین
 تاکوو ئه‌وه‌ش به‌ ساقی و نازی بکەم نيسار
 ئۆخە‌ی له‌ لوتفی دلبەر و هە‌ی هە‌ی چ حاتە‌م
 یارەب کە‌ چاوی پیسی زەمانی نه‌بێ دوچار!
 ئە‌شعارێ من وه‌خوینە شەرابی له‌ گە‌ڵ وه‌خۆ!
 جامی له‌‌عل له‌ ئیوه له‌ من دورپری شاهوار
 پارشیو ئە‌گەر نه‌بێ چیه‌ یاقووتی سوح کە‌ هە‌ن
 به‌ربانگ، مه‌ی ره‌واتره‌ بۆ عاشقی هە‌زار
 له‌و جێ کە‌ په‌رده‌پۆشه‌ جه‌مالی سه‌خاوه‌ت
 تاوانی دڵ به‌خشه‌ کە‌ نه‌غدیکه‌ بێ‌عه‌یار
 بێ‌شک له‌ رۆژی ئاخیره‌ تا بێ‌ ته‌فاوه‌ته‌
 ده‌لقی قه‌له‌نده‌ری مه‌س و ته‌زوێحی شیخی شار
 «حافز»! به‌ چه‌شنی گۆل ره‌مه‌زانی‌ش چوو له‌ ده‌س
 ناچارێ تیکه‌ باده به‌ سه‌ر هات رۆژگار
 «کۆلیل» هەر له‌ مه‌یکه‌ده‌ بێ‌به‌ش نه‌بوون و به‌س
 به‌و پیریه‌ش هه‌میشه‌ گه‌ری پێ‌ده‌ کا نه‌یار

عید است و آخر گل و یاران در انتظار
 ساقی به روی شاه بین ماه و می بیار
 دل بر گرفته بودم از ایام گل ولی
 کاری بکرد همت پاکان روزه دار
 دل در جهان میند و به مستی سال کن
 از فیض جام و قصه‌ی جمشید کامگار
 جز نقد جان به دست ندارم شراب کو
 کان نیز بر کرشمه‌ی ساقی کنم نثار
 خوش دولتی‌ست خرم و خوش خسروی کریم
 یارب ز چشم زخم زمانش نگاه دار
 می خور به شعر بنده که زبیبی دگر دهد
 جام مرصع تو بدین در شاهوار
 گرفت شد سحور چه نقصان صبح هست
 از می کنند روزه گشا طالبان یار
 ز آن جا که پرده پوشی عفو کریم توست
 بر قلب ما ببخش که نقدی‌ست کم عیار
 ترسم که روز حشر عنان بر عنان رود
 تسبیح شیخ و خرقه‌ی رند شراب خوار
 حافظ چو رفت روزه و گل نیز می‌رود
 ناچار باده نوش که از دست رفت کار

صبا ز منزل جانان گذر دریغ مدار
 وز او به عاشق ییـدل خبر دریغ مدار
 به شکر آن که شکفتی به کام بخت ای گل
 نسیم وصل ز مرغ سحر دریغ مدار
 حریف عشق تو بودم چو ماه نو بودی
 کنون که ماه تمامی نظر دریغ مدار
 جهان و هر چه در او هست سهل و مختصر است
 ز اهل معرفت این مختصر دریغ مدار
 کنون که چشمه‌ی قند است لعل نوشینـت
 سخن بگوی و ز طوطی شکر دریغ مدار
 مکارم تو به آفاق می‌برد شاعر
 از او وظیفه و زاد سفر دریغ مدار
 چو ذکر خیر طلب می‌کنی سخن این است
 که در بهای سخن سیم و زر دریغ مدار
 غبار غم برود حال خوش شود حافظ
 تو آب دیده از این رهگذر دریغ مدار

نه‌ی سه‌با! بۆنی شنه‌ی زولفی چه‌مانیکم نه‌وئ
 زامداری غه‌مییم مه‌ره‌می گیانیکم نه‌وئ
 له‌ دلی بی‌به‌ر و بارم بده‌ ده‌رمانه‌ به‌رئ
 له‌ غوباری ده‌ری ئازیز نیشانیکم نه‌وئ
 من و نه‌و دلمه‌ له‌ سووچیکی ته‌ماشاه‌ شه‌رین
 واله‌ بارامی دیه‌ی تیر و که‌وانیکم نه‌وئ
 له‌ بیاوانی غه‌ما پیر و په‌ریشانه‌ دلم
 له‌ علی شایی له‌ ده‌سی تازه‌ جووانیکم نه‌وئ
 یه‌ک دو‌ ده‌ورئ به‌ نه‌زانان بده‌ ساقی که‌ نه‌ گهر
 وه‌ری نه‌ گری له‌ ده‌ست جامی نه‌زانیکم نه‌وئ
 یا نه‌میستا وه‌ره‌ شایین و بنۆشین شه‌راب
 یا له‌ دیوانی نه‌جه‌ل مۆلنه‌تی مانیکم نه‌وئ
 دوینه‌ شه‌و دل له‌ ده‌سم چوو که‌ وتی «خاچه‌» به‌ سۆز
 نه‌ی سه‌با بۆنی خوشی زولفی فلائیکم نه‌وئ
 دلی «کۆلیل» ده‌لی بۆیه‌ له‌ گه‌لتا به‌ شه‌ریم
 تو که‌ژی به‌رزت نه‌وئ من که‌زه‌وانیکم نه‌وئ

ای صبا نکهتی از کوی فلانی به من آر
 زار و بیمار غم راحت جانی به من آر
 قلب بی حاصل ما را بزن اکسیر مراد
 یعنی از خاک در دوست نشانی به من آر
 در کمین گاه نظر با دل خویشم جنگ است
 ز ابرو و غمزه‌ی او تیرو کمانی به من آر
 در غریبی و فراق و غم دل پیر شدم
 ساغر می ز کف تازه جوانی به من آر
 منکران را هم از این می دوسه ساغر بچشان
 و گرایشان نستانند روانی به من آر
 ساقیا عشرت امروز به فردا مفکن
 یا ز دیوان قضا خط امانی به من آر
 دلم از دست بشد دوش چو حافظ می گفت
 کای صبا نکهتی از کوی فلانی به من آر

نهی سه با! بونی خوشی خاکی سه کوی یارم نهوئ
 لاوه غهم له و دلّه مزگینیسی دلدارم نهوئ
 گولّه باسی له ده می یاسی نه فسه سینی بلئی
 خوش خه بهر دهست و خه تیکی گولئی نه سرارم نهوئ
 هه لمزئی تا له نه سیمی که ره مت گیانی هه زم
 سوو که عه ترئی له عه بییری گولئی گولزارم نهوئ
 بی نه وهی تۆزی گه لی فیتنه بنیشیت له دل
 تۆ وه فاکهت! که غوباریک له ریی یارم نهوئ
 تۆزی کۆی ریگوزهری گول به گلاراوی دروو
 بۆ قهراری گلی دوو نیرگری خوین بارم نهوئ
 گیان له سه ره له پ نییه تی گیتی و ساویلکه سه ری
 بۆیه دایم خه بهری دل بهری وه شیارم نهوئ
 تۆ که نازادی و شادی له چه مهن نهی مه لی گه ل!
 بۆ هه لۆی به ندی قه فسه ناله و هاوارم نهوئ
 تال چون که کهره ده می گیانه به هیجرانی نهوین
 شه به تهی نازی له سه ره لیوی شه که ربارم نهوئ
 رۆژگاریکه که دل به ژنی مورادیکه نه دی
 ساقیا جامی مهی ناوینه یی روخسارم نهوئ
 نهو جبهی «حافز» ره نگین که! به مهی خوشی خراو
 بیسه بازارپ که رسوا سه ری نیو شارم نهوئ
 قه ل و قالو له نیو باخ و چه مهن دهر که هه موو
 تاقه «کۆلیل» سی سه قز، پییری وه فادارم نهوئ

چیره بنوینه که خۆم له دل و یاد بهرئ
 خهرمه نی عاشقی سووتاو بلا باد بهرئ!
 دل و گیانم که به توفانی به لا داوه چ بوو
 سهیلی غهم بیت و ره گ و ریشه له بونیاد بهرئ
 عه بهری خالیسی زولفی نه وی که س هه لئه مژئ
 با دلئ خا و قسه ی پرچی له سه ریاد بهرئ
 سینه فه زمو و گری نیو کوانوو که ی فارس بیات
 چاو فه رمو و که شکۆی ده جله یی به غداد بهرئ
 پیری مه یخانه فه قهت ده ولئه تی دادی بگه پرئ
 چ ده بی نیوی من ئهم چه رخه به بیداد بهرئ
 بی خه باتئ به خه راباتئ نهوین قهت نه گه یی
 هه رکه فیخرخوازه ده بی جه ور له ئوستاد بهرئ
 ده می مردن نه فه سئ بیته سه رینم له وه لا
 تا به ئه لحه د له شی خالئ له غهم ئازاد بهرئ
 دویشه و نه یوت که به خه نجیتری دو ئه برۆت ئه کوژم
 ئهم هه واهوا له سه ر و خاتری جه لاد بهرئ
 «حافز» ئازیز دلئ ناسکه، له م ده رکه که سئ
 بی مه ته ق دانه که وئ، ناله و فه ریاد بهرئ
 دلئ «کۆلیل» ه دلّم، خوایه هه لئ نه گری نه دی
 که قوشئ شیوه نی شیرین به فه ره اد بهرئ

روی بنمای و وجود خودم از یاد ببر
 خرمن سوختگان را همه گو باد ببر
 ما چو دادیم دل و دیده به طوفان بلا
 گو بیا سیل غم و خانه ز بنیاد ببر
 زلف چون عنبر خامش که ببوید هیئات
 ای دل خام طمع این سخن از یاد ببر
 سینه گو شعله‌ی آتشکده‌ی فارس بکش
 دیده گو آب رخ دجله‌ی بغداد ببر
 دولت پیر مغان باد که باقی سهل است
 دیگری گو برو و نام من از یاد ببر
 سعی نابرده در این راه به جایی نرسی
 مزد اگر می‌طلبی طاعت استاد ببر
 روز مرگم نفسی وعده‌ی دیدار بده
 وان گهم تا به لحد فارغ و آزاد ببر
 دوش می‌گفت به مژگان درازت بکشم
 یا رب از خاطرش اندیشه‌ی بیداد ببر
 حافظ اندیشه کن از نازکی خاطر یار
 برو از درگهش این ناله و فریاد ببر

شه‌وی دیداره دووری ده‌ردی باره
 هه‌تا سوبجی سه‌هر دل مه‌ستی یاره
 له ریگه‌ی عه‌شق ئه‌بی ئه‌ی دل نه‌ده‌ی کۆل!
 که مه‌رجی عاشقی رهنجه و په‌ژاره
 به به‌رد و ده‌ردی دووریشم بکووژی
 له رهن‌دی تۆبه‌ناکه‌م نا، قه‌راره
 هه‌لێ ئه‌ی مانگی روشن تۆ بی و خوا!
 شه‌وی دووری گه‌لێ بێ‌نوور و تاره
 دل‌م رو‌یشت و نه‌مدی قامه‌تی یار
 ئه‌مان له‌م زلمه‌وه‌ی له‌م رو‌ژگاره!
 وه‌فا شه‌رتی جه‌فا کێشانه «حافز»!
 که تاجر کاری قازانج و خه‌ساره
 به «کۆلیل» یشی پیری ده‌یر فهرموو
 که زستان تانه‌بی که‌نگی به‌هاره

شب وصل است و طی شد نامه‌ی هجر

سَلَامٌ فِيهِ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ

دلا در عاشقی ثابت قدم باش

که در این ره نباشد کار بی اجر

من از رندی نخواهم کرد توبه

و لو آذيتنني بِالْهَجْرِ وَالْحَجْرِ

بر آی ای صبح روشن دل خدا را

که بس تاریک می بینم شب هجر

دلم رفت و ندیدم روی دلدار

فغان از این تطاول آه از این زجر

وفا خواهی جفاکش باش حافظ

فَإِنَّ الرِّيحَ وَالْخُسْرَانَ فِي التَّجْرِ

عومر نه گهر بیت و به مه یخانه بگم جاره کی دی
 کاری رهندانه نه بئ شهرته نه کهم کاره کی دی
 چاو به گریان وه بریا وه کو جاران ده چووم
 ئاو پڑینی بهری مه یخانه بکهم جاره کی دی
 ناشنایی نییه له م خیلّه خودایا که ره می!
 تا بهرم گه وه هری تاقانه به کړپاره کی دی
 یار نه گهر چوون و خه می هاوده می میژینی نه بوو
 من که حاشا گوئی غم بهم له یه خه ی یاره کی دی
 چه رخی شینم له گه لا بیت له نیو جه غزی ده خه م
 ههر وه کوو نوخته خه ت و خالی به په رگاره کی دی
 خاترم مه یلی به شهر پنین نه گهری باس نه کهن
 نازی چاوی، خه می دوو ریگر و شهو گاره کی دی
 دیته چوون عه شقی نهیینی مه به گورانی ته لّین
 گهل به نالّهی دهف و نهی، عوود و هه موو تاره کی دی
 ههر ده مم نالّه و ده ردی، که فله که ههر ساتی
 ده هه ژیتینی دلّی زامار به ئازاره کی دی
 نییه «حافز» به ته نیی که وته گه روی داوی نهوین
 له م ییاوانه مه گهر ده رچووه دلّداره کی دی؟!
 ههر که «کولیل» ی هونه ر بیت و نهوینداری گه لی
 سه ری روئی وه کو مه نسوور له سه ر داره کی دی

گر بود عمر به میخانه رسم بار دگر
 بجز از خدمت رندان نکنم کار دگر
 خرم آن روز که با دیده‌ی گریان بروم
 تا زنم آب در میکده یک بار دگر
 معرفت نیست در این قوم خدا را سببی
 تا برم گوهر خود را به خریدار دگر
 یار اگر رفت و حق صحبت دیرین نشاخت
 حاشا لله که روم من ز پی یار دگر
 گر مساعد شوم دایره‌ی چرخ کبود
 هم به دست آورمش باز به پرگار دگر
 عافیت می‌طلبم خاطر از بگذارند
 غمزه‌ی شوخش و آن طره‌ی طرار دگر
 راز سربسته‌ی ما بین که به دستان گفتند
 هر زمان با دف و نی بر سر بازار دگر
 هر دم از درد بنالم که فلک هر ساعت
 کندم قصد دل ریش به آزار دگر
 باز گویم نه در این واقعه حافظ تنهاست
 غرقه گشتند در این بادیه بسیار دگر

ئه‌ی رون به نووری کولمه که تن لاله‌زاری ژین

بیرو! که وه ک خه‌زانه به بی تو به‌هاری ژین

بارانی ئه‌شکی دیده به خوړ دا بکا ره‌وان

وه ک به‌رق چونکه چووله غه‌مت روژگاری ژین

ئه‌م چهن سه‌عاته مؤله‌تی دیدار ده‌س ئه‌دات

کاری مه جییه‌جی که! که نه‌دیاره کاری ژین

تا که ی خه‌وی شرین و شه‌رابی سه‌هر نووین

وه‌شیار بن ده‌خیله که چوو ئیختیاری ژین

دوئ ده‌گوزهران و یه ک نه‌زهری بۆ مه پی نه‌بوو

بیچاره دل که یاری نه‌بوو ریگوزاری ژین

ترسی له به‌حری سوور و شه‌پۆلی فه‌نا نییه

هر که‌س ده‌کات زاری به نوخته‌ی مه‌داری ژین

هر گۆشه‌یین که‌مینگیه‌یی رووداوه‌یی که نو

په‌وکن وه‌ها به تاوه‌هه‌راسان سوواری ژین

من بی‌ته‌مه‌ن ده‌ژیم و به سه‌یری مه‌زانه تۆش

دووری له یار مه‌رگه، نه روژ و شه‌واری ژین

«حافظ!» غه‌زه‌ل بلێ که له سه‌حنی هه‌موو جه‌هان

نه‌خشی قه‌لهم دیاره له کۆی یادگاری ژین

«کۆلیل!» ئه‌گه‌ر به‌پیزه قه‌لهم نه‌خس و به‌ره‌می

پیم بی‌ژه بۆ له به‌نده هونه‌رمه‌ندی شاری ژین

ای خرم از فروغ رخت لاله زار عمر
 باز آ که ریخت بی گل رویت بهار عمر
 از دیده گر سرشک چو باران چکد رواست
 کاندر غمت چو برق بشد روزگار عمر
 این یک دو دم که مهلت دیدار ممکن است
 دریاب کار ما که نه پیداست کار عمر
 تا کی می صبح و شکر خواب بامداد
 هشیار گرد هان که گذشت اختیار عمر
 دی در گذار بود و نظر سوی ما نکرد
 بیچاره دل که هیچ ندید از گذار عمر
 اندیشه از محیط فنا نیست هر که را
 بر نقطه‌ی دهان تو باشد مدار عمر
 در هر طرف که ز خیل حوادث کمین گهی ست
 زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر
 بی عمر زنده‌ام من و این بس عجب مدار
 روز فراق را که نهد در شمار عمر
 حافظ سخن بگوی که بر صفحه‌ی جهان
 این نقش ماند از قلمت یادگار عمر

ديسان لە دوندى سەروى چەمەن بولبولى سەبوور
 خويندى: (خودا لە چاوى چەپەل گول بكا عوبوور)
 ئەي گول كە شوخى باخى، لە شوكرانەدا بەخىر
 بولبول كە شىتى تۆيە لە سەر لاوہ بۆي غوروور
 ناكەم لە دەستى غەيبەتى بالات قەت شكات
 دوورى نەبى ھەتايە قەدرى دەمى حوزوور
 ھەركەس بە ھەسلە دلبەر و گۆڤەندى خۆيە شاد
 ئىمەش غەمى نىگارە لە سەرمانە ھۆي سوروور
 سۆفى ئەگەر بە حۆرى و كۆشكى بەھەشتە خوش
 مەيخانە قەسرى ئىمەيە، ئازىزمانە حوور
 مەي خۆ! بە دەنگى چەنگ و مەخۇ غەم ئەگەر كەسى
 فەرموى خراوہ بادە بللى: (يا ھووہ لغەفوور)
 «حافز»! شكاتى چىتە لە خوسپەي فيراقى يار
 شايبى لە شوينە شيوەن و بە شوين شەوايە نوور
 مەيگىر بىنە بادە! كە «كۆليل» بىتە حال
 خوش ھەلدە كا لە نەزمى خوشى (ھەي لەدوور لەدوور...)

دیگر ز شاخ سرو سہی بلبل صبور
گلبانگ زد کہ چشم بد از روی گل بہ دور
ای گل بہ شکر آن کہ تویی پادشاہ حسن
با بلبلان بیدل شیدا مکن غرور
از دست غیبت تو شکایت نمی کنم
تا نیست غیبتی نبود لذت حضور
گر دیگران بہ عیش و طرب خرمنند و شاد
ما را غم نگار بود مایہی سرور
زاهد اگر بہ حور و قصور است امیدوار
ما را شرابخانہی قصور است و یار حور
می خور بہ بانگ چنگ و مخور غصہ، ور کسی
گوید تو را کہ بادہ مخور گوہُ الْغَفُور
حافظ شکایت از غم ہجران چہ می کنی
در ہجر وصل باشد و در ظلمت است نور

مانگی تابانت له نو هه لیدی له کهنعان غهم نهخوی
 کوخی شین روشن دهیی چون کاخی که یوان غهم نهخوی
 نهی دلی غهمگین گومانی بهد به خوریگا نهدهی
 کهرچی بی سامانه سهر، دیتو به سامان غهم نهخوی
 عومر نه گهر وهرزی به هاری بی، له سهر تهختی چه مه نه
 بهرچه می گول ماچ نه کهی بولبول! ههميسان، غهم نهخوی
 دهوری گهردون گهر دو روژی چه رخی وه ک چاوت نه بوو
 ههرده می جوژی ده سووپی چه رخی دهوران غهم نهخوی
 ههی له دهس هیوا نهدهی چون نادیاره دهستی غهیب
 چون له پشتی بهردهی ئال وگۆره په نهان، غهم نهخوی
 گوپمی لافاوی فنهنا دونیا له بیتخا هه لکه نهی
 که میهوان تا نوحه نهی دل! قهت له توفان غهم نهخوی
 چون به رهو کابهی نهوین چۆل و بیاوان تهی ده کهی
 نهشته رن ههرچه نه له ریتا در که زیکان غهم نهخوی
 کهرچی ریگا پر له خوفه و مالی دل بهر دووره دهس
 هیچ ریگاییک نین نه شکسته پایان غهم نهخوی
 حالی ئیمه و دهردی دووری یار و سه سهختی ره قیب
 ههر ههموو روونا که بو گهر دوونی گهردان غهم نهخوی
 تا به دهر ویشی له داوی زولفی شهو «حافر» ههوات
 زیکری دلداری ده لاله و دهرسی قورئان غهم نهخوی
 نهی گولی «کولیل» نه گهرچی هاته ویزهت بای خهزان
 دپته گوئی هاواری گهرمی بای به هاران غهم نهخوی

یوسف گمگشته بازآید به کنعان غم مخور
کلبه‌ی احزان شود روزی گلستان غم مخور
ای دل غمدیده حالت به شود دل بد مکن
وین سر شوریده بازآید به سامان غم مخور
گر بهار عمر باشد باز بر تخت چمن
چتر گل در سر کشی ای مرغ خوشخوان غم مخور
دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نرفت
دایماً یکسان نباشد حال دوران غم مخور
هان مشو نومید چون واقف نه‌ای از سِرّ غیب
باشد اندر پرده بازی‌های پنهان غم مخور
ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بر کند
چون تو را نوح است کشتی‌بان ز طوفان غم مخور
در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم
سرزنش‌ها گر کند خار مغلان غم مخور
گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید
هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور
حال ما در فرقت جانان و ابرام رقیب
جمله می‌داند خدای حال گردان غم مخور
حافظا در کنج فقر و خلوت شب‌های تار
تا بود وردت دعا و درس قرآن غم مخور

نه سیحه تیکت نه کم بیستی ره وایه، خه تان

شه می نه سیحه تی دلسوز هه لئه که ی له دلان

جه هانی پیر که مینی که ناوه بۆ ته مهنت

له باخی وه سلی جووانان گولئی به بۆ که جووان!

سوئالی هه ر دو جه هانم له عاشقی پرسی

وتی بزانه که بی عه شقه هیچ هه ر دو جه هان

مه گه ر به دۆسی نه مه گدار و سازی سازی بلیم

سه دای زیل و بهم و ناله نالی دل له شه وان

له سه ر نه وه م که نه خۆمۆ مه ی و گوناح نه کم

سرشت نه گه ر به ته ویرم بکات و بیته که وان

که دابه شی نه زه لئی بی حوزووری ئیمه کرا

نه گه ر که می به مه رامت نه بوو، خه تا له وه دان

که هه ر له دل جه مه خیلئی خه یالئی خالئی ره شی

له موشک و مه ی وه کو گول پ که جام ساقی نه مان!

پیاله پ که له یاقووتی ته پ ده سا مه یگیر!

خه لانی ئاسه فه، دیقی حه سووده، به زمی زه مان

له نازی ساقیه مه یخانه جیگه مانه ده نا

هه زار جاره پیاله م به قهستی تۆبه شکان

ده لالی چارده سال و دو ساله مه ی له گه لین

نیگاری چووک وه کوو گه وره بۆ مه هاته ژووان

هه والئی ئیمه به قه یسی شه ته ک دراو به رن

که چی ده کا دلی مه جنو و نمان له به ندی گران

که تیری نیترگزی ساقی له سه ر که وانی برۆن

نه که ی له مه یکه ده «حافز»! له تۆبه شرح و به بیان

شه هیدی تیر و که وانی کریشمه که ت مه یگیر!

به بییری عاشقی «کۆلیل» خۆشه ویسی خودان

چیره بنوینه و فەرموو که دڵ و گیانم ئەوئ
 من پەپوولە شەمی رووتم حەزی سووتانم ئەوئ
 وەرە لەو خاکمە هەڵسپێنە که کوژراوی ئەتۆم
 وەشکە لیوم، مەدەدی زەمزمەمی جارانم ئەوئ
 بێژە دەرویش! ئەگەرت سیم و زەپێ نین لە تو
 رەنگی زەردی غەم و زیوی شەتی چاوانم ئەوئ
 ساز و چەنگت هەیه گەر عوود نەبوو بێژە بە من
 مەنگەلی لەش، گری حەز، عوودی دڵ و گیانم ئەوئ
 یا لە سەر کێشە جەبی فیل لە سووچیکەو یا
 هەڵپەرە و فەر دە عەبارە قسی موریدانم ئەوئ
 دڵ دەلێ داکەنە ئەو خەرقە پلاسینە لە بەر
 شل که! سەر کیسە، مەهی و باوەشی گیانانم ئەوئ
 بەخت ئەگەر یارە بێتی خەلکی جەهان لەشکر بن
 هەر دو عالم دژە گەر دۆسە ئەوین، وانم ئەوئ
 مەیلی ئەم کۆچە لە سەر لاوێ لە سەر جام بنی!
 لە چەمەن من که شەهی سەروی خەرامانم ئەوئ
 خۆزگە دییات بە هۆی ئاگر و ئاوی دڵ و چاو
 زیڕە رەنگم، زێڕە لیو، کۆشی بە گریانم ئەوئ
 وەعزی شیوەن بەسە واعیز که دەیینی «حافز»
 شادی ئارایە برۆ شیعری تەر و جوانم ئەوئ
 قەرەقەر بەسیەتی قالاو! لە گۆلزاری ئەوین
 دەنگی «کۆلیل»ی گەل و بۆلبولی نالائیم ئەوئ

روی بنما و مرا گو که ز جان دل بر گیر
 پیش شمع آتش پروانه به جان گو در گیر
 در لب تشنه‌ی مایین و مدار آب دریغ
 بر سر کشته‌ی خویش آی و ز خاکش بر گیر
 ترک درویش مگیر ار نبود سیم و زرش
 در غمت سیم شمار اشک و رخس را زر گیر
 چنگ بنواز و بساز ار نبود عود چه باک
 آتش عشق و دلم عود و تنم مجمر گیر
 در سماع آی و ز سر خرقة برانداز و برقص
 ورنه با گوشه رو و خرقة‌ی ما در سر گیر
 صوف برکش ز سر و باده‌ی صافی درکش
 سیم در باز و به زر سیم‌بری در بر گیر
 دوست گویار شو و هر دو جهان دشمن باش
 بخت گو پشت مکن روی زمین لشکر گیر
 میل رفتن مکن ای دوست دمی با ما باش
 بر لب جوی طرب جوی و به کف ساغر گیر
 رفته گیر از برم و ز آتش و آب دل و چشم
 گونه‌ام زرد و لبم خشک و کنارم تر گیر
 حافظ آراسته کن بزم و بگو واعظ را
 که بین مجلسم و ترک سر منبر گیر

له حه‌ق س‌پاس! که د‌یت‌م ده‌لال و د‌لب‌ه‌ر باز
 د‌لت به پاکی و راسی له گه‌ل د‌ل‌م هه‌م‌پ‌راز
 نه‌بوو له فیک‌ری به لا‌ر‌پ‌ه‌وی ته‌ر‌ی‌قه‌ت قه‌ت
 چ عاشق‌ن هه‌یه‌تی غه‌م له لی‌ژنی و هه‌و‌راز!
 ره‌قیب حه‌یفه‌ بزانی غه‌م‌ینه د‌ل بو‌تو
 که نینه سینه‌یی یاران‌ی کینه مه‌حه‌رم‌ی راز
 جه‌مال‌ی ئ‌یه‌وه ئه‌گه‌رچی له عه‌شقی ئ‌یمه‌ سه‌ره
 وه‌ل‌ی له ر‌ی‌گه‌ی ئه‌و‌ین‌ت مه‌حاله‌ لاده‌م باز
 له سو‌زی د‌ل چ ده‌چ‌یز‌م! مه‌گه‌ر سو‌ئالی وا
 بکه‌ی له چاو که سی‌خو‌ری خو‌تن و غه‌م‌ماز
 ده‌سی قه‌زا عه‌جه‌ب ئا‌زاوه‌ییکی هه‌ل‌گه‌ر‌سان
 که ره‌شتی ن‌یر‌گزی مه‌ستی له کو‌ی کلات‌ی ناز
 به ئه‌و سه‌فایه‌ که رو‌شن به یاره‌ مه‌جلیسمان
 جه‌فایه‌ ک‌یشی ئه‌گه‌ر بوو بسو‌وته شه‌م‌شی‌واز
 مه‌به‌س کر‌یشمه‌ته‌ جوان‌ن ده‌نا نیازی ن‌ین
 جه‌مال و شه‌وکه‌تی مه‌حموودی من به مه‌دح‌ی ئه‌یاز
 مه‌ل‌ی که زو‌هره‌ هونه‌رمه‌ند و په‌نجه‌ نه‌خشینه
 له سه‌رده‌می که غه‌زه‌ل‌خو‌ینه «حاف‌ز»ی شیراز
 هه‌ل‌و‌قیاس‌ی له گه‌ل چۆ که چو‌وکه‌یی نا‌که‌ن
 نه‌ عه‌شقی پابه‌نی «هۆمه‌ر» نه‌ به‌ژنی سه‌روی ته‌ناز

هزار شکر که دیدم به کام خویش باز
 ز روی صدق و صفا گشته با دلم دمساز
 روندگان طریقت ره بلا سپرند
 رفیق عشق چه غم دارد از نشیب و فراز
 غم حبیب نهان به ز گفت و گوی رقیب
 که نیست سینه‌ی ارباب کینه محرم راز
 اگرچه حسن تو از عشق غیر مستغنی ست
 من آن نیم که از این عشق بازی آیم باز
 چه گویمت که ز سوز درون چه می‌بینم
 ز اشک پرس حکایت که من نیم غماز
 چه فتنه بود که مشاطه‌ی قضا انگیخت
 که کرد نرگس مستش سیه به سرمه‌ی ناز
 بدین سپاس که مجلس منور است به دوست
 گرت چو شمع جفایی رسد بسوز و بساز
 غرض کرشمه حسن است و نه حاجت نیست
 جمال دولت محمود را به زلف ایاز
 غزل‌سرایی ناهید صرفه‌ای نبرد
 در آن مقام که حافظ برآورد آواز

منم که بوو به دیاری به‌هار چاوم باز؟!

سپاس چۆن بکهم ئه‌ی چاره‌سازی به‌نده نه‌واز

له‌ روو مه‌شۆوه غوبار، ئه‌ی نیازداری به‌ لا!

مورادی عه‌شقه چون ئه‌ کسیری گه‌ردی ئه‌رکی نیاز

له‌ که‌ند و له‌ندی ئه‌وین وهرمه‌گیره‌ روو ئه‌ی دڵ!

که‌ رهندی رینگه‌ نه‌ترسا له‌ لیژی و هه‌وراز

که‌سه‌ی که‌ عاشقه‌ ده‌سنوێژ ئه‌ گه‌ر به‌ خوین نه‌ گری

به‌ نوێژی وایه‌ نه‌دا قه‌ت ئیمامی ئیمه‌ جه‌واز

له‌ ئه‌م فریوسه‌را هه‌ر گه‌ره‌و به‌ دڵ دانسی!

مه‌ گه‌ر پیاڵه‌ نه‌بی مه‌ گه‌ر جامی ده‌ستی مه‌ جاز

له‌ ئه‌هلی دڵ به‌ له‌تی ماچ بکړه‌ دۆعایی

له‌ مه‌ کری دژمنی گیان و له‌شت ده‌بی به‌ پوواز

ره‌واجی دا له‌ حیجاز و عه‌راق، عه‌شق و ئه‌وین

مه‌قامی خوشی غه‌زه‌لیاتی «حافز»ی شیراز

له‌ سای په‌رچه‌م و عه‌شقی هه‌تاویا «کۆلیل»!

قه‌ڵه‌م به‌ نووسه‌ری دیوانی خوشمی سه‌رباز!

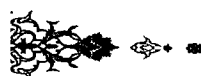
منم که دیده به دیدار دوست کردم باز
 چه شکر گویمت ای کارساز بنده نواز
 نیازمند بلا گو رخ از غبار مشوی
 که کیمیای مراد است خاک کوی نیاز
 ز مشکلات طریقت عنان متاب ای دل
 که مرد راه نیندیشد از نشیب و فراز
 طهارت ار نه به خون جگر کند عاشق
 به قول مفتی عشقش درست نیست نماز
 در این مقام مجازی بجز پیاله مگیر
 در این سراچه‌ی بازیچه غیر عشق مباد
 به نیم بوسه دعایی بخر ز اهل دلی
 که کید دشمنت از جان و جسم دارد باز
 فکند زمزمه‌ی عشق در حجاز و عراق
 نوای بانگ غزل‌های حافظ از شیراز

ئهی نۆنمائی جوانی خه راماڤان ده پۆیه ری
 یه ک نازی ئیوه بو مه هه زاران نیاز ئه زی
 پیروژه شیوه جوانه که تان چون ده سی ئه زه ل
 بو به ژنی تۆی بریوه که و نازی وابه جی
 وه ک عوود بیژه هه ر که نه سووتی ده بی دلی
 ئاواتی بۆنی سومبولی ئیمهی له تۆ نه بی
 سۆزی دلی په پووله به شۆله ی شه مه و که چی
 بی مۆمی رووته گیانی ئه من ئاوری تیده چی
 دویشه و نه بووی سۆفی له مه ی بوو به تۆیه کار
 مه یخانه تا کراوه شکا تۆیه که ی شه وی
 وه ک زیپر ئه گه ر بشم به نه نیوزاری گاز باز
 کهنگی عه یاری من به دنه ی تانه که م، ده وی
 دل تی بگا ئه گه ر له ته وافی هه ریمی تۆ
 سه ر مه یلی کۆی حیجازی له شه وقی سه فات ئه بی
 ده سنوێژ ئه دی به خوینی گه شی چاو چۆن بشۆم
 نوێژی له تاقی پاکی برۆتا نه بی، ده چی
 وه ک مه ی به کۆشی کووپه هه میسان گه پراوه شاد
 دویشه و که بیستی «خاجه» له ساقی حه کایه تی
 کوێستانی (کیله شین) و (سه هۆلان) وه کوو «عومه ر»
 سه ره رزی چاوه پێته که بالات ده رکه وی

ای سرو ناز حسن که خوش می روی به ناز
عشاق را به ناز تو هر لحظه صد نیاز
فرخنده باد طلعت خویت که در ازل
ببریده اند بر قد سروت قبای ناز
آن را که بوی عنبر زلف تو آرزوست
چون عود گو بر آتش سودا به سوز و ساز
پروانه را ز شمع بود سوز دل ولی
بی شمع عارض تو دلم را بود گداز
صوفی که بی تو توبه ز می کرده بود دوش
بشکست عهد چون در میخانه دید باز
از طعنه ی رقیب نگردد عیار من
چون زرا اگر برند مرا در دهان گاز
دل کز طواف کعبه کویت وقوف یافت
از شوق آن حریم ندارد سر حجاز
هر دم به خون دیده چه حاجت وضو چو نیست
بی طاق ابروی تو نماز مرا جواز
چون باده باز بر سر خم رفت کف زنان
حافظ که دوش از لب ساقی شنید راز

هٻلاڪه ڏل وهره تا هٻڙي ٻيٽه سهر ديسان
 له بهر نه ما نه فسي به شڪه ٻيٽه بهر ديسان
 وهرن ڪه دهر ڪي ديهه ڙهندوون به جوڙي وا
 ڪه باز ٻو ڪه سي ناڪهه له تو مه گهر ديسان
 غه مي ڪه گرتي وه ڪوو له شڪري حه بهش دل مان
 به هٻڙي روومه تي رومت ده چيٽه دهر ديسان
 له جامي دل چ ته ماشا ده ڪهه هه موو ههر دي
 خه يائي شه وقى جه مالت به بهر نه زهر ديسان
 سرشڪي ديدو بڙيرم له دووت روڙ و ده ليم
 شه واري ٺاوس ٺهين چي بڙي سه هر ديسان
 وهرن ڪه بولبولي خوش دهنگي خاتري «حافر»
 به ٺاوهر ٻي گولي رووتانه پرهونه ديسان
 مه قامي نالهه مي «ڪوليل»! ڪه س به دل نه شنهفت
 ته واوي پهنگه له گويمه به بهي سه مهر ديسان

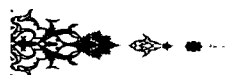
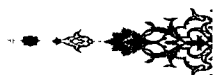
در آ که در دل خسته توان در آید باز
بیا که در تن مرده روان در آید باز
بیا که فرقت تو چشم من چنان در بست
که فتح باب وصال مگر گشاید باز
غمی که چون سپه زنگ ملک دل بگرفت
ز خیل شادی روم رخت زداید باز
به پیش آینه‌ی دل هر آن چه می دارم
بجز خیال جمالت نمی نماید باز
بدان مثل که شب آبستن است روز از تو
ستاره می شمرم تا که شب چه زاید باز
بیا که بلبل مطبوع خاطر حافظ
به بوی گلبن وصل تو می سراید باز

کئی بلی دهردی عاشقان دیسان
 وشری خوم که ی نه دا زه مان دیسان
 شه رمه زاری گلاری مه ی نوشه
 نیرگری مه ست نه گهر رووان دیسان
 نییه پیزان به رازی بون هه رکه س
 چه شنی لوقمانی کوپه کان دیسان
 هه رکه وه ک لاله کاسه گپری کرد
 نوقمی خویناوه تانه مان دیسان
 دل به لیوی نه گرتوون جامی
 بۆیه وه ک خونچه به سته مان دیسان
 چه نگ ناههنگی زوری لیم گۆرا
 تالی بیپنانه دا زمان دیسان
 نه جه لی «حافز» نه نه یی سه هله
 چه و که پرت دهوری خوم گه پان دیسان
 (شه مسه) باوانه که م! دلی «کولیل»
 دهشتی (ناوهشتی) دا نشان دیسان

حال خونین دلان که گوید باز
 و از فلک خون خم که جوید باز
 شرمش از چشم می پرستان باد
 نرگس مست اگر بروید باز
 جز فلاتون خم نشین شراب
 سرّ حکمت به ما که گوید باز
 هر که چون لاله کاسه گردان شد
 زین جفا رخ به خون بشوید باز
 نگشاید دلم چو غنچه اگر
 ساغری از لبش نبوید باز
 بس که در پرده چنگ گفت سخن
 بُّرش موی تا نموید باز
 گرد بیت الحرام خم حافظ
 گر نمیرد به سر پیوید باز

دلم ده لئی وهره گیانم له گۆمی مهی رۆنی
 له رۆحی پیر و جوان خوش خورۆشی نهی رۆنی
 ده لئین که چاکه له زه ریاشی خهی ده گاتۆ پیت
 چ چاکه ساقی نه گهر من له به حری مهی رۆنی
 له دابی مهیکه ده که چ بوو دلم خه تایه تی نهو
 دوباره تۆ به شه قامی که ره م ریگه کهی رۆنی
 ده بینه له و مه یه گول وینه! عه مبه رین جامی
 له گیانی عه تری گولوا ته نووری وهی رۆنی
 خراوی باده یه ههر چه ن سه ری خراپ و گیژ
 به لوتفی خۆت له کۆشی بزهی به زهی رۆنی
 به نیوه شه و ده ته وئی رۆژی رون، که نیشکی ره ز
 به بی حجاب، له جامیکی جه م نه وهی رۆنی
 مه ییله رۆژی وه فاتم به خاک بسپیرن
 له نیو خومیکی شه رابا له مه یکه دهی رۆنی
 له سینگى زلمی فه له ک «خاجه»! تیری به رقی شه راب
 شه هابی ره جمی شه یاتین و دیتوزمه ی رۆنی
 له پیری مه یکه ده «کۆلیل» رینووینی ویت
 وتی له باخی سنه و به ره هه نار و بهی رۆنی

بیا و کشتی ما در شط شراب انداز
 خروش و ولوله در جان شیخ و شاب انداز
 مرا به کشتی بادیه درافکن ای ساقی
 که گفته‌اند نکویی کن و در آب انداز
 ز کوی میکده برگشته‌ام ز راه خطا
 مرا دگر ز کرم باره صواب انداز
 بیار زان می گلرنگ مشک بو جامی
 شرار رشک و حسد در دل گلاب انداز
 اگرچه مست و خرابم تو نیز لطفی کن
 نظر بر این دل سرگشته‌ی خراب انداز
 به نیم شب اگر آفتاب می‌باید
 ز روی دختر گلچهر رز نقاب انداز
 مهل که روز وفاتم به خاک بپارند
 مرا به میکده بر در خم شراب انداز
 ز جور چرخ چو حافظ به جان رسید دلت
 به سوی دیو محن ناوک شهاب انداز

وهره له و ئاوی فهره ح به خشه له نئو جامی بلوور

بینه تا دیده پری نه بوه له خاکی سر و سوور

جی سهره نجام که سارایه کی بی دهنگ و ههران

ئیسته بخروشه و هه یوانی فه له ک پر که له شوور

چاوی ناپاک له گیانانی نه زهر چۆنه رهوا

روومه تی یار ته ماشا که به ئاوینه یی نوور

سیبه ری، تو بی و نه و به ژنته! نهی سه روی به ناز

بکه بو خاکی له سهرم و له سهرت لاه غوروور

ژاری ماری سه ری زولفت نیه ده رمانی مه گهر

ماچی تلیاکی خهت و خالت و دهم، باخی چنوور

حوکمی نه م کیلگه ده زانی که ده وامیکی نیه

گهری تیوه رده به سۆزی جیگهر و جامی بلوور

به وتهی نه هلی دل نهی گه وهه ری تاقانه و پاک

خو به نه سرین ده شۆمۆ به له وهی بیمه حوزور

خوایه نه و سۆفیه خۆینه که به دینه فه قهت

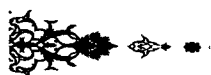
دوو که لێ ئاخێ دلیکی خهیه سهر جامی شوعوور

بیخه «حافز»! وه کو گول دادپه بو عه تر و عه بیر

عه رعه ری قامه تی چالاکی که ده رکه وت له دوور

گیانی «کولیل» که هی خو ته چلۆن پیشکه شی که م

سه ره گو ی زولفته، چاوم ته مه، دل تاوی ته نوور

خیز و در کاسه‌ی زر آب طربناک انداز
پیش تر ز آن که شود کاسه‌ی سر خاک انداز
عاقبت منزل ما وادی خاموشان است
حالی‌ا غلغله در گنبد افلاک انداز
چشم آلوده نظر از رخ جانان دور است
بر رخ او نظر از آینه‌ی پاک انداز
به سر سبز تو ای سرو که گر خاک شوم
ناز از سر بنه و سایه بر این خاک انداز
دل ما را که ز مار سر زلف تو بخت
از لب خود به شفاخانه‌ی تریاک انداز
ملک این مزرعه دانی که ثباتی ندهد
آتشی از جگر جام در املاک انداز
غسل در اشک زدم کاهل طریقت گویند
پاک شو اول و پس دیده بر آن پاک انداز
یا رب آن زاهد خودبین که بجز عیب ندید
دود آهیش در آینه‌ی ادراک انداز
چون گل از نکثت او جامه قبا کن حافظ
وین قبا در ره آن قامت چالاک انداز

دلّ وه کوو جاران له ماچی لیوی ناکامیکه هه
 هه به عه شقی له علی تو دهستی له مل جامیکه هه
 هه هه وه لّ روژم له دهس دا، دین له سه زولفی رهشت
 تا بزائن دلّ له دوی سهرفی سه ره نجامیکه هه
 ساقیا بۆم تیکه جامی ئاگرین چونکوو له نیو
 عاشقانی پوختی هیمه سهر گلی خامیکه هه
 له وخه تا کردم چوو اندم زولفی وه ک موشکی خوتهن
 چه شنی خه نه چه ره موو له هه ره شوین و سه ره نه دایک هه
 خوړ له روژیکۆ له خه لوه م دا گزینگی رووتی دی
 هه ره وه کوو سیبه ره له دهوړت عاشقی جامیکه هه
 لیوی گیانان نیومی روژئ کوتوپر بردووه
 نه هلی دلّ ئیسته ش مه سی بۆی گیان، له کۆی نامیکه هه
 له علی مه یگپرت نه زه له جامیکی خهستی دا به هه ست
 تا نه به ده سه رخۆش و مهستی جامی گول فامیکه هه
 بیخه به ره ئیژئ هه تا گیانت نه دهی ئاسووده نیت
 بیخه به ره! گیانی (گول نه دمام) م به (بارام) یک هه
 شه رحی شیرینی ده می تووی داوه «حافز» گیانه که م
 ئاوی ژین په و کئ له تووی خامه ی شه که ره کامیکه هه
 باسی شه و گاری دریژئ زولفی توّم کردون که وا
 چه شنی «کولیل» ت گولۆله ی زولمه تی شامیکه هه

برنیامد از تمنای لب‌ت کامم هنوز

روز اول رفت دینم در سر زلفین تو

ساقیا یک جرعه‌ای زان آب آتشگون که من

از خطا گفتم شبی زلف تو را مشک ختن

پرتو روی تو تا در خلوتم دید آفتاب

نام من رفته‌ست روزی بر لب جانان به سہو

در ازل داده‌ست ما را ساقی لعل لب‌ت

ای که گفتی جان بده تا باشدت آرام جان

در قلم آورد حافظ قصه‌ی لعل لبش

آب حیوان می رود هر دم ز اقلامم هنوز

دڵم خراوی پهری شیوه‌یتکه شۆره‌نگیز
 به‌لێنی لاییه خوین پێژه فیله‌باز و به‌هیز
 قه‌زای دامه‌نی چاک و درپای گول له‌ چه‌مه‌ن
 له‌ سه‌ده‌ هزار جبه‌ی مه‌ کر و می‌زه‌ری پارێز
 ده‌به‌م به‌ خاک له‌ گه‌ل خۆ خه‌یالی خالانت
 هه‌تا ده‌ری گولی عه‌مه‌ر له‌ گۆری خال‌ئامیز
 فرشته‌ چون نییه‌ ساقی! له‌ عه‌شقی دڵ‌حالی
 له‌ خاکی ئاده‌می ئاوێ برێژه که‌ وه‌سه‌ری‌یز
 له‌ کفه‌ که‌م بخه‌ جامی هه‌تا له‌ مه‌حشه‌ردا
 به‌ مه‌ی بجی له‌ دڵم ترسی رۆزی ره‌ستاخیز
 هه‌زار و غه‌مزه‌ده‌ هاتوومه‌ ده‌رکی ره‌حه‌تی تۆ
 به‌ غه‌یری دۆسی ئیوه‌م نه‌بوو که‌ ده‌ستاویز
 وه‌رن له‌ مه‌یکه‌ده‌ دویشه‌و سوڕووشی غه‌یب ئه‌یوت
 له‌ به‌ش مه‌تۆره‌ که‌ ده‌ستی قه‌زا به‌ پیته‌ و پیز
 له‌ به‌ینی عاشق و مه‌عشوق په‌رده‌ «حافز»! نین
 حجابی خۆ که‌ وه‌لا ده‌ی سه‌حه‌ر ده‌کا ئاخیز
 له‌ خۆ ده‌راتنه‌ مه‌رجی ئه‌وین «عومه‌ر»! واته‌
 قولێنگی کۆکه‌نه‌ شیرین، نه‌ ئه‌فسه‌ری په‌رویز

دلم رمیده‌ی لولی وشی‌ست شورانگیز
 دروغ وعده و قتال وضع و رنگ آمیز
 فدای پیرهن چاک ماه‌رویان باد
 هزار جامه‌ی تقوا و خرقه‌ی پرهیز
 خیال خال تو با خود به خاک خواهم برد
 که تا ز خال تو خاکم شود عبیر آمیز
 فرشته‌ی عشق نداند که چیست ای ساقی
 بخواه جام و گلابی به خاک آدم ریز
 پیاله بر کفتم بند تا سحرگه حشر
 به می ز دل بپریم هول روز رستاخیز
 فقیر و خسته به درگاهت آمدم رحمی
 که جز ولای توام نیست هیچ دست آویز
 بیا که هاتف میخانه دوش با من گفت
 که در مقام رضا باش و از قضا مگریز
 میان عاشق و معشوق هیچ حایل نیست
 تو خود حجاب خودی حافظ از میان برخیز

نهی سه با نه مجار هت نه ریی که و ته سهر چۆمی نه رهس
 هه لمژی کولمی ته پری پر پر له عه تری که ی نه فهس
 مه نزلتی دل بهر سلاوی مه ی له سهر بر وانه چه ن
 پر له ناله ی کاروانی عه شقن و دهنگی جهرهس
 ماچی بهر ده رک ی بکه و ئیتر به زاری پیتی بلئی
 ده ردی دووری کوشتمی وا وهر گه پئی نه ی دیده مهس
 ههر وه کوو دهنگی روبابم هاته گوئی پهن دی که سان
 گوئی چه که می تا با نه دا عه شقت نه بووم حال ی له کهس
 شه و به شای ی و مه ی بژی چونکوو له شاری گهی نهوین
 شه وره وی عاشق له گه ل دار و غه که ی ن و به ی نی ههس
 عه شقی به ژنی شوخ، شوخی نی ن و سهر دانی ده وی
 کهس له گو ی عه شقی نه دا ههر گیز به گوچانی هه وهس
 گهرچی وه شیاران به ئازادی ده ژین نه ماما ده لئین
 پیش که شی یاری نه که ی گیان و دل و دین سهر فی چهس
 توو تیان خوشن له کوشی نه یشه کهر شه ککه رشکین
 دهستی چه سرهت ههر به سهر خودا نه ده ن خیل ی مه گهس
 نیوی «حافظ» تاقه جار ی گهر بنووسی ده سخته ت
 بوخه لاتی واده پار ی مۆ له کن سولتان و بهس
 یا نه لانی کهم له «کولیل» ت بکه ی یادی به خیر
 مه سره فیک ی ههر هه یه ئاخر گولی من! خار و خهس

ای صبا گر بگذری بر ساحل رود ارس
 بوسه زن بر خاک آن وادی و مشکین کن نفس
 منزل سلمی که بادش هر دم از ما صد سلام
 پرصدای ساربانان بینی و بانگ جرس
 محمل جانان ببوس آن گه به زاری عرضه دار
 کز فراق سوختم ای مهربان فریاد رس
 من که قول ناصحان را خواندمی قول رباب
 گوشمالی دیدم از هجران که اینم پند بس
 عشرت شبگیر کن می نوش کاندرا راه عشق
 شبروان را آشنایی هاست با میر عسس
 عشق بازی کار بازی نیست ای دل سرباز
 ز آن که گوی عشق نتوان زد به چوگان هوس
 دل به رغبت می سپارد جان به چشم مست یار
 گرچه هشیاران ندادند اختیار خود به کس
 طوطیان در شکرستان کامرانی می کنند
 وز تحسّر دست بر سر می زند مسکین مگس
 نام حافظ گر بر آید بر زبان کلک دوست
 از جناب حضرت شاهم بس است این ملتمس

گوڵی کوڵمت له گولستانی جههان بۆ مه بهسه
 لهم چه مه نزاره شنه‌ی سه‌روی ره‌وان بۆ مه بهسه
 خواره‌ نه‌ کا دل له‌ گه‌ل ئه‌م خه‌ڵه‌ ریا هاوه‌ل بی
 له‌ هه‌موو کاری گران جامی گران بۆ مه بهسه
 به‌ عه‌مه‌ل کاخی به‌هه‌شتی به‌ مه‌لا و شیخ نه‌ده‌ن
 ئیمه‌ ره‌ندین و گه‌دا، کوخی موغان بۆ مه بهسه
 وه‌ره‌ سه‌یری گوزه‌ری چه‌م ته‌مه‌ن ئاسا که ده‌چی
 واته‌ ئه‌م سه‌یره‌ له‌ چه‌رخ‌ی گوزه‌ران بۆ مه بهسه
 وه‌ره‌ بازارپی جه‌هان لیکه‌وه‌ قازانج و زه‌ره‌ر
 به‌س ئه‌ گه‌ر بۆ وه‌ نه‌بوو سه‌رف و زیان بۆ مه بهسه
 یار وه‌ختی که له‌ گه‌لمانه‌ نیازئ نیه‌ هه‌چ
 ده‌وله‌تی خزمه‌تی ئه‌و هاوه‌لی گیان بۆ مه بهسه
 تۆ خودا له‌م ده‌ره‌ مه‌منیره‌ به‌ره‌و باخی به‌هه‌شت
 چونکه‌ کوی تۆ له‌ مه‌ کوی که‌ون و مه‌ کان بۆ مه بهسه
 گله‌یی بیخوده‌ «حافز»! له‌ سه‌راوی به‌شی خو
 غه‌زه‌ل و ته‌بعی وه‌ کوو ئاوی ره‌وان بۆ مه بهسه
 با نه‌بی گه‌فتی له‌ گه‌ل ئیمه‌یی «کویل» شرین
 چه‌ن قسه‌ی تال له‌ سه‌ر لیوی ئه‌وان بۆ مه بهسه

گل‌گذاری ز گلستان جهان ما را بس
 زین چمن سایه‌ی آن سرو روان ما را بس
 من و هم‌صحبتی اهل ریا دورم باد
 از گرانان جهان رطل گران ما را بس
 قصر فردوس به پاداش عمل می‌بخشند
 ما که رندیم و گدا دیر مغان ما را بس
 بنشین بر لب جوی و گذر عمر بین
 کاین اشارت ز جهان گذران ما را بس
 نقد بازار جهان بنگر و آزار جهان
 گر شما را نه بس این سود و زیان ما را بس
 یار با ماست چه حاجت که زیادت طلبیم
 دولت صحبت آن مونس جان ما را بس
 از در خویش خدا را به بهشتم مفرست
 که سر کوی تو از کون و مکان ما را بس
 حافظ از مشرب قسمت گله ناانصافی ست
 طبع چون آب و غزل‌های روان ما را بس

دلا! هه‌والی سه‌فه‌ر به‌ختی هه‌مه‌نه‌واتن هه‌ر
 شه‌مالی (باخی مکایل) هه‌رینماتن هه‌ر
 نه‌که‌ی له‌مه‌نزلی گیانان ئه‌دی به‌جی ده‌رویش!
 که‌گه‌نجی مه‌عانی له‌کونجی خانه‌قاتن هه‌ر
 ئه‌گه‌ر غه‌می له‌دلت داسه‌پی له‌سووچیکۆ
 حه‌ریمی پیری موغان خۆ حه‌ره‌مه‌په‌ناتن هه‌ر
 له‌ته‌ختی مه‌یکه‌ده‌دانیسه‌خۆش بنۆشه‌ژمه‌ی
 که‌ئهم ئه‌نازه‌له‌مالی جه‌هان سه‌فاتن هه‌ر
 ته‌ماح که‌مه‌که‌وه، ئاسانی بگه‌ره‌له‌م دونیا!
 شه‌راب و گه‌وه‌ه‌ری لیوی ئه‌وین که‌فاتن هه‌ر
 به‌بی‌هونه‌ر فه‌له‌که‌ئاواتی دل ئه‌دات و به‌س
 هونه‌رنووینی ئه‌وینی که‌تۆخه‌تاتن هه‌ر
 ئه‌وینی خاکی ولات و به‌لینی یاری قه‌دیم
 له‌رێپه‌وانی سه‌فه‌ر که‌رده‌سه‌ره‌په‌ناتن هه‌ر
 به‌ژێر باری منه‌ت خۆ نه‌خه‌ی که‌دوو دونیا
 ره‌زای دل‌به‌ر و ئیحسانی پادشاهان هه‌ر
 نیازی دل به‌مونا‌جات ئه‌گه‌ر بیی «حافز»!
 دوعای نێوه‌شه‌و و زیکری سوب‌حگاتن هه‌ر
 له‌غهم پری پره‌ «کۆلیل» و ماتلی سیه‌ری
 خه‌لاتی لیوی سه‌حه‌رت و گۆلی دوعاتن هه‌ر

دلا رفیق سفر بخت نیکخواهت بس
 نسیم روضه‌ی شیراز پیک راهت بس
 دگر ز منزل جانان سفر مکن درویش
 که سیر معنوی و کنج خانقاهت بس
 و گر کمین بگشاید غمی ز گوشه‌ی دل
 حریم درگه پیر مغان پناهت بس
 به صدر مصطبه بنشین و ساغر می نوش
 که این قدر ز جهان کسب مال و جاهت بس
 زیادتی مطلب کار بر خود آسان کن
 صراحی می لعل و بتی چو ماهت بس
 فلک به مردم نادان دهد زمام مراد
 تو اهل فضلی و دانش همین گناهت بس
 هوای مسکن مألوف و عهد یار قدیم
 ز رهروان سفر کرده عذرخواهت بس
 به منت دگران خو مکن که در دو جهان
 رضای ایزد و انعام پادشاهت بس
 به هیچ ورد دگر نیست حاجت ای حافظ
 دعای نیم شب و درس صبحگاهت بس

ژانی عه‌شقی دوچارمن که مه‌لی!

ژاری هیجری له زارمن که مه‌لی!

پشکنیمن جه‌هان که وا ئیستا

دل‌رفینیکی یارمن که مه‌لی

له فیراق و نه‌وینی خاکی ده‌ری

شه‌تی خوینی له زارمن که مه‌لی

له ده‌می دوینه‌شه‌و شه‌فتم خۆم

گۆله‌باسی له کارمن که مه‌لی

لیو ده‌گازیت لیم مه‌لی که مزیت

له‌علی من، نه‌ونه عارمن که مه‌لی!

کوخی دل پر له رهنجی دووریته

حه‌سره‌تی کۆله‌بارمن که مه‌لی

وه‌کو «حافز» گه‌ییمه عه‌شقی دلی

چه‌ن به مه‌یلی ده‌مارمن که مه‌لی

چه‌شنی «کۆلیل» هه‌ر نه‌وه‌ن چه‌رخیش

شی‌تی به‌ژنی دلارمن که مه‌لی

درد عشقی کشیده‌ام که مپرس
زهر هجری چشیده‌ام که مپرس
گشته‌ام در جهان و آخر کار
دلبری برگزیده‌ام که مپرس
آن‌چنان در هوای خاک درش
می‌رود آب دیده‌ام که مپرس
من به گوش خود از دهانش دوش
سخنانی شنیده‌ام که مپرس
سوی من لب چه می‌گزی که مگوی
لب لعلی گزیده‌ام که مپرس
بی تو در کلبه‌ی گدایی خویش
رنج‌هایی کشیده‌ام که مپرس
همچو حافظ غریب در ره عشق
به مقامی رسیده‌ام که مپرس

نهوهم پین گله له و زولفه ره شهی گیان که مه لاین
 و له دهس چوو دل و دین و سهر و سامان که مه لاین
 کهس به ئاواتی وه فاخوایه دل و دینی نه چن
 من له ئەم مامه له و ابوومه په شیمان که مه لاین
 به قومی مهی که کزهی هیچ کهسی نه بووه له شوین
 ژاری رهنجیک ده چیژم له نه زانان که مه لاین
 زاهید ئەم کۆره به جی بیله، له شهر لاده! شهراب
 دل و دین و دهرفینیت به تالان که مه لاین
 و توو یسژیکه له ئەم ریگه که ده تویتته وه گیان
 ئوف ئوفیکه نه پرسی لهم و له ویان که مه لاین
 هیوری و خه لوه نشینی مه به سم بوو گه به لام
 کاری وای کردوه پیم نیرگری مهستان که مه لاین
 تا وتم بیژمه گوی شینی فله ک چونی؟ وتی
 زلمی وای کردوه لیم هه لمه تی گۆچان که مه لاین
 پیم وت نهو زولفته کتی کوشتووه کالوزه؟ وتی
 «حافز»! ئەم باسه دریژانه به قورئان که مه لاین
 گۆشه یی چاوی دلی ههر منی «کۆلیل» سی نه سووت
 سوو تمانیکه له کۆی گۆشه نشینان که مه لاین

دارم از زلف سیاهش گله چندان که مپرس
 که چنان زو شده‌ام بی سر و سامان که مپرس
 کس به امید وفا ترک دل و دین مکناد
 که چنانم من از این کرده پشیمان که مپرس
 به یکی جرعه که آزار کشش در پی نیست
 زحمتی می کشم از مردم نادان که مپرس
 زاهد از ما به سلامت بگذر کاین می لعل
 دل و دین می برد از دست بدان سان که مپرس
 گفت و گوهاست در این راه که جان بگدازد
 هر کسی عربده‌ای این که مبین آن که مپرس
 پارسایی و سلامت هوسم بود ولی
 شیوه‌ای می کند آن نرگس فتان که مپرس
 گفتم از گوی فلک صورت حالی پرسم
 گفت آن می کشم اندر خم چوگان که مپرس
 گفتمش زلف به خون که شکستی گفتا
 حافظ این قصه دراز است به قرآن که مپرس

دل ته نگه هم ميسان وهره سا هاوه ٿي گيان به

مه حرم به دهر ووني مني هاوپرازي غه مان به

لهو له عله له نيو مه يکه ده يي عه شقي ده نوشن

چهن جام له ٺم ڪڙپه به عه شقي ره مه زان به

ٺهو خه رقه ريا لانه ته يا شيخ! که سووتان

هه وٿي بده پياوانه له رهنداني زه مان به

ٺايز که فهرموويه دٿي بٿم نيگه رانه

فهرموو به سلامت ٺهو هاتم نيگه ران به

بهو له عله ڙيان به خسته دل گرتکي خوينه

ٺهي کاني که ره م ههر به هه مان مؤر و نشان به

نه ک ٿوزه غه مني بيت و بنيشن له دٿي يار

ٺهي چاو! له شوين ٺم غه زه ٿهي ٺيمه ره وان به

زوو بيڙه به «حافز» که هه واي جامي جه مي پٿن

ههر له حزه له ڪڙي ٺاسه ف و جه مشيدي زه مان به

«ڪڙليل» هه که سي دووره له گولتاري ديارت

ٺهي دل وه کو بولبول له غه مي به ڙني گولان به

باز آی و دل تنگ مرا مونس جان باش
 وین سوخته را محرم اسرار نهان باش
 زان باده که در میکده‌ی عشق فروشنند
 ما را دو سه ساغر بده و گو رمضان باش
 در خرقة چو آتش زدی ای عارف سالک
 جهدی کن و سر حلقه‌ی رندان جهان باش
 دلدار که گفتا به توام دل نگران است
 گو می‌رسم اینک به سلامت نگران باش
 خون شد دلم از حسرت آن لعل روان‌بخش
 ای درج محبت به همان مهر و نشان باش
 تا بر دلش از غصه غباری ننشیند
 ای سیل سرشک از عقب نامه روان باش
 حافظ که هوس می‌کندش جام جهان‌بین
 گو در نظر آصف جمشید مکان باش

نه گهر ههواللی به سۆزی، له ههواللی په یمان بی
 ره فیتی شادی و شیوهن به هار و زستان بی
 که پیچی پرچی په ریشان نه دهی به دهستی با
 که من به خاتر و یادی منی په ریشان بی
 که ئاره زووته له گهڵ خزری دڵ نه وینداری
 نهین له چاوی سکه ندهر وه ک ئاوی حه یوان بی
 مه قامی عه شق وتن خو له هه مه لای نایین
 ده بی به بووکی زهریفی مه لیککی خوش خان بی
 به ئیمه ری و رهوشی خزمهت و غولامی، تو
 خودا به خشن و خوشت سه روک و سولتان بی
 ده خیله! دی له نه چیری حه رهم مه کیشه که وان
 له کرده وهی له مه پیشته به دڵ په شیمان بی
 که مۆمی مه جلیسی، به س یه ک زمان و یه ک دڵ بی
 له بهر خه یال و خه باتی په پووله خه ندان بی
 به چاوی ناز روانینه دل بهری گشتی
 نه زهر به ناز بکه و بی نه زیری ده وران بی
 شکات قهت مه که «حافظ» له یار و وس کوت به!
 به ئیوه کئی وتی حه یرانی به ژنی یاران بی
 له به ختی خو وه کو «کۆلیل» ماتم و حه یران
 به خاتری دلی کوردم له فیکری حه یران بی

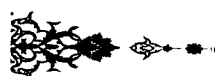
اگر رفیق شفیقی درست پیمان باش
 حریف خانه و گرمابه و گلستان باش
 شکنج زلف پریشان به دست باد مده
 مگو که خاطر عشاق گو پریشان باش
 گرت هواست که با خضر همنشین باشی
 نهان ز چشم سکندر چو آب حیوان باش
 زبور عشق نوازی نه کار هر مرغی ست
 بیا و نوگل این بلبل غزل خوان باش
 طریق خدمت و آیین بندگی کردن
 خدای را که رها کن به ما و سلطان باش
 دگر به صید حرم تیغ برمکش زنهار
 وز آن که با دل ما کرده ای پشیمان باش
 تو شمع انجمنی یک زبان و یکدل شو
 خیال و کوشش پروانه بین و خندان باش
 کمال دلبری و حسن در نظربازی ست
 به شیوهی نظر از نادران دوران باش
 خموش حافظ و از جور یار ناله مکن
 تو را که گفت که در روی خوب حیران باش

له وه‌رزى لاله شه‌رايىك و بى‌ريا ژينى
 له بۆنى گول نه‌فه‌سيك و له‌گه‌ل سه‌با ژينى
 نه‌كه‌ى كه سال هه‌موو هه‌ر له مه‌ى په‌ره‌ستى بى
 به‌هار مه‌يكه‌ده، باقى له خاانه‌قا ژينى
 كه پىرى رىبه‌رى عه‌شقت شه‌رابى دا وه‌ى خو!
 كه خو‌شه‌ ماتلى ره‌حمى خودا وه‌ها ژينى
 ته‌ماته گه‌ر وه‌كو جه‌م تىبگه‌ى له رازى نه‌ين
 به يادى خاوه‌نى جامى جه‌هان‌نوما ژينى
 نه‌گه‌رچى ده‌ركى جه‌هان، چه‌شنى خو‌نچه به‌ستوه لىت
 سه‌با به تو! له به‌هاري گري گوسا ژينى
 وه‌فا له كه‌س مه‌كه داوا له من بىسه دلا!
 مه‌رۆ له دوى مه‌لى سيمورغ و كيميا ژينى
 مورىد و عاشقى نه‌شناسى رى نه‌بى «حافز»!
 بژى به هاوه‌لى ره‌ندانى ئاشنا ژينى
 له گه‌ل ييانى نه‌گه‌ر وه‌ك «عومهر» بى ساتى
 ده‌بى له مه‌حزه‌رى عه‌شقا به ئاشنا ژينى

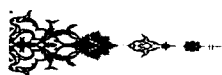
به دور لاله قدح گیر و بی‌ریا می‌باش
 به بوی گل نفسی همدم صبا می‌باش
 نگویمت که همه ساله می‌پرستی کن
 سه ماه می‌خور و نه ماه پارسا می‌باش
 چو پیر سالک عشقت به می‌حواله کند
 بنوش و منتظر رحمت خدا می‌باش
 گرت هواست که چون جم به سرّ غیب رسی
 بیا و همدم جام جهان‌نما می‌باش
 چو غنچه گرچه فرو بستگی ست کار جهان
 تو همچو باد بهاری گره گشا می‌باش
 وفا مجوی ز کس ور سخن نمی‌شنوی
 به هرزه طالب سیمرخ و کیمیا می‌باش
 مرید طاعت بیگانگان مشو حافظ
 ولی معاشر رندان پارسا می‌باش

گول بچنه سوؤفی ده لقی ریا کۆله وار که!
 ئەم زوهدە تام وشکە بە مەهی تامدار که
 کەشفی درۆزنانە لە ریتی چەنگ و نەهی بنی
 تەزوێح و شەپکە نەزری دییهی مەستی یار که
 زوهدی گران که دلبەر و مەیگێر دژبەون
 چاری بە میڕگولان و نەسیمى بەهار که
 یاقووتی مەهی رفانی دل ئەهی میری عاشقان!
 خوینم حەلالی چالی چناکەهی نیگار که
 تاوانی ئیمە خوایه بێخشی لە فەسلی گول!
 ئەم رەحمەتە بە عەشقی گولالەهی نساڕ که
 ئەهی ئەو کەسەهی که کەوسەری ئاوات نۆش ئەکەهی
 لەم بەحرە یە ک دلۆپە لە زاری هەزار که
 شوکری ئەوێ نە کەوتییە بەر سیحری کولمی یار
 دەر حەق بە ئیمە سوؤفی! وە کوو کردگار که
 ساقی! که شاسەبوو حی ئەنۆشی بلی خەلات
 جامی بە «خاجە» شیخی شەوانە بیدار که
 «کۆلیل»! یار ژیرە، لە جیی ماچی لە علی لیو
 هەر باسی شەکرە سیو و شەراب و هەنار که

صوفی گلی بچین و مرقع به خار بخش
 وین زهد خشک را به می خوشگوار بخش
 طامات و شطح در ره آهنگ چنگ نه
 تسبیح و طیلسان به می و میگسار بخش
 زهد گران که شاهد و ساقی نمی خرنند
 در حلقه‌ی چمن به نسیم بهار بخش
 راهم شراب لعل زدای میر عاشقان
 خون مرا به چاه زنخندان یار بخش
 یارب به وقت گل گنه بنده عفو کن
 وین ماجرا به سرو لب جویبار بخش
 ای آن که ره به مشرب مقصود برده‌ای
 زین بحر قطره‌ای به من خاکسار بخش
 شکرانه را که چشم تو روی بتان ندید
 ما را به عفو و لطف خداوندگار بخش
 ساقی چو شاه نوش کند باده‌ی صبح
 گو جام زر به حافظ شب‌زنده‌دار بخش

باخه‌وان ئه‌ر سه‌رده‌میکی هاوده‌می گوڵ لازمه
 سه‌بری ئیشی درکی دووری چه‌شنی بولبول لازمه
 قه‌ت له‌ به‌ندی زولفیا ئه‌ی دل! په‌ریشانی نه‌که‌ی
 بۆ مه‌لی وریا له‌ تۆی داوا ته‌حه‌مموڵ لازمه
 که‌ی قه‌له‌نده‌ر وا له‌ هه‌ولتی موڵک و داها تووی ژیا
 بۆ ئه‌وه‌ی سوڵتانی خاوه‌ن ته‌خته‌ تامل لازمه
 پۆزی عیلم و دین به‌ قانونی ته‌ریقه‌ت کافرین
 سه‌د که‌مالیشی بیی رێپه‌و ته‌وه‌ ککول لازمه
 ده‌ک قوزلقورد و حه‌رامی بی! نه‌زه‌ربازی، که‌سی
 جێ له‌ تۆ بیژی که‌ روی گوڵ بۆنی سومبوڵ لازمه
 نیرگزی مه‌ست ده‌بی نازی بکیشم چونکه‌ بۆ
 ئه‌و دلێ مات و مه‌لوولم لوولی کاکوڵ لازمه
 دوو دلێ تا که‌ی؟ ئه‌دی ساقی به‌ گه‌ردش بینه‌ جام!
 چون له‌ نۆبه‌ی عاشقان ده‌وری ته‌سه‌لسول لازمه
 کتیه «حافر» کێ؟! نه‌نۆشی مه‌ی به‌ بی ساز و سوروود
 عاشقی بیچاره‌ که‌ی ئه‌ونه‌ی ته‌جه‌مموڵ لازمه
 من که‌ شیتیم، سۆزی سازی سینگێ «کۆلیل»م ده‌وێ
 تیپی مووسیقیا له‌ کۆری ژیر و عاقل لازمه

باغبان گر پنج روزی صحبت گل بایدهش
 بر جفای خار هجران صبر بلبل بایدهش
 ای دل اندر بند زلفش از پریشانی منال
 مرغ زیرک چون به دام افتد تحمل بایدهش
 رند عالم سوز را با مصلحت‌بینی چه کار
 کار ملک است آن که تدبیر و تأمل بایدهش
 تکیه بر تقوا و دانش در طریقت کافری ست
 راهرو گر صد هنر دارد توکل بایدهش
 با چنین زلف و رخس بادا نظربازی حرام
 هر که روی یاسمین و جعد سنبل بایدهش
 نازها زان نرگس مستانه‌اش باید کشید
 این دل شوریده تا آن جعد و کاکل بایدهش
 ساقیا در گردش ساغر تعلل تا به چند
 دور چون با عاشقان افتد تسلسل بایدهش
 کیست حافظ تا ننوشد باده بی‌آواز رود
 عاشق مسکین چرا چندین تجمل بایدهش

فیکری بولبول هەر ئهوهن گۆل له چه مهن یاریه تی
 گۆل سه ری گه رمه که چۆن ناز بکا باریه تی
 دلپ فینسی ئه وه نین گشتی که عاشق بکوژی
 دل به ری گه و ره غه می مه لته می کپ یاریه تی
 حه قیه یاقووت شه پۆلی غه م و خوینی له دل
 کاسه کهل چونکه دژی ره ونه قی بازاریه تی
 که ره می گۆل که نه بووبایه چلۆن بولبولی شه
 ئه وه مه مو نه زم وه وه خۆشه له نیو زاریه تی
 ئه ی ئه وه ی دینی و له کۆلانی گۆلی مه ت گوزه ره
 خۆ له و ئی لاده که خوینین ده ر و دیواریه تی
 ئه وه سه فه ره که رده که سه د خیللی دلی چو و له گه لا
 واله هه رجیگه خودا وه ند نیگاداریه تی
 باسی دل هیوری نازیز! له ژین خۆشه به لام
 هه ر که ده رد و غه می عه شقی نییه ژین باریه تی
 هه ر به ده وریک کلاوی فره دا سو فی ئه گه ر
 نۆبه تی بیته وه نۆبه ی سه ری بیماریه تی
 دلی «حافز» به به هاری دیه نت گۆچ کرا
 مه ده ئازاری که سی به سته به نازاریه تی
 بولبولی به ژنی دیارت له وه تا دووره له گۆل
 وه کو «کۆلیل» به دل ناله و هاواریه تی

فکر بلبل همه آن است که گل شد یارش
 گل در اندیشه که چون عشوه کند در کارش
 دلربایی همه آن نیست که عاشق بکشند
 خواجه آن است که باشد غم خدمتگارش
 جای آن است که خون موج زند در دل لعل
 زین تغانین که خزف می شکنند بازارش
 بلبل از فیض گل آموخت سخن و نه نبود
 این همه قول و غزل تعبیه در متقارش
 ای که در کوچه‌ی معشوقه‌ی ما می‌گذری
 بر حذر باش که سر می‌شکند دیوارش
 آن سفر کرده که صد قافله دل همراه اوست
 هر کجا هست خدایا به سلامت دارش
 صحبت عافیت گرچه خوش افتاد ای دل
 جانب عشق عزیز است فرومگذارش
 صوفی سرخوش از این دست که کج کرد کلاه
 به دو جام دگر آشفته شود دستارش
 دل حافظ که به دیدار تو خوگر شده بود
 نیازپرورد وصال است مجو آزارش

شەرايىكى وەھا تالەم دەۋى رۆستەم خەۋىن زۆرى
 ھەتا ساتىن نەبەم ئاگا لە دونيا و شەپ و شۆرى
 لەسەر سفرەي زەمانەي سېلە پەرور قەت نەبوو شە كرئ
 بشۆ ئەي دل تەماحى چەشتنى تال و مەزەي شۆرى
 دە سا جامى! لە چنگى ئاسمان كەس دەرەنە چوو ساقى!
 چ زوھرەي دەس بە چەنگى يا چ مەرپىخى سەلە حشۆرى
 كە مەندى راوى بارامى فرى دەن، جامى جەم بگرن!
 كە من پىوامە ئەم چۆلگانە بارامى كە نا گۆرى
 دەبى! تا رازى چەرخت بۆ لە كولمى جام بنوینم
 بە مەرچى نەينووينى بۆ ھەموو بى زەوقى دل كۆرى
 لە دەرویشان بە چاوى گەورەبى ھەر گەورە دەروانى
 سولەيمان بەو ھەموو سامانە لوتفى بوو لە گەل مۆرى
 كەمانى دوو برۆي گيانانى «حافز» سەر بە فەرمانن
 بە لامى پىكەنىنم دى بە پەنجە و باسكى بى زۆرى
 لە (مانى) نايە كىشانى كەمانى شەو برۆي ئەمما
 لە ناخى شىعرى «كۆليل» لە خەمى داوہ كەم و زۆرى

شراب تلخ می‌خواهم که مردافکن بود زورش
 که تا یکدم بیاسایم ز دنیا و شر و شورش
 سباط دهر دون‌پرور ندارد شهد آسایش
 مذاق حرص و آز ای دل بشو از تلخ و از شورش
 بیاور می‌که نتوان شد ز مکر آسمان ایمن
 به لعب زهره‌ی چنگی و مریخ سلحشورش
 کمند صید بهرامی بیفکن جام جم بردار
 که من پیمودم این صحرا نه بهرام است و نه گورش
 بیا تا در می‌صافیت راز دهر بنمایم
 به شرط آن‌که نمایی به کج طبعان دل‌کورش
 نظر کردن به درویشان منافی بزرگی نیست
 سلیمان با چنان حشمت نظرها بود با مورش
 کمان ابروی جانان نمی‌پیچد سر از حافظ
 ولیکن خنده می‌آید بدین بازوی بی‌زورش

به ههشتی خواجه شیراز و مه حالی	که یارِ به قهت نه گاروژی زه والی
له روکنابادی ده ک چاوی چه پهل دوورا	که عومری خزر نه دا ناوی زولالی
له بهینی جافرناناوی و موسه لالا	له گهل عتری گولان دی با شه مالی
به شیرازم وهرن تارو حسی پاکی	به دهس بینن له خهلکی پر که مالی
نه بات و قهندی میسری شهرمه زارن	له باخی شه کره سیو و پرته قالی
سه با له و دل به ره ی سه رمهستی نیمه	چه نیکت پییه باس و چونه حالی
نه گهر نه و شوخه بی خوینم بریتری	ده لیم وه ک شیر ی داکی خوی چه لالی
له خه ونم هه لئه سینی تو خودا چون	خه یالم و له خه لئه تگهی خه یالی
که ترست بوو له دووری «حافز»! بوج؟!	نه بوو شوکرت له روژانی و یسالی
منیش «کولیل» ی ناشو کریم که دوورم	له یاران و هه والائی منالی

منیش لام وایه کوردستان به هه شته	که یارِ به شیرنی کی روژی تالی!
له ناوی چل چه مه ی چاوی چه پهل دوور	که خزر ئیسته ش ده پرس ی هه ره والی
له شاهو تا به زمزیران و حه مرین	له قه ندیل و سه کو تا چه مچه مالی
هه وازو تا به هه ورامانی سه ره برز	به زریان موله تی نادا شه مالی
که نیوی دیته گزری ته ختی جه مشید	قه لای به رزی که ره فتوو و له پالی
وهرن بو سه ققز و فیری هونه ر بن	له په نجه ی میشکی خهلکی هه ره مالی

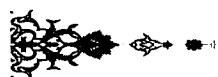
خوشا شیراز و وضع بی مثالش
 خداوندا نگه دار از زوالش
 ز رکن آباد ما صد لوحش الله
 که عمر خضر می بخشد زلالش
 میان جعفر آباد و مصّلا
 عبیر آمیز می آید شمالش
 به شیراز آی و فیض روح قدسی
 بجوی از مردم صاحب کمالش
 که نام قند مصری برد آن جا
 که شیرینان ندادند انفعالش
 صبا زان لولی شنگول سرمست
 چه داری آگهی چون است حالش
 گر آن شیرین پسر خونم بریزد
 دلا چون شیر مادر کن حلالش
 مکن از خواب بیدارم خدا را
 که دارم خلوتی خوش با خیالش
 چرا حافظ چو می ترسیدی از هجر
 نکردی شکر ایام وصالش

هه تا شکانی سه با عه تری زولفی ریحانی
 له هه ر شکاو دلی دا، گریئ شکا گیانی
 له کوئییه هه مه نه فه سئی تا ته وای هه لپریژم
 که دل له گول چ ده کیشیت و جهوری هیجرانی
 به پری گولئی وه کو کولمت زه مانه تا دهق دا
 به خونچه کردی له شه رما قه تیس و زیندانی
 خه یال و خه ونه گه یشتن به حه دد و مهرزی نهوین
 ته حا له دووریی نه م ری که حه شره پایانی
 گه لیکئی دل چوووه پیدال له در کی نه م چۆله
 دیاری یار مه گه ربی بگا به پاکانی
 به نه م چه ماوه له مالتی غه ما که سئی خه به ری
 نه دال له یوسفی دلّم و له کولمی ره خسانی
 شکاتی جهوری ده که م لا عه دالتی خاجه
 که گیانی «حافز» ی خنکان به فیلئی زولفانی
 وه لئی شکایه تی «کۆلیل» کورته که ی به غه زه ل
 ده سئی ده گاه به مه قاماتی زولفی په خسانی

چو بر شکست صبا زلف عنبر افشانش
 به هر شکسته که پیوست تازه شد جاناش
 کجاست هم نفسی تا به شرح عرضه دهم
 که دل چه می کشد از روزگار هجرانش
 زمانه از ورق گل مثال روی تو بست
 ولی ز شرم تو در غنچه کرد پنهانش
 تو خفته ای و نشد عشق را کرانه پدید
 تَبَارَكَ اللهُ از این ره که نیست پایانش
 جمال کعبه مگر عذر ره روان خواهد
 که جان زنده دلان سوخت در بیابانش
 بدین شکسته بیت الحزن که می آرد
 نشان یوسف دل از چه زنجردانش
 بگیرم آن سر زلف و به دست خواجه دهم
 که سوخت حافظ بیدل ز مکر و دستانش

یارپه ب ئه م شاگولته شادانه له کن مه ی که ده نی
 ده سپیترم به ده سی ئیوه له بوخلی چه مه نی
 ئه و ئه گهرچی له وه فا دووره به بی مه رز و سنوور
 دوور بیت تافه تی ده وران له به هاری به ده نی
 ئه ی سه با ههرچی گه یشیت به کوی باخ و چه مه ن
 سه د سلاوم بکه شاباشی قه دی ناره وه نی
 نازی ئه و زولفه ره شانیه بکه ئه م ما به ئه ده ب
 چون گه لئ جهم دلئ نازیزه له موشکی خوته نی
 بیژره قه رزاره خه ت و خالئ به په یمانی دل م
 حورمه تی فه رزه له سه ر کاکولئ سومبول شکه نی
 له و مه قامه ی به چه زی لیوی له سه ر باده ده نین
 سپله ئه و مه سه ته یه ئاگا له سه ره و چۆن و چه نی
 سه ر و سامان له ده ری مه یکه ده نابیت و نییه
 هه رکه له و ئاویه تۆشی سه ری چوو مالئ چه نی
 دل که تر سا له مه لوولی، غه می عه شقی به حه رام!
 سه ری ئیمه و قه ده می ماچ له من له و زه قه نی
 غه زه لئ «خاجه» شه می حیکمه ته شابه یته هه مووی
 ئافه رین بۆ غه زه لئ دل گر و شه کری سوخه نی
 شیعی «کزیل» به گشتی شه وی به یتول چه زه نه
 غه می هیجرانه هه موو فیکری دل و گیان و ته نی

یا رب این نوگل خندان که سپردی به منش
می‌سپارم به تو از چشم حسود چمنش
گرچه از کوی وفا گشت به صد مرحله دور
دور باد آفت دور فلک از جان و تنش
گر به سرمنز سلیمی رسی ای باد صبا
چشم دارم که سلامی برسانی ز منش
به ادب نافه‌گشایی کن از آن زلف سیاه
جای دل‌های عزیز است به هم برمنش
گو دلم حق وفا با خط و خالت دارد
محترم دار در آن طره‌ی عنبرشکنش
در مقامی که به یاد لب او می‌نوشند
سفله آن مست که باشد خبر از خویشتنش
عرض و مال از در میخانه نشاید اندوخت
هر که این آب خورد رخت به دریا فکنش
هر که ترسد ز ملال‌انده عشقش نه حلال
سر ما و قدمش یا لب ما و دهنش
شعر حافظ همه بیت‌الغزل معرفت است
آفرین بر نفس دلکش و لطف سخنش

له دڼ ئارامی بردم وه ک له سهر هوش
 گولۍ بې ره حم و نه سرین کولم و رووخوش
 له تیف و مانگ پروو مامز ره موکښ
 کلاوزه پ شوخ و چاوپه شهنگ و ته پپوش
 له تاوی ئاگری گهرمی نه وینی
 ده جوښی سینه دایم چه شنی هه وجوش
 دلّم هیور ده بی عه ینی کراسی
 که و ئاسای نه گهر بگرم له ئاغوش
 بهارې ئاشی گهر دون پیشه کانم
 له گیانم عه شقی تو نابې فهراموش
 دل و دینی، دل و دینی رفانم
 سهر و کوشی، سهر و کوشی، سهر و کوش
 شفا «حافز» شفا «حافز» شفایه
 له لیوی مهی، له لیوی مهی بکهی نوش
 له سیحری قامه تی هه یرانه «کولیل»
 نامی سهروه چی گرتوویه لیموش

ببرد از من قرار و طاقت و هوش
 بت سنگین دل سیمین بناگوش
 نگاری چابکی شنگی کله دار
 ظریفی مهوشی ترکی قباپوش
 ز تاب آتش سودای عشقش
 به سان دیگ دایم می زنم جوش
 چو پیراهن شوم آسوده خاطر
 گرش همچون قبا گیرم در آغوش
 اگر پوسیده گردد استخوانم
 نگردد مهرت از جانم فراموش
 دل و دینم دل و دینم بیرده ست
 بر و دوشش بر و دوشش بر و دوش
 دوای تو دوای توست حافظ
 لب نوشش لب نوشش لب نوش

سه‌حه‌ر له‌ عاله‌می غه‌یی‌م درا به‌ دڵ خه‌به‌ری
 که ده‌وری شاه‌ شوجاعه‌ و شه‌راب هاته‌ به‌ری
 به‌سه‌ر چو‌ ئه‌و ده‌مه‌ خاوه‌ن نه‌زه‌ر هه‌زار نه‌زم
 ته‌قه‌ڵ درا‌بو له‌ لی‌وی که‌ نم‌ نه‌دا نه‌زه‌ری
 به‌ ده‌نگی چه‌نگی مه‌ گه‌ر بی‌ژم ئه‌و هه‌موو رازه‌
 که‌ مه‌نجه‌لی دڵ ئه‌جۆشا له‌ سۆزی وا که‌سه‌ری
 شه‌رابی مال‌ ده‌ترسا له‌ به‌ردی دارو‌غه‌
 هه‌رایه‌، نۆشه‌، ئه‌میستا به‌ ئه‌مری به‌خته‌وه‌ری
 به‌ کۆڵ مو‌فتیی ئه‌م شاره‌یان شه‌وی پێشو‌و
 له‌ ئه‌رکی مه‌یکه‌ده‌ عابا له‌ کۆڵ خسته‌ ده‌ری
 دلا‌ریا مه‌که‌، خۆ هه‌لمه‌ کیشه‌ قه‌ت به‌ گوناح!
 که‌ ری‌ی نه‌ج‌ات ئه‌مه‌ن هه‌ر، له‌هه‌ر ته‌له‌ی خه‌ته‌ری
 مه‌قامی تو‌وری سنین، واته‌ زه‌ینی رو‌شنی یار
 حوزو‌وری وان‌ ئه‌وێ دڵ بشۆ له‌ هه‌ر که‌ده‌ری
 نه‌که‌ی شکوی که‌مالی نه‌که‌ی به‌ زی‌کری دلت
 که‌ گیانی مه‌حه‌ره‌مه‌ هۆشی، به‌ هه‌ر سرۆشی سه‌ری
 سه‌لاحی مه‌مله‌ که‌ت و خه‌لکی، خوسره‌وان به‌له‌دن
 به‌ خیلێ خه‌لو‌ه‌نشین «خاجه‌»! نین وه‌ها هونه‌ری
 ئه‌میسته‌ هه‌ر که‌سه‌ «کۆلیل»ی جه‌وری نا‌که‌سه‌ وا
 رزاوه‌ خو‌ینی هونه‌ر پێ به‌ ده‌شتی هه‌ر ده‌وه‌ری

سحر ز هاتف غییم رسید مژده به گوش
 که دور شاه شجاع است می دلیر بنوش
 شد آن که اهل نظر بر کناره می رفتند
 هزار گونه سخن در دهان و لب خاموش
 به صوت چنگ بگویم آن حکایت ها
 که از نهفتن آن دیگ سینه می زد جوش
 شراب خانگی ترس محتسب خورده
 به روی یار بنوشیم و بانگ نوشانوش
 ز کوی میکده دوشش به دوش می بردند
 امام شهر که سجاده می کشید به دوش
 دلا دلات خیرت کنم به راه نجات
 مکن به فسق مباحات و زهد هم مفروش
 محل نور تجلی ست رای انور شاه
 چو قرب او طلبی در صفای نیت کوش
 بجز ثنای جلالش مساز ورد ضمیر
 که هست گوش دلش محرم پیام سروش
 رموز مصلحت ملک خسروان دانند
 گدای گوشه نشینی تو حافظا مخروش

دوینه له مه‌یخانه‌وه ده‌نگی ده‌هات

باده له سه‌ر نی که ده‌به‌خشن گونات

موژده ده‌هینیت فریشته‌ی په‌یام

هه‌ووری که‌ره‌م پرپه له ئاوی حه‌یات

ئه‌و سه‌ره سه‌رده‌م به‌ره مه‌یخانه! تا

خوینی بجۆشی به‌شه‌رابی نه‌جات

هه‌رچی وزه‌ت پتیه‌ی دلا‌یخه‌کار!

که‌رچی که‌یشتن نه‌به‌هه‌وله‌و خه‌بات

ره‌حمی خودا سه‌ر له‌گونا‌حانی مه‌ن

وس به‌! که‌ئه‌م قوفله‌به‌تۆ هه‌لنه‌هات

گوپی من و حه‌لقه‌ی قزی تۆ، مه‌ی‌فرۆش!

روومه‌تی ئیمه‌و که‌ره‌می خاکی پات

که‌ی وه‌کو‌یه‌ک وایه‌هه‌له‌ی «حافز» و

مه‌رحه‌مه‌تی پادشه‌هی کائینات

حاکمی دین شاه‌شوجاعی که‌وا

حه‌زهره‌تی جیبریل به‌غولامی ده‌کات

دوور له‌چاو و نه‌زه‌ری پیس‌بی!

شای فه‌له‌کول‌ئه‌تله‌سی هه‌ر سه‌ر بخات

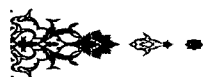
هه‌ر که‌سه «کۆلیل»ی که‌سیکه‌و منیش

شیتی هه‌وای هه‌سته (ئه‌وا روژ هه‌لات)

هاتفی از گوشه‌ی میخانه دوش
 گفت بیخشند گنه می بنوش
 لطف الهی بکند کار خویش
 مژده‌ی رحمت برساند سروش
 این خرد خام به میخانه بر
 تا می لعل آوردش خون به جوش
 گرچه وصالش نه به کوشش دهند
 هر قدر ای دل که توانی بکوش
 لطف خدا بیش تر از جرم ماست
 نکته‌ی سربسته چه دانی خموش
 گوش من و حلقه‌ی گیسوی یار
 روی من و خاک در می فروش
 رندی حافظ نه گناهی ست صعب
 با کرم پادشاه عیب‌پوش
 داور دین شاه شجاع آن که کرد
 روح قدس حلقه‌ی امرش به گوش
 ای ملک العرش مرادش بده
 وز خطر چشم بدش دار گوش

لیوانه جامی «حافظ» و موفتی پیالّه نۆش
 چهن خۆشه دهووری شاهی خهتابهخش و عهیهپۆش
 سۆفی له کونجی مهیکهده کووپهی له کۆش گرت
 وهختی که دیتی موختهسیبی شار خوم به دۆش
 قازی و شیخ بۆچییه وه ک جوو نهین دهخۆن
 پرسیم سهحه ره له پیری نهوین واته مهی فروش
 فهرموی که هیللی سووره وه لامی ههوالی وا
 بیدهنگ به، مهی بنۆشه، له سه ر لاوه فیکر و هۆش!
 مهیگتیر! وا بههاره نه مازی پری باده، گهر
 فیکری نه که ی له گوینی مهیم سینه هاته جۆش
 گهنجی و بههار و عهشقه له گیرفانی خالیا
 کۆبوونهتۆ، ببووره له تاوانی مهی پهروش
 تا که ی زمانی چه ور و قسه ی گهرمی چه شنی شه م
 واده ی گهی په پووله، به بیدهنگی بگره کۆش!
 ئه ی سهروه ری که مال و جه مالی که چه شنی تۆ
 به گوینی که سێ نه هات و گلاری نه بوو له تۆش
 عومری به پیت و ئهفسه ری بهخت له سه ر! هه تا
 ئه و خه رقه شینه ده گری له دهس چه رخی کۆنه پۆش
 ئه و شار یاره «کۆلیل»! غه زه ل حورمه تی ده نی
 گو ییسته بۆ وتاری قه له م، شیعری تال و خۆش

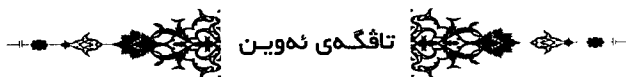
در عهد پادشاه خطابخش جرم پوش
حافظ قرا به کش شد و مفتی پیاله نوش
صوفی ز کنج صومعه با پای خم نشست
تا دید محتسب که سبو می کشد به دوش
احوال شیخ و قاضی و شرب الیهودشان
کردم سال صبحدم از پیر می فروش
گفتا نه گفتنی ست سخن گرچه محرمی
در کش زبان و پرده نگه دار و می بنوش
ساقی بهار می رسد و وجه می نماند
فکری بکن که خون دل آمد ز غم به جوش
عشق است و مفلسی و جوانی و نوبهار
عذرم پذیر و جرم به ذیل کرم پوش
تا چند همچو شمع زبان آوری کنی
پروانه ای مراد رسید ای محب خموش
ای پادشاه صورت و معنی که مثل تو
نادیده هیچ دیده و نشنیده هیچ گوش
چندان بمان که خرقه ی ازرق کند قبول
بخت جوانت از فلک پیر ژنده پوش

دوینه‌شه و فەرموی نه‌ینی پیم چه کیمی سەر به هۆش
 من له ئیوهی چۆن وه‌شارم ره‌مز و رازی مه‌ی فروش
 پی وتم ئاسان له‌سه‌ر خۆ بگره‌ فەرمان چون سرشت
 سه‌ختی ئه‌گرێ کار و باری مه‌ردومانی سه‌خت کۆش
 جا وه‌ها جامیکی پیم به‌خشی له‌ شه‌وقا هه‌له‌پری
 زوهره‌ کیژی ئاسمانی، که‌ف به‌ ده‌ف ده‌یوت که‌ نۆش
 بۆ دلی خوینین بزه‌ی لیو بیته‌! وه‌ک جامی شه‌راب
 نه‌ک به‌ زه‌ربیی چه‌شنی چه‌نگ، ئامان و ناله‌ی پر خورۆش
 ئاشنا هه‌ر که‌س نه‌بوو، له‌م په‌رده‌ رازیکی نه‌بیست
 چونکه‌ نامه‌ حه‌رم نه‌بیستی چاکه‌ ده‌نگی نه‌رم و خۆش
 ئه‌ی کوپم گوئی بگره‌ بۆم بۆ مالی دنیا غه‌م نه‌خۆی!
 که‌وه‌هرن په‌ندی من ئاخۆ چۆنی هه‌لبگری ئه‌تۆش
 مه‌جلیسی دلبه‌ر مه‌یانی گه‌تمانێ تۆ نییه‌
 چون له‌وێ ئازای ئه‌نامت هه‌ر ده‌بی چه‌م بیت و گۆش
 خۆنووینی که‌ی له‌ کۆری گه‌وره‌یا نا ئاقلین؟
 یا ده‌بی لیوت نه‌بزوئی یا سه‌رت پر پی له‌ هۆش
 ساقیا مه‌ی تیکه‌! که‌س نه‌یزانی «حافز» چه‌نده‌ رهند
 غه‌یری ئاسه‌ف ده‌س دلی حاته‌م، دلی تاوان پۆش
 تۆ که‌ سولتانی به‌هاری لوتفی، نازانی مه‌گه‌ر
 چه‌نده‌ دل «کولیل»ی بارانی سه‌خاتانه‌ و په‌رۆش

دوش با من گفت پنهان کاردانی تیزهوش
 وز شما پنهان نشاید کرد سرّ می فروش
 گفت آسان گیر بر خود کارها کز روی طبع
 سخت می گردد جهان بر مردمان سخت کوش
 وانگهم در داد جامی کز فروغش بر فلک
 زهره در رقص آمد و بریط زنان می گفت نوش
 با دل خونین لب خندان بیاور همچو جام
 نی گرت زخمی رسد آبی چو چنگ اندر خروش
 تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشوی
 گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش
 گوش کن پند ای پسر وز بهر دنیا غم مخور
 گفتمت چون در حدیثی گر توانی داشت هوش
 در حریم عشق نتوان زد دم از گفت و شنید
 ز آن که آن جا جمله اعضا چشم باید بود و گوش
 بر بساط نکته دانان خودفروشی شرط نیست
 یا سخن دانسته گوای مرد عاقل یا خموش
 ساقیا می ده که رندی های حافظ فهم کرد
 آصف صاحبقران جرم بخش عیب پوش

ئەى لە سەر تا بە قەدەم قامەتى رەعنات خۆشه
 چ بزهى لیوى شه کهربار، چ قاقات خۆشه
 عەینى گۆلبەرگی تەر و تازه هەموو ئوکسیژنى
 چەشنى سەروى چەمەنى سەوزى، سەرپات خۆشه
 شیوهیى ناز شرین نەرم و نیان و نمە کین
 چاو و ئەبرۆ، خەت و خال و قەد و بالات خۆشه
 هەم خەيالى سەرە نه خشینه به گۆلزاری هەوات
 هەم دەماغی دلە موشکین به چلیپات خۆشه
 سەرپریتی عەشقی که سیلاوی به لاگرتووہ لیم
 دل به ئاواتی گۆلى باخی مولا قات خۆشه
 چون سپاسی بکەم ئەو چاوه نه خۆشەت که دەلێ
 ئەم نه خۆشیمە به دیداری دو گۆنات خۆشه
 خەتەری زۆره له چۆلگەى حەزى تو گەرچی خەبات
 «حافز» ی عاشق ئەدا هەول و بە هیوات خۆشه
 نەشتەری تیژی دروی چۆلى ئەوین خۆشه له پام
 سەرى «کۆلیل» دەمى بیخەیه ژیر پات خۆشه

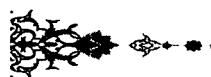
ای همه شکل تو مطبوع و همه جای تو خوش
 دلم از عشوه‌ی شیرین شکرخای تو خوش
 همچو گلبرگ طری هست وجود تو لطیف
 همچو سرو چمن خلد سراپای تو خوش
 شیوه و ناز تو شیرین خط و خال تو ملیح
 چشم و ابروی تو زیبا قد و بالای تو خوش
 هم گلستان خیالم ز تو پرنقش و نگار
 هم مشام دلم از زلف سمن‌سای تو خوش
 در ره عشق که از سیل بلا نیست گذار
 کرده‌ام خاطر خود را به تمنای تو خوش
 شکر چشم تو چه گویم که بدان بیماری
 می‌کند درد مرا از رخ زیبای تو خوش
 در بیابان طلب گرچه ز هر سو خطری‌ست
 می‌رود حافظ بیدل به تو گای تو خوش

چ خوشن لیوی چۆم و سیتبه‌ری بی، شیعرو یاری خوش
له گه‌ل شوخی شرین، دل‌به‌ر، له گه‌ل ساقی، به‌هاری خوش
ئه‌ری ئه‌ی به‌خته‌وه‌ر، ئه‌ی ئه‌و که‌سه‌ی قه‌دری ته‌مه‌ن ده‌گری!
به‌نوشت شوخی و شایی که‌خو‌شی رۆژگاری خوش
که‌سی توژی غه‌می عه‌شقی له‌لیوی خاترا باره
بسووتینی بلین ئه‌سه‌په‌ننه‌ری بۆ حیفزی باری خوش
به‌فیکری تازه‌هه‌رده‌م بووکی ته‌بعی خو‌ده‌خه‌ملینم
له‌ده‌ستی رۆژگارم ده‌سکه‌وئ به‌لکوو نیگاری خوش
شه‌وی دیدار تا ره‌خسا مه‌رام و کامی دل بگه‌ره!
له‌روخساری چه‌راخانی، له‌باخی لاله‌زاری خوش
شه‌رابی و له‌جامی چاوی مه‌یگه‌تپه‌را که‌ماشه‌للا
ده‌کامه‌ستی له‌گه‌ل ئه‌قل و ئه‌دا حاڵی خو‌ماری خوش
به‌تالی چوو ته‌مه‌ن «حافز»! له‌گه‌لما بیره‌مه‌یخانه
که‌شه‌نگولانی خوش‌پوو به‌شکه‌فیرت که‌ن به‌کاری خوش
ته‌مه‌ن «کۆلیل»! هه‌رچه‌ن چوو به‌فیرۆ، ده‌رفه‌تی ماوه
له‌مافی کیژی کوردستان بلی شیعرو وتاری خوش

کنار آب و پای بید و طبع شعر و یاری خوش
 معاشر دلبری شیرین و ساقی گلعداری خوش
 الا ای دولتی طالع که قدر وقت می دانی
 گوارا بادت این عشرت که داری روزگاری خوش
 هر آن کس را که در خاطر ز عشق دلبری باری ست
 سپندی گو بر آتش نه که دارد کار و باری خوش
 عروس طبع را زیور ز فکر بکر می بندم
 بود کز دست ایامم به دست افتد نگاری خوش
 شب صحبت غنیمت دان و داد خوشدلی بستان
 که مهتابی دل افروز است و طرف لاله زاری خوش
 می ای در کاسه ی چشم است ساقی را بنامیزد
 که مستی می کند با عقل و می بخشد خماری خوش
 به غفلت عمر شد حافظ بیا با ما به میخانه
 که شنگولان خوش داشت بیاموزند کاری خوش

روومه‌تی مانگی پره و کانی که‌رم شاسه‌نه‌مه
 بیده‌یی عه‌شق و وه‌فا‌خوایه که‌هر ئه‌ویه که‌مه
 نییه تاوانی به شوخی بکوژی شوخ ئه‌گه‌رم
 چونکه نابالقه و شری نییه ئازا له‌غه‌مه
 هه‌ر ئه‌وهم چاکه که‌له و چاک دلم رابگرم
 ناشای ریگه‌یه راگرتنی دل بوی سته‌مه
 که‌رچی بوی شیر له‌لیوی شه‌کری دیت به‌لام
 ره‌وشی چاوی ره‌شی رشتنی خوینی دیه‌مه
 مانگی من چوارده‌ساله و سل و شیرین، که‌به‌دل
 سه‌ده وه‌کوو مانگی چووارده‌ی له‌که‌نیزی هه‌ره‌مه
 وێله‌ دل‌خوایه له‌شوین ئه‌و گوله‌شین تازه‌بووهم
 خه‌به‌ریکم نییه ئاخۆ له‌چه‌مه‌ن یا له‌چه‌مه
 یاری ئازیزم ئه‌گه‌ر قه‌لب‌شکینیکی وه‌هان
 زۆری پیناچی که‌پاریزه‌ری جه‌مشیدی جه‌مه
 گیانی شیرین که‌مه‌بو پیشکه‌شی ئه‌و گه‌وه‌ره‌گه‌ر
 سینگی «حافز» (له‌له) بی بۆ سه‌ده‌فی ئه‌و سه‌نه‌مه
 گیانی «کولیل» به‌پووله‌ی شه‌می گوناته وه‌کوو
 دلی دێوانه‌مه گیانی به‌شه‌وی زولفی شه‌مه

مجمع خوبی و لطف است عذار چو مهش
لیکنش مهر و وفا نیست خدایا بدهش
دلبرم شاهد و طفل است و به بازی روزی
بکشد زارم و در شرع نباشد گنهش
من همان به که از او نیک نگه دارم دل
که بد و نیک ندیده‌ست و ندارد نگهش
بوی شیر از لب همچون شکرش می‌آید
گرچه خون می‌چکد از شیوه‌ی چشم سیهش
چارده ساله بتی چابک شیرین دارم
که به جان حلقه به گوش است مه چاردهش
از پی آن گل نورسته دل مایا رب
خود کجا شد که ندیدیم در این چند گهش
یار دلدار من ار قلب بدین سان شکند
ببرد زود به جان‌داری خود پادشاهش
جان به شکرانه کنم صرف گر آن دانه‌ی دُر
صدف سینه‌ی حافظ بود آرامگاهش

خه یالی ویلله دلی غافللی منی دهرویش
 که نهو نهچیره هه راسانه دوا بچی یا پیش
 به دل شه کامه وه وه ک بی، له ترسی ئیمانم
 که وا له نیو که مهنی کافرکی ئیمان کیش
 سه رم گومانی وه ها بوو که به حری سوور نه گری
 چ دووره فیکری دلۆپی نهو نه مه حال نه ندیش
 له بهر مژۆلی سلامهت کوژ و ده لالی مرم!
 شه پۆل نه دات که نۆشی ژیان له هه ر سه ری نیش
 له قۆل و چاوی هه کیمان هه زار خوین ده تکلی
 که بۆ مو عایه نه ده ستی بنینه سه ر دلی ریش
 ده رۆمه مه یکه ده ئیدی خه جالهت و گریان
 له شه رمی به ره می خۆم و له خۆفی ده رد و نیش
 به چه شنی ته ختی سکه نده ر ته وا وه عومری خدر
 شه ری له سه ر مه که! ده وران که پوو چه بۆ ده رویش
 قه تی به نه و مله ناچی ده سی گه دا «حافز»!
 خه زانه یی بنه ده س! سه ر له چه رخی خۆه لکیش
 «عومه ر» که عه شقی له دل دایه خاوه نی گه نجه
 گه دا مه گه ر دلی قارون، که مال کردی په ریش

دلم رمیده شد و غافلم من درویش
 که آن شکاری سرگشته را چه آمد پیش
 چو بید بر سر ایمان خویش می لرزم
 که دل به دست کمان ابرویی ست کافر کیش
 خیال حوصله ی بحر می پزد هیهات
 چه هاست در سر این قطره ی محال اندیش
 بنازم آن مژه ی شوخ عافیت کش را
 که موج می زندش آب نوش بر سر نیش
 ز آستین طیبیان هزار خون بچکد
 گرم به تجربه دستی نهند بر دل ریش
 به کوی میکده گریان و سرفکنده روم
 چرا که شرم همی آیدم ز حاصل خویش
 نه عمر خضر بماند نه ملک اسکندر
 نزاع بر سر دنییّ دون مکن درویش
 بدان کمر نرسد دست هر گدا حافظ
 خزانه ای به کف آور ز گنج قارون بیش

كىر دوومە ئىمتىحانى گەلى لىرە، بەختى خۆ
 لەم گۆمە گىژە فەرزە دەرىنم كە رەختى خۆ
 دەس خۆم ئەو ئەو گەزىو بە ئاخى گەرم، گەرم
 بەردا وە كوو گولالە لە ھەر نەخت نەختى خۆ
 دوینى شەوئى لە بولبولم ئەم خۆش ئەو دەبىست
 گوئى گەرتبوو شەكوفە لە شاخى درەختى خۆ
 كەي دى! گوللى كەنن بە، نە وەك يار توند و تىژ
 چون ھەر كە ترش و تالە دەتورى لە بەختى خۆ
 پىت خۆشە سەھل و سەختى جەھان خۆش بچى لەبەر
 بەيمان بە سووك مەگرە لە گەل گەلى سەختى خۆ
 وەختى گەيى، لە دەردى فىراقا، بە سوۆزى دى
 ئاگر بدەم لە ھەستى ھەموو پوخت و نەختى خۆ
 ئاوات و كام «حافىز» ئەگەر تا بە سەر دەبوو
 جەمشىدى جەم دەماو لە گەل تاج و تەختى خۆ
 «كۆلىل»! تا ھەتاوى تەمەن روونە رىكەو
 تارىكەشە و نرىكە مەفەوتىنە وەختى خۆ

ما آزموده‌ایم در این شهر بخت خویش
 بیرون کشید باید از این ورطه رخت خویش
 از بس که دست می‌گزم و آه می‌کشم
 آتش زدم چو گل به تن لخت لخت خویش
 دوشم ز بلبلی چه خوش آمد که می‌سرود
 گل گوش پهن کرده ز شاخ درخت خویش
 کای دل تو شاد باش که آن یار تندخو
 بسیار تندروی نشیند ز بخت خویش
 خواهی که سخت و سست جهان بر تو بگذرد
 بگذر ز عهد سست و سخن‌های سخت خویش
 وقت است کز فراق تو وز سوز اندرون
 آتش درافکنم به همه رخت و پخت خویش
 ای حافظ ار مراد میسر شدی مدام
 جمشید نیز دور نماندی ز تخت خویش

قه‌سه‌م به شه‌و که‌تی یاری دل‌تیر و پر پر ده‌سه‌لات
 له‌سه‌ر که نیمه ئه‌وینی شه‌ری مه‌قام و به‌رات
 هه‌فالی باده گه‌یی یاری تۆبه خوا له‌گه‌لت!
 شه‌رابی مالی ئه‌دی به‌س! که له‌علی مه‌یکه‌ده هات
 به‌مه‌ی بشۆره عه‌با که‌م له‌به‌ر خودا! چون من
 له‌چه‌رخ‌ی ناژنه‌وم بۆنی عه‌شق و خێر و خه‌لات
 که‌سی که ده‌نگی زولالی له‌ئیمه‌ کرده حه‌رام
 خوڕۆشی چه‌نگ ئه‌شا چۆن به‌ره‌قی فی‌ر ده‌کات
 به‌عاشقان نه‌زه‌ریکت سپاسی لوتفی خودان
 که من غولامی که‌مین و که تۆ ئه‌میری ولات
 له‌به‌زمی ئیوه گوساخ‌ی جه‌ساره‌تن ئه‌ینا
 قوم‌ی له‌له‌علی شه‌راب‌ت دلم له‌تاو ده‌خات
 ته‌ویل و روومه‌تی «حافز» خودا له‌خاکی ده‌ر و
 سه‌رای گه‌وره‌یی شاه‌ی دل‌تیر دوور نه‌کات!
 بنی‌ژه داره‌ دلیقی! له‌خاکی «کۆلیل» ت
 بی که گیر ئه‌گه‌رت بوو گوزه‌ر، له‌چاکی که‌وات

قسم به حشمت و جاه و جلال شاه شجاع
 که نیست با کسم از بهر مال و جاه نزاع
 شراب خانگیم بس می مغانه بیار
 حریف باد رسیده ای رفیق توبه وداع
 خدای را به می ام شست و شوی خرقة کنید
 که من نمی شنوم بوی خیر از این اوضاع
 بین که رقص کنان می رود به ناله ی چنگ
 کسی که رخصه نفرمودی استماع سماع
 به عاشقان نظری کن به شکر این نعمت
 که من غلام مطیعم تو پادشاه مطاع
 به فیض جرعه ی جام تو تشنه ایم ولی
 نمی کنیم دلیری نمی دهیم صداع
 جبین و چهره ی حافظ خدا جدا مکناد
 ز خاک بارگه کبریای شاه شجاع

سه‌رسبه‌ینان که له نیو کاخی سرشتا شه‌می نوور
 گر شه‌ئاویژه له‌سه‌ر فه‌رشی زه‌وی چه‌شنی بلوور
 فه‌له‌ک ئاوینه له نیو باخه‌لی ئاسۆوه ده‌خات
 کو‌لمی دونیا به‌هه‌مووره‌نگه‌وه دینیتته حوزووور
 سازی ناهید ده‌کا ساز له‌به‌ر شاهی فه‌له‌ک
 کو‌شکی که‌یوان پره‌هه‌ر سووچی له‌هاواری سوووور
 جام قاقابه که‌نینه دیت که‌داروغه له‌کوین
 چه‌نگ ئه‌لی ده‌نگی زلی نایه شو‌کور دژمنی سوور
 سه‌یری ئه‌م که‌ردشی که‌ردوونه بکه‌ومه‌ی بکه‌توش
 حاله‌تیکه‌ی نییه چون که‌ردشی که‌ردون له‌مه‌ ژووور
 داوی فیل و فه‌ره‌زن کا‌کو‌لی دونیای ده‌لال
 ئاشنایان له‌سه‌ر ئه‌م رسته نه‌شه‌ریانه نه‌شوور
 خیری عالم ته‌له‌بی توولی ته‌مه‌ن بو‌شایه
 که‌وجودیکه به‌که‌لک و که‌ره‌مه و خه‌لکی شو‌عوور
 چاوی ئاوات له‌ئاسۆی شه‌وه‌قی لوتفی ئه‌زه‌ل
 خاوه‌نی عیلم و عه‌مه‌ل رۆحی هه‌موو شاهی غه‌یووور
 مه‌رگی هه‌رگیز نییه «کو‌لیل»! که‌سێ عه‌دل و سه‌خا و
 حورمه‌تی بو‌قه‌لهم و ئه‌هلی هونه‌ر بی که‌له‌پووور

بامدادان که ز خلوتگه کاخ ابداع
 شمع خاور فکند بر همه اطراف شعاع
 برکشد آینه از جیب افق چرخ و در آن
 بنماید رخ گیتی به هزاران انواع
 در زوایای طرب‌خانه‌ی جمشید فلک
 ارغنون ساز کند زهره به آهنگ سماع
 چنگ در غلغله آید که کجا شد منکر
 جام در قهقهه آید که کجا شد مناع
 وضع دوران بنگر ساغر عشرت برگیر
 که به هر حالتی این است بهین اوضاع
 طره‌ی شاهد دنیی همه بند است و فریب
 عارفان بر سر این رشته نجویند نزاع
 عمر خسرو طلب از نفع جهان می‌خواهی
 که وجودی‌ست عطابخش کریم نفاع
 مظهر لطف ازل روشنی چشم امل
 جامع علم و عمل جان جهان شاه شجاع

من له نئو چاكان به نئوبانگي نهوينت وه ك شه م

بۆ نهوينداراني رهند وشه ونشنت وه ك شه م

خه وه به چاوى غه م به رستم نايه رۆژ وشه وه وه

له ش به باري دوورى وه دى گرينت وه ك شه م

به ندى جهرگي تاقه تم پريا به ميقرازي غه م

گياني گر دا به رقي چه خماخه ي به تينت وه ك شه م

نه سپي ئالتي نه شكى سه ركيشم نه بوو بايي چلون

هه لده بوو رازي من وشۆله ي برينت وه ك شه م

دل له به يني ئاگر و ئاوا به يادي چاوى تون

واله شيني بن وچاني چاوى شينت وه ك شه م

بۆ شه وي دوورى نه گه ر ئيزني ويسالتيك نه گات

عاله من ئاور نه دا به رقي نهوينت وه ك شه م

چه شني شه وتاريكه رۆژم خوري روخسارت نه بن

روو له نوqsانن كه مالى شه وقي دينت وه ك شه م

كيوى سه برم نه رمه وه ك مؤمن له نئو دهستي غه م

تا به تاوى عه شقي كولمي ئاورينت وه ك شه م

وه ك سوحم هه ريه ك نه فس پئماوه بۆ ديداري تو

ديده گرياني ديار و پئكه نينت وه ك شه م

سه ربليندم كه ن به وه سلى خو، شه وي نازاره كه م!

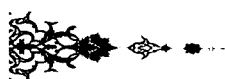
با دلى تاريك رۆشن كا جهينت وه ك شه م

سۆزي عه شقي تۆي له سه ر وا ناوه «حافز» قه ت به چاو

ئاگرى دل ئاكوژيتسو چون له شينت وه ك شه م

هه ركه «كؤليل» ي نهوين بن وه ك وه لي ديوانه يه

بۆيه من شيتي گري سينگي خه مينت وه ك شه م

در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع
 شب نشین کوی سربازان و رندانم چو شمع
 روز و شب خوابم نمی آید به چشم غم پرست
 بس که در بیماری هجر تو گریانم چو شمع
 رشته‌ی صبرم به مقراض غمت بیریده شد
 همچنان در آتش مهر تو سوزانم چو شمع
 گر کمیت اشک گلگونم نبودی گرم رو
 کی شدی روشن به گیتی راز پنهانم چو شمع
 در میان آب و آتش همچنان سرگرم توست
 این دل زار نزار اشک بارانم چو شمع
 در شب هجران مرا پروانه‌ی وصلی فرست
 ورنه از دردت جهانی را بسوزانم چو شمع
 بی جمال عالم آرای تو روزم چون شب است
 با کمال عشق تو در عین نقصانم چو شمع
 کوه صبرم نرم شد چون موم در دست غمت
 تا در آب و آتش عشقت گدازانم چو شمع
 همچو صبحم یک نفس باقی ست با دیدار تو
 چهره بنما دلبرا تا جان برافشانم چو شمع
 سرفرازم کن شبی از وصل خود ای نازنین
 تا منور گردد از دیدارت ایوانم چو شمع
 آتش مهر تو را حافظ عجب در سر گرفت
 آتش دل کی به آب دیده بنشانم چو شمع

سەحەر بە عەشقی گولستان و عەتری دار و دەوەن

بە چەشنى بولبولی عاشق دەمی که چوومە چەمەن

وہ کوو چرا لہ شەوی تار سوورە گول دەگرا

کہ دەمپرووانییە باخان و میتر گولائی وەتەن

وہا دەنازییە بەژن و جەمالتی بێ حەدی خۆی

نەبوو لە مێشکی سەری، بولبولی ھەزار کہ ھەن

گلاری نیرگزی شەھلا لہ ئاوی حەسرەتە پەر

خەراجی لالە بە داخی دلی نیگاری ئەسەن

دەمی وەتاکە شەقایەق، خەریکی فیتنەگەرین

زمانی لۆمەیی سۆسەن بە چەشنى تیغ و قەمەن

لە گوینی بادەپەرستان گەلیک جام بە دەست

بەسانی ساقی مەستان بڕیک جام ئەدەن

دەمی جووانییە «حافز»! بە جەژنی گول خۆش بە

لە من پەیام گەیانن لە تۆ نیشاتی تەمەن

بەھارە شادییە باخی گلاری «کولیل»م!

بە تۆ شەرابی کریشمە و بە من گولای دیەن

سحر به بوی گلستان دمی شدم در باغ
 که تا چو بلبل بیدل کنم علاج دماغ
 به جلوه‌ی گل سوری نگاه می‌کردم
 که بود در شب تیره به روشنی چو چراغ
 چنان به حسن و جوانی خویشتن مغرور
 که داشت از دل بلبل هزار گونه فراغ
 گشاده نرگس رعنا ز حسرت آب از چشم
 نهاده لاله ز سودا به جان و دل صد داغ
 زبان کشیده چو تیغی به سرزنش سوسن
 دهان گشاده شقایق چو مردم ایغاغ
 یکی چو باده پرستان صراحی اندر دست
 یکی چو ساقی مستان به کف گرفته ایاغ
 نشاط و عیش و جوانی چو گل غنیمت دان
 که حافظا نبود بر رسول غیر بلاغ

چاره ئه‌گه‌ر مه‌ده‌د بکا پێچی قژێ بنیمه‌ که‌ف
 کیشی ئه‌ که‌م گه‌لێکه‌ خۆش، کیشم ئه‌ کا گه‌لی شه‌ره‌ف
 ئه‌و دله‌ پر ئومێده‌ قه‌ت مه‌رحمه‌تی نه‌دی له‌ که‌س
 گه‌رچی غه‌زه‌ل قسه‌ی دڵ و سۆزمی برده‌ هه‌ر ته‌ره‌ف
 هیچ نه‌بوو زولفی خه‌می غه‌می ده‌رون شکار کات
 عومری عه‌زیز چوو له‌ ده‌س، بۆ ئه‌مه‌لی پووج ئه‌سه‌ف
 قه‌وسی برۆی ئه‌وین چلۆن ده‌ستی خه‌یالی وێ که‌وێ
 که‌س به‌ که‌وانی وانی قه‌ت تیری نه‌چوو به‌ره‌و هه‌ده‌ف
 شوخن ئه‌گه‌رچی دڵ په‌قن، نینه به‌ بیری بابی پیر
 چه‌ندی به‌خێو که‌م له‌ دڵ عه‌شقی کوپانی ناخه‌له‌ف
 که‌وته سه‌رم له‌ گوشه‌یی سۆفیه‌تی بکه‌م که‌چی
 بوو به‌ ملۆزم عه‌جب ده‌نگ خۆشی به‌ چه‌نگ و ده‌ف
 شیخ و مه‌لا بی‌خه‌به‌رن، هیچ مه‌لێ، بخوینه بۆم!
 مه‌ستی ریا به‌ موخته‌سیب تیکه‌ شه‌رابی (لا تَخَفْ!)
 سۆفی شار ئه‌شا چه‌نی تیکه‌ له‌ ده‌م زه‌لام ئه‌نی؟!
 ره‌بی درێژ بێ کژووی پانی و لاخی خۆش عه‌له‌ف
 «حافز!» ئه‌گه‌ر ته‌ریقه‌تی ئالی نه‌بی له‌به‌ر گری
 ربه‌ری رێته‌ هیممه‌تی حاکم و سه‌روه‌ری نه‌جه‌ف
 خوا به‌ که‌ تو که‌ره‌م نه‌ که‌ی سوێل به‌ «کۆلیل»ی ره‌جال
 درکی بیاوانی خه‌ته‌ر نه‌شته‌ری پیه‌ سه‌ف به‌ سه‌ف

لەسەر زمانی قەلەمدا نەبوو تەوانی فیراق

دەنا بە یانی ئەفەرموو پەژارە کانی فیراق

ئەسەف کە مۆلەتی عومر و خەیاڵی جەژنی و یسأل

گەیشتە ئاخەر و ئاخەر نەبوو زەمانی فیراق

سەرێ کە گەردنی گەردون دەبوو بە حورمەتی کەج

بە راستان! کە خەوانم لە ئاستانی فیراق

چلۆن بە باڵی ئەوین هەتفەرم بەرەو ژوانت

وەری کە شاپەپی تەیری دەرون بە ژانی فیراق

نەماوە چارە ئەمێستا کە چون گەمی سەبەرم

لە گیزی بەحرە، بە فەرمانی گەمیەوانی فیراق

شەپۆلی عەشقت ئەوەندە ی نەماوە زەورەقی ژین

نوقم بکا لە پڕیکا لە بەحری (وان)ی فیراق

کە وێتە دەستم ئەگەر دەردی دووری ئەیکووژم

کە قەر کە وێتە هەموو خێل و خانەدانی فیراق

هەفالی خێلی خەیاڵیم و هەم نشینی سەبەر

رەفیقی ئاوری دووریم و هاوێشانی فیراق

بلایم چلۆنم ئەوینداری وەسلی تۆ، کە بە لەش

وە کێلی چارەم و دل زامنی خەمانی فیراق

لە یار دوورم و دل بۆ دیاری بوو بە کەباب

هەمیشە خوێنی جیگەر نۆش ئەکەم لە خوانی فیراق

فەلەک کە خستیه جەغزی ئەوین سەری کەسەرم

شکانی گەردنی سەبەرم بە یەک تەکانی فیراق

بە پای شەوق ئەگەر ئەم رێ بەسەر دەچوو «حافز»!

نیشانی فیراقی نەدابوو کەسێ لە شانی فیراق

نەماوە ساغ بە «کۆلیل» جیگەییکی مەگەر

مەزاری تیری مەراقن بە ژێکەوانی فیراق

زبان خامه ندارد سر بیان فراق

و گرنه شرح دهم با تو داستان فراق

دریغ مدت عمرم که بر امید وصال

به سر رسید و نیامد به سر زمان فراق

سری کہ بر سر گردون بہ فخر می سودم

به راستان که نهادم بر آستان فراق

چگونه باز کنم بال در هوای وصال

که ریخت مرغ دلم پر در آشیان فراق

کنون چه چاره که در بحر غم به گردابی

فتاد زورق صبرم ز بادبان فراق

بسی نماند که کشتی عمر غرقه شود

ز موج شوق تو در بحر بیکران فراق

اگر به دست من افتد فراق را بکشم

کہ روز ہجر سیہ باد و خان و مان فراق

رفیق خیل خیالیم و ہمنشین شکیب

قرین آتش هجران و هم قران فراق

چگونه دعوی وصلت کنم به جان که شده است

تنم وکیل قضا و دلم ضمان فراق

ز سوز شوق دلم شد کباب دور از یار

مدام خون جگر می خورم ز خوان فراق

فلک چو دید سرم را اسیر چنبر عشق

بیست گردن صبرم به ریسمان فراق

به پای شوق گرا این ره به سر شدی حافظ

به دست هجر نادادی کسی عنان فراق

عه جهب سه فايه كه! شويني كه نار و ياري شه فiq
 كه دهس بدات گك روژي له گهل شه رابي ره حiq
 جه هان و ئيشي جه هان پووچه هيچه سه رجه مي هيچ
 هه زار جاري سه ر ئهم نو كته داوه شه رحي عه ميقي
 دريغ و داخ كه تائهم سه عاته نه مزاني
 كه (كيماي سه عادهت) ده بيته ياري شه فiq
 كه نار بگره به هيچت ژيان له كيس نه چيت
 كه ريگران له كه ميني ته مه ن فره ن له ته رiq
 وهرن! كه توبه له ئاقيقي ليو، بزه ي ده مي جام
 عه قل مه حاله ته سيقي بكا به ميشكي وه سيقي
 نه گهرچي موو كه مه ريت و شياوي چه شني مه نيت
 وه لني به خاتري خووشي ده كه م خه يالي ده قiq
 له حه د به ده ر مه له واني خه يالي بو خنكا
 شرينيبي كه له چالي چنا كه تا به غه رiq
 له بهر نه وهم وه كو ئاقيق له علي سووره سر شك
 كه نه خشي خاته مي ليوت نوواني چه شني عه قiq
 به پي كه نين وتي «حافر»! غولامي نه زمي نه توم
 نه شاچ گيلم نه ناسني پلاري زاري شه قiq!
 وتم به شيوه ن و زاري ره جالم و «كوليل»
 وتي له سينگي روت به ديه قهت دليكي ره قiq!

مقام امن و می بی غش و رفیق شفیق
 گرت مدام میسر شود زهی توفیق
 جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است
 هزار بار من این نکته کرده ام تحقیق
 دریغ و درد که تا این زمان ندانستم
 که کیمیای سعادت رفیق بود رفیق
 به مأمنی رو و فرصت شمر غنیمت وقت
 که در کمینگه عمرند قاطعان طریق
 بیا که توبه ز لعل نگار و خنده ی جام
 حکایتی ست که عقلش نمی کند تصدیق
 اگر چه موی میانت به چون منی نرسد
 خوش است خاطر من از فکر این خیال دقیق
 حلاوتی که تو را در چه زنخدان است
 به گنه آن نرسد صد هزار فکر عمیق
 اگر به رنگ عقیقی شد اشک من چه عجب
 که مهر خاتم لعل تو هست همچو عقیق
 به خنده گفت که حافظ غلام طبع توام
 بین که تا به چه حدم همی کند تحمیق

له کوئ شه راب ده نۆشی قومی بر پژه له خاک
 که له و گوناچه نه سیبی بگا به غیره چ باک
 بخۆ نه وهی هه ته! بیخۆ غم و په ژاره مه خۆ!
 که روژگار له کوشتاره هه به شیری هه لاک
 به خاکی پات قه سه م سه روی نازه نینی نه من!
 که پام لئ نه بری! له ش ده می له خا که که لاک
 دریغی لوتف و که ره م ره سمی نا که سانه فه قه ت
 به دینی رهند و قه لهنده ر به شه رعی کۆمه ل و تاک
 وه هایه شه ش ته ره ف نه نده از یاری چه رخی به رین
 ته نیوه لیم که نه ما جیگه یی له سه ر له پی خاک
 فریوی کیژی ترئ ری به هۆشی سه ر ده گری
 خودایه به ختی نه شیویت و ته ختی سه نده لی، تاک!
 به عه شقی مه یکه ده «حافز»! چ خۆش له دونیا چوی
 دوعای خه لکی دلت بی به ها وه لئ دل پاک!
 گه ره کته زولمه تی شه و گار شه ق بکه ی «کۆلیل»!
 چرایه هه لکه له (ئه سرینی ئال) و سینه یی چاک

اگر شراب خوری جرعه‌ای فشان بر خاک

از آن گناه که نفعی رسد به غیر چه باک

برو به هرچه تو داری بخور دریغ مخور

کہ بی دریغ زند روزگار تیغ ہلاک

به خاک پای تو ای سرو نازپرور من

که روز واقعه پا وامگیرم از سر خاک

چه دوزخی چه بهشتی چه آدمی چه پری

به مذهب همه کفر طریقت است امساک

مهندس فلکی راہ دیر شش جہتی

چنان بیست که ره نیست زیر دیر مفاک

فرب دڅتر رز طرفه مې زند ره عقل

مباد تا به قیامت خراب طارم تا ک

به راه می‌کده حافظ خوش از جهان رفتی

دعای اہل دلت یاد مونس دل پاک

له خیتلی دژمنی گیانی هه راسی چۆنه دلم
 که یار یاوه ره باکم چ بی له کۆری زلم؟
 منی، ئومیدی گه یشتن به ئیوه هیشتووه تو
 ده نا له ترسی جودایی خزبو دل له گلم
 نه فهس نه فهس له سه با نه شنه وم ئه گهر بۆنی
 بهرۆک چاک ده ماده م به غه م به چه شنی گولم
 چ دووره خه و له دو چاوم له بهر خه یالم و چه ن
 نه گونجه سه بری فیراقت له سینگی پر له چلم
 برینی خه نجهری تو چاترن له مه له هه می خه لک
 به ژه هری ئیوه یه خو شم له شه کری غه یره سلم
 که مانی دایمه مردن به زه بری شمشیرت
 چ خو شه رۆح فیدا که م به تو له ناخی دلم
 مه پۆ به تاو که تیغی برۆ سه ریشم کات
 درێژه بۆ سه هری فیتراقی زین مه به ستی کولم
 جه مالتی نه زه هری کئی له کوینه دی وه ک هه ی؟!
 به وه زنی دانشه میزانی ده رکی خال و کولم
 له چاوی خه لکی جه هان خو شه و یس ئه بی «حافظ»
 هه تا له خاکی ده رت پر له خو له روی خه جلم
 له ئه شکی دیده دلۆپی پر یژی بۆ «کۆلیل»
 ده بیته شینگه یی نیرگز گل و ده ورونی بلم

هزار دشمنم ار می کنند قصد هلاک
 گرم تو دوستی از دشمنان ندارم باک
 مرا امید وصال تو زنده می دارد
 و گرنه هر دم از هجر توست بیم هلاک
 نفس نفس اگر از باد نشنوم بویش
 زمان زمان چو گل از غم کنم گریبان چاک
 رود به خواب دو چشم از خیال تو هیات
 بود صبور دل اندر فراق تو حاشاک
 اگر تو زخم زنی به که دیگری مرهم
 و گر تو زهر دهی به که دیگری تریاک
 بِضَرْبِ سَيْفِكَ قَتَلِي حَيَاتُنَا أَبَدًا
 لِأَنَّ رَوْحِي قَدْ طَابَ أَنْ يَكُونَ فِدَاكَ
 عنان میچ که گر می زنی به شمشیرم
 سپر کنم سر و دست ندارم از فتراک
 تو را چنان که تویی هر نظر کجا بیند
 به قدر دانش خود هر کسی کند ادراک
 به چشم خلق عزیز جهان شود حافظ
 که بر در تو نهد روی مسکنت بر خاک

ئەه نهمه ك پهره وهري ليوت دلي پرپر له برين
 حهق به جي بيته! خودا حافظر نهوا ئيمه ده چين
 تو ههر نهو پاك سرشتهي كه هه موو باسي مه له ك
 زيكري خيتر و كه ره مي تو به له سهر عهرشي نهوين
 له عه يارم نه گهرت شك هه به تاقيم كه ره وه
 زيپري خاليس كه مه حه ك برديه بازارپي به قين
 وه عدي خوتن «كه ده بم مه ست و دوو ماچت نه ده مي»
 واده سهرچوو له به ك و دوو خه به ري نين كه نين
 با له شك بيته دهر نهو خه لكه سه به رت به ده مت
 خونچه يي ليو كه وه، هه لپريزه وتاري شه كه رين!
 تيك نه ده م چه رخ نه گه ري سهر به مورادم نه گه پري
 من كه سي نيم كه بكيشم منه تي چه رخي به رين
 حه ققي «حافظر» كه نه بي بون بكا باخ و به ري
 لازمن دوور له گول بيت ره قيبی ره شه بين
 سه يري نيو باخي نه ويني دلي «كوليل» سي نه كرد
 دهر فه تي چونكه نه دا با زه مه ني ماتهم و شين

ای دل ریش مرا بالب تو حق نمک
 حق نگه دار که من می روم الله معک
 تویی آن گوهر پاکیزه که در عالم قدس
 ذکر خیر تو بود حاصل تسبیح ملک
 در خلوص منت ار هست شکی تجربه کن
 کس عیار زر خالص شناسد چو محک
 گفته بودی که شوم مست و دو بوست بدهم
 وعده از حد بشد و مانه دو دیدیم و نه یک
 بگشا پسته ی خندان و شکرریزی کن
 خلق را از دهن خویش مینداز به شک
 چرخ بر هم زنم ار غیر مرادم گردد
 من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک
 چون بر حافظ خویش نگذاری باری
 ای رقیب از بر او یک دو قدم دور ترک

خۆش خەبەر بېت ئەي نەسىمى شەمال

كە ئەدەي دەم لە كات و جەژنى ويسال

خۆ قسەي دل بېرانبەھەي نىيە قەت

لېرە بۆچى زمانى گۆتتە لال؟!

ئىستە جىرانبەھەي ئىمە لە كۆيىن

چۆنە ھالى ئەوين و كۆپى ھەڧال

مال و بېرانبەھەي ۋەك ئاۋا بو

بەس بېرسەن لە مالىەچۆل ھەۋال

بە كەمال و جەمال كامپەھەي

چاۋى بەد روۋ نەكە لە خەتتە لە خال

ئەي دەلىلى دلان خودا يارت!

ۋەرە خۆش ھاتى ئەي شەمالى ھەۋال

سەھنى شايبى دەمىكە خالى بوۋ

لە ھەرىفان و جامى لەلى زولال

ئىستە شەۋ سىبەرى فىراقە لە سەر

چۆن بېچى تالە شەۋرەۋانى خەيال؟

بۆ كەسى شۆخمان نەبوۋ نەزەرى

كام ئەۋەن گەۋرە؟ كى ئەۋەندى كەمال؟

«خاجە»! سەبەر و ئەوين دژن، ئۆفئ!

خۆشە نالېن لە عاشقانى شەلال

لەۋەتالە سەردەخا «كۆلىل»

پەرە يىخەي لە لەلى سوور و مىدال

هه‌لم مژی نه‌فه‌سی عه‌شق و دیاره به‌رقی و یسأل
 له به‌ر هه‌وات مرم زوو به‌ئهی نه‌سیم‌ی شه‌مال!
 له ئیره دابه‌زه ئهی ساره‌وانی ئازیزم!
 نه‌ما که سه‌بری جه‌میل له شه‌وق و زه‌وقی جه‌مال
 شکایه‌تی شه‌وی دووری ده‌بی له یاد به‌رین
 شوکور که په‌رده وه‌لاچوو له به‌ژنی رۆژی و یسأل
 وه‌رن له هه‌و ته‌به‌قی دیده ئه‌شکی ره‌نگینم
 خه‌ریکی نه‌خشی خه‌ت و خه‌لتن به‌ده‌ستی خه‌یال
 که عه‌زمی ئاشتییه و تالبی گوزه‌شته نه‌وین
 ره‌وایه سه‌رفه‌نه‌زه‌ر که‌ی له ده‌ر که‌وانی چه‌پال
 که‌سی نه‌بوو دلی ته‌نگم مه‌گه‌ر خه‌یالی ده‌مت
 دلی که‌سی وه‌کو من پر نه‌کا خه‌یالی شه‌لال!
 ئه‌گه‌رچی «حافز»ی بیکه‌س به‌تیری عه‌شقی چوو
 سه‌رئ بدا له مه‌زارم هه‌زار خوینی حه‌لال
 نه‌چیری زلمی شه‌واریکی وایه «کۆلیل»ت
 نه‌به‌رقی چاو ده‌بینی نه‌خه‌ونی په‌رچه‌م و خال

شَمْتُ رُوح و دَادِ و شَمْتُ بَرَق وصال
 بیا که بوی تو را میرم ای نسیم شمال
 أَحَادِیَا بِجَمَالِ الْحَبِیبِ قِفْ و أنزل
 که نیست صبر جمیلم ز اشتیاق جمال
 حکایت شب هجران فرو گذاشته به
 به شکر آن که برافکند پرده روز وصال
 بیا که پرده‌ی گلریز هفت‌خانه‌ی چشم
 کشیده‌ایم به تحریر کارگاه خیال
 چو یار بر سر صلح است و عذر می‌طلبد
 توان گذشت ز جور رقیب در همه حال
 بجز خیال دهان تو نیست در دل تنگ
 که کس مباد چو من در پی خیال محال
 قتل عشق تو شد حافظ غریب ولی
 به خاک ما گذری کن که خون مات حلال

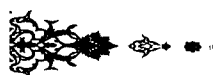
جەمشىدى زەمان، ياۋەرى دىن، خوسرەۋى عادىل
 يەحيا كوپرى سولتانى موزەففەر فەرى كامىل
 ئەي ئەۋ كەسە بۆگەل لەسەر ئەم خا كە شەۋ و رۆژ
 دەر كى دىل و گيان بازى بە عەشقى مۈتەقابىل
 فەرمان بەرىيى ئىۋە لەسەر ئىمە ھەموو فەرز
 لوتف و كەرەمەت كامىلە، بۆ ھەر كەسە شامىل
 رەشتت بە قەلەم رۆژى ھەۋەل خال لەسەر مانىگ
 تاباز بە ئەۋ جەۋھەرە بى سەر جەمى موشكىل
 ئەۋ خالە رەشەي دى كە دىيەي خۆر، وتى خۆزگا
 رەش پىس غولامىكت ئەبوۋ لەۋ حەنە ماتىل
 چۆپى گرى بەزمت فەلە كول ئەتلەسە گەۋرەم!
 لەم گۆۋەنە دەستى كچى شايى بنە سەر دىل
 حاتەم رەۋش و بادە بە دەس بى! كە كە مەندىت
 زەنجىرە لە دەست و مىلى كەچ باۋەر و غافل
 ئەم چەر خە ھەموو كارى لە بەر عەدەلە دەسوۋرئ
 دىل خۆش بە كە زالىم نىيەتى رىگە بە مەنزل
 «حافىز»! قەلەمى شاھى جەھان، بەشكەرى رۆژىن
 بۆ ئەم بەشە مەعلۇومە مەخۇ ھەسرەتى باتىل
 ھەر وايە بەشى ئىمەيى «كۆلىل» ە غەمى تو
 گول قىسمەتى با، شىۋەن و گرىانى بە بولبول

دارای جهان نصرت دین خسرو کامل
 یحیی بن مظفر ملک عالم عادل
 ای درگه اسلام پناه تو گشاده
 بر روی زمین روزنه‌ی جان و در دل
 تعظیم تو بر جان و خرد واجب و لازم
 انعام تو بر کون و مکان فایض و شامل
 روز ازل از کلک تو یک قطره سیاهی
 بر روی مه افتاد که شد حل مسائل
 خورشید چو آن خال سیه دید به دل گفت
 ای کاج که من بودمی آن هندوی مقبل
 شاهای فلک از بزم تو در رقص و سماع است
 دست طرب از دامن این زمزمه مگسل
 می نوش و جهان بخش که از زلف کمندت
 شد گردن بدخواه گرفتار سلاسل
 دور فلکی یکسره بر منهج عدل است
 خوش باش که ظالم نبرد راه به منزل
 حافظ قلم شاه جهان مقسم رزق است
 از بهر معیشت مکن اندیشه‌ی باطل

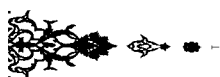
له وه‌رزى گول خه‌جلم تۆبه داشكا به شه‌راب
 سه‌رى خه‌جاله‌تى كه‌س دانه‌خا به ئيشى خراب!
 له رېگه داوى رىا پانه، من له بابه‌تى وا
 نه سه‌ربه‌ژيى نىگارم نه ساقى و نه جه‌ناب
 ده‌بى له ئيمه نه‌ره‌نجى ئه‌وين به مه‌رحمه‌تى
 مه‌لوول چون له سونالين و شه‌رمه‌زارى جه‌واب
 خه‌جاله‌تم له ره‌فيقان كه دوينه‌شه‌و تا روژ
 هه‌ژانى خه‌ونى هه‌موو ئه‌شك و خوينى جه‌رگى كه‌باب
 شياوه نىرگزي مه‌س شه‌رمه‌زار و مل كه‌چ بى
 له تاوى چاوى خومارت له كۆشى رهنج و عه‌زاب
 ئه‌تو كه چاترى شوكرى خودا گه‌لى له هه‌تاو
 نه شه‌رمه‌زار له خوڤرم نه سه‌ربه‌ژيى خه‌تاب
 له په‌رده مايه‌وه ئاوى ژيان خه‌جاله‌ت بار
 به شيعرى «حافز» و ته‌بعى زولال و كه‌وسه‌رى ناب
 نووانى سه‌رگولتى كولمت عه‌قيقى خوينى شه‌رم
 له گوئينى شيعرى «عومر» ئال، عه‌ينى به‌ژنى گولاب

ئەگەر مەجالى گە يىشتن بىيى بە ھەزرەتى تۆ
 يەقین دەگا دەسى وەسلەم بە ئەسلى دەولەتى تۆ
 قەرارى سەندوۋە لىم ئەو دو دىدە جادوۋە
 دەمەق بە نىرگىزى رەشتم، تەھالە ھىكمەتى تۆ!
 بە ھىچ جۆرە نەبوو جۆر كاتى روخسەتى من
 كە بىنەۋانىيەتى رى بە دەر كى خەلۋەتى تۆ
 بە كۆي بچم، چىيە كارم، لە كۆينە چارم دى؟
 كە دل مەلوولى زەمانە و رەجالى رەھمەتى تۆ
 ژيانە بۆ منى بىھال و تىشكاۋ، دەمى
 كە شەق بىم بە دەبانى غەم و مەرارەتى تۆ
 خراۋە تر لە دلى تەنگى نەدى كە لەۋى
 قەرارى گرتوۋە گەنجى ھەز و مەھەببەتى تۆ
 دلەم بە گەۋھەرى عەشقت لە چەشنى جامى جەمە
 لە ژەنگى وەسۋەسە بىگەردە چەشنى روومەتى تۆ
 خەتام چى بوۋە ئەى گيان و دل! بفرەموو پىم
 كە تاعەتم نىيە پەسنى حوزوورى مېننەتى تۆ
 بە ئىشى عەشق بساچىنە «خاجە»! كەلكى نىيە
 بە ھەر ھەككىم وتەن راز و رەمىزى ھەزرەتى تۆ
 كەسى لە سىنگىيە كۆكۆ بىرەن وەكوو «كۆلىل»
 دەبى لە دەردى ئەمەن تىبگات و شەربەتى تۆ

اگر به کوی تو باشد مرا مجال وصول
 رسد به دولت وصل تو کار من به اصول
 قرار برده ز من آن دو نرگس رعنا
 فراغ برده ز من آن دو جادوی مکحول
 چو بر در تو من بینوای بی زر و زور
 به هیچ باب ندارم ره خروج و دخول
 کجا روم چه کنم چاره از کجا جویم
 که گشته‌ام ز غم و جور روزگار ملول
 من شکسته‌ی بد حال زندگی یابم
 در آن زمان که به تیغ غمت شوم مقتول
 خراب تر ز دل من غم تو جای نیافت
 که ساخت در دل تنگم قرارگاه نزول
 دل از جواهر مهرت چو صیقلی دارد
 بود ز زنگ حوادث هر آینه مصقول
 چه جرم کرده‌ام ای جان و دل به حضرت تو
 که طاعت من بیدل نمی‌شود مقبول
 به درد عشق بساز و خموش کن حافظ
 رموز عشق مکن فاش پیش اهل عقول

چم رەشتىي خەت و خالّ لە و کۆلمە نەخشی مانين
 ھەرکەس شەنەفتى فەرمووی بە خوايە تەبعی زانين
 دەرسى ئەوينم ئەووەل ئاسان ئەھاتە بەر چاۋ
 دلّ بوو بە کۆلە زانيم سەخت و گرانی و انين
 خۆشى دەوت لەسەر دار حەللاج ئەم لە تيفە
 لا شافيعى مەپرسن فتواى وا کە چانين
 پيّم وت بە گيانى بى ھيز کەنگى نەزەر دەفەرمووی
 فەرموى دەمى کە گیانت پەردەى ھەرەمسەرانين
 بردى دلّم نيگارى عاشق کوژ و عەيارى
 خواوہن خەدەى رەوان و کانى سرشتى جوانين
 وەك چاۋى مەستى تۆ بووم بەينى لە گۆشە گيرى
 ئىستاکە چەشنى ئەبرۆت خەمخۆرى چاۋمەسانين
 توفانى نووحە ھەرچەن فرميسكى ديدە ھەر سات
 کارى لە مۆرى عەشقت ھەرگيز لە سينەمانين
 ئازيز دەستى «حافز» رەببى لە گەردنت بى!
 چون چاۋەزارى وا پاک بۆ گەردنى وەھانين
 ملوینكى لەعلى «کۆليل» گولچينى خەلکى چاۋە
 چ بکەم پەسەندى ناکا دلّبەر کە رەحمى لانين

هر نکته‌ای که گفتم در وصف آن شما میل
 هر کو شنید گفتا لله درّ قائل
 تحصیل عشق و رندی آسان نمود اول
 آخر بسوخت جانم در کسب این فضائل
 حلاج بر سر دار این نکته خوش سراید
 از شافعی نپرسند امثال این مسائل
 گفتم که کی ببخشی بر جان ناتوانم
 گفت آن زمان که نبود جان در میانه حائل
 دل داده‌ام به یاری شوخی کشی نگاری
 مَرَضِيَّةُ السَّجَايَا مَحْمُودَةُ الْخَصَائِلِ
 در عین گوشه‌گیری بودم چو چشم مست
 و اکنون شدم به مستان چون ابروی تو مایل
 از آب دیده صد ره طوفان نوح دیدم
 و از لوح سینه نقشت هر گز نگشت زایل
 ای دوست دست حافظ تعویذ چشم زخم است
 یارب ببینم آن را در گردنت حمائل

ئهی به روو جه ننهت به لئو جو گهی شه راب
 چه وزی که وسهر بو قومیکی دل که باب
 خه تتی سه وزی خالی ده وری دهم وه کوو
 ورده میروولن له سه رچاوهی گولاب
 تیری دوو ئه برۆ به ههر شوینی ده پۆی
 چه شنی من کوژراوی زۆرن شیخ و شاب
 یارهب ئه و سۆزی له دل به ربوومه وه ک
 ئاگری دۆست له گه لیا بی خیتاب!
 بی حه دن ههر چه ن جه مالی گول به لام
 ده رفه تی یاران! نه دا به ختی خراب
 دووره کۆی ئازیز و ئیمه ش پی شکاو
 دهستی کورت و قامه تی نه خلی جه ناب!؟
 ورده وه ک میروو له ژیر پی فیل دا
 حه زره تی «حافز» به سه ره په نجه ی خه زاب
 تو بمینی! خو ش له گه ل جامی مه ی و
 ته خت و به خت و تاجی که ی چه نگ و روباب
 عه شقی «کولیل» ی دنه ی داوم، دهنه
 دهستی دل ناگابه به ژنی تافتاب

ای رخت چون خلد و لعلت سلسیل
 سلسیلت کرده جان و دل سیل
 سبزپوشان خطت بر گرد لب
 همچو مورانند گرد سلسیل
 ناوک چشم تو در هر گوشه‌ای
 همچو من افتاده دارد صد قیل
 یارب این آتش که در جان من است
 سرد کن زانسان که کردی بر خلیل
 من نمی‌یابم مجال ای دوستان
 گرچه دارد او جمالی بس جمیل
 پای ما لنگ است و منزل بس دراز
 دست ما کوتاه و خرما بر نخیل
 حافظ از سرپنجه‌ی عشق نگار
 همچو مور افتاده شد در پای پیل
 شاه عالم را بقا و عزّ و ناز
 باد و هر چیزی که باشد زین قبیل

خۆشه کاتی گه‌نجی و ژوان و شه‌رابی وه‌ک هه‌نار
 کۆری یه‌ کدل، نۆشی دايم، هاوپپاڵه‌ی خۆش‌قه‌رار
 خۆش‌سه‌دا گۆرانی بـيـژيـک و شه‌که‌ر ده‌م ساقیي
 هاوده‌می خۆش ناویشان و هاو‌نشیني بی‌ده‌مار
 شه‌نگ و شوخ، ئاوی ژین دل‌پر له‌ جامی گه‌ردنی
 دل‌به‌ری شه‌وقی جه‌مالي گیانی خۆر پر کا له‌ قار
 چيگه‌ به‌زمی دل‌نشین وه‌ک باخی فیرده‌وسی به‌رین
 می‌رگولائي ده‌ورو به‌ر، باخی به‌هه‌شتی کردگار
 عاشقان دل‌سه‌ربه‌مۆر و باده‌نۆشان کام خۆش
 خۆش‌مه‌نش دانیش‌توان و خۆش‌په‌وش خزمه‌تگوزار
 جام تال‌ ئاقيقيکی خۆش‌گه‌وار و توند و تیژ
 نه‌قلی یاقووتی ده‌می، نو‌قل و مه‌زه‌ی لیوی نیگار
 نازی ساقی تیغی کیشابیت بۆ تالانی هۆش
 زولفی گیانان بۆ شکاری دل‌که‌مه‌ندی بی له‌ کار
 عالم‌نارایی ده‌س و دل‌باز وه‌ک حاجی قه‌وام
 شوخ ته‌بعی نو‌کته‌گۆ وه‌ک «حافظ»ی شیرین وتار
 هه‌رکەس ئەم به‌زمه‌ی نه‌ویست ئارامی دل‌نه‌گرئ له‌ کۆش
 کۆری وا هه‌رکەس نه‌چی ده‌ک نۆشی گیانی ژاری مارا
 ئاسمان! «کۆلیل»ه‌ دل، هیچی له‌ تۆ ناوی مه‌گه‌ر
 یه‌ک به‌زه‌ی لیوی نه‌وین و تیشکی دوو چاوی خومار

عشق‌بازی و جوانی و شراب لعل فام
 مجلس انس و حریف همدم و شرب مدام
 ساقی شکردهان و مطرب شیرین سخن
 همنشینی نیک کردار و ندیمی نیک‌نام
 شاهدهی از لطف و پاکی رشک آب زندگی
 دلبری در حسن و خوبی غیرت ماه تمام
 بزمگاهی دل نشان چون قصر فردوس برین
 گلشنی پیرامنش چون روضه‌ی دارالسلام
 صف‌نشینان نیک‌خواه و پیشکاران باادب
 دوستداران صاحب اسرار و حریفان دوستکام
 باده‌ی گلرنگ تلخ تیز خوش خوار سبک
 نقلش از لعل نگار و نقلش از یاقوت خام
 غمزه‌ی ساقی به یغمای خرد آهخته تیغ
 زلف جانان از برای صید دل گسترده دام
 نکته‌دانی بذله‌گو چون حافظ شیرین سخن
 بخشش آموزی جهان‌افروز چون حاجی قوام
 هر که این عشرت نخواهد خوشدلی بر وی تباه
 و آن که این مجلس نجوید زندگی بر وی حرام

مه‌رحه‌با خو‌ش قه‌ده‌م ئه‌ی کۆتری گه‌ردن به‌ په‌یام
 سه‌فه‌رت خه‌یر! له‌ دلبه‌ر چ خه‌به‌ر، مه‌نزلی کام؟
 خوایه! ئه‌م قافل‌ه‌یه‌م دا به‌ ده‌سی حیفزی ئه‌تۆ
 که به‌ ئه‌و دژ له‌ که‌مه‌نده و دلی ئازیزه به‌ کام
 عه‌شقی دل‌دار و ئه‌من ئاخیری ناییت، له‌به‌ر
 ئه‌وه هه‌رچی ئه‌زه‌لن تا ئه‌به‌دیشن به‌ ده‌وام
 گۆل و سه‌رون له‌ چه‌مه‌ن، ناز نووین و به‌ ده‌مار
 چیره بنوینه خه‌رامان نه‌فه‌سی ده‌ر که‌وه لام!
 گاوری زولفی ئه‌ گه‌ر، ئه‌مری به‌ زوناره برۆ
 وه‌ کو سه‌نعان بکه‌ ئه‌و خه‌رقه له‌ سه‌ر شان هه‌رام!
 مه‌لی گیانم که‌ شه‌ی بالی له‌ سه‌ر سیدره ده‌هات
 حه‌به‌شی دانه‌یی خاڵت به‌نی کردوون له‌ شام
 چاوی خوینینی ئه‌من لایه‌قی نوستن نییه، که‌ی
 خه‌وی بۆ هاتووه؟! کۆزراوی چلی ده‌ردی مودام
 پیم وتی بۆ منی عاشق نییه ره‌حمه‌کی دلت
 من شکاتم ئه‌مه‌یه و تۆش ئه‌مه، چه‌رخیش له‌ پام
 مه‌یلی «حافز» به‌ برۆی ئیوه حه‌قی خۆیه‌تی چون
 سووچی میحرابه مه‌کانی وتنی ده‌رسی که‌لام
 که‌چه رووگی دلی «کۆلیل» له‌به‌ر قه‌وسی برۆت
 قیبله که‌چ کردنی دل‌پریه له‌ ئاوات و مه‌رام

مرحبا طایر فرخ پی فرخنده پیام
 خیر مقدم چه خبر دوست کجا راه کدام
 یا رب این قافله را لطف ازل بدرقه باد
 که از او خصم به دام آمد و معشوقه به کام
 ماجرای من و معشوق مرا پایان نیست
 هرچه آغاز ندارد نپذیرد انجام
 گل ز حد برد تنعم نفسی رخ بنما
 سرو می نازد و خوش نیست خدا را بخرام
 زلف دلدار چو زَنار همی فرماید
 برو ای شیخ که شد بر تن ما خرقة حرام
 مرغ روحم که همی زد ز سر سدره صفیر
 عاقبت دانه‌ی خال تو فکنش در دام
 چشم بیمار مرا خواب نه درخور باشد
 مَنْ لَهُ يُقْتَلُ دَاءٌ دَنَفَ كَيْفَ يَنَامُ
 تو ترحم نکنی بر من مخلص گفتم
 ذَاكَ دَعَايَ وَهَا أَنْتَ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ
 حافظ ار میل به ابروی تو دارد شاید
 جای در گوشه‌ی محراب کنند اهل کلام

عاشقی کوئمی نمایکە دلّم، خونچه دەمه

له حەقی وێستوووه دڵ دەولەتی ئەم تازە غەمه

بانگەشەیی عەشق و نەزەر بازی و رەندیم دەکەم

تا بزانی کە لە کۆی ئێمە هونەر کۆری جەمه

لە دەس ئەم خەرقە ریائیمە تریقەم من ئەلێم

کە سەدی پێنە لە هەر سێحرە، ئەتۆ بیژە کەمه!

خۆش بسووتی لە غەمی! ئەی شەم ئەمێستا کە منیش

کە مەرم بەستوووه بەم کارە، سەرپام شەمه

نامە سەر غەم، ئەووە لە گیان و دلّم کەم بوووتو

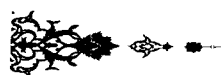
و پرە واقم لە سەرم فام نەما، نام چەمه؟!

وێ کو «حافز» بە خەرابات دەچم ییخە دپاو

کەرەمیی بەلکو بکا ئەو گولە ئاراستەمه

کێیە باوەر بە قسەیی ئێمەیی «کۆلیل» نە کات؟

غەمی دلّدار لە دڵ، دەولەتی عۆرب و عەجەمه

عاشق روی جوانی خوش نخواستهم
وز خدا دولت این غم به دعا خواسته‌ام
عاشق و رند و نظربازم و می‌گویم فاش
تا بدانی که به چندین هنر آراسته‌ام
شرمم از خرقه‌ی آلوده‌ی خود می‌آید
که بر او وصله به صد شعبده پیراسته‌ام
خوش بسوز از غمش ای شمع که اینک من نیز
هم بدین کار کمر بسته و برخاسته‌ام
با چنین حیرتم از دست بشد صرفه‌ی کار
در غم افزوده‌ام آنچه از دل و جان کاسته‌ام
همچو حافظ به خرابات روم جامه قبا
بو که در بر کشد آن دلبر نخواستهم

هەر بۆ خودایه شوکری گه‌لی عاشقان به جه‌م
 موژده‌م ده‌نی که نوقمی زه‌ماوه‌نده زیده‌که‌م
 ئه‌و خۆش په‌یامه‌ کامه‌ هه‌والی زه‌فه‌ر به‌ون؟
 تا گیانی خۆمی چه‌شنی سکه‌ی سوور پۆیله‌ که‌م
 و اشاریار هاته‌وه‌ نیو کۆشکی زه‌رپینگار
 دژمن ده‌بی بجێسته‌ سه‌راپه‌رده‌ که‌ی عه‌ده‌م
 په‌یمان شکین دوچاری زه‌ره‌ر ده‌ستی ئاخه‌ره
 له‌ گری‌توی عه‌ده‌ هه‌ر که‌، له‌ کن عه‌قلی تاک و جه‌م
 هی‌وای بوو له‌ هه‌ووری که‌ره‌م ره‌حه‌مه‌تی، به‌لام
 هیچی نه‌دی به‌ غه‌یری نمی چاوی پر له‌ ته‌م
 گه‌ردون وتی به‌ تانه‌ په‌شیمان هه‌لی نه‌ما
 بی که‌لکه‌ تازه‌ تۆبه‌ که‌ غه‌رقی له‌ نیلی غه‌م
 ساقی! که‌ یاری شوخ و شرین ئه‌هلی راز بوو
 «حافز» شه‌رابی نوۆشی و شیخ و مه‌لاش هه‌م
 «کۆلیل» که‌رچی لایه‌قی لوتفت نه‌بوو وه‌لی
 هه‌ر عاده‌تی به‌هاره‌ هه‌وا خۆش و تازه‌ ده‌م

بُشْرَى إِذِ السَّلامَةُ حَلَّتْ بِذِي سَلَمٍ
 لِلَّهِ حَمْدٌ مُعْتَرِفٌ غَايَةِ النِّعَمِ
 آن خوش خبر کجاست که این فتح مژده داد
 تا جان فشانمش چو زر و سیم در قدم
 از بازگشت شاه در این طرفه منزل است
 آهنگ خصم او به سراپرده‌ی عدم
 پیمان شکن هر آینه گردد شکسته حال
 إِنَّ الْعَهْدَ عِنْدَ مَلِيكَ النُّهَى ذِمَمِ
 می جست از سحاب امل رحمتی ولی
 جز دیده‌اش معاینه بیرون نداد نم
 در نیل غم فتاد سپهرش به طنز گفت
 أَلَا نَقَدْ نَدِمْتُ وَمَا يَنْفَعُ النَّدَمَ
 ساقی چو یار مهرخ و از اهل راز بود
 حافظ بخورد باد و شیخ و فقیه هم

مه یگیر وهر گهری که هه واداری خزمه تم
 دهر بهس غولامی دهم به موناجاتی دهوله تم
 لهو جی که لوتفی ئیوه هه تاوی سه عاده ته
 ریگهی نه جات کامه له شهوگاری حیره تم
 ههر چه نده نو قمی به حری گوناخانی بی حه دم
 چون شاره زای عه شقی نه تۆم نه هلی ره حمه تم
 سهر کوت به عه یب و شۆره تی رهن دیم نه کا حه کیم
 خو خۆم ده سم نه داوه له داهات و قسمه تم
 مه ی خو! که عه شقی سینه به هه وۆ و خه بات نین
 نه م نیعمه ته م خه لاته له میراتی فیتره تم
 تهر کی وه تن به عه زمی سه فهر قه ت نه بوو له سهر
 بو دیتنت نه میسته نهوینداری غوربه تم
 به حر و به ږم له رین منی لاواز و دل شه که ت
 نه ی خزری خو ش قه دهم وهره موحتاجی هیمه تم
 دوورم له مه حزه رت، به رواله ت له لات نیم
 نه ماما به گیان و دل له په نادهستی حه زره تم
 «حافز» مورادی مهر گه له بهر چاوی مهستی تو
 گهر مۆله تم بدا ته مه نی کورته دهر فتم
 دهر دی گرانی سینگه نه من بی ده وایه، ههر
 «کۆلیل» و چاو له دهستی ته بیی کیشمه تم

باز آی ساقیا که هواخواه خدمتم
 مشتاق بندگی و دعاگوی دولتم
 ز آن جا که فیض جام سعادت فروغ توست
 بیرون شدی نمای ز ظلمات حیرتم
 هر چند غرق بحر گناهام ز صد جهت
 تا آشنای عشق شدم ز اهل رحمت
 عییم مکن به رندی و بدنامی ای حکیم
 کاین بود سرنوشت ز دیوان قسمتم
 می خور که عاشقی نه به کسب است و اختیار
 این موهبت رسید ز میراث فطرت
 من کز وطن سفر نگزیدم به عمر خویش
 در عشق دیدن تو هواخواه غربتم
 دریا و کوه در ره و من خسته و ضعیف
 ای خضر پی خجسته مدد کن به همت
 دورم به صورت از در دولت سرای تو
 لیکن به جان و دل ز مقیمان حضرت
 حافظ به پیش چشم تو خواهد سپرد جان
 در این خیالم از بدهد عمر مهلت

دوینه‌شه و چاوی نه‌خۆشی ده‌ری هینا له ده‌سم

گیان، وه‌لی مه‌رحمه‌تی لیتی ده‌مانی نه‌فه‌سم

عه‌شقی ئیمه و خه‌تی بۆن‌خۆشی ئه‌تۆ تازه نییه

روژ‌گاری‌که که به‌م جامی هیلایته مه‌سم

له وه‌فاداریی خۆم به‌ دڵ ئه‌م نوکته‌ خۆشه

که جه‌فای ئیوه گۆلم خیره له رینگه‌ی مه‌به‌سم

چاک بوونی منی مه‌یخانه‌نشین لاوه له سه‌ر

تا بمینم که‌مه‌ری خزمه‌تی رهندان ده‌به‌سم

پاش مه‌رگیش خه‌ته‌ر زۆره له ریتی عه‌شق، نه‌لێی

که نه‌جاتم بووه، عومری چوووه تین و هه‌وه‌سم!

له‌مه به‌ دوا نییه باکم له‌ دژی تیراوێژ

چون که‌وانی خه‌می ئه‌برۆت شوکۆر که‌وته ده‌سم

ماچی ئاقیتی ده‌مت بۆیه‌ جه‌لالی منه‌ هه‌ر

نه‌شکا مۆری جه‌زی گه‌نجی ئه‌وینت به‌ که‌سم

شه‌ر که‌ری شۆخ دلی بردم و چوو، وای ئه‌ گه‌ر

ئامیری هیز نه‌پرسیت! وه‌ کوو دادپه‌سم

تیپه‌ری بوو له‌ فه‌له‌ک روتبه‌یی «حافظ» به‌ هونه‌ر

هاته وێژه‌م غه‌می شمشاللی قه‌دت کردی په‌سم

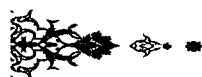
له‌ ولاتی غه‌می به‌ژنت به‌ عه‌دالته‌ «عومه‌ر»م

با له‌ به‌ر چاوی ره‌قیبا نه‌ته‌وه‌ی خار و خه‌سم

دوش بیماری چشم تو ببرد از دستم
 لیکن از لطف لب صورت جان می‌بستم
 عشق من با خط مشکین تو امروزی نیست
 دیرگاه است کزین جام هلالی مستم
 از ثبات خودم این نکته خوش آمد که به جور
 در سر کوی تو از پای طلب ننشستم
 عافیت چشم مدار از من میخانه‌نشین
 که دم از خدمت رندان زده‌ام تا هستم
 در ره عشق از آن سوی فنا صد خطر است
 تا نگویی که چو عمرم به سر آمد رستم
 بعد از اینم چه غم از تیر کج‌انداز حسود
 چون به محبوب کمان ابروی خود پیوستم
 بوسه بر درج عقیق تو حلال است مرا
 که به افسوس و جفا مهر وفا نشکستم
 صنمی لشکریم غارت دل کرد و برفت
 آه اگر عاطفت شاه نگیرد دستم
 رتبت دانش حافظ به فلک برشده بود
 کرد غم‌خواری شمشاد بلندت پستم

ئه‌رئ! به‌جئ له‌وه، زانین و دین له‌ده‌ستم چوو
 له‌عه‌شقتم مه‌گه‌ر ئاخ‌ر شتئ به‌قسمه‌ت بوو
 به‌خاکی پات قه‌سه‌م سه‌ربه‌مۆره‌ دڵ بۆ تۆ
 ئه‌گه‌رچی یادی غه‌مت عومرمی فه‌نا فه‌رموو
 له‌گه‌ڵ هه‌تاو ره‌فیعم به‌عه‌شقی تیشکی روت
 به‌چه‌شنی زه‌رپه‌ ئه‌گه‌رچی به‌چوو کم و که‌م‌سوو
 شه‌راب تیکه‌! که‌عومریکه‌ قه‌ت له‌سووچیکۆ
 نه‌بوو به‌خاتری خو‌شی، نه‌فه‌س له‌هات و چوو
 نه‌سیحه‌تم مه‌که‌واعیز! که‌ژیر و وه‌شیاری
 قسه‌ت له‌گۆر مه‌نئ! بۆ منئ مه‌س و خه‌وتوو
 که‌هه‌لنه‌هات له‌ده‌ستم شیاوئ خزمه‌تی تۆ
 له‌رووم نایه‌ له‌رووتا که‌منی هه‌لینم روو
 بسووت «حافز» و ئارامی دڵ له‌یادی نه‌ما
 که‌مه‌له‌همیکی بدا بۆ برینی خو‌کردوو
 نه‌چیره‌گه‌ردنی «کۆلیل» و داوه‌زولفی تۆ
 غه‌زه‌ل له‌ئیمه‌، له‌پرچت شه‌راره‌ت و جادوو

به غیر از آن که بشد دین و دانش از دستم
بیا بگو که ز عشقت چه طرف ببرستم
اگرچه خرمن عمرم غم تو داد به باد
به خاک پای عزیزت که عهد نشکستم
چو ذره گرچه حقیرم ببین به دولت عشق
که در هوای رخت چون به مهر پیوستم
بیار باده که عمری ست تا من از سر امن
به کنج عافیت از بهر عیش ننشستم
اگر ز مردم هشیاری ای نصیحتگو
سخن به خاک میفکن چرا که من مستم
چگونه سر ز خجالت برآورم بر دوست
که خدمتی به سزا برنیامد از دستم
بسوخت حافظ و آن یار دلنواز نگفت
که مرهمی بفرستم که خاطرش خستم

قژ پهریشان مه که بو با! نه به ری با بادم
 نازی ئاوا مه که! ویران که ده که ی ئابادم
 مه ی له گه ل هه ر که مه خو! تا کو نه خو م خوی نی جیگه ر
 مه که سه ریچی! نه پیچی ته فه له ک فه ریادم
 زولفه که ت حه لقه نه که ی به لکه نه که ی دلگیرم
 پیچی کا کول مه ده! کا ول که ده بی بنیادم
 ناشایان مه که دو ست! که له خو غه ی ره ده بم
 غه می بیگانه مه خو به لکو نه که ی ناشادم
 چیره بنوینه هه تا دل له په ری گول زه ده بی
 هه سته به و به ژنته فه رموو! له سه رو ئازادم
 شه می هه ر کو ر نه بی! گر به دل م تا نه که وئ
 یادی هه ر خیل نه که ی! لیل نه بی با یادم
 شو ره تی شاری هه تا، مه لبه نی من ده شت و چیان
 هه رچی شیرین بنووینی فره تر فه ره دام
 دل هه ژاری به زه ییتم وه ره فریام که وه!
 با به گوئی ئاسه فی ده وران نه گه یی هه ی دادم
 خوا نه کا «خاجه» له بی دادی نهوین روو که ردان
 چونکه نه و روژه له زیندانی نه تو م، ئازادم
 هه ر که هات و وتی من ها وه لی «کو لیل» هه که تم
 پی بلتی گوم به! که نه و سنجوو ه من شمشادم

زلف بر باد مده تاندهی بر باد
 نیاز بنیاد مکن تا نکنی بنیادم
 می مخور با همه کس تا نخورم خون جگر
 سر مکش تا نکشد سر به فلک فریادم
 زلف را حلقه مکن تا نکنی در بندم
 طره را تاب مده تاندهی بر باد
 یار بیگانه مشو تا نبری از خویشم
 غم اغیار مخور تا نکنی ناشادم
 رخ برافروز که فارغ کنی از برگ کلم
 قد برافراز که از سرو کنی آزادم
 شمع هر جمع مشو و نه بسوزی ما را
 یاد هر قوم مکن تا نروی از یادم
 شهره‌ی شهر مشو تا نهم سر در کوه
 شور شیرین منما تا نکنی فرهادم
 رحم کن بر من مسکین و به فریادم رس
 تا به خاک در آصف نرسد فریادم
 حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی
 من از آن روز که در بند توأم آزادم

راشكاو ئىژم و لەم روكتەنى خۆ شادم
 خەلقە بە گوینی غەمی دلم و لە دو كەون ئازادم
 چۆن بكا باس لە دووری؟ مەلى گولزارى بەهەشت
 چۆن بلىم بۆ چىيە گىرۆدەيى نىو بىدادم؟
 بابم ئاوا منى هیناۋەتە ئەم و يىرانە
 من دەنا خەلكى ئەۋىن باخى مەلەك ئابادم
 كەوسەر و سىيەرى توۋبا، كچى چاۋ مەست و خومار
 بە خەزى ئىۋە ھەموو چوونە لە ھۆش و يادم
 پىتى نىو دەفتەرى دل ئەلفى قەد و قامەتى تۆن
 فىرى ھەرفى تىرى چىكەم كە نە كرد ئوستادم
 گەشى ئەستىرە شناسىك نەدى، بەختى رەشم
 داكى گەردون منى چۆن دىۋە؟ خودايسا دادم!
 لە دەرى مەيكەدە لەو ساتەۋە دل خەلقە لە گوین
 ھەر خولەك تازە غەمى دىتە موبارەك بادم
 خوينى دل، خەلكى دىيەم ھەرچى بنۆشيت رەۋان
 بە جىگەرگۆشەيى خەلكى كە ئەۋەن دلشادم
 ئەشكى سەر روومەتى «حافىز» نەسرى زولفى رەشت
 گورمى لافاۋى غەمت ھەلدە كەننى بىيادم
 پى ئەسىرى گلى ئەسىرىنى دىيە «كۆلىل» م
 بەش بىراۋى گولتى نەسىرىن و قەدى شمشادم

فاش می گویم و از گفته‌ی خود دل شادم
 بنده‌ی عشقم و از هر دو جهان آزادم
 طایر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق
 که در این دامگه حادثه چون افتادم
 من ملک بودم و فردوس برین جایم بود
 آدم آورد در این دیر خراب آبادم
 سایه‌ی طوبی و دلجویی حور و لب حوض
 به هوای سر کوی تو برفت از یادم
 نیست بر لوح دلم جز الف قامت دوست
 چه کنم حرف دگر یاد نداد استادم
 کوکب بخت مرا هیچ منجم نشاخت
 یا رب از مادر گیتی به چه طالع زادم
 تا شدم حلقه به گوش در میخانه‌ی عشق
 هر دم آید غمی از نو به مبارک بادم
 می خورد خون دلم مردمک دیده سزاست
 که چرا دل به جگر گوشه‌ی مردم دادم
 پاک کن چهره‌ی حافظ به سر زلف ز اشک
 ورنه این سیل دمامد ببرد بنیادم

که ده‌میینی هه‌موو ده‌م، سه‌ر ده‌خه‌ی سۆزی برینانم
 که ده‌تیینم هه‌موو ده‌م زۆر ئه‌بێ هه‌ست و چه‌زی گیانم
 به‌ ده‌ردم شاره‌زای و نانووێنی هیه‌چ ده‌رمانی
 له‌ سه‌ه‌رتا چی بێی ئاخۆ که ناپرسی له‌ سامانم
 هه‌والێکم پیرسه‌ و پێ له‌ خاکی ریت بێ دانێ!
 خودا هه‌ل ناگرێ نه‌ گری سوراغیکێ له‌ رێ مانم
 مه‌ گه‌ر مردن ده‌سم به‌ردا له‌ داوینت، ئه‌ گه‌ر چی باز
 له‌ گۆریشا به‌ خاکی گیان و دڵ هه‌ر ده‌سته‌دامانم
 ده‌مارت لێ ده‌رینام و که‌چی نالێی ده‌رمه‌یێنا
 نه‌فه‌س گیرێ غه‌می عه‌شقم هه‌تا که‌ی ته‌فه‌ه‌؟! نازانم
 له‌ شوینی دڵ شه‌وێ ریم که‌وته‌ باخی زولفی ریحانت
 له‌ سه‌یری روومه‌ت جامی هیلالی هه‌لمژێ گیانم
 له‌ باوه‌شتم کو‌ت و پر گرت و زولفت که‌وته‌ پێچ و تاو
 دڵ و گیانم فیدا کردی که‌ لیوت که‌و له‌ لیوانم
 له‌ گه‌ل «حافز» ده‌می خوش به‌ و به‌ دژمن بیژه با بمری
 که‌ تو گه‌رمی به‌خشی چی ده‌ کا سه‌ریدی ره‌قیبانم
 به‌هاری مه‌یلی ئیه‌وی هه‌لمژیه‌و ره‌وی «کولیل» ت
 به‌ دیقی چاوی پاییز و هه‌ناسه‌ی سه‌ریدی زستانم

مرا می‌بینی و هر دم زیادت می‌کنی دردم
 تو را می‌بینم و میلم زیادت می‌شود هر دم
 به سامانم نمی‌پرسی نمی‌دانم چه سر داری
 به درمانم نمی‌کوشی نمی‌دانی مگر دردم
 نه راه است این که بگذاری مرا بر خاک و بگریزی
 گذاری آر و بازم پرس تا خاک رخت گرم
 ندارم دست از دامن بجز در خاک و آن دم هم
 که بر خاکم روان گردی به گرد دامت گرم
 فرو رفت از غم عشقت دمم دم می‌دهی تا کی
 دمار از من برآوردی نمی‌گویی برآوردم
 شبی دل را به تاریکی ز زلفت باز می‌جستم
 رخت می‌دیدم و جامی هلالی باز می‌خوردم
 کشیدم در برت ناگاه و شد در تاب گیسویت
 نهادم بر لب لب را و جان و دل فدا کردم
 تو خوش می‌باش با حافظ برو گو خصم جان می‌ده
 چو گرمی از تو می‌بینم چه باک از خصم دم سردم

سالیانیکه هه‌واداریی ره‌ندان ده‌که‌م

بۆیه‌ دێوی هه‌وه‌س و نه‌وس له‌ زیندان ده‌که‌م

خۆ به‌ سه‌رمه‌نزلی سیمورخ له‌ ری نابه‌لده‌م

قه‌تعی ئه‌م ریگه‌ له‌ گه‌ل په‌یکی سوله‌یمان ده‌که‌م

وه‌ره‌ تۆی ئه‌و دله‌ زامارمه‌ ئه‌ی گه‌نجی ده‌رون

مالی خۆ چونکه‌ له‌ به‌ر ئیوه‌یه‌ وێران ده‌که‌م

حه‌یف ئه‌و تۆبه‌ له‌ ماچی ده‌می ساقیم که‌ کرد

ئێسته‌ لێوم ده‌گه‌زم، هه‌ی وه‌ی و ئامان ده‌که‌م

پێچه‌وانه‌ی ئه‌وه‌ عاده‌ت که‌ ده‌لێ، داواکه‌!

من دلم‌ جه‌م به‌ قژی په‌خش و په‌ریشان ده‌که‌م

نه‌خشی وه‌شیاری و مه‌ستی نه‌ به‌ ده‌ستی من و تۆن

ئه‌مری چۆن داوه‌ ئه‌زهل، هه‌ر به‌ وته‌ی وان ده‌که‌م

هه‌مه‌ چاوی که‌ره‌می باخی به‌رین هه‌ر له‌ ئه‌زهل

هات و چۆی مه‌یکه‌ده‌ هه‌رچه‌نده‌ فراوان ده‌که‌م

بۆیه‌ به‌م پیرییه‌ یوسف له‌ گه‌لم‌ ده‌س له‌ مله‌

ئه‌شکی ئالم‌ به‌ شه‌می کۆخی غه‌م و ژان ده‌که‌م

وه‌ کو «حافز» که‌ سه‌حه‌رخیزم و دل‌خوازی ئه‌وین

کاری خۆ پوخته‌ له‌ سایه‌ی گولتی قورئان ده‌که‌م

بۆیه‌ به‌مجۆره‌ له‌ دیوانی غه‌زه‌ل سالارم

چون گه‌لی ساله‌ غولامی سه‌ری دیوان ده‌که‌م

ده‌سی «کۆلیل» سه‌با بگه‌ره‌! له‌ ری عه‌شق و موراد

که‌ به‌ دل‌ روو له‌ سه‌با شاری دل‌ و گیان ده‌که‌م

سال‌ها پیروی مذهب زندان کردم
 تا به فتویٰ خرد حرص به زندان کردم
 من به سرمنزل عنقانه به خود بردم راه
 قطع این مرحله با مرغ سلیمان کردم
 سایه‌ای بر دل ریشم فکن ای گنج روان
 که من این خانه به سودای تو ویران کردم
 توبه کردم که نبوسم لب ساقی و کنون
 می‌گزم لب که چرا گوش به نادان کردم
 در خلاف آمد عادت بطلب کام که من
 کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم
 نقش مستوری و مستی نه به دست من و توست
 آن‌چه سلطان ازل گفت بکن آن کردم
 دارم از لطف ازل جنت فردوس طمع
 گرچه دربنانی میخانه فراوان کردم
 این که پیرانه سرم صحبت یوسف بنواخت
 اجر صبریست که در کلبه‌ی احزان کردم
 صبح‌خیزی و سلامت‌طلبی چون حافظ
 هرچه کردم همه از دولت قرآن کردم
 گر به دیوان غزل صدرنشینم چه عجب
 سال‌ها بندگی صاحب دیوان کردم

خه و چوو شهوم له دیده به سیتلاوی سووری غه
 سه ر نه خشی خه تتی ئیوهی ئه کیشا به ئه شکی چه م
 ئه برۆی یار و خه رقه یی سووتواوی خۆم و به س
 سه ر خۆشی جامی باده به یادی هیلالی خه م
 ده مخسته داوی زولفی رهشت هه ر مه لێ بکا
 فیکری فرین له ناخی خه یال و خه تی قه لهم
 روخساری یار خۆی ئه نووان و له دووره وه
 ماچی ده کرد کولمی گولێ مانگه شه و، دیه م
 چاوم له به ژنی ساقی و گوئ شل به دهنگی چه نگ
 ئه م فالێ چاو و گویمه به نوقلانه لیئه ده م
 نه خشی خه یالێ روومه تی تۆم تا سه حه ر له نیو
 مۆزه ی گلاری بێ خه و ئه کیشا له خاتره م
 ساقی شه رابی ئه م غه زه لێ پێشکه شم ده کرد
 یانی له من سوووود و له ئه و جامی به زمی جه م
 خۆش بوو ژیا نی «حافز» و فالێ ده گرته وه
 بۆ کام و به ختی خۆی و ئه وینداره کانی هه م
 «کۆلیل» ی به ژنی زیّد و ئه وینم، به سۆز ئه لیم
 دیوانه زۆری زۆره وه لێ هه ر یه کیکه شه م

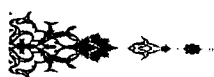
ساقی به صوت این غزلم کاسه می گرفت

هرچهنه پير و دل شه كه تي دهر د و ژان بووم
 ههركات شهوقي روومه تي توم دي جيووان بووم
 شوكري خودا نهوهي كه لهوم ويستوون به دل
 تا دوا پلهي مورادي نهوين كامهران بووم
 نهی داره گول! بخو بهري دهولت كه من له سای
 خونچهي دهمت به بولبولي باخي گولان بووم
 نه ميو له ژير و ژووري هه ويري لهشم هه وال
 لوتفي نهويني تويه، وههانوكته زان بووم
 چاره م دهبا به مهيكه ده، هه رچهن كه سهرده مي
 شيخي ولات و زاهيدي خاوهن مه كان بووم
 نه و روزه دهر كي گهنجي حقيقت كراوه بوم
 كاشق به خاكي بهر دهری پيري موغان بووم
 له و دهر كه دا گه يشتووه پيم تهخت و بهخت و جام
 مه ي نوش وا به كام و ههزي ياهوهران بووم
 له و روزه و گه يي شه پي چاوت به من، نه دي
 هيور له دلهوره ي شه پي ئاخو زه مان بووم
 دل پيري مانگ و سالي نه بوو، يار بي وه فان
 تيه پ ده بي به چه شني ته من، پيري وان بووم
 موژده ي نوم يدي دا شهوي پيشوو كه بيره وه
 «حافز! نه من هه ميشه به لوتف و نه مان بووم
 پو شاي گول كه رووبه ني «كؤليل» تيگه يي
 ره حمهت له شوينه هه ور و هه لا، شادمان بووم

هرچند پیر و خسته دل و ناتوان شدم
 هر گه که یاد روی تو کردم جوان شدم
 شکر خدا که هر چه طلب کردم از خدا
 بر مُنتهای همت خود کامران شدم
 ای گلبن جوان بر دولت بخور که من
 در سایه‌ی تو بلبل باغ جهان شدم
 اول ز تحت و فوق وجودم خبر نبود
 در مکتب غم تو چنین نکته‌دان شدم
 قسمت حوالتم به خرابات می‌کند
 هرچند کاین چنین شدم و آن چنان شدم
 آن روز بر دلم در معنی گشوده شد
 کز ساکنان در گه پیر مغان شدم
 در شاهراه دولت سرمد به تخت بخت
 با جام می به کام دل دوستان شدم
 از آن زمان که فتنه‌ی چشم به من رسید
 ایمن ز شرفتنه‌ی آخر زمان شدم
 من پیر سال و ماه نیم یار بی وفاست
 بر من چو عمر می‌گذرد پیر از آن شدم
 دوشم نوید داد عنایت که حافظا
 باز آ که من به عفو گناهت ضمان شدم

نهوین ره سمی کیشاله خاتره ی دیه کانم
 نه دیتم و نه شنه فتم یه کی وه ک ئیوه جووانم
 به لئی له شوینت نه من شان به شانی بادی شه مالَم
 به لام قهت نه گه یشتم به به ژنی سه روی ره وانم
 نه ماله روژی ته مه نما، ئومیدی زولفی شهوت وه ک
 نه بوو ته ماحی دهمت لا دهروونی که یلی غه مانم
 له لئوی باده فروشت چ ناز و عیشوه که سه ندم
 به شهوقی ئاوی ژیاوت چ نه شکي گهش که رژانم!
 به ناز بو دلی خوینین چ تیر چوو له که وانت
 له چه سهره تی شهوی پرچت چ باری غم که له شانم
 سه باده بیته غوباری! له ده رکي یار که بونی
 گولای جهرگ و دهرون دی له خاکی ده رکي نه وانم
 خه تاله چاوی رهشت بوون و گهردنی وه کو جامت
 که چه شنی مامزی کئوی له تو ره موک و ره وانم
 به چه شنی خونچه نه سیمی له بوی به هاری که هاتن
 دلَم له په رده یی خوینین به ده رینان و درانم
 به تیشکی دیده یی «حافز» به خاکی پیت قه سه م بی
 که نووری چاو له کو لم و هه تاوی ئیوه ده زانم
 قه سه م به چه سهره تی «کؤلیل» و ههم به چه زره تی عه شقت
 خه یاللی بی خه می زولفت شهوی نه بوو له ژیانم

خیال نقش تو در کارگاه دیده کشیدم
 به صورت تو نگاری ندیدم و نشیدم
 اگرچه در طلبت همعان باد شمالم
 به گرد سرو خرامان قامت نرسیدم
 امید در شب زلفت به روز عمر نبستم
 طمع به دور دهانت ز کام دل بیریدم
 به شوق چشمه‌ی نوشت چه قطره‌ها که فشاندم
 ز لعل باده فروشت چه عشوه‌ها که خریدم
 ز غمزه بر دل ریشم چه تیرها که گشادی
 ز غصه بر سر کویت چه بارها که کشیدم
 ز کوی یار یار ای نسیم صبح غباری
 که بوی خون دل ریش از آن تراب شنیدم
 گناه چشم سیاه تو بود و گردن دلخواه
 که من چو آهوی وحشی ز آدمی برمیدم
 چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی
 که پرده بر دل خونین به بوی او بدریدم
 به خاک پای تو سوگند و نور دیده‌ی حافظ
 که بی رخ تو فروغ از چراغ دیده ندیدم

به‌هۆی ده‌ستی کوڵی خو شه‌رمه‌زارم
 که ناگه‌ت به‌به‌ژنی به‌رزی یارم
 مه‌گه‌ر بگری ده‌سم زه‌نجیری زولفی
 ده‌نا شیتی په‌تی، رسوا له‌ شارم
 له‌ چاوی من پیرسن رازی گه‌ردون
 که شه‌و تا کوو سه‌حه‌ر ئه‌خته‌رژمارم
 له‌ سه‌ر من نه‌زره‌ ماچی لیتیو ساغه‌ر
 که به‌و ناسیمه‌ ره‌مزی رۆژگارم
 دوعایین گه‌ر بکه‌م بۆ مه‌ی فروشان
 چه‌بوو چون کوفری نیعمه‌ت نه‌بوه‌ کارم
 که هیزی مه‌ردم ئازاری نه‌دا پیم
 گه‌لی مه‌منوونی قوڵی گه‌ل مه‌دارم
 سه‌ریکم لایه‌ خو‌ش وه‌ک «حافز» ئه‌مما
 سه‌ری خو‌ش تر له‌ کۆی لوتفی به‌هارم
 ئه‌گه‌رچی موی سه‌رم رۆژی سپیم
 به‌ دل «کو‌لیل»ی کا‌کو‌لی شه‌وارم

ز دست کوتاه خود زیر بارم
 که از بالا بلندان شرمسارم
 مگر زنجیر مویی گیردم دست
 و گرنه سربه شیدایی برآرم
 ز چشم من پیرس اوضاع گردون
 که شب تا روز اختر می شمارم
 بدین شکرانه می بوسم لب جام
 که کرد آگه ز راز روزگارم
 اگر گفتم دعای می فروشان
 چه باشد حق نعمت می گزارم
 من از بازوی خود دارم بسی شکر
 که زور مردم آزاری ندارم
 سری دارم چو حافظ مست لیکن
 به لطف آن سری امیدوارم

دل به زولفی له گری پر پر هه‌رچه‌ند، به‌لام
 چاوه‌پریم مه‌رحمه‌تی! تاقه‌گوشادیکه ده‌وام
 کولمی سوورم نه به هوی شادییه، خوینی جیگه‌ره
 که نمایانه له روو چه‌شنی شه‌رابی دلی جام
 به سه‌راپه‌رده‌م نه‌گه‌ر یار بدا ئیزنی حوزوور
 له سه‌رم هوش ده‌با موتربی خوش ده‌نگ و مه‌قام
 شه‌وه‌تا روژ نه‌ده‌م کیشکی دل به‌لکه‌نه‌بی
 غه‌یری نازیز له نه‌و خه‌لوه‌دنه‌ی فیکر و مه‌رام
 منم نه‌و ساحیره‌زانا که به نه‌فسوونی غه‌زه‌ل
 له قه‌له‌م نه‌ی، شه‌که‌ر و قه‌ندم نه‌چۆرئ به ده‌وام
 چاوی ئیقبال به نه‌فسانه‌یی چاوی چووه‌خه‌و
 خه‌وه‌رم کاته‌وه‌ئاخۆ به شنه‌ی په‌رچه‌می شام؟!
 کات و یارا نییه، یارا! له گوزه‌ر بتیینم
 تۆ بلی چۆنی بلّیم رازی دل و ره‌مزی حه‌یام؟!
 دویشه‌و ئه‌یوت که ریا پیشه‌یه «حافز» دژی دون
 غه‌یری خاکی ده‌ری دۆسی نییه‌بازار به‌لام
 شه‌رحی «کۆلیل» له‌سه‌ر مه‌تنی قژی سه‌خته‌که‌وا
 به‌هه‌له‌ی حاشیه‌لی کردوه، شه‌و کویری نه‌فام

گرچه افتاد ز زلفش گرهی در کارم
 همچنان چشم گشاد از کرمش می دارم
 به طرب حمل مکن سرخی رویم که چو جام
 خون دل عکس برون می دهد از رخسارم
 پرده‌ی مطربم از دست برون خواهد برد
 آه اگر ز آن که در این پرده نباشد بارم
 پاسبان حرم دل شده ام شب همه شب
 تا در این پرده جز اندیشه‌ی او نگذارم
 منم آن شاعر ساحر که به افسون سخن
 از نی کلک همه قند و شکر می بارم
 دیده‌ی بخت به افسانه‌ی او شد در خواب
 کونسی می ز عنایت که کند بیدارم
 چون تو را در گذر ای یار نمی یارم دید
 با که گویم که بگوید سخنی با یارم
 دوش می گفت که حافظ همه روی است و ریا
 بجز از خاک درش با که بود بازارم

گه‌ردی له به‌ری پیتی که که‌رم کات نیگارم
 به‌و سورمه‌یه خه‌تتیک ده‌کیشم له گ‌لارم
 بۆ‌عه‌تری کنارت بووه‌ دل غه‌رق و به‌ه‌وام
 ئه‌سرین به‌شه‌پۆلیکی بخا دل به‌کنارم
 فه‌رمان که‌ بن‌یریت‌ه سه‌رم گیان بسپ‌یرم
 خ‌یرا ده‌کوژیمۆ وه‌کو شه‌م بۆ د‌لی یارم
 سه‌رکه‌ش مه‌بن ئه‌و‌رۆ له وه‌فامان و بترسن
 له‌و نیوه‌شه‌وه‌ی ده‌ستی دوعا به‌رزه له زارم
 دوو زولفی ره‌شت بوو به‌قه‌راری د‌لی هه‌موان
 ئه‌مما له دل ئه‌م کارته بردوویه قه‌رارم
 ئه‌ی سروه نه‌سیم‌یکی موعه‌تته‌ر له شه‌رابم
 بۆ بی‌نه! که‌ به‌و بۆنه ده‌بی ده‌فعی خو‌مارم
 ئازیز! ئه‌گه‌ر زی‌ری د‌لم قه‌لبه‌ عه‌یاری
 فه‌رموو ئه‌وه فرم‌یسکی دیه‌ی هه‌ژده عه‌یارم
 ئه‌م عاشقه‌ خاکیته له ده‌ر ده‌ر مه‌که! چون پاش
 مردن له ده‌رت ساکنه هه‌ر گه‌رد و غوبارم
 «حاف‌ز!» که‌ بزه‌ی لیوی ئه‌وم گیانی ش‌رینه
 ئه‌و ساته به‌ لیو گیان ده‌گه‌یی، فه‌س‌لی به‌هارم
 تا عه‌تری به‌رۆکت له سه‌رم چه‌تری به‌هاره
 «ک‌و‌لیل»م ئه‌گه‌رچی، له فه‌له‌ک ژووره هه‌وارم

گر دست دهد خاک کف پای نگارم
 بر لوح بصر خط غباری بنگارم
 بر بوی کنار تو شدم غرق و امید است
 از موج سرشکم که رساند به کنارم
 پروانه‌ی او گر رسدم در طلب جان
 چون شمع همان دم به دمی جان بسپارم
 امروز مکش سر ز وفای من و اندیش
 زان شب که من از غم به دعا دست برآرم
 زلفین سیاه تو به دل‌داری عشاق
 دادند قرارای و بیردند قرارم
 ای باد از آن باده نسیمی به من آور
 کان بوی شفا بخش بود دفع خمارم
 گر قلب دلم را نهد دوست عیاری
 من نقد روان در دمش از دیده شمارم
 دامن مفشان از من خاکی که پس از من
 زین در نتواند که برد باد غبارم
 حافظ لب لعلش چو مرا جان عزیز است
 عمری بود آن لحظه که جان را به لب آرم

له سهرا په رده یی شاییم بټی تاجی سهره
 دل له بهر کولم و قژی نال له کوورهی خه تهره
 سوور و بی باک ده لیم ناشق و مهی نو شم و رهند
 له و پهری شیوه یه نه م هموه مه قامم له سهره
 من به ناخی سه حه رت که زیه په ریشان ده که م
 تو که به م شیوه سزادانی منت پی هونه ره
 خه ت و خالی نه گهر نازیز له روو میخه کیه
 روومه تی زهردی نه من سوور به خوینی جیگهره
 قه ده می هه لگری بو کوخی سه فاخانه م نه گهر
 کیژی تا کم هیه شیعری شه که رینم له بهره
 تیری ناز و که مه نی زولفی بهینی! که له گه ل
 دلی زامار و جه فاکیشم نه من شور و شه په
 هه ر نه وه م چاتره «حافز»! که خوش و شاد بژیم
 چون غه م و شایی دنیا له زیان زوو گوزهره
 چاوی بارامت نه گهر تیر و که وائیکی هیه
 ناز کیشی ده س و میشی له سه قز هه ر «عومه ر» ه

در نهانخانه‌ی عشرت صنمی خوش دارم
 کز سر زلف و رخس نعل در آتش دارم
 عاشق و رندم و می‌خواره به آواز بلند
 وین همه منصب از آن حور پریوش دارم
 گر تو زین دست مرا بی سر و سامان داری
 من به آه سحرت زلف مشوش دارم
 گر چنین چهره گشاید خط زنگاری دوست
 من رخ زرد به خونابه‌ی منقش دارم
 گر به کاشانه‌ی رندان قدمی خواهی زد
 نقل شعر شکرین و می بی‌غش دارم
 ناوک غمزه بیار و رسن زلف که من
 جنگ‌ها با دل مجروح بلاکش دارم
 حافظا چون غم و شادی جهان در گذر است
 بهتر آن است که من خاطر خود خوش دارم

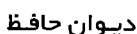
به‌لټنیکم به گیانان داوه تا گیان و دلّم لایه
 دلّ و گیانم له پټناوی هه وادارانى نه ودايه
 به مؤمى روومه تی جوانی خه‌تا، رۆشن ده‌بى خاتر
 به شوخانی خوتهن رووناكه دلّ، چاوم به سۆمایه
 ده‌بى ترسم له به‌دویژى چه‌په‌لّ چى بى له ههر كۆړئ
 به مه‌یلى خوځ كه وه‌ختى دلّ له خه‌لوه‌ی له یل ته‌نیايه
 ده‌لالم سه‌روى باخیکه كه سایه‌ی قامه‌تى به‌رزى
 نه چه‌شنى سه‌روى ته‌ننازه نه شمشالى چه‌مه‌ن وایه
 كه‌مین بگرن دوسه‌د له‌شكر له شوخان بۆ دلّم چى نین
 بټیکى خواشو‌كور له‌شكرشکینم چون له‌گه‌لدايه!
 ده‌شنى لافى سوله‌یمانى به‌مۆرى لیوى نه‌و لی‌ده‌م
 من ئیسمى نه‌عزهمم پى بى له دى‌وانم چ په‌روایه
 ده‌خیل نه‌ی شىخى فه‌رزانه مه‌لّى عه‌ییم له مه‌یخانه
 كه‌ته‌ركى جامى پټوانه له ده‌س په‌یمانشکین نایه
 زه‌مانى پاسه‌وان! تو بى وخودا نه‌وشو له یه‌ك نى چاو
 نه‌یتى چون له‌گه‌لّ خونچه‌ی ده‌مى سه‌د ده‌فته‌رم لایه
 له باخى وه‌سلّی دلّ‌به‌ردا شو‌كور نه‌وړو خه‌رامانم
 په‌ړى نه‌سرین و رۆز و بۆى به‌هارم پى په‌ړى کایه
 به‌ره‌ندى نیوى «حافز» با‌به‌رن لا‌هاوه‌لان، نه‌مما
 كه‌لوتفى دلّ‌به‌رم لا بى غه‌مى عالم هه‌موو بایه
 نه له‌یلا چه‌شنى تو زولفى له‌سه‌ر شانى سه‌راویزه
 نه مه‌جنون وه‌ك «عومهر» شىتى كه‌مه‌ندى زولفى له‌یلايه

مرا عهدی ست با جانان که تا جان در بدن دارم
 هواداران کویش را چو جان خویشان دارم
 صفای خلوت خاطر از آن شمع چگل جویم
 فروغ چشم و نور دل از آن ماه ختن دارم
 به کام و آرزوی دل چو دارم خلوتی حاصل
 چه فکر از خبث بدگویان میان انجمن دارم
 مرا در خانه سروی هست کاندلر سایه ی قدش
 فراغ از سرو بستانی و شمشاد چمن دارم
 گرم صد لشکر از خوبان به قصد دل کمین سازند
 بِحَمْدِ اللَّهِ وَالْمُنَّةِ بَتی لشکر شکن دارم
 سزد کز خاتم لعلش زنم لاف سلیمانی
 چو اسم اعظم باشد چه باک از اهرمن دارم
 الا ای پیر فرزانه مکن عییم ز میخانه
 که من در ترک پیمانه دلی پیمان شکن دارم
 خدا را ای رقیب امشب زمانی دیده بر هم نه
 که من با لعل خاموشش نهانی صد سخن دارم
 چو در گلزار اقبالش خرامانم بحمدالله
 نه میل لاله و نسیرین نه برگ نسترن دارم
 به رندی شهره شد حافظ میان همدمان لیکن
 چه غم دارم که در عالم قوام الدین حسن دارم

چ که سم من که له گولزاری خه یالت گوزهرم
 لوتفی تۆم یاوه‌ره ئه‌ی فیکری سهرت تاجی سهرم
 کئی وتی گیانه بلئی یادی غولامیک بکه‌ی
 له ره‌قیبان به‌یه‌قین سه‌خته که ئه‌م فه‌یزه به‌رم
 دووره چون مه‌نزلی ئازیز و له‌ری نابه‌لهدم
 مه‌ده‌دئی ئه‌ی مه‌لی قودسی بگه‌ پیم نۆسه‌فه‌رم!
 راگه‌یینن که غولامی ئه‌وم ئه‌ی په‌یکی سه‌هر
 تا خه‌لاتیکی به‌رئی کا گولی شه‌وبۆی سه‌هرم
 خۆزگه‌ به‌و رۆژه له‌ ئه‌م مه‌رحه‌له‌شا کۆچ ده‌که‌م
 هاوه‌لان دین و له‌ کۆی ئیوه ده‌پرسن خه‌به‌رم
 «حافز»! حه‌قمه که زه‌ریا له‌ دیه‌م بێمه‌ دی
 گه‌وه‌ری یار له‌ ئه‌و به‌هره به‌ ده‌س بئی مه‌گه‌رم
 ده‌سه‌لاتی غه‌زه‌لم گرتی کوره‌ی خاک، بلێن
 بووکی زه‌ریاش بدا باج به‌ سیحری هونه‌رم
 شه‌کری سهر لیوتی «کۆلیل» مژیون له‌وه‌تا
 شیعری شیرین ده‌چۆرئی له‌ ده‌می نه‌یشه‌که‌رم

من که باشم که بر آن خاطر عاطر گذرم
 لطف‌ها می‌کنی ای خاک درت تاج سرم
 دلبرانده نوازیت که آموخت بگو
 که من این ظن به رقیبان تو هرگز نبرم
 همتم بدرقه‌ی راه کن ای طایر قدس
 که دراز است ره مقصد و من نوسفرم
 ای نسیم سحری بندگی من برسان
 که فراموش مکن وقت دعای سحرم
 خرم آن روز کز این مرحله بر بندم بار
 وز سرکوی تو پرسند رفیقان خبرم
 حافظا شاید اگر در طلب گوهر وصل
 دیده دریا کنم از اشک و در او غوطه خورم
 پایه‌ی نظم بلند است و جهان گیر بگو
 تا کند پادشه بحر دهان پر گهرم

جهوزا سهحر همهايه لى دانا بهر ابرم
يانی له ئهركى شام و غولامى قهسم خورم
مهيگير زووبه زوو مهده دئ! بهخته چاره ساز
چم ويستوو له لوتفى خودا هاته بهر دهرم
دووباره تيكه باده! له خوشى جهمالى يار
به م پيريهش خه يالى جوانى ده كا سهرم
كه م بيكه وه سفى ناوى ژيانم له لا! كه من
شهيداي جامى شام و نهويندارى كه وسهرم
قوربان نه گهر به عيلم و هونهر سهر بدهم له عهرش
هيتما غولامى توم و له ههر شويى ريبهرم
من باده نوشى به زمى چهنين سالتم كه ي نه م
كانياوه تهر ك نه بى به خده و ههستى دل گهرم
گهر باوه رت نه بوو به قهسيده ي منى غولام
نه م شيعره هى كه ماله له تاريلى سهروه رم
(گهر عه شقى توم نه بيت و نه گهر دل به تونه دهم
عه شقت به كام كه س بدهم و دل به كوئ بهرم)
(مه نسور) ي كور (موزه فقه ر) ي (غازى) مه چاوه زار
دژمن شكينه ناوى نهوم، واموزه فقه رم
روژى نه زه له وينى نه وانم به لئين بوو
ههر بهو به لئين و عهده له نه م ژينگه ده گوزه رم
هونى فله ك كه مله ونى پهروين به ناوى شا
من چم له چهرخ كه متره، سه رتر كه هونه رم
من بازى چه شتى دهستى به پيتى جه نابى توم
كهنگى به فيكرى سهيدى قل و قاز و كهوتهرم
نه ي نهو كه سه ي كه شيرت شكاره مه گهر ده بى
هينور نه بى له خاكى نه تو ته بى مه حشهرم

جوزا سحر نهاد حمایل برابرم

یعنی غلام شاہم و سوگند می خورم

ساقی، بیسا که از مدد بخت کارساز

کامی که خواستم ز خدا شد میسر

جامی بده که باز به شادی روی شاه

پیرانه سر هوای جوانی ست در سرم

راہم مزن بہ وصف زلال خضر کہ من

از جام شاه جرعه کش حوض کوثرم

شاہا اگر بہ عرش رسانم سریر فضل

مملوک این جنابم و مسکین این درم

من جرعه نوش بزم تو بودم هزار سال

کی ترک آبخورد کند طبع خوگرم

ورباورت نمی کند از بنده این حدیث

از گفتمانی کمال دلیلی بی‌اورم

گر برکنم دل از تو و بردارم از تو مهر

آن مهر بر که افکنم آن دل کجا برم

منصور بن مظفر غازی ست حرز من

وز این خجسته نام بر اعدا مظفرم

عهد الست من همه با عشق شاه بود

و از شاهراہ عمر بدین عہد بگذرم

گردون چو کرد نظم ثریا به نام شاه

من نظم دُر چرا نکنم از که کمترم

شاهین صفت چو طعمه چشیدم ز دست شاه

کی باشد التفات به صید کبوترم

ای شاه شیرگیر چه کم گردد ار شود

درسایه‌ی تو ملک فراغت میسر

گرتم هزاره مله که تی دل به وه سفی تو
 تیژی که شیری ٺیوه به شیعی دلاوهرم
 وه ک سروه تاده چم به گولستانی حه زره ت
 نه عه شقی سهول لامه نه شهوقی سنه و بهرم
 ده میست بونی وهرزی به هار و به یادی تو
 دایان ساقیانی چه من به ک دو ساغهرم
 کنگی به ناوی چن قله هه نگوور مهس ده بم
 لیم ناگه پئی هه سپره بی به ختی ره شم ده می
 ٺیقبالی عه دلی ٺیوه مه گهر بی به یاوهرم
 خویا سپاسی تو که هه میسان له کوشکی یار
 سهرداری عهرش بیستی شکوی دهنگی شاه پرم
 نیوم خودا له ده فته ری یاران نه کاره قم!
 عه شقی به غه یری عه شق و غمت بی له سه ر گهرم
 بیچووی شیر کردی ته ماحی شکاری دل
 من هه رچی هم نه چیری په لاماری حه یده رم
 نه ی نهو که سه ی له زه پره ت نهو یندار زیاترن!
 چن من ده گم به ٺیوه له زه پره ش که که مته رم
 کن مونکیری جه مالی گولن؟ دهس نیشانی که
 تا کویر کا گلاری، نووکی شیعی نه شته رم
 تیشکی هه تاوی سه لته نه ت که و ته سه ر، که سه ر
 ٺیستا که بی نیازه، له خورشیدی خاوهرم
 قه ستم له نه م موعامه له بازار تیژییه
 نه ینا نه ناز سین و نه جادووی قه شته رم
 «کلیل» سی کیزه کوردی ولات و شنه ی قزی
 په خشانی خورنیشانی له سه ر شانی نه سه رم

بەيانی روۋشنى تۆ، من شەمى بەرەو سەھەرم
 بە زەرەدەيىكت ئەشا! گيان ئەچى چلۆن لە بەرم
 وەھا لە نىو دلى من داخى زولفى سەرکەشى تۆن
 وەنەوشەچارە كە مردم مەزار و خاكى سەرم
 لە ئاستانى جەمالت وەتاكە چاۋى ئومىد
 كە يەك نەزەر بىكەي ئەمما قەپات بوو نەزەرم
 سپاست ئەي غەمى دل چۆن بىكەم (جَزَاكَ اللهُ)
 كە روژى بىكەسى ئەۋوول كەسى لە دەور و بەرم
 ئەمن غولامى گلپنەم ئەگەرچى قەلبى رەشە
 لە سۆزى ئىمە ھەزارى رەۋانە ئەشكى گەرم
 لە چاۋى ھەركەسە جوړى نىگار جىلوە دەكا
 كەس ئەم كرىشمەيە ۋەك من نەدى لە جىلوە گەرم
 لە گوړى «حافز» ئەگەر يار تىپەپرى ۋەك با
 لە قەبرى تەنگ بە شەوقى، گولتى روۋاۋە سەرم
 جەمالتى يار لە جامى جەمابەدى كە «عومەر»!
 دەنا حەقت نىيە بىژى كە عاشقى ھونەرم

تو همچو صبحی و من شمع خلوت سحرم
 تبسمی کن و جان بین که چون همی سپرم
 چنین که در دل من داغ زلف سرکش توست
 بنفشه زار شود تربتم چو در گذرم
 بر آستان مرادت گشاده ام در چشم
 که یک نظر فکنی خود فکندی از نظرم
 چه شکر گویمت ای خیل غم عفاک الله
 که روز بی کسی آخر نمی روی ز سرم
 غلام مردم چشمم که با سیاه دلی
 هزار قطره بیارد چو درد دل شمرم
 به هر نظرت ما جلوه می کند لیکن
 کس این کرشمه نبیند که من همی نگرم
 به خاک حافظ اگر یار بگذرد چون باد
 ز شوق در دل آن تنگنا کفن بدرم

بە شمشىرى برۆ بمكووژە مېرم!
 مەنە تبارم، بکەى دڭ کون بە تيرم
 بە قوربانى دەس و مېشى دو چاوت
 کە ھەر من بۆ مژۇلاڭى نەچىرم
 خەمى گەردون لە پامى خست و نەمدى
 مە گەر ساغەر، کەسى تر دەستگىرم
 ھەللى ئەى خۆرى کازىوھى بە يانى!
 کە شەوگارى غەمت کردى ئەسىرم
 رەجالى کۆمە کم ساقى! بە جامى
 جووانۆ کەى لەشى لەرزۆک و پيرم
 بە زولفى تۆقەسەم خۆرم، لە مېژە
 کە وەك ئەو سەر لە خاکی پات گىرم
 لە ئەم خەرقەى ریاگەر بەردە «حافز»!
 کە ناسووتى بە تەندوورى تەوىرم
 ھەتا «کۆلیل»ى زولفى وەك شەوى تۆم
 شەوھەق دەپژىتە ئاسۆى لىوى يىرم

به تیغم گر کشد دستش نگیرم
 و گر تیرم زند منت پذیرم
 کمان ابرویت را گو بزن تیر
 که پیش دست و بازویت بمیرم
 غم گیتی گر از پایم در آرد
 بجز ساغر که باشد دستگیرم
 برآی ای آفتاب صبح امید
 که در دست شب هجران اسیرم
 به فریادم رس ای پیر خرابات
 به یک جرعه جوانم کن که پیرم
 به گیسوی تو خوردم دوش سوگند
 که من از پای تو سر برنگیرم
 بسوز این خرقه‌ی تقوا تو حافظ
 که گر آتش شوم در وی نگیرم

به نازت دڵ مه‌سوو! ئاوا به زارم
 که من مردوو به دوو چاوی خومارم
 جه‌مالت به‌ژنی خه‌رمانی که‌ماله
 زه‌کاتی مه‌رحمه‌ت فه‌رموو! هه‌ژارم
 به‌میوه‌ی باخ و شه‌کر و شیر تا که‌ی
 منالانهم ده‌که‌ی زاهیه‌د له‌کارم
 هه‌واری دڵ هه‌موو پر بوو له‌دلبه‌ر
 له‌بیرم چوو که خوشم بێ هه‌وایم
 به‌سه‌ر پیرم نه‌گه‌رچی دڵ جووانم
 پیری که‌ن جام چون مه‌یگیره‌ یارم
 به‌لێنم دا به‌کوژی مه‌ی‌فرۆشان
 که‌ روژی غه‌م له‌گه‌ل مه‌ی بێ، قه‌رارم
 نه‌نوو سی نووسه‌ری گه‌ردون له‌چاره‌م
 مه‌گه‌ر مه‌ی، موتریب و به‌ژنی نیگارم
 له‌ئهم ئازاوه‌ هه‌رچه‌ن که‌س له‌که‌س نین
 له‌کن پیری موغان خزمه‌ت گوزارم
 خوش نه‌و ساته‌ی ده‌کا سامانی مه‌ستی
 به‌سه‌ر شاه‌و وه‌زیرا، شاریارم
 من نه‌و ته‌یره‌م له‌سه‌ر عه‌رشا ده‌بیسن
 شه‌قه‌ی شابالی هه‌ر له‌یل و نه‌هارم
 وه‌کوو «حافز» له‌سینه‌م گه‌نجی یاره
 له‌چاوی دژمن‌ا چووک و نه‌دارم
 که‌ من «کۆلیل»ی ئیه‌وه‌م سه‌ربلێندم
 به‌په‌ستم هه‌ر بزانی بانه‌یارم

مزن بر دل ز نوک غمزه تیرم
 که پیش چشم بیمارت بمیرم
 نصاب حسن در حد کمال است
 ز کاتم ده که مسکین و فقیرم
 چو طفلان تا کی ای زاهد فریبی
 به سبب بوستان و شهد و شیرم
 چنان پر شد فضای سینه از دوست
 که فکر خویش گم شد از ضمیرم
 قدح پر کن که من در دولت عشق
 جوان بخت جهانم گرچه پیرم
 قراری بسته‌ام با می‌فروشان
 که روز غم بجز ساغر نگیرم
 مبادا جز حساب مطرب و می
 اگر نقشی کشد کلک دیرم
 در این غوغا که کس کس را نپرسد
 من از پیر مغان منت پذیرم
 خوشا آن دم کز استغنای مستی
 فراغت باشد از شاه و وزیرم
 من آن مرغم که هر شام و سحرگاه
 ز بام عرش می‌آید صفیرم
 چو حافظ گنج او در سینه دارم
 اگر چه مدعی یی‌ند حقیرم

که نوێژی شه‌و له‌ غه‌ریبی ده‌ که‌م به‌ شین و گرین
 له‌ شه‌رح و باسی غه‌ریبانه‌مايه‌ سینگى برین
 به‌ یادی زێد و ئه‌وین شیوه‌نێ به‌ زار ده‌ که‌م
 سه‌فه‌ر که‌ ره‌سمى نه‌مینی له‌ سه‌رزه‌مینی به‌رین
 من ئه‌هلی خاکی دلارم نه‌ خه‌لکی شاری نه‌یار
 خودایه‌ بمبه‌وه‌ بۆ کۆری دۆستانی به‌رین
 له‌ به‌ر خودا که‌ ره‌مێ ئه‌ی ره‌فیتی ریگه‌! هه‌تا
 له‌ ده‌رکی مه‌یکه‌ ده‌ هه‌لده‌م به‌ یاخی ده‌وری وه‌رین
 عه‌قل به‌ پیری نه‌ناسیوم ئه‌رێ! که‌ دیتی باز
 ئه‌سیری نازی منالیکه‌ دل، له‌ خێلی په‌رین
 مه‌ گه‌ر شه‌مال و سه‌با، هیچکەس نه‌میناسی
 به‌ غه‌یری بام نه‌بوو چون که‌سێ له‌ ژووری سه‌رین
 سه‌با ده‌خيله‌ نه‌سیمێ له‌ خاکی شیرازم
 که‌ عه‌تری مه‌نزلێ ئازیزمانه‌ گیانی قه‌رین
 زپانی رازی غه‌می دل سرشکی سوور له‌ دوور
 له‌ کێ شکات بکه‌م، من دیه‌م له‌ فیتنه‌ گه‌رین
 له‌ چه‌نگی زوهره‌ شه‌نهم سه‌حه‌ر که‌ ده‌یفه‌رموو
 غولامی «حافز»ی زاراوه‌خۆشی خۆش هونه‌رین
 به‌ غه‌یری سروه‌ نه‌بی مه‌حه‌رمێ نه‌بوو «کۆلیل»
 له‌ به‌ژنی شه‌مه‌سه‌ که‌ دیوانه‌وینه‌ سوژده‌ به‌رین

نماز شام غریبان چو گریه آغازم
 به مویه‌های غریبانه قصه پردازم
 به یاد یار و دیار آن‌چنان بگریم زار
 که از جهان ره و رسم سفر براندازم
 من از دیار حبیبم نه از بلاد غریب
 مهیمن‌ا به رفیقان خود رسان بازم
 خدای را مددی ای رفیق ره تا من
 به کوی میکده دیگر علم برافرازم
 خرد ز پیری من کی حساب بگیرد
 که باز با صنمی طفل عشق می‌بازم
 بجز صبا و شمالم نمی‌شناسد کس
 عزیز من که بجز باد نیست دمسازم
 هوای منزل یار آب زندگانی ماست
 صبا بیار نسیمی ز خاک شیرازم
 سرشکم آمد و عیبم بگفت روی به روی
 شکایت از که کنم خانگی ست غمازم
 ز چنگ زهره شنیدم که صبحدم می‌گفت
 غلام حافظ خوش لهجه‌ی خوش آوازم

دهستم بگه یی گهر به خه می زولفی شهواسات
 چون گو ئه گهرم سهد سهره بوی دینمه ژیر پات
 پرچت نه مه لی عومری دریژی منه ئه ماما
 لهو عومره دریژم نییه یه ک تالی مولا قات
 ئیزنم بده ئه ی شه م! ده مه وی چه شنی شه م نه وشو
 لای ئیوه بسووتی دل و چاوم گولتی پی بات
 نو یژم بکه ن نه و کۆره که مهستن به شه رابت
 نه و له حزه که وه ک جام به یه ک زهرده نه جهل هات
 به و هۆیه له مه یخانه گپ و سۆزی هه می شه م
 نو یژی منی ناپاک نه بوو لایه قی سه وقات
 نه برۆت له نیو جامی خه یال و سهری زانام
 میحرابه له مزگهوت و که مانم له خه رابات
 سه ره رز له سهر توپی جه هان چه شنی به یانم
 رو شن که بکه م تاقه شه وی خه لوه به گونات
 وه ختی که به سهر مومکینه سه ودا ی نه وینت
 چون گیانی هه یاسی منی مه حمووده له ریگات
 له م ده وره له کن کنی غه می خو «خاجه»! به یان که م
 مه حره م نییه خو غه یری سورا حی به سهرم کات
 «کۆلیل» ی په ژاره ی خولی دونیای خراوم
 دهستی من و داوینی به زه ی لیوی شه که رخات

گر دست رسد در سر زلفین تو بازم
 چون گوی چه سرها که به چوگان تو بازم
 زلف تو مرا عمر دراز است ولی نیست
 در دست سر مویی از آن عمر درازم
 پروانه‌ی راحت بده ای شمع که امشب
 از آتش دل پیش تو چون شمع گدازم
 آن دم که به یک خنده دهم جان چو صراحی
 مستان تو خواهم که گزارند نمازم
 چون نیست نماز من آلوده نمازی
 در می‌کده زان کم نشود سوز و گدازم
 در مسجد و میخانه خیالت اگر آید
 محراب و کمانچه ز دو ابروی تو سازم
 گر خلوت ما را شبی از رخ بفروزی
 چون صبح بر آفاق جهان سر بفرازم
 محمود بود عاقبت کار در این راه
 گر سر برود در سر سودای ایازم
 حافظ غم دل با که بگویم که در این دور
 جز جام نشاید که بود محرم رازم

به خه‌رابات ئه‌ گهر ئه‌مجاره ده‌سی دا گوزه‌ری
 به‌ره‌می خه‌رقه و به‌رمال له ده‌س دینه‌ ده‌ری
 ئه‌ گهر ئه‌وړۆ وه‌ کو‌ زاهید له ده‌ری تۆبه‌ بده‌م
 خازینی مه‌یکه‌ده‌ ناکاته‌وه‌ لیم تازه‌ ده‌ری
 شه‌و له ده‌وری شه‌می کو‌لمت ده‌ گه‌رم تا به‌ سه‌حه‌ر
 چه‌شنی په‌روانه‌ بدا ده‌س ئه‌ گه‌رم بال و په‌ری
 تا‌کو نه‌خشاوه‌ جه‌مالت له خه‌یالا، من ئه‌ گه‌ر
 ده‌س له مل خوور و په‌ری بم نیه‌ هۆشم له سه‌ری
 غه‌می عه‌شقت له دل و سینه‌مه‌ شاراوه‌ به‌لام
 چاوی داوین ته‌په‌ جاسوس له کوی هه‌ر خه‌به‌ری
 چه‌شنی چه‌نگم له به‌غه‌ل ناکه‌ی ئه‌ر ئارام ده‌رون
 لانیکه‌م لیو‌بنه‌ لیوم وه‌ کو‌ نه‌ی لیمده‌ سه‌ری!
 که‌ هه‌وایی وه‌ کو‌ ته‌یرم له قه‌فه‌س‌خانه‌یی خاک
 به‌و هه‌وایه‌م که‌ بکا چاوی شه‌هینت نه‌زه‌ری
 داخ و ده‌ردی دلی خوینین نه‌لیم چاکه‌ به‌ که‌س
 چونکه‌ هه‌ر تیغی غه‌مت یارمه‌ بۆ هه‌ر که‌سه‌ری
 «حافز» ئه‌ر هه‌ر سه‌ره‌ موویکی هه‌زارانی سه‌ره
 خاکساری قژی به‌ر پیته‌ هه‌موو وه‌ک هونه‌ری
 مه‌می «کۆلیل»ی ئه‌وینم، گه‌لی شو‌فار له دوو
 داخه‌ که‌م که‌س نیه‌ هه‌واری مه‌ بۆ زین به‌ری

در خرابات مغان گر گذر افتد بازم
 حاصل خرقه و سجاده روان در بازم
 حلقه‌ی توبه گر امروز چو زهاد زنم
 خازن می‌کده فردا نکند در بازم
 ور چو پروانه دهد دست فراغ بالی
 جز بدان عارض شمعی نبود پروازم
 صحبت حور نخواهم که بود عین قصور
 با خیال تو اگر با دیگری پردازم
 سر سودای تو در سینه بماندی پنهان
 چشم تردامن اگر فاش نگردی رازم
 مرغ‌سان از قفس خاک هوایی گشتم
 به هوایی که مگر صید کند شهبازم
 همچو چنگ ار به کناری ندهی کام دلم
 از لب خویش چو نی یک نفسی بنوازم
 ماجرای دل خون‌گشته نگویم با کس
 ز آن که جز تیغ غمت نیست کسی دمسازم
 گر به هر موی سری بر تن حافظ باشد
 همچو زلفت همه را در قدمت اندازم

بده مزگینیی وهسلت که بدهم گیان و سهرم
 داوی دونیا ده پستیم مهلی عهرشی هونهرم
 سهره کی عاله می بوونم له سهرا نین به سهرت!
 به غولامی له غولامانی دهرم که ی نه گهرم
 خوییه ئاویتک له ههوری که رهت بهر له ئه وهی
 چه شنی یه ک زرره به دهم باوه له خو دهر به دهرم
 به مه زارم وهره رابووره له گهل موترب و مهی
 تا له ئه لحد وهدهری له ش به دنه ی بونی گهرم
 ههسته بنوینه به ژن ئه ی گوئی شیرین بهر و بو
 چه پله ریژان که له گیان ههستم و دهرچم له سهرم
 منی پیرت له به غهل بگره گویم ته نگ، شهوی
 تا جووانی به سهرم کاته وه کاتی سههرم
 نه فه سی روخسه تی دیدارم ئه وی روژی مهرگ
 تا وه کوو «خاچه» له گیان دهرچم و خوش بی سهفهرم
 گیان له مه یدانی ههوا تا وه کو چه نگی له به غهل
 ماتلی زه به ته «کولیل» ی به ئیخلاص و شهرم

مه گهر گوناحه له فیکری دیاری خۆما بـم
 بـم به خاک و له دهرکی دلاری خۆما بـم
 غه می غه ریبی و دووری ده می که هه لئه گرم
 چ بوو که حاکی خۆم و له شاری خۆما بـم
 چ بوو له خه لوه تی وه سلی دلا که مه حره م بـم
 وه یا له کۆری غولامانی یاری خۆما بـم
 ته مه ن که عاقیبه تی نادیاره ئه و چاتر
 له کاتی کۆچ له خزمه ت نیگاری خۆما بـم
 له دهستی به ختی خه والووم و کاری شیواوم
 شکایه تیکم ئه گهر بوو له کاری خۆما بـم
 به غه یری رهندی و عه شقم نه دا به ژین قه ولتی
 ئه شی دوباره له قه ول و قهراری خۆما بـم
 مه گهر به لوتفی خودا ری په یا بکا «حافز»
 ده نا هه میشه ده بی گوم له عاری خۆما بـم
 خودایه تا به که ی ئاخیر به چه شنی «کولیل» ت
 له فیکری به ندی ئه وینی نه یاری خۆما بـم

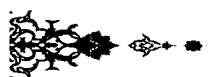
چرا نه در پی عزم دیار خود باشم
 چرا نه خاک سر کوی یار خود باشم
 غم غریبی و غربت چو بر نمی تابم
 به شهر خود روم و شهریار خود باشم
 ز محرمان سراپرده ی وصال شوم
 ز بندگان خداوندگار خود باشم
 چو کار عمر نه پیدا است باری آن اولی
 که روز واقعه پیش نگار خود باشم
 ز دست بخت گران خواب و کار بی سامان
 گرم بود گلّه ای رازدار خود باشم
 همیشه پیشه ی من عاشقی و رندی بود
 دگر بکوشم و مشغول کار خود باشم
 بود که لطف ازل رهنمون شود حافظ
 و گرنه تا به ابد شرمسار خود باشم

من هۆشیاری کۆلمی گەش و زولفی دڵگەشم
 بیهۆشی چاوی مەست و شەرابیکی بێ غەشم
 فەرمووتە عەھدی رۆژی ئەلەستی بڵێم کە چێن
 نابێ مەگەر زەمانی ئەکا باده سەرخۆشم
 من خەلکی کۆی بەهەشتی بەرینم ئەمیستە وا
 لەم خاکە گیرى عەشقی کەنیشکانی مەھوەشم
 ناچار ئەبێ لەبەندی ئەوین هەلبکەم بە سۆز
 ترسی گرم وەبەر مەخە من چەشنی شەم گەشم
 شیرازە کانی گەوهەری لێو، کەوشەنی جەمال
 من لەعل ناس چونکە هەژارم خورا بەشم
 چاوی مەسم ئەوەندە لە ئەم شارە دیوہ من
 بێ مەى خومار و مەستی کریشمەى دیه‌ی رەشم
 شارێکە پر لە نازی جووانان لە شەش تەرەف
 نیمن شتی ئەگەر نە تەرەفداری هەر شەشم
 گەر یار بیت بەخت و بەرەو یار بێمەوہ
 زولفی پەریمە چەتری سەر و گەسکی جیگەشم
 خوش بووکی زەوقی «خاجە» حەزی جیلوہ گەری بوو
 جامی نەبوو بە داخەوہ بۆ زەوقی دڵگەشم
 جامی جەھان نوێنمە «کۆلیل»! کۆلمی یار
 بەو مەرجه رووی نەبێ لە پەرازیتی قەرەشم

من دوستدار روی خوش و موی دلکشم
 مدهوش چشم مست و می صاف بی غشم
 گفتی ز سر عهد ازل یک سخن بگو
 آن گه بگویمت که دو پیمانۀ در کشم
 من آدم بهشتیم اما در این سفر
 حالی اسیر عشق جوانان مهوشم
 در عاشقی گزیر نباشد ز ساز و سوز
 استادهام چو شمع مترسان ز آتشم
 شیراز معدن لب لعل است و کان حسن
 من جوهری مفلسم ایرا مشوشم
 از بس که چشم مست در این شهر دیده‌ام
 حقا که می نمی خورم اکنون و سرخوشم
 شهریست پر کرشمه حوران ز شش جهت
 چیزیم نیست ورنه خریدار هر ششم
 بخت ار مدد دهد که کشم رخت سوی دوست
 گیسوی حور گرد فشاند ز مفرشم
 حافظ عروس طبع مرا جلوه آرزوست
 آیینۀ ای ندارم از آن آه می کشم

گوزهر ده‌کا که خه‌یالت له لاله‌زاری دییه‌م
 له‌به‌ر نه‌زاره دڵم دێته‌ نێو ته‌لاری دییه‌م
 نه‌بوو شیای خه‌یالت که مه‌نزلی له‌ جه‌هان
 به‌ دڵ له‌به‌ر نه‌مه‌ه‌ینامه‌ تۆی گلاری دییه‌م
 وه‌رن که‌ که‌وه‌هر و دو‌ر بۆ خه‌لاتی به‌ر پێتان
 له‌ کونجی سینه‌ ده‌ کیشم به‌ره‌و هه‌واری دییه‌م
 سه‌حه‌ر به‌ عه‌زمی خراپێ ره‌وان بو‌ ئه‌سرینم
 شو‌کور که‌ خوینی جیگه‌ر گرتی پابناری دییه‌م
 که‌ دیتی رۆژی هه‌وه‌ڵ رووت دڵ به‌ حق ده‌یگوت
 به‌ من بگا‌ خه‌ته‌رئ خوین له‌ مل ته‌واری دییه‌م
 به‌ بۆنی موژده‌یی وه‌سلت هه‌تا سه‌حه‌ر دو‌یشه‌و
 گه‌ر له‌ رینگه‌یی بادا شه‌می دیاری دییه‌م
 ده‌روونی «حافز» ی پێش به‌ شقی دڵسۆزی!
 مه‌بێژه‌ دی به‌ مژۆلان و تیرباری دییه‌م
 به‌ خاتری دلی «کۆلیل» و یادگاری دییه‌م
 بنێژه‌ دوو گولی نێرگه‌ز له‌ سه‌ر مه‌زاری دییه‌م

خیال روی تو چون بگذرد به گلشن چشم
 دل از پی نظر آید به سوی روزن چشم
 سزای تکیه گهت منظری نمی بینم
 منم ز عالم و این گوشه معین چشم
 بیا که لعل و گهر در نثار مقدم تو
 ز گنج خانه دل می کشم به روزن چشم
 سحر سرشک روانم سر خرابی داشت
 گرم نه خون جگر می گرفت دامن چشم
 نخست روز که دیدم رخ تو دل می گفت
 اگر رسد خللی خون من به گردن چشم
 به بوی مزدهی وصل تو تا سحر شب دوش
 به راه باد نهادم چراغ روشن چشم
 به مردمی که دل دردمند حافظ را
 مزن به ناوک دلدوز مردم افکن چشم

من که از آتش دل چون خم می در جوشم
 مهر بر لب زده خون می خورم و خاموشم
 قصد جان است طمع در لب جانان کردن
 تو مرا بین که در این کار به جان می کوشم
 من کی آزاد شوم از غم دل چون هر دم
 هندوی زلف بتی حلقه کند در گوشم
 حاشا لله که نیم معتقد طاعت خویش
 این قدر هست که گه گداحی می نوشم
 هست امیدم که علیرغم عدو روز جزا
 فیض عفوش نهد بار گنه بر دوشم
 پدرم روضه‌ی رضوان به دو گندم بفروخت
 من چرا ملک جهان را به جوی نفروشم
 خرقة پوشی من از غایت دینداری نیست
 پرده‌ای بر سر صد عیب نهان می پوشم
 من که خواهم که ننوشم بجز از راقم خم
 چه کنم گر سخن پیر مغان ننوشم
 گر از این دست زند مطرب مجلس ره عشق
 شعر حافظ ببرد وقت سماع از هوشم

چۆن بە تانە و تەشەرى خېلى نە ياران پە كەرم
 من كە بى باكى و مەستىم ھونەرە و تاجى سەرم
 سەرفى بۆ تازە قەلەندەر ھەيە پارىزى رىا
 منى رسوا لە جەھان چىمە لە سەرف و زەرەرم
 بۆيە سولتانی پەشىوى گەلى بى سامانم
 چونكە عەشقم لە سەرايە و لە عەقل بىخەبەرم
 با بزانن كە بە قوربانى ئەتۆى بى دىنم
 لە تەوېلت بدە خالىك لە خوينى جىگەرم
 بە دلئى سافەو تۆخوا وەرە بۆلام ھەتا
 نەبوو ە رۆشن كە لە ژىر ئەم جە چەن بى ھونەرم
 شىعرى خوينىنى من ئەى با! بەرە بۆ ئەو كەسە وا
 بە مژۆلى رەشى كون كەردوو ە گيانى كەسەرم
 بادەتۆشم من ئە گەر يا نە، دلازار كە نىم
 «حافز»ى رازى دل و كات شناسى سەحەرم
 منى «كۆليل» فەقەت چاۋ لە دەسى مەيگىرەم
 مەحرەمىكى ە ك ئەوم چونكە نەدى خوين گەرم

گر من از سرزنش مدعیان اندیشم
 شیوهی مستی و رندی نرود از پیشم
 زهد رندان نوآموخته راهی بدهی ست
 من که بدنام جهانم چه صلاح اندیشم
 شاه شوریده سران خوان من بی سامان را
 ز آن که در کم خردی از همه عالم بیشم
 بر جبین نقش کن از خون دل من خالی
 تا بدانند که قربان تو کافر کیشم
 اعتقادی بنما و بگذر بهر خدا
 تا در این خرقه ندانی که چه نادریشم
 شعر خون بار من ای باد بدان یار رسان
 که ز مژگان سیه بر رگ جان زد نیشم
 من اگر باده خورم ورنه چه کارم با کس
 حافظ راز خود و عارف وقت خویشم

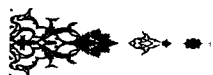
ده بێ به چاوبهسی گیانم ته‌م و مژی به‌ده‌نم
 خۆش نه‌و ده‌مه‌ی که نه‌مینێ غوبار و تۆزی ته‌نم
 شیاوی من مه‌لی خۆش خوین نه‌بوو وه‌ها قه‌فه‌سی
 که چه‌شتی گه‌شتی به‌هه‌شت و زه‌ماوه‌نی چه‌مه‌نم
 له‌به‌ر چ هاتم و له‌ کویم؟ نه‌زان و بێ خه‌به‌رم
 گه‌لێ به‌ داخه‌وه غافل له‌ خۆم و هه‌م وه‌ته‌نم
 چلۆن له‌ عاله‌می پاکی به‌ بالی دل بفرم
 هه‌تا له‌ مه‌لبه‌نی خاکی قه‌تیس و ته‌خته‌به‌نم
 نه‌گه‌ر له‌ خوینی دل‌م دئ نه‌سیمێ شه‌وق نازیزا
 عه‌جه‌ب مه‌مینه که هه‌مخوینی مامزی خوته‌نم
 لیباسی نه‌خشه له‌ زیرم مه‌بینه گه‌ش وه‌کو شه‌م
 که زۆره سۆزی نه‌یینی له‌ ژیر کراسی ته‌نم
 له «حافز» ت وه‌ره وه‌ربگره هه‌ستی من منمی
 که وس ببی له‌ حوزوورت زمانی چۆن و چه‌نم
 نه‌من له‌ خزمه‌تی یارا له‌خۆ نه‌چوومه ده‌ری
 که وا زه‌لیلم و «کۆلیل» له‌ش مه‌زار و گه‌نم

حجاب چهره‌ی جان می‌شود غبار تنم
 خوشا دمی که از آن چهره پرده برفکنم
 چنین قفس نه‌سزای چو من خوش‌الحانی‌ست
 روم به گلشن رضوان که مرغ آن چمنم
 عیان نشد که چرا آمدم کجا رفتم
 دریغ و درد که غافل ز کار خویشتم
 چگونه طوف کنم در فضای عالم قدس
 که در سراچه‌ی ترکیب تخته‌بند تنم
 اگر ز خون دلم بوی شوق می‌آید
 عجب مدار که همدرد نافه‌ی ختم
 طراز پیرهن زرکشم مبین چون شمع
 که سوزهاست نهانی درون پیرهنم
 بیا و هستی حافظ ز پیش او بردار
 که با وجود تو کس نشنود ز من که منم

چل سال و نهندی تهخته دهلیم من له که مترین
 دهرویشه کانی پیری موغانم له کوی نهوین
 خالی نهبوو قه تم له هه تاوی شهراب جام
 چون لوتفی پیری باده فروشم له گه ل ده ژین
 هینامیانه ژوور و سه کوی بهرزی مهیکه ده
 سولتانی عه شق و ده وله تی رهندانی پاک بین
 خاوینه دامه ن ئه رچی کراسم مه یاویه
 لهم تلت نۆشه زلمه گومان و پلاری قین
 شاهینی دهستی شاهم ئه بی چون بهرم له بیر
 شهوقی دیاری یار و وه تن مه له می برین
 خوش دهنگ بولبولی وه کو من حه یفه بۆ قه فهس
 وه ک سویسنه م زمانی شرین لال و دل خه مین
 شیراز ئاو و خاکی گه لی سپله پهروه ره
 هاوړی له کوین که خپوه له ئه م شاره هه لکه نین
 «حافز»! که می وه شاره له توی په رده جامه که ت
 تا کوو نه لیم به خاجه له ژیر ئه و عه باته چین!
 خاجه ی موباره کبی که که مه ندی سه خاوه تی
 ته وقی ته لای مله مه هه تا روژی وابه سین
 بازی سپین ته بعی «عومهر» سه خته گر تنی
 مهر شاخه وانی تیشکی بزه ت دابنی که مین

عومري به سهر چوو ٻو ٺهوين هه ردهم مه قامي ته ي ده كه
 ريگهي ته مه ناهه ر خوله ك ٻو ريگه فامي ته ي ده كه
 بي خور و مانگي روي ٺهوم چون سهخت ٺه چي رور و شهوم
 جار جاره داوي داده نم يي چاره ته يري سهيده كه
 (ٺه ورهنگ) و (گولچيره) ي له كوين كوا نه خشي عه شق و كوا به لئين
 ئيستا كه من نه رد و قومار ٻو چاوي مهستي مه ي ده كه
 تاكو و بزائم سهروي ناز چه تري شكو ي له كوييه باز
 ٻو هه ر خه راماني له باخ نالئيني چه شني نه ي ده كه
 هه ر چن ده زانم كام ي دل نادات پيم ٺارامي دل
 ره سم ي جه مائي ٻو خه يال وه ك نه خشي ماني هه ي ده كه
 پيموايه غه م ده ر كا له دل، رازي دهرون سه ر خا له دل
 ٺه و ٺاخه خوينينه ي كه من هه ر سوبح و ئيواره ي ده كه
 وه ك «حافز» ٺه ر چي دوور مام تو بهم له مه ي كردوون و جام
 گاهه خته لا ر چانبيان يه ك دوو سوراخي په ي ده كه
 «كوليل» و مهستي چاوتم شاهيني به زمي راوتم
 چنگم له سينگي دل كوتا، ها پيشكه شي ئيوه ي ده كه

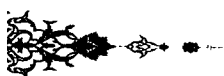
عمریست تا من در طلب هر روز گامی می‌زنم
دست شفاعت هر زمان در نیک‌نامی می‌زنم
بی‌ماه مهرافروز خود تا بگذرانم روز خود
دامی به راهی می‌نهم مرغی به دامی می‌زنم
اورنگ کو گلچهر کو نقش وفا و مهر کو
حالی من اندر عاشقی داو تمامی می‌زنم
تا بو که یابم آگهی از سایه‌ی سرو سهی
گلبنگ عشق از هر طرف بر خوش خرامی می‌زنم
هرچند کان آرام دل دامن نبخشد کام دل
نقش خیالی می‌کشم فال دوامی می‌زنم
دائم سر آرد غصه را رنگین بر آرد قصه را
این آه خون افشان که من هر صبح و شامی می‌زنم
با آن که از وی غایبم و از می‌چو حافظ تاییم
در مجلس روحانیان گه گاه جامی می‌زنم

بی شنه‌ی قامه‌تی ره‌عنات له گولزارم چی
 له قژی سومبول و رووی سۆسه‌نی بۆن دارم چی
 وه‌ی که رووتم به توانجی گه‌لی شۆفار نه‌دی
 جامی ئاسن که نه‌بی رووم له هاوارم چی
 جامی گه‌ردوونه له ده‌ستم که ده‌بی بینۆشم
 چه‌شنی تو واعیزی که م‌فام له ئینکارم چی
 به‌رقی غه‌یبی له که مین‌دا که وه‌ها تیژ و تونه
 تو بفه‌رموو منی پۆل‌وو له په‌لامارم چی
 شاه‌ی تووران دل‌ی بیژنه‌می له چا خستوووه گه‌ر
 لوتفی رۆسه‌م له گه‌لم بیت له نه‌غیارم چی
 پیکه‌نی بۆم که هه‌تا ئاوری کۆی توور له دوور
 رون ده‌بی وادیی ئه‌یمه‌ن له شه‌وی تارم چی
 ماله‌ بابی منه «حافز»! که به‌هه‌شتی شایی
 له‌م سه‌را کاوله مه‌ل‌به‌ندی عه‌زادارم چی
 خه‌می زولفت که که مه‌ندی ملی «کولیل» ه‌ئه‌دی
 له وزه‌ی تیری مژۆل و غه‌می تیمارم چی

بی تو ای سرو روان با گل و گلشن چه کنم
 زلف سنبل چه کشم عارض سوسن چه کنم
 آه کز طعنه‌ی بدخواه ندیدم رویت
 نیست چون آینه‌ام روی ز آهن چه کنم
 برو ای ناصح و بر دردکشان خرده مگیر
 کارفرمای قدر می‌کند این من چه کنم
 برق غیرت چو چنین می‌جهد از مکمن غیب
 تو بفرما که من سوخته خرمن چه کنم
 شاه ترکان چو پسندید و به چاهم انداخت
 دستگیر ار نشود لطف تهمتن چه کنم
 مددی گربه چراغی نکند آتش طور
 چاره‌ی تیره شب وادی ایمن چه کنم
 حافظا خلد برین خانه‌ی موروث من است
 اندر این منزل ویرانه نشیمن چه کنم

من نه نهو رهندهم که تهرکی مه‌ی له گه‌ل دلبهر بکه‌م
 شهرته نه‌م کاره‌م وه‌ کوو داروغه تا مه‌حشر بکه‌م
 من که لومه‌ی توبه‌کارانم به تهرکی مه‌ی ده‌کرد
 توبه‌کاتی گول مه‌گهر شینم له کوی ساغهر بکه‌م؟!
 عه‌شقی دل مرواری و مه‌یخانه زه‌ریا، من غه‌واس
 خۆم له به‌حری سوور خست ناخۆ که ریگا ده‌ریکه‌م
 مه‌سته نیرگز، لاله مه‌یگیر و که‌چی رسوا منم
 لهم هه‌موو بیداده یارهب روو له چهن داوهر بکه‌م
 تون مه‌پۆ نه‌ی شارشیتوین شوخی چاوهرش! تا به رووی
 زه‌رد و نه‌شکی ئال، ریگه‌ت پر له له‌عل و زه‌ر بکه‌م
 من که گه‌نجی له‌عل و یاقوتم له نه‌سرین بئ‌حه‌ده
 چۆن له چاوی خۆر نه‌شن سوالتی دوو و گه‌وه‌هر بکه‌م
 نه‌رمه بارانی له‌تیفی سروه وا گولزاری شت
 روم نه‌بوو چاوئ له نه‌زمی جوانی ئیو ده‌فته‌ر بکه‌م
 عه‌هد و په‌یمانم له گه‌ل جام و شه‌رابا بۆیه به‌ست
 چون فله‌ک په‌یمان و عه‌هدیک‌ی نه‌بوو باوه‌ر بکه‌م
 من به سامانی هه‌زاری سه‌ر له جه‌مشید و که‌یم
 بۆ ده‌بی داوا له ده‌وری چه‌رخ‌ی په‌س‌په‌روه‌ر بکه‌م
 ناخ و شکی فه‌قرم نه‌رچی شه‌رمه‌زاری هیممه‌تم
 گه‌ر له چه‌شمه‌ی خۆری ئیحسانی منه‌ت لیو ته‌ر بکه‌م
 گه‌ر په‌سه‌ندی لوتفی تۆن ئاور له گیانم وه‌ر بده‌م
 پینه‌زانم گه‌ر نه‌زه‌ر بۆزه‌مزهم و که‌وسه‌ر بکه‌م
 دوینه‌شه‌و لیوی له گه‌ل «حافز» بزه‌ی نازی نوواند
 من وه‌لئ باوه‌ر به رازی لیوی ناشئ هه‌ر بکه‌م
 قامه‌تی دیوانی نه‌شعاری منی «کولیل» ه‌چی
 سه‌یری نه‌م دیوانه ئیژن کوفره تاوئ گه‌ر بکه‌م!

من نه آن رندم که ترک شاهد و ساغر کنم
 محتسب داند که من این کارها کمتر کنم
 من که عیب توبه کاران کرده باشم بارها
 توبه از می وقت گل دیوانه باشم گر کنم
 عشق دردانه ست و من غواص و دریا می‌کده
 سر فرو بردم در آن جا تا کجا سر برکنم
 لاله ساغر گیر و نرگس مست و بر ما نام فسق
 داوری دارم بسی یا رب که را داور کنم
 بازکش یک دم عنان ای ترک شهر آشوب من
 تا ز اشک و چهره راحت پرزر و گوهر کنم
 من که از یاقوت و لعل اشک دارم گنج‌ها
 کی نظر در فیض خورشید بلند اختر کنم
 چون صبا مجموعه‌ی گل را به آب لطف شست
 کج دلم خوان گر نظر بر صفحه‌ی دفتر کنم
 عهد و پیمان فلک را نیست چندان اعتبار
 عهد با پیمانه بندم شرط با ساغر کنم
 من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست
 کی طمع در گردش گردون دون‌پرور کنم
 گرچه گرد آلود فقرم شرم باد از همتم
 گر به آب چشمه‌ی خورشید دامن تر کنم
 عاشقان را گر در آتش می‌پسندد لطف دوست
 تنگ چشمم گر نظر در چشمه‌ی کوثر کنم
 دوش لعلش عشوه‌ای می‌داد حافظ را ولی
 من نه آنم کز وی این افسانه‌ها باور کنم

چیه عه‌شقت گۆلی من! بیژه چ ته‌دییر بکه‌م
 تا که‌ی و چه‌ن له غه‌مت ناله‌یی شه‌وگیر بکه‌م
 دلی شیتم له‌وه ده‌رچوو به‌ قسه‌ی ئیمه‌ بکا
 مه‌گه‌ری باز له‌ کۆی زولفتی زه‌نجیر بکه‌م
 ئه‌و غه‌م و چه‌سه‌ره‌ ته‌ کیشامه‌ له‌ دووریت، قه‌له‌م
 جه‌وه‌هه‌رئ وایه‌ نه‌بوو بو‌تی که‌ ته‌حریر بکه‌م
 کوا مه‌جالتی که‌ په‌ریشانیی دڵ زۆر و که‌می
 بو‌سه‌ری زولفی په‌ریشانتی ته‌قریر بکه‌م
 ئاره‌زوی دیدنه‌ی گیانم که‌ له‌ سه‌ر بیت، ده‌بین
 نه‌خشی کو‌لمت له‌ خه‌یاڵ ئه‌و ده‌مه‌ ته‌سویر بکه‌م
 گه‌ر به‌ دین دییه‌ که‌نارم دڵ و دین هه‌ردو ئه‌ده‌م
 به‌لکه‌ سوودی‌ک له‌ ئه‌م مامه‌له‌ نیچیر بکه‌م
 به‌سیه‌تی وه‌عزی درۆ لیم گه‌په‌ واعیز، به‌ سه‌رت!
 من که‌سی نیم که‌ به‌ گۆتی می‌شکی ریا بیر بکه‌م
 نییه‌ هی‌وا به‌ بدا «خاچه‌» له‌ ته‌نگانه‌ نه‌جات
 چاره‌نووسم ئه‌مه‌ بوو هه‌رچه‌نی ته‌دییر بکه‌م
 به‌ختی «کۆلیل» به‌ل‌ی خزمه‌ له‌ گه‌ل زولفی، به‌لام
 چۆن ده‌بین چه‌شنی یه‌ک ئه‌م دوو شه‌وه‌ ته‌فسیر بکه‌م

صنما با غم عشق تو چه تدبیر کنم
 تا به کی در غم تو ناله‌ی شبگیر کنم
 دل دیوانه از آن شد که نصیحت شنود
 مگرش هم ز سر زلف تو زنجیر کنم
 آن چه در مدت هجر تو کشیدم هیئات
 در یکی نامه محال است که تحریر کنم
 با سر زلف تو مجموع پریشانی خود
 کو مجالی که سراسر همه تقریر کنم
 آن زمان کارزوی دیدن جانم باشد
 در نظر نقش رخ خوب تو تصویر کنم
 گر بدانم که وصال تو بدین دست دهد
 دین و دل را همه در بازم و توفیر کنم
 دور شو از برم ای واعظ و بیهوده مگوی
 من نه آنم که دگر گوش به تزویر کنم
 نیست امید صلاحی ز فساد حافظ
 چون که تقدیر چنین است چه تدبیر کنم

چه‌م به زه‌ریا ده‌که‌م و سه‌بری به سه‌حرای ده‌خه‌م
 دلّی خو، یانی به ئەم کاره به زه‌ریای ده‌خه‌م
 له دلّی ته‌نگی گونا‌بار هه‌لّینم ئاخ‌ی
 گری ئاگر له خه‌تای ئاده‌م و هه‌ووای ده‌خه‌م
 قاته له‌و شوینه که ئەو بی غه‌می دلّ، هه‌ر بۆ‌یی
 تیده‌کۆشم که بنه‌وباری دلّم لای ده‌خه‌م
 باخی سینگ‌ی که به‌ده‌ر خا‌گولّی زی‌رین که‌وا
 سه‌ری سه‌ودام وه‌کوو زولفی له‌به‌ر پای ده‌خه‌م
 به‌ندی جی‌تیری فه‌له‌ک شه‌رت به‌مه‌ستی بچ‌رم
 تیری چون‌گیره له‌گیانم په‌کی جه‌وزای ده‌خه‌م
 ده‌پژینم له‌زه‌مین، ته‌ختی ره‌وان، له‌علی شه‌راب
 گو‌مه‌زی شین به‌چ‌ره‌ی چه‌نگ به‌ئه‌ی وای ده‌خه‌م
 «حافز» ئەم چه‌رخه له‌گه‌لّ که‌س که وه‌فادار نه‌بوو
 شیتیم ئەم گو‌وه‌نه‌یه‌ک چ‌رکه، به‌ر و دوای ده‌خه‌م؟
 وه‌ره «کۆلیل»! ئەمه‌و‌ی رازی ده‌رون هه‌ل‌پ‌ژیم
 دلّ وه‌کوو سف‌ره‌یه‌کا‌لا ده‌که‌م و رای ده‌خه‌م

دیده دریا کنم و صبر به صحرا فکنم
و اندر این کار دل خویش به دریا فکنم
از دل تنگ گنهکار برآرم آهی
کآتش اندر گنه آدم و حوا فکنم
مایه‌ی خوشدلی آن جاست که دلدار آن جاست
می‌کنم جهد که خود را مگر آن جا فکنم
بگشا بند قبا ای مه خورشید کلاه
تا چو زلفت سر سودازده در پا فکنم
خورده‌ام تیر فلک باده بده تا سرمست
عقده در بند کمر ترکش جوزا فکنم
جرعه‌ی جام بر این تخت روان افشانم
غلغل چنگ در این گنبد مینا فکنم
حافظا تکیه بر ایام چو سهو است و خطا
من چرا عشرت امروز به فردا فکنم

سه‌ر و تم دویشه‌و به عه‌شقی کولمی رون تا که‌ی بکه‌م
 دل و تی پیه‌ن له کوی‌ن تا چاری ئه‌م شیشه‌ی بکه‌م
 تا و تم به‌ژنی به‌پیک‌ی سه‌روه لیم ئالۆز بوو
 زیزه ئازیزم به‌راسی هاوه‌لان چۆن ئه‌ی بکه‌م؟
 عیشه‌یی فهرموو که‌ ته‌بعم بیه‌سه‌ر خۆ نازه‌نین!
 چونکه‌ ته‌شیه‌م به‌سه‌روێ کردوی خوی‌ن قه‌ی بکه‌م!
 ره‌نگ زه‌ردی ته‌بعی ناسکیانم ئه‌رچی بی‌خه‌تام
 بیه‌ن ساقی باده‌ تا روو سوور چه‌شنی مه‌ی بکه‌م
 ئه‌ی هه‌وایی وا له‌ کۆی له‌یلاوه‌ دینی تو‌بی و خودا!
 مال‌وێرانی به‌جه‌یحون بیه‌ژه‌ پیم تا که‌ی بکه‌م
 من که‌ گه‌نجی جوانی بی‌پایانی تو‌م بی، سه‌هله‌ بو‌م
 سه‌ده‌ه‌زاری چه‌شنی خۆ دارا به‌چه‌شنی که‌ی بکه‌م
 ئه‌ی هه‌تاوی به‌خته‌وه‌ر هه‌لبی! له‌ سه‌ر «حافز» هه‌تا
 بو‌ ده‌وامی ده‌وله‌تی به‌رزت دوعا بی په‌ی بکه‌م
 تو‌ شوکور خاوه‌ن هه‌نار و باخی سیوی بو‌یه‌ من
 چه‌شنی «کولیل» ت به‌ ره‌نگی زه‌رد ئه‌بی هه‌ی به‌ی بکه‌م

دوش سودای رُخش گفتم ز سر بیرون کنم
 گفت کو زنجیر تا تدبیر این مجنون کنم
 قامتش را سرو گفتم سر کشید از من به خشم
 دوستان از راست می رنجد نگارم چون کنم
 نکته‌ی ناسنجیده گفتم دلبراً معذور دار
 عشوه‌ای فرمای تا من طبع را موزون کنم
 زردرویی می کشم زان طبع نازک بی گناه
 ساقیا جامی بده تا چهره را گلگون کنم
 ای نسیم منزل لیلی خدا را تا به کی
 ربیع را بر هم زخم اطلال را جیحون کنم
 من که ره بردم به گنج حسن بی پایان دوست
 صد گدای همجو خود را بعد از این قارون کنم
 ای مه صاحب قران از بنده حافظ یاد کن
 تا دعای دولت آن حسن روزافزون کنم

به قهستی تۆبه سه‌حه‌ر عه‌زمی ئیستیخاره ده‌که‌م
 به‌هاری تۆبه‌شکین بی چلۆنی چاره ده‌که‌م
 قسه‌ی دڵم هه‌ر ئه‌مه‌ن: نامه‌وی له‌ کۆرپی بم
 که‌ نۆشی باده ده‌کا مه‌ست و من نه‌زاره ده‌که‌م
 به‌یادی مه‌جلیسی شاهانه چه‌شنی خونه‌چه به‌شه‌وق
 پیاله ده‌گرم و ییخه‌ی کراس پاره ده‌که‌م
 له‌ وه‌رزی لاله نه‌خۆشم ده‌بی عه‌لاجم که‌ن
 ئه‌گه‌ر له‌ گۆوه‌نی گۆل دا له‌ مه‌ی که‌ناره ده‌که‌م
 گۆلی مورادی مه‌ پشکووت چون به‌ دیدارت
 ده‌لاله‌تی سه‌ری دژمن به‌ به‌رده هاره ده‌که‌م
 هه‌ژاری مه‌یکه‌ده‌م ئه‌مما له‌ کاتی مه‌ستی‌دا
 فه‌خر له‌سه‌ر فه‌له‌ک و مه‌حکه‌مه‌ی هه‌ساره ده‌که‌م
 منی که‌ نه‌مبووه دووری له‌ هه‌ر چه‌لال و چه‌رام
 چ عاره غه‌یه‌تی مه‌ی نۆشی خه‌و غه‌واره ده‌که‌م
 به‌ ته‌ختی گۆل سه‌نه‌می داده‌نیم و ده‌یکه‌مه‌ شا
 که‌ پاوه‌نی له‌ سه‌مه‌ن، شه‌وبه‌نی له‌ ساره ده‌که‌م
 مه‌لووله «خاجه» له‌ نۆشینی مه‌ی به‌ ترس و دزه
 به‌ ده‌نگی عوود و ده‌ف و نه‌ی حیجابی پاره ده‌که‌م
 قه‌سه‌م به‌ ده‌ردی ده‌روونی خه‌مین و «کۆلیل»م
 که‌ زینی به‌رقی غه‌زه‌ل بۆ سه‌فی په‌ژاره ده‌که‌م

به عزم توبه سحر گفتم استخاره کنم
 بهار توبه شکن می رسد چه چاره کنم
 سخن درست بگویم نمی توانم دید
 که می خورند حریفان و من نظاره کنم
 چو غنچه با لب خندان به یاد مجلس شاه
 پیاله گیرم و از شوق جامه پاره کنم
 به دور لاله دماغ مرا علاج کنید
 گر از میانه ی بزم طرب کناره کنم
 ز روی دوست مرا چون گل مراد شکفت
 حواله ی سر دشمن به سنگ خاره کنم
 گدای میکده ام لیک وقت مستی بین
 که ناز بر فلک و حکم بر ستاره کنم
 مرا که نیست ره و رسم لقمه پرهیزی
 چرا ملامت رند شراب خواره کنم
 به تخت گل بنشانم بتی چو سلطانی
 ز سنبل و سمنش ساز طوق و یاره کنم
 ز باده خوردن پنهان ملول شد حافظ
 به بانگ بربط و نی رازش آشکاره کنم

حاشا بلّیم له وه رزی گولا تهرکی مهی ده کهم
 سهر گهنجی دهرک و هۆشه من ئهم کاره کهی ده کهم
 نهی ژهن له کوین که به رهه می زانین و زوهدی خو
 خهرجی سه دای چهنگ و نهوای عوود و نهی ده کهم
 زۆرم له دهرسی مه دره سه گراوه حالّی دل
 یه ک سهرده میک مه شقی خهت و خالّ و مهی ده کهم
 کهی بوویه تی زه مانه وه فا، جام یینه بۆم!
 تا من چه کایه تی جهم و دارا و کهی ده کهم
 ترسم له رۆزی چه شر و له نامه ی ره شم نیه
 سه د ده فته ری وه ها به شکوی ره حمی تهی ده کهم
 له کوین سه با که من گلله کانی شهوی فیراق
 ههر بۆ ئه وانی به خته وهر و نیک پهی ده کهم
 گیانی ئه مانه تی که به «حافز» گهیی له یار
 رۆژتیک رووی ئه بینم و پتیشه ش به خو ی ده کهم
 «کۆلیل»! جه ژنی به ژنی به هاره و شه رابی ناب
 تهبعی حاته می شیعر و غه زه ل وه قفی تهی ده کهم

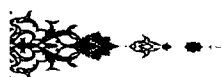
حاشا که من به موسم گل ترک می کنم
 من لاف عقل می زنم این کار کی کنم
 مطرب که جاست تا همه محصول زهد و علم
 در کار چنگ و بربط و آواز نی کنم
 از قیل و قال مدرسه حالی دلم گرفت
 یک چند نیز خدمت معشوق و می کنم
 کی بود در زمانه وفا؟ جام می ییار
 تا من حکایت جم و کاووس کی کنم
 از نامه ی سیاه نترسم که روز حشر
 با فیض لطف او صد از این نامه طی کنم
 کو پیک صبح تا گله های شب فراق
 با آن خجسته طالع فرخنده پی کنم
 این جان عاریت که به حافظ سپرد دوست
 روزی رُخش بینم و تسلیم وی کنم

چوو ژيانیک و له مه یخانه ی نهوین خزمهت ده کهم
 با هه ژارم کاری دارا، خاوهنی ده ولت ده کهم
 تاله توپری وه سلی مه یلی خهم خه رامان دل به ری
 ماتلی کاتم ملاسم داوه که ی فرسه ت ده کهم
 قهت قسه ی راسی له دهم ده رنایه واعیز، نه ل به ته
 غه بیه تی ناکه م له خزمهت خوشی و اسو جبه ت ده کهم
 نه رم و نه سپایی له گه ل سروه ی ده چم بو میتر گولان
 بهس له یارانی ته ریقه ت چاوه پری هیمه ت ده کهم
 زه حمه تی ناله م پتر خاکی ده رت هه ل ناگری
 لوتفی زورت بوو گولم! بیلا نه کهم زه حمه ت ده کهم
 زولفی خاوی داوی ری، نازی وه کوو تیری به لا
 هو شی خو ت نه ی دل بی بو تو به دل وه سیه ت ده کهم
 چاوی به دیین با نه بی نی نه ی دلاوا راز پوش!
 عه یب و تاوانی که خو می پی له خه لوه ت له ت ده کهم
 «حافز» ی قورئان له کوپریک و له کوپری باده نو ش
 سه یه چه ن دوو پرووم و چون شوخی له گه ل ئومه ت ده کهم
 داوی مه کری هه رکه سی جو ری ک دانا، و امیش
 وه ک «عومه ر» سه د جو ره با سی زولف و خال و خه ت ده کهم

روزگاری شد که در میخانه خدمت می کنم
 در لباس فقر کار اهل دولت می کنم
 تا کی اندر دام وصل آرم تذروی خوش خرام
 در کمینم و انتظار وقت فرصت می کنم
 واعظ ما بوی حق نشنید بشنو کاین سخن
 در حضورش نیز می گویم نه غیت می کنم
 با صبا افتان و خیزان می روم تا کوی دوست
 و از رفیقان ره استمداد همت می کنم
 خاک کویت زحمت ما برنتابد بیش از این
 لطف ها کردی بتا تخفیف زحمت می کنم
 زلف دلبر دام راه و غمزه اش تیر بلاست
 یاد دار ای دل که چندینت نصیحت می کنم
 دیده ی بدبین پوشان ای کریم عیب پوش
 زین دلیری ها که من در کنج خلوت می کنم
 حافظم در مجلسی، دُردی کشم در محفلی
 بنگر این شوخی که چون با خلق صنعت می کنم

تهرکی هزی نیگار و سوراحیم له سهر نییه
 توبه م چه نیك كرد و له هیچم خه بهر نییه
 کوشکی به ههشت و سیبهری تووبا و باخ و کیژ
 بو من شکوی خاکی له بهر پیتی ههر نییه
 حالی به ره مزی دیده ده بن خه لکی دل، منیش
 کردم ئیشاره چونکه نهوین بی نه زهر نییه
 دهستی نه داوه بۆم که له خۆم خه بهر بی
 تا سهر نه ده م له مه یکه ده هۆشم له سهر نییه
 واعیز وتی به تانه برۆ تهرکی هه ز بکه
 ناکه م جه ناب! کاری وه ها خیره، شهر نییه
 پاریزی من نه وه ن که له کوی ده لالانی شار
 نازی له سهر مین بهر و کریشمه له بهر نییه
 «حافز»! سهرای پیری موغان کوشی ره حمه ته
 ههر که س له م ئاستانه بجی به خته وه ره نییه
 «کولیل» گوی به زهنگی موناجاتی به یانه
 دهرمانی دهردی ئیمه مه گهر ئهی سه حهر نییه

من ترک عشق شاهد و ساغر نمی‌کنم
 صد بار توبه کردم و دیگر نمی‌کنم
 باغ بهشت و سایه‌ی طوبی و قصر و حور
 با خاک کوی دوست برابر نمی‌کنم
 تلقین و درس اهل نظر یک اشارت است
 گفتم کنایتی و مکرر نمی‌کنم
 هرگز نمی‌شود ز سر خود خبر مرا
 تا در میان می‌کده سر بر نمی‌کنم
 ناصح به طعن گفت که رو ترک عشق کن
 محتاج جنگ نیست برادر نمی‌کنم
 این تقویم تمام که با شاهدان شهر
 ناز و کرشمه بر سر منبر نمی‌کنم
 حافظ جناب پیر مغان جای دولت است
 من ترک خاک‌بوسی این در نمی‌کنم

مژۆلی دڵ‌په‌شت ره‌خه‌ی نه‌وه‌ن کردون له‌سه‌ر دینم
 ده‌لێم به‌و چاوه‌ بيماره‌ت فیدا که‌م گيانی بێ تینم
 ئه‌ری ئه‌ی هاو‌نشین دڵ! که‌ یارانت له‌ بیرو چوو
 به‌ بێ یادی ئه‌تو یاره‌ب نه‌فه‌س بر بێ ده‌می ژینم!
 جه‌هان ئه‌ی زالی بێ بونیاد هه‌ی فه‌ره‌اد کوژ هه‌ی داد!
 که‌ مه‌ کر و فیلی تو کردی وه‌په‌ز له‌ گيانی شیرینم
 له‌ تاوی ئاوری دووری وه‌ کوو گول نوقمی ئاره‌ق بووم
 نه‌سیمی سروه‌! کوا عه‌ترێ له‌ ده‌سه‌ری بۆ عه‌ره‌ق چینم
 به‌ قوربانی بروی ساقی ده‌ که‌م حه‌و تاق و ما‌باقی
 ته‌ماشاییکی ئه‌و ناده‌م به‌ توپی چه‌رخ‌ی چاوشینم
 به‌ جیگه‌ی من که‌سێ تر هه‌ل‌بژیرێ گه‌ر ئه‌وین، یاره‌ب!
 نه‌مینم گيان ئه‌ گه‌ر دانم له‌ جیی ئازیزی میژینم
 سه‌هینێ باشی وت بولبول، مه‌نوو ساقی له‌ خه‌و هه‌سته!
 له‌سه‌ر غه‌و‌غا ده‌ کا خه‌و‌نی که‌ دویشه‌و هاتی بۆ دینم
 شه‌وی کۆچم له‌ جی مه‌رگۆ ده‌چم بۆ کۆشکی چاومه‌ستان
 له‌ کاتی گيان که‌نش‌تا، تو ئه‌ گه‌ر شه‌م بی له‌ بالینم
 قسه‌ی دلمان و تامه‌زرۆی ئه‌وینی سه‌به‌ته له‌م شیعره
 به‌پراسی بێ هه‌له‌ و نه‌قسه‌ که‌ «حافز» کردی ته‌لقینم
 له‌ شه‌و‌گاری ره‌شی بێ ئیوه‌ییدا چه‌شنی «کۆلیل» ت
 له‌سه‌ر نه‌زمیکی وا په‌خشانه‌ له‌ علی نه‌سری ئه‌سیرینم

به مژگان سیه کردی هزاران رخنه در دینم
 بیا کز چشم بیمارت هزاران درد برچینم
 الا ای همنشین دل که یارانت برفت از یاد
 مرا روزی مباد آن دم که بی یاد تو بنشینم
 جهان پیر است و بی بنیاد از این فرهاد کش فریاد
 که کرد افسون و نیرنگش ملول از جان شیرینم
 ز تاب آتش دوری شدم غرق عرق چون گل
 بیار ای باد شبگیری نسیمی زان عرق چینم
 جهان فانی و باقی فدای شاهد و ساقی
 که سلطانی عالم را طفیل عشق می بینم
 اگر بر جای من گیری گزیند دوست حاکم اوست
 حرامم باد اگر من جان به جای دوست بگزینم
 صَبَّاحُ الْخَيْرِ زَدِ بَلْبَلِ كَجَائِي سَاقِيَا بِرَخِيْزِ
 که غوغا می کند در سر خیال خواب دوشینم
 شب رحلت هم از بستر روم در قصر حورالعین
 اگر در وقت جان دادن تو باشی شمع بالینم
 حدیث آرزومندی که در این نامه ثبت افتاد
 همانا بی غلط باشد که حافظ داد تلقینم

چوونی بۆ مه یکه دەم ئیستا که گه لێ مه سلّه حه ته

تا له وێ خوش به سیتمۆ که فرهم دڵ شه که ته

دوور له م خیلّه ریاکاره ده بم جام به ده ست

واته له م عالهمه ههر پاکدلیم ره سم و خه ته

تا له دونیا به حه ریفانی ده غه لّ تووش نه بم

ههر له گه لّ یار و شه راب و غه زه لم پێ ره حه ته

هه لیدیتم سه ری سالار له نیو باخ وه کوو

سه رو ئه گه ر مه یلی جه هانم له سه را بێ قه وه ته

شه رمه زارم له حوزووری مه ی و مه یگێر گه لێ

به م عه با شوپره وه ههر ئه ونه مه لافێ غه لّه ته

سینگێ تهنگی من و باری غه می ئه و دووره له یه ک

پیاوی ئه م باره نه بێچاره دلی پر خه فه ته

من ئه گه ر مه ست له مه یخانهم و یا شیخ له شار

وه ک ده بینی ئه مه کالامه که ههر خه وش و چه ته

سه روهرم ئاسه فی ده ورانه له وم لا مه ده ری

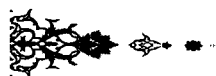
لیو که ته پ که م، له فه له ک تۆله گرم ئه و فه قه ته

دڵ له گه ردی سه تمم پر بووه یار به که نه که ی

لێل ئه و جامی ئه وین ئاینه له و مه مله که ته

مالی وێرانه، نه بی ئه و دله «کۆلیل» ی برۆت

مالّ ئاوا به برۆی ئیوه دلی ئیمه له ته

حالیا مصلحت وقت در آن می‌بینم
 که کشم رخت به میخانه و خوش بشینم
 جام می گیرم و از اهل ریا دور شوم
 یعنی از اهل جهان پاکدلی بگزینم
 جز صراحی و کتابم نبود یار و ندیم
 تا حریفان دغا را به جهان کم بینم
 سر به آزادگی از خلق برآرم چون سرو
 گر دهد دست که دامن ز جهان درچینم
 بس که در خرقه‌ی آلوده زدم لاف صلاح
 شرمسار از رخ ساقی و می رنگینم
 سینه‌ی تنگ من و بار غم او هیئات
 مرد این بار گران نیست دل مسکینم
 من اگر رند خراباتم و گر زاهد شهر
 این متاعم که همی‌بینی و کمتر زینم
 بنده‌ی آصف عهدم دلم از راه مبر
 که اگر دم زنم از چرخ بخواهد کینم
 بر دلم گرد ستم‌هاست خدایا مپسند
 که مکدر شود آیینی مهر آیینم

گرم از دست برخیزد که با دلدار بنشینم

ز جام وصل می نوشم ز باغ عیش گل چینم

شراب تلخ صوفی سوز بنیادم بخواهد برد

لبم بر لب نه ای ساقی و بستان جان شیرینم

مگر دیوانه خواهم شد در این سودا که شب تا روز

سخن با ماه می گویم پری در خواب می بینم

لبت شکر به مستان داد و چشمت می به می خواران

منم کز غایت حرمان نه با آنم نه با اینم

چو هر خاکی که باد آورد فیضی برد از انعامت

ز حال بنده یاد آور کہ خدمتگار دیرینم

نه هر کو نقش نظمى زد کلامش دلپذير افتد

تذرو طرفه من گیرم کہ چالاک است شاہینم

اگر باور نمی داری رواز صورتگر چین پرس

کہ مانی نسخه می خواهد ز نوک کلک مشکینم

وفاداری و حق‌گویی نه کار هر کسی باشد

غلام آصف ثانی جلال الحق و الدینم

رموز مستی و رندی ز من بشنونه از واعظ

که با جام و قدح هر دم ندیم ماه و پروینم

له سه کۆی مه‌یکه‌ده شهو نووری خودا دیته نه‌زهر
 سه‌یره له کۆیوه که نوورێکی وه‌ها دیته نه‌زهر
 ناز مه‌فرۆشه به من قافلّه‌سالاری چه‌جاج!
 که له تۆ مال و له من دیاره به‌نا دیته نه‌زهر
 به‌وه‌ه‌وایه‌م له گری ئاز به‌کم زولفی ئه‌وین
 فیکری دوورێکه سه‌د ئه‌لبه‌ته خه‌تا دیته نه‌زهر
 سۆزی دڵ، گه‌وه‌ه‌ری چاو، ئاهی سه‌حه‌ر، ئالهی شهو
 گشت ئه‌مانه‌م نه‌زه‌ری ئیوه‌یه وا دیته نه‌زهر
 هه‌رده‌م ئه‌گری ده‌می ریگا به‌خه‌یاڵم جو‌ری
 کێ ده‌زانێ که له تۆی په‌رده چه‌ها دیته نه‌زهر
 که‌س له میسکی خوته‌ن و مامزی ماچینی نه‌دی
 بۆنی خوشی که سه‌حه‌ر خوش له سه‌با دیته نه‌زهر
 عه‌شقی «حافز» به‌بتی عه‌یب مه‌زانن یاران!
 چونکه وه‌ک عه‌شقی ئیوه‌ی به‌وه‌فا دیته نه‌زهر
 هه‌ر که مه‌جنوونی قه‌د و قامه‌تی له‌یلایه «عومه‌ر»!
 خۆی خدر، عه‌شقی وه‌کوو ئاوی به‌قا دیته نه‌زهر

در خرابات مغان نور خدا می بینم
 این عجب بین که چه نوری ز کجا می بینم
 جلوه بر من مفروش ای ملک الحاج که تو
 خانه می بینی و من خانه خدا می بینم
 خواهم از زلف بتان نافه گشایی کردن
 فکر دور است همانا که خطا می بینم
 سوز دل اشک روان آه سحر ناله ی شب
 این همه از نظر لطف شما می بینم
 هر دم از روی تو نقشی زنده راه خیال
 با که گویم که در این پرده چه ها می بینم
 کس ندیده ست ز مشک ختن و نافه ی چین
 آن چه من هر سحر از باد صبا می بینم
 دوستان عیب نظربازی حافظ مکنید
 که من او را ز محبان شما می بینم

غه‌می زه‌مانه که هیچی که‌نار نایینم
 شه‌رابی سوور نه‌بی چاری کار نایینم
 مه‌حاله‌ه زره‌تی پیری موغان به‌جی‌بیلّم
 که‌ته‌رکی خزمه‌تی هه‌رگیز له‌بار نایینم
 به‌خۆری جام مه‌سه‌نجینه‌ه‌یش و نه‌ندازه‌ی
 که‌به‌ختی کات له‌ده‌وری مه‌دار نایینم
 نیشانی دۆسی خودا عه‌شقه‌، به‌س ده‌بی بت بی
 که‌ئهم نیشانه‌له‌گه‌ل شیخی شار نایینم
 هه‌زار داخی گران بۆ دو‌چاوی هه‌یرانم
 که‌به‌و دو‌ئایه‌نه‌رووی ئاشکار نایینم
 له‌جۆباری دییه‌م سه‌رووی قامه‌تی تا‌چوو
 به‌غه‌یری ئه‌شکی پرهنگی گلار نایینم
 که‌سه‌ی قومیک‌ی شه‌رابی به‌ئهم خوماره‌نه‌دا
 ئه‌شا! له‌خه‌لکی جه‌هان که‌س به‌یار نایینم
 له‌من مه‌پرسه‌نیشانی به‌چه‌شنی موو که‌مه‌ری
 له‌وئ که‌خۆ به‌ده‌یری دیار نایینم
 ئه‌دی من و دو‌ری زه‌ریای «خاجه‌» چونکه‌له‌وئ
 نه‌بیت که‌نجی قسه‌ی زه‌ر‌نیگار نایینم
 دلم له‌حه‌سه‌ره‌تی زولفی شه‌واری «کۆلیل»ه
 که‌وا شه‌واره‌مه‌به‌ژنی به‌هار نایینم

غم زمانه که هیچش کران نمی بینم
 دواش جز می چون ارغوان نمی بینم
 به ترک خدمت پیر مغان نخواهم گفت
 چرا که مصلحت خود در آن نمی بینم
 ز آفتاب قدح ارتفاع عیش بگیر
 چرا که طالع وقت آن چنان نمی بینم
 نشان اهل خدا عاشقی ست با خود دار
 که در مشایخ شهر این نشان نمی بینم
 بدین دو دیده ی حیران من هزار افسوس
 که با دو آینه رویش عیان نمی بینم
 قد تو تا بشد از جویبار دیده ی من
 به جای سرو جز آب روان نمی بینم
 در این خمار کسم جرعه ای نمی بخشد
 بین که اهل دلی در میان نمی بینم
 نشان موی میانش که دل در او بستم
 ز من می پرس که خود در میان نمی بینم
 من و سفینه ی حافظ که جز در این دریا
 بضاعت سخن دُرفشان نمی بینم

خۆشه‌ ئه‌و روژه له‌ کۆی مه‌نزلی وێران ده‌پۆم
 گیان ده‌بی راحت و له‌شویڤ گۆلی گیانان ده‌پۆم
 با ده‌زانم که له‌ رێ نابه‌لده‌ن خێلی غه‌ریب
 من به‌ بۆنی سه‌ری دوو زولفی په‌ریشان ده‌پۆم
 دڵ مه‌لوولی هه‌په‌شه‌ی به‌ندی سه‌کنده‌ر بووه‌ و
 ئاره‌زوم کۆچه‌، به‌ره‌و (ته‌ختی سلێمان) ده‌پۆم
 وه‌ک سه‌با با ئه‌وه‌ بیمارم و بی‌تاقه‌ته‌ دڵ
 به‌ چه‌زی سه‌روی ره‌وان به‌ژنی خه‌رامان ده‌پۆم
 وه‌ک قه‌له‌م که‌ر به‌ سه‌ریشم بووه‌ بۆ لای ده‌چم
 به‌ دلی زه‌خمی و کلپه‌ و کۆلی گریان ده‌پۆم
 نه‌زری سه‌رشانمه‌ که‌ر له‌م غه‌مه‌ روژێ به‌ده‌ریم
 تا ده‌ری مه‌یکه‌ده‌ سه‌رخۆش و غه‌زه‌ل‌خان ده‌پۆم
 له‌ ئه‌وینی وه‌کو یه‌ک زه‌په‌ به‌ ده‌م ره‌قه‌سه‌وه‌ تا
 کانی گه‌وره‌ی که‌ره‌می خۆری دره‌خشان ده‌پۆم
 له‌ عه‌ره‌ب نایه‌ غه‌می باری گرانی گه‌ل و تاک
 بی‌نه‌ مه‌یدان کوپه‌ کانی عه‌جه‌م ئاسان ده‌پۆم
 له‌ بیاوان وه‌کو «حافز» ئه‌گه‌رم رینگه‌ نه‌برد
 نییه‌ باکم له‌ په‌نای ئاسه‌فی ده‌وران ده‌پۆم
 خوڤه‌م ئه‌و روژه له‌ کۆی (ئاویه‌ری) سه‌ربه‌رزم
 پاک وه‌ک (کانی شفا) روو به‌ (سه‌ی جوان) ده‌پۆم

گهر له ئهم مه‌نزله‌ وێرانه به‌ره‌و یانه برپۆم
 شه‌رته‌ شیتى که نه‌ که‌م له‌و حه‌نه‌ فه‌رزانه برپۆم
 به‌ وه‌ته‌ن له‌م سه‌فه‌ره‌م گهر به‌ سه‌لامه‌ت بگه‌یتم
 نه‌زرى سه‌رشانه‌ یه‌ که‌سه‌ر که به‌ مه‌یخانه برپۆم
 تا بایتم به‌ره‌مه‌ی ئه‌و سه‌یرو سولوو که‌م چ بووه
 جوانه‌ بۆ ته‌ کیه‌ له‌ گه‌ڵ نه‌ی، ده‌ف و په‌یمانه برپۆم
 ئاشنایانی ئه‌وین با بمژن خوینیشم
 ناکه‌سم بۆ گله‌ش ئه‌ر لا که‌س و بیگانه برپۆم
 به‌ندی زولفی وه‌ کو زه‌نجیری له‌مه‌ و پاشمه‌ جی
 تا که‌ی و چه‌نده له‌ شوین ئه‌و دله‌ دیوانه برپۆم
 دیم ئه‌ گهر تاقی برۆی هه‌ر وه‌ کو میحرابی ده‌بی
 شوکری جی‌بینم و بی‌روچ له‌ شوکرانه برپۆم
 خۆزگه‌ به‌و روژه که وه‌ ک «خاجه» به‌ دۆسی سه‌ری تو
 مه‌س له‌ گه‌ڵ دۆس له‌ مه‌یخانه‌وه بۆ یانه برپۆم
 مه‌ستی باده‌ی خه‌سی دوو چاوته «کۆلیل» دلێ
 تۆ بی و چاوی مه‌سی خوایه! که مه‌ستانه برپۆم

گر از این منزل ویران به سوی خانه روم
 دگر آن جا که روم عاقل و فرزانه روم
 زین سفر گر به سلامت به وطن باز رسم
 نذر کردم که هم از راه به میخانه روم
 تا بگویم که چه کشف شد از این سیر و سلوک
 به در صومعه با بریط و پیمان روم
 آشنایان ره عشق گرم خون بخورند
 ناکسم گر به شکایت سوی بیگانه روم
 بعد از این دست من و زلف چو زنجیر نگار
 چند و چند از پی کام دل دیوانه روم
 گر بینم خرم ابروی چو محرابش باز
 سجده‌ی شکر کنم و از پی شکرانه روم
 خرم آن دم که چو حافظ به تولای وزیر
 سرخوش از میکده با دوست به کاشانه روم

خۆشه پامالی جه فاتم وه كو خاكي سه ره ریت
 ماچ نه كه م خاكي ده رت زه حمه تی كیشاوه كه بیت
 من نه نه وه كه سمه له دهس ئیوه بنالم هه رگیز
 ده وله تی تو یه مه رامی نه منی حه لقه له گویت
 به خه می زولفی در یژرت هه یه هیوام گه لی
 خوانه كا كورت وه كا دهستی مه بهستی، دلی شیت
 زه پر ه خاکیکم و جیم خۆشه له بهر ده ر کی موراد
 هه ر له با تر سمه نه ی دۆس له ناكاو كه بیت
 پیری مه یخانه سه هه ر بۆیه دلی دام جه لا
 تی بگه م تا له پله ی حوسنی خوداداد و به جیت
 زاهیدی سافی مزه وتی سه ره وه م، ئیسته به لام
 مه یكه ده م جیگه یه له و شوینه دلم داده كه ویت
 له گه ل نه م خاك نشینه ت وه ره بۆ مه یكه ده تا
 حورمه تی ئیمه بزانی ت له و ئی چهنده ده چیت
 مه ست رۆیشتی و نه تبوو نه زه ری بۆ «حافز»
 خوانه كا ئاگری ئاخم له پر ئی خۆش بگری ت
 شاهی خاوه ر له وه فه رموی كه سه هه ر خۆشم هات
 مه یلی شاییم نیه من خزمه تی توورانم نه ویت
 ملوه نی سوور له مرواری ته سرینی «عومه ر»
 بۆ مل و گه ردنی به رزی كچی ئیران ده شیت

آن که پامال جفا کرد چو خاک راهم
 خاک می بوسم و عذر قدمش می خواهم
 من نه آنم که ز جور تو بنالم حاشا
 بنده‌ی معتقد و چاکر دولت خواهم
 بسته‌ام در خم گیسوی تو امید دراز
 آن مبادا که کند دست طلب کوتاهم
 ذره‌ی خاکم و در کوی توام جای خوش است
 ترسم ای دوست که بادی ببرد ناگاهم
 پیر میخانه سحر جام جهان بینم داد
 و ندر آن آینه از حسن تو کرد آگاهم
 صوفی صومعه‌ی عالم قدسم لیکن
 حالیا دیر مغان است حواله‌ت گاهم
 با من راه‌نشین خیز و سوی می‌کده آی
 تا در آن حلقه بینی که چه صاحب جامم
 مست بگذشتی و از حافظ اندیشه نبود
 آه اگر دامن حسن تو بگیرد آهم
 خوشم آمد که سحر خسرو خاور می گفت
 با همه پادشهی بنده‌ی تورانشاهم

دیداری بوو به قسمت و ماچ و که‌نار هم
 سؤفی برؤ که خۆری نه‌وینم نه‌وا هه‌لات
 عه‌یی که‌سیک ئیمه به تۆشینی مه‌ی نه‌که‌یم
 بگرن سوراغی دل که گوم و گۆره موخته‌سیب
 خاتر به ده‌ستی ته‌فره‌قه نادا بلیمه‌تی
 یه‌ک قوم له له‌علی لئیوی برێژن له‌سه‌ر گلم
 چوو نه‌و ده‌مه‌ی که‌ چاوی چه‌په‌ل گر تبوی که‌مین
 چون کائینات پاکی به ئوکسیژنت ده‌ژین
 باخی گولان له فه‌یزی جه‌مالت به ره‌نگ و بۆن
 له خوا بترسه! «حافز» نه‌سیری که‌زیت بوو
 (بورهان)ی مولک و دین که له ئیقباتی نه‌و زه‌مان
 سوڤح ئاسمان به‌یادی گه‌شه‌ی فیکری رۆشنی
 تۆپی زه‌وینه گۆی قه‌فی گۆچانی عه‌دلی نه‌و
 بۆ عه‌زمی رۆح‌سووکی ده‌بێ بێته گه‌رد و خول
 تا نه‌و ده‌مه‌ی له سووپی فه‌له‌ک دیته ئال و گۆڤ
 خالی نه‌بیت کۆشکی جه‌لالی له گۆوه‌ن و
 بێهش نه‌بێ له ماچی خه‌ت و خال و شیعرێ ته‌ڤ
 یمن سپاسی به‌خت و خولی رۆژگار هم
 جامی مه‌یم له‌ده‌ست و شه‌وی زولفی یار هم
 له‌علی شه‌راب خۆشن و لئیوی نیگار هم
 پرپر له مه‌ی جه‌هان و مه‌زه‌ی خۆشگه‌وار هم
 به‌س کۆوه‌بن به شیعر و به باده‌ی هه‌نار هم
 تا خاک بێ به سووره‌گۆل و موşkبار هم
 دژمن نه‌ما له به‌ین و سرشکی گلار هم
 تیشکێک نه‌ی هه‌تاوی ژیان بۆ هه‌زار هم
 هه‌وری که‌ره‌م بگیره! که‌مه‌ی بۆ که‌نار هم
 عه‌رزهم هه‌تا نه‌داوه به عالی ته‌سار هم
 کانی که‌ره‌م به‌پاسی چه‌پی به‌حروار هم
 گیانی فیدا ده‌کات و هه‌ساره‌ی نیسار هم
 ئاسمانی شین و به‌رزی گومه‌ز به‌رقه‌رار هم
 نوخته‌ی مه‌داری چه‌رخ و به‌ی پایه‌دار هم
 به‌عنی که‌ سال و مانگ و خه‌زان و به‌هار هم
 مه‌یگێڤ و سه‌روی ناز و قه‌دی گۆل‌عوزار هم
 «کۆلیل» و کۆڤی کێژ و کۆڤی دل‌په‌زار هم

دیدار شد میسر و بوس و کنار هم	از بخت شکر دارم و از روزگار هم
زاهد برو که طالع اگر طالع من است	جامم به دست باشد و زلف نگار هم
ما عیب کس به مستی و رندی نمی کنیم	لعل بتان خوش است و می خوشگوار هم
ای دل بشارتی دهمت محتسب نماند	وز می جهان پر است و بت می گسار هم
خاطر به دست تفرقه دادن نه زیر کیست	مجموعه ای بخواه و صراحی بیار هم
بر خاکیان عشق فشان جرعه ی لیش	تا خاک لعل گون شود و مشکبار هم
آن شد که چشم بد نگران بودی از کمین	خصم از میان برفت و سرشک از کنار هم
چون کائنات جمله به بوی تو زنده اند	ای آفتاب سایه ز ما برمدار هم
چون آب روی لاله و گل فیض حسن توست	ای ابر لطف بر من خاکی بیار هم
حافظ اسیر زلف تو شد از خدا ترس	وز انتصاف آصف جم اقتدار هم
برهان ملک و دین که ز دست وزارتش	ایام کان یمین شد و دریا یسار هم
بر یاد رای انور او آسمان به صبح	جان می کند فدا و کواکب نثار هم
گوی زمین ربوده ی چوگان عدل اوست	وین بر کشیده گنبد نیلی حصار هم
عزم سبک عنان تو در جنبش آورد	این پایدار مرکز عالی مدار هم
تا از نتیجه ی فلک و طور دور اوست	تبدیل ماه و سال و خزان و بهار هم
خالی مباد کاخ جلالش ز سروران	وز ساقیان سرو قد گلغذار هم

هر به ياره دهر د و دهر مانيش هم
 دل به قورباني ده کهم گيانيش هم
 نهو شته ي ئيژن له جواني سهر تره
 پر که مال له دل بهر و جوانيش هم
 قهستي گياني کردم نهو يادي به خير
 تا شکاني قهول و په يمانيش هم
 نو کته يي ئيژم عه زيزان سهر به مؤر
 وه ک ده بي روژي به گورانيش هم
 ههروه ها سهر چوو شهواني وه سلي نهو
 ده گوزه ري روژاني هيچرانيش هم
 دين و دونيا په رته ويکي روومه تي
 پيم وتي به زمان و به گيانيش هم
 باوه پري پينا کري دونيا په سه
 با بل پيم گهر دووني گهر دانيش هم
 يينه مه ي عاشق! له قازيم باک نين
 وه ک له باس و خواسي ديوانيش هم
 مو حه سيب زاني که «حافز» عاشقه
 ناسه في زانا، سوله يمانيش هم
 خه لکي که رک و و کم له گه ل «کوليل» و دل
 هر وه کوو ثاميد و بوتانيش هم

دردم از یار است و درمان نیز هم
 دل فدای او شد و جان نیز هم
 این که می گویند آن خوش تر ز حسن
 یار ما این دارد و آن نیز هم
 یاد باد آن کو به قصد خون ما
 عهد را بشکست و پیمان نیز هم
 دوستان در پرده می گویم سخن
 گفته خواهد شد به دستان نیز هم
 چون سر آمد دولت شب های وصل
 بگذرد ایام هجران نیز هم
 هر دو عالم یک فروغ روی اوست
 گفتمت پیدا و پنهان نیز هم
 اعتمادی نیست بر کار جهان
 بلکه بر گردون گردان نیز هم
 عاشق از قاضی نترسد می بیار
 بلکه از یرغوی دیوان نیز هم
 محتسب داند که حافظ عاشق است
 و آصف ملک سلیمان نیز هم

سه رخخۆش و بێ په ژاره ده ژئ دڼ به یادی یار
 مه حرهم به عه شق و هاونه فه سی جامی خوښ گه وار
 گیانان هه تا له کاری مه نه برؤ گوشا ده که نه
 زوړئ که وانی لومه ده کیشن گه لی نه یار
 وه ک لاله دڼ به داغه وه له م باخه من رووام
 تۆ دوینه شه و به داغی سه بوو حیته دڼ په ژار
 وه ستاوین ئیمه بیژه له کوی عوزری مه یکه ده
 دلگیری تۆ به مانه نه گهر پیری مه ی مه دار
 تۆ کار چاکی سامه ده دڼی نه ی له ری به لده!
 ئینساف نه ده م که که و ته له ریگام و هه رزه کار
 وه ک لاله مان مه ناسه که جامی له مه ی پرین
 داغی دهرون به دی که له توی جهرگی کۆله وار
 فهرمو ته مه یکه «خاجه»! خه یالاتی جورجور
 نه خشی غه لته مه کیشه که دڼ پا که عه ینی یار
 «کۆلیل» تۆ به کاری به هاری کریشه ته
 مه زرای نهوینی دووره له خپلی چته و بزار

ما بی غمان مست دل از دست داده ایم
 همراز عشق و همنفس جام باده ایم
 بر ما بسی کمان ملامت کشیده اند
 تا کار خود ز ابروی جانان گشاده ایم
 ای گل تو دوش داغ صبوحنی کشیده ای
 ما آن شقایقیم که با داغ زاده ایم
 پیر مغان ز توبه ی ما گر ملول شد
 گو باده صاف کن که به عذر ایستاده ایم
 کار از تو می رود مددی ای دلیل راه
 کانصاف می دهیم و ز راه اوفتاده ایم
 چون لاله می مبین و قدح در میان کار
 این داغ بین که بر دل خونین نهاده ایم
 گفتی که حافظ این همه رنگ و خیال چیست
 نقش غلط مبین که همان لوح ساده ایم

عومریکه ریگه‌پیوی غه‌مت چه‌شنی کۆچه‌رین
 بی‌مه‌کر و بی‌ریا له‌ئه‌وه‌ی فیلّه‌ بی‌وه‌رین
 میحراب و ده‌رسی حوجره، و توو‌پژێ مه‌ده‌سه‌م
 دۆرا به‌چاوی ساقی و مه‌ی چون هونه‌روه‌رین
 هه‌م دڵ ئە‌ده‌م به‌ ده‌ستی دو‌زولفی ره‌شی به‌ دڵ
 هه‌م گیان به‌ ئە‌و دو‌چاوه‌ فریو‌کاره‌ی ئە‌سپه‌رین
 عومریکه‌ چاوه‌ له‌ گۆشه‌یی ئە‌برۆیه‌ به‌وه‌ه‌وا
 خۆش بی به‌یه‌ک ئیشاره‌ دلی عومری غه‌م‌قه‌رین
 ته‌ختی حو‌کوومه‌تی مه‌له‌سه‌ر زلم و زۆر نین
 شاه‌ی ولاتی ئە‌منی به‌بی‌فه‌وج و له‌شکه‌رین
 دڵ مه‌یلی نازی چاوی فریوی ده‌کا، مه‌گه‌ر
 سیحری برو‌ی دوباره‌ له‌ سینگی شر‌مشته‌رین؟!
 چه‌شنی وه‌نه‌وشه‌ سه‌ر به‌ سه‌ر ئە‌ژنۆ ده‌بی بنیین
 بی‌زولفی سه‌رکه‌شی ئە‌و ئە‌شی چۆن به‌سه‌ر به‌رین
 چاوه‌پ‌ریه‌ چه‌شنی ته‌ماشاه‌گه‌رانی مانگ
 دڵ گۆشه‌گیری به‌ژن و هیلالی برو‌ی په‌رین
 پرسیته‌ لیم که «خاجه»! دلی عاشقت له‌ کو‌پن؟
 خۆزگه‌م به‌ خوی ئە‌لی که له‌ توی پرچی دلبه‌رین
 نوو‌کی قه‌لهم به‌ شیری برو‌ی تیژ ئە‌کا «عومه‌ر»
 بۆیی ئە‌وه‌ن به‌ زات و ده‌رون پر له‌ جه‌وه‌ه‌رین

له‌به‌ر ئه‌و دهر که نه‌که‌و توومه له‌به‌ر شۆره‌ت و نام
 بۆ په‌نا هاتووم ئاخ‌ر فه‌له‌ک ئالاوه له‌پام
 له‌سنووری عه‌ده‌مۆ تا ده‌هر و شاری و جوود
 ئه‌و هه‌موو ریگه‌یه بۆ عه‌شقی گۆلی رووته کوتام
 هه‌لیکه‌ندم چه‌مه‌نی رووت له‌گۆلزاری به‌هه‌شت
 به‌خه‌تی سه‌وزی ئه‌وین تا به‌حسینۆ به‌مه‌رام
 له‌گه‌ڵ ئه‌م عه‌شقه که به‌رپرسیه جبریلی ئه‌مین
 ئه‌وه هاتوومه‌ته به‌ر مالی شه‌هه‌ن‌شاه و گه‌دام
 بی‌گومانم که له‌دیوانی جه‌زا چاره‌په‌شم
 دا که ئه‌ی هه‌ووری خه‌تاپۆش هه‌تا نه‌چوه‌حه‌یام!
 له‌نگه‌ری به‌خششت ئه‌ی که‌شتیی ئیحسان له‌کوین
 من که به‌م‌جۆره له‌نیو به‌حری که‌ره‌م نو‌ق‌می گونام
 «حافز»! ئه‌م کۆنه عه‌با لاوه له‌سه‌ر شانی درۆ
 چون له‌شوین قافلّه ویتین به‌ناله و گه‌ری زام
 فوو له‌پۆلوی دلی «کۆلیل» وه‌کوو زولفی بکه‌ن
 شه‌وی تاوان له‌سه‌ر ریگه‌مه، مو‌ح‌تاجی چه‌رام

ما بدین در نه پی حشمت و جاه آمده‌ایم
 از بد حادثه اینجا به پناه آمده‌ایم
 رهرو منزل عشقیم و ز سرحدّ عدم
 تا به اقلیم وجود این همه راه آمده‌ایم
 سبزه‌ی خط تو دیدیم و ز بستان بهشت
 به طلبکاری این مهر گیاه آمده‌ایم
 با چنین گنج که شد خازن او روح امین
 به گدایی به در خانه‌ی شاه آمده‌ایم
 لنگر حلم تو ای کشتی توفیق کجاست
 که در این بحر کرم غرق گناه آمده‌ایم
 آبرو می‌رود ای ابر خطاپوش بیار
 که به دیوان عمل نامه سیاه آمده‌ایم
 حافظ این خرّقه‌ی پشمینه مینداز که ما
 از پی قافله با آتش آه آمده‌ایم

پیری مه یخانه وتوویانه له سهر قهولی قه دیم

مه ی له ئەو شوینه هه رامن که نه بی یار نه دیم

شپش ناخرد ده کهم ئەم خه رقه که پر پر له ریان

سوحه تی رۆح له گهڵ جنسی وه ها سه خته هه کیم

به وه وهوا لیم پیریتیت قومی لیکوی ئەوان

ئوه چهن ساله له کۆی مه یکه ده ماتلم و موقیم

رهنگه ئه وه خزمه تی چهن ساله می چوویت له یاد

سروه نامانه! وه بیرری خه وه په یمانی قه دیم

پاش سه د سال له سهر گۆرم ئە گهر که ی گوزهری

شین به شه وقت له گلا، بی شک ئە بی ئیسکی رزیم

دل به سه د واده یی دیدار ده با دل به ر ئه ری

بۆنی قه ولی ده مه، دايم گۆلی بۆن داری سه خیم

خونچه دل ته نگ بلێ قه ت له گری زار نه بی

که ده گا کۆمه کی سروه ی سه حر و لوتفی نه سیم

من برینداری نهوینم چیه کارم به ته یب

به ده سی چاوته ده رمانی دلی شیتی په تیم

گه وه ری دین و نهوین ده سخه! له گهڵ خۆتی ته به ی

که به شی خه لکیه سامان و ته لار و زه پ و سیم

داوی فیل و فه ره زی سه خته مه گهر لوتفی خودا

هه زه تی ئاده می له غزان دووه شه ی تانی ره جیم

شو کری زۆری هه یه «حافر» له وه سامانی نیه

کێ وه کوو نه وه هه یه تی شیعری ته پ و ته به ی سه لیم

گیانی «کولیل» ده سی داوه ته شمشیری برۆت

داوی داناوه له ریمان که ئییلیسی خه نیم

فتوی پیر مغان دارم و قولی ست قدیم
 که حرام است می آن جا که نه یار است ندیم
 چاک خواهم زدن این دلق ریایی چه کنم
 روح را صحبت ناجنس عذابی ست الیم
 تا مگر جرعه فشاند لب جانان بر من
 سال ها شد که منم بر در میخانه مقیم
 مگرش خدمت دیرین من از یاد برفت
 ای نسیم سحری یاد دهش عهد قدیم
 بعد صد سال اگر بر سر خاکم گذری
 سر بر آرد ز گلم رقص کنان عظم رمیم
 دلبر از ما به صد امید ستد اول دل
 ظاهرا عهد فرامش نکند خلق کریم
 غنچه گو تنگدل از کار فرو بسته مباش
 کز دم صبح مدد یابی و انفاس نسیم
 فکر بهبود خود ای دل ز دری دیگر کن
 درد عاشق نشود به به مداوای حکیم
 گوهر معرفت آموز که با خود بیری
 که نصیب دگران است نصاب زر و سیم
 دام سخت است مگر یار شود لطف خدا
 ورنه آدم نبرد صرفه ز شیطان رجیم
 حافظ ار سیم و زرت نیست چه شد شاکر باش
 چه به از دولت لطف سخن و طبع سلیم

وهره بۆ مه یکه ده دۆعای گوشادیک بکهین
 ماتلی دۆس له رێ، یادی مورادیک بکهین
 نیه تۆشهی سه فه رێ بۆ حه ره می وه سلێ ئه بی
 روو له مه یخانه له بهر تۆشه و زادیک بکهین
 به ریا تیکه له چون ئه شکێ ره وانم، وهره با
 ته له بی نامه به رێ وه ک په ریزادیک بکهین
 به قوزو لۆقوردی ده رون بیت غه می عه شقت ئه گهر
 جێ له بێدادی ئه تۆ یاد له دادیک بکهین
 نوخته یی خالی ره شت، نایه ته سه ر له وحی دیه م
 مه ر له بیلێله ته مه ننای میدادیک بکهین
 دل و تی گیان به ئیشاره ی له بی شیرینت ئه ده م
 به بزهی شه کری وتی چۆنه مه زادیک بکهین
 تا ده می عه تره ده وا بۆ دلی دیوانه، مه گهر
 له وخه ت و خالته داوای سه وادیک بکهین
 چون دلی خو شه فه قه ت ده فری غه می یار، وهرن
 به ئومیدی غه می، دل خو ش به یادیک بکهین
 «خاجه»! دانیشتی بهر مه دره سه تا چه نده ئه رێ
 هه سه ته مه یخانه هه تا بازه جیهادیک بکهین
 شه ش ده ری گرتوو «کۆلیل»! حه ریفه ت وهره تا
 له دلی مۆره ته قازای گوشادیک بکهین

بوو لە ياران چاوى ياريمان زۆر
 بىر و بۆچوونى ھەلەي بوو زەينى كۆر
 تا نىمامى خۆشەويستى بەر بەدا
 ئىستە دڵ تۆويكى چاند و چوو لە كۆر
 دابى دەرويشى خوتە و بۆلەي نىيە
 سەردە نا سەدھا گلەي پىن جۆر جۆر
 نازى چاوت شەپروۆشە و فیلەواز
 ئىمە پىمان ئاشتىن و عەشق و شور
 نوورى روخسارت ئەو ەن روۆش نەبوو
 ھىمەتى شىعرم سەرى خستون لە خۆر
 كەس لە دەس جەورت شكاتىكى نە كرد
 دەغلى رىزم پا كە بى خەوشە و مورۆر
 پىمى وت «حافز» دلت پىم داو ە خۆت
 كەي لە سىنگى تۆم كوتا من دەستى زۆر
 تا نەبى رسوا و ە كوو «كۆليل»ى شار
 كى وتى بشكىنە گەنجى سەربە مۆر

ما ز یاران چشم یاری داشتیم
 خود غلط بود آنچه ما پنداشتیم
 تا درخت دوستی برگی دهد
 حالیا رفتیم و تخمی کاشتیم
 گفت و گو آیین درویشی نبود
 ورنه با تو ماجراها داشتیم
 شیوهی چشت فریب جنگ داشت
 ما غلط کردیم و صلح انگاشتیم
 گلبن حسنت نه خود شد دل فروز
 ما دم همت بر او بگماشتیم
 نکته ها رفت و شکایت کس نکرد
 جانب حرمت فرونگذاشتیم
 گفت خود دادی به ما دل حافظا
 ما محصل بر کسی نگماشتیم

له من پاريز نايي چونكه مهستانم سه لا فهرموو
 له نوبه ي نير گزي مهست له گيانم تل ويدا فهرموو
 بكه ي بروا به من يا نا ده ليم ههر وه ك وتوومانه
 كه نه يوو خانه قا كه لك ي دهري مه خانه وا فهرموو
 خراوي چاوتم ساق ي! نه گهر چي دل په يامي دا
 كه ههر دهر دي له دل بهر بي هه زاري مه رحه با فهرموو
 په شيمانو ده بي روژي نه گهر نه وړو كه نه مبه خشي
 فهراموشي نه كه ي! كه ي پيم وتي لوتفي عه تا فهرموو
 وتم شمشاله به ژنت شهر مه زارم بوختيانم كرد
 زمانم لال بي وهختي قياسيكي خه تا فهرموو
 وه كوو ناسكي خوتن نيو كي دلي خوئينه كي وه ك من
 به جيگه ي زولفي چين چيني قسه ي چينم خه تا فهرموو
 كه لامت ئاورن «حافز» وه لي نازيز دل سه رده
 له به دقه ولي گولت لام وايه بو بادي سه با فهرموو
 وتم «كوليل»! كي له كوئ وتي مه ي ئاوي حه يوانه
 وتي پيري موغان دوينه ي له حه وشي خانه قا فهرموو

صلاح از ما چه می جویی که مستان را صلا گفتیم
 به دور نرگس مستت سلامت را دعا گفتیم
 در میخانه ام بگشا که هیچ از خانقه نگشود
 گرت باور بود و نه سخن این بود و ما گفتیم
 من از چشم تو ای ساقی خراب افتاده ام لیکن
 بلایی کز حبیب آید هزارش مرحبا گفتیم
 اگر بر من نبخشایی پشیمانی خوری آخر
 به خاطر دار این معنی که در خدمت کجا گفتیم
 قدت گفتم که شمشاد است بس خجلت به بار آورد
 که این نسبت چرا کردیم و این بهتان چرا گفتیم
 جگر چون نافه ام خون گشت کم زینم نمی باید
 جزای آن که با زلفت سخن از چین خطا گفتیم
 تو آتش گشتی ای حافظ ولی با یار درنگرفت
 ز بدعهدی گل گویی حکایت با صبا گفتیم

سه‌رفی مه‌ی و مه‌یخانه هه‌موو ده‌رسی سه‌حه‌ر بوو
 ده‌سکه‌وتی دو‌عا نو‌قی ئه‌وین تو‌وشی خه‌ته‌ر بوو
 خه‌رمانی دو‌سه‌د زا‌هیدی فه‌رزانه ده‌سو‌وتی
 به‌و دا‌غه له‌سه‌ر ئه‌م دڵه شه‌یدامه که به‌ر بوو
 سو‌لتانی ئه‌زهل خا‌زینی گه‌نجی غه‌می کردین
 به‌م مه‌نزله وێ‌رانمه تا‌عه‌زمی سه‌فه‌ر بوو
 ری‌گه‌ی نی‌یه شو‌خی به‌ دڵم شو‌ری له‌مه و پاش
 ئه‌م گه‌نجه به‌ مو‌ری حه‌زی تو‌شه‌قلی له‌ سه‌ر بوو
 دی به‌سمه له‌ ژێ‌ر ئه‌م جبه په‌شمینه دو‌ره‌نگی
 ره‌ندانه ژیا‌ن بۆ‌مه که سه‌ردی‌ری هونه‌ر بوو
 که‌شتی ته‌مه‌ن ئه‌روا‌ت به‌ره‌و کو‌ی که سه‌ره‌نجام
 گیانم له‌سه‌ر ئه‌و گه‌وه‌ره تا‌قانه هه‌ده‌ر بوو
 سه‌د شو‌کری خو‌دا هه‌ر وه‌کو‌من بێ‌ دڵ و دین بوو
 ئه‌و ئا‌قل و فه‌رزانه که له‌م عاله‌مه سه‌ر بوو
 را‌زی به‌ خه‌یا‌لیکه له‌ تو‌ دڵ وه‌کو «حاف‌ز»
 یا‌ره‌ب چ نه‌یا‌رن دڵ و چهن سو‌وک‌نه‌زه‌ر بوو
 بنو‌ینه و تم رو‌و که بکه‌م با‌سی خه‌ت و خا‌ل
 فه‌رموی له‌سه‌ر ئه‌م مه‌ته‌نه فه‌قه‌ت شه‌رحی «عو‌مه‌ر» بوو

ما درس سحر در ره میخانه نهادیم
 محصول دعا در ره جانانه نهادیم
 در خرمن صد زاهد عاقل زند آتش
 این داغ که ما بر دل دیوانه نهادیم
 سلطان ازل گنج غم عشق به ما داد
 تا روی در این منزل ویرانه نهادیم
 در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را
 مهر لب او بر در این خانه نهادیم
 در خرقه از این بیش منافق نتوان بود
 بنیاد از این شیوهی رندانه نهادیم
 چون می رود این کشتی سرگشته که آخر
 جان در سر آن گوهر یکدانه نهادیم
 اَلْمِنةَ لِلّٰهِ که چو ما بیدل و دین بود
 آن را که لقب عاقل و فرزانه نهادیم
 قانع به خیالی ز تو بودیم چو حافظ
 یا رب چه گداهمت و بیگانه نهادیم

بیلاله ریی و شه‌قامی خه‌رابات نه‌گوزهرین
 چۆنکه هه‌موو ره‌جالتی قومیی ئاوی که‌وسهرین
 لافی قه‌له‌نده‌ریم که ئه‌زهل بوون و مافی عه‌شق
 گه‌نجی ئه‌وین به‌مۆره ئه‌میسته‌ش قه‌له‌نده‌رین
 له‌و شوینه ته‌خت و به‌ختی که‌ی و جه‌م جه‌مۆکران
 گه‌ر غه‌م ده‌نۆشن ئیوه، له‌ مه‌ی ئیمه‌ مشتهرین
 ده‌ستم هه‌تا ده‌چیته‌ ملی چه‌شنی ملوه‌نی
 خه‌مللوی خوینی دلّ وه‌کو یاقووتی ئه‌حمه‌رین
 لیواوی ریی ئه‌وین مه‌که‌ واعیز نه‌سیحه‌تی
 فیرده‌وس هیچه‌ بۆ مه‌که‌ حه‌یرانی ئه‌سمه‌رین
 چون سۆفیان به‌ره‌قسای ریا بوونه‌ پیشه‌وا
 ده‌ستی درۆ هه‌لینه‌ که‌ شاگردی ریه‌رین
 وا خاک بوو به‌کانی جه‌واهیر له‌ جامی تۆ
 بیچاره‌ خیلّی ئیمه‌که‌ له‌و خاکه‌که‌ مه‌رین
 «حافز» هه‌ساری به‌رزه‌ که‌ کۆشکی دیاری یار
 ناچار ئه‌بی به‌خاکیی له‌ به‌ر ده‌رکی سه‌ر به‌رین
 «کۆلیل» چاوه‌پیته‌ له‌ ئاسۆ وه‌ده‌ر که‌وی
 بۆ چاری شه‌و، ره‌جالتی بزهی لیوی ئه‌خته‌رین

بگذار تا ز شارع میخانه بگذریم
 کز بهر جرعه‌ای همه محتاج این دریم
 روز نخست چون دم رندی زدیم و عشق
 شرط آن بود که جز ره آن شیوه نسپریم
 جایی که تخت و مسند جم می‌رود به باد
 گر غم خوریم خوش نبود به که می‌خوریم
 تا بو که دست در کمر او توان زدن
 در خون دل نشسته چو یاقوت احمریم
 واعظ مکن نصیحت شوریدگان که ما
 با خاک کوی دوست به فردوس ننگریم
 چون صوفیان به حالت و رقصد مقتدا
 ما نیز هم به شعبده دستی برآوریم
 از جرعه‌ی تو خاک زمین دُر و لعل یافت
 بیچاره ما که پیش تو از خاک کمتریم
 حافظ چو ره به کنگره‌ی کاخ وصل نیست
 با خاک آستانه این در به سر بریم

هسته وا خه رقه یی زاهید به خه رابات ده به یین
 نهم وړ و واجیه بۆ خیتلی خورافات ده به یین
 وه ره بهرمالتی ریا ده لقی درۆ هه ره دو به لای
 خه رقه ناسانی قه له ندهر وه کو سه وقات ده به یین
 بگرن نهم خه لوه نشینانه هه تا جامی سه حه ر
 سو بهی زوو چه نگ به ره و پیری مونا جات ده به یین
 نه و قه راره ی له گه ل ئیوهم که له (ایمن) بووه زوو
 چه شنی مووسا (أرنی) بیژ، به میقات ده به یین
 ده کوتین ته پللی شکۆتان له سه ره عه رشی به رین
 په رچه می عه شق به سه ربانی سه ماوات ده به یین
 خاکی به ربات به سه حرای قیامهت به دل و
 گیان هه موومان له بهر حورمه تی بهر پات ده به یین
 ریگهش نه ر پیر له درووی تانه بکا شتیخی ریا
 نه و له گو لزاره وه بۆ به ندی موکافات ده به یین
 به م عه با په شمییه تیکه ل به گونا مانه ده بی
 داپزیسن دهم له هونه ر ناوی که رامات ده به یین
 نه ی دل نه ر ریزی وه خت نه گری و کاریک نه که ی
 شه ره زاری فره بۆ به ره می نه وقات ده به یین
 پیری مه یخانه په نایین! که ده زانیته له ژیر
 میچی رهنگینی فله ک تال به سه ر، کات ده به یین
 له بیاوانی فنه تا به که ی ئاخه رگوم وگو ژ
 تا نه پرسین مه گه ر ریگه به بالاته ده به یین؟
 ئاو و وریژییه «حافز»! له سه رای سه لیه گو زه ر
 ئیمه بۆ یار فه قهت حاجهت و ئاوات ده به یین
 ئیمه «کولیل» ی خه تا، دۆس خه تا پۆشه هه تا
 راده یی دهستی سکا لا به مولا قات ده به یین

خیز تا خرقه‌ی صوفی به خرابات بریم
شطح و طامات به بازار خرافات بریم
سوی زندان قلندر به ره آورد سفر
دلق بسطامی و سجاده‌ی طامات بریم
تا همه خلوتیان جام صبوحی گیرند
چنگ صبحی به در پیر مناجات بریم
با تو آن عهد که در وادی ایمن بستیم
کوس ناموس تو بر کنگره‌ی عرش زنیم
علم عشق تو بر بام سماوات بریم
خاک کوی تو به صحرای قیامت فردا
همه بر فرق سر از بهر مباحات بریم
ور نه‌د در ره ما خار ملامت زاهد
از گلستانش به زندان مکافات بریم
شرمان باد ز پشمینه‌ی آلوده‌ی خویش
گر بدین فضل و هنر نام کرامات بریم
قدر وقت ار نشناسد دل و کاری نکند
بس خجالت که از این حاصل اوقات بریم
فته می‌بارد از این سقف مقرنس برخیز
تا به میخانه پناه از همه آفات بریم
در بیابان فنا گم شدن آخر تا کی
ره پرسیم مگر پی به مهمات بریم
حافظ آب رخ خود بر در هر سقله مریز
حاجت آن به که بر قاضی حاجات بریم

وهرن میچی فهله ک لابهین و تهرحی تازه بهرپا کهین
 گوزهرگهی یار گولفهرش و له مهی پر جامی مینا کهین
 نه گهر غهم له شکری بیینی که خوینی ئیمه برژینی
 من و ساقی دهبی خووی و سپاکهی تهرتوونا کهین
 گوللوی قه مسهری تیکهل به بادهی ئهرخهوانی بوو
 له مهنگهل باشه کهر خهین و موعه تهر دهشت و سهحرا کهین
 هه تا سازت له دهستا سازه، موتریب لیده ئاههنگی!
 به چه پله و شیعر و ههلهپرکئی که ئیمهش بوئی مهعنا کهین
 سهبا بر فینه بو شوخ ئاستانی، خاکمان بهلکوو
 به دل چاوئی له سولتانی ههموو شوخانی دونیا کهین
 دهنازی یه ک به عهقل و یه ک دهرپاوینی له رازی غیب
 وهرن تالاف و مافی واهوالهی زاتی زانا کهین
 بههشتی جاویدانت گهر دهوئی مهیخانه هوکاره
 له پیی کووپهی مهیا ههرتا نهبی کهوسهر عهتانا کهین
 له شیرازا قسهی خوش و نهسهق بازارپی بی شهوقه
 وهرن تا مشهری «حافز» له شاری دیکه پهیدا کهین
 وتی «کولیل»! کوردستان بهجی بیلین با بهینی
 وتم ههلهخن په تیشم، تا ئه بهد کوفریکی وانا کهین

بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم
 فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو در اندازیم
 اگر غم لشکر انگیزد که خون عاشقان ریزد
 من و ساقی به هم تازیم و بنیادش بر اندازیم
 شراب ارغوانی را گلاب اندر قدح ریزیم
 نسیم عطر گردان را شکر در مجمر اندازیم
 چو در دست است رودی خوش بزن مطرب سرودی خوش
 که دست افشان غزل خوانیم و پاکوبان سر اندازیم
 صبا خاک وجود ما بدان عالی جناب انداز
 بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم
 یکی از عقل می لافد یکی طامات می بافد
 بیا کاین داوری ها را به پیش داور اندازیم
 بهشت عدن اگر خواهی بیا با ما به میخانه
 که از پای خمت روزی به حوض کوثر اندازیم
 سخندانی و خوش خوانی نمی ورزند در شیراز
 بیا حافظ که تا خود را به ملکی دیگر اندازیم

یا شیخ! بن که ده لقی ریا پاره پاره که یں
 ئەم نه خشه پر له رهنگی فەن و فیلە چاره که یں
 ئەم خه رقه با له ئاوی خه رابات هه لژه نین
 خیری مزه وت خه رجی شه رای حه وساره که یں
 پیمان ئە گەر نه دەن له قیامت به هه شت ئە شی
 غیلمان له باخ و حوری له جهننه ت غه واره که یں
 سه رمه ست پر ئە دهینه مه کۆی به زمی سو فیان
 تالان هه موو شه راب و له باوه ش نیگاره که یں
 خوش رابو یتره! وه رنه غه م و دهر د ئە مانکوژی
 روژی که له م جه هانه به ره و گۆر باره که یں
 ره مزی خودا به مه ستی له ژیر په رده دهر ده خه یں
 کو لمی گه شی له گو شه یی غه یب ئا شکاره که یں
 هه ر دهر که وی هیلالی بروی چه شنی مانگی نو
 گۆی ئاسمان ئە سیری خه می زولفی یاره که یں
 «حافز»! سنوورمان نیه لاف و گه زافی وا
 پی ئە و نه رامه کیشه که خو شه رمه زاره که یں
 میوانی کۆی گرینم و «کو لیل»ی به رقی چاو
 ئازین خو ینی سینه، له به ژنی گلاره که یں

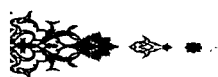

صوفی بیا که خرقه‌ی سالوس بر کشیم
 وین نقش زرق را خط بطلان به سر کشیم
 نذر و فتوح صومعه در وجه می‌نهیم
 دلق ریا به آب خرابات بر کشیم
 فردا اگر نه روضه‌ی رضوان به ما دهند
 غلمان ز روضه‌ی حور ز جنت به در کشیم
 بیرون جهیم سرخوش و از بزم صوفیان
 غارت کنیم باده و شاهد به بر کشیم
 عشرت کنیم ورنه به حسرت کشندمان
 روزی که رخت جان به جهانی دگر کشیم
 سرّ خدا که در تتق غیب منزوی‌ست
 مستانه‌اش نقاب ز رخسار بر کشیم
 کو جلوه‌ای ز ابروی او تا چو ماه نو
 گوی سپهر در خم چوگان زر کشیم
 حافظ نه حد ماست چنین لاف‌ها زدن
 پای از گلیم خویش چرا بیشتر کشیم

کاتی گولّ لازمه یاران هونه‌ری مه‌ی نۆشین
 ئه‌مه‌ فه‌رمایشی ئه‌هلی دله‌ با تیکۆشین
 نیسه‌تی که‌س که‌ره‌میک و ده‌می خۆشیش ده‌چی
 هه‌ر ئه‌وه‌ن چاره‌ که‌ به‌رمال به‌ مه‌ی بفروشین
 خوڕپه‌م و خۆشه‌هه‌وا، خوايه‌ بنیریت بتی!
 که‌ سوراخی به‌حه‌زی چاوی مه‌سی دادۆشین
 زوه‌ره‌ ئه‌و ئۆرگ‌ژهنه‌ی چه‌رخه‌، له‌ گه‌ل بی‌هونه‌ره
 چۆن نه‌نالین له‌ ده‌ست ئه‌م غه‌مه‌، بۆ نه‌خروشین
 گوڵی کیشا گولّ و لیمان نه‌پژان ئاوی شه‌راب
 که‌ به‌ گرپه‌ و گپ‌ی دلّ داغ وه‌ کوو حه‌وجۆشین
 باده‌نۆشین له‌ خه‌یالا به‌ پیاله‌ی گوڵی سوور
 چاوی دژ کویر! که‌ بی‌ موتریب و مه‌ی سه‌رخۆشین
 باوه‌پی که‌س نییه‌ به‌م حاله‌ته‌ «حافز»! که‌ بلّین
 بولبولانیکی له‌ نیو‌باخ و چه‌مه‌ن خامۆشین
 به‌حه‌زی حه‌زیه‌تی گولّ هه‌ر وه‌ کو «کۆلیل»ی هه‌زار
 قروقه‌پ، لال، له‌ سامی سه‌نه‌می ته‌پۆشین

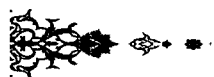
دوستان وقت گل آن به که به عشرت کوشیم
 سخن اهل دل است این و به جان بنوشیم
 نیست در کس کرم و وقت طرب می گذرد
 چاره آن است که سجاده به می بفروشیم
 خوش هوایی ست فرح بخش خدایا بفرست
 نازنینی که به رویش می گلگون نوشیم
 ارغنون ساز فلک رهزن اهل هنر است
 چون از این غصه ننالیم و چرا نخروشیم
 گل به جوش آمد و از می نزدیمش آبی
 لاجرم ز آتش حرمان و هوس می جوشیم
 می کشیم از قدح لاله شرابی موهوم
 چشم بد دور که بی مطرب و می مدهوشیم
 حافظ این حال عجب با که توان گفت که ما
 بلبلانیم که در موسم گل خاموشیم

سه‌حه‌ری ده‌ست هه‌لټنن و دو‌عایټک بکه‌ین
 چاری نه‌م سه‌سه‌ری هیجرانه به رایټک بکه‌ین
 دلټی زه‌خمی له ده‌سم چوو نه‌وه، یاران مه‌ده‌دی!
 تا ده‌گا دو‌کتوری نه‌م ده‌رده ده‌وایټک بکه‌ین
 کټی دلټی دام له تیغ و به دلټیشانه‌وه چوو
 ئیوه‌ن و خوا وه‌ریگیرن که سه‌فایټک بکه‌ین
 شادمانی گوټی بی‌ئاوه خه‌رابات له کوټن
 به‌لکه له‌و ئاو و هه‌وا نه‌شئونو مایټک بکه‌ین
 مه‌گه‌ر نه‌ی دلټ مه‌ده‌دی پیری موغان بیت، ده‌نا
 کار نه‌وه‌ن سه‌خته که ناشټ خه‌تایټک بکه‌ین
 مه‌لی بی‌حه‌وسه‌له بی‌سی‌به‌ره، شابالی نیه
 ته‌له‌بی چه‌تری موباره ک له هوما یټک بکه‌ین
 دلټ په‌ریشانه، بلټن «حافز»ی خوش‌خوټن له کوټن
 که به‌ده‌نگ و غه‌زه‌لی ساز هه‌وایټک بکه‌ین
 وه‌ره بۆ مه‌یکه‌ده «کۆلیل»! ده‌لټن یار له‌وئ
 دوټنه فه‌رموویه ده‌بی فیکری گه‌دایټک بکه‌ین

ما شبی دست بر آریم و دعایی بکنیم
 غم هجران تو را چاره ز جایی بکنیم
 دل بیمار شد از دست رفیقان مددی
 تا طبیبش به سر آریم و دوایی بکنیم
 آن که بی جرم برنجید و به تیغم زد و رفت
 بازش آرید خدا را که صفایی بکنیم
 خشک شد بیخ طرب راه خرابات کجاست
 تا در آن آب و هوانشو و نمایی بکنیم
 مدد از خاطر رندان طلب ای دل ورنه
 کار صعب است مبدا که خطایی بکنیم
 سایه‌ی طایر کم حوصله کاری نکند
 طلب از سایه‌ی میمون همایی بکنیم
 دلم از پرده بشد حافظ خوشگوی کجاست
 تا به قول و غزلش ساز نوایی بکنیم

ئیمه نیمانه ده‌می تۆمه‌ت و ناهه‌ق نییه‌ که‌یم
 ره‌ش کراسی که‌س و شین په‌سته‌کی ره‌ونه‌ق نییه‌ که‌یم
 زۆر و که‌م غه‌یه‌تی سولتان و که‌دا هه‌ق نییه‌ هه‌ر
 کاری ناهه‌ق نه‌ هه‌میشه‌ و نه‌ ته‌ق وله‌ق نییه‌ که‌یم
 له‌ کتییی هونه‌را ره‌سمی غه‌لته‌ ناکیشین
 تیکه‌ لاوی زه‌ری خالیس مس و مه‌فره‌ق نییه‌ که‌یم
 خلتی ره‌ندانی ئه‌ گهر شاه‌به‌ بیزۆ نوۆشی
 مه‌یلی پالتیوته‌ و ساف و خه‌سی موته‌له‌ق نییه‌ که‌یم
 غاری دونیا به‌ دلّی هیمه‌تی چاکان ئه‌ده‌ین
 فیکری ئه‌سپی ره‌ش و ره‌ختی له‌ زه‌ری زه‌ق نییه‌ که‌یم
 ئاسمان که‌شتیی خیلّی هونه‌ری زۆر شکان
 بۆیه‌ متمانه‌ به‌ زه‌ریای موعه‌لله‌ق نییه‌ که‌یم
 که‌ ره‌فیقّی دلّی ئیشا به‌ دنه‌ی فیتنه‌ بلّین
 خوۆش به‌ چون ئیمه‌ به‌ گوئی ناکه‌س و ئه‌حه‌مق نییه‌ که‌یم
 دژمن ئه‌ر «خاجه‌»! هه‌له‌ی کرد و وتی ده‌یه‌خشین
 وه‌ر قسه‌یشی هه‌قه‌ ئینکاری قسه‌ی هه‌ق نییه‌ که‌یم
 به‌ قسه‌ی هه‌ق وه‌ کو «کۆلیل» که‌لی گۆپ و گومن
 بۆیه‌ دی روو له‌ قسه‌ی به‌ره‌ق و نه‌سته‌ق نییه‌ که‌یم

ما نگوئیم بد و میل به ناحق نکنیم
 جامه‌ی کس سیه و دلق خود ازرق نکنیم
 عیب درویش و توانگر به کم و بیش بد است
 کار بد مصلحت آن است که مطلق نکنیم
 رقم مغلطه بر دفتر دانش نزنیم
 سرّ حق بر ورق شعبده ملحق نکنیم
 شاه اگر جرعه رندان نه به حرمت نوشد
 التفاتش به می صاف مروّق نکنیم
 خوش برانیم جهان در نظر راهروان
 فکر اسب سیه و زین مغرّق نکنیم
 آسمان کشتی ارباب هنر می‌شکند
 تکیه آن به که بر این بحر معلق نکنیم
 گر بدی گفت حسودی و رفیقی رنجید
 گو تو خوش باش که ما گوش به احمق نکنیم
 حافظ از خصم خطا گفت نگیریم بر او
 ور به حق گفت جدل با سخن حق نکنیم

ده لایم به دهنگی زولال و به روچی سه رخوشم
 که هه ر نه سیمی سوراحی حه یاته بو هوشم
 نه بوو ته ویللی خوماری که مونی زوهدی ریا
 غولامی خلتنه بنوشانی رهند و رووخوشم
 حه کایه تم نه فقهه ت چوو به رندی و سووکی
 رفانی هه م خه می گۆجانی زولفی چون گۆشم
 که پیری مه یکه ده ده رکم له روو نه کاته وه بهس
 به کام ده ر بچم و عه شق و کام نه فروشم؟
 نه من له باخ و چه مه ن شین له خۆوه بوو بیتم
 له باخه وانمه چه تری سه ر و بهر و بوشم
 خودام شایه ته هاوړپتی ئه وم له هه ر حالا
 چ رندی مه یکه ده یا خۆچ خه رقه به ردوشم
 غوباری ریگوزهری کیمیای خۆشه ختیم
 غولامی حه زره تی گیانان و خاکی ئه و کۆشم
 له شه وقی نیرگری مه ست و سنه و بهری به ژنی
 قه ده ح گری لچی جو، لاله گوین و خاموشم
 گه ره کمه رهنگی ریا لابه رم له ناخی دل
 به قه ولی «حافر» ئه شی مه ی له کوو به دادوشم
 وتم گوناچه مه گه ر پرس و جو له «کۆلیل» ی
 وتی مه حاله که رندی بیی فه راموشم

سرم خوش است و به بانگ بلند می گویم
 که من نسیم حیات از پیاله می جویم
 عبوس زهد به وجه خمار ننشیند
 مرید خرقه ی دردی کشان خوش خویم
 شدم فسانه به سرگشتگی و ابروی دوست
 کشید در خم چوگان خویش چون گویم
 گرم نه پیر مغان در به روی بگشاید
 کدام در بزنم چاره از کجا جویم
 مکن در این چمنم سرزنش به خودرویی
 چنان که پرورشم می دهند می رویم
 تو خانقاه و خرابات در میانه مبین
 خدا گواه که هر جا که هست با اویم
 غبار راه طلب کیمیای بهروزی ست
 غلام دولت آن خاک عنبرین بویم
 ز شوق نرگس مست بلندبالایی
 چو لاله با قدح افتاده بر لب جویم
 بیار می که به فتوی حافظ از دل پاک
 غبار زرق به فیض قدح فروشویم

زۆرم ئەم نوکته بهیان کردوو ئەمجارەش ئەلیم
 کە نە لەم رۆی منی شەیدا قەدەمی خۆم دەنیم
 لە بەر ئاوێنە وە کوو تووتی ئە کەن فیری قسەم
 ھەر ئەو ھەم پێیە کە بەخشنە ھەوێ داویە پیم
 پەیکۆلم من ئە گە یا گوڵ لە چەمەن عیشو نووین
 باخەوان چۆنی بپووی بە گەزی ئەو دەروویم
 دوستان لۆمەیی ئەم بیدلە حەیرانە مە کەن!
 گەو ھەریکم ھە یە بۆ لەعل شناسی دە گەریم
 بەم عەبا کۆنەو ھە مە ی عارە بنۆشین، بەلام
 لە ریا رەنگ دەسینیت حەزی کیژی تریم
 پیکەنین و غەمی من خەلکی ولاتیکی ترن
 کە غەزەل خوینی شەو ھەم، شینە سەحەرنالە لە جیم
 کە وتی «خاجە»! نە کە ی خاکی دەری مەیکە دە بۆن
 بیژە بمبوورە بە بۆی موشکی خوتەن چونکە دەژیم
 خاکی مە یخانە کلی چاوی فریشتە و پەرییە
 منی «کۆلیل» لە شیتیمە ئەوینداری ئەویم

بارها گفته‌ام و بار دگر می‌گویم
 که من دل‌شده این ره نه به خود می‌پویم
 در پس آینه طوطی صفتم داشته‌اند
 آنچه استاد ازل گفت بگو می‌گویم
 من اگر خارم و گر گل چمن‌آرایی هست
 که از آن دست که او می‌کشدم می‌رویم
 دوستان عیب من بیدل حیران مکنید
 گوهری دارم و صاحب‌نظری می‌جویم
 گرچه با دلق ملمّع می‌گلگون عیب است
 مکنم عیب کز او رنگ ریا می‌شویم
 خنده و گریه‌ی عشاق ز جایی دگر است
 می‌سرایم به شب و وقت سحر می‌مویم
 حافظم گفت که خاک در میخانه مبوی
 گو مکن عیب که من مشک ختن می‌پویم

ئیمه بارایه‌ت و غولامی شه‌هین
 شاریارانی سوبحی خوش‌نیگه‌هین
 سینه پر گهنج و کیسه پر له هه‌وا
 جامی دنیا نووین، غوباری ره‌هین
 هۆشیاری حوزوور و مه‌ستی غوروور
 خوابه یه‌ک ناس و نوقمی هه‌ر گونه‌هین
 دل‌به‌ری به‌خت نه‌گه‌ر کریشه‌بکات
 جامی به‌ر بووکی کولمی چه‌شنی مه‌هین
 هه‌ر شه‌وئ پاسه‌وانی به‌خته‌وه‌ری
 یاری بیدار به‌خت و که‌چ کوله‌هین
 سوجه‌تی ئیمه بیتزه‌ده‌رفه‌ته‌بۆت
 تۆ له‌خه‌و ئیمه‌مۆمی دیدگه‌هین
 روو له‌هه‌ر کوئ بکات هیمه‌تمان
 شاه‌ه‌زانی به‌سانی چه‌ن سه‌هین
 کفنی دژمن له‌خوینی سوور ده‌که‌ین
 وه‌ک به‌خوین ئاوه‌دی‌ری باخی شه‌هین
 ره‌نگی نه‌یرنگ ئیمه‌ناناسی
 شیر سوور، نه‌ژده‌هایه‌کی سه‌هین
 قه‌رزی «حافز» بلێ ئه‌دا فه‌رموون!
 وه‌عدی خۆتانه‌ ئیمه‌شت گه‌وه‌هین
 گیانی «کۆلیل» بیدی مه‌جنوونه
 بۆیه سه‌رشۆپی به‌ژنی سه‌روی سه‌هین

گرچه ما بندگان پادشهییم
پادشاهان ملک صبحگهییم
گنج در آستین و کیسه تهی
جام گیتی نما و خاک رهییم
هوشیار حضور و مست غرور
بحر توحید و غرقه‌ی گنهییم
شاهد بخت چون کرشمه کند
ماش آینه‌ی رخ چو مهیم
شاه بیدار بخت را هر شب
مانگهبان افسر و کلهییم
گو غنیمت شمار صحبت ما
که تو در خواب و ما به دیده گهییم
شاه منصور واقف است که ما
روی همت به هر کجا که نهیم
دشمنان را ز خون کفن سازیم
دوستان را قبای فتح دهیم
رنگ تزویر پیش ما نبود
شیر سُرخیم و افعی سیهیم
وام حافظ بگو که باز دهند
کرده‌ای اعتراف و ما گوهیم

هاتییه سهر گلم گولم فاتیه‌یی که هه‌دیه‌مان!
 لیو که‌وه! من شه‌هیدی تۆم ب‌مده‌وه سهر له‌ تۆ ژیان
 ئه‌و که‌سه‌ لیمی پرسی و خۆندی دوعا له‌ سهرم و چوو
 بیژه‌ ده‌می مه‌رۆه‌ه‌تا رو‌حی له‌ شوین ده‌ که‌م ره‌وان
 ئه‌ی ئه‌وه‌ دو‌کتوری دلی شیتمی بر‌وانه‌ به‌ دل
 دوو که‌لی سینگ و باری غه‌م چه‌نده‌ وه‌ کۆن له‌ سهر زمان
 عه‌شقی ئه‌وین به‌‌لی گ‌ری له‌رزى له‌ ئیسکما بری
 به‌ چه‌شنى تی وه‌‌لی که‌ چوو بوو به‌ گ‌ری له‌ ئیسکمان
 دل وه‌ کو خالی ره‌ش له‌ سهر ناگری روومه‌تت موقیم
 دیده‌ به‌ تیری چاوی گ‌ش زه‌خمیه‌ دینی پ‌ن نه‌مان
 دابه‌زینی تاوی دل به‌‌کو به‌ ئاوی چاوی خۆت
 نه‌بزی ده‌سم ب‌گره‌ بزا هیچ له‌ ژین ئه‌دا نیشان
 شووشه‌ شه‌رابی پ‌یم ئه‌دا ئه‌و که‌سه‌ به‌‌کو شاد بم
 چۆنه‌ به‌ کن ته‌بیب ئه‌با شووشه‌یی من به‌ ئیمت‌حان
 شه‌ربه‌تی ئاوی ژینی پ‌یم نۆشییه‌ «خاجه‌»! شیع‌ری تۆ
 فه‌حسی ته‌بیب هیچه‌ هه‌ر، هه‌ر غه‌زه‌لت له‌ دل ده‌وان
 وه‌سفی کولی «عومه‌ر» وه‌ کوو چه‌پکه‌ گولیکه‌ هه‌ر ده‌نا
 ده‌ستی غه‌زه‌ل چلۆن ده‌ گا گیانه‌ به‌ به‌ژنی ئاسمان

فاتحه‌ای چو آمدی بر سر خسته‌ای بخوان
 لب بگشا که می‌دهد لعل لب به مرده جان
 آن‌که به پرشش آمد و فاتحه خواند و می‌رود
 گو نفسی که روح را می‌کنم از پی‌اش روان
 ای که طیب خسته‌ای روی زبان من بین
 کاین دم و دود سینه‌ام بار دل است بر زبان
 گرچه تب استخوان من کرد ز مهر گرم و رفت
 همچو تبم نمی‌رود آتش مهر از استخوان
 حال دلم ز خال تو هست در آتشش وطن
 چشمم از آن دو چشم تو خسته شده‌ست و ناتوان
 باز نشان حرارتم ز آب دو دیده و بین
 نبض مرا که می‌دهد هیچ ز زندگی نشان
 آن‌که مدام شیشه‌ام از پی عیش داده است
 شیشه‌ام از چه می‌برد پیش طیب هر زمان
 حافظ از آب زندگی شعر تو داد شربتم
 ترک طیب کن بیا نسخه‌ی شربتم بخوان

زۆرم غه می دل و ت بو ته بیبان

رئ نابهلده بوون چه شنی غه ریبان

ئه ی گول که هه رده م بایئ له گه لتن

بو عیشوه ناکه ی بو عهنده لیبان

خواروخسه تی با دیسان بیینی

چاوی دلاران، کولمی چه بیبان

گه نجی دلاری شه قلی شکاوه

یا په بیی بشکی ئه ستوی ره قیبان!

ئه ی حاته م ئاخو تا که ی له سفره ی

ئیحسان به ده ر بم وه ک بی نه سیبان

«حافز» که ویلی شه وگاری لیله

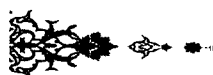
فووی کرد له مۆمی له علی ئه دیبان

«کۆلیل»ی ئیوه ش حالئ شپه رزه

شه لالا که ژینگه ی په ستی نه دیبان

چندان که گفتم غم با طیبان
 درمان نکردند مسکین غریبان
 آن گل که هر دم در دست بادیست
 گو شرم بادش از عندلیبان
 یارب امان ده تا بازیند
 چشم محبان روی حیبان
 درج محبت بر مهر خود نیست
 یارب مبادا کام رقیبان
 ای منعم آخر بر خوان جودت
 تا چند باشیم از بی نصیبان
 حافظ نگشتی شیدای گیتی
 گرمی شنیدی پند ادیبان

مردم له دهردی دووری، دهوری وه فا وه گیره!
 بۆ دڵ به لایه دووریت، یارهب به لا وه گیره!
 مانگی فهلهك به نازۆ ئهسپی كه وهی ده گیرئ
 با هه لگلی له شهرماره خشی سه فا وه گیره
 زولفی خه مین په ریشان فهرموو له داخی سومبول
 دهوری روخت بخوورئ چه شنی سه با وه گیره
 ته شریف بیته سه رمه ست بۆ عه قل و دین به نازۆ
 گۆشه ی کلاو لاده و چه تری كه وا وه گیره
 ئه ی نووری چاوی مهستان چاوم له ریته جامئ!
 له علی بلوور بیته و چه نگ و نه وا وه گیره
 دۆعایه سه وزی نووسی دهوران له دهوری لیوی
 یارهب له چاره نووسی گول جهوری با وه گیره
 «حافظ»! له کۆپی شوخان هه ر ئه مه بوو به قسمه ت
 رازی ئه گه ر به به ش نیت حو کمی قهزا وه گیره
 فه رمانی یاره «کۆلیل»! دڵ چوو به جای چناکه ی
 جه ژنی وه فا له چالئ (قالووبه لا) وه گیره

می‌سوزم از فراق روی از جفا بگردان
 هجران بلای ما شد یا رب بلا بگردان
 مه جلوه می‌نماید بر سبز خنگ گردون
 تا او به سر درآید بر رخس پا بگردان
 مرغول را برافشان یعنی به‌رغم سنبل
 گرد چمن بخوری همچون صبا بگردان
 یغمای عقل و دین را بیرون خرام سرمست
 در سر کلاه بشکن در بر قبا بگردان
 ای نور چشم مستان در عین انتظارم
 چنگ حزین و جامی بنواز یا بگردان
 دوران همی‌نویسد بر عارضش خطی خوش
 یا رب نوشته‌ی بد از یار ما بگردان
 حافظ ز خوبرویان بخت جز این قدر نیست
 گر نیست رضایی حکم قضا بگردان

یاره‌ب ئه‌و مامزه بۆ ده‌شتی خوته‌ن بێنه‌وه باز
 سه‌روی خوش قامه‌ت و بالا به‌ چه‌مه‌ن بێنه‌وه باز
 به‌ نه‌سیمێ بکه‌ ده‌رمانی دلی مات و مه‌لوول
 واته‌ گیانی له‌ به‌ده‌ن چوو به‌ به‌ده‌ن بێنه‌وه باز
 مانگ و خۆر چۆن ده‌ گه‌ییئت به‌ سه‌رمه‌زلێ خۆ
 مانگی ئیتمه‌ش به‌ شکۆی به‌ حری عه‌ده‌ن بێنه‌وه باز
 چاوه‌ کانم به‌ حه‌زی له‌ علی یه‌مانی بووه‌ خوین
 خوایه‌ ئه‌ستیره‌یی تابان به‌ یه‌مه‌ن بێنه‌وه باز
 ئه‌ی موباره‌ک مه‌لی خوش لاجه‌ به‌ره‌و شاه‌ی مه‌لان
 خه‌به‌ری دال و قه‌لی رووپه‌ش و گه‌ن بێنه‌وه باز
 خه‌به‌ری بۆ به‌ره‌ نیمانه‌ که‌ بێ ئیوه‌ ژیان
 خه‌به‌ری خوش و وه‌لامیک‌ی په‌سه‌ن بێنه‌وه باز
 ئه‌و که‌سه‌ی چاوی سه‌ری «حافز» ی یارهب وه‌ته‌نه
 به‌ دلی خۆی له‌ غه‌ریبی به‌ وه‌ته‌ن بێنه‌وه باز
 خوایه‌ ئه‌و عومره «عومره» سه‌رفی غه‌می قامه‌تی کرد
 بۆ خه‌می په‌رچه‌م و دوو زولفی به‌ ته‌ن بێنه‌وه باز

یا رب آن آهوی مشکین به ختن بازرسان
وان سہی سرو خرامان به چمن بازرسان
دل آزرده‌ی ما را به نسیمی بنواز
یعنی آن جان ز تن رفته به تن بازرسان
ماه و خورشید به منزل چو به امر تو رسند
یار مہروی مرا نیز به من بازرسان
دیده‌ها در طلب لعل یمانی خون شد
یا رب آن کوکب رخشان به یمن بازرسان
بروای طایر میمون همایون آثار
پیش عنقا سخن زاغ و زغن بازرسان
سخن این است کہ ما بی تو نخواہیم حیات
بشنوای پیک خبرگیر و سخن بازرسان
آن کہ بودی وطنش دیدہ‌ی حافظ یا رب
به مرادش ز غریبی به وطن بازرسان

مه چۆ تۆ خوا له گهڵ په شمينه پۆشان!

نه پۆشی روو له حاسبی خلتنه پۆشان

له ژیر ئه و دهلقه هه ر مه کړ و ریايه

چ خۆشه لۆی کراسی مه ی فروشان

له کۆپی سۆفیان نه مديوه سافی

گه وارا بیت لیلی دڵ په رۆشان

ته بیعت ناسکی تۆ نا کر ئ پیت

له گهڵ ته بعی گرانى خه رقه پۆشان

که مه ستت کردووم روو دامه پۆشه

به ئیشت مه مکوزه نۆشت له کۆشان

ته ماشا چه ن به مه کړ و فیلی زاهید

سوراحی دڵ به خویننه و نه ی خورۆشان

له ئاخى ناخى «حافز» بئى بترسه

که ده کولئى سینگى وه ک قازانگى جۆشان

مه گه ر شاهى زه حاکى، رۆحى «کۆلیل»!

که دوو ماری رهشت دايم له دۆشان

خدا را کم نشین با خرقه پوشان
 رخ از رندان بی سامان مپوشان
 در این خرقه بسی آلودگی هست
 خوشا وقت قبای می فروشان
 در این صوفی و شان دردی ندیدم
 که صافی باد عیش دردنوشان
 تو نازک طبعی و طاقت نیاری
 گرانی های مستی دلق پوشان
 چو مستم کرده ای مستور منشین
 چو نوشم داده ای زهرم منوشان
 بیا و از غبن این سالوسیان بین
 صراحی خون دل و بریط خروشان
 ز دلگرمی حافظ بر حذر باش
 که دارد سینه ای چون دیگ جوشان

سهری شمشالقه دان، سهروه ری خوش گفـت و زمان
 به مژولان که سه فی سه فشکه نانی گـ شکان
 نه زه ری بوو به هه ژار و گوزه را مه ست و وتی
 نه ی له کۆری شوعه را چاو و چرای هه ست و به یان
 کیسه خالی له زه پ و سیم هه تاکه ی؟ وه ره تا
 به غولامت که م و به شدار له کۆی سیم له شان
 سه ره له زه پرپی له نهوین دانه به زی! سه ره که وه تا
 ده چیه نیو خه لوه تی خۆری گه شی زیترین که وان
 مه که باوه پ به جه هان تا هه یه جامیکی شه راب
 چزی لی نی به خوشی رووی گۆلی روو سووری جه هان
 پیری مه ی نۆش که شاییت، ره وانی به به هه شت!
 مه به فره موی به ره فیتی گۆلی سه د واده نه مان!
 دژ له خو دوور که تون بگره به ده س دامه نی دۆس!
 پیای نه و بی نییه باکت له فه ن و فیللی دژان
 سوح له نیو باخی گولاله م به سه با وت که هه موو
 نه م کفن سوور به خوینانه شه هیدانی جه فان
 وتی «حافز»! من و تو مه حره می نه م رازه چ نین
 هه ره له مه ی بدوه له گه ل نو قل و مه زه ی لیوشه که ران
 نه شکی ئال و روخی زه ردی وه کو «کۆلیل» م نه وی
 گه نجی بی گه وه ره و زیتری که له بیر نایه زه مان

شاه شمشاد قدان خسرو شیرین دهنان
 که به مژگان شکند قلب همه صف شکنان
 مست بگذشت و نظر بر من درویش انداخت
 گفت ای چشم و چراغ همه شیرین سخنان
 تا کی از سیم و زرت کیسه تهی خواهد بود
 بنده‌ی من شو و برخور ز همه سیم تنان
 کمتر از ذره نه‌ای پست مشو مهر بورز
 تا به خلوت‌گه خورشید رسی چرخ زنان
 بر جهان تکیه مکن و رقدحی می داری
 شادی زهره جبینان خور و نازک بدنان
 پیر پیمانه کش من که روانش خوش باد
 گفت پرهیز کن از صحبت پیمان شکنان
 دامن دوست به دست آرز دشمن بگسل
 مرد یزدان شو و فارغ گذر از اهرمان
 با صبا در چمن لاله سحر می گفتم
 که شهیدان که‌اند این همه خونین کفنان
 گفت حافظ من و تو محرم این راز نه‌ایم
 از می لعل حکایت کن و شیرین دهنان

به هاره گولّ به که نینی شکانی توبه که مان
 غه می نه ما له دلا عه شقی گولّ له گیانی جه مان
 که یی نه سیمی سه با خونچه چوو به پیشوازی
 له سه رچ هوش و له بهر تیکه یی کراسی نه مان
 له به ژنی سه روی چه مه ن، بگره دابی سه به رزی
 به ئاوی روشنی دلّ ری بناسه! وه ک دیه مان
 سه با به که یفی هونه ر کاکولّی گولّی له ده سا
 ده می که په رچه می سومبولّ له سه ر چه مه ن ده چه مان
 به چه شنی بوو کی به خت خونچه هاته دهر له حه ره م
 که دلّ بیات له بهر چاو و دین بیتته زه مان
 سه دای بولبولی شه یدا خوروشی ته یری سه حه ر
 له عه شقی گولّ به دهراتن له ناخ و نوو کی خه مان
 قسه و حه کایه تی ئازیز و جامی مه ی خووش که ن
 به شیعی «حافز» و قه ولی به هیزی پیری زه مان
 له تیری ناز و که وانی برۆ مه لّی «کولیل»!
 که روّحی ده ولّه تی بارامی گور دیتته نه مان

بهار و گل طرب انگیز گشت و توبه شکن
 به شادی رخ گل بیخ غم ز دل برکن
 رسید باد صبا غنچه در هواداری
 ز خود برون شد و بر خود درید پیراهن
 طریق صدق بیاموز از آب صافی دل
 به راستی طلب آزادگی ز سرو چمن
 ز دستبرد صبا گرد گل کُلاله نگر
 شکنج گیسوی سنبل بین به روی سمن
 عروس غنچه رسید از حرم به طالع سعد
 بعینه دل و دین می برد به وجه حسن
 صفیر بلبل شوریده و نفیر هزار
 برای وصل گل آمد برون ز بیت حزن
 حدیث صحبت خوبان و جام باده بگو
 به قول حافظ و فتوی پیر صاحب فن

گول ئاسا تا به دامەن ییخە پارە
 دە کەم هەردەم بەهۆی عەشق و پەژارە
 کراسی گول وە کوو مەستان درپووە
 لە باخان بەژنی دیوی وا دیارە
 دلت راحت رفان و سەختە روچیش
 نەبا خێلی غەمت وە ک ئەو هەژارە
 نەبی یارەب کەسی دژمن بە دۆسی
 وە کوو یارم لە گەل کۆری نەیارە
 لە نوقرەوی سینەدا دل چەشنی پۆلا
 لە جامی جامە لەش چون مە ی دیارە
 کە روشن بوو لە خەلکی سۆزی گیانت
 لە چاو ئە ی مۆمی فرمیسک بیارە
 مە کەن! ئەینا لە ناخم ئاخى دل سۆز
 وەدەر دئ وە ک لە تەندووری شەرارە
 دلەم مەشکێنە، پێ شیلی مەفەرموو!
 کە مال و مەنزلی زولفی شەوارە
 دلی «حافز» کە بەستە ی پەرچەمی تۆن
 بە سووکی مە گرە، جیگە ی ئیفتیخارە
 مە گەر کافر دەبی جارێ بە «کولیل»
 لە چاوت مەرحەمەت کە ی یە ک ئیشارە؟!

چو گل هر دم به بویت جامه در تن
 کنم چاک از گریبان تا به دامن
 تنت را دید گل گویی که در باغ
 چو مستان جامه را بدرید بر تن
 من از دست غمت مشکل برم جان
 ولی دل را تو آسان بردی از من
 به قول دشمنان برگشتی از دوست
 نگردد هیچ کس دوست دشمن
 تنت در جامه چون در جام باده
 دلت در سینه چون در سیم آهن
 بیمار ای شمع اشک از چشم خونین
 که شد سوز دلت بر خلق روشن
 مکن کز سینه ام آه جگر سوز
 بر آید همچو دود از راه روزن
 دلم را مشکن و در پا مینداز
 که دارد در سر زلف تو مسکن
 چو دل در زلف تو بسته ست حافظ
 بدین سان کار او در پا میفکن

خێوه‌تی سولتانی گول هه‌لدا له‌سه‌ر سه‌حنی چه‌مه‌ن
 هاتنی یاره‌ب موباره‌ک بێ له‌ سه‌رو و یاسه‌مه‌ن
 ئه‌م نزوولی خوسره‌و ئاسایه‌ت گه‌لێ شیرین بوو
 چون ده‌ناسی هه‌ر که شوینی خۆ له‌ کۆر و ئه‌نجومه‌ن
 بۆ نگینی جه‌م به‌رن موژده‌ی سه‌ره‌نجامی به‌خێر
 ئیسمی ئه‌عزه‌م وانه‌جاتی دا له‌ ده‌ستی ئه‌هریمه‌ن
 تائه‌به‌د ئه‌م مائه‌ ئاوا بێ که دینی هه‌ر نه‌فه‌س
 عه‌تر و بۆی ره‌حمان له‌ ئه‌و مائه‌م، شه‌مائی کۆی یه‌مه‌ن
 شه‌وکه‌ت و تیخی جه‌هانگیری کۆری ئه‌فراسیاب
 بوو به‌ شانامه‌ و چه‌کایه‌ت، فه‌خری لاوانی وه‌ته‌ن
 ئه‌سپی توند و تیژی چه‌رخه‌ت چون له‌ ژێر زین رامه‌، ئه‌ی
 شاسواری لاوی مه‌یدان گۆی دلم فه‌رموو په‌سه‌ن!
 ئاوی رووباری ره‌وانی مه‌مله‌که‌ت شمشیری تۆن
 وانه‌مامی عه‌دل ئه‌بێ شین، زلمی زالم ریشه‌که‌ن
 شک نه‌که‌ی ئیدی ئه‌گه‌ر بێژم له‌ بۆی خۆشی خده‌ت
 ده‌شتی (ئیزه‌)م بوو به‌ کانی موشکی تاتار و خوته‌ن
 چاوه‌پێی جیلوه‌ی جه‌مائی تۆم له‌ سووچیکا، ده‌سا
 لاده رووبه‌ند و کللوی که‌چ له‌سه‌ر ئه‌برۆ مه‌خه‌ن!
 پرسی عه‌قلم کرد ئه‌لێ ئاوی ژبان کیژی ترین
 تیکه‌ مه‌ی ساقی به‌ «خاجه‌»و عه‌قل ئه‌گه‌ر باوه‌ر ده‌که‌ن
 ئه‌ی سه‌با عه‌رز به‌ مه‌یگی‌ری (ئه‌تابه‌ک) بێژه تا
 پێم بدا له‌و جامه‌ زی‌ینه‌ی قومی سینگم خه‌فه‌ن
 بپ به‌ دل «کولیل» که‌ی سالام و سالاری غه‌م
 چون وه‌کوو جارانه‌ لاماری دلم عه‌شقه‌ ئه‌ده‌ن

افسر سلطان گل پیدا شد از طرف چمن
 مقدمش یا رب مبارک باد بر سرو و سمن
 خوش به جای خویشتن بود این نشست خسروی
 تا نشیند هر کسی اکنون به جای خویشتن
 خاتم جم را بشارت ده به حسن خاتمت
 کاسم اعظم کرد از او کوتاه دست اهرمن
 تا ابد معمور باد این خانه کز خاک درش
 هر نفس با بوی رحمان می وزد باد یمن
 شوکت پور پشنگ و تیغ عالم گیر او
 در همه شهنامه ها شد داستان انجمن
 خنگ چو گانی چرخ رام شد در زیر زین
 شهباز را چون به میدان آمدی گویی بزن
 جویبار ملک را آب روان شمشیر توست
 تو درخت عدل بنشان بیخ بدخواهان بکن
 بعد از این نشکفت اگر با نکهت خلق خوش
 خیزد از صحرای ایذج نافه‌ی مشک ختن
 گوشه گیران انتظار جلوه‌ی خوش می کنند
 بر شکن طرف کلاه و برق از رخ برفکن
 مشورت با عقل کردم گفت حافظ می بنوش
 ساقیا می ده به قول مستشار مؤمن
 ای صبا بر ساقی بزم اتابک عرضه دار
 تا از آن جام زرافشان جرعه‌ای بخشد به من

خۆش تر ئه‌ی گول له مه‌ی و جام له ئهم ژینگه‌یه چين
 کي ده‌زاني که سه‌ره‌نجام له ئهم ژینگه‌یه چين
 غه‌می دل چه‌نده بنۆشين که ئه‌یيام نه‌ما
 گهر نه‌ دل بيت و نه‌ ئه‌یيام، له ئهم ژینگه‌یه چين
 غه‌می خۆی بي! مه‌لی بي چه‌وسه‌له، فهرموو که به‌زه‌ی
 ئه‌وه ده‌یخاته ملت دام له ئهم ژینگه‌یه چين
 مه‌ی وه‌خۆ چاکه نه‌ غه‌م وه‌عزی نه‌زان مه‌ژنه‌وه‌هه‌ی!
 بېر و بېروا به‌ قسه‌ی خام له ئهم ژینگه‌یه چين
 به‌ره‌می کار وه‌ها چاکه بکه‌ی سه‌رفی به‌ کام
 خه‌رجی ده‌س په‌نج به‌ ناکام له ئهم ژینگه‌یه چين
 دوینه‌شه‌و پیری موغان چه‌و خه‌تی جامی چه‌ل ته‌کرد
 مه‌به‌سی ئه‌وه‌ول و ئه‌نجام له ئهم ژینگه‌یه چين
 بردم ئاخه‌ر به‌ ده‌ف و عوود و غه‌زه‌ل، «خاجه» له ری
 تۆله‌م ئاخۆ که له ئاکام له ئهم ژینگه‌یه چين
 جی له خال و خه‌ت و خالی له خه‌یال و غه‌می تو
 منی «کۆلیل» ته‌مه‌ننام له ئهم ژینگه‌یه چين

بروا که بهخت و سامان روخساری یار دینه

دانانی تاجی شایی به سواڵی کۆی ئه‌وینه

ئاسانه گیانی شیرین ده‌رچی له له‌ش، به‌لامی

برپیان له دۆسی گیانی دژوار و ناشرینه

پیم خۆشه بچمه گولزار دل ته‌نگ چه‌شنی خونه‌چه

بدپم کراسی پاکی وه‌ختی که‌وا برپینه

گا په‌ی ده‌به‌م به رازی ژوانی مه‌لی به‌یانی

گا وه‌ک نه‌سیم بۆ گول ئه‌سرار ده‌ر برپینه

ئه‌وه‌و له‌ بکه‌ی له لیوی له‌علی نیگار ماچی

ئاخه‌ر ده‌نا په‌شیمان هه‌ر کاری لیوگه‌زینه

دیداری گول له ده‌ست با ده‌رنه‌چی، که ده‌رچوو

ئه‌م چۆله دوو گوزه‌رگا برپاری یه‌ک نه‌دینه

هه‌ر وه‌ک له یادی شاهم چووبیت یادی «حافر»

یاپه‌ب وه‌ییری لوتفی بی‌نا! که ئیمه‌ بینه

یاپه‌ب له (گوێزه‌کان) و (بالوول)ی (شه‌مه‌) باسی

«کۆلیل» چون به چه‌شنی دیوانه گه‌رمی شینه

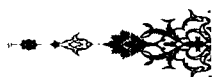

دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن
 در کوی او گدایی بر خسروی گزیدن
 از جان طمع بریدن آسان بود ولیکن
 از دوستان جانی مشکل توان بریدن
 خواهم شدن به بستان چون غنچه با دل تنگ
 و آن جا به نیک نامی پیراهنی دریدن
 که چون نسیم با گل راز نهفته گفتن
 که سرّ عشق بازی از بلبلان شنیدن
 بوسیدن لب یار اول ز دست مگذار
 کاخر ملول گردی از دست و لب گزیدن
 فرصت شمار صحبت کز این دوراهه منزل
 چون بگذریم دیگر نتوان به هم رسیدن
 گویی برفت حافظ از یاد شاه یحیی
 یارب به یادش آور درویش پروریدن

منم که شۆره‌تی شارم به عه‌شق و دل‌داری
منم که پاکه‌ گلارم له خلتی گهن‌کاری
وه‌فاده‌ که‌م به به‌لین و مه‌لولی مه‌لامه‌ت نیم
به دینی ئیمه له دل‌به‌ر که کوفره‌ بیزاری
له پیری مه‌یکه‌ده‌ کردم سوئالی رینگه‌نه‌جات
وتی پیاله به‌ده‌س: ته‌رکی شوغلی شۆفاری
به ده‌ستی خه‌لکی دییه‌م گول‌چنین له روخسارت
مورادی دل‌مه له باخی جه‌هان و گول‌زاری
به مه‌ی په‌ره‌ستی ئه‌ده‌م نه‌خشی خۆ به‌ ئاوا، چون
له خۆپه‌ره‌ستی ئه‌شۆمۆ ده‌روونی رزگاری
دل‌م به‌ کۆمه‌کی زولفت مه‌ گهر بگا به‌ مه‌رام
خه‌باتی ئه‌و چیه‌ ئه‌م گهر نه‌ کا گرفتاری
ده‌پۆمه مه‌یکه‌ده‌ ئه‌م کۆپی وه‌عه‌زه جی دێلم
له بی‌عه‌مه‌ل که ده‌یسم وتاری مۆزاری
له ده‌وری روومه‌تی دل‌به‌ر له مه‌شقی دایه‌ره‌دام
به عه‌شقی خالییه‌ فێرم به ده‌وری روخساری
له لیوی ساقی و جامی بچینه «حافز»! ماچ
نه‌ ده‌ستی زاهیدی ته‌قوافرۆشی نیوشاری
نه‌ ژیری سه‌رجه‌مه «کۆلیل» یا نه‌ شیتی په‌تی
موریدی ئه‌هلی ته‌ریقم نه‌ شیخی ده‌رباری

منم که شهره‌ی شهرم به عشق ورزیدن
 منم که دیده نیالودم به بد دیدن
 وفا کنیم و ملامت کشیم و خوش باشیم
 که در طریقت ما کافری ست رنجیدن
 به پیر میکده گفتم که چیست راه نجات
 بخواست جام می و گفت عیب پوشیدن
 مراد دل ز تماشای باغ عالم چیست
 به دست مردم چشم از رخ تو گل چیدن
 به می پرستی از آن نقش خود زدم بر آب
 که تا خراب کنم نقش خود پرستیدن
 به رحمت سر زلف تو واثقم ورنه
 کشش چو نبود از آن سو چه سود کوشیدن
 عنان به میکده خواهیم تافت زین مجلس
 که وعظ بی عملان واجب است نشیدن
 ز خط یار بیاموز مهر با رخ خوب
 که گرد عارض خوبان خوش است گردیدن
 مبوس جز لب ساقی و جام می حافظ
 که دست زهد فروشان خطاست بوسیدن

ئەى كۆلىمى چەشنى مانگى ئەتۈنۈبەھارى حوسن
 خال و خەتت ھەوارى جەمال و مەدارى حوسن
 سىحر و فوسون روواو ھە چاۋى خومارتان
 ھەزولفە بىتقەرارە پەيا بووقەرارى حوسن
 ۋەك تۆلە ئاسمانى ئەوين رۆژ ھەلنەھات
 بالاي ھەلنەچوو ۋەكو بەژنت چنارى حوسن
 شىرىن بەھۆى جىۋانى ئەتۈدەۋرى دلبەرى
 رۆشن بە لوتقى شەۋقى بىزەت رۆژگارى حوسن
 داۋى كەزىت و دانەيى خالت لە ھەر ولات
 چى تەيرى دل بو كىردى بەجائى شكارى حوسن
 پەرۋەردە ئىۋە داكى تەبىئەت ئەكا بە ناز
 دايم بە سۆزى گىيانى، لە كۆش و كەنارى حوسن
 ئاۋى حەيات تۆشە ۋەنەۋشەت لە دەۋرى لىۋ
 ۋا شىن و شادمانە لەسەر جۆييارى حوسن
 پىت ۋا نەبى كە «خاجە» دەلالىكى چەشنى تۆ
 پەيدا بكا لە عالەمى بوون و دىيارى حوسن
 «كۆلىل» و سىحرى شىعر و بىيان و شەنى غەزەل
 لالەن لە كۆى بەيانى شىكۆى شاسوۋارى حوسن

ای روی ماه منظر تو نوبهار حُسن
 خال و خط تو مرکز حسن و مدار حُسن
 در چشم پر خمار تو پنهان فسون سحر
 در زلف بیقرار تو پیدا قرار حُسن
 ماهی نتافت همچو تو از برج نیکویی
 سروی نخاست چون قدت از جویبار حُسن
 خرم شد از ملاحی تو عهد دلبری
 فرخ شد از لطافت تو روزگار حُسن
 از دام زلف و دانه‌ی خال تو در جهان
 یک مرغ دل نماند نگشته شکار حُسن
 دایم به لطف دایه‌ی طبع از میان جان
 می‌پرورد به ناز تو را در کنار حُسن
 گرد لبث بنفشه از آن تاز و تراست
 کآب حیات می‌خورد از جویبار حُسن
 حافظ طمع برید که بیند نظیر تو
 دیار نیست جز رخت اندر دیار حُسن

روومەت نەين بە سومبولى بۆن خۆش و خاۋ كە!
 داپۆشە واتە كولم و جەھانى خراۋ كە
 ئارەق لە روو پېژن و گولزارى رووت وەك
 شووشەي گلارى ئىمە شەۋاۋى گوللوكە
 روژانى گول بە چەشنى تەمەن چوۋ بە تاۋ، توش
 مەيگىر زوۋ بە جامى گولن پېر لە تاۋ كە
 ھەلبىنە چاۋى مەست و خومارت بە ناز و جا
 چاۋى ھەسوۋدى نىرگىزى فېزن رەچاۋ كە
 ھەلبىزە بۆى ۋەنەۋشە، لە دەس بگرە زولفى يار!
 بېروانە رەنگى لالە خەيالى شەراۋ كە
 داب و نەرىتى ئىۋە كە عاشق كوژىن، قەدەح
 پېر پېر لە مەي كە! بۆ دژ و جەرگم كەۋاۋ كە
 بېخىنە چەشنى تۆقلە لەسەر جام چاۋى دڭ
 بېچىنەي ئەم جەھانە حوبابى ھەساۋ كە
 «حافىز» لە رىي دوعاۋە دە كا مەيلى ۋەسلەتې
 يار پەب رجاى خەستە دڭان خۆش جوۋاۋ كە
 «كۆليل»ى تۆۋى ەشقە زەمىن و گللى دڭم
 بۆ بەرھەمى پتەر بە شەراۋى كەشاۋ كە

گلبرگ را ز سنبل مشکین نقاب کن
 یعنی که رخ پیوش و جهانی خراب کن
 بفشان عرق ز چهره و اطراف باغ را
 چون شیشه‌های دیده‌ی ما پر گلاب کن
 ایام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد
 ساقی به دور بادیه‌ی گلگون شتاب کن
 بگشا به شیوه‌ی نرگس پر خواب مست را
 وز رشک چشم نرگس رعنا به خواب کن
 بوی بنفشه بشنو و زلف نگار گیر
 بنگر به رنگ لاله و عزم شراب کن
 ز آن جا که رسم و عادت عاشق کشی توست
 با دشمنان قدح کش و با ما عتاب کن
 همچون حباب دیده به روی قدح گشای
 وین خانه را قیاس اساس از حباب کن
 حافظ وصال می‌طلبد از ره دعا
 یا رب دعای خسته دلان مستجاب کن

ساقی به یانه ههسته قهدهح پر گولاو که
 گهردون له سووپه زوو به! ته من خوش ته و او که
 زووتر له وهی که عالهمی خاکی خراو بی
 به و جامه گول جه مینه دهروونم خراو که
 هه لچوو له خوره لاتی سوراحی هه تاوی مهی
 خه و بهسته ههسته بو مهزه گیانم که و او که
 روژی که چهره نه کا به کهل و پهل که لاکمان
 کاسه ی سهرم ده خیل به کوپه ی شهراو که
 من نه هلی وهرع و توبه له گولزاری راز نیم
 وه ک عاشقی شهرا بی خولا سم حساو که
 کاری سه و او باده له سهر نانه «حافظ»!
 سا ههسته قهستی کار و مه بهستی سه و او که
 «کولیل»! نه شکی ئیوه له نه سلی شهرا به و ا؟
 دل بهر ده لی که مهست و خراوم به چاو که

صبح است ساقی اقدحی پر شراب کن
 دور فلک درنگ ندارد شتاب کن
 زان پیش تر که عالم فانی شود خراب
 ما را ز جام باده‌ی گلگون خراب کن
 خورشید می ز مشرق ساغر طلوع کرد
 گر برگ عیش می طلبی ترک خواب کن
 روزی که چرخ از گل ما کوزه‌ها کند
 زنه‌ار کاسه‌ی سر ما پر شراب کن
 ما مرد زهد و توبه و طامات نیستیم
 با ما به جام باده‌ی صافی خطاب کن
 کار صواب باده‌پرستی ست حافظا
 برخیز و عزم جزم به کار صواب کن

له‌ چه‌وشه‌ بێره‌ سه‌ر و شه‌وسه‌را مونه‌ووهر که
 ده‌ماخی مه‌نزلی رۆشبن دلان موعه‌ته‌ر که
 مه‌لا نه‌سیحه‌تی کرد ئه‌ر، نه‌که‌ی که عاشق بی!
 پیاله‌یی بده‌ پیتی و بلێ ده‌می ته‌ر که
 له‌ تاقی دیدهی گیانانه‌ من دل و گیانم
 ده‌ زووبه‌ زوو وه‌ره‌! سه‌یریکی تاق و مه‌نزه‌ر که
 هه‌ساره‌ که‌م شه‌وی دووری گزینگ و نووری نه‌ما
 هه‌تاوی روو بکه‌ رۆشن له‌ کۆشک و شه‌و ده‌ر که
 به‌ ده‌ر که‌وانی به‌هه‌شتی بلێ که‌ خاکی مه‌
 به‌ ره‌سمی هه‌دی له‌ جه‌ننه‌ت به‌ عوود و عه‌مه‌ر که
 له‌ ئه‌م کللو و عه‌با کۆنه‌ یاس و دل ته‌نگم
 به‌ ئه‌و کریشه‌یه‌ شوخانه‌ تم قه‌له‌نده‌ر که
 که‌ شوخه‌ کانی گوڵستان که‌نیزی جوانیتن
 ئیشاره‌ بۆ سه‌مه‌ن و ناز بۆ سه‌نه‌به‌ر که
 فزوول مایه‌ چه‌کایه‌ت گه‌لێ ده‌ کا مه‌یگه‌یر!
 له‌ ده‌ستی خۆت نه‌ده‌ی کار و مه‌ی له‌ ساغه‌ر که
 عه‌قل به‌ نووری جه‌ماله‌ت بڕا تروسکی له‌ چاو
 ده‌ هه‌سته‌ خێوه‌تی خۆری دیه‌م مونه‌ووهر که
 ته‌ماحی قه‌ندی و یسالت له‌ شانی ئیمه‌ که‌ نین
 دل‌م چه‌واله‌ به‌ دوو لیوی کانی شه‌که‌ر که
 له‌ لیوی جام بنی ماچ و جا به‌ مه‌ستان مه‌ی
 به‌ ئه‌م له‌ تیفه‌ چه‌ریفان ده‌ماخ گوڵبه‌ر که
 به‌جێ له‌ مه‌جلیسی نۆش و ئه‌وینی نازاران
 ده‌رون له‌ جه‌وه‌ه‌ری «حافز» به‌ کانی گه‌وه‌ه‌ر که
 دل‌م به‌ باوه‌ری عه‌شقه‌ گه‌ییوه‌ چون «کولیل»
 که‌ نیته‌ باوه‌ری عه‌شقم دل‌ت به‌ داوه‌ر که

۳۹۷ غزل شماره (۱۱)

نه‌ی نووری چاوم نه‌م قسه وه ک دور له گوش که
 تا جام پر شه‌را به له‌گه‌ل یاری نۆش که
 دیوی فریو زۆره نه‌گه‌رچی له‌ریی نه‌وین
 کۆل هه‌ر نه‌ده‌یت و گوئی له‌کریشمه‌ی سرۆش که
 به‌رگی ته‌مه‌ن شپ‌ی شپ‌ و سازی ژیا نه‌ کپ
 نه‌ی چه‌نگ خۆش بنا له‌گه‌ل ده‌ف خورۆش که
 ته‌زو یخ و خه‌رقه قودره‌تی مه‌ستیت ناده‌نی
 چاوی مه‌ده‌د له‌ده‌ستی وزه‌ی مه‌ی فروش که
 پیران وه‌کو و توومه‌ دلاوان و خۆش به‌یان
 پیربی نه‌تۆش رۆله له‌گوئی په‌ندی خۆش که
 سامان و گه‌نج حه‌یفه‌ در یغی له‌دۆستان
 سه‌د گیان فیدات گیانه‌! قسه‌ی من له‌گوش که
 زولفی نه‌وین که مه‌ندی سه‌ری هۆشیار نین
 پیت خۆشه‌ که‌ویه داوی، له‌سه‌ر ته‌رکی هۆش که
 ساقی هه‌میشه جامی ده‌ست پر له‌له‌علی ساف!
 چاوی سه‌خواه‌تی له‌منی خلتنه‌نۆش که
 ته‌رپۆش و مه‌ست، خیره به‌لاما که‌دی ده‌پۆی
 ماچی خه‌لاتی «حافز»ی په‌شمینه‌پۆش که
 «کۆلیل» و زامداری بزه‌ی لیوه‌ کانتیم
 خه‌لکی شاری هه‌له‌بجه‌یه دل خۆشی جۆش که

ای نور چشم من سخنی هست گوش کن
 چون ساغرت پر است بنوشان و نوش کن
 در راه عشق و سوسه‌ی اهرمن بسی ست
 پیش آی و گوش دل به پیام سروش کن
 برگ نوا تبه شد و ساز طرب نماند
 ای چنگ ناله برکش و ای دف خروش کن
 تسبیح و خرقه لذت مستی نبخشدت
 همت در این عمل طلب از می فروش کن
 پیران سخن ز تجربه گویند گفتمت
 هان ای پسر که پیر شوی پند گوش کن
 بر هوشمند سلسله ننهاده دست عشق
 خواهی که زلف یار کشی ترک هوش کن
 با دوستان مضایقه در عمر و مال نیست
 صد جان فدای یار نصیحت‌نیوش کن
 ساقی که جامت از می صافی تهی مباد
 چشم عنایتی به من دُردنوش کن
 سرمست در قبای زرافشان چو بگذری
 یک بوسه نذر حافظ پشمینه‌پوش کن

کریشمه یی بکه بی! سیحر و ساحیری جهم که
 به ناز ره ونهق و نیوبانگی سامیری جهم که
 کلّو که چ که به ئایینی گه وره یی واته
 که، لاره پیچی جووانی به دلّبهری جهم که
 به زولف بیژه که شیوازی سه رکه شی دانن
 به عیشوه بیژه سپاهی سته مگه ری جهم که
 به ناز ده رکه وه بر فینه گو به سالاری
 له روو فریشته به ره و حورمه تی به ری جهم که
 به مامزی دییه شی ری هه تاو بگره گو لم
 خه می به جووته برۆ خه و کهوانی مشته ری جهم که
 که عه تری په رچه می سومبول سه با ده کات بلاو
 ده م و دوکانی به دوو زولفی عه مبه ری جهم که
 فه خر ده کا به فه ساحه ت که بولبول ئه ی «حافز»!
 ئه تو به شیعی ده ری قه دری گه وه ری جهم که
 غه زه ل له به ژنی ئه باری ده خيله سا «کؤلیل»!
 له سه ر خه یال و دنه ی شیعر و هۆنه ری جهم که

کرشمه‌ای کن و بازار ساحری بشکن
 به غمزه رونق و ناموس سامری بشکن
 به باد ده سر و دستار عالمی یعنی
 کلاه گوشه به آیین سروری بشکن
 به زلف گوی که آیین دلبری بگذار
 به غمزه گوی که قلب ستمگری بشکن
 برون خرام و ببر گوی خوبی از همه کس
 سزای حور بده رونق پری بشکن
 به آهوان نظر شیر آفتاب بگیر
 به ابروان دوتا قوس مشتری بشکن
 چو عطرسای شود زلف سنبل از دم باد
 تو قیمتش به سر زلف عنبری بشکن
 چو عندلیب فصاحت فروشد ای حافظ
 تو قدر او به سخن گفتن دری بشکن

بالای به‌رز و نازی گۆلی فیل سازی من
 کۆتای کرد باسی له میژینه رازی من
 ئه‌ی دل ئه‌شا له کاتی که نه‌فتم و عیلم و دین
 چم پیده کات چاوی ئه‌وین، شۆخ بازی من
 ئیمان چوونه ترسی ده‌روونم، ده‌بات چون
 قه‌وسی برۆی، مه‌به‌ستی نوویژی نیازی من
 خه‌رقه‌ی ریا وتم که ده‌پۆشی ئه‌وینی دل
 جاسووسی چاوه‌لابه‌ری په‌رده‌ی حیجازی من
 ئازیز مه‌سته‌ فیکری که سانی له سه‌ر نییه
 یادی به‌خێر ساقیه‌ هه‌ر، که سه‌نه‌وازی من
 که‌ی سه‌روه‌ بی خودایه که بۆی لوتفی بیته
 عه‌تری ده‌ماغ و چاره‌گه‌ر و کارسازی من
 ئه‌شکی ریا ده‌پێژم ئه‌میستا که شینه‌مه
 تا که‌ی بی به‌ یاری حه‌قیقه‌ت مه‌جازی من
 وه‌ک شه‌م به‌ پیکه‌ینه‌وه‌ شیوه‌ن ده‌که‌م بزا
 چۆن نه‌رم ئه‌کات قه‌لبی ره‌قت سۆز و سازی من
 زاهید که نوویژی ئیوه‌ نه‌بوو چاره‌سازی کار
 بردی په‌نا به‌ باده‌ شه‌وانی نیازی من
 «حافز» به‌ شین توواوه‌، خه‌به‌ر با سه‌با به‌رئ
 بۆ شارپاری یار و نه‌یاران گودازی من
 وه‌ک سه‌قزی (بازیان) و هه‌لۆی (به‌رده‌ قاره‌مان)
 دژمن رفینه‌ چاوی شه‌هینی به‌نازی من

بالابلند عشوه گر نقش باز من
 کوتاه کرد قصه‌ی زهد دراز من
 دیدی دلا که آخر پیری و زهد و علم
 با من چه کرد دیده‌ی معشوقه باز من
 می ترسم از خرابی ایمان که می برد
 محراب ابروی تو حضور نماز من
 گفتم به دلق زرق بپوشم نشان عشق
 غماز بود اشک و عیان کرد راز من
 مست است یار و یاد حریفان نمی کند
 ذکرش به خیر ساقی مسکین نواز من
 یارب کی آن صبا بوزد کز نسیم آن
 گردد شمامه‌ی کرمش کارساز من
 نقشی بر آب می زنم از گریه حالیا
 تا کی شود قرین حقیقت مجاز من
 بر خود چو شمع خنده زنان گریه می کنم
 تا با تو سنگ دل چه کند سوز و ساز من
 زاهد چو از نماز تو کاری نمی رود
 هم مستی شبانه و راز و نیاز من
 حافظ ز گریه سوخت بگو حالش ای صبا
 با شاه دوست پرور دشمن گداز من

خاكى بەر پىي و دامەنىشى بىم لە من بىزارە ھەر
 گەر بلىيم بۆ دل سەفايى ئەو جەفا بىر يارە ھەر
 چەشنى گول كۆلى نىگارنى دەبينى ھەر كەسى
 گەر بلىيم بىپۆشە دەپپۆشى لە ئەم بىچارە ھەر
 وتمە چاوى خۆ، بە جارى تىر بكن سەيرى! وتى
 چۆمى خوين جارى لە چاوانم دە كا ئەمجارە ھەر
 ئەو بە ژىنم دژمن و من لىوى ئاوى ژىنمە
 فەخرە بۆم رىكەوتى ھەر كامى لە ئەم دوو كارە ھەر
 چەشنى فەرھادم بە تالى گيان بەدەر بى خۆشە چون
 داستانى عەشقى شىرىنم لە شوين تۆمارە ھەر
 گەر وہ كوو مۆمى لەبەر بمرم كەينى گول دە كا
 وەر بكم توفى لە دەس رەنجاوہ لىم دووبارە ھەر
 بۆ دەمى رۆحم عەزىزان داوہ بىر وانن كە چەن
 خۆش دەشارىتۆ گوللى زارى لە ئەم كىر يارە ھەر
 «حافىز»! ھىپور بە! دەرسى غەم ئە گەر بەم شىوہ بى
 دەفتەرى عەشقم حە كايت بىژى لادى و شارە ھەر
 داستانى عەشق و رىسوايى دللى «كۆليل»ى من
 ئىستە شانامە و (ئەلىف لە يلا) لە ھەر گۆفارە ھەر

چون شوم خاک رهش دامن بیفشاند ز من
 ور بگویم دل بگردان رو بگرداند ز من
 روی رنگین را به هر کس می نماید همچو گل
 ور بگویم بازپوشان بازپوشاند ز من
 چشم خود را گفتم آخر یک نظر سیرش بین
 گفتم می خواهی مگر تا جوی خون راند ز من
 او به خونم تشنه و من بر لبش تا چون شود
 کام بستانم از او یا داد بستاند ز من
 گر چو فرهادم به تلخی جان برآید باک نیست
 بس حکایت های شیرین باز می ماند ز من
 گر چو شمعش پیش میرم بر غم خندان شود
 ور برنجم خاطر نازک برنجانند ز من
 دوستان جان داده ام بهر دهانش بنگرید
 کو به چیزی مختصر چون باز می ماند ز من
 صبر کن حافظ که گر زین دست باشد درس غم
 عشق در هر گوشه ای افسانه ای خواند ز من

وێی که چەن دڵگیرە نوختە ی خالی خۆری رووی ئەشا!
 گیان و عەقڵم بەند و زنجیرن لە داوی مووی ئەشا
 وتمە دڵ تا کە ی وەها شەیدای و سەرگەردان وتی
 چاوی نازی شیرگیر و رەوتی وە ک ئاھووی ئەشا
 جەغزی دوو زولفی تەماشاخانە بۆ سروە و شەمال
 داوی ھەر خاوەن دڵیکە پەرچەمی جادووی ئەشا
 خۆرپەرستان بێ گومان غافل لە رووین تۆخودا
 لۆمەچی لە و رووگە روو وەرگیرە! قیبلە ی رووی ئەشا
 پیچی زولفی دڵ دزی پێچا لە مل سروە ی سەھەر
 بۆ ھەوادارانێ خۆی ئەفسوونی دوو ھیندووی ئەشا
 سەخت و چۆلێن من بە دوویا گیان بە کەف پێوامە، کەس
 نین و نابیتیش ئاوا سەخت کۆشی دووی ئەشا
 گەر لە میحرابی ئەویـن «حافز» دەنالتینی رەوان
 واعیزا تۆ بی و خودا! ئەبرۆی خەمی، گیسووی ئەشا
 ئە ی فەلە ک ھەر گیز لە ئەمری شاریارم دەرەنەچی
 زەربە شمشیری تەماشایا! قودرەتی بازووی ئەشا
 ئاوری تیچوو دڵی «کۆلیل» ساقی ئاوپرێ!
 دوو کەلی ئاخم لە داخی چاوی نیوخەتووی ئەشا

نکته‌ای دلکش بگویم خال آن مه رو بین
 عقل و جان را بسته‌ی زنجیر آن گیسو بین
 عیب دل کردم که وحشی وضع و هرجایی مباش
 گفت چشم شیرگیر و غنچ آن آهو بین
 حلقه‌ی زلفش تماشاخانه‌ی باد صباست
 جان صد صاحب‌دل آن جا بسته‌ی یک مو بین
 عابدان آفتاب از دلبر ما غافلند
 ای ملامتگو خدا را رو بین آن رو بین
 زلف دل‌دزدش صبا را بند بر گردن نهاد
 با هواداران رهرو حیل‌ی هندو بین
 این که من در جست‌وجوی او ز خود فارغ شدم
 کس ندیده‌ست و نیند مثلش از هر سو بین
 حافظ ار در گوشه‌ی محراب می‌نالد رواست
 ای نصیحتگو خدا را آن خم ابرو بین
 از مراد شاه منصور ای فلک سر بر متاب
 تیزی شمشیر بنگر قوت بازو بین

شه‌رابی سوور بنۆشه و له کوڵمی دۆبڕوا!

له داخی مه‌زه‌هبی زاهید له شۆخی خۆبڕوا

ئه‌شا که ئه‌م کوڵه‌بالانه چهن درێژده‌سن!

له لۆچی کۆنه‌عه‌با بۆ گه‌لی درۆبڕوا

ده‌سێ درێژ له خهرمانی دوو جه‌هان ناکا

ده‌ماری گۆلچنی جارێ ئه‌وین شکۆبڕوا

له بێحی نیوه نیگایه ک هه‌زار گیانت ئه‌وێ

نیازی عاشق و نازی گلاری تۆبڕوا

به‌بادی سه‌پسه‌پی داقیمه‌تی به‌لێن و چوو

به‌لێنی ئیمه به‌لامی به‌چه‌شنی کۆبڕوا

له به‌ند بوونی ئه‌وینم، مه‌گه‌ر به‌داد بگات

ده‌روونی رۆشن و خۆش فیکر و غه‌یب گۆبڕوا

له گیانی «حافز» ی لێلی نه‌هه‌شت که‌وسه‌ری یار

سه‌فای زه‌مه‌زمی پاکانی پاکبۆبڕوا

له چاوی بازی و شابازی نازی ئه‌و «کۆلیل»!

له ترسی ته‌یری دل و هه‌لمه‌تی هه‌لۆبڕوا

شراب لعل کش و روی مه جبینان بین
 خلاف مذهب آنان جمال اینان بین
 به زیر دلق ملّمع کمندها دارند
 درازدستی این کوتاه آستینان بین
 به خرمن دو جهان سر فرو نمی آرند
 دماغ و کبر گدایان و خوشه چینان بین
 بهای نیم کرشمه هزار جان طلبند
 نیاز اهل دل و ناز نازنینان بین
 حقوق صحبت ما را به باد داد و برفت
 وفای صحبت یاران و همنشینان بین
 اسیر عشق شدن چاره‌ی خلاص من است
 ضمیر عاقبت اندیش پیش بینان بین
 کدورت از دل حافظ ببرد صحبت دوست
 صفای همت پاکان و پاک دینان بین

گیانه بۆ کۆمه‌لی رهندان نه‌زه‌ری! سه‌ر له‌ مه‌ بی
 له‌ ده‌ری مه‌ یکه‌ ده‌ فهرموو گوزه‌ری سه‌ر له‌ مه‌ بی
 لوتفی لیوت فره‌ شیرینه‌ له‌ گه‌ل ئیمه‌، به‌لام
 که‌مه‌ خوینم شه‌ که‌ری باقه‌ده‌ری سه‌ر له‌ مه‌ بی
 به‌و که‌سه‌ی قوفلی جه‌هان باز ده‌ کا فیکری، بلین
 بۆم بنیتری به‌ سه‌بادا خه‌به‌ری سه‌ر له‌ مه‌ بی
 وتی واعیز هونه‌ری هه‌ر غه‌مه‌ ئه‌م عه‌شقه‌، وتم
 وس به‌ وس! کوا هه‌یه‌ عاقل هونه‌ری سه‌ر له‌ مه‌ بی
 دل له‌ ئه‌و رۆله‌یی ئازیزه‌ مه‌ گه‌ر هه‌لده‌ که‌نم
 داکی گه‌ردون که‌ نه‌زا یه‌ ک به‌شه‌ری سه‌ر له‌ مه‌ بی
 تا وتم باده‌ بنۆشه‌ و ده‌می ساقی بکه‌ ماچ
 لیمی وه‌ر بگه‌ره‌! که‌ ناشی گوهری سه‌ر له‌ مه‌ بی
 قه‌له‌می «حافز» هه‌ر، داره‌ به‌ری شه‌ کر و نه‌بات
 نیه‌تی باخی ئه‌ده‌ب نه‌یشه‌ که‌ری سه‌ر له‌ مه‌ بی
 چه‌شنی «کۆلیل» ئه‌ گه‌ر هه‌لچنی ئه‌و میوه‌یه‌ بم
 نامه‌وی قه‌ت له‌ ژيانا سه‌مه‌ری سه‌ر له‌ مه‌ بی

می فکن بر صف رندان نظری بهتر از این
 بر در میکده می کن گذری بهتر از این
 در حق من لبث این لطف که می فرماید
 سخت خوب است ولیکن قدری بهتر از این
 آن که فکرش گره از کار جهان بگشاید
 گو در این کار بفرما نظری بهتر از این
 ناصحم گفت که جز غم چه هنر دارد عشق
 برو ای خواجه ی عاقل هنری بهتر از این
 دل بدان رود گرامی چه کنم گر ندهم
 مادر دهر ندارد پسری بهتر از این
 من چو گویم که قدح نوش و لب ساقی بوس
 بشنو از من که نگویید دگری بهتر از این
 کلک حافظ شکرین میوه نباتی ست به چین
 که در این باغ نبینی ثمری بهتر از این

به گيانی پیری موغان و به شه کرى سوجه‌تی نه‌و
 له سهر که نیمه هه‌وایی به غه‌یری خزمه‌تی نه‌و
 به‌هشت نه‌گه‌رچی نه‌جیگه‌ی شه‌راب‌خورانه
 پیالّه پر که! که دل گهرمه هه‌ر به هیممه‌تی نه‌و
 رمی بروسکه‌یی نه‌و هه‌وره‌خوايه رون! که له نئو
 دل و ده‌روونمی خست ئاگری مه‌حبه‌تی نه‌و
 له ده‌رکی مه‌یکه‌ده‌ بینیت نه‌گه‌ر سه‌رئ که وتوو
 وه‌به‌ر شەقی نه‌ده‌ی! نه‌ی بی‌خه‌به‌ر له نییه‌تی نه‌و
 وه‌رن که دوینه‌شه‌وئ مژده‌هات بۆ مه‌ستی
 له پشتی په‌رده که بۆ گشته‌لوتف و ره‌حمه‌تی نه‌و
 به‌چاوی سووک مه‌فه‌رموو نه‌زه‌ر له ئیمه‌ی مه‌ست
 که خیر و شه‌ر نییه، نابی، مه‌گه‌ر به‌قودره‌تی نه‌و
 له زوهد و توبه نه‌گه‌رچی دلّم مه‌لووله به‌لام
 به‌ناوی خاجه له هه‌ولام و عه‌شقی ده‌وله‌تی نه‌و
 هه‌میشه‌خه‌رقه‌یی «حافظ» له ره‌هنی مه‌ی دایه
 ده‌لّی له نه‌سلّی خراباته‌خاک و فیره‌تی نه‌و
 به‌یادی چاویه «کؤلیل»! نه‌رۆمه‌مه‌یخانه
 که نیمه‌روخسه‌تی دیدار و رئ به‌خه‌لوه‌تی نه‌و

به جان پیر خرابات و حق صحبت او
که نیست در سر من جز هوای خدمت او
بهشت اگر چه نه جای گناهکاران است
بیار باده که مستظهرم به همت او
چراغ صاعقه‌ی آن سحاب روشن باد
که زد به خرمن ما آتش محبت او
بر آستانه‌ی میخانه گری بینی
مزن به پای که معلوم نیست نیت او
بیا که دوش به مستی سروش عالم غیب
نوید داد که عام است فیض رحمت او
مکن به چشم حقارت نگاه در من مست
که نیست معصیت و زهد بی مشیت او
نمی‌کند دل من میل زهد و توبه ولی
به نام خواجه بکوشیم و فرّ دولت او
مدام خرّقه‌ی حافظ به باده در گرو است
مگر ز خاک خرابات بود فطرت او

فهرموی که چوویه سهیری کهوانی هیلالی نۆ
 شه رمت نه بوو له مانگی برۆکانی ئیمه بۆ؟
 عومری که دل له خیتلی نه سیرانی زولفی مه
 هه هه هه له خه تتی کۆری هه والان به ده ر مه چۆ
 مه فرۆشه عه تری ساده به کاکۆلی چاره په ش
 موشکی خوتهن هه زاری، له وی هه ر له تیکه جۆ
 له م کۆنه کیتلگه تۆوی وه فاه، میهر، نه بی عه یان
 دروینه نه ده مه ی که ده که ن عومری خۆم و تۆ
 مه یگێر باده یینه! هه تا روونی که م له تۆش
 رازی هیلال و ره مزای هه ساره ی له هات و چۆ
 شیوه ی هیلالی ره مزه له تاجی (سیامه ک) و
 ته رککی کلاوی زیپی هیلالی نیشانی (زۆ)
 هه ر ئاستانی پیروی موغان «خاجه»! کۆی وه فان
 هه ر له و بیسه ده رسی هه دیس و نه وینی نۆ
 «کۆلیل»! دوێ له مه یکه ده مه ستی وتی دوعای
 مه ستان قوبووله لی ره وه کوو جام، دم که رۆ!

گفتا برون شدی به تماشای ماه نو

از ماه ابروان منت شرم باد رو

عمری ست تا دلت ز اسیران زلف ماست

غافل ز حفظ جانب یاران خود مشو

مفروش عطر عقل به هندوی زلف ما

کآن جا هزار نافه‌ی مشکین به نیم جو

تخم وفا و مهر در این کهنه کشته زار

آن‌گاه عیان شود که بود موسم درو

ساقی پیار بساده کہ رمزی بگویمت

از سرّ اختران کهن سیر و ماه نو

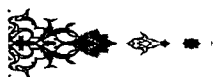
شکل هلال هر سر مه می دهد نشان

از افسر سیامک و ترک کلاه زو

حافظ جناب پیر مغان مامن وفاست

درس حدیث عشق بر او خوان و زو شنو

داسی مانگی فه‌له‌ک و کێلگه‌یی سه‌سه‌وزی له‌ شه‌و
 بانگه‌شه‌ی کاری فه‌لای عومرن و ئه‌نجامی دره‌و
 وتم ئه‌ی به‌خت هه‌موو خه‌وتی و خۆر که‌وت، وتی
 هه‌ر به‌ هی‌وا بی ئه‌بـی شۆره‌تی به‌خشه‌نده‌یه ئه‌و
 پاک و بی‌خه‌وشی ئه‌گه‌ر ده‌چیه سه‌رئ چه‌شنی مه‌سیح
 نووری روخسارت ئه‌باتۆ له‌ گوڵی خۆر گره‌و
 دل به‌م ئه‌ستیره‌ عه‌یاره‌ی ده‌زی شه‌و گاره‌ نه‌دی
 چونکه‌ جامی جه‌می برد و که‌مه‌ری که‌یخوسره‌و
 خۆشه‌ گواره‌ و گوڵی زی‌ترین له‌ دلـی گوێچکه‌ به‌لام
 لێمی وه‌ریگره‌ که‌ خۆشی گوزه‌رانن وه‌ کو‌خه‌و
 چاوی دژ دوور له‌ خاالت! که‌ له‌ شه‌تره‌نجی جه‌مال
 کش وماتن به‌ روخت خۆر به‌ رۆ مانگ به‌ شه‌و
 ئاسمان ناز نه‌کابا، که‌ له‌ بازاری ئه‌وین
 مانگ خه‌رمانی به‌ گالـی گوڵی په‌روین به‌ دو‌چه‌و
 زوه‌دی تیکه‌ل به‌ ریا به‌ره‌می دین ئاور ئه‌دات
 «حافز» ئه‌و خه‌رقه‌ له‌ کۆلت که‌وه ده‌رچۆ به‌ بده‌و
 بیژه «کۆلیل» نه‌با نیوی جبه‌ی ئیمه‌ ده‌نا
 دژمنی شیخ و مه‌لا و دین وه‌ کو‌شمقاره‌ به‌ که‌و

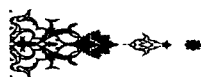

مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
 یادم از کشته‌ی خویش آمد و هنگام درو
 گفتم ای بخت بختیدی و خورشید دمید
 گفت با این همه از سابقه نومید مشو
 گر روی پاک و مجرد چو مسیحا به فلک
 از چراغ تو به خورشید رسد صد پرتو
 تکیه بر اختر شب‌دزد مکن کاین عیار
 تاج کاووس ببرد و کمر کیخسرو
 گوشوار زر و لعل ارچه گران دارد گوش
 دور خوبی گذران است نصیحت بشنو
 چشم بد دور ز خال تو که در عرصه حسن
 بیدقی راند که برد از مه و خورشید گرو
 آسمان گو مفروش این عظمت کاندر عشق
 خرمن مه به جوی خوشه‌ی پروین به دو جو
 آتش زهد و ریا خرمن دین خواهد سوخت
 حافظ این خرقه‌ی پشمینه بینداز و برو

ئەي خۆرى گەش ۋە ك ئايەنەدارى جەمالى تو
 ئەي موشكى رەش بوخوورى بە لاڭپىرى خالى تو
 شۈشتى سەرەي ديدە سرشكەم بە لام حەيف
 ئەم گۆشە چۈكە بۆ گەلى خىلى خەيالى تو
 ئەي شارپارى تەختى دەلالى لە دوندى ناز
 يارەب ھەتە تا ھەتايە نەيىنم زەۋالى تو
 جوان تر لە نەخشى كۆلمى ۋە كوو مانگى نەبەست
 كىشاي ھەر كە نەخشى برۆي پەر كەمالى تو
 ئەي دل لە چىنى پەرچەمى چۆنى كە ۋا سەبا
 شىۋاۋ بوو لە شەرھى پەريشاني خالى تو
 گول بۆي بلاۋە يەنى ئەبى مەيل تازە كەين
 ئەي ئەۋ كەسەي بەھارى مە دوو چاۋى كالى تو
 بىۋىنە نازى قەۋسى برۆ تاكو ئاسمان
 فەرمان بەرى لە ئىمە بە خوشى ھىلالى تو
 تا بچمە كۆشكى بەختم ۋ تەبرىكى پىن بلىم
 كوا مژدەيى لە ھاتنى جىژنى ويسالى تو
 نوختەي رەشى كە نوورى بەھارى گىلارمن
 عە كسىكە ھەر لە خالى بە چەشنى زوخالى تو
 بۆ شارپار كامە شكاتى دەرون بلىم
 شەرھى نىيازى خۆمە ھەۋەل يا مەلالى تو
 «حافىز!» لە بەندى زولفى سەرى سەر كەشان فرەن
 خالى كە سەر لە فىكرى خەيالى مەھالى، تو
 «كۆلىل» ۋس بە! شەقلى ئەۋىن ناشكىن بە لىو
 كى گوى ئەدا بە شىعرى كەر ۋ زارى لالى تو

ای آفتاب آینه دار جمال تو
 مشک سیاه مجمره گردان خال تو
 صحن سرای دیده بشستم ولی چه سود
 کاین گوشه نیست درخور خیل خیال تو
 در اوج ناز و نعمتی ای پادشاه حسن
 یا رب مباد تا به قیامت زوال تو
 مطبوع تر ز نقش تو صورت نیست باز
 طغرانویس ابروی مشکین مثال تو
 در چین زلفش ای دل مسکین چگونه ای
 کاشفته گفت باد صبا شرح حال تو
 برخاست بوی گل ز در آشتی در آی
 ای نوبهار ما رخ فرخنده فال تو
 تا آسمان ز حلقه به گوشان ما شود
 کو عشوه ای ز ابروی همچون هلال تو
 تا پیش بخت بازروم تهنیت کنان
 کو مژده ای ز مقدم عید وصال تو
 این نقطه ی سیاه که آمد مدار نور
 عکسی ست در حدیقه ی بینش ز خال تو
 در پیش شاه عرض کدامین جفا کنم
 شرح نیازمندی خود یا ملال تو
 حافظ در این کمند سر سرکشان بسی ست
 سودای کج میز که نباشد مجال تو

نهی و شری نیوکی مامزی چین! خاکی دامهنت
 نهی خۆر مووچه خۆری جوقه‌ی تاجی که چه‌به‌نت
 بنویسنه روو! که نیرگزی مه‌س دهرنه‌چی له خۆی
 نهی من فه‌دای چاوی ره‌ش و کولمی سۆسه‌نت
 خوینم بریژه! چون دلی نایی فریشته‌یی
 ههر نه‌ونه جوانی خوینی نه‌من خاته‌گه‌رده‌نت
 تو هۆی قه‌راری گیانی هه‌موو خه‌لکی عاله‌می
 په‌وکێ به‌ دل، به‌ دیده، ره‌جالم به‌ دیده‌نت
 ده‌دوم هه‌موو شه‌وانه له‌ گه‌ل ههر هه‌ساره‌یی
 بۆ مانگی رووته‌ حه‌سه‌رتم و شه‌وقی دیمه‌نت
 یارانی هاوپیاله هه‌موو هه‌لب‌پران له‌ یه‌ک
 ئیمه‌ین و ئاستانی شکۆی خاکی که‌وشه‌نت
 «حافز»! نه‌وینی لوتفی له‌ سه‌ر دامه‌نی هه‌تا
 ئاور ده‌خاته‌ خه‌رمه‌نی غه‌م سۆزی شیوه‌نت
 «کۆلیل»! تیری چاوی نه‌گه‌رچی خه‌تای نین
 دل دا‌که بۆ نیشانه‌ی برۆی ده‌سمه‌ دامه‌نت

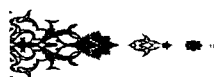

ای خون‌بهای نافه‌ی چین خاک راه تو
خورشید سایه‌پرور طرف کلاه تو
نرگس کرشمه می‌برد از حد برون خرام
ای من فدای شیوه‌ی چشم سیاه تو
خونم بخور که هیچ ملک با چنان جمال
از دل نیایدش که نویسد گناه تو
آرام و خواب خلق جهان را سبب تویی
زان شد کنار دیده و دل تکیه‌گاه تو
با هر ستاره‌ای سر و کار است هر شبم
از حسرت فروغ رخ همچو ماه تو
یاران همنشین همه از هم جدا شدند
ماییم و آستانه‌ی دولت پناه تو
حافظ طمع مبرز عنایت که عاقبت
آتش زند به خرمن غم دود آه تو

ئەي كراسى سەرۋەرى بېرىبا بەر بالاى تۆ
 فەپرى تاج و مۆرى سولتانى، لە ساي ئالاى تۆ
 ھەردەمى خۆرى زەفەر جۆرى لە ئاسۆ سەردەخا
 مانگى روخسارت، لە ژىر تاجى سلىمان ساي تۆ
 تەيرى خۆشەختى دە كا ھىلانە لە و جى رادەخا
 سىبەرئى بالى ھوما، چەتەرى فەلەك والاي تۆ
 شەرحى شەرع و فەلسەفەش بەو ھەمۋە بۆچوونانەو
 گەنجە سەر پاكى لە گەنجىنە دلى زاناي تۆ
 ئاوى ژىن دەتكى لە نووكى تەيرى خۆش لاجەت رەوان
 كانى شەكرە يانى پىنۋوسى شەكەر سەوداي تۆ
 نوورى چاوى عالەمن ھەرچەن ھەتاوى ئاسمان
 چاوى ئەو رۆشن بە سورمەي خاكى سەر رىڭكاي تۆ
 ئاۋەژىنىكى سكەندەر ويستى و دەستى نەكەوت
 ھەر دىلۋېئى بوو لە ئاوى سافى نىۋ مىناي تۆ
 نامەۋى راز و نىيازى خۆ لە مەرزە تا بلىم
 چون ھەمۋە رازى دەبى رۆشن بە يىر و راي تۆ
 سەرۋەرم! بەو پىرىيەش «حافىز» جۋوانى گەر دە كا
 خۆش خەتابر فەينە بەخشىنى فەلەك بالاى تۆ
 پىئ لە سەحنى عەرشى ئازادى دەنم «كۆلىل» وار
 گەر بىخەم وەك زولفەكانت سەر لە ژىر دوو پاي تۆ

ای قباى پادشاهى راست بر بالای تو
 زینت تاج و نگین از گوهر والای تو
 آفتاب فتح را هر دم طلوعی می دهد
 از کلاه خسروی رخسار مه سیمای تو
 جلوه گاه طایر اقبال باشد هر کجا
 سایه اندازد همای چتر گردون سای تو
 از رسوم شرع و حکمت با هزاران اختلاف
 نکته ای هرگز نشد فوت از دل دانای تو
 آب حیوانش ز منقار بلاغت می چکد
 طوطی خوش لهجه یعنی کلک شگرهای تو
 گرچه خورشید فلک چشم و چراغ عالم است
 روشنائی بخش چشم اوست خاک پای تو
 آن چه اسکندر طلب کرد و ندادش روزگار
 جرعه ای بود از زلال جام جان افزای تو
 عرض حاجت در حریم حضرتت محتاج نیست
 راز کس مخفی نماند با فروغ رای تو
 خسروا پیرانه سر حافظ جوانی می کند
 بر امید عفو جان بخش گنه فرسای تو

بوغلی وەنەوشە جۆش ئەدا کاکوڵی موشک بێنی تۆ
 چاک یەخە ی خۆنچە دە کا زاری خەفەت پەوینی تۆ
 ئە ی گوڵی بۆن خۆشی ئە من گەر مە دە ناخی بولبولت!
 چونکە بە دل ەموو شەوئ ەەر ئەو خۆش خوینی تۆ
 من کە تەنانەت نەفەسی حوور و پەری وەرەزم ئە کات
 تۆمەتی عالەم بە سەر هاتوو بە لێنی تۆ
 ەیممەتی عەشقی تۆ ئەلێ ەلەلە لە تەخت و تاجی شا
 فەخرە شکۆی ەزار ی بەر دەر گەهی شانووینی تۆ
 پیکەو ە جۆر ئە گەر چ نین جامی شەراب و خەرقە کەم
 نەخشە دە کیشم لە گ لا بۆ دلی دلفینیی تۆ
 عەشقی شەراوی لێوی تۆم ئەو دەمە دەر دە چێ لە سەر
 کەو سەرە پڕ لە تاسە یەم خاکە لە کۆی کە لێنی تۆ
 شاھ نشینی چاوی من خەلەو تە بۆ خە یالێ رووت.
 شوینی دوواتە وا کەسم رینگە ئەدا بە شوینی تۆ
 خۆش چە مە نیکە روومەت وەرزی بە هاری جوانییە
 بولبولی شاگوڵی چە مەن «حافز» ی خۆش دووینی تۆ
 قافیەوانی شیعری من قامەتی تۆیە وا «عومەر»
 ەلەلە فێرێ بەرەو ئەوین وە ک مە لی دەستە لێنی تۆ

تاب بنفشه می دهد طره‌ی مشک‌سای تو
 پرده‌ی غنچه می درد خنده‌ی دلگشای تو
 ای گل خوش نسیم من بلبل خویش را مسوز
 کز سر صدق می کند شب همه شب دعای تو
 من که ملول گشتمی از نفس فرشتگان
 قال و مقال عالمی می کشم از برای تو
 دولت عشق بین که چون از سر فقر و افتخار
 گوشه‌ی تاج سلطنت می شکند گدای تو
 خرده‌ی زهد و جام می گرچه نه درخور همند
 این همه نقش می زنم از جهت رضای تو
 شور شراب عشق تو آن نفسم رود ز سر
 کاین سر پرهوس شود خاک در سرای تو
 شاهنشین چشم من تکیه گه خیال توست
 جای دعاست شاه من بی تو مباد جای تو
 خوش چمنی ست عارضت خاصه که در بهار حسن
 حافظ خوش کلام شد مرغ سخن سرای تو

مرا چشمی ست خون افشان ز دست آن کمان ابرو
 جهان بس فتنه خواهد دید از آن چشم و از آن ابرو
 غلام چشم آن ترکم که در خواب خوش مستی
 نگارین گلشنش روی است و مشکین سایبان ابرو
 هلالی شد تنم زین غم که با طغرای ابرویش
 که باشد مه که بنماید ز طاق آسمان ابرو
 رقیبان غافل و ما را از آن چشم و جبین هر دم
 هزاران گونه پیغام است و حاجب در میان ابرو
 روان گوشه گیران را جبینش طرفه گلزاری ست
 که بر طرف سمن زارش همی گردد چمان ابرو
 دگر حور و پری را کس نگوید با چنین حسنی
 که این را این چنین چشم است و آن را آن چنان ابرو
 تو کافر دل نمی بندی نقاب زلف و می ترسم
 که محرابم بگرداند خم آن دلستان ابرو
 اگرچه مرغ زیرک بود حافظ در هواداری
 به تیر غمزه صیدش کرد چشم آن کمان ابرو

خه‌تتی که ناری لیتی که خۆر گیر ئه‌ کات له‌و
 جه‌غزیکه‌ خۆش ئه‌ گهرچی که سێ ده‌رنه‌هات له‌و
 رووگهی مراد و به‌خته‌ برۆی دۆس بێ گومان
 روومه‌ت بساوه‌ خاکی نیاز و به‌رات له‌و
 مه‌ی نۆشی کۆپی حه‌زرتی جه‌م سیننه‌ چا به‌! چون
 ئاوینه‌ ییکه‌ جامی ده‌بینی هه‌وات له‌و
 کرداری خه‌لکی مزگته‌ کردوومی مه‌ی به‌ که‌ف
 ئه‌م دوو که‌له‌ی بیینه‌ که‌ روم ره‌ش هه‌لات له‌و
 سولتانی غه‌م له‌ ده‌ستی چ نابێ ئه‌دی بلێ
 بردوومه‌ چون به‌ مه‌یکه‌ ده‌ نامهی شکات له‌و
 مۆمی شه‌راب ساقی له‌سه‌ر ری‌ی هه‌تاو نی!
 فهرموو که‌ هه‌لکه‌ شۆله‌! سه‌حه‌ر هه‌ر که‌ هات، له‌و
 تاوێ له‌ رۆژنامه‌ سیاکه‌م بیاره‌ خۆش
 پیتی گوناح‌ شۆره‌ دلۆپی خه‌لات له‌و
 «حافز» که‌ کۆک سازی مه‌قاماتی عه‌شق ئه‌ کات
 خالی نه‌بێ مه‌یانی به‌هاری نیشات له‌و!
 به‌و عه‌شقه‌ و له‌سه‌ریه‌تی ده‌رویشی شاری حه‌ز
 ئاخۆ ده‌بێ که‌ لوتفی ئه‌وین سه‌ر بدات له‌و
 لام وایه‌ نایه‌ ئه‌و ده‌مه‌ «کۆلیل»ی که‌ فته‌ کار!
 ماچی عه‌تا له‌ لیتی بکا وه‌ ک زه‌ کات له‌و

خط عذار یار که بگرفت ماه از او
خوش حلقه‌ای ست لیک به در نیست راه از او
ابروی دوست گوشه‌ی محراب دولت است
آن جا بمال چهره و حاجت بخواه از او
ای جرعه‌نوش مجلس جم سینه پاک دار
کآینه‌ای ست جام جهان‌بین که آه از او
کردار اهل صومعه‌ام کرد می پرست
این دود بین که نامه‌ی من شد سیاه از او
سلطان غم هر آن چه تواند بگو بکن
من برده‌ام به بادفروشان پناه از او
ساقی چراغ می به ره آفتاب دار
گو برفروز مشعل‌ی صبحگاه از او
آبی به روزنامه‌ی اعمال مافشان
باشد توان سترد حروف گناه از او
حافظ که ساز مطرب عشاق ساز کرد
خالی مباد عرصه‌ی این بزمگاه از او
آیا در این خیال که دارد گدای شهر
روزی بود که یاد کند پادشاه از او

گول ئەوه هاته پیکه نین نیر گزی لانسار کوا؟!
 بۆی نه فهسی به هاره دئ شه به تی خوش گه وار کوا
 هه ر گوله تازه یی ده سی کرده ملی گولئ وه لی
 گویتی قسه بیس کامهن و چاوی ئەوین مه دار کوا
 کۆری زه ماوهن و به زم بۆنی مورادی لی نه هات
 ئەهی نه فهسی پاکی سه حهر سومبولئ زولفی یار کوا
 عیشه نوواندنی گولم سه خته له لاسه با! دلم
 خوینیه تۆیت و خودا وسکوتی چاو خومار کوا
 خۆری به یانیان ئەلین لاف له روومه ت ئەدا
 زوانی درێژه دژ ئه ری خه نجه ری ژاردار کوا
 یار وتی له له علی من ماچته ئاره زو؟ وتم
 کوشتمی ئەم ههوا وه لی ده رفه ت و ئیختیار کوا
 «حافز» ئە گه ر چ خه زنه داری غه زه له و هونه ربه ژۆ
 ته بهی ره وان له گه ل غه م و مهینه تی رۆژگار کوا
 لا بده په رچه می ره ش و گیانی «عومه ر» به خۆری روو
 گه ر بده! با نه لین وره و سۆزی هه ژاری شار کوا

گلبن عیش می دمد ساقی گل‌عذار کو
 باد بهار می وزد باده‌ی خوشگوار کو
 هر گل نو ز گل‌رخی یاد همی کند ولی
 گوش سخن‌شنو کجا دیده‌ی اعتبار کو
 مجلس بزم عیش را غالیه‌ی مراد نیست
 ای دم صبح خوش نفس نافه‌ی زلف یار کو
 حسن فروشی گلم نیست تحمل ای صبا
 دست زدم به خون دل بهر خدا نگار کو
 شمع سحرگهی اگر لاف ز عارض تو زد
 خصم زبان دراز شد خنجر آبدار کو
 گفت مگر ز لعل من بوسه نداری آرزو
 مُردم از این هوس ولی قدرت و اختیار کو
 حافظ اگر چه در سخن خازن گنج حکمت است
 از غم روزگار دون طبع سخن گزار کو

ای پیک راستان خبر یار ما بگو
 احوال گل به بلبل دستان سرا بگو
 ما محرمان خلوت انسیم غم مخور
 با یار آشنا سخن آشنا بگو
 برهم چو می زد آن سر زلفین مشکبار
 با ما سر چه داشت ز بهر خدا بگو
 هر کس که گفت خاک در دوست تو تیاست
 گو این سخن معاینه در چشم ما بگو
 آن کس که منع ما ز خرابات می کند
 گو در حضور پیر من این ماجرا بگو
 گر دیگر بر آن در دولت گذر بود
 بعد از ادای خدمت و عرض دعا بگو
 هر چند ما بدیم تو ما را بدان مگیر
 شاهانه ماجرای گناه گدا بگو
 بر این فقیر نامه‌ی آن محتشم بخوان
 با این گدا حکایت آن پادشا بگو
 جانها ز دام زلف چو بر خاک می فشاند
 بر آن غریب ما چه گذشت ای صبا بگو
 جان‌پرور است قصه‌ی ارباب معرفت
 رمزی برو پرس حدیثی بیا بگو
 حافظ گرت به مجلس او راه می دهند
 می نوش و ترک زرق ز بهر خدا بگو

به دل چ خوشه نه سیمی شه مامه شه وبۆمان
 سه حر به عه شقی جه مالت که هاته ئاسۆمان
 نیشانمی بده ری ئه ی هوما ی ریگه نووین!
 به شهوقی خاکی له دهر کی دیهم که بی سۆمان
 له مانگی یه ک شه وه بر و! ده می له ئاسۆدا
 به یادی په یکه ری زاری په ژاره دل جو مان
 منم هه ناسه به بی تو ئه دهم که وا خه جلم
 مه گهر سه خاوه تی عه فوت بکا تکا بۆمان
 سه حر به عه شقی موریدانی تو حیجابی ره شی
 درپی به شیـری سه با شه و بر! له شانۆمان
 له عه شقی روومه ت ئه و رۆژه له ش به خاک ده به م
 گولاله سووره فه قه ت شین ده بی له گلکو مان
 که دوینه «خاجه» وتی سه ر له ریـته، بیسمیلا
 مه خه ن به خاتری ناسک مه لالی ئه و پۆمان
 ده می که بی که سه «کۆلیل» و دل له بی تو یی
 نه بی به قسه تی هه ردوو ده می به بی تو مان

خنک نسیم مُعنبر شامه‌ای دلخواه
 که در هوای تو برخاست بامداد پگاه
 دلیل راه شوای طایر خجسته لقا
 که دیده آب شد از شوق خاک آن درگاه
 به یاد شخص نزارم که غرق خون دل است
 هلال را ز کنار افق کنید نگاه
 منم که بی تو نفس می‌کشم زهی خجلت
 مگر تو عفو کنی ورنه چیست عذر گناه
 ز دوستان تو آموخت در طریقت مهر
 سپیده‌دم که صبا چاک زد شعار سیاه
 به عشق روی تو روزی که از جهان بروم
 ز تربتم بدمد سرخ گل به جای گیاه
 مده به خاطر نازک ملالت از من زود
 که حافظ تو خود این لحظه گفت بسم الله

مەستى ھەمىشەم بەو لىۋە ئالە
 خاۋيا سېاست! عەشقىم لە پالە
 ئەي بەختى سەركىش دەستى لە مل كە!
 گا ماچى لىۋى گاگا پىيالە
 زەنگى زىرائىن دوو خىلى رسوا
 شىخى لە رى گوم پىرى منالە
 ئەستەغفىروللا عابىد لە كارت
 تۆبەي ۋە كوۋ تۆم سۆفى مەھالە
 بىژم چلۆنم گىنانا لە دووريت
 چاۋ بەھرى سوورە ۋ دىل مەۋجى نالە
 كافىر نە كىشى ئەۋ دىدە كىشاي
 بۆ بەژن ۋ بۆتان سەرو ۋ ھەلالە
 دەرسى شەۋانە ۋ زىكرى بەياني
 سەندۆ لە «خافىز» ئەۋ دىدە كالە
 سا چون لە «كۆلىل» ئالتۆزى ئازىزا!
 فەرموۋ بە ئەبرۆت خويىنم ھەلالە

عیشم مدام است از لعل دلخواه
 کارم به کام است الحمدلله
 ای بخت سرکش تنگش به برکش
 گه جام زرکش گه لعل دلخواه
 ما را به رندی افسانه کردند
 پیران جاهل شیخان گمراه
 از دست زاهد کردیم توبه
 وز فعل عابد استغفرالله
 جانا چه گویم شرح فراق
 چشمی و صد نم جانی و صد آه
 کافر میناد این غم که دیده‌ست
 از قامت سرو از عارضت ماه
 شوق لب برد از یاد حافظ
 درس شبانه ورد سحرگاه

خه نجهر بباری سهر ههر له ریته
 گهردن له حوكمی گهر دوون و ویته
 ئایینی پارێز ئیمهش ده زانین
 چ بکهه که بهختی گومرا له پیته
 شیخ و مهلاکان که متر ده ناسین
 یا باده بیانا یا وس به شیته!
 مانگی گولان و تۆبهی منی رهند؟!
 سهه تۆبه یارهب لهو تۆبه ویته
 شهوقی له جامی رووتی نه دی رووم
 وهی لهو دهروونهی مه پمه پ هه ویته
 وهختی سه بووری تاله و ته مه ن هیچ
 خۆزگه م ده زانی که ی جیم له جیته
 گول گوی گرانن «حافز» له نالین
 نهو کاته حالین خوین خانه خویته
 فهرموو به «کولیل» باوانه که ی دل
 (من هه ولای تۆمه تۆ هه ولای کیته؟!)

گر تیغ بارد در کوی آن ماه

گردن نهادیم الحکم لله

آیین تقوا مانیز دانیم

لیکن چه چاره با بخت گمراه

ما شیخ و واعظ کمتر شناسیم

یا جام باده یا قصه کوتاه

من رند و عاشق در موسم گل

آن گاه توبه استغفر الله

مهر تو عکسی بر ما نیفکند

آینه رویا آه از دلت آه

الصَّبْرُ مُرٌّ وَالْعُمُرُ فَنَ

يَا أَيَّتُهَا شِعْرِي حَتَّامَ الْقَاهِ

حافظ چه نالی گر وصل خواهی

خون بایدت خورد در گاه و بیگاه

گه‌یشتن به‌و، ژبانێ بـی نه‌مانه
 خودایا پـیـمی به‌ی ژینی که‌وانه!
 وه‌به‌ر شمشیری دام و وسکوتم کرد
 له‌ دژمن رازی دۆسی دڵ نه‌هانه
 به‌ داخی به‌نده‌گی مردن له‌ ریتا
 به‌ سه‌ر تو! سه‌ر له‌ سولتانی جه‌هانه
 پیرسن ئیوه‌ن و خوا له‌و حه‌کیمه‌م
 که‌ که‌ی ده‌رمان نه‌کا ئه‌م ده‌ردمانه
 گلێ پامالێ سه‌رووم بو‌گه‌ بـی شک
 گه‌لێ چاتر له‌ خوێنی ئه‌رخه‌وانه
 به‌هه‌شت و کۆشکی پیشکه‌ش بـی به‌ سۆفی
 که‌ چالێ سه‌ر چه‌نه‌ی بو‌من جیـنانه
 هه‌ژاری ده‌رکی ئه‌و ئه‌ی دڵ ده‌زانی؟!
 سه‌رۆکی هه‌ر هه‌میشه‌ی سه‌روه‌رانه
 وته‌ی پیران به‌ دڵ وه‌ر بـگـره‌ جـوانا!
 که‌ بیـری پـیره‌ رۆحی به‌ختی جـوانه
 شه‌وێ ده‌یوت وه‌ک ئه‌و مروارییه‌ی گوێم
 له‌ چاوی کـێ له‌ دنیادا ره‌وانه‌؟!
 به‌ شیراز، ئه‌سفه‌هان ناگه‌ به‌ بالا
 ئه‌گه‌رچی (زینده‌ روود) ئاوی ژبانه
 له‌ زاری هاوه‌لان شیرینه‌ راویژ
 قسه‌ی «حافز» گه‌لـی شه‌کری له‌ بانه
 وته‌ی تالـت نه‌باتی گیانی «کۆلیل»
 ئه‌گه‌رچی بو‌ره‌قیبان قه‌ندی گیانه

وصال او ز عمر جاودان به
 خداوند! مرا آن ده که آن به
 به شمشیرم زد و با کس نگفتم
 که راز دوست از دشمن نهان به
 به داغ بندگی مردن بر این در
 به جان او که از ملک جهان به
 خدا را از طیب من پرسید
 که آخر کی شود این ناتوان به
 گلی کان پایمال سرو ما گشت
 بود خاکش ز خون ارغوان به
 به خلدم دعوت ای زاهد مفرما
 که این سیب زرخ زان بوستان به
 دلا دایم گدای کوی او باش
 به حکم آن که دولت جاودان به
 جوانا سر متاب از پند پیران
 که رای پییر از بخت جوان به
 شبی می گفت چشم کس ندیده ست
 ز مروارید گوشم در جهان به
 اگر چه زنده رود آب حیات است
 ولی شیراز ما از اصفهان به
 سخن اندر دهان دوست شکر
 ولیکن گفته‌ی حافظ از آن به

رووبهنت والە پیرا ناوہتە لا یانی چی؟
 دێیە دەر مەست لە تۆی پەردەسەرا یانی چی؟
 گوێ بە فەرمانی دژ و زولف لە نێو دەستی سەبا
 لە گەڵ ئەو عالەمە دەمسازی وەها یانی چی
 شای جووانانی و مەقسوودی هەزارانی بلێ
 ریزی ئەم نێعمەتە گەورەت نییە لا یانی چی
 سەری زولفت بە دەسی خۆت هەوێل خستە دەسم
 ئێستە خستوومە ژێر پێ بە جەفا یانی چی
 دەم و تم گەفت و کەمەر خەنجەرە نیشانی ئەدەی
 ساوی شمشیرت ئەدەی بۆم لە جەزا یانی چی
 هەرکە سەرقالە بە یە ک شێو لە نەردی غەمی تۆ
 شەش دەرن گشتی لە تاسی هەوێل یانی چی
 خەبەرت بوو لە دلی تەنگت ئەوین دادەبەزێ
 «حافز»! ئەو غەیرە لە کۆی ماله کە تا یانی چی
 زولفی مەعنامە کە «کۆلیل»! لە لای ئەم دلە چون
 خۆم وەرەم گرتوووە زوو تر لە سەبا یانی چی

ناگهان پرده برانداخته‌ای یعنی چه
مست از خانه برون تاخته‌ای یعنی چه
زلف در دست صبا گوش به فرمان رقیب
این چنین با همه در ساخته‌ای یعنی چه
شاه خوبانی و منظور گدایان شده‌ای
قدر این مرتبه نشناخته‌ای یعنی چه
نه سر زلف خود اول تو به دستم دادی
بازم از پای درانداخته‌ای یعنی چه
سخت رمز دهان گفت و کمر سرّ میان
وز میان تیغ به ما آخته‌ای یعنی چه
هر کس از مهره‌ی مهر تو به نقشی مشغول
عاقبت با همه کج باخت‌ای یعنی چه
حافظا در دل تنگت چو فرود آمد یار
خانه از غیر نپرداخته‌ای یعنی چه

درابو دهر کی موغان گه سک و دهم بو عه تر و گولاب
 خه لائی مورشیدی مه یخانه دا به شیخ و شه باب
 غولامی خزمه تی گشتی قه ده ح به ده ست و هه موو
 کلایان سهر و سیبه ره سهر حویابی سه حاب
 گزینگی جام له مانگی پری، جه مال پری
 له تاوی روومه تی ساقی هه تاو چوو به نیقاب
 به سه د کریشمه له نهو به زمه بوو کی پرده چ شه نگ
 خه میکی دابوه نه گریجه وه ک له کوتلی گولاب
 له ده ستی گرتووه جامی به زم که نیشکی سه حهر
 به له علی لیسوی فریشته ی نه دا گولای شه راب
 له قیز و واژی جووانانی شوخ و شیرین لیو
 شه کهر شکا سه مهن ناواره گوشه گیره روباب
 سلایمی به که نین پیر دا وه لام و وتی
 که نه ی خوماری هه ژار و زه ده ی شه راب و خه راب
 چ که س ده کا نه وه کردت به هیزی میشکی کزت
 له گه نهج و مالی ده ری بۆ نهوینی ختیه حویاب
 گه یین به ده ولته تی وه سلت گرانه چون ده خه وی
 هه موو له باخه لی به ختی خه فۆکی دووره مه ناب
 وه رن به مه یکه ده «حافز» هه تا نیشانت دهم
 هه زار و یه ک سه فی دؤعا رهوا، له عهرشی جهواب
 فه له ک له گه ل مه له کا بۆ سه روک (نه سه ته دین)
 یه کی له نه سپی ده کا زین و نهو تری له ریکاب
 سوروشی غه یی عه قل هاته سهر که بۆ به ره که ت
 بکا زیاره تی خاکی شه ره ف له دهر کی جه ناب
 له خاک و مه لبه نی کوردم بنیژه وه ک «عومه ر» ت
 به ماچ نایه ته سه للای گیانی پر ته ب و تاب

ئه‌ی ئه‌وه‌ی به‌و شه‌وی یه‌ل‌داته‌وه‌ بازاتییه‌وه
 به‌ ته‌مه‌ن بی! به‌ دل‌ی شیت‌نه‌وازاتییه‌وه
 ناز مه‌فرۆشه‌ سه‌عاتیک و له‌ عاده‌ت وه‌ره‌ ده‌ر!
 تۆ که‌ بۆ خاتری یاران‌ی نیازاتییه‌وه
 له‌ به‌ر ئه‌و به‌ژنته‌ بم‌رم له‌ شه‌ر و ئاشتی‌یا
 وه‌ کویه‌ ک هه‌ر به‌ قه‌د و قامه‌تی نازاتییه‌وه
 تیکه‌لی کردوه‌ لی‌وت به‌ یه‌ کا ئاگر و ئاو
 چاوی ناپاک ده‌ری! شه‌عه‌ده‌ بازاتییه‌وه
 مه‌رحه‌با له‌ و دل‌ه‌ نه‌رمه‌ت! که‌ به‌ ئی‌حسان‌ی برۆ
 بۆ سه‌ر ئه‌م کوشته‌ به‌ نازه‌ت به‌ نمازاتییه‌وه
 وه‌رعی من سووکه‌ له‌ حاس‌ت که‌ به‌ تالانی دل‌م
 مه‌ست و ئالۆز به‌ خه‌ل‌وه‌ی گولی‌ رازاتییه‌وه
 وتی «حافز»! به‌ مه‌ی ئالووده‌ جه‌به‌ی، ره‌نگه‌ له‌ کۆی
 ته‌کیه‌ بازشتی که‌ بۆ مه‌یکه‌ده‌ بازاتییه‌وه
 بی‌ژه «کۆلیل»! چ قه‌وماوه‌ هه‌م‌یسان که‌ وه‌ها
 گه‌رمه‌شینت به‌ کولی‌ سۆز و گودازاتییه‌وه

ای که با سلسله‌ی زلف دراز آمده‌ای
 فرصت باد که دیوانه‌نواز آمده‌ای
 ساعتی نیاز مفرما و بگردان عادت
 چون به پرسیدن ارباب نیاز آمده‌ای
 پیش بالای تو میرم چه به صلح و چه به جنگ
 چون به هر حال برازنده‌ی نیاز آمده‌ای
 آب و آتش به هم آمیخته‌ای از لب لعل
 چشم بد دور که بس شعبده‌باز آمده‌ای
 آفرین بر دل نرم تو که از بهر ثواب
 کشته‌ی غمزه‌ی خود را به نماز آمده‌ای
 زهد من با تو چه سنجد که به یغمای دلم
 مست و آشفته به خلوت‌گه راز آمده‌ای
 گفت حافظ دگرت خرقه شراب‌آلوده‌ست
 مگر از مذهب این طایفه باز آمده‌ای

دویته شهو چوومه خه رابات هه وه خه و پر له سه‌ری
 ته‌ر به مه‌ی دامه‌ن و به‌رمال و عه‌با کۆنی به‌ری
 خازنی مه‌یکه‌ده هات و به‌تووانجیکۆ وتی
 زوو به‌زوو راپه‌ره‌ ئه‌ی رێبه‌ری خۆش خه‌و هونه‌ری!
 خۆ له‌ خۆ پاک وه‌شۆ جا له‌ خه‌رابات خزی
 تا کو ئالووده نه‌بی ته‌کیه به‌هر بی خه‌به‌ری
 گه‌وه‌ری گیان مه‌ده یاقووته تراوی به‌هه‌وای
 لیوی شیرین شه‌که‌ر و نوقلی بزه‌ی موو که‌مه‌ری
 چوو ته‌ش‌ریفی جووانی مه‌که‌ پیریت چه‌په‌ل
 تۆشه‌ له‌م مه‌نزله‌ هه‌لبگره‌ سه‌فه‌ر وا له‌ به‌ری
 چون سه‌فایته‌کی نه‌دا ئاوی گل‌ئالوو به‌که‌سی
 روشن و ساف له‌ نیو بی‌ری جه‌هان وه‌رنه‌ ده‌ری
 وتم ئه‌ی گیانی هه‌موو ده‌فته‌ری گۆل قه‌ی نا‌کا
 له‌ به‌ه‌ارا که‌ به‌مه‌ی سوور بکا به‌خته‌وه‌ری
 مه‌له‌وانانی عه‌شق چوونه‌ بن ئه‌م به‌حه‌ره به‌لام
 ته‌ر نه‌بوو دامه‌نی که‌س، که‌س نه‌بو تووشی زه‌ره‌ری
 وتی مه‌فرۆشه‌ ئه‌ده‌ب «خاجه‌»! به‌یارانی ئه‌دی‌ب
 ناخ له‌م لوتفه‌ سه‌راسه‌ر هه‌په‌شه‌ی لی‌ده‌وه‌ری
 نه‌ به‌ ئه‌بجهد له‌ موعه‌ممای ئه‌وین بازه‌ گری
 نه‌ به‌ «کۆیل» کۆل و کۆی غه‌می دل‌ داده‌مری

دوش رفتم به در می‌کده خواب آلوده
 خرقه تر دامن و سجاده شراب آلوده
 آمد افسوس کنان مغبجه‌ی باده فروش
 گفت بیدار شو ای رهرو خواب آلوده
 شست و شویی کن و آن‌گه به خرابات حرام
 تا نگردد ز تو این دیر خراب آلوده
 به هوای لب شیرین پسران چند کنی
 جوهر روح به یاقوت مذاب آلوده
 به طهارت گذران منزل پیری و مکن
 خلعت شیب چو تشریف شباب آلوده
 پاک و صافی شو و از چاه طبیعت به در آی
 که صفایی ندهد آب تراب آلوده
 گفتم ای جان جهان دفتر گل عیبی نیست
 که شود فصل بهار از می ناب آلوده
 آشنایان ره عشق در این بحر عمیق
 غرقه گشتند و نگشتند به آب آلوده
 گفت حافظ لغز و نکته به یاران مفروش
 آه از این لطف به انواع عتاب آلوده

تۆخوا له من مه‌تۆره که نووری گلاری تۆ
 ئارامی گیان و یاری منی بێقه‌راری تۆ
 وه‌ک هه‌ر که‌سی ده‌سی مه‌ به‌ داوێنی ئێوه‌ بێ
 دپ‌یا کراسی سه‌بر و قه‌راری هه‌زاری تۆ
 وه‌شیار بی نه‌که‌ویه که‌مینی نینی خۆت!
 چون بێ حه‌د و ئه‌نازه‌ ده‌لال و نیگاری تۆ
 لۆمه‌م له‌ عه‌شقی ئه‌و مه‌ که‌ زاهید! هه‌تا منیش
 لۆمه‌ت نه‌که‌م که‌ چۆنه‌ له‌وێ نادیا‌ری تۆ
 «حافز» مه‌گه‌ر له‌ حه‌د به‌ ده‌رت بێ درێژ کرد
 دل‌به‌ر که‌ وا تووانجی ده‌کا هه‌ر نیساری تۆ
 دژمانی یار بۆ منی «کۆلیل» وه‌یچی که‌
 دونیا هه‌موو خه‌لاتی ته‌ماحی نه‌یاری تۆ

از من جدا مشو که توام نور دیده‌ای
آرام جان و مونس قلب رمیده‌ای
از دامن تو دست ندارند عاشقان
پیراهن صبوری ایشان دریده‌ای
از چشم بخت خویش مبادت گزند از آنک
در دلبری به غایت خوبی رسیده‌ای
منعم مکن ز عشق وی ای مفتی زمان
معذور دارم که تو او را ندیده‌ای
آن سرزنش که کرد تو را دوست حافظا
بیش از گلیم خویش مگر پا کشیده‌ای

وا خوش ده‌چوو ته‌لاریز کراسی خزی له به‌ر دا
 ییخه‌ی که‌تانی مانگی بۆ چاک ئه‌بوو له سه‌ر دا
 ئاره‌ق به‌ ئاگری مه‌ی تک‌تک له‌ روو به‌ چه‌شنی
 شه‌ونم له‌سه‌ر په‌په‌ی گۆل برژئ به‌ ده‌ور و به‌ردا
 شیرین که‌لام و شیوا، قامه‌ت بلیند و ئازا
 چاوپه‌ش خومار کۆلمی تانه‌ی له‌ مانگ و خۆر دا
 شمشال قه‌د خه‌رامان نازار و نازه‌روه‌ر
 لی‌وی که‌نیشکی لوتفی ئاوی ژیا‌نی ده‌ر دا
 ئه‌و له‌عه‌ دل‌پ‌ینه‌ی ئه‌و زه‌رده‌ غه‌م‌ره‌وینه‌ی
 ئه‌و ری‌نگه‌چوونه‌ خوشه‌ی پروا! له‌ باخی وه‌ر دا
 ئه‌و دیده‌ شوخ و مه‌سته‌ش ده‌رچوو به‌ له‌ز له‌ داوم
 یاران بکه‌ن ته‌ویرئ! دل‌ دایه‌ کی‌و وه‌ردا
 وه‌شیار بی که‌ ئه‌هلی دل‌ قه‌ت نه‌که‌ی په‌ریشان!
 دونیا که‌ نووری چاوم ئه‌وپ‌ۆیه‌ تا‌کو‌فه‌ردا
 ئه‌و چاوه‌ دل‌فریوه‌ت بۆ ده‌م‌کوژئ به‌ قاری
 تا‌قانه‌ که‌م به‌ نازی تا‌قی‌م که‌رۆ له‌ به‌ر دا
 ره‌نجاوه‌ گه‌ر له‌ «حافز» بوو‌کی شکۆی خه‌یا‌لت
 بی‌رۆ که‌ ته‌ف له‌ هه‌رچی بیستم، وتم، له‌ ده‌ر دا
 بی‌حه‌ده‌ که‌م سه‌اسی لوتفت ئه‌گه‌ر به‌ ده‌س بی
 میوه‌ی گه‌ییوی باخی ئی‌وه‌م له‌ هه‌ر گوزه‌ر دا
 هه‌جرانی تۆ له‌ سینگ «کۆلیل» زۆری هه‌ینا
 چاوم که‌ وا پولوسکی به‌ردا به‌ دار و به‌ردا

دامن کشان همی شد در شرب زر کشیده
 صد ماه روز رشکش جیب قصب دریده
 از تاب آتش می بر گرد عارضش خوی
 چون قطره های شبنم بر برگ گل چکیده
 لفظی فصیح شیرین قدی بلند چابک
 رویی لطیف زیبا چشمی خوش کشیده
 یاقوت جانفزایش از آب لطف زاده
 شمشاد خوش خرامش در ناز پروریده
 آن لعل دلکشش بین و آن خنده ی دل آشوب
 و آن رفتن خوشش بین و آن گام آرمیده
 آن آهوی سیه چشم از دام ما برون شد
 یاران چه چاره سازم با این دل رمیده
 زنهار تا توانی اهل نظر میازار
 دنیا وفا ندارد ای نور هر دو دیده
 تا کی کشم عتیت از چشم دل فریت
 روزی کرشمه ای کن ای یار برگزیده
 گر خاطر شریف رنجیده شد ز حافظ
 باز آ که توبه کردیم از گفته و شنیده
 بس شکر باز گویم در بندگی خواجه
 گر اوفتد به دستم آن میوه ی رسیده

نامه‌م له خوینی دڵ بوو، بۆ سه‌روی سه‌وز قامه‌ت
 دیتیم له ده‌ردی دووریت رۆژی ره‌شی قیامه‌ت
 چاوم له ده‌ردی دووری سه‌د جو‌ری پێن نیشانه
 ئه‌سرینی ئالم ئاخو نابێ به‌یه‌ك عه‌لامه‌ت
 كه‌لكی نه‌بوو چه‌نێكم تاقی به‌دڵ كه‌ كردۆ
 تاقی كراوه‌ بوو ئه‌و من گێژ بووم و نامه‌ت
 پرسیم له‌ حال‌ زانی نېسه‌ت به‌ گول، وتی پێم
 دووری له‌ یار ده‌رده‌ و دیداری كۆی سه‌لامه‌ت
 پرسیم ده‌بم نزیکی لۆمه‌م ده‌كه‌ن له‌ دوورو
 فه‌رموی نه‌ماندی وه‌للا عه‌شقی به‌بێ مه‌لامه‌ت!
 بۆی ئه‌دا به‌ جامی گیانی شرینی «حافز»
 گاهه‌س قومی بنۆشی شیرین له‌ جو‌ی كه‌رامه‌ت
 نه‌یکرده‌ بۆ له‌ ژینا «کۆلیل» گول له‌ باخی
 سه‌رت‌ر له‌ عه‌تری زولفت خوش‌تر له‌ بۆی شه‌مامه‌ت

از خون دل نوشتم نزدیک دوست نامه

إِنِّي رَأَيْتُ دَهْرًا مِنْ هِجْرِكَ الْقِيَامَةِ

دارم من از فراقش در دیده صد علامت

لَيْسَتْ دُمُوعُ عَيْنِي هَذَا لَنَا الْعَلَامَةِ

هرچند کآزمودم از وی نبود سودم

مَنْ جَرَّبَ الْمُجَرَّبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ

پرسیدم از طیبی احوال دوست گفتا

فِي بُعْدِهَا عَذَابٌ فِي قُرْبِهَا السَّلَامَةُ

گفتم ملامت آید گر گرد دوست کردم

وَاللَّهِ مَا رَأَيْنَا حُبًّا بِلَا مَلَامَةِ

حافظ چو طالب آمد جامی به جان شیرین

حَتَّى يَذُوقَ مِنْهُ كَأْسًا مِنَ الْكِرَامَةِ

که شهوقی روومه تی تو روژی کرده پهروانه
 سهرم به ئیویه ئاوا، له ئیمه ویرانه
 عهقل که شیتی نهوینی دهخسته کوی زهنجیر
 له بهندی پرچی رهشدا به چهشنی دیوانه
 به بونی زولفت نه گهر سه به هابدهم هیچه
 ههزار گیانی عهزیم نیساری گیانانه
 له هسهره تا دلی ویلم کهوت له پا دویشهو
 که دیم دهلال و گولی خو له دهستی بیگانه
 چ فیل و نهخشه که کیشام و ئاوی دلمی نه دا
 فسوونی ئیمه له لای نه و گهرايه نهفسانه
 له سه رگری روخی کئی دی به جیگهی نهسپهنه ر
 به غهیری خالی رهشی تو، بیی به شادانه؟!
 له مؤمی رووتی که شه پینگهیی شه ماله گری
 ژیانی دا به سه بایه ک نهفسه له مژدانه
 له وهرزی دهولته تی لیوت له سهرمه په یمانی
 نه بهم که ناو له هیچی مه گهر له په یمانه
 نه که ی له مه درهسه یا خانه قاقسه و باسی!
 که گیانی پرپه تی «حافز» له عهشقی مه یخانه
 نه دی چ مهرگته «کولیل» گهرمه نالینت؟!
 نه نووری داغی نهوینت له سینگى نالانه

چراغ روی تو را شمع گشت پروانه
 مرا ز حال تو با حال خویش پروانه
 خرد که قید مجانین عشق می فرمود
 به بوی سنبل زلف تو گشت دیوانه
 به بوی زلف تو گر جان به باد رفت چه شد
 هزار جان گرامی فدای جانانه
 من رمیده ز غیرت ز پا فدام دوش
 نگار خویش چو دیدم به دست بیگانه
 چه نقشه ها که برانگیختیم و سود نداشت
 فسون ما بر او گشته است افسانه
 بر آتش رخ زیبای او به جای سپند
 به غیر خال سیاهش که دید به دانه
 به مژده جان به صبا داد شمع در نفسی
 ز شمع روی تو اش چون رسید پروانه
 مرا به دور لب دوست هست پیمانی
 که بر زبان نبرم جز حدیث پیمانه
 حدیث مدرسه و خانقه مگوی که باز
 فتاد در سر حافظ هوای میخانه

سه‌هر هیشتا سهرم مه‌ستی شه‌وانه
 من و مه‌ی عوود و قانون و تهرانه
 به عه‌قلم باده بۆ تۆشه‌ی سه‌فه‌ردا
 له شاری بوونییم فه‌رموو ره‌وانه
 جووانی مه‌ی فروشم چاوی قرتان
 نه‌ما ترسم له ئه‌فسوونی زه‌مانه
 له مه‌ی‌گی‌ری که‌وان ته‌برۆ شه‌وتم
 که ئه‌ی بۆ تیر و تانه و خه‌م نیشانه
 که‌مه‌ره‌ندی قه‌دی دل‌به‌ر که‌سیکه
 که خو گوم کات و وس بێ له‌م دوانه
 برۆ ئه‌م داوه‌ دانێ بۆ قه‌ل و دال!
 که سیمورغ ئاشیانی کا که‌شانه
 ده‌بی کێ ده‌ستی وه‌سلی گا به‌ شایین
 که هه‌ر خۆی عاشق و مه‌عشووقه‌ گیانه
 هه‌والی مو‌تریب و ساقی ئه‌ون ئه‌و
 خه‌یالی ئاو‌گل په‌لپه‌ و به‌هانه
 به‌ من بسپیره که‌شتی مه‌ی که‌ ته‌ی که‌م
 به‌ مه‌ستی به‌ حیری نا‌په‌یدا که‌رانه
 وجوودی ئی‌مه‌ رازی سهر به‌ مۆره
 که لیک‌کۆلینه‌وه‌ی «حافز»! گرانه
 سپی «کۆلیل»! چاوی عه‌قله‌ له‌م ری
 شه‌واره‌ی خه‌یالی زانا و نه‌زانه

سحرگاهان که مخمور شبانه
 گرفتم باده با چنگ و چغانه
 نهادم عقل را ره توشه از می
 ز شهر هستیش کردم روانه
 نگار می فروشم عشوه‌ای داد
 که ایمن گشتم از مکر زمانه
 ز ساقی کمان‌ابرو شنیدم
 که ای تیر ملامت را نشانه
 نبندی زان میان طرفی کمروار
 اگر خود را بیینی در میانه
 برو این دام بر مرغی دگر نه
 که عنقا را بلند است آشیانه
 که بندد طرف وصل از حسن شاهی
 که با خود عشق بازد جاودانه
 ندیم و مطرب و ساقی همه اوست
 خیال آب و گل در ره بهانه
 بده کشتی می تا خوش برانیم
 از این دریای ناپیدا کرانه
 وجود ما معمایی ست حافظ
 که تحقیقش فسون است و فسانه

مه یگتیر بی که لاله پیالتهی پرین له مهی
 لاف و گه زاف چهند و خورافات تا به کهی؟!
 ناز و غوروور لاهه که دیتوویه روژگار
 چینی که وای قه یسه و گۆشه ی کلای کهی
 وه شیار بی که تهیری چه من مهستی مهسته شهو
 بیتدار بی که خه وونی هه میشته له پیشه هه!
 چهن خوش به نازی تازه خه رامان ده چی به ری
 نه تبی خه زانی سهرد و هه ناسه ی سه هۆلی دهی!
 هاوار بۆ که سهی که فله که پیکه نی له رووی
 باوه به لوتفی چه رخ و بزهی لیوی هه ی نه کهی!
 سه یزوو شه رابی که وسهر و چاوپهش کچان نه دهن
 نه ورپۆش لوتفی ساقی و دوو چاوی پر له مهی
 دیتیتته یاده بادی سه با ژینی لاهه تیمم
 مهی یینه غهم ره وینه نه یا لای بی له وهی!
 چاوت نه بی له سه لته نه تی گۆل، خه زان که بیت
 زیریان به یه که هه ناسه نه ساسی ده کات په ی
 یینا به یادی حاته می ته ی مهی! مه نی، هه تا
 نامه ی رهش و ره جالی به غیلان بکه ی ته ی
 له و باده وا جه مال و شکۆی دا به نه رخه وان
 له و باده بو به شه ونمی سهر کو لمی کاله به ی
 خیتوه ت له باخ هه لته که ناماده خزمه تن
 سه روی سه وزه کراس و که مهر به سته شه کره نه ی
 «حافظ»! فریوی سیحری حه لالت گه یی به رویم
 تیه پر له میسر و چین بو سه مه رقه ندی گرت و ره ی
 چه شنی هه واری خالیه «کۆلیل» ده وره چۆل
 نه ی وهی له جه وری چه رخ و وزه ی ده وری ناشه که ی

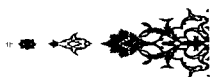
ساقی بیا که شد قدح لاله پر ز می
 طامات تا به چند و خرافات تا به کی
 بگذر ز کبر و ناز که دیده‌ست روزگار
 چین قبا‌ی قیصر و طرف کلاه کی
 هشیار شو که مرغ چمن مست گشت هان
 بیدار شو که خواب عدم در پی است هی
 خوش ناز کانه می چمی ای شاخ نوبهار
 کاشفتگی مبادت از آشوب باد دی
 بر مهر چرخ و شیوه‌ی او اعتماد نیست
 ای وای بر کسی که شد ایمن ز مکر و ی
 فردا شراب کوثر و حور از برای ماست
 و امروز نیز ساقی مه‌روی و جام می
 باد صبا ز عهد صبی یاد می‌دهد
 جان دارویی که غم ببرد درده‌ی ای صُبی
 حشمت مبین و سلطنت گل که بسپرد
 فراش باد هر ورقش را به زیر پی
 درده‌ی به یاد حاتم طی جام یک منی
 تا نامه‌ی سیاه بخیلان کنیم طی
 زان می که داد حسن و لطافت به ارغوان
 بیرون فکند لطف مزاج از رخس به خوی
 مسند به باغ بر که به خدمت چو بندگان
 استاده است سرو و کمر بسته است نی
 حافظ حدیث سحر فریب خوشتر رسید
 تا حد مصر و چین و به اطراف روم و ری

به دهنگی بولبول و قومری ده بی بنووشی مهی
 دهنه به داغته دهرمان به من که گوی نادهی
 له رهنک و بونی به هاری جه مو که تو شه! دهنه
 ده گا له پر ره شه مهی روو پرش و چه تهی وه ک دهی
 که گول حیجایی فری دا، که مهل وتی هوو هوو
 له دهس پیاله نه دهی! فیکری چی ده کی هه هی هه!
 چه زی حوکومته و گهنجی به کهس نه ما تا سهر
 له ته ختی جه م قسه هه ر ماوه وه ک له تاجی کهی
 چه زینه وایینی میرات خو ره کان کوفره
 به شهرعی مو تریب و ساقی به نه مری عوود و نهی
 فه له ک چه لاتی به کی بیژه دا که نه یسه ندو؟!
 له سپله نایه سه خواوت که تاله هه لوا کهی
 ره قهم کراوه له هه یوانی جه نه تا خه تنی
 که عیشوه سینیی جه هان وهی به حالی په یتاپه ی!
 سه خا نه ماوه غه زه ل تهی ده کهم ده تیکه شهراب!
 به یادی رو ح و ره وانی که ریمی خیل تی تهی
 به غیل گوی که ره «حافز»! له به زمی خواناسان
 که ره م که جورمی له سهر من، بنو شه جامی مهی!
 دل ت چ فهرقی له گه ل نالی نه سپه هه ی هاوار
 له چالی گه ردنی نه ر وه ک «عومهر» نه بی جه زبه ی

به صوت بلبل و قمری اگر ننوشی می
 علاج کی کنت آخرالدواء الکی
 ذخیره‌ای بنه از رنگ و بوی فصل بهار
 که می‌رسند ز پی رهنزان بهمن و دی
 چو گل نقاب برافکند و مرغ زد هو هو
 منه ز دست پیاله چه می‌کنی هی هی
 شکوه سلطنت و حسن کی ثباتی داد
 ز تخت جم سخی مانده است و افسر کی
 خزینه‌داری میراث‌خوارگان کفر است
 به قول مطرب و ساقی به فتوی دَف و نی
 زمانه هیچ نبخشید که باز نستانند
 مجوز سفله مروت که شیئه لاشی
 نوشته‌اند بر ایوان جنّة المأوی
 که هر که عشوه‌ی دنیا خرید وای به وی
 سخا نماند سخن طی کنم شراب کجاست
 بده به شادی روح و روان حاتم طی
 بخیل بوی خدا نشنود بیا حافظ
 پیاله گیر و کرم ورز و الضّمان علی

ههناری لیوی ده مژم بۆ مه زهی مهی
 به ئاوی خزری زیندوم بردوون پهی
 نه ده توانم بیینم کهس له گهڵ ئه
 نه ده توانم بلاییم رازی له بارهی
 سوراخی خوین له دڵ، لیوی ده کا ماچ
 ده بیینی کوڵمی گوڵ عارهق ده کا ههی
 له فیکری جهه گه پێ مه یگێر جامی!
 چوزانم من که جهه کهی بوون و کهی کهی؟!
 له باخهڵ بگره چهنگ ئهی مو تریی شوخ!
 ره گی بخورینه بۆم تا بیمه وهی وهی
 له خهڵوهت کهوته ری گوڵ بۆ چه مه نزار
 ئه ساسی وه رع ئه بی وه ک خونچه بی تهی
 وه کوو چاوی مه هیتلا نیوه مه ستی
 به یادی لیوی مهی بی نا په یا پهی
 جودا له و په یکه رهه گیان چۆن ده بی چۆن
 که خوینی جامی مهی ده تکی له هه نیه
 زمانت بـسـره وی «حافـز» زه مانێ
 زمانێ بی زمانان بی له بۆ نهی
 وتاری ریه نانی زاری «کولیل»
 هه موو نا بی به تا ویکی هه ناسه ی

لبش می‌بوسم و در می‌کشم می
 به آب زندگانی برده‌ام پی
 نه رازش می‌توانم گفت با کس
 نه کس را می‌توانم دید با وی
 لبش می‌بوسد و خون می‌خورد جام
 رخس می‌بیند و گل می‌کند خوی
 بده جام می و از جم مکن یاد
 که می‌داند که جم کی بود و کی کی
 بزن در پرده چنگ ای ماه مطرب
 رگش بخراش تا بخروشم از وی
 گل از خلوت به باغ آورد مسند
 بساط زهد همچون غنچه کن طی
 چو چشمش مست را مخمور مگذار
 به یاد لعلش ای ساقی بده می
 نجوید جان از آن قالب جدایی
 که باشد خون جامش در رگ و پی
 زیانت درکش ای حافظ زمانی
 حدیث بی‌زبانان بشنو از نی

نیومه‌ستی جامی عه‌شقم مه‌یگێڕ باده با بێ!
 مه‌ی تیکه‌ هه‌ی که مه‌جلیس بێ مه‌ی سه‌فای نابێ
 تاریفی مانگی کوڵمی ئاهه‌نگی ساز نایێ
 (هه‌ی نار) بیژه (زیره‌ ک) مه‌یگێڕ سا شه‌رابی
 بالام بوو به‌ هه‌لقه‌ی ده‌رگات تا غولامان
 راوم نه‌نن له‌ ئه‌رکت بۆ ده‌رکی هه‌ر جه‌نابی
 ئیمه‌ و فریوی نازت تیکه‌ڵ خه‌یاڵ و خه‌ونی
 ئیمه‌ و هه‌وای به‌ژنت به‌ڵکو له‌ گه‌ڵ مه‌رابی
 نیومه‌ستی ئه‌و دو چاوه‌م ئاخۆ له‌ کوێن جامی
 بيماری ئه‌و دو لیوهم که‌نگی ئه‌ده‌ن جه‌وابی
 بۆ دلبه‌نی خه‌یاڵی شوخانی؟ «خاجه‌»! هه‌ی داد
 تینوو به‌ به‌رقی وشکی تراویلکه‌ چۆن ده‌وا بێ
 مه‌جنون له‌ زولفی له‌یلا «کو‌لیل»! گیره‌ عه‌قلی
 کێ عه‌قل و عه‌شقی بیی پیکۆ له‌ یه‌ک سه‌رابی

مخمور جام عشقم ساقی بده شرابی
پر کن قدح که بی می مجلس ندارد آبی
وصف رخ چو ماهش در پرده راست ناید
مطرب بزن نوایی ساقی بده شرابی
شد حلقه قامت من تا بعد از این رقیت
زین در دگر نراند ما را به هیچ بابی
در انتظار رویت ما و امیدواری
در عشوه‌ی وصال ما و خیال و خوابی
مخمور آن دو چشمم آیا کجاست جامی
بیمار آن دو لعلم آخر کم از جوابی
حافظ چه می‌نهی دل تو در خیال خوبان
کی تشنه سیر گردد از لمعه‌ی سرابی

ئه‌ی ئه‌وه‌ی په‌رده‌ی ره‌شی کیشا له‌ کوڵمت زولفی خاو
 سایه‌بانیکت له‌ په‌رچهم ساز فهرموو بۆ هه‌تاو
 تا بزائهم ئاوی روخساری له‌ گه‌لما چى ده‌کا
 نه‌خشی دلگیری چ‌ خو‌ش کیشا له‌ روو رو‌شن وه‌ک ئاو
 شاد بن چون گۆی جووانیتان له‌ خانبالغ رفاند
 جامی که‌ یخوسره‌و بنۆشن تیشکا ئه‌فراسیاو
 هه‌رکه‌سێ جۆرئ به‌ مۆمی رووتی دانا نه‌ردی عه‌شق
 وه‌ک په‌پووله‌ی ئیمه‌ بالی هه‌ستی کئ سووتا ته‌واو
 ئه‌و دله‌ی وێرانمت تا کرده‌ گه‌نجینه‌ی ئه‌وین
 چه‌تری هه‌لدا سێوه‌ری به‌خت له‌سه‌ر گو‌شه‌ی روخاو
 وه‌ی که‌ لێوی وشکی شیران ته‌ر به‌ ئاوی روومه‌ت
 قه‌ت نه‌بوو، خێلی سکه‌نده‌ر بۆ نمێکی دڵ که‌واو
 خه‌ونی بیتدارانی به‌ست ئه‌مرا به‌ فه‌رمانی خه‌یاڵ
 تۆمه‌تی سازان، سپای شه‌وپه‌و که‌ خه‌ویان ناوه‌ پاو
 تا له‌ مه‌یدانی جه‌مالا یه‌ک نه‌زهر کوڵمت نووان
 چوونه‌ تۆی په‌رده‌ی حه‌یا حۆری، په‌ری ده‌رچوو له‌ ناو
 مه‌ی به‌ جامی جه‌م بتۆشی چون له‌سه‌ر ته‌ختی جه‌ما
 رووبه‌نت لادا له‌سه‌ر روخساری کیژێ ئافاو
 مه‌کری چاوی نیوه‌مه‌ست و فێلی لێوی مه‌ی په‌رست
 «حافز»ی خه‌لوه‌ت نشینی خسته‌ نێو گۆمی شه‌راو
 بۆ نه‌چیری دڵ قزت ئالانه‌ ده‌وری گه‌ردنهم
 هه‌ر غولامێ حه‌ققی ئاغه‌ی وا له‌ ئه‌ستۆ بئ حه‌ساو
 شاریارێ دادگه‌ر ئه‌ی ئه‌و که‌سه‌ی تاجی سه‌ری
 کرده‌ شاباشت به‌ گیان و دڵ هه‌تاوی گه‌رمه‌تاو
 نه‌سه‌ره‌دین یه‌حیا که‌ستیکى وا بریقه‌ی خه‌نجه‌ری
 دژمنی گه‌ر دا دڵ و گیانی له‌ گه‌ل می‌شکی رزاو
 هه‌ر ئه‌وه‌ن نازیزه‌ که‌م! «کۆلیل» و خه‌سته‌ی هیجری تۆم
 دڵ له‌ دووریت ئه‌نجن ئه‌نجن بوو وه‌ کوو کۆنه‌ی قه‌ساو

ای که بر ماه از خط مشکین نقاب انداختی

لطف کردی سایه‌ای بر آفتاب انداختی

تا چه خواهد کرد با آب و رنگ عارضت

حاليا نیرنگ نقشی خوش بر آب انداختی

گوی خوبی بردی از خوبان خلخ شاد باش

جام کی خسرو طلب کافر سیاب انداختی

هر کسی با شمع رخسارت به وجهی عشق باخت

ز آن میان پروانه را در اضطراب انداختی

گنج عشق خود نهادی در دل ویران ما

سایه‌ی دولت بر این کنج خراب انداختی

زینهار از آب آن عارض که شیران را از آن

تشنه لب کردی و گردان را در آب انداختی

خواب بیداران بیستی و آنگه از نقش خیال

تہمتی بر شہروان خیل خواب انداختی

برده از رخ برفکندی یک نظر در جلوه گاه

و از حیا حور و پری را در حجاب انداختی

بادہ نوش از جام عالم بین کہ بر اورنگ جم

شاهد مقصود را از رخ نقاب انداختی

از فریب نرگس مخمور و لعل می پرست

حافظ خلوت نشین را در شراب انداختی

وز برای صید دل در گردنم زنجیر زلف

چون کمند خسرو مالک رقاب انداختی

داور دارا شکوه ای آن که تاج آفتاب

از سر تعظیم بر خاک جناب انداختی

نصرة الدين شاه يحيى آن که خصم ملک را

از دم شمشیر چون آتش در آب انداختی

ئهی دڵ! نه‌بیت ساتی خالی له‌ عه‌شق و مه‌ستی
 هه‌ر وایه‌ ریتی خه‌لاست ئاخه‌ر له‌ مالی هه‌ستی
 تا ئاخه‌رین هه‌ناسه‌ت فه‌رمانه‌به‌ری ئه‌وین به‌
 له‌م رووگه‌ رووکه‌ی ئه‌یکه‌ی حاشا له‌ خۆپه‌ره‌ستی
 چه‌شنی نه‌سیم هه‌رچه‌ن لاوازی هه‌لسوکه‌وتی
 خۆش بی! به‌وه‌ی نه‌خۆش و بی‌هیزی به‌ژنی هه‌ستی
 رێگه‌ی گه‌یی‌ن به‌ ئیقه‌بال چالاکی و خه‌باته‌
 ئایینی ئیمه‌ ئیژری پیلانی کوفه‌ره‌سوستی
 یه‌ک نوکته‌ با بلیم پیت مه‌نویته‌ عه‌قل و زانی‌ن
 خۆبین قه‌تسه‌ هه‌رگیز ناگا به‌ کۆی مه‌به‌ستی
 بو‌ ئاستانی گیانان برۆ!! نه‌ک ئاسمانت
 تا فه‌خه‌ری سه‌ربلیندی نه‌تخاته‌ خاکی په‌ستی
 ئیشی دپوو هه‌تا کوو گۆل چاوی لیته‌ سه‌هله‌
 شیرینه‌ مه‌ی به‌ تالی بو‌ حال و زه‌وقی مه‌ستی
 زاهید شه‌راب‌نۆشه‌ و «حافز» پیاله‌ پارێز
 ئهی خێلی فیل‌پۆشان تا که‌ی درێژده‌ستی؟!
 «کۆلیل» ده‌رکی هه‌ستی هه‌ر ئاوه‌ لاله‌ تو‌ بو‌
 پیلانی خه‌ستی سو‌فی و ئو‌فی به‌ مه‌کری به‌ستی

ای دل مباش یکدم خالی ز عشق و مستی
 و آنکه برو که رستی از نیستی و هستی
 گر جان به تن بینی مشغول کار او شو
 هر قبله‌ای که بینی بهتر ز خودپرستی
 با ضعف و ناتوانی همچون نسیم خوش باش
 بیماری اندر این ره بهتر ز تندرستی
 در مذهب طریقت خامی نشان کفر است
 آری طریق دولت چالاکی است و چستی
 تا فضل و عقل بینی بی معرفت نشینی
 یک نکته‌ات بگویم خود را مبین که رستی
 در آستان جانان از آسمان میندیش
 کز اوج سربلندی افتی به خاک پستی
 خار ار چه جان بکاهد گل عذر آن بخواهد
 سهل است تلخی می در جنب ذوق مستی
 صوفی پیاله پیمای حافظ قرابه پرهیز
 ای کوه آستینان تا کی درازدستی

رازی نهوین و مهستی بو موددهعی مهفهرموون
 با خوڤهرس نهمینئ و بمرئ که دهردی سهر بوون
 عاشق به! وهرنه روژئ دونیا دهچیت و نه تخوند
 نه و نه خشه پیتی نهسپارد لهم کارگایه گهردوون
 دویشه وچ خوشی فهرموو دلبر له کۆری بهزما
 کارت به کافران چین بوتخانه گهر بهسهرچوون
 که وتوو مه داوی زولفت نهی شاریار توخوا!
 چه ندئ در یژدهستی تا که ی جهفا دهفهرموون
 داب و نه ریتی مهستی تا فیر نه بم له چاوت
 چونم ده بی له سووچی هه لکه م به بی خه ته ربوون
 نه و روژه دیتبوم نه م غه و غایه ئیسته بهرپان
 بیزت که لیم ده کردۆ، له م شیخه بهرحه زه ربوون
 «حافز» نه دا به دهستی توفان نهوینی ئیه
 پیت وانه بی وه کوو برق له و گێژه لیوه دهرچوون
 کافر نه بی به حالئ «کولیل» ی کورده واری
 هه لخوا له گوینی دینام ناخی، له توی جیگه رخوون

با مدعی مگویید اسرار عشق و مستی
 تا بی خبر بمیرد در درد خود پرستی
 عاشق شوارنه روزی کار جهان سرآید
 ناخوانده نقش مقصود از کارگاه هستی
 دوش آن صنم چه خوش گفت در مجلس مغانم
 با کافران چه کارت گرت نمی پرستی
 سلطان من خدا را زلفت شکست ما را
 تا کی کند سیاهی چندین درازدستی
 در گوشه‌ی سلامت مستور چون توان بود
 تا نرگس تو با ما گوید رموز مستی
 آن روز دیده بودم این فتنه‌ها که برخاست
 کز سرکشی زمانی با ما نمی نشست
 عشقت به دست طوفان خواهد سپرد حافظ
 چون برق از این کشاکش پنداشتی که جستی

خه تیتیکی نه نووسی نه گهر نه و خوش خهت و خاله
 گهر دون وهره قی وانه ده کردم به نه والله
 ههرچه نده که هیجران بهری دیدار نه دا کاش
 جو و تیری فه له ک نه یده وه شان نه م تووه تالله
 خاوهن بهشی نه ختینه مروفیکه له دونیا
 قه سیریکی به هه شتی هه یه شوخیکی منالله
 ههرگیز له سه کوی مه یکده بی عه شق نه که ی نازا!
 پالشتی په یم بوچییه خستم که له پالله
 مه فروشه به باخی ئیره م و سه روه تی شه دداد
 ماچیکی ده می یار و گولایکی پیالله
 تا که ی که سی دویای په سی نه ی دلی وه شیار!
 جوانی وه کو تو حه یفه له گه ل نه م ژنه زالله
 کوار پره وی نه هلی دل و دل پاک بفرمئ
 ئالووده که عالم به جبه ی شیخی به تالله
 «حافز» که سه ری زولفتی به ردا نه به خو ی بوو
 فه رمانی فه له ک و ابو که فه وتانی مه حالله
 په نگاوی بزهت بو وه ده بی خور ده می لینئ
 «کولیل» بلئی چی، که نه سیبی قه ل و دالله

آن غالیه خط گر سوی ما نامه نوشتی
 گردون ورق هستی ما درنوشتی
 هرچند که هجران ثمر وصل برآرد
 دهقان جهان کاش که این تخم نکشتی
 آمرزش نقد است کسی را که در این جا
 یاری ست چو حوری و سرایی چو بهشتی
 در مصطبه‌ی عشق تنعم نتوان کرد
 چون بالش زر نیست بسازیم به خشتی
 مفروش به باغ ارم و نخوت شداد
 یک شیشه می و نوش لبی و لب کشتی
 تا کی غم دنیای دنی ای دل دانا
 حیف است ز خوبی که شود عاشق زشتی
 آلودگی خرقه خرابی جهان است
 کو راهروی اهل دلی پاک سرشتی
 از دست چرا هشت سر زلف تو حافظ
 تقدیر چنین بود چه کردی که نهشتی

ئە‌ی بۆ‌ی به‌هه‌شت و با‌خی له‌ لی‌وت حه‌ کایه‌ تێ‌ک
 شه‌رح و به‌یانی جوانی له‌ کولم‌ت ری‌وایه‌ تێ‌ک
 عی‌ساده‌م و نوفووسی له‌ زارت زه‌رافه‌ تی‌ئ
 ئاوی خ‌زr له‌ له‌ علی ش‌رین‌ت کینایه‌ تێ‌ک
 هه‌ر پار‌ه‌یی له‌ جه‌رگی ئە‌من ده‌فته‌ری له‌ غه‌م
 هه‌ر خه‌ت له‌ ده‌فته‌ری ره‌وشت ره‌حمه‌ت ئایه‌ تێ‌ک
 که‌ی گول له‌ کۆ‌ری ئە‌هلی دلا‌عه‌تری گول‌ی ئە‌کرد
 گه‌ر نه‌یده‌بوو عه‌ییری هه‌ناسه‌ت ری‌عایه‌ تێ‌ک
 مر‌دم به‌ عه‌شقی خا‌کی له‌ به‌ر ده‌رکی ئە‌ی سه‌با!
 زۆ‌ری گله‌م له‌ تۆ‌شه، که‌ نه‌ت‌بوو حی‌مایه‌ تێ‌ک
 زان‌ست و عوم‌رت ئە‌ی گول‌ی من چ‌وو به‌ هی‌چ و پو‌چ
 سه‌رمایه‌ بوو له‌ ده‌ست و نه‌بوو هه‌ول و غایه‌ تێ‌ک
 پ‌ر بوو جه‌هان له‌ بۆ‌نی که‌بابی دل و ده‌کات
 ئە‌م ئا‌گری ده‌روونه‌ به‌ ئی‌وه‌ش سیرایه‌ تێ‌ک
 ده‌س با‌خه‌یال‌ی روومه‌تی ئە‌و گه‌ر له‌ نی‌و گر‌یش
 شایه‌ت به‌ ساق‌ی! نیمه‌ له‌ ئا‌گر شکایه‌ تێ‌ک
 بی‌ژم مه‌به‌ستی «خا‌جه» له‌ ئە‌م ده‌رد و خو‌سپه‌ چ‌ین
 نازی له‌ چ‌اوی ئی‌وه‌ له‌ سول‌تان عینایه‌ تێ‌ک
 «کۆ‌لیل» کو‌ی‌ر و ناب‌ه‌له‌دی ری‌یه‌ هه‌ر مه‌ گه‌ر
 لوف‌قی ده‌مت بدا له‌ تر‌یقه‌ی هیدایه‌ تێ‌ک

ای قصه‌ی بهشت ز کویت حکایتی
 شرح جمال حور ز رویت روایتی
 انفاس عیسی از لب لعلت لطیفه‌ای
 آب خضر ز نوش لبانت کنایتی
 هر پاره از دل من و از غصه قصه‌ای
 هر سطری از خصال تو و از رحمت آیتی
 کی عطرسای مجلس روحانیان شدی
 گل را اگر نه بوی تو کردی رعایتی
 در آرزوی خاک در یار سوختیم
 یاد آور ای صبا که نکردی حمایتی
 ای دل به هرزه دانش و عمرت به باد رفت
 صد مایه داشتی و نکردی کفایتی
 بوی دل کباب من آفاق را گرفت
 این آتش درون بکند هم سرایتی
 در آتش ار خیال رخس دست می‌دهد
 ساقی بیا که نیست ز دوزخ شکایتی
 دانی مراد حافظ از این درد و غصه چیست
 از تو کرشمه‌ای و ز خسرو عنایتی

به دوو زولفی سه‌راویزی رفانی
 دلم نازیز و گیانم نه‌وحه‌خانی
 که ئه‌ی باوانه‌که‌م بیدل بیه‌خشه!
 بدهن کامی به‌کویری دژمنانی
 دل ته‌ستووری به‌زه‌ی په‌روه‌ردگارین
 له‌بازاری غه‌مت ئه‌ی یاری گیانی
 ئه‌ری ئه‌ی لومه‌چی عه‌شقم به‌له‌یلا
 ده‌بی وه‌ک من بیینی به‌ژنی جوانی
 هه‌تا وه‌ک من دلت نوقمی ئه‌وین بی
 له‌به‌حری خۆشه‌ویستی چاوه‌کانی
 له‌سه‌ریه‌ک پێ ده‌وه‌ستم بۆ غه‌رامه‌ت
 نه‌گه‌ر سووچ و گوناخیکم ده‌زانی
 غه‌می ئه‌و دلمه‌ناچاری بچێژی
 ده‌نا هه‌رچی نه‌شی هه‌لدی له‌شانی
 دلی «حافز» به‌چینی په‌رچه‌مت چوو
 شه‌وی تاریکه‌خواری بانی‌شانی!
 په‌ریشان چه‌شنی زولفت به‌ختی «کۆلیل»
 له‌سه‌ر ته‌ختی ئه‌وینم قه‌ل قه‌رانی

سَبَّ سَلَمَى بِصُدْغَيْهَا فُوَادِی
وَرَوْحِی کُلَّ یَوْمٍ لِّی یُنَادِی
نگارا بر من ییـدل ببخشای
وَ وَاصلِنِی عَلَی رَغَمِ الْأَعَادِی
حییـا در غـم سودای عشقت
تَوَكَّلْنَا عَلَی رَبِّ الْعِبَادِ
أَمِنْ أَنْكَرْتَنی عَنْ عِشْقِ سَلَمِی
تـز اوّل آن روی نهـکو بـوادی
که همچون مُت بیـوتن دل وای ره
غَرِیقُ الْعِشْقِ فِی بَحْرِ الْوَدَادِ
بپی ماچـان غـرامت بسپـریمـن
غُـرت یـک وی روشتی از اـمادی
غـم این دل بـوات خـورد ناچار
و غـرنه او بـنی آنچـت نشادی
دل حـافظ شـد اندر چـین زلفت
بَلَّیْلٍ مُظْلِمٍ وَاللَّهُ هَادِی

دیم دویتنه شه و به خه و که په ژارهم به سهر ده هات
 مانگینکی پر له گر شه، له ئاسۆ وه دهر ده هات
 نیزی که واته یاری سه فهر کرده بیته وه
 خۆزگا له دهر ئه میسته شنه ی سروه ههر ده هات
 مه یگیر ی خۆش قودوومی ئه من یاده که ی به خیر!
 دایم به جامی له علی مه ی و خۆش خه بهر ده هات
 خۆزگا ده هاته خه و نی دیار و ههریمی خۆی
 تا یادی ئیمه شی له خه ویکا وه بهر ده هات
 ئاوی ژیان نه سیبی سکه ندهر ده بوو هه وه
 لوتفی خودا به زه بری زه ر و زۆر ئه گهر ده هات
 چه ن خۆشه ئه و ده مانه که ههرده م له یاره وه
 ده سخه تتی خۆش به یان و قه نی نه یشه کهر ده هات
 ههر گیز مه جالی جه وری ره قیبی نه بوو ئه گهر
 عاشق شه وئ به دهر کی ئه توی داد گهر ده هات
 نامۆیه کانی دهر دی ئه وین بیتخه بهر له رین
 پیری موغان نه ترس و دلاوا بو ئه ر ده هات
 کی دهر سی دل په قی به دلت داوه خۆزگه ههر
 به ردی ره قی وه ک ئیمه به بهر پی و سهر ده هات
 ته به ی ره وانی «حافز» ی بیگانه گهر ده بوو
 دلگیری ته به ی ئیه، غولامی هونه ر ده هات
 زه وقی ره وان له میژه که سی مشتهری نییه
 نه ینا گوهر به شیعی «عومهر» نرخ ی دهر ده هات

دیدم به خواب دوش که ماهی برآمدی
 کز عکس روی او شب هجران سرآمدی
 تعبیر رفت یار سفر کرده می‌رسد
 ای کاج هرچه زودتر از در در آمدی
 ذکرش به خیر ساقی فرخنده فال من
 کز در مدام با قدح و ساغر آمدی
 خوش بودی ار به خواب بدیدی دیار خویش
 تا یاد صحبتش سوی ما رهبر آمدی
 فیض ازل به زور و زر ار آمدی به دست
 آب خضر نصیبه‌ی اسکندر آمدی
 آن عهد یاد باد که از بام و در مرا
 هر دم پیام یار و خط دلبر آمدی
 کی یافتی رقیب تو چندین مجال ظلم
 مظلومی ار شبی به در داور آمدی
 خامان ره نرفته چه دانند ذوق عشق
 دریادلی بجوی دلیری سرآمدی
 آن کو تو را به سنگدلی کرد رهنمون
 ای کاشکی که پاش به سنگی برآمدی
 گر دیگری به شیوه‌ی حافظ زدی رقم
 مقبول طبع شاه هنرپرور آمدی

سه‌هەر بۆ بام ئەوت باسی دەروون و ئارەزوومەندی
 سورووشی پیمی وت مائڵ بە بۆ لوتفی خوداوەندی
 کلێلی گەنجی ئاوات، بە شەواناڵە و سه‌هەر سۆزێ
 بە ئەم شتوازه کچی سه‌رکا، له‌ گه‌ڵ دڵداره پتوهندی
 قه‌ڵم زاری له‌ گو‌ناکا بلێ تا رازی دڵداری
 له‌ نووسین و وتن نایی به‌یان و باسی دلبه‌ندی
 ئەری ئەی یۆسفی میسری که مه‌ستی ته‌خت و سامانی!
 له‌ که‌نعان چاوه‌ڕێت کوا ئەوینی باب و فه‌رزه‌ندی
 سرشتی عاله‌می کۆنی فریواوی به‌زه‌ی کوانی
 به‌ عه‌شق و هیممه‌تی په‌ستی مه‌نازه و به‌زم و گو‌فه‌ندی
 هومایێ به‌رزه‌فر وه‌ک تۆ ته‌ماحی پیشه‌ ناکا حه‌یف
 که‌ هه‌لدی چه‌تری پیرۆزت له‌ سه‌ز هه‌ر ناکه‌س و گه‌ندی
 خودایا ب‌مه‌یه‌ی سامانی ده‌رویشی وه‌ خو‌شحالی!
 که‌ ئەم بازاره‌ قازانجی به‌ ده‌رویشین و خورسه‌ندی
 به‌ نه‌زمی شیعی «حافر» چۆپی ئە گرن، ناز ده‌فرۆشن
 کچانی چاوه‌ڕه‌شی کشمیر و شو‌خانی سه‌مه‌رقه‌ندی
 مه‌لێ «کۆلیل» هه‌یچیکێ له‌ ده‌س نایی، منیش ئازیز!
 به‌ عه‌شقی تۆ له‌ قه‌ندیلۆ ده‌نالَم تا ده‌ماوه‌ندی

سحر با باد می گفتم حدیث آرزومندی
 خطاب آمد که واثق شوبه الطاف خداوندی
 دعای صبح و آه شب کلید گنج مقصود است
 بدین راه و روش می رو که با دلدار پیوندی
 قلم را آن زبان نبود که سرّ عشق گوید باز
 و رای حد تقریر است شرح آرزومندی
 الا ای یوسف مصری که کردت سلطنت مغرور
 پدر را باز پرس آخر کجا شد مهر فرزندی
 جهان پیر رعنا را ترخّم در جبلت نیست
 ز مهر او چه می پرسی در او همت چه می بندی
 همایی چون تو عالیقدر حرص استخوان تا کی
 دریغ آن سایه ی همت که بر نااهل افکندی
 در این بازار اگر سودی ست با درویش خرسند است
 خدایا منعم گردان به درویشی و خرسندی
 به شعر حافظ شیراز می رقصند و می نازند
 سیه چشمان کشمیری و ترکان سمرقندی

چ بوو ئه گهر دلّی ئه و شوخه میهره بان بوايی
نه یارمان نه بو ئاوا که یارمان بوايی
نه سیمی کا کوئی دؤسم دهوت که چهن دینن
ئه گهر له ههر سه ره مووما هه زار گیان بوايی
خودایه لوتفی دلّی شاد بؤمه چی بو ئه گهر
له مه کرو جهوری زه مانى خه تی ئه مان بوايی
ئه گهر زه مانه عه زیزی ده کردم و سه ره برز
ده بوو که خاکی ده رت ته ختی عه رزه مان بوايی
چ بوو له په رده وه ک ئه سرین ده هاته ده ر، تا کوو
له سه ر ولا تی دیه م حو کمی ئه و ره وان بوايی
ئه گهر ئه وین وه کو جه غزی ده بوو به ریگری گشت
چ بوو که «خاجه» وه کوو خالّی نئو مه یان بوايی
چ بوو ئه گهر دلّی «کۆلیل» وکه یلی پر له نه و
له باوه شی گوئی شه و بو شه وئ که مان بوايی

چه بودی ار دل آن ماه مهربان بودی
که حال ما نه چنین بودی ار چنان بودی
بگفتمی که چه ارزد نسیم طره‌ی دوست
گرم به هر سر مویی هزار جان بودی
برات خوشدلی ما چه کم شدی یا رب
گرش نشان امان از بد زمان بودی
گرم زمانه سرافراز داشتی و عزیز
سریر عزتم آن خاک آستان بودی
ز پرده کاش برون آمدی چو قطره‌ی اشک
که بر دو دیده‌ی ما حکم او روان بودی
اگر نه دایره‌ی عشق راه بربستی
چو نقطه حافظ سرگشته در میان بودی

ئه‌گه‌ر له‌سه‌ر ده‌سی من بوايه گيان به گيانی ئه‌و
 ده‌بوو به پيشكه‌شه چوو کيکی ژێرده‌سانی ئه‌و
 ئه‌گه‌ر ژيانی گرانمايه هه‌ر ده‌بوو ده‌موت
 که قيمه‌تی چه‌نه گه‌ردی له‌ ده‌رك و بانى ئه‌و
 ده‌می ئه‌دا له‌ که‌نيزی قه‌دی به‌نازی، سه‌رو
 له‌ گۆینی سۆسه‌نی ئه‌ر بوايه سه‌د زمانی ئه‌و
 ته‌نانه نايه‌ته خه‌ونم هه‌تا ده‌گا به‌ حوزوور
 له‌ خاڵی که نیمه‌خه‌تی، خه‌ونی مه‌ و ژووانی ئه‌و
 دڵم ئه‌گه‌ر نه‌ده‌بوو پێ له‌ داوی کا‌کو‌لی
 نه‌بوو له‌ ماله‌په‌شی خاکیا مه‌کانی ئه‌و
 به‌ روومه‌تی وه‌کو خۆری فه‌له‌ک له‌ عاله‌مه‌ تاک
 دلی وه‌لێ نيه‌تی حه‌یف! شه‌وقی جوانی ئه‌و
 دریت خوايه له‌ ده‌رگاوه چه‌شنی تيشکی هه‌تاو
 هه‌تا بزێته ديه‌م حوکمی گرشه‌کانی ئه‌و
 له‌ سینگى «خاجه» چلۆن ناله‌ سه‌رده‌ که‌وت ئه‌گه‌ر
 نه‌بن مه‌لاتی سه‌حه‌ر هاوه‌لی شه‌وانی ئه‌و
 رفانی وه‌قره له‌ سه‌بری ده‌روونی «کۆلیل»م
 که‌مینی تیری مژو‌لانی نیوکه‌وانی ئه‌و

به جان او که گرم دسترس به جان بودی
 کمینه پیشکش بندگانش آن بودی
 بگفتمی که بها چیست خاک پایش را
 اگر حیات گرانمایه جاودان بودی
 به بندگی قدش سرو معترف گشتی
 گرش چو سوسن آزاده ده زبان بودی
 به خواب نیز نمی بینمش چه جای وصال
 چو این نبود و ندیدیم باری آن بودی
 اگر دلم نشدی پای بند طرّهی او
 کی اش قرار در این تیره خاکدان بودی
 به رخ چو مهر فلک بی نظیر آفاق است
 به دل دریغ که یک ذره مهربان بودی
 در آمدی ز درم کاشکی چو لمعه‌ی نور
 که بر دو دیده‌ی ما حکم او روان بودی
 ز پرده ناله‌ی حافظ برون کی افتادی
 اگر نه همدم مرغان صبح‌خوان بودی

ئە گەر بچی نه‌فه‌سی عه‌ینی گول به‌ گولزاری
 له‌ بوغلی روومه‌ت ته‌پووی له‌ ههر گولێ خاری
 له‌ زولفی کافری تو ههر خه‌می شه‌ر و شوپری
 له‌ سیحری ساحیری چاوت چ شوینه، بیماری
 به‌ چه‌شنی به‌ختی من ئە‌ی چاوی مه‌ستی یار به‌ خه‌و
 مه‌چۆ! که‌ ویله‌ له‌ ههر جیگه‌ ئۆفی بیداری
 نیساری خاکی به‌ری پته‌ زیتری گیان، ههرچه‌ن
 که‌ سووکه‌ به‌ختی ره‌وان بو نیساری میقداری
 به‌ عه‌شقی زولفی نیگاران نه‌نازی ئە‌ی دل قه‌ت!
 که‌ هه‌لگه‌راوه‌ شه‌وی به‌خت، کێ ده‌ کا کاری
 به‌ سه‌ر نه‌هات ده‌می کاری عه‌شق و روپی سه‌ر
 دل‌م نه‌چیرت و نه‌ت‌بوو غه‌می گرفتاری
 به‌ چه‌شنی نوخته‌ و تم چۆنه‌ که‌ویه‌ دایه‌ره‌ که‌م
 به‌ پیکه‌نین وتی «حافز»! چ شوخ به‌ر گاری؟!
 له‌ له‌علی تو که‌ ده‌چوپی کرشمه‌یی، ده‌ردی
 له‌ تالی ههر ره‌گی «کۆلیل» ده‌نگی سی‌تاری

چو سرو اگر بخرامی دمی به گلزاری

خورد ز غیرت روی تو هر گلی خاری

ز کفر زلف تو هر حلقه‌ای و آشوبی

ز سحر چشم تو هر گوشه‌ای و بیماری

مرو چو بخت من ای چشم مست یار به خواب

که در پی است ز هر سویت آه بیداری

نثارِ خاکِ رَہتِ نقدِ جانِ منِ ہرچند

که نیست نقد روان را بر تو مقداری

دلا همیشه مزن لاف زلف دلبندان

چوتیرہ رای شوی کی گشایدت کاری

سرم برفت و زمانی به سر نرفت این کار

دلم گرفت و نبودت غم گرفتاری

چونقطه گفتمش اندر میان دایره آی

به خنده گفت که ای حافظ این چه پرگاری

ھەرتەبەعی شوخە شار و ھەر شوینە چاوخوماری
 یاران! ئەوین دەفەرمی زوو بن درەنگە کاری
 شیرین تری نەدیتون لەم شوخە پیری گەردون
 دەستی کەسێ نە کەوتون لەم چاک تر نیگاری
 کێ دی لەشی کە تیکەڵ تەنیا لە رۆح و گیان بێ
 یارەب لە خاکی ئیمە ی ھەر گیز نە گا غوباری!
 وە ک ئیمە دڵ شکاوی چۆن دەردە کە لە باخت
 خۆ ئەو پەری تەمەننام سیویکە یا ھەناری
 تا خۆشە کات و لە علی بێ غەش لە نیو، جامی
 کێ پیتی وت دەبینی دووبارە نەو بە ھاری
 وە ک لالە بادە نو شان ھەر یە ک لە باخ جامی
 زیڕین لە دەستی ھەست و مەستی کەنینی یاری
 چۆن ئەم گریبە بازو چۆن رازی دڵ وە دەرخەم
 دەردیکی گیان تەزینە و بە حریکە بێ کەناری
 ھەر موو پە گیکێ «حافز» شەو گیتلی زولفی شوخی
 بۆ دڵ مە حالە دەس بات لەم شارە دا قەراری
 ھەر کەس لە شاری سەققز عاشق نە بیت مردوون
 زووتر لە قەبری رۆنی! با بۆ نە خاتە شاری

شهری ست پرظریفان و از هر طرف نگاری
 یاران صلاى عشق است گر می کنید کاری
 چشم فلک نبیند زین طرفه تر جوانی
 در دست کس نیفتد زین خوب تر نگاری
 هرگز که دیده باشد جسمی ز جان مرکب
 بر دامنش مبادا زین خاکیان غباری
 چون من شکسته‌ای را از پیش خود چه رانی
 کم غایت توقع بوسی ست یا کناری
 می بی غش است دریاب وقتی خوش است بشتاب
 سال دگر که دارد امید نوبهاری
 در بوستان حریفان مانند لاله و گل
 هر یک گرفته جامی بر یاد روی یاری
 چون این گره گشایم وین راز چون نمایم
 دردی و سخت دردی کاری و صعب کاری
 هر تار موی حافظ در دست زلف شوخی
 مشکل توان نشستن در این چنین دیاری

که له‌م جه‌هانه مورادی هه‌موو جه‌هاته جه‌م
 له‌سهر سوراغی شه‌وی خیلێ بی‌به‌یانتسه جه‌م؟
 بـیـنـه زوو دڵ و گیانی غولامی خۆت! که تو
 له‌سهر ره‌وان و دڵم حیکمه‌تی ره‌وانته جه‌م
 نه‌تۆ که نیته که مه‌ر سه‌یره گه‌نجی ده‌س به که مه‌ر
 له نه‌سلێ حۆر و په‌ری پر له ده‌رک و بانته جه‌م
 نه‌بوو نیازی به نه‌خش و نیگار کوڵمی سپیت
 که نه‌خشی خالێ وه‌نه‌وشی سهر نه‌رخه‌وانته جه‌م
 بنۆشه مه‌ی! که ده‌کا سینه سووک و له‌ش به چه‌مه‌ن
 ته‌نانه‌ت نه‌و ده‌مه‌ وا غه‌م له ناخی گیانه جه‌م
 له‌گه‌ڵ دڵم به‌سه جه‌ور و سته‌م! که ناشی پیت
 نه‌وه‌ی که لایه‌قی تو بێ له چاوه‌کانتسه جه‌م
 نه‌گه‌ر له حه‌د به‌ده‌رت تیری زلـم و زۆره هه‌مووی
 به قه‌ستی گیانی هیلاکم له نیو که‌وانته جه‌م
 بچیتزه جه‌وری ره‌قیبان له گه‌ڵ جه‌فای به‌غیل!
 نه‌گه‌ر وه‌فا له دڵی یاری میهره‌بانته جه‌م
 به وه‌سلێ یار نه‌گه‌رت ده‌س بدا فه‌قه‌ت نه‌فه‌سێ
 پرۆ که مه‌یل و مه‌رامی هه‌موو جه‌هاته جه‌م
 که دامه‌نێ پر نه‌به‌ی گوڵ له باخی عه‌شق و موراد
 چ غه‌م که «خاجه»! له گوێ ده‌نگی باخه‌وانته جه‌م
 وتم که سه‌وزه مه‌رۆ سه‌وزه گیان! وتی «کوڵیل»
 هه‌وا بگۆره که زه‌ردی خه‌زان له ژوانته جه‌م

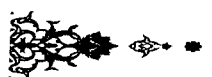
تو را که هر چه مراد است در جهان داری
 چه غم ز حال ضعیفان ناتوان داری
 بخواه جان و دل از بنده و روان بستان
 که حکم بر سر آزادگان روان داری
 میان نداری و دارم عجب که هر ساعت
 میان مجمع خوبان کنی میان داری
 بیاض روی تو را نیست نقش درخور از آنک
 سوادى از خط مشکین بر ارغوان داری
 بنوش می که سبک روحی و لطیف مدام
 علی الخصوص در آن دم که سرگران داری
 مکن عتاب از این بیش و جور بر دل ما
 مکن هر آن چه توانی که جای آن داری
 به اختیارت اگر صد هزار تیر جفاست
 به قصد جان من خسته در کمان داری
 بکش جفای رقیبان مدام و جور حسود
 که سهل باشد اگر یار مهربان داری
 به وصل دوست گرت دست می دهد یکدم
 برو که هر چه مراد است در جهان داری
 چو گل به دامن از این باغ می بری حافظ
 چه غم ز ناله و فریاد باغبان داری

سه‌با به تویه له ئەو زولفە موشکبارە بەرئ
 کە یادگاری گولت پتیه دەبیه تاجی سەرئ
 دلم کە جامی جەمی رازی عەشق و جوانیتە
 ئەدەم بە دەست ئە گەر جوانی لی بکە ی نەزەرئ
 بەهەشتی دلگرە روخساری ئیوہ حەیف بە لام
 کە مۆنە کولمی رەقیانت و درن قەدەرئ
 قوبوولی خاترت ئە ی گول کە دەنگی قشقەرە بێ
 لە سۆزی بولبول و ئاھەنگی نیتە قەت خەبەرئ
 لە جامی ئیوہ دەنۆشم، بە نۆشی گیانت بێ!
 لە کام کۆپە سەحەر مە ی دەزیتە جامت ئەرئ؟
 مەنازە قامەت ئە ی سەروی سەوزی لپوی جۆ!
 ئە گەر بگە ی بە حوزووری دەبیتە خاکی دەرئ
 وە کوو ھەتاوہ رەوا، فەرپری تۆ لە مولکی جەمال
 لە ریت مانگ و ھەسارەن دەپۆیە ھەر دەوەرئ
 کراسی نازفرۆشی شیاوی تۆیە فەقەت
 کە پتە چەشنی بەھاران لە رەنگی ھەر ھونەرئ
 لە کانی لەعل ئە گەرپی «خاجە» خەلوہ جی پیل!
 لە خانەقانییە ئاخەر بە مەیلی دل گوہەرئ
 ئەوین ھونەر نییە «کۆلیل»! یادی عەشقە ھونەر
 بە ئاوی حەسرەتی دل دارە بەر ئەدا سەمەرئ

له دلّ بی دەر که کینه و دی مه تۆره!
 له سەر من حەققى میژینت که زۆره
 نه سیحەت بگره گوی چون گەوهه ری مه
 گەلئ چاتر له گەنجی سەر به مۆره
 له بهرچی روو به رهنـدان نانووینى
 که تۆ ئاوینه دارت مانگ و خۆره
 مه کهن ئەى شیخی زانا مه نعی رهنـدیم!
 که فەرمانی خودا وهندی به زۆره
 له گەل گرپەى دەر و ونم خۆت ئەزانی
 چەنئ ئەو خەرقە کۆنەت به ینى جۆره
 شەرابی دوینە شه و گەر ماوه تۆخودا
 غەمی گیانی هەژاری پئی بشۆره!
 به قورئانی له سینگت کۆیه «حافز»!
 له نه زمت تهبعی گەردون مووچه خوۆره
 له دیوانی ئەه وینت دایه «کۆلیل»
 که ده غلئ شیعی بی خەوش و مرۆره

بیا با ما مَورَز این کینه داری
 که حق صحبت دیرینه داری
 نصیحت گوش کن کاین در بسی به
 از آن گوهر که در گنجینه داری
 ولیکن کی نمایی رخ به رندان
 تو کز خورشید و مه آینه داری
 بد رندان مگو ای شیخ و هُش دار
 که با حکم خدایی کینه داری
 نمی ترسی ز آه آتشیـنم
 تو دانی خرقه ی پشمینه داری
 به فریاد خمّار مفلسان رس
 خدا را گر می دوشینه داری
 ندیدم خوش تر از شعر تو حافظ
 به قرآنی که اندر سینه داری

ئەي ئەوينىيى كە لە مەيخانە مەقامت ھەيە باز
 جەمى ئەم سەردەمە ھەر خۆتى كە جامت ھەيە باز
 ئەي ئەوھى رۆژ و شەوت يارە لە گەل زولف و روخى
 كات خۆش بى! كە رەفتى سوح و شامت ھەيە باز
 ماتلن سووتە دلان سۈرۈ! لە رىگات و ئەلەين
 خۆش لە يارى سەفەرى ئىمە پەيامت ھەيە باز
 خالى سەرسەوزى ئەتۆ دانەيى شادين بەلام
 داوى زولفت لە چەمەن پەخشە مەرامت ھەيە باز
 بۆنى گيانم لە بزەي لىوى قەدەح بىستۈە تۆش
 خاجە لىم بژنەو گەر ھەستى مەشامت ھەيە باز
 گەرچى پەيمان و بەلەنت بە وەفا ھىچ نەبوو
 باز جىي شوكرە جەفاكەي بە دەوامت ھەيە باز
 گەر غەريبي لە پەناتايىھوئى كام چ بوو؟
 چونكە لەم شارە ھەموو شۆرەت و نامت ھەيە باز
 ھاوھلى گياننە ويردى سەھەرى «خاجە» كە تۆ
 لە سەھەر زارى دوعايىژ و غولامت ھەيە باز
 گيانى «كۆليل» لە شەونويژى ھەواتا بە ھەزار
 شىۋە تەمىرىنى بە كۆي بەژنى نامت ھەيە باز

ای که در کوی خرابات مقامی داری
 جم وقت خودی ار دست به جامی داری
 ای که بازلف و رخ یار گذاری شب و روز
 فرصت باد که خوش صبحی و شامی داری
 ای صبا سوختگان بر سر ره منتظرند
 گر از آن یار سفر کرده پیامی داری
 خال سرسبز تو خوش دانه‌ی عیشی ست ولی
 بر کنار چمنش وه که چه دامی داری
 بوی جان از لب خندان قدح می‌شنوم
 بشنو ای خواجه اگر زان که مشامی داری
 چون به هنگام وفا هیچ ثباتیت نبود
 می‌کنم شکر که بر جور دوامی داری
 نام نیک ار طلبد از تو غریبی چه شود
 تویی امروز در این شهر که نامی داری
 بس دعای سحر ت مونس جان خواهد بود
 تو که چون حافظ شب‌خیز غلامی داری

ئەه ی ئەوهی مه یلی فیراقی گه لی دلدار ده که ی!
 عیلى شهیدا به جه فا دوور له گولزار ده که ی
 منی تینووت له ئەم چۆلّه به جامی بکه سر
 تۆ که بهم شیوه وری مەرجه مه تی یار ده که ی
 ئەو دلی شیتمه بردووته حالته ئە گه بهو
 نه که ی ئەو کاره که ده رحه ق منی سه د جار ده که ی
 لیو له جامی مه ره قیبی له مه بهو لاوه نه دات
 گهرچی ئەم زلمه گه لی جار به ناچار ده که ی
 لانی عه نقا نیه ئەه میس مه یانی وزه وزا!
 ئابروی خو ده به ی و میسکی مهش نازار ده که ی
 تۆ به تاوانی گوناخت له ههره م بیبه شی خو
 له ده سی کامه ده نالیت و له کێ قار ده که ی
 به پله ی خزمه ته ههر که س که حوزووویکی هه یه
 «خاجه!» تۆ چۆن هه وه سی گولشه نی دیدار ده که ی!
 تاکو رسوا وه کو «کۆلیل» له بازار نه بی
 چۆن قسه ی ده ردی دل و جهرگی له ت و پار ده که ی

ای که مهجوری عشاق روا می‌داری
 عاشقان را ز بر خویش جدا می‌داری
 تشنه‌ی بادیه را هم به زلالی دریاب
 به امیدی که در این ره به خدا می‌داری
 دل ببردی و بحل کردم‌ت ای جان لیکن
 به از این دار نگاهش که مرا می‌داری
 ساغر ما که حریفان دگر می‌نوشند
 ما تحمل نکنیم ار تو روا می‌داری
 ای مگس حضرت سیمرغ نه جولانگه توست
 عرض خود می‌بری و زحمت ما می‌داری
 تو به تقصیر خود افتادی از این در محروم
 از که می‌نالی و فریاد چرا می‌داری
 حافظ از پادشهان پایه به خدمت طلبند
 سعی نابرده چه امید عطا می‌داری

ماۋەين زۆرە پەريشان گەلى شەيدات ئەكەي
 ۋەكۈيىگانە نەزەر بۆمنى رسوات ئەكەي
 نەزەرى مەرحەمەتى لېم نەبو چاۋت كەپەتتى
 رېز بۆ ئەھلى دل ئاۋا بە دل ئاۋات ئەكەي؟
 بۆخەنەي دەست ئەگەرت لازمە خويىنى جىگەر
 قۇل داپۇشە كە شاھى دلەكەم مات ئەكەي
 گول كراسى دېرى و شيۋەن ئەكا بولبولى باخ
 ھەر كە چەشتىك خەمىنى قەد و باللات ئەكەي
 ئەي ئەۋەي ماتلى دىدارى بە لۇي دەلقى رىيا!
 لەشەۋى رەش تەلەبى كەشف و كەرامات ئەكەي؟!
 تاقە تۆي نېرگىزى باخى نەزەر ئەي نوورى دىيەم!
 چىيە مەنەم لەبەر و بۆي گوللى گۈنات ئەكەي
 جامى جەم گەۋھەرى رووناكى ولاتىكى ترە
 لەقورپى ھەۋرەگەرەن چۆنى مولاقات ئەكەي
 خاۋەن ئەزمۈۋى دلا سەيرە كە باۋەر بە ۋەفا و
 مېھرى شۆخانى كە شەختەن لەسەر اپات ئەكەي
 لەعل و ئالتوونت ئەشى پاك بدۆپىتى ئەگەر
 ئەم تەماحانە لەزىۋىن بەدەنەن زات ئەكەي
 مەستى و رەندىيە ھەرچەندە خەتاي ئىمە ۋەلى
 عاشقى خۇش وتى تۆم روو لەخەرابات ئەكەي
 رۆزى شايى مەدە سەر «خاجە»! بەلۆمەي ئەم و ئەو
 تەلەبى چى لەجەھانى گوزەران كات ئەكەي
 كىيە «كۆليل» مەگەر؟! ۋا بەدەنەي چاۋ و برۆ
 ھەر دەم و كات بەجۆرىكى مोजازات ئەكەي

روزگاری ست که ما را نگران می داری
 مخلصان را نه به وضع دگران می داری
 گوشه‌ی چشم رضایی به منت باز نشد
 این چنین عزت صاحب نظران می داری
 ساعد آن به که پوشی تو چو از بهر نگار
 دست در خون دل پره‌نران می داری
 نه گل از دست غمت رست و نه بلبل در باغ
 همه را نعره زنان جامه دران می داری
 ای که در دلق ملّمع طلبی نقد حضور
 چشم سرّی عجب از بی خبران می داری
 چون تویی نرگس باغ نظر ای چشم و چراغ
 سر چرا بر من دل خسته گران می داری
 گوهر جام جم از کان جهانی دگر است
 تو تمنّا ز گل کوزه گران می داری
 پدر تجربه ای دل تویی آخر ز چه روی
 طمع مهر و وفا زین پسران می داری
 کیسه‌ی سیم و زرت پاک بیاید پرداخت
 این طمع‌ها که تو از سیمبران می داری
 گرچه رندی و خرابی گنه ماست ولی
 عاشقی گفت که تو بنده بر آن می داری
 مگذران روز سلامت به ملامت حافظ
 چه توقع ز جهان گذران می داری

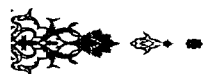
گهردون که دهستی گرتی له کاتی شه‌ر و خه‌بات
 چۆنی ده‌که‌ی سپاس و به‌گه‌ل چی ده‌که‌ی به‌رات
 بـیـژن به‌وه‌ی که کهوت و خودا دهستی دایه‌ ژیر
 بۆ کهوتووێ له‌ گیانی به‌چینی غه‌می نه‌جات
 سامانی شاریاری به‌ پووشی له‌ کۆی ئه‌وین
 حه‌لقه‌ی عه‌شق له‌ گوێ که! شکۆی شایه‌تی ده‌گات
 مه‌یگێڕ! بگه‌ره‌ موژده‌ی ئه‌وین و له‌ ده‌ر ده‌ری
 تا یه‌که‌ نه‌فه‌س په‌ژاره‌ له‌ دڵ ده‌ربکا هه‌وات
 زۆری خه‌ته‌ر له‌ کۆشه‌ شه‌قامی مه‌قام و ریز
 ئه‌م دووره‌ ڕی مه‌پیوه‌ وه‌ کوو من له‌ پات ئه‌خات
 ده‌رویش و سینگێ هـیـور و گه‌نجی قه‌له‌نده‌ری
 سوڵتان و یادی تاج و سپا، ره‌نجی خاترات
 ئه‌م نوکته‌ سوڤیانه‌ له‌ سه‌ر ئیزنی خۆت ئه‌لیـم
 هه‌ر سوڵح چاکه‌ نووری دیه‌م تا شه‌ر و شکات
 ده‌ست له‌ مل موراده‌ به‌ گوێره‌ی مه‌ده‌د له‌ یار
 گۆل چاندنی به‌ تۆیه‌ له‌ سه‌ر خوایه‌ به‌ر بدات
 «حافز»! مه‌شۆره‌ گه‌ردی قه‌ناعه‌ت له‌ روو که‌ ئه‌م
 تۆزه‌ت گه‌لی چاته‌ره‌ له‌ سه‌ر توپی کائینات
 ئه‌سرینی دیده‌ روومه‌تی «کۆلیل»ی بۆیه‌ شت
 ناکه‌س ده‌بی به‌ خاکی حه‌ره‌م ته‌یه‌موم نه‌کات

خوش کرد یاوری فلکت روز داوری
 تا شکر چون کنی و چه شکرانه آوری
 آن کس که اوفتاد خدایش گرفت دست
 گو بر تو باد تا غم افتادگان خوری
 در کوی عشق شوکت شاهی نمی‌خرند
 اقرار بندگی کن و اظهار چاکری
 ساقی به مژدگانی عیش از درم در آی
 تا یکدم از دلم غم دنیا به در بری
 در شاهراه جاه و بزرگی خطر بسی‌ست
 آن به کز این گریوه سبکبار بگذری
 سلطان و فکر لشکر و سودای تاج و گنج
 درویش و امن خاطر و کنج قلندری
 یک حرف صوفیانه بگویم اجازت است
 ای نور دیده صلح به از جنگ و داوری
 نیل مراد بر حسب فکر و همت است
 از شاه نذر خیر و ز توفیق یاوری
 حافظ غبار فقر و قناعت ز رخ مشوی
 کاین خاک بهتر از عمل کیمیاگری

به لوتفی عه شقه له نیون چ ئاده می چ بهری
 موریادی ئه و بی نه گهر بۆ هه میسه به خته وهری
 خه لاتی دل بکه گه ورهه به ره نهج، گه نهجی نهوین
 غولامی چون نه کهری که سه به عه ییی بی هونهری
 شه رابی سوبح و خه وی خۆشی به ره بیان تا که ی
 بجۆشه نیوه شه وی بۆ سه خواوه تی سه ههری
 نه تۆچ شۆخه سوواریکی نه ی شری نه هره کات!
 که ون له چاوی سه ریت و به دل له بهر نه زهری
 هه زار گیانی موباره ک به سه سه تی نه مه سووت
 که مۆمی رۆشنی هه ر سویح و شامی ده ور و بهری
 به رن به مه هزه ری ئاسه ف په یامی من! به لکوو
 به وه زنی ئی مه به مۆنی دو نیوه نه زمی ده ری
 وه رن له چاوی منۆ سه یری چه رخی دونیا که ن!
 به ری له غه م که ده بین و له مه ی نه ده ی نه به ری
 کلای سته نه نه ت هه ر بی له فه رقی جه مال
 که فه رپی به خت و سه زاواری ته خت و تاجی سه ری
 به عه شقی په رچه م و کو لمت هه میسه دین و ده چن
 سه با به بی نی گول و گول به ناز و جیلوه گه ری
 که نی ته زه وقی نه زه ر ده م له وه سلای یار مه ده!
 به جامی جه م چ ده بی نی ده می که بی به سه ری
 دوعای گۆشه نشینان قه زاوه گه پر که یه ک
 نه زه ر به گۆشه یی چاوت له دل ده با که سه ری
 له ئی مه ده ولته تی دل بگه ره! بی به گه نهجی جه مال
 نه بی له مامه لته غافل که سه یف بۆ زه ره ری
 چ پر مه ترسیه ری گه ی نهوین په نسا به خوا!!
 نه گه ر به مه نزلتی دل به ر نه گه ی و ری نه به ری
 مه گه ر به هی مه ته تی «حافز» دوباره مانگه شه وی
 بکه م که کایه تی خۆ بۆ نیگار و خاکی ده ری
 نه گه ر گه راوی گرینی شه وانه «کولیل» ی
 وه گه ر به ری نه بریت سو حانه وه ک «عومه ر» ی

ئەي ئەوئەي خۆنووئەي مەغرورەي!
 سەر كە خالىي لە عەشقى، مەعزورەي
 خۆ لە دىۋانە كانى دىل لادە!
 تۆ بە فەرزانە سەر كە مەشھورەي
 نىيە مەستى ئەوين، سەرى تۆ خۆ
 لاۋە! ھەر مەستى ئاۋى ھەنگورەي
 روومەتى زەرد و ئاخى سەردە نىشان
 بۆ ئەويندارى رەند و رووسورەي
 شۆرەت و ناۋ نەنگە «حافىز»! بۆت
 جام بىخۋازە تۆ كە مەخمورەي
 كەس بە «كۆليل»ى چەشنى لىۋى نەۋت
 دەرسى گىيان سۆزى عەشق و كۆلتورەي

ای که دایم به خویش مغروری
گرتو را عشق نیست معذوری
گرد دیوانگان عشق مگرد
که به عقل عقیله مشهوری
مستی عشق نیست در سر تو
رو که تو مست آب انگوری
روی زرد است و آه درد آلود
عاشقان را دواى رنجوری
بگذر از نام و ننگ خود حافظ
ساغر می‌طلب که مخموری

شه‌مالی خوژی نه‌ورۆزی هه‌ناسه‌ی عه‌مه‌یه‌ی هینا
 شه‌می دڵ هه‌لکرا نه‌م با که مژده‌ی دلبه‌ری هینا
 وه‌کوو گۆل تۆ خودا نه‌و پووله‌ کانه‌ت سه‌رفی خوژی که
 که قارون زی‌پری با بردی هه‌تا چو زی‌سهری هینا
 شه‌رابی شه‌رخه‌وانی بولبولی سه‌رخۆش جوژی کرد
 که سۆزی (ته‌ختی پیروژه‌)ی له‌چه‌رخ‌ی شین سه‌ری هینا
 پڕۆ بۆ باخ تا فی‌ری غه‌زه‌ل‌بیژی له‌ بولبول بی
 که نه‌و هه‌یوانه‌ پیروژه‌ی فه‌له‌ک تا سه‌ر نه‌بوو بۆ که‌س
 له‌ ده‌ست نه‌ی دڵ نه‌ده‌ی ده‌م لێوی ساقی که‌وسه‌ری هینا
 له‌ خۆ ده‌رچوونه‌ ریڤگی کامی دڵ، هه‌ر که‌س له‌ به‌ر دلبه‌ر
 کلای گه‌وره‌یی فر‌دا نیشانی سه‌روه‌ری هینا
 نه‌ینی بیت نه‌ستیم نه‌ی گۆل ته‌لاری خونه‌ جی‌بیل
 که حو‌کمی میری نه‌ورۆزی ده‌وامی سی‌سبه‌ری هینا
 مه‌گه‌ر قومی وه‌کوو من باخی عومری هه‌ر گۆلی غه‌م بی
 به‌ جۆباران که ناخی گه‌رمه‌شین و هۆنه‌ری هینا
 شه‌رابی ساف وه‌ک رۆحم هه‌یه و سو‌فی ده‌لێ خلت‌ه
 خودایا به‌ختی که‌س وه‌ک من نه‌بی یه‌که‌سه‌ر شه‌پی هینا
 به‌ ته‌نیا سه‌رکه‌! نه‌ی شه‌م یاری شیرینت شه‌وا رۆبی
 بسازی با نه‌سووتی، ئاسمان گه‌ر داوه‌ری هینا
 به‌ زانایی له‌ شای خۆ نه‌که‌ی! مه‌یگێڕ سا جامی
 که باخی به‌ختی سه‌رپل به‌ر له‌ زانایان به‌ری هینا
 له‌ نه‌ورۆزی جه‌لالی، مه‌ی له‌ به‌زمی ئاسفی سه‌ر نی
 قومی له‌و جامه‌ سه‌د نه‌ورۆزی بۆ کزی کیشه‌ری هینا
 دو‌عاگۆی (خا‌جه‌ تو‌ورا‌نشا‌ه) «حاف‌زه» وه‌ک هه‌موو لای
 له‌ نه‌ورۆزان‌ه‌دا لوتفی شه‌راب و شه‌که‌ری هینا
 برۆی هه‌یوانه‌ که‌ی می‌حرا‌بی دی‌سه‌ و گیانی دلداران
 ته‌وینلی بۆ سه‌حه‌رخیزان تولو‌وعی نه‌خته‌ری هینا
 شه‌رابی لێوه‌ که‌ت یا‌په‌ب هه‌ناری بی هه‌تا مه‌حشر
 که بۆ «کۆلیل»ی کورده‌ستان گولای قه‌مه‌ری هینا

ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی
 از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی
 چو گل گر خرده ای داری خدا را صرف عشرت کن
 که قارون را غلط ها داد سودای زراندوزی
 ز جام گل دگر بلبل چنان مست می لعل است
 که زد بر چرخ فیروزه صفیر تخت فیروزی
 به صحرا رو که از دامن غبار غم بيفشانی
 به گلزار آی کز بلبل غزل گفتن بیاموزی
 چو امکان خلود ای دل در این فیروزه ایوان نیست
 مجال عیش فرصت دان به فیروزی و بهروزی
 طریق کام بخشی چیست ترک کام خود کردن
 کلاه سروری آن است کز این ترک بردوزی
 سخن در پرده می گویم چو گل از غنچه بیرون آی
 که بیش از پنج روزی نیست حکم میر نوروزی
 ندانم نوحه ی قمری به طرف جویباران چیست
 مگر او نیز همچون من غمی دارد شبان روزی
 می ای دارم چو جان صافی و صوفی می کند عیش
 خدایا هیچ عاقل را مبادا بخت بد روزی
 جدا شد یار شیرین کتون تنها نشین ای شمع
 که حکم آسمان این است اگر سازی و گر سوزی
 به عجب علم نتوان شد ز اسباب طرب محروم
 بیا ساقی که جاهل را هُنی تر می رسد روزی
 می اندر مجلس آصف به نوروز جلالی نوش
 که بخشد جرعه ی جامت جهان را ساز نوروزی
 نه حافظ می کند تنها دعای خواجه توران شاه
 ز مدح آصفی خواهد جهان عیدی و نوروزی
 جنابش پارسایان راست محراب دل و دیده
 جینش صبح خیزان راست روز فتح و فیروزی

ته مه نـم چوو به هه وه سـبازی و سهر بـیخه بهری
 ههر بـژی رۆلـه شه را بـی بـده سهر د و ته گه ری!
 چیه لهـم شاره چ قهـندیـکه که شابازی سپی
 وه کو میشینکی ده بینم له که ناری شه که ری
 شه وی پیشوو که له گهـل خـیلـی غولامانی ده چووم
 وتی تۆ کـئ و به کـئ عاشق و دیوانه سهری؟
 ناوی ده رچوو له جه هان ههر که به خوش بۆ نه فه سی
 بۆنی وه ک نیوکی مامز، خوشه خوینی جیگه ری
 دیم له کۆی توور ئه دره وشیتته وه به رقیـک له دوور
 بۆتی بینم قهـدهـری به لکو له پشکۆی قهـدهـری
 کاروان رۆیی و تۆ خه وتی و سه حراش له پیش
 له وه هه موو زهنگ و ههرا، وهی که چه نی بیخه به ری!
 هه لفره و بیژه له سهر شالقـی تووبا غهـزه لـئ!
 چه یفه وه ک ئیوه مه لـئ به نـدی قهـفهـس بـی، هونه ری
 تا ده مـی دامه نی دلـبهـر وه کو مه نگهـل بگرم
 گیانمان نا له سهر ئاگر به چه زی ئه سپه نه ری
 خوا به ره و تۆ له بهرم ریگه برین کورته وه کات!
 تا به که ی «خاجه» له عه شقت بچه شی ده ره به ده ری
 له دلـی ئاده میان نایه که بـوونی به زه یی
 دهستی «کۆلیل» به داوینی بزه ی لیوی په ری

وه رزی لاله و گوله تیکۆشه که خوش دل بی گولم!
 دئی ده می شینه که دیسان گول و تو گل بی گولم
 من چ بیژم که له گهل کئی بی و چی نۆش بکهی
 خۆت نه بی تیبگهی و زیره ک و ئاقل بی گولم
 له ده می چه نگ هه ر ئهم وه عزه ده بیسیت به لام
 سووچی ئه و کاته ده بی پهنده که قابل بی گولم
 به رگی هه ر گول له چه مه ن ده فته ری نه زمیکی تره
 له و هه موو ده فته ره چه ن حه یفه که غافل بی گولم
 گه وهه ری عومرت نه با خوسپه یی ئه م ژینگه به هیچ
 بیت و دایم له گهل ئه م مامه له ماتل بی گولم
 ریگه هه ر چه نده هه تا خزمه تی دل به ر خه ته ره
 سه هله ته ی کردنی گه ر مه حره می مه نزل بی گولم
 یار بی «حافز»! ئه گه ر به ختی بلیندت چ ده بی
 به نه چیری بتی خوش قامهت و کاکل بی گولم
 مه رگی خوینینی «عومه ر» لوتفی خوداوه نده ئه گه ر
 تو به شمشیری دو ئه برۆتی به میمل بی گولم

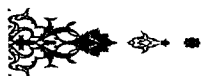
نوبهار است در آن کوش که خوش دل باشی
 که بسی گل بدمد باز و تو در گِل باشی
 من نگویم که کنون با که نشین و چه بنوش
 که تو خود دانی اگر زیرک و عاقل باشی
 چنگ در پرده همین می دهدت پند ولی
 وعظت آن گاه کند سود که قابل باشی
 در چمن هر ورقی دفتر حالی دگر است
 حیف باشد که ز کار همه غافل باشی
 نقد عمرت ببرد غصه ی دنیا به گزاف
 گر شب و روز در این قصه ی مشکل باشی
 گرچه راهی ست پر از بیم ز ما تا بر دوست
 رفتن آسان بود ار واقف منزل باشی
 حافظا گر مدد از بخت بلندت باشد
 صید آن شاهد مطبوع شمایل باشی

فرهم به دل چووه چهسرهت که یاری من بی هر
 خهفته پرهوینسی دلی بیقه راری من بی هر
 شه می که ناری شهوی بی خهوی گلارم بی
 ره فیتی خاتری هیوا هه واری من بی هر
 که خوسره وانی جووانی له تو که ران رازین
 له نیو ئه مانه ئه تو شار یاری من بی هر
 له لیسوی ئال که خوینینه دل له نازی چ بوو
 شکایه تی بکه م ئه ر رازداری من بی هر
 له سه ر چه مهن که گولتی دهستی عاشقی ده گری
 ئه گهر له دهست ئه خیزی نیگاری من بی هر
 شهوی به مائی غه می عاشقان چ بوو بیی و
 به دل هه والی دلی داغداری من بی هر
 شکاری سه هله له کن ئیمه کار مامزی خوړ
 که تو به مامزی شهنگ و شکاری من بی هر
 به راتی من که له دوو لیسو قه رار بوو سی ماچ
 ئه گهر ئه دای نه که ی قه رزداری من بی هر
 که ی ئه و مراد مه جی بی گولم له نیوه شهوی
 که جی نشینی سرشکی کناری من بی هر
 ئه گهر چی «حافز» ی شارم به لام بی نرخم
 مه گهر به زیتری که ره م تو عه یاری من بی هر
 له لووره لووری زه لانی هه ناسه کانی «عومه ر»
 ده بی شه مائی ئومیدی به هاری من بی هر

هزار جهد بکردم که یار من باشی
 مرادبخش دل بیقرار من باشی
 چراغ دیده‌ی شب‌زنده‌دار من گردی
 انیس خاطر امیدوار من باشی
 چو خسروان ملاححت به بندگان نازند
 تو در میانه خداوندگار من باشی
 از آن عقیق که خونین دلم ز عشوه‌ی او
 اگر کنم گله‌ای غمگسار من باشی
 در آن چمن که بتان دست عاشقان گیرند
 گرت ز دست برآید نگار من باشی
 شبی به کلبه‌ی احزان عاشقان آیی
 دمی انیس دل سوکوار من باشی
 شود غزاله‌ی خورشید صید لاغر من
 گر آهویی چو تو یکدم شکار من باشی
 سه بوسه کز دو لبست کرده‌ای وظیفه‌ی من
 اگر ادا نکنی قرض‌دار من باشی
 من این مراد بیینم به خود که نیم‌شبی
 به‌جای اشک روان در کنار من باشی
 من ارچه حافظ شهرم جوی نمی‌ارزم
 مگر تو از کرم خویش یار من باشی

ئه‌ی دڵ! ئه‌و کاته که وێرانی به‌ باده‌ی گولگۆن
 ئه‌و ده‌مه‌ت چاتره‌ سه‌د را له‌ خه‌زینه‌ی قارون
 له‌ مه‌قامی که ده‌به‌خشن به‌ هه‌زاران ده‌وڵه‌ت
 هه‌مه‌ هیوا له‌ پله‌ت سه‌ر بخه‌وینێ گه‌ردون
 له‌ مه‌ترسی پره‌ ریی مه‌نزلی له‌ یلێ مه‌ گه‌ر ئه‌و
 که‌سه‌ هه‌لنێ قه‌ده‌می ئه‌و وه‌لی هه‌ر وه‌ک مه‌جنون
 مه‌رکه‌زی جه‌غزی ئه‌وین بیت و نه‌ناسیت، هه‌تا
 چاو هه‌لنێ، له‌ سکه‌ی دایه‌ره‌ ده‌تکه‌ن ته‌فرون
 کاروان چوون و ئه‌تۆ کړ خه‌وی، سه‌حراش له‌ پیش
 چ ده‌که‌ی چۆنی له‌ کێ رینگه‌ ده‌پرسی که‌ی چون؟
 گه‌وره‌یی گه‌وه‌ری تابانی سرشتی گه‌ره‌که
 نه‌ له‌ نه‌سلێ که‌ی و جه‌مشید و فه‌ره‌یدوونی بون
 تا که‌ی و چه‌ن دلی خوینین به‌هۆی جه‌وری فه‌له‌ک
 نۆش جامی بکه‌ جامی بده‌ چه‌رخێ بی چون!
 شیعڕ ئه‌گه‌ر وایه‌، نه‌نالێ به‌ هه‌زاری «حافز»!
 به‌مه‌ دڵ خۆش نییه‌ که‌س ئیوه‌ بمین مه‌حزون
 دله‌راو کێمه‌ که‌ «کۆلیل» نه‌چه‌ بۆ شوینێ
 که‌ له‌وێ کێزی غه‌زه‌ل زه‌خمی ئه‌که‌ن بی حه‌وسون

ای دل آن دم که خراب از می گلگون باشی

بی زر و گنج به صد حشمت قارون باشی

در مقامی که صدارت به فقیران بخشند

چشم دارم که به جاه از همه افزون باشی

در ره منزل لیلی که خطرهاست در آن

شرط اول قدم آن است که مجنون باشی

نقطه‌ی عشق نمودم به تو هان سهو مکن

ور نه چون بنگری از دایره بیرون باشی

کاروان رفت و تو در خواب و بیابان در پیش

کی روی ره ز که پرسى چه کنی چون باشی

تاج شاهی طلبی گوهر ذاتی بنمای

ور خود از تخمه‌ی جمشید و فریدون باشی

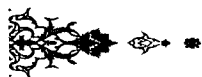
ساغری نوش کن و جرعه بر افلاک فشان

چند و چند از غم ایام جگرخون باشی

حافظ از فقر مکن ناله که گر شعر این است

هیچ خوش دل نپسندد که تو محزون باشی

ئەو خال و خەتتە شەنگە لە روخساری دە کیشی
 خەتتی نەبوونە رەنگە! لە گولزاری دە کیشی
 فرمیسکی خەلۆه کیشی حەرەم حورمەتی دیهەم
 رسوا لە حەوت پەردە بە بازاری دە کیشی
 هیدی پەویکی چەشنی سەباشت بە بۆنی زولف
 هەرچەندە مل بە کۆتە بە سەر کاری دە کیشی
 هەر دەم بە یادی نیرگزی مەست و شەرابی لیو
 شیخ و مەلا بە مەنزلی خەماری دە کیشی
 فەرمووتە سەر لە تەرکەبەنم بەند ئە کە ی دەلیم
 پیم خۆشە تۆ کە زەحمەتی سەرباری دە کیشی
 تیماری دل مەحالە لە بەر چاوی دوو برۆت
 وە ی لەم کەوانی چاوە لە بيماری دە کیشی
 بـیـرۆ کە چاوەزاری گولێ رووتە نەونمام
 گیانم، کە تۆ بە وەزنی خەس و خاری دە کیشی
 «حافز» چ خەلەتیکێ کە، داوا لە چەرخ ئە کە ی
 مە ی نۆشی گیان و کاکولێ دلداري دە کیشی
 «کۆلیل» وە ک هیلالی برۆکەت چەمايه وە
 پیم خۆشە ئە و کەوانە لە شۆفاری دە کیشی

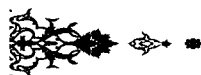
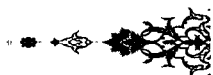
زین خوش رقم که بر گل رخسار می کشی
خط بر صحیفه ی گل و گلزار می کشی
اشک حرم نشین نهانخانه ی مرا
زان سوی هفت پرده به بازار می کشی
کاهل روی چو باد صبا را به بوی زلف
هر دم به قید سلسله در کار می کشی
هر دم به یاد آن لب میگون و چشم مست
از خلوتم به خانه ی خمار می کشی
گفتی سر تو بسته ی فتراک ما شود
سهل است اگر تو زحمت این بار می کشی
با چشم و ابروی تو چه تدبیر دل کنم
وه زین کمان که بر من بیمار می کشی
باز آ که چشم بد ز رخت دفع می کند
ای تازه گل که دامن از این خار می کشی
حافظ دگر چه می طلبی از نعیم دهر
می می خوری و طره ی دلدار می کشی

سَلِّمِي مُنْذُ حَلَّتْ بِالْعِرَاقِ	أَلَا قَى مِنْ نَوَاهَا مَا أَلَا قَى
الا ای ساروان منزل دوست	الی رُکبانِکم طالَ اَشْتِیاقی
خرد در زنده رود انداز و می نوش	به گلبانگ جوانان عراقی
رَبِيعُ الْعُمْرِ فِي مَرْعَى حِمَاكُم	حَمَّاكَ اللَّهُ يَا عَهْدَ التَّلَاقِ
بیا ساقی بده رطل گرانم	سَقَّاكَ اللَّهُ مِنْ كَأْسِ دِهَاقِ
جوانی باز می آرد به یادم	سماع چنگ و دست افشان ساقی
می باقی بده تا مست و خوش دل	به یاران برفشانم عمر باقی
دروغم خون شد از نادیدن دوست	أَلَا تَعْسًا لِأَيَّامِ الْفِرَاقِ
دُموعی بَعْدَکُم لَا تَحْقِرُوهَا	فَکُمْ بِخَيْرٍ عَمِيقٍ مِنْ سَوَاقِ
دمی با نیک خواهان متفق باش	غنیمت دان امور اتفراقی
بساز ای مطرب خوش خوان خوش گو	به شعر فارسی صوت عراقی
عروسی بس خوشی ای دختر رز	ولسی گه گه سـزوار طلاقِی
مسیحای مجرد را برآزد	که با خورشید سازد هم وثاقی
وصال دوستان روزی ما نیست	بخوان حافظ غزل های فراقی

و تم حه کایه تی عه شق و دو دیده شیوه‌ن نه کات
 مه‌رۆ! که کوشتمی ئاخ‌ر په‌زاره کانی هه‌وات
 له تاسه تافره جارم له چاوی خو‌پرسی
 ئه‌رئ که ژاوه‌یی حه‌زا! کوا گوئی که ژاوه خه‌لات؟
 چ پیش هات و چ رووداوه‌ییکی سه‌یره که من
 رژاوه خوینم و قاتل که چی ده‌کات شکات!
 دلۆپی شه‌ونمی پاکیت نه‌تۆ له‌سه‌ر په‌ری گول
 چ پیسه هه‌ر که له داویننی ئیوه تانه نه‌دات
 له بوونی نه‌و ده‌مه ده‌مدا قه‌لهم، له وشک و ته‌ری
 که چاوی نی‌رگزی ساوی له چاکی پاکی که‌وات
 هه‌وا له عه‌تری سه‌با که یله ساقیا هه‌سته!
 به خو‌ری پاک و نه‌فه‌س خو‌شی مه‌ی که‌ره‌م که حه‌یات!
 له ته‌مه‌للی بکه دووری به سه‌رفه، پی‌ر ده‌لێ
 خو‌راکی ری‌په‌وه چالاکی و ده‌وامی خه‌بات
 مه‌گه‌ر خه‌یالی جه‌مالت، نه‌ما له من نه‌سه‌رئ
 حه‌یاتی خو‌ که ده‌بینم له کولمی پر له حه‌یات
 چلۆنی «خاجه»! ده‌که‌ی وه‌سفی قامه‌تی جوانی
 له ده‌ست کردی خودایی که کورته مه‌دح و سه‌نات
 مه‌گه‌ر به په‌رچه‌می ده‌ر بێ «عومه‌ر» له چاللی چه‌نه‌ی
 ده‌نا مه‌حاله ته‌وی‌ری عه‌قل به‌ دادی بگات

كَتَبْتُ قِصَّةَ شَوْقِي وَ مِذْمَعِي بَاكِي
 بیا که بی تو به جان آمدم ز غمناکی
 بسا که گفته‌ام از شوق با دو دیده‌ی خود
 آیا منازل سَلَمی فَأَيْنَ سَلْمَاكِ
 عجیب واقعه‌ای و غریب حادثه‌ای
 أَنَا اصْطَبَرْتُ قَتِيلًا وَقَاتِلِي شَاكِي
 که را رسد که کند عیب دامن پاکت
 که همچو قطره که بر برگ گل چکد پاکی
 ز خاک پای تو داد آب روی لاله و گل
 چو کلک صنع رقم زد به آبی و خاکی
 صبا عبیرفشان گشت ساقیا برخیز
 وَهَاتِ شَمْسَةَ كَرَمٍ مَطِيبٍ زَاكِي
 دَعِ التَّكَاثُلَ تَغْنَمُ فَقَدْ جَرَى مَثَلُ
 که زاد راهروان چُستی است و چالاکی
 اثر نماند ز من بی شمایت آری
 أَرَى مَا ثَرَّ مَخْيَايَ مِنْ مُحَيَّاكِ
 ز وصف حسن تو حافظ چگونه نطق زند
 که همچو صنع خدایی ورای ادراکی

ئه‌ی ئه‌و ده‌مه‌ی به‌کانی گه‌وه‌ر ده‌که‌ن میسالی
 چه‌ن جوانه‌ خوایه‌ خه‌تی سه‌ر لیوی وه‌ک هیلالی
 هه‌ی هه‌ی خه‌یالی وه‌سلت چه‌ن خو‌شه‌ پیم‌ فریوی
 تا چم‌ به‌ سه‌ر ده‌رینی نه‌خشی خه‌یالی خالی
 بۆم‌ تیکه‌ مه‌ی! که‌ هه‌ر چه‌ند نوقمی گونا‌حم‌ ئه‌مما
 هه‌ر گه‌رمه‌ دل به‌ هیوای ئی‌حسانی بی‌زه‌والی
 مه‌یگێر! بی‌نه‌ جامی به‌مه‌ینه‌ ده‌ر له‌ ژووری
 با وی‌ل و ده‌ربه‌ده‌ر بم‌، بی‌عار و لائوبالی
 وه‌شیار و زیره‌کی گه‌ر له‌ چوار شت نه‌که‌ی سل
 یار و شه‌رابی ناب و ئه‌من و مه‌کانی خالی
 گه‌ردون ره‌ها که‌ «حافز»! ئیستا که‌ مه‌ی ده‌نۆشین
 ده‌وران به‌ هیچ‌ حالێ یه‌ کسان که‌ نین حالێ
 جامی ده‌رون زولال و سافن له‌ ده‌وری دل‌به‌ر
 پیمی بنۆشه‌ ساقی له‌علی زولال و ئالی
 سه‌ربه‌رزی کۆی خه‌بات و ئیقبالی به‌رزی زی‌دم
 یاره‌بی هه‌ر نه‌شیوێ داب و نه‌ریتی مالی!
 هو‌کاری مو‌لک و میلله‌ت (بوونه‌سر) ی پایه‌به‌رزه
 مانگی گه‌شی ولاته‌ و کانی شکۆ که‌ مالی
 «کۆلیل»! بیژن ئیوه‌ش یاره‌ب که‌ به‌فری زالم
 قه‌ر که‌ی به‌ هیزی تانگ و تو‌پخانه‌ که‌ی شه‌ مالی

يَا مَبْسِماً يُحَاكِي دُرُجاً مِنَ اللَّالَى

یا رب چه درخور آمد گردش خط هلالی

حالی خیال وصلت خوش می دهد فرییم

تا خود چه نقش بازد این صورت خیالی

می ده که گرچه گشتم نامه سیاه عالم

نومید کی توان بود از لطف لایزالی

ساقی بیار جامی و از خلوتم برون کش

تا در به در بگردم قلاش و لایبالی

از چار چیز مگذر گر عاقلی و زیرک

امن و شراب بی غش معشوق و جای خالی

چون نیست نقش دوران در هیچ حال ثابت

حافظ مکن شکایت تا می خوریم حالی

صافی ست جام خاطر در دور آصف عهد

قُمْ فَاسْقِنِي رَحِيقاً أَصْفَى مِنَ الزُّلَالِ

اَلْمُلْكُ قَدْ تَبَاهَى مِنْ جَدِّهِ وَ جَدِّهِ

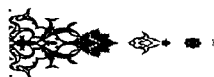
یا رب که جاودان باد این قدر و این معالی

مسند فروز دولت کان شکوه و شوکت

برهان ملک و ملت بونصر بوالمعالی

سلاوی خوا هه‌تا چه‌رخن گه‌پالئی
 هه‌تا ژیتاره‌کانی عوود نه‌نالئی
 له‌سهر دۆلئی (ئه‌راک) و کئی له‌وئی بئ
 له‌رملی ههر ته‌پۆلکه‌ و به‌ژنی مالئی
 له‌دونیا تا دوعا بئژئی غه‌ریم
 ده‌که‌م دۆعا شه‌و و رۆ، مانگ و سالئی
 له‌ههر جئ گۆل که‌ ده‌پوئی خوا بکیشی
 به‌سهریا چه‌تری لوتفی بئ زه‌والئی
 له‌وئی کۆپئی په‌ریشان چون ده‌نالئی
 له‌داوی زولفی ئه‌ی دل! قه‌ت نه‌نالئی
 بگا عومرت به‌سه‌د سالئی هه‌تاوی!
 که‌سایه‌ی تۆ له‌سهر بئ سه‌هله‌ بۆمان
 که‌خه‌تت سه‌د جه‌مالئی دا به‌خالئی
 له‌ده‌س چوونی مه‌قام و ریز و مالئی
 هه‌زاران ئافه‌رین له‌و نه‌خشه‌ ئالئی!
 ئه‌وینت راحه‌تی رۆحم هه‌موو کات
 هه‌والئی یادمی هه‌رده‌م به‌حالی
 هه‌تا مه‌حشر دلم پر بئت یار په‌ب!
 له‌شه‌وقی چاوی کال و لئوی ئالئی
 منیکی سووک و رسوا بئ سهر و پا
 ده‌زانئ خوا مه‌به‌ستی «خاجه» بۆین
 چلۆنم بئ له‌گه‌ل شایئ و یسالی
 قه‌ناعه‌ت به‌و ده‌که‌م بۆ ههر سوئالی
 ده‌زانئ خوا مه‌به‌ستی «خاجه» بۆین
 که‌رازی دل له‌«کۆلیل» بئ ده‌پرسم
 فه‌قه‌ت سهر سوور ئه‌دات و هه‌یج نالئی

وه ك عه شقی من جه مالت كانی كه ماله كالتی
 دل خوش به دی! كه هر دوو دورن له هر زه والئی
 ریكه وتی جوانی ئاوا عه قلهن مه حاله هر گیز
 پروئی له باخی میسكی دهر بی له توی خه یالئی
 نهو ساته وا له گهل توم سالتیک ئه چن به تاوئی
 کاتی له ئیوه دوورم ساتیک ئه بیته سالتی
 چون بیته خه ونم ئازیز! ئاخو خه یالئی کولمت
 چاوم له خه و نه یینی وه ختی مه گهر خه یالئی
 هه لینه چاوی ره حمت! چون عه شقی به ژنی جوانت
 باریک و چه وتی کردووم چه شنی كه وان و تالئی
 وه سلت ئه گهر سه عاتی بوم دهرس بدا له ژینا
 ژینم هه موو به خوشی ره خساوه بوی مه جالئی
 دیداره گهر مهرامت «حافز»! شکاتی ناوئی
 بی سه بری دهردی دووری کبی عه شقی هاته پالئی
 «کولیل»! نه لنین كه مه جنوون روژی به عه شقی له یلا
 خوش خوشی ماچ نه فهرموو قاچ و قولی گه مالتی

بگرفت کار حسنت چون عشق من کمالی
 خوش باش ز آن که نبود این هر دو را زوالی
 در وهم می نگنجد کاندرا تصور عقل
 آید به هیچ معنی زین خوب تر مثالی
 شد حظّ عمر حاصل گر ز آن که با تو ما را
 هرگز به عمر روزی روزی شود وصالی
 آن دم که با تو باشم یک سال هست روزی
 و آن دم که بی تو باشم یک لحظه هست سالی
 چون من خیال رویت جانا به خواب بینم
 کز خواب می نبیند چشمم بجز خیالی
 رحم آر بر دل من کز مهر روی خوبت
 شد شخص ناتوانم باریک چون هلالی
 حافظ مکن شکایت گر وصل دوست خواهی
 زین بیش تر بیاید بر هجرت احتمالی

رفتیم به باغ صبحدمی تا چمن گلی
آمد به گوش ناگهم آواز بلبل
مسکین چو من به عشق گلی گشته مبتلا
و اندر چمن فکنده ز فریاد غلغلی
می گشتم اندر آن چمن و باغ دم به دم
می کردم اندر آن گل و بلبل تأملی
گل یار حسن گشته و بلبل قرین عشق
آن را تفضلی نه و این را تبدلی
چون کرد در دلم اثر آواز عندلیب
گشتم چنان که هیچ نماندم تحملی
بس گل شکفته می شود این باغ را ولی
کس بی بلای خار نچیده ست از او گلی
حافظ مدار امید فرج از مدار چرخ
دارد هزار عیب و ندارد تفضلی

ٺم ده لقمه ٺه و چاتر له گريوي شه رابت بي
 ٺه و ده فتره رسوايم با نوقمي گولابت بي
 چون چوو به هه دهر عومرم وا چاتره تا ده مرم
 كه وتوو له خه رابا تا سه رمه ست و خرابت بي
 ده رويش كه ٺايني بي خه وشه له خوييني
 خوش تر كه دل و ديدم پر ٺاگر و تابت بي
 قهت رازي ربابازي سوفي به كه سي ٺا ليم
 وا باشه ٺه گهر بيژم دهم سازي روبابت بي
 وا سه رومه تا گهر دون به م شيويه شيوا بي
 دل پيشكه شي ساقى كه م سه رخوشي شه رابت بي
 دل ناده مه دلداري وه ك توم كه بي ياري
 هه ر پووشه له سه شانم باري له جه نابت بي
 مه يخانه به جي بيلا، تو پيري ٺه دي «حافز»!
 قه للاشي و رهندي با بو كوري شه بابت بي
 دويني به ته شه ر فهرموي «كؤليل»! ده كه م بوني
 پيم وايه كه هي جه رگي برزاوي كه بابت بي

این خرقه که من دارم در رهن شراب اولی

وین دفتر بی معنی غرق می ناب اولی

چون عمر تبه کردم چندان که نگه کردم

در کنج خراباتی افتاده خراب اولی

چون مصلحت‌اندیشی دور است ز درویشی

هم سینه پر از آتش هم دیده پر آب اولی

من حالت زاهد را با خلق نخواهم گفت

این قصه اگر گویم با چنگ و رباب اولی

تا بی سر و پا باشد اوضاع فلک زین دست

در سر هوس ساقی در دست شراب اولی

از همچو تو دلداری دل برنکنم آری

چون تاب کشم باری زان زلف به تاب اولی

چون پیر شدی حافظ از می‌کده بیرون آی

رندی و هوسناکی در عهد شباب اولی

له و شه رابی دلّه وا پوخته ده کا هه ر خامی
 ساقیا با ره مه زانیشه نه پوخته م، جامی!
 گوزه را روژ و شه وم دهستی نه گرتم نه فه سی
 قوئی زیوینی که سی په رچه می گولت نه دمامی
 ره مه زان با ئه وه میوانه گولم ئازیزه
 بوونی یه ک نیعمه ته چوونی که ره م و نه نعمی
 نافری ئیسته له بهر ته کیه مه لکی زیره ک
 چون له هه ر مه جلیسی زیگریکی، ده ناسی دمامی
 گله ناکه م له ریاکاری زاهید که له شویسن
 هه ر به یانانی ده خا گه ردشی ده وران، شامی
 که خه رامان ده گه پری یار له نیو باخ و چه مه ن
 له منی پیبگه ییتیت سه با په یغامی
 نه و حه ریفه ی که له پالتوته ده نوشن شه و روژ
 یاده ئه کا خلته بنوشتیکی بکا ته رکامی؟!
 دادی دل بهر مه گه ر ئارام بکا «خاجه»! دلت
 وه رنه دژواره به خو کامه بگا ئارامی
 نیه بو سه بری دلی عاشقی «کولیل» شوکور
 له گولستانی غه می به ژنی گولت نه نجامی

زان می عشق کز او پخته شود هر خامی

گرچه ماه رمضان است بیاور جامی
روزها رفت که دست من مسکین نگرفت

زلف شمشادقدی ساعد سیم اندامی
روزه هر چند که مهمان عزیز است ای دل

صحبتش موهبتی دان و شدن انعامی
مرغ زیرک به در خانقه اکنون نپرد

که نهاده ست به هر مجلس وعظی دامی
گله از زاهد بدخو نکنم رسم این است

که چو صبحی بدمد در پی اش افتد شامی
یار من چون بخرامد به تماشای چمن

برسانش ز من ای پیک صبا پیغامی
آن حریفی که شب و روز می صاف کشد

بود آیا که کند یاد ز درد آشامی
حافظا گر ندهد داد دلت آصف عهد

کام دشوار به دست آوری از خود کامی

له منی گه دا به سولتان چ که سنی ده با په یامنی
 که له کۆری مه ی فروشان جه م و که ی نه دهن به جامنی
 هه مه با به رهند و رسوا چوو ه شوړه تم، ئومیدئ
 که بگه م به کۆمه کی دۆس، به که رامه ت و مه قامنی
 له مسی دلی مه، فه رموو نه زه ری ته لاگه ریتان
 که به نه و نزاریه ش دل هه یه تی له سی نه دامنی
 وړ و واقعی لوتفی ئیوهم که وه فایه کی نه فه رموو
 نه به له علی لیو هه والی نه به سرو ه دا په یامنی
 نه گهر ئه م شه رابه خلته و وه گهر ئه و حه ریفه پوخته
 له هه زار پوخته چاتر به هه زار جوړه خامنی
 مه که ری له من گوم نه ی شیخ به فریوی ریش و ته زویح
 له ملی مه لیکی زیره ک نیه داوی هه ر نه فامنی
 که به لوتفی خو کپریمت مه که مه یلی قه ت فروشم!
 وه کو ئیمه که م به ده س دئ سه ری کا به پی غولامنی
 بکه م نه و شکاته له کوئ، به رم نه و هه واله بو کئ؟
 ده مت ئاوی ژینی ئیمه و نه بو ئاخری ده وامنی
 به ته قینه تیری ئه برۆت و بریژه خویننی «حافز»
 که له خوین پړئی وه کوو تو نیه بو که س ئینتقامنی
 نه وه کییه چه شنی «کۆلیل» سه ر و مال و دین و دنیای
 به نه وینی له علی لیوت له گریوی تاقه جامنی!

که برد به نزد شاهان ز من گدا پيامی
 که به کوی می فروشان دو هزار جم به جامی
 شده ام خراب و بدنام و هنوز امیدوارم
 که به همت عزیزان برسم به نیک نامی
 تو که کیمیا فروشی نظری به قلب ما کن
 که بضاعتی نداریم و فکنده ایم دامی
 عجب از وفای جانان که عنایتی نفرمود
 نه به نامه ی پيامی نه به خامه ی سلامی
 اگر این شراب خام است اگر آن حریف پخته
 به هزار بار بهتر ز هزار پخته خامی
 ز رهم میفکن ای شیخ به دانه های تسبیح
 که چو مرغ زیرک افتد نفتد به هیچ دامی
 سر خدمت تو دارم بخرم به لطف و مفروش
 که چو بنده کمتر افتد به مبارکی غلامی
 به کجا برم شکایت به که گویم این حکایت
 که لب حیات ما بود و نداشتی دوامی
 بگشای تیر مژگان و بریز خون حافظ
 که چنان کشنده ای را نکند کس انتقامی

له کۆشکی یاره‌وه دێ بۆنی عوود و دلّ حزی دهم بوو
 نيساری خاکی به‌ری پایه‌که‌م گلی دلی پۆل‌سوو
 سلاوی دۆس شنه‌فتن سه‌عاده‌ته و ره‌حه‌تی له‌ش
 سلاوی من به‌ سو‌عاده‌م، سه‌با! ده‌سا به‌ره‌ زوو زوو
 وه‌رن شه‌وانه ته‌ماشا که‌ن نه‌شکی ئالێ غه‌ریبان!
 له‌ گوێنی خوێنی شه‌رابێ له‌ جامی شامیه‌ جه‌م بوو
 ده‌می که ته‌یری ئه‌وینی له‌ (زیل ئه‌راک) نه‌گمینی
 نه‌بی له‌ ناله‌ جو‌دا کۆتری جه‌مه‌ن وه‌ کو پێشوو
 که‌میکی ماوه به‌ سه‌هرچی زه‌مان و کاتی جو‌دایی
 دیاره چون له‌ چیاکانی یار خێوه‌تی می‌ژوو
 چ خۆشه‌ ئه‌و ده‌مه‌ وادی و من ده‌لیم به‌ سلامه‌ت
 چ هاتنیکی به‌خیر و چ خێره‌ زه‌حه‌می فه‌رموو
 له‌ تۆیه‌ دووره ده‌سم بۆیه وه‌ک هیلالی برۆتم
 نه‌گه‌رچی مانگی ته‌واوی روخت له‌ به‌ختی مه‌ داچوو
 به‌هه‌شتم ئه‌ر بده‌نی تا وه‌فانه‌ که‌م به‌ به‌لینم
 نه‌ خه‌و به‌ دیده‌ ده‌چیت و نه‌ گیانه‌ مایلی مینوو
 به‌ ئه‌و ئومیده‌ که‌ زووتر به‌ ئه‌و دو‌ چاوه‌ بینم
 که‌ ئیوه‌ شاه‌ی ولات و منم که‌ نۆکه‌ری هه‌ر دوو
 په‌هنگه‌ شیعری ئه‌تۆ «خاچه‌»! چه‌شنی رسته‌یی یاقووت
 گه‌ره ده‌باته‌وه گاهێ له‌ نه‌زمی شیرنی خاجوو
 له‌ ته‌خته‌نه‌ردی ئه‌وینت له‌ می‌ژه‌ شه‌ش ده‌ره «کۆلیل»
 نه‌ شیعری مل که‌چی ئیمه‌ و نه‌ سیحری نێرگری جادوو

أَنْتَ رَوَائِحُ رَنْدِ الْحِمَى وَزَادَ غَرَامِي

فدای خاک در دوست باد جان گرامی

پیام دوست شنیدن سعادت است و سلامت

مَنْ الْمُبْلَغُ عَنِّي إِلَى سَعَادَ سَلَامِي

بیا به شام غریبان و آب دیده‌ی من بین

به سان باده‌ی صافی در آبگینه‌ی شامی

إِذَا تَعَرَّدَ عَنْ ذِي الْأَرَاكِ طَائِرٌ خَيْرٌ

فَلَا تَفَرَّدَ عَنْ رَوْضِهَا أُنَيْنُ حَمَامِي

بسی نماند که روز فراق یار سر آید

رَأَيْتُ مِنْ هَضَبَاتِ الْحِمَى قِابَ خِيَامِ

خوشا دمی که در آیی و گویمت به سلامت

قَدِمْتُ خَيْرَ قُدُومٍ نَزَلْتُ خَيْرَ مَقَامِ

بَعِدْتُ مِنْكَ وَقَدْ صِرْتُ ذَائِبًا كِهَلَالِ

اگرچه روی چو ماهت ندیده‌ام به تمامی

وَإِنْ دُعِيتُ بِخُلْدٍ وَصِرْتُ نَاقِضَ عَهْدِ

فَمَا تَطَيَّبَ نَفْسِي وَمَا اسْتَطَابَ مَنَامِي

امید هست که زودت به بخت نیک ببینم

تو شاد گشته به فرماندهی و من به غلامی

چو سلک در خوشاب است شعر نغز تو حافظ

که گاه لطف سبق می‌برد ز نظم نظامی

سىنە لىۋان لىۋى زامى سەختە يارەب مەلھەمى!
 گيان لە تەنيايى گەيشە لىۋى دۆ ھەمدەمى
 كى لە ئەم گەردوونى گەردانە دەروونى ھىورە
 بىنە ساقى جامە كەت تا دۆ لە غەم دەربى كەمى
 وتمە ۋەشيارى ئەشا چۆنم، كەنى فەرموى عەجەب
 رۆژگارنى سەخت و دونيا يىكى پىچ و خەمى!
 بىژەنى سەبەرم لە چاى ئەشقى مەنجا سووتيا
 بىخەبەر خوسرەو لە حالەم تا بىتيرى رۆسەمى
 ئەمەن و ئاسايش لە رىكى دۆلداریا دەرد و بەلان
 دۆلەرىن بى كى لە دەردى تۆ بخوازى مەلھەمى!
 كۆى ئەۋىنداران نە جىگەى نەۋسەن و نازاۋىيە
 رىپرەۋى ئەم رىگە ھەستى گرپەرە و پوختەى غەمى
 ئادەمى دەس ناكەۋى ئىستا لە خاكى عالەما
 عالەمى تر سەر لە نۆ پىۋىستە بىت و ئادەمى
 سا ۋەرن دۆ بەنە كىژى چاورەش و شۆخى (سەقز)!
 چون لەۋى بۆى عەترى دەشتى (موكرىان) دى ھەر دەمى
 شىۋەنى «خافز» لە لا بەرزى دەماخى ئىۋە چىن
 تۆ كە ھەۋزەرىا لە كەن سامانى عەشقت شەۋنەمى
 خاكى كوردستانى «كۆلىل» ت ھەۋىنى عاشقىن
 شىرن و فەرھاد ئەلەين ئەم بەلگە بۆزىن و مەمى

سینه مالا مال درد است ای دریغا مرهمی
 دل ز تنهایی به جان آمد خدا را همدمی
 چشم آسایش که دارد از سپهر تیزرو
 ساقیا جامی به من ده تا بیاسایم دمی
 زیر کی را گفتم این احوال بین خندید و گفت
 صعب روزی بوالعجب کاری پریشان عالمی
 سوختم در چاه صبر از بهر آن شمع چگل
 شاه ترکان فارغ است از حال ما کورستمی
 در طریق عشق بازی امن و آسایش بلاست
 ریش باد آن دل که با درد تو خواهد مرهمی
 اهل کام و ناز را در کوی رندی راه نیست
 رهروی باید جهان سوزی نه خامی بی غمی
 آدمی در عالم خاکی نمی آید به دست
 عالمی دیگر بیاید ساخت وز نو آدمی
 خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم
 کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی
 گریه ی حافظ چه سنجد پیش استغنائی عشق
 کاندرا این دریا نماید هفت دریا شبنمی

له یار کئی ده گه ییښی سه خواوه تی قه له می
 له کوپیه سروه نه گهر مهرحه مهت ده کا که ره می
 گه یشتووم به مه کاری عه قل له ریځگهی نهوین
 چما به شه ونمه نووسینی خهت له کولمی چه می
 نه گهر چی خه رقه له ره هنی مه یم سه ری بده لیم!
 بزا له ماللی وه قف وا له مالما دره می
 قسه ی له بهر چی و بوچی فه له ک نه که ی نه ی دل!
 پیاله بگره ده می! خوش له عومری خو به زه می
 بر پو مه سیح ده می ده س خه نه ی دهر ون مردو!
 حه کیمی خاک نشین دهر دی عه شقی نه بو ده می
 دلّم له گه ندی نه یین و زمانی چه ور پره
 له دهر کی مه یکه ده وا چاکه هه لبدم عه له می
 وهرن! که کات شناسان نه دن هه موو عالم
 به یه ک پیاله شهراب و ده می له گه ل سه نه می
 نه عیش و نوشه هه موو ههر نیشانی عه شق و نهوین
 ره فیتی یمه ی نه گهر، بی بجیره نیشی غه می!
 له هه وری ره حه تی یارم نه بوو شکات به لام
 نه بوو له گه ل دلی تینوو که ره نم ټکی ده می
 چ بوو به یه ک زه لی که س ناکړی؟! که سیکی وها
 که کانی شه کری دهر ټناوه ههر له زه ل قه له می
 شیاوی خزمه تی شا، «خاجه» ده ستی خالییه ههر
 مه گهر دوعا له شه ویک و به یانی زیل و به می
 نه ههر که لایه قه «کولیل»! وه ک په پووله بکات
 مه گهر هه تا به سه حهر زه پ بدا له شه وقی شه می

ز دلبرم که رساند نوازش قلمی
 کجاست پیک صبا گر همی کند کرمی
 قیاس کردم و تدبیر عقل در ره عشق
 چو شبنمی است که بر بحر می کشد رقمی
 بیا که خرقه‌ی من گرچه رهن می‌کده‌هاست
 ز مال وقف نبینی به نام من درمی
 حدیث چون و چرا در دسر دهد ای دل
 پیاله گیر و بیاسا ز عمر خویش دمی
 طیب راه‌نشین درد عشق نشناسد
 برو به دست کن ای مرده دل مسیح دمی
 دلم گرفت ز سالوس و طبل زیر گلیم
 به آن که بر در میخانه بر کشم علمی
 بیا که وقت‌شناسان دو کون بفروشند
 به یک پیاله می صاف و صحبت صنمی
 دوام عیش و تنعم نه شیوه‌ی عشق است
 اگر معاشر مایی بنوش نیش غمی
 نمی‌کنم گله‌ای لیک ابر رحمت دوست
 به کشته‌زار جگر تشنگان نداد نمی
 چرا به یک نی قندش نمی‌خرند آن کس
 که کرد صد شکرافشانی از نی قلمی
 سزای قدر تو شاه‌ها به دست حافظ نیست
 جز از دعای شبی و نیاز صبح‌دمی

أَحْمَدُ اللَّهِ عَلَى مَعْدِلَةِ السُّلْطَانِ

احمد شیخ اویس حسن ایلخانی

خان بن خان و شهنشاه شهنشاه نژاد

آن که می‌زیید اگر جان جهانش خوانی

دیده نادیده به اقبال تو ایمان آورد

مرحبا ای به چنین لطف خدا ارزانی

ماه اگر بی تو برآید به دو نیمش بزنند

دولت احمدی و معجزه‌ی سبحانی

جلوه‌ی بخت تو دل می‌برد از شاه و گدا

چشم بد دور که هم جانی و هم جانانی

برشکن کاکل ترکانه که در طالع توست

بخشش و کوشش خاقانی و چنگزخانی

گرچه دوریم به یاد تو قدح می‌گیریم

بعد منزل نبود در سفر روحانی

از گل پارسیم غنچه‌ی عیشی نشکفت

جَبَا دجله‌ی بغداد و می‌ریحانی

سر عاشق که نه خاک در معشوق بود

کی خلاصش بود از محنت سرگردانی

ای نسیم سحری خاک در یار بیار

که کند حافظ از او دیده‌ی دل نورانی

کات و پي غه نیمه ت بڼ تا ده می که ده توانی
 چونکه به ره می ژین نهی گیان ده می که ده پوانی
 کام نه گهر عه تا کا گهر دون ژیان نه سیننی لیت
 بهس نه که ی که زایه ی که ی حه ققی ژین به هه رزانی
 باخه وان که من مالیم لیره چوو حه رامت بڼ
 گهر له جینگه ما سه روئ غه یری دل بهرم دانی
 زاهیدی په شیمانی مه یلی باده ناخر کوشت
 کاری وا نه که ی عاقل! بتکوژئ په شیمانی
 موخته سبب چ نازانی نه و هموویه هه ن سو فی
 جنسی خه لوه تی، چه شنی له علی سووری رومعانی
 پووچی مه گره نه ی شه ککه ردهم هه واری شه و نالان
 ئیسمی نه عزه می پتیه و خاته می سوله یمانی
 په ندی عاشقان گوئ به و لیده ته پلې نازادی
 چونکه نه ونه ناژی دل به ی به عاله می فانی
 یو سفی عه زیزم چوو نه ی براده ران ره حمی!
 دل غه مین نه یینم بو رۆله بابی که نعمانی
 لافی رهندي لا سو فی لینه ده ی که ناوترئ
 بو حه کیمی نامه حرم رازی ده ردی په نهانی
 تون مه پو ده ترسم من گیانه که! که ماندوو بی
 هه ی له ریگه به مژولان خه لک نه که ی به قوربانی
 با له تیری دوو چاوت شیرد دمؤ دل، نه برۆتان
 نه و که وان به دهستی گوستاخه چوو ده ری هانی
 جه م که نه م په ریشانی «حافز» هت به خیری خو
 نه ی خه می که زیکانت هه ره هموو په ریشانی
 نه ی ده لالی مه پمه پ دل! گهر نه پرسسی نه حوالتم
 وا ده بهم شکاتی خو بو سکه نده ری سانی
 لیم گهرن وه کوو «کولیل» نه و دلتم نه وه نه که یله
 نوو حی دیده هه مدیسان وا به پتیه توفانی

دهروون ئه‌ی گیان نه‌زانی پر له‌ عه‌شقی تویه‌ په‌یمانی
 که هه‌م نه‌دیار ئه‌یی‌نی هه‌م نه‌وت‌راوی ده‌رون زانی
 چوزانی لۆمه‌چی ئاخ‌ر له‌ نی‌وانی من و تو‌ چی‌ن
 سپی چاو‌یک‌ی بیدل که‌ی ده‌بینی رازی په‌نهانی
 که‌زی فه‌رموو په‌ریشان! وشکه‌سو‌فی بی‌نه‌ ره‌قس‌ی تا
 هه‌زاران بت له‌ هه‌ر پی‌نه‌ی که‌واکه‌ی بی‌نه‌ سه‌یرانی
 گری لاب‌ر له‌ گیانی عاشقان ئه‌و دل‌گر ئه‌برویه‌ن
 ده‌می دانیشه‌ تو‌خوا بی‌گری چینی له‌ پیشانی!
 له‌ سو‌ژده‌ی ئاده‌ما‌قه‌ستی مه‌له‌ک پابو‌سی تو‌بوو چون
 له‌ تو‌یه‌ک خالی دی سه‌رت‌ر له‌ خال و خه‌ت‌تی ئینسانی
 که‌عه‌تری پرچی گیانان روون ئه‌کا چاوانمان یار‌ه‌ب!
 نه‌شیوئ به‌زمی ئه‌م کو‌ر‌ه‌ت به‌ زیرانی په‌ریشانی
 خه‌وی سوح ده‌رفه‌تی شایی شه‌وی سه‌د حه‌یف لی‌سه‌ندم
 نه‌بوو قه‌دری ده‌مت ئه‌ی دل! مه‌گه‌ر هه‌ر کاتی رامانی
 له‌ ده‌ستی هاوه‌لائی ری، په‌شی‌وی شی‌وه‌یی چانی‌ن
 به‌ گیانی بک‌ره‌ سه‌ختی ری به‌ یادی ده‌وری ئاسانی
 خه‌یالی لوولی زولفی «حاف‌ز»! داوی فریوه‌ و به‌س
 ده‌بی فیک‌ری ده‌قول‌بابی مه‌حالی وا له‌ سه‌ر دانی
 «عو‌مه‌ر» ئه‌و کاته‌ چه‌رخ‌ی چاوه‌کانت بیت‌قه‌راری کرد
 که‌چه‌رخ‌ی کرده‌ ئاشی هه‌ر به‌ نازی‌کی برو‌کانی

هواخواه توام جاناً و می دانم که می دانی
 که هم نادیده می بینی و هم ننوشته می خوانی
 ملامت گو چه دریابد میان عاشق و معشوق
 نیند چشم نابینا خصوص اسرار پنهانی
 بیفشان زلف و صوفی را به پابازی و رقص آور
 که از هر رقعه ی دلکش هزاران بت بیفشانی
 گشاد کار مشتاقان در آن ابروی دلبند است
 خدا را یک نفس بنشین گره بگشا ز پیشانی
 ملک در سجده ی آدم زمین بوس تو نیت کرد
 که در حسن تو لطفی دید بیش از حد انسانی
 چراغ افروز چشم ما نسیم زلف جانان است
 مباد این جمع را یا رب غم از باد پریشانی
 دریغا عیش شبگیری که در خواب سحر بگذشت
 ندانی قدر وقت ای دل مگر وقتی که درمانی
 ملول از همراهان بودن طریق کاردانی نیست
 بکش دشواری منزل به یاد عهد آسانی
 خیال چنبر زلفش فریت می دهد حافظ
 نگر تا حلقه ی اقبال ناممکن نجنبانی

چی خه‌لکه وتوویانه به تو یوسفی سانی
 کردوومه به دل سه‌یرت و سه‌رت‌له ئه‌وانی
 شیرین‌تری به و شه‌کری که‌نینه‌ت له‌وه بیژم
 که‌ی خوش‌ره‌وی شیرینم ئه‌تۆ شه‌کری زه‌مانی
 بئ‌جێیه به خونچه‌ی بچووینم ده‌می چووکت
 که‌ی خونچه وه‌ها ته‌نگه ده‌می گفت و به‌یانی
 سه‌د جاره وت‌له ده‌مه ماچیک‌ی ئه‌ده‌م پیت
 وه‌ک سوپسه‌ن بۆچی که به سه‌د جوړه زمان‌ی
 فه‌رمووته ئه‌گه‌ر کامت ئه‌وئ گیانم ئه‌وئ لیت
 ترسم هه‌یه ئه‌ویان بکه‌ی ئه‌میان‌ه وه‌لانی
 چاو‌ت سپه‌ری گیان کون ئه‌کا تیری ته‌ماشای
 کئ‌دی له نه‌خۆش‌یک ئه‌وه‌ن هتیزی که‌وانی
 هه‌ر که‌س نه‌فه‌سیکی له نه‌زه‌ر دوور بفه‌رمووی
 ده‌تکئ‌ی وه‌کو ئه‌سرین له دیه‌ی خزم و بیانی
 په‌نگاوی بزه‌ت خۆر ده‌می لئ‌ناوه ده‌زانم
 چه‌ن سه‌خته که «کۆلیل» وه‌کوو زه‌رپه نه‌زانی

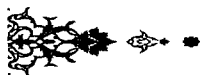

گفتند خلائق که تویی یوسف ثانی
چون نیک بدیدم به حقیقت به از آنی
شیرین تر از آنی به شکرخنده که گویم
ای خسرو خوبان که تو شیرین زمانی
تشبیه دهانت نتوان کرد به غنچه
هرگز نبود غنچه بدین تنگ دهانی
صد بار بگفتی که دهم زان دهنّت کام
چون سوسن آزاده چرا جمله زبانی
گویی بدهم کامت و جانت بستانم
ترسم ندهی کامم و جانم بستانی
چشم تو خدنگ از سپر جان گذراند
بیمار که دیده ست بدین سخت کمانی
چون اشک بیندازیش از دیده ی مردم
آن را که دمی از نظر خویش برانی

به ٺه و نيشانه شه مائي ده مي به يان! که ده زاني
 برڙو به خزمه تي يارم له هر زه مان که ده زاني
 له ريت به چاوي دل ٺه نامه بهر به خه لوه تي رازي!
 به هيوري، به له تافهت، وه ها ره وان که ده زاني
 بلئي که گياني شرين تو بي و خودا! له ده سم چوو
 که ره م له ليو مي مه سيحي بکا، هه مان که ده زاني
 وه هاهمه نووسييه ٺه م نامه من که غه يره نه زاني
 وه هاهيه توش وه خوئيني به لوتفتان که ده زاني
 ٺه ويني تيغي ٺه تو بؤ مه چه شني ٺاون و تينو و
 بکووڙه ديلي ده سي خو! وه ها گران که ده زاني
 چلون که مه ربه ني زيڙت بگا به ده ستي ٺوميدم
 له تيفه ييکه نيگار! له وئي نيهان که ده زاني
 يه کيکه «خاجه» زماني ٺه ويني عورب و عه جه م، به س
 ٺه وين دوئيني دل تي بي! به هر زمان که ده زاني
 نه بي له خزمه تي شه م گهر وه کوو په پووله «عومهر» قهت
 نه ده ي له مه زه به بي ٺه و ده م له گفتمان که ده زاني

نسیم صبح سعادت بدان نشان که تو دانی
 گذر به کوی فلان کن در آن زمان که تو دانی
 تو پیک خلوت رازی و دیده بر سر راهت
 به مردمی نه به فرمان چنان بران که تو دانی
 بگو که جان عزیزم ز دست رفت خدا را
 ز لعل روح فزایش ببخش آن که تو دانی
 من این حروف نو شتم چنان که غیر ندانست
 تو هم ز روی کرامت چنان بخوان که تو دانی
 خیال تیغ تو با ما حدیث تشنه و آب است
 اسیر خویش گرفتی بکش چنان که تو دانی
 امید در کمر زرکشت چگونه بیندم
 دقیقه‌ای ست نگارا در آن میان که تو دانی
 یکی ست ترکی و تازی در این معامله‌ی حافظ
 حدیث عشق بیان کن بدان زبان که تو دانی

دو یاری قهشمر و وریا، شهرابی کۆنه مهنی
 دلّیکی خوښ و کتیییک و سه رچهم و چه مهنی
 من نه وههله و ده مه ناگۆر مۆ به ههر دو جه هان
 بکه ونه شوینم نه گهرچی هه موو ده مه نه نجومه نی
 که سنی که کونجی قه ناعهت بدا به گه نجی جه هان
 یه قین که یوسفی میسری نه دا به تاله به نی
 وهرن له ره ونه قی گهر دون که هیچ کهم نابنی
 به زوهدی وشکی نه تو یا گوناحی ئیمه، به نی
 له گهر ده لوولی زه لانی زه مانه نایه ته چاو
 که بوو له باخ و چه من ههر گوئییک و یاسه مه نی
 بینه نه خش و نیگاری حه ره م به جامی دهرون
 که سنی له بییری که به مجۆره نایه، با زه مه نی
 له نه م گک زه هره که زیریان له میهر گولانی پژان
 عه جه ب که ماوه گوئی بۆی و رهنگی نه سته ره نی
 سه بر له دهس مه ده نهی دل! که کلکه وانیه وای
 گران، خودا به ده رینی له دهستی دیوه گه نی
 خه یالی په رته فه له ک به م به لایه «حافز»! نه ری
 له کوئی هۆشی (ته بیب) یک و (رای) و (به ره مه ن) نی
 وه ره و له باره شی پاییز نه میسته بر وانه
 که چۆن له گول، گهل و «کۆلیل» و باخ راده چه نی

دو یار زیرک و از بادہی کھن دو منی

فراغتى و كتابى و گوشه‌ى چمنى

من این مقام به دنیا و آخرت ندهم

اگرچه در پیام افتند هر دم انجمنی

هر آن که کنج قناعت به گنج دنیا داد

فروخت یوسف مصری به کمترین ثمنی

بیا که رونق این کارخانه کم نشود

به زهد همچو تویی یا به فسق همچو منی

ز تندباد حوادث نمی‌توان دیدن

در این چمن که گلی بوده است یا سمنی

بین در آینه جام نقش بندی غیب

که کس به یاد ندارد چنین عجب زمینی

از این سموم که بر طرف بوستان بگذشت

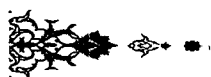
عجب کہ بوی گلی هست و رنگ نسترنی

به صبر کوش تو ای دل که حق رها نکند

چنین عزیز نگینی به دست اهرمنی

مزاج دهر تبه شد در این بلا حافظ

کجاست فکر حکیمی و رای برهمنی

نوش کن جام شراب یک منی
 تا بدان بیخ غم از دل بر کنی
 دل گشاده دار چون جام شراب
 سر گرفته چند چون خمّ دنی
 چون ز جام بیخودی رطلی کشی
 کم زنی از خویشان لاف منی
 سنگ سان شو در قدم نی همچو آب
 جمله رنگ آمیزی و تردامنی
 دل به می در بند تا مردانه وار
 گردن سالوس و تقوا بشکنی
 خیز و جهدی کن چو حافظ تا مگر
 خویشان در پای معشوق افکنی

ای که در کشتن ما هیچ مدارا نکنی
 سود و سرمایه بسوزی و محابا نکنی
 دردمندان بلا زهر هلاهل دارند
 قصد این قوم خطا باشد هان تا نکنی
 رنج ما را که توان برد به یک گوشه‌ی چشم
 شرط انصاف نباشد که مداوا نکنی
 دیده‌ی ما چو به امید تو دریاست چرا
 به تفرج گذاری بر لب دریا نکنی
 نقل هر جور که از خلق کریمت کردند
 قول صاحب غرضان است تو آن‌ها نکنی
 بر تو گر جلوه کند شاهد ما ای زاهد
 از خدا جز می و معشوق تمنا نکنی
 حافظا سجده به ابروی چو محرابش بر
 که دعایی ز سر صدق جز آن‌جا نکنی

له غهم نازادی که به گوئی منی نازاده بکهی
 خوینی دل خوری که داوا بهشی بی واده بکهی
 دهستی ناخر گلی بهردهستی گهلی گوزه گهری
 کوپه یی ئیسته ده بی پر له شهمی باده بکهی!
 گهر له وانهی که به ئاواتی بههشتی هر ئهشی
 باده نوشی له گه ل ئه خیلله پهریزاده بکهی
 نه کوتی دم له کهراماتی گهلی گهوره به لاف!
 مه گه ماف و که ره سهی گه وره یی ئاماده بکهی
 خیرت ئهی خوسره وی شیرین دهمه کان سه د لای بی!
 نه زهری گهر به که ره م له م دلّه فرهاده بکهی
 خاترت دووره له هه لگرتی نه خشی که ره می
 له وحی دل له وه مو نه خشانه مه گهر ساده بکهی
 به که ره م کاری دهرون «حافز»! نه گهر بسپیری
 هر وه کوو دهس له مل ئیقبالی خوداداده بکهی
 ئهی سه با خاکی دهری خاجه جه لاله ددین به!
 تا جه هان پر له گول و سۆسه نی نازاده بکهی
 شه کره ژه هری دهسی تو بۆ دلی «کۆلیل» وه کوو
 داده بو ئه وه که به ئه و زولفه چ بیداده بکهی

بشنو این نکته که خود را ز غم آزاده کنی
 خون خوری گر طلب روزی ننهاده کنی
 آخر الامر گل کوزه گران خواهی شد
 حالیا فکر سبو کن که پر از بادیه کنی
 گر از آن آدمیانی که بهشت هوس است
 عیش با آدمی ای چند پری زاده کنی
 تکیه بر جای بزرگان نتوان زد به گزاف
 مگر اسباب بزرگی همه آماده کنی
 اجرها باشدت ای خسرو شیرین دهنان
 گر نگاهی سوی فرهاد دل افتاده کنی
 خاطرت کی رقم فیض پذیرد هیئات
 مگر از نقش پراکنده ورق ساده کنی
 کار خود گر به کرم باز گذاری حافظ
 ای بسا عیش که با بخت خداداده کنی
 ای صبا بندگی خواجه جلال الدین کن
 که جهان پرسمن و سوسن آزاده کنی

ئەى دل! به كۆى ئەوین چیه ناكه‌ى گوزهر ده‌مى
 هه‌ولێك نادەى ئەرچى جهم و جۆرى وه‌ك جه‌مى
 چه‌وگان به‌ ده‌ستى ئەمرى كه‌چى نه‌تर्फاند گۆ
 بازى سپى زۆر و شكارى نه‌بوو كه‌مى
 ئەم خوينه‌ واه‌ه‌پۆلى له‌ تۆى جه‌رگتايه‌ بۆچ
 ناكه‌ى به‌ رهنگ و بۆنى ده‌لالى، گۆلى، شه‌مى؟
 تا وه‌ك سه‌با له‌ كه‌وشه‌نى ئازىز سه‌ر نه‌ده‌ى
 بۆنێكى خوش له‌ كۆشى سرشت چ نادەمى
 تاكوو نه‌چىژى ژارى دپرووى، له‌ مێرگولان
 پر باخه‌لى گولاله‌ ده‌ترسم نه‌كه‌ى جه‌مى
 كه‌نجن له‌ گيانى باخه‌له‌ تا بىنى موشك و هېچ
 نادەى له‌ كاكولى ره‌ش و زولفى شه‌كه‌ر ده‌مى
 لىوانى لوتفه‌ جامت و قلمۆ ئەده‌ى شه‌راب
 نىتانه‌ چون له‌ ده‌ردى خومارى كه‌مى غه‌مى
 له‌ عاشقانه‌ «حافز»! ئەبى دوور بى، كه‌ وان
 كه‌وتون له‌ ده‌ركى مه‌حرهم و تۆ نىته‌ مه‌حره‌مى
 هه‌ر كه‌س غولامى ئەركى ئەوین وه‌ك «عومه‌ر» نه‌بى
 بىسانى عومرى چۆله‌ له‌ هه‌ر جۆره‌ به‌ره‌مى

ای دل به کوی عشق گذاری نمی کنی
اسباب جمع داری و کاری نمی کنی
چو گان حکم در کف و گویی نمی زنی
باز ظفر به دست و شکاری نمی کنی
این خون که موج می زند اندر جگر تو را
در کار رنگ و بوی نگاری نمی کنی
مشکین از آن نشد دم خلقت که چون صبا
بر خاک کوی دوست گذاری نمی کنی
ترسم کز این چمن نبری آستین گل
کز گلشنش تحمل خاری نمی کنی
در آستین جان تو صد نافه مدرج است
و آن را فدای طره ی یاری نمی کنی
ساغر لطیف و دلکش و می افکنی به خاک
و اندیشه از بلای خماری نمی کنی
حافظ برو که بندگی پادشاه وقت
گر جمله می کنند تو باری نمی کنی

به یانئی ریږه ویکي رازینئی
 به هاوړ پیکه ی دهوت نوکته ی شریڼی
 که مه ی نه و کاته مه ست و سافه سوږی!
 له کوشکی شوو شوه دا بی نه په عینئی
 خودا بیزاره له و عابایه سهد جار
 که هر قولیکي بو سهد بت که مینئی
 نه گهرچی باوی جوامیری نه ماوه
 به جی بیښنا نیازی ناز نه ینئی!
 ده زئی خه رمانت نه ی خاوه ن (جه ز) و (کو)
 به زت بی نه به حالکی خوشه چینئی
 نه روخساری مروږئی شاد نه ینم
 نه دهردی دین، نه هه توانی برینئی
 دهر ون تاریکه گشتی مهر له غه بیو
 چرایئی هه لیکا خه لوه نشینئی
 گهر نه نگوستی سلیمانئ نه بوو پت
 ده بی که لکی چ بن نه خشی نگینئی
 به لئی دابی گوروی شوخانه توندی
 چ بوو هیوور بی جارئ بو غه مینئی
 بلئی پیم ری موغان تا کوو به دی که م
 سه ره نجامم له فالکی تاله یینئی
 نه «حافز» دهرسی خه لوه ی دل ده بی فیر
 نه زانار پیکه زانی کوی یه قینئی
 وه کوو «کولیل» یاپه بی نه بی که س
 له شه و ناله ی جودایی بی نه وینئی

سحرگه رهروی در سرزمینی

همی گفت این معما با قرینسی

که ای صوفی شراب آن گه شود صاف

که در شیشه برآرد اربعینی

خدا زان خرقه پيزار است صد بار

که صدمت باشدش در آستینِ

مروت گرچه نامی بی نشان است

نیازی عرضه کن بر نازنینی

ثوابت باشد ای دارای خرمین

اگر رحمی کنی بر خوشہ چینی

نمی بینم نشاط عیش در کس

نہ درممان دلی نہ درد دینی

درون‌ها تیره شد باشد که از غیب

چراغی بر کند خلوت نشینی

گر انگشت سلیمانی نباشد

چه خاصیت دهد نقش نگینی

اگرچه رسم خوبان تندخویی ست

چه باشد گر بسازد با غمی سنی

ره میسرخانه بنماتا پیرسم

مال خويش را از پيش بيني

نہ حافظ را حضور درس خلوت

نه دانشمند را علم یقینی

مه یلی نیشن له بهر ناوینه نه بڼ گهر له سهرت
 خوت نه بیسی که چ غوغایی هله ستن له سهرت
 تو نه وهی سهر وهی کردی به غولامی له ده ری!
 که که سی تر مه نه جیی پیره غولامی کی ده رت
 که وهه ری عه شقه هونه رمان و هوهس بڼ هونه رین
 خزه ریگا، نه که وی! گهر دنی ده شکي هونه رت
 سهر وهی عیلی جووانانی به هوی شهرم و حه یا
 نافه رین بو نه ده بی سهر له خله و خوی به شهرت
 به روالهت نه وه چاتر بو به تو نه ی گولتی من
 که نه کا نه دم ده مه لوتفنی له که لم سهر وی ته پرت
 چاره بو عاشقی بی چاره فه قهت سه بره له سهر
 جه ور و یی دادی ره قیانی دهر و ده ور و به رت
 به هه وای تیوه له گولزاره وه هه ستاوه سه با
 که نه بو نه سته رهن و گول و وه کو زولفی چه مه رت
 نه فه سڼ پیی بڼه سهر دیدم و پروانه که چون
 ره قسی نه شکم له چه پ و راسه وه ده مژن نه زهرت
 خو شه ویستی که له بهر چاوی حه قیقه ت بیان
 بڼ نه زهر بژنه وه رازی له منی خو شه به رت
 نازه نینیی وه کو تو پاک و هه چا که نه بی
 چاوی پیسی که سی ناپاک له کوی موعته به رت
 گوړمی لافاوی دیهم سه بری دلی «حافظ» ی برد
 گه ییه ناخر وزم نه ی یلیله بهس بڼ گوزهرت!
 تو به نه م شوخی و بڼ باکیه نه ی مانگی پر م
 ههر مه گهر خاجه بکا هاله له ده وری قه مه رت
 دل به شه وگاری قرت، کویره له دیداری چه مه ن
 شه وه قی هه لکه له کولمی سه حه ری بو «عومهر» ت

تو مگر بر لب آبی به هوس بنشینی

ورنه هر فتنه که بینی همه از خود بینی

به خدایی که تویی بنده بگزیده‌ی او

که بر این چاکر دیرینه کسی نگزینی

گر امانت به سلامت بیرم باکی نیست

بی‌دلی سهل بود گر نبود بی‌دینی

ادب و شرم تو را خسرو مه‌رویان کرد

آفرین بر تو که شایسته‌ی صد چندینی

عجب از لطف تو ای گل که نشستی با خار

ظاهر را مصلحت وقت در آن می‌بینی

صبر بر جور رقبت چه کنم گر نکنم

عاشقان را نبود چاره بجز مسکینی

باد صبحی به هوایت ز گلستان برخاست

که تو خوش‌تر ز گل و تازه‌تر از نسرینی

شیشه بازی سرشکم نگری از چپ و راست

گر بر این منظر بینش نفسی بنشینی

سخنی بی‌غرض از بنده‌ی مخلص بشنو

ای که منظور بزرگان حقیقت‌بینی

نازنینی چو تو پاکیزه دل و پاک نهاد

بهتر آن است که با مردم بد نشینی

سیل این اشک روان صبر و دل حافظ برد

بَلِّغِ الطَّاقَةَ يَا مُقَلَّةَ عَيْنِي بِبِئْسَى

تو بدین نازکی و سرکشی ای شمع چگل

لایق بندگی خواجه جلال‌الدینی

ساقیا چه‌تری سهرت هه‌وری به‌هاره و سه‌ری جۆ
 با نه‌لیم چی که‌مه، گهر ئه‌هلی دلی تۆبه‌ته تۆ
 نایه له‌م خه‌رقه‌ شنه‌ی بۆنی برایی، وه‌ره ئه‌م
 ده‌لقه‌ ناپاکته سوۆفی له‌ شه‌تی باده وه‌شو!
 مه‌که باوه‌ر به‌ جه‌هان و که‌ره‌می سپله‌یه چون
 ئه‌ی جه‌هان‌بین غه‌می ئه‌م سپله‌ جه‌فا شوغله مه‌خۆ
 بژنه‌وی گهر له‌ من ئه‌م دوو قسه سه‌د گهنج ده‌ژی
 ده‌رکی خۆشی مه‌ژنه و دوو، ده‌می تۆمه‌ت مه‌که‌رۆ
 له‌ سپاسی ئه‌وه دووباره گه‌یشتی به‌ به‌هار
 به‌ر و بۆی چا بده! که‌چ رینگه نه‌که‌ی چاکه له‌ خۆ
 نانوویننی روخی گیانان که نه‌بی دل وه‌کو جام
 نالسی ئه‌سپی نیه‌تی وه‌ک گۆل و نه‌سرین به‌ر و بۆ
 گوئی له‌ بولبول گره! ده‌گریت و ده‌لێ گه‌وره‌م ئه‌مان
 نه‌فه‌سی گۆل بمژه و به‌ر مه‌ده ییخه‌ی کۆل و کۆ
 خۆش وتت بۆنی ریا دێ له‌ ده‌می «حافز»ی شار
 ئافه‌رین! چاکێ ده‌ناسی نه‌فه‌سی خێلی درۆ
 چه‌شنی «کۆلیل» که‌سێ ئیسته ریاکار نه‌بی
 مه‌سه‌لی باوه ده‌لین: (بالت ئه‌وێ یا کو چه‌قۆ)

ساقیا سایه‌ی ابر است و بهار و لب جوی
 من نگویم چه کن ار اهل دلی خود تو بگوی
 بوی یک‌رنگی از این نقش نمی‌آید خیز
 دلق آلوده‌ی صوفی به می ناب بشوی
 سفله طبع است جهان بر کرمش تکیه مکن
 ای جهان‌دیده ثبات قدم از سفله مجوی
 دو نصیحت کنمت بشنو و صد گنج ببر
 از در عیش درآ و به ره عیب پیوی
 شکر آن را که دگر بار رسیدی به بهار
 بیخ نیکی بنشان و ره تحقیق بجوی
 روی جانان طلبی آینه را قابل ساز
 ورنه هرگز گل و نسرین ندمد ز آهن و روی
 گوش بگشای که بلبل به فغان می‌گوید
 خواجه تقصیر مفرما گل توفیق بیوی
 گفתי از حافظ ما بوی ریامی آید
 آفرین بر نفست باد که خوش بردی بوی

دویشه‌و له کۆشی ژاله به ئاهه‌نگی په‌هله‌وی
 ده‌رسی مه‌لی سه‌حه‌ر بو مه‌قاماتی مه‌عه‌وی
 یانی وه‌رن که ئاگری مووسا نووانی گول
 گفتی ئه‌وین له‌ داره‌ گولێ به‌ لکه‌ بژنه‌وی
 بولبول ته‌رانه‌سازه‌ له‌ باخ و له‌ تیفه‌ بیژ
 تا خاجه‌ مه‌ستی مه‌ی بن و ئه‌شعاری مه‌سنه‌وی
 جه‌مشید هه‌ر حه‌ کایه‌تی جامی ده‌لێن و به‌س
 عاشق به‌ تاج و ته‌ختی جه‌م و به‌ختی ئه‌و نه‌وی!
 ئه‌م داستانه‌ سه‌یره‌ له‌ شه‌نسی شه‌رم که یار
 کوشتی ژیا‌نی ئیمه‌ به‌ ئیعبازی عیسه‌وی!
 خۆزگه‌م به‌وه‌ی ده‌ کا خه‌وی شایی له‌سه‌ر حه‌سیر
 ئه‌م ژینه‌ که‌ی شیاوه‌ له‌سه‌ر ته‌ختی خوسره‌وی
 وێرانه‌ مائی خه‌لکی به‌ نازی له‌ چاوه‌ که‌ت
 نه‌ تبیی خومار چاکه‌ که‌ تا مه‌ستی خوشه‌ره‌وی
 جووتیری پیر چه‌نده‌ وتی خو‌ش به‌ کو‌ر شه‌وی
 هه‌رچی بچینی نووری دیه‌م هه‌ر وه‌ ده‌دره‌وی
 مه‌یگی‌ر زۆری داوه‌ به‌ «حافز» شه‌راب وا
 شیواوه‌ پێچی می‌زه‌ر و کا‌کۆلی مه‌وله‌وی
 «کۆلیل» شه‌و به‌ ناله‌ ده‌خا‌گر به‌ ئاسمان
 رۆژۆ ده‌بی ده‌بیته‌ چه‌ت و خه‌وشی سه‌ر زه‌وی

بلبل ز شاخ سرو به گلبانگ پهلوی

می خواند دوش درس مقامات معنوی

یعنی بیا که آتش موسی نمود گل

تا از درخت نکته‌ی توحید بشنوی

مرغان باغ قافیه سنجند و بذله گوی

تا خواجه می خورد به غزل‌های پهلوی

جمشید جز حکایت جام از جهان نبرد

زنهار دل میند بر اسباب دنیوی

این قصه عجب شنو از بخت واژگون

ما را بکشت یار به انفاس عیسوی

خوش وقت بوریا و گدایی و خواب امن

کاین عیش نیست درخور اورنگ خسروی

چشم به غمزه خانه‌ی مردم خراب کرد

مخموریت مباد که خوش مست می روی

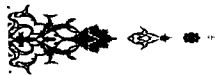
دهقان سالخورده چه خوش گفت با پسر

کای نور چشم من بجز از کشته ندروی

ساقی مگر وظیفه‌ی حافظ زیاده داد

کآشفته گشت طره و دستار مولوی

ئهی بیخه‌به‌ر له خۆ وه‌ره‌ ده‌ر! خۆش‌خه‌به‌ر ده‌بی
 رێ‌ب‌ر به‌ نی‌وه‌شه‌و به‌! به‌ رێ‌به‌ر سه‌حه‌ر ده‌بی
 ئهی کو‌ر ئه‌گه‌ر له‌ مه‌کته‌بی عه‌شق و ئه‌ده‌ب نه‌بی
 دوا‌ر‌و‌ژ چۆن به‌ بابی ئه‌وین و هونه‌ر ده‌بی
 مه‌ردانه‌ ده‌س بشۆ له‌ مسی له‌ش له‌ کۆی ئه‌وین
 به‌و کیمیایه‌ چونکو به‌ گیانی گوهر ده‌بی
 له‌ش‌په‌روه‌ری له‌ رێ‌ز و پله‌ی خۆتی دا‌بری
 وه‌ختی ده‌گه‌ی به‌ خۆ که‌ له‌ خه‌ون و له‌ خۆ‌ر ده‌بی
 گرشه‌ی که‌ که‌وته‌ گیان و دلت نووری عه‌شقی پاک
 وه‌للا‌گه‌لێ له‌ خۆ‌ری فه‌له‌ک ژوور و سه‌ر ده‌بی!
 تاوێک نو‌قی به‌حری خودا به‌و نه‌که‌ی خه‌یا‌ل
 هه‌رگیز به‌ حه‌وت به‌حری جه‌هان موویه‌ ته‌ر ده‌بی
 سه‌ر تا به‌ پێ له‌ نووری ئه‌وین غه‌رقی ئه‌و ده‌مه‌
 که‌ بۆ به‌ژنی به‌سامی به‌ پێ پێ و سه‌ر ده‌بی
 رو‌خساری جوانی دلبه‌ره‌ گه‌ر دیمه‌نی نه‌زه‌ر
 ده‌روا‌گومان، به‌ ئه‌هلی یه‌قین و نه‌زه‌ر ده‌بی
 کاتێ که‌ ژێ‌ر و روویه‌ ده‌بی هه‌ستی تۆ ته‌واو
 خۆفت نه‌زیت‌ه‌ سینه‌ که‌ ژێ‌ر و زه‌به‌ر ده‌بی
 «حاف‌ز!» به‌ خاکی ده‌رکی هونه‌روه‌ر ئه‌گه‌ر بی
 ب‌روا که‌ پێم به‌ وه‌سلێ ئه‌وین به‌خته‌وه‌ر ده‌بی
 دل بێ به‌ (فووجیامه)، به‌ (کانی‌نووا) دیه‌ت
 پێت وا نه‌بی که‌ چه‌شنی شه‌وانی «عومه‌ر» ده‌بی

ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی
تا راهرو نباشی کی راهبر شوی
در مکتب حقایق پیش ادیب عشق
هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی
دست از مس وجود چو مردان ره بشوی
تا کیمیای عشق ییابی و زر شوی
خواب و خورت ز مرتبه‌ی خویش دور کرد
آن گه رسی به خویش که بی خواب و خور شوی
گر نور عشق حق به دل و جان افتد
بالله کز آفتاب فلک خوب تر شوی
یکدم غریق بحر خدا شو گمان مبر
کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی
از پای تا سرت همه نور خدا شود
در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی
وجه خدا اگر شودت منظر نظر
زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی
بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود
در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی
گر در سرت هوای وصال است حافظا
باید که خاک در گه اهل هنر شوی

پیری مه یخانه له رووی لوتفه وه کاتی سه هه ری
 وتی بیـــرو که له میژینمی دهربانی ده ری
 نووری ئەو جامی جه هان بینته رازی دو جه هان
 دهر ده خا گهر وه کو جه م جامی ئەمن بنیه سه ری
 رهند و ده رویشی وه ها وا له ده ری مه یکه ده مان
 تاجی شایی ده رفینن له سه ری بو دیگه ری
 سه ره سه ره خشت و له سه ره (حه وته وه نان) پایانه
 له م هه مو و قودره ت و سامانه عه قل گێژه، ئەری!
 سه ری ئیمه و ده ری ئەو مه یکه ده وا سه ربانی
 له فه له ک بانه له دیواری که چی ده چیه سه ری
 ریگهی ئەم مه نزله بن خزری به له ده نه گریه پیش
 شه وه زه نگه و پره هه ره شوینی له ترس و خه ته ری
 ته ختی ده رویشی و خو شیت ئە گهر ئە ی دل بده نی
 دینه ژیر په ره چه می تو به حر و به ره و مانگ و خو ری
 به زمی تو وران شه هی و ته ختی وه زاره ت به سه بو ت
 ده م له سامانی هه ژاری مه ده وه ک بیخه به ری
 ئەمه لت «خا جه» که فیر ده وه سه به ره مو و عه مه لت!
 ته مه عی خاونه که ی! چا که حه یا بو به شه ری
 ده ردی «کو لیل» گه لێ کاریه یا ره ب که ره می!
 به گه دایی ئەوه ها تو ته ده رت ده ره به ده ری

سحر مـ هـاتف میـخانه به دولتـخواهی
 گفت باز آی که دیرینه ی این در گاهی
 همچو جم جرعه ی ما کش که ز سر دو جهان
 پرتو جام جهان بین دهدت آگاهی
 بر در میـکده رنـدان قلـندر باشنـد
 که ستانند و دهند افسر شاهنشاهی
 خشت زیر سر و بر تارک هفت اختر پای
 دست قدرت نگر و منصب صاحب جاهی
 سر ما و در میـخانه که طرف بامش
 به فلک بر شد و دیوار بدین کوتاهی
 قطع این مرحله بی همـره ی خضر مکن
 ظلمات است بترس از خطر گمراهی
 اگر ت سلطنت فقر بیخشنـد ای دل
 کمترین ملک تو از ماه بود تا ماهی
 تو دم فقر ندانی زدن از دست مده
 مسند خواجگی و مجلس توران شاهی
 حافظ خام طمع شرمی از این قصه بدار
 عملت چیست که فردوس برین میـخواهی

نهی نهو که سهی له چیرهت ناکاری شاریاری!
 فیکرت خه زینه وانی گه نجی نهی نی باری
 سهه دکانیاوی ژینی بۆ دین و گهل قه له متمان
 تۆقان به رهش دلۆپین سهه دمه رحه با له کاری
 هه له تابه خۆری ئیسمی نه عزمه له دیتی ناپاک
 تۆ شای نگین و مولکی سالاری نه مر و کاری
 کئی حیکمه تی سلیمان باوه نه کا به عقل و
 زانی، دینه قساقا بسێ زار و زارداری
 جار جاره باز نه گهرچی تاجی له سهه ده نی که چ
 سیمورغی قاف نه زانی نی ئایینی شاریاری
 شیرێ که بهرقی فه یزی گهردوونی بی له گه لدا
 بی خه رج و باجی قۆشه ن، دونیا ده کا مه هاری
 فه رمانی تۆ چ دلگیر گیان به خش و دلپینه
 وه ک چاوه زار و سحرن بۆ یار و هه ره یاری
 نهی خو لقی تۆ له خاکی سهه ره رزی و شه رافت
 وهی به ختی سهه ریلندی! پاکی له عه یب و عاری
 به لکو و له فیزی مزگه وت بهر ماله کم بشۆمژ
 ساقی! له کۆی خه رابات جامی ده کات چاری
 عومری که شاریارا خاکی له مهی سوراجیم
 هه ره و ک له وه زعم ناگان دارۆغه، شتیخی شاری
 وه ک په پری کایه ره نگ و روخساری سووری یاقووت
 بیت و بخه ی له کانی شه وقیتی کی تیغی کاری
 گه ر حالی نهو غولامهت سهه وهی سهه ره به رمی
 لام وایه دلته سووتی بۆ شه ونشینی زاری
 لهو جی که به رقی تاوان پیکایه باوه گه وره م
 من کیم بلیم که پاکم نه مبوو له ریسگه لاری
 «حافز»! که ناوت ئینی جار جاره شاریارت
 بیرۆ به تۆ به کاری، بۆ کۆشی به ختیا ری
 یاره ب به حه ققی عه شقی ره نجاوی گیانی «کۆلیل»
 بمه خشه خو ئنی پاکی نه فالی کورده واری

نییه وه ک من له هه موو مه یکه ده یی دڤ به غه می
 خه رقه له گریوی مه ی و ده فته ری شیعرم سه نه می
 دڤ که ئاوینه یی شایمه غوباری له سه ره
 ئه ی خودا! هه مه نه فه سی سینه وه کوو جامی جه می
 تۆبه می داوه بتی، جام فروشی، که نه خۆم
 باده، مۆم و گۆلی مه جلیس که نه بی خونچه ده می
 نیرگز ئه ر خۆ وه کو چاوت ده نووینی مه به زیزا
 کوا به دوی کویر ئه که ون خه لکی نه زه ر بۆ که ره می
 زات و زاری نییه په روانه بکا شه رحی ئه وین
 مه گه ر ئه م باسه بیسی له ده می گه رمی شه می
 جۆگه له م به ستوووه زۆریک له کوشم که بتین
 سه ول بالایی له پالم بهر و بۆ تازه ده می
 جامی له گوینی گه می بینه که وا بی گۆلی رووت
 بوو به به حرئ له غه می سینه هه موو گۆشه چه می
 مه که باسی که سی تر بوونی ئازیز په رست!
 که به غه یری ئه و و جامم نییه بۆ غه یره غه می
 قسه ی ئه و گاواره چه ن خۆش بوو که ده یوت به نه وای
 ده ف و نه ی خۆش له ده ری مه یکه ده کازیوه ده می
 ئه گه ر ئه م ئیشه موسولمانیه «حافز» هه یه تی
 وه ی ئه گه ر بتینه قه زالی له قیامه ت گ زه می
 ئه سلای ژین عه شقی زو لالی دلی «کۆلیل» به تو
 کوردی، فوری، لوری، تورکی، عه ره بی یا عه جه می

در همه دیر مغان نیست چو من شیدایی
 خرقه جایی گرو باد و دفتر جایی
 دل که آینه‌ی شاه‌ی ست غباری دارد
 از خدا می‌طلبم صحبت روشن‌رایی
 کرده‌ام توبه به دست صنم باده‌فروش
 که دگر می‌نخورم بی‌رخ بزم‌آرایی
 نرگس از لاف زد از شیوه‌ی چشم تو مرنج
 نروند اهل نظر از پی ناینایی
 شرح این قصه مگر شمع بر آرد به زبان
 ورنه پروانه ندارد به سخن‌پروایی
 جوی‌ها بسته‌ام از دیده به دامان که مگر
 در کنارم نشانند سهی بالایی
 کشتی باده‌ییاور که مرا بی‌رخ دوست
 گشت هر گوشه‌ی چشم از غم دل دریایی
 سخن غیر مگو با من معشوقه‌پرست
 کز وی و جام می‌ام نیست به کس پروایی
 این حدیثم چه خوش آمد که سحرگه می‌گفت
 بر در می‌کده‌ای با دف و نی ترسایی
 گر مسلمانی از این است که حافظ دارد
 آه اگر از پی امروز بود فردایی

له دوو دییم خه مه قهوسی هیلالی روو قه مه ری
 خه یالتی سهوزه له جیتی عوزاری موو که مه ری
 خودا بکات! که فهرمانی عه شقی من بگه یی
 به وه سلی مۆری که وانی رهشی وه کوو هونه ری
 سه رم نه ما ده سه لاتی، دییم تروسکی سووت
 به عه شقی نیر گزی سه روئی سه فا به کۆر ده ری
 دلّم ته م و مژّه گر بهر نه ده م له ده لقی ریا
 وهرن به سه یر و بزائن شیاوه بۆ نه زه ری؟!
 به داره ته رمی چنارم بهرن به گۆرستان
 به له رزی قامه تی به رزی له خۆ که چوومه ده ری
 له غاوی دل، منی ده رویش نه ده م به ده ستی که سی
 که چاوی ده ولّه تی حوسنی نه بوو له دل که سه ری
 له جیگه یی که ده لالان به عیشوه جهرگ نه برن
 عه جهب مه مینه له بهر پیت نه گهر بر او ه سه ری
 منی که روّشه مالّم به مانگی روومه تی نه و
 مه گهر به نووری هه ساره م نه زهر ده بی قه ده ری؟!
 له فیکری مه یلی نهوین بی! نه فه سل و وه سلی نه وان
 که حه یفه غه یری مه رامی نه وت له سه ر گوزه ری
 سه فهر بکا غه زه لی «خاجه» گهر به زه ریایی
 خه لاتی گه وه ره نه دهن ماسیان له هه ر ده وه ری
 وتم که ماچی ده مت سه ر له هه ر خه لانه وتی
 مه گهر که سی هه یه «کولیل» بیت و به خته وه ری

به چشم کرده‌ام ابروی ماه سیمایی
 خیال سبز خطی نقش بسته‌ام جایی
 امید هست که منشور عشق بازی من
 از آن کمانچه ابرو رسد به طغرای
 سرم ز دست بشد چشم از انتظار بسوخت
 در آرزوی سرو چشم مجلس آرای
 مکدر است دل آتش به خرقه خواهم زد
 بیا بین که که را می کند تماشایی
 به روز واقعه تابوت ما ز سرو کنید
 که می‌رویم به داغ بلند بالایی
 زمام دل به کسی داده‌ام من درویش
 که نیستش به کس از تاج و تخت پروایی
 در آن مقام که خوبان ز غمزه تیغ زنند
 عجب مدار سری اوفتاده در پای
 مرا که از رخ او ماه در شبستان است
 کجا بود به فروغ ستاره پروایی
 فراق و وصل چه باشد رضای دوست طلب
 که حیف باشد از او غیر او تمنایی
 دُرر ز شوق بر آرند ماهیان به نثار
 اگر سفینه‌ی حافظ رسد به دریایی

سلاوئ به چه شنی بهر و بوئی برایی
 له خه لکی دوو چاوم وزه ی روشنایی
 دروودیکی رون وه ک دلی شاره زاکان
 به تو شاچرا خه لوه تی شاره زایی
 له یاران که سیکم به بهر چا و نایی
 دلم خویننه ساقی به ناله ی جودایی
 له مه یخانه روو وهر نه گپری! لهوئ چون
 گه لئی گهرمه بازارپی موشکل گوشایی
 له غایهت به دهر بوو کی دنیا جووانه
 له غایهت به دهر وه ک ده کابی وه فایی
 دلم هیممه تی ساغه، چاتر شکابی
 هه تا دلپر هقانی بکه ن مؤمیایی
 شه رایبکی سوئی خهوین تیکه بو من!
 که دهر دم گرانن له ریشی ریایی
 ره فیتقان و هه یان شکان قهول و په یمان
 که وه ک هه نه بووین به لینی برایی
 بهرۆکم نه گهر نه گری نه ی نهوسی قارون
 ده که م حو کمی شایی له ته ختی گه دایی
 ده که م ناشناتان به گه نجی سه عادهت
 له گه ل خیتلی ناکهس مه که ن ناشنایی
 شکایهت له زلمی فه له ک «خاجه»! بهس که ی
 که پ و کویره هه رکهس له کاری خودایی
 به «کولیل» ی پیری موغان وت به یاننی
 سه هر یانی دهر چون له تاریک رایبی

سلامی چو بوی خوش آشنایی

بدان مردم دیده‌ی روشنایی

درودی چو نور دل پارسایان

بدان شمع خلوت‌گه پارسایی

نمی‌بینم از همدمان هیچ بر جای

دلم خون شد از غصه ساقی کجایی

ز کوی مغان رخ مگردان که آن‌جا

فروشنند مفتاح مشکل گشایی

عروس جهان گرچه در حد حسن است

ز حد می‌برد شیوه‌ی بی‌وفایی

دل خسته‌ی من گرش همتی هست

نخواهد ز سنگین‌دلان مومیایی

می صوفی‌افکن کجا می‌فروشنند

که در تابم از دست زهد ریایی

رفیقان چنان عهد صحبت شکستند

که گویی نبوده‌ست خود آشنایی

مرا گر تو بگذاری ای نفس طامع

بسی پادشایی کنم در گدایی

بیاموزم ت کیمیای سعادت

ز هم صحبت بد جدایی جدایی

مکن حافظ از جور دوران شکایت

چه دانی تو ای بنده کار خدایی

نهی سهروهی سالاران! هوار له تهنیایی
 ویرانه دلم بترۆ نهی گیانی دلاوایی
 تاسهر گولتی ئەم باخەت ههروا تەپ و خوشبۆ نین
 ههتوان که گهلی نهتوان ئیستا که تووانایی
 بۆ بای سههرم دویتشه و تاوت له شهپی زولفی
 فهرموی که ههلهی، دهرچۆ لهم فیکره! من ئاسایی
 سهده سهروه له زهنجیرئ نهو پرچه دهپهقسیتئ
 ئاوايه ههریف نهی دل! بهس کەن ههوهسی باایی
 لهم دوورهوه تامهزرۆی دیدارت نهوهن دامام
 پتیم وایه له پهی دهردین سهبری دل و بینایی
 یارم له ههموو جیه و چی بهژنی به کەس نهتوان
 ئەم نوکته به کئی بیژم یارهب منی ههرجایی!
 ساقی! نیهتی رهنگی گولزار و چهمن بئپووت
 لهنجهی قهدی شمشالت با بیته گولئارایی
 نهی مهلهمی زامانی نیو جیگهی ناشادیم
 وهی یادی ئەتۆ هاوهل بۆ خهلوتهی تهنیایی
 من خالێ رهزامهندی تۆی جهغزی بهسهراهم
 فهرمان ههر نهوهن بیدهی فیکرت کهرهمی شایی
 خوویستن و خوڤایی کوا دابی نهویندارین
 لهم مهزهبهدا کوفرن خوویستنی خوڤایی
 خویتینه له دهس چهرخ مینا جیگهرم، کوا مهی
 موشکل مهگهرم حهل کا چهن ساغهری مینایی
 «حافز!» شهوی دووری چوو بۆی عهتری حوزووری دی
 ئەم جیژنه له تو پیرۆز نهی خوسرهوی شهیدایی
 ههیهۆ له کهیتکۆ دل «کۆلیل»ی تهماشاته
 بنوینه قهدی شمشال نهی سهروی تهماشایی

ای پادشه خوبان داد از غم تنهایی

دل بی تو به جان آمد وقت است که باز آیی

دایم گل این بستان شاداب نمی ماند

دریاب ضعیفان را در وقت توانایی

دیشب گلهای زلفش با باد همی کردم

گفتا غلطی بگذر زین فکرت سودایی

صد باد صبا این جا با سلسله می رقصند

این است حریف ای دل تا بباد نیمایی

مشتاقی و مهجوری دور از تو چنانم کرد

کز دست بخواهد شد پایساب شکیبایی

یا رب به که شاید گفت این نکته که در عالم

رخساره به کس ننمود آن شاهد هرجایی

ساقی چمن گل را بی روی تو رنگی نیست

شمشاد خرامان کن تا باغ بیارایی

ای درد توام درمان در بستر ناکامی

و ای یاد توام مونس در گوشه‌ی تنهایی

در دایره‌ی قسمت ما نقطه‌ی تسلیمیم

لطف آن‌چه تو اندیشی حکم آن‌چه تو فرمایی

فکر خود و رای خود در عالم رندی نیست

کفر است در این مذهب خودبینی و خودرایی

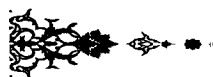
زین دایره‌ی مینا خونین جگرم می ده

تا حل کنم این مشکل در ساغر مینایی

حافظ شب هجران شد بوی خوش وصل آمد

شادیت مبارک باد ای عاشق شیدایی

ئه‌ی دڵ که له نێو زنجی چه‌نه‌ی گیان به‌ده‌راتی
 هه‌ر لایه که چو‌ی کرده په‌شیمان به‌ده‌راتی
 گه‌ر گو‌ی له قسه و هۆشی ئه‌قل بگری وه‌ک ئاده‌م
 بێبه‌ش له به‌هه‌شت و له گولستان به‌ده‌راتی
 جیی خۆیه‌تی گه‌ردون که قومی ئاوه‌دا پیت
 تینوو که له سه‌رچاوه‌یی هه‌یوان به‌ده‌راتی
 بۆ دیتنی تو چه‌شنی سه‌حه‌ر گیانم ئه‌ده‌م گه‌ر
 یه‌ک چرکه وه‌کوو خۆری دره‌خشان به‌ده‌راتی
 هه‌ر ئه‌ونه وه‌کوو سه‌روه به‌هیممه‌ت ده‌شتیم بۆت
 له‌و خونه‌چه‌ته‌ شایه‌ت گو‌لی خه‌ندان! به‌ده‌راتی
 تاریکه‌شه‌وی دووری ئه‌وا کوشتمی ئاخۆ
 که‌نگی بلایم ئوخه‌ی مه‌هی تابان به‌ده‌راتی
 به‌ستوومه له‌ دوو دیده‌ دو سه‌د جو‌گه له‌ ریگات
 وه‌ک سه‌روی ره‌وان هات و خه‌رامان به‌ده‌راتی
 «حافز»! غه‌می یوسف به‌سه‌ ئه‌و مانگه که هاکا
 ده‌رهات و له‌ کۆی شیوه‌ن و گریان به‌ده‌راتی
 به‌سته‌ی ده‌ری گولزاری عه‌زه‌ل بوم وه‌کو «کۆلیل»
 تا تو وه‌کو وینوسی دڵ و گیان به‌ده‌راتی

ای دل گر از آن چاه زنخدان به در آیی
هر جا که روی زود پشیمان به در آیی
هشدار که گر وسوسه‌ی عقل کنی گوش
آدم صفت از روضه‌ی رضوان به در آیی
شاید که به آبی فلکت دست نگیرد
گر تشنه لب از چشمه‌ی حیوان به در آیی
جان می‌دهم از حسرت دیدار تو چون صبح
باشد که چو خورشید درخشان به در آیی
چندان چو صبا بر تو گمارم دم همت
کز غنچه چو گل خرم و خندان به در آیی
در تیره شب هجر تو جانم به لب آمد
وقت است که همچون مه تابان به در آیی
بر رهگذرت بسته‌ام از دیده دو صد جوی
تا بو که تو چون سرو خرامان به در آیی
حافظ مکن اندیشه که آن یوسف مه‌رو
باز آید و از کلبه‌ی احزان به در آیی

چت داوه له گهر دوون تا خواهن گوډ و هم بادهی
 گوډ نه میه سه هر فهرموو بولبول نه زهری دادهی!
 فهرموو به گولستان! تا ماچی ده می دلبر که ی
 گوډ بین و بنووشی مه ی زولفی چه مری لاده ی
 رهوتی قه دی شمشالت برژینه چه من به شکم
 نازا وه کو به ژنت بین سه روی ته پ و نازاده ی
 نه ی تووی گولی والا بو کئی ده پوئی ناخو
 لیو خونچه یی پشکوو توو بو کام نه که ی ناماده ی
 فریا که وه تا گه نجی، گه نجی که ره می رو نی!
 پیش نه وه ده مه سامان و سه رمایه به ده س با ده ی
 زووتر هونه ری فهرموو روشن له شه می جوانی
 مومت که له ری بیایه و و اباش گه یی واده ی
 نه و په رچه مه هر چینی سه د نافه یی چین دینن
 چه ن خوش بو که بیایی روی خوش و خده ی ساده ی
 هر مه ل به هه وایی دئی بو گولشنه و باخی شا
 بولبول به گه روی سازی، «حافز» به غزه ل باده ی
 چه ن دووره گولی ماچی بگری له ده مت «کولیل»
 من کوخ و له گه ل جیماو تو شوخ و په ریزاده ی

می خواه و گل افشان کن از دهر چه می جویی
 این گفت سحر که گل بلبل تو چه می گویی
 مسند به گلستان بر تا شاهد و ساقی را
 لب گیری و رخ بوسی می نوشی و گل بویی
 شمشاد خرامان کن و آهنگ گلستان کن
 تا سرو بیاموزد از قد تو دلجویی
 تا غنچه ی خندان دولت به که خواهد داد
 ای شاخ گل رعنا از بهر که می رویی
 امروز که بازارت پر جوش خریدار است
 دریاب و بنه گنجی از مایه ی نیکویی
 چون شمع نکوروی در رهگذر باد است
 طرف هنری بر بند از شمع نکوروی
 آن طره که هر جعدش صد نافه ی چین ارزد
 خوش بودی اگر بودی بوییش ز خوش خویی
 هر مرغ به دستانی در گلشن شاه آمد
 بلبل به نواسازی حافظ به غزل گویی

«دیکه‌ی به‌رهمه‌کانی کؤلیل»

❖ به‌رهمه چاپ و بلأو کراوه‌کان:

- ◆ له هەر چیمه‌نی دیمه‌نی (۱۳۶۳ هـ.)
- ◆ گولی خویناوی (۱۳۶۶ هـ.)
- ◆ دووبه‌یتی‌یه‌کانی کؤلیل (۱۳۶۷ هـ.)
- ◆ ئه‌سرینی ئال (۱۳۷۲ هـ.)
- ◆ چاوی خوینینی شه‌وه‌ق (۱۳۷۸ هـ.)
- ◆ عه‌زیز و ته‌کش (۱۳۸۴ هـ.)
- ◆ تاڤگه‌ی ئه‌وین (۱۳۹۰ هـ.)

❖ به‌رهمه بی‌ناز که‌وتوو و چاپ‌نه‌کراوه‌کان:

- ◇ ئاوايه به‌زمی عاشقان (وه‌رگیراو له یوسف و زلیخای جامی)
- ◇ وه‌رگیرانی قه‌سیده عه‌ره‌بییه‌کانی سه‌عدی
- ◇ فه‌ره‌هنگی گژ و گیا
- ◇ خاک و خۆل، یا نوخته خه‌تیک‌ی‌تر
- ◇ کۆکرده‌وه‌ی هه‌ندێ چیرۆکی کوردی به‌لیکۆلینه‌وه
- ◇ بیره‌وه‌رییه‌کانی کؤلیل

سه‌رچاوه‌کان

- 📖 دیوان حافظ. تصحیح علامه قزوینی، مقدمه دکتر خلیل خطیب رهبر، انتشارات سعیدنو، ۱۳۶۳.
- 📖 سودی بوسنوی، محمد: شرح سودی بر حافظ (۴جلد)، ترجمه دکتر عصمت ستارزاده، نگاه زرین، تهران، ۱۳۷۲.
- 📖 دیوان حافظ شیرازی با شرح ابیات. به اهتمام ناهید فرشادمهر، پاکتاب، ۱۳۸۵.
- 📖 شیخ موحه‌ممه‌دی خال: فره‌ه‌نگی خال. ده‌زگای چاپ و بلاو‌کردنه‌وه‌ی موحه‌ممه‌دی، سه‌قز ۱۳۶۶.
- 📖 شرف‌کنندی، عبدالرحمن (هه‌ژار): هه‌نبانه‌ بۆرینه (فره‌نگ کردی-فارسی). انتشارات سروش، تهران ۱۳۶۹.
- 📖 مردوخ‌کردستانی، شیخ محمد: فره‌نگ مردوخ. انتشارات غریقی، سنندج ۱۳۶۲.
- 📖 موکریانی، گیو: فره‌ه‌نگی کوردستان. ده‌زگای چاپ و بلاو‌کردنه‌وه‌ی ئاراس، هه‌ولیر ۱۹۹۹.
- 📖 مدرس، عبدالکریم: تفسیر نامی للقران الکریم. الوطن العربی، بغداد ۱۹۸۰.
- 📖 مردوخ‌روحانی، ماجد: فره‌نگ فارسی-کردی دانشگاه کردستان (۳جلدی). چاپ اول ۱۳۸۵.
- 📖 احمد حبیب، بدران: فره‌ه‌نگی زاراوه (عه‌ره‌بی-کوردی). وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده، هه‌ولیر ۲۰۰۲.